

Виклад Принципу

원리강론

Асоціація святого духу
за об'єднання світового християнства

ББК 86.3
В43

Виклад Принципу 원리강론

© 2019 Асоціація святого духу
за об'єднання світового християнства
세계기독교통일신령협회

Друге видання українською мовою, виправлене та доповнене,
2019 р.

Усі права захищено. Повне чи часткове відтворення цієї книги, або її передача чи збереження в будь-якому вигляді, включаючи електронні, механічні, фотокопіювальні засоби, а також аудіозапис, можливі тільки з наявності письмового дозволу Асоціації святого духу за об'єднання світового християнства.

У всіх випадках, крім особливо зазначених, біблійні цитати наводяться з українського перекладу Огієнка.

ISBN 978-617-7852-00-0

Учитель Мун Сон-Мьон

Передмова

Перше видання книги «Уоллі Каннон» («Виклад Принципу») побачило світ у Південній Кореї 1 травня 1966 року. Запропонована вам книга «Виклад Принципу» — це перекладений українською мовою «Уоллі Каннон».

У другому виданні українською мовою було додано кольори. Читачу, який хоче сфокусуватися лише на основному змісті книги, достатньо прочитати текст, виділений червоним кольором. Тому, хто захоче розширити своє розуміння «Принципу», варто прочитати місця, виділені червоним та синім, а потім — червоним, синім та жовтим кольорами. Тому, хто прагне зрозуміти зміст книги загалом, слід читати від початку до кінця, не обмежуючись кольорами.

«Виклад Принципу» має глибоку суть, але через переклад ця суть нерідко втрачається. Крім того, складнощі перекладу часто призводять до того, що ми успадковуємо неправильні концепції через прив'язку до певних понять власної мови та культури. Саме тому в цьому виданні широко використовуються основні терміни, взяті з оригіналу Принципу корейською мовою. Вивчення нових слів допоможе читачу краще зрозуміти суть Принципу та з часом сформувані правильніші концепції. Для полегшення роботи з текстом Принципу наприкінці книги наведено транскрипцію та переклад корейських термінів.

Нехай Божа ласка буде з усіма читачами цієї книги.

Зміст загальний

Вступ	25
-------------	----

Частина перша

Глава 1. Принцип творення	39
Глава 2. Гріхопадіння	75
Глава 3. Есхатологія – останні дні історії людства	101
Глава 4. Прихід Месії та мета його Другого пришествя	131
Глава 5. Воскресіння	149
Глава 6. Призначення	169
Глава 7. Христологія	177

Частина друга

Вступ	189
Глава 1. Епоха провидіння зі створення основи для відновлення ..	203
Глава 2. Мойсей та Ісус у провидінні відновлення	237
Глава 3. Періоди в провіденційній історії та визначення їхньої тривалості	299
Глава 4. Епоха відновлення і епоха продовження відновлення з точки зору провіденційної ідентичності часу	323
Глава 5. Період приготування до Другого пришествя Месії	357
Глава 6. Друге пришествя	393
Додаток. Словник термінів	421

Зміст детальний

Вступ	25
Частина перша	
Глава 1	
Принцип творення	39
Розділ 1	
Дуальні властивості Бога та світ творіння	39
1.1. Дуальні властивості Бога	39
1.2. Стосунки між Богом і світом творіння	43
Розділ 2	
Ман'юволльок, сусучагьон і савікіде	45
2.1. Ман'юволльок	45
2.2. Сусучагьон	45
2.3. Савікіде, у якому на основі чонпунхапчагьон утілюється самтесанмокчок	48
2.3.1. Чонпунхапчагьон	48
2.3.2. Самтесанмокчок	48
2.3.3. Савікіде	48
2.3.4. Форма існування савікіде	49
2.4. Всюдисущість Бога	54
2.5. Примноження живих організмів	54
2.6. Причина наявності дуальних властивостей в усьому творінні	54

Розділ 3**Мета творення 55**

3.1. Мета створення Всесвіту 55

3.2. Об'єкт добра, який приносить радість Богу 56

Розділ 4**Первозданна цінність 59**

4.1. Визначення і еталон первозданної цінності 59

4.2. Первісні інтелект, емоції і воля та первісні істина, краса і добро 60

4.3. Любов і краса, добро і зло, праведність і неправедність 60

4.3.1. Любов і краса 60

4.3.2. Добро і зло 61

4.3.3. Праведність і неправедність 62

Розділ 5**Процес створення Всесвіту та період його розвитку 62**

5.1. Процес створення Всесвіту 62

5.2. Період розвитку елементів творіння 63

5.2.1. Три послідовні стадії періоду розвитку 64

5.2.2. Сфера непрямого володарювання 65

5.2.3. Сфера прямого володарювання 66

Розділ 6**Нематеріальний субстанційний світ та матеріальний субстанційний світ, центром яких є людина 67**

6.1. Нематеріальний субстанційний світ та матеріальний субстанційний світ 67

6.2. Положення людини у світі творіння 68

6.3. Взаємодоповнюючі стосунки між духовним і фізичним «я» . . 69

6.3.1. Будова і призначення фізичного «я» 69

6.3.2. Будова і призначення духовного «я» 70

6.3.3. Душа людини з точки зору стосунків між душею духу і душею тіла 72

Глава 2

Гріхопадіння 75

Розділ 1

Корінь гріха 75

- 1.1. Дерево життя та дерево пізнання добра і зла 76
 - 1.1.1. Дерево життя 77
 - 1.1.2. Дерево пізнання добра і зла 78
- 1.2. Ідентичність змія 78
- 1.3. Гріхопадіння ангела і гріхопадіння людини 80
 - 1.3.1. Злочин ангела 80
 - 1.3.2. Злочин людини 80
 - 1.3.3. Перелюб між ангелом і людиною 81
- 1.4. Плід дерева пізнання добра і зла 81
- 1.5. Корінь гріха 82

Розділ 2

Мотиви і процес гріхопадіння 83

- 2.1. Створення ангелів, їхня місія і стосунки з людьми 83
- 2.2. Духовне і фізичне гріхопадіння 84
 - 2.2.1. Духовне гріхопадіння 85
 - 2.2.2. Фізичне гріхопадіння 86

Розділ 3

Сила любові, сила Принципу і Божа заповідь 87

- 3.1. Гріхопадіння з точки зору сили любові і сили Принципу 87
- 3.2. Мета, з якою Бог дав заповідь 88
- 3.3. Період, упродовж якого була потрібна заповідь 88

Розділ 4

Наслідки гріхопадіння людини 89

- 4.1. Сатана та грішна людина 89
- 4.2. Діяльність сатани в людському суспільстві 90
- 4.3. Добро та зло з точки зору мети 90
- 4.4. Робота добрих та злих духів 92
- 4.5. Гріх 93
- 4.6. Основні риси гріховної природи 94

Розділ 5**Свобода і гріхопадіння 95**

5.1. Значення свободи з точки зору Принципу 95

5.2. Свобода та гріхопадіння людини 96

5.3. Свобода, гріхопадіння та відновлення 97

Розділ 6**Причини невтручання Бога в гріховні дії прабатьків людства 98**6.1. Заради збереження абсолютності й досконалості
принципу творення 98

6.2. Заради того, щоб тільки Бог був Творцем 99

6.3. Заради того, щоб зробити людину господарем творіння 100

Глава 3**Есхатологія — останні дні історії людства 101****Розділ 1****Втілення Божої мети творення та гріхопадіння людини 101**

1.1. Втілення Божої мети творення 101

1.2. Гріхопадіння людини 103

Розділ 2**Провидіння спасіння 104**

2.1. Провидіння спасіння — це провидіння відновлення 104

2.2. Мета провидіння відновлення 105

2.3. Історія людства — це історія провидіння відновлення 105

Розділ 3**Останні дні 110**

3.1. Значення останніх днів 110

3.1.1. Часи Ноя були останніми днями 111

3.1.2. Часи Ісуса були останніми днями 111

3.1.3. Часи Другого пришествя Ісуса — це останні дні 111

3.2. Біблійні вірші про знамення останніх днів 112

3.2.1. Небо та земля зруйнуються (2 Пет. 3:12) і нове небо та
нова земля будуть створені (Об'яв. 21:1; 2 Пет. 3:13; Іс. 66:22) 112

3.2.2. Небо та земля будуть судимі вогнем (2 Пет. 3:12) 113

3.2.3. Мерці постануть зі своїх могил (Матв. 27:52; 1 Фес. 4:16)	114
3.2.4. Люди піднесуться на хмари, щоб зустріти Господа в повітрі (1 Сол. 4:17)	114
3.2.5. Сонце затьмариться, і місяць не дасть свого світла, і зорі попадають із неба (Матв. 24:29)	115

Розділ 4

Останні дні та наш час	116
4.1. Ознаки відновлення Першого Благословення	116
4.2. Ознаки відновлення Другого Благословення	118
4.3. Ознаки відновлення Третього Благословення	122

Розділ 5

Останні дні, нова істина та наше ставлення	124
5.1. Останні дні та нова істина	124
5.2. Наше ставлення в останні дні	127
Таблиця 1	130

Глава 4

Прихід Месії та мета його Другого пришествя	131
--	------------

Розділ 1

Провидіння спасіння, що досягається через розп'яття	131
1.1. Мета пришествя Ісуса як Месії	131
1.2. Чи було завершене провидіння спасіння спокутою через розп'яття?	132
1.3. Розп'яття Ісуса	133
1.4. Обмеженість спасіння через розп'яття та мета Другого пришествя Ісуса	137
1.5. Два види пророцтв про розп'яття	138
1.6. Біблійні вірші, у яких нібито йдеться про необхідність розп'яття	140

Розділ 2

Друге пришествя Іллі та Іван Хреститель	141
2.1. Психологія іудеїв в очікуванні другого пришествя Іллі	141
2.2. Шлях, яким пішли іудеї	142
2.3. Невіра Івана Хрестителя	144
2.4. Причина, з якої Іван Хреститель уважався Іллею	148
2.5. Наше ставлення до Біблії	148

Глава 5**Воскресіння 149****Розділ 1****Воскресіння 149**

1.1. Біблійні уявлення про смерть та життя 149

1.2. Смерть, спричинена гріхопадінням 151

1.3. Значення воскресіння 152

1.4. Зміни, що відбуваються в людині під час воскресіння 153

Розділ 2**Провидіння воскресіння 154**

2.1. Як Бог здійснює провидіння воскресіння? 154

2.2. Провидіння воскресіння людей, які живуть на землі 155

2.2.1. Провидіння зі створення основи для воскресіння 155

2.2.2. Провидіння воскресіння на стадії формування 155

2.2.3. Провидіння воскресіння на стадії росту 156

2.2.4. Провидіння воскресіння на стадії завершення 156

2.2.5. Царство Небесне і рай 157

2.2.6. Духовні феномени, властиві останнім дням 157

2.2.7. Перше воскресіння 160

2.3. Провидіння воскресіння духів 161

2.3.1. Мета і спосіб воскресіння духів через їхнє повернення 161

2.3.2. Воскресіння через повернення духів християн 162

2.3.2.1. Воскресіння через повернення на стадії росту 162

2.3.2.2. Воскресіння через повернення на стадії завершення 163

2.3.3. Воскресіння через повернення духів, які перебувають
за межами раю 1642.4. Теорія реінкарнації з точки зору принципу воскресіння
через повернення 165**Розділ 3****Об'єднання релігій шляхом воскресіння через повернення .. 167**3.1. Об'єднання християнства шляхом воскресіння
через повернення 1673.2. Об'єднання всіх інших релігій шляхом воскресіння
через повернення 167

3.3. Об'єднання невіруючих людей шляхом воскресіння через повернення	168
---	-----

Глава 6

Призначення 169

Розділ 1

Призначення Божої волі	170
-------------------------------------	------------

Розділ 2

Призначення щодо виконання Божої волі	172
--	------------

Розділ 3

Призначення щодо людини	173
--------------------------------------	------------

Розділ 4

Роз'яснення біблійних віршів, які підтримують теорію абсолютно-го призначення	175
--	------------

Глава 7

Христологія 177

Розділ 1

Цінність людини, яка втілила мету творення	177
---	------------

Розділ 2

Людина, яка втілила мету творення, та Ісус	179
---	------------

2.1. Досконалий Адам та Ісус із точки зору відновлення

дерева життя	179
--------------------	-----

2.2. Людина та Ісус із точки зору втілення мети творення	180
--	-----

2.3. Ісус – це Сам Бог?	180
-------------------------------	-----

Розділ 3

Грішна людина та Ісус	182
------------------------------------	------------

Розділ 4

Народження згори та Трійця	183
---	------------

4.1. Народження згори	183
-----------------------------	-----

4.1.1. Ісус і Святий Дух та народження згори, яке вони дають	183
--	-----

4.1.2. Ісус і Святий Дух із точки зору дуальних властивостей Логосу ..	184
--	-----

4.1.3. Духовне народження згори через Ісуса і Святого Духа	185
4.2. Трійця	185

Частина друга

Вступ	189
--------------	------------

Розділ 1

Принцип відновлення шляхом тангам	190
--	------------

1.1. Відновлення шляхом тангам	190
1.2. Мешіариль віхан кіде	193
1.2.1. Мідиме кіде	194
1.2.2. Шільчекіде	195

Розділ 2

Шлях провидіння відновлення	195
------------------------------------	------------

2.1. Епохи на шляху провидіння відновлення	195
2.2. Класифікація епох на шляху провидіння відновлення	197
2.2.1. Класифікація епох із точки зору провидіння, в основі якого Боже Слово	197
2.2.2. Класифікація епох із точки зору провидіння воскресіння	198
2.2.3. Класифікація епох із точки зору провидіння відновлення шляхом тангам періодів віри	198
2.2.4. Класифікація епох із точки зору масштабу мешіариль віхан кіде	199
2.2.5. Класифікація епох із точки зору частки відповідальності	199
2.2.6. Класифікація епох із точки зору провиденційної ідентичності часу	200

Розділ 3

Історія провидіння відновлення і «я»	201
---	------------

Глава 1

Епоха провидіння зі створення основи для відновлення	203
---	------------

Розділ 1

Провидіння відновлення в сім'ї Адама	203
---	------------

1.1. Мідиме кіде	203
------------------	-----

1.2. Шільчекіде	206
1.3. Мешіариль віхан кіде в сім'ї Адама та її втрата	208
1.4. Чому навчає приклад сім'ї Адама	211

Розділ 2

Провидіння відновлення в сім'ї Ноя	212
2.1. Мідиме кіде	212
2.1.1. Центральна особа у відновленні мідиме кіде	212
2.1.2. Об'єкт для умови у відновленні мідиме кіде	213
2.2. Шільчекіде	216
2.3. Чому навчає приклад сім'ї Ноя	218

Розділ 3

Провидіння відновлення в сім'ї Авраама	219
3.1. Мідиме кіде	220
3.1.1. Центральна особа у відновленні мідиме кіде	220
3.1.2. Об'єкти для умови у відновленні мідиме кіде	221
3.1.2.1. Символічне приношення Авраама	221
3.1.2.2. Авраам приносить у жертву Ісака	226
3.1.2.3. Положення Ісака і його символічне приношення з точки зору Божої волі	228
3.2. Шільчекіде	230
3.3. Мешіариль віхан кіде	233
3.4. Чому навчає приклад сім'ї Авраама	235

Глава 2

Мойсей та Ісус у провидінні відновлення	237
--	------------

Розділ 1

Шлях-зразок підкорення сатани	237
1.1. Чому шляхи Якова та Мойсея стали зразком для шляху Ісуса	238
1.2. Шляхи Мойсея та Ісуса, зразком яких був шлях Якова	238

Розділ 2

Провидіння відновлення, очолене Мойсеєм	241
2.1. Огляд провидіння відновлення, очоленого Мойсеєм	241
2.1.1. Мідиме кіде	242

2.1.1.1. Центральна особа у відновленні мідиме кіде	242
2.1.1.2. Об'єкт для умови у відновленні мідиме кіде	243
2.1.2. Шільчекіде	244
2.1.3. Мешіариль віхан кіде	245
2.2. Національні шляхи відновлення Ханаану, очолені Мойсеєм	245
2.2.1. Перший національний шлях відновлення Ханаану	246
2.2.1.1. Мідиме кіде	246
2.2.1.2. Шільчекіде	246
2.2.1.3. Поразка першого національного шляху відновлення Ханаану	248
2.2.2. Другий національний шлях відновлення Ханаану	248
2.2.2.1. Мідиме кіде	248
2.2.2.2. Шільчекіде	249
2.2.2.3. Провидіння відновлення і шкінія	255
2.2.2.3.1. Значення і мета кам'яних скрижалей, шкінії та ковчега заповіту	256
2.2.2.3.2. Основа для шкінії	259
2.2.2.3.2.1 Перша основа для шкінії	259
2.2.2.3.2.2 Друга основа для шкінії	260
2.2.2.3.2.3 Третя основа для шкінії	261
2.2.2.4. Невдача другого національного шляху відновлення Ханаану	263
2.2.3. Третій національний шлях відновлення Ханаану	263
2.2.3.1. Мідиме кіде	263
2.2.3.2. Шільчекіде	263
2.2.3.2.1. Шільчекіде на чолі з Мойсеєм	264
2.2.3.2.2. Шільчекіде на чолі з Ісусом Навином	269
2.2.3.3. Мешіариль віхан кіде	273
2.3. Чому навчає шлях Мойсея	274

Розділ 3

Провидіння відновлення на чолі з Ісусом	276
3.1. Перший світовий шлях відновлення Ханаану	277
3.1.1. Мідиме кіде	277
3.1.2. Шільчекіде	278
3.1.3. Поразка першого світового шляху відновлення Ханаану	279

3.2. Другий світовий шлях відновлення Ханаану	280
3.2.1. Мідиме кіде	280
3.2.1.1. Ісус бере на себе місію Івана Хрестителя	280
3.2.1.2. Сорокаденний піст Ісуса і три спокуси в пустелі	281
3.2.1.3. Результат відокремлення від сатани, здійсненого шляхом сорокаденного посту та подолання трьох спокус	284
3.2.2. Шільчекіде	285
3.2.3. Невдача другого світового шляху відновлення Ханаану	286
3.3. Третій світовий шлях відновлення Ханаану	287
3.3.1. Шлях духовного відновлення Ханаану, очолений Ісусом	287
3.3.1.1. Мідиме кіде на духовному рівні	287
3.3.1.2. Шільчекіде на духовному рівні	289
3.3.1.3. Мешіариль віхан кіде на духовному рівні	289
3.3.1.4. Духовне відновлення Ханаану	290
3.3.2. Субстанційний шлях відновлення Ханаану на чолі з Христом Другого пришествя	291
3.4. Чому навчає шлях Ісуса	296

Глава 3

Періоди в провіденційній історії та визначення їхньої тривалості 299

Розділ 1

Періоди провіденційної ідентичності часу 299

Розділ 2

Формування кількості років та поколінь, які складають періоди епохи провидіння зі створення основи для відновлення 301

2.1. Чому і як провидіння відновлення продовжується	301
2.2. Вертикальні умови тангам і горизонтальне відновлення шляхом тангам	302
2.3. Горизонтальне відновлення шляхом тангам, яке проводиться вертикально	304

2.4. Числові періоди тангам для відновлення мідиме кіде	304
2.5. Провіденційні періоди ідентичності часу, що визначаються кількістю поколінь	309
2.6. Періоди горизонтального відновлення шляхом тангам, що проводиться вертикально	311

Розділ 3

Періоди, що утворюють епоху провидіння відновлення, та їхня тривалість	312
3.1. Чотирьохсотрічний період рабства в Єгипті	313
3.2. Чотирьохсотрічний період правління суддів	313
3.3. Стодвадцятирічний період об'єданого царства	314
3.4. Чотирьохсотрічний період поділу на північне та південне царства	315
3.5. Двохсотдесятирічний період єврейського поневолення та повернення	316
3.6. Чотирьохсотрічний період приготування до приходу Месії	317

Розділ 4

Періоди, що утворюють епоху продовження провидіння відновлення, та їхня тривалість	317
4.1. Чотирьохсотрічний період переслідувань у Римській імперії	318
4.2. Чотирьохсотрічний період християнських церков за патріархів	318
4.3. Стодвадцятирічний період християнського королівства	319
4.4. Чотирьохсотрічний період поділу на східне та західне королівства	319
4.5. Двохсотдесятирічний період папського поневолення та повернення	319
4.6. Чотирьохсотрічний період приготування до Другого пришествя Месії	320
Таблиця 2	321

Глава 4**Епоха відновлення і епоха продовження відновлення з точки зору провиденційної ідентичності часу 323****Розділ 1****Період рабства в Єгипті і****період переслідувань у Римській імперії 325****Розділ 2****Період правління суддів і****період християнських церков за патріархів 326****Розділ 3****Період об'єднаного царства і****період християнського королівства 328****Розділ 4****Період поділу на північне та південне царства і****період поділу на східне та західне королівства 331****Розділ 5****Період єврейського поневолення та повернення і****період папського поневолення та повернення 333****Розділ 6****Період приготування до приходу Месії і****період приготування до Другого пришестя Месії 336****Розділ 7****Розвиток історії з точки зору провидіння відновлення 338**

7.1. Розвиток історії в епоху провидіння відновлення 340

7.2. Розвиток історії в епоху продовження провидіння відновлення 343

7.2.1. Провидіння відновлення і західна історія 343

7.2.2. Взаємозв'язок історій релігії, економіки і політики 344

7.2.3. Родове суспільство 346

7.2.4. Феодальне суспільство 347

7.2.5. Монархічне суспільство та імперіалізм 348

7.2.6. Демократія і соціалізм	351
7.2.7. Ідеали взаємозалежності, спільного правління та загальної етики і комунізм	353
Таблиця 3	355

Глава 5

Період приготування до Другого пришествя Месії .. 357

Розділ 1

Період Реформації (1517–1648) 357

1.1. Ренесанс

361

1.2. Реформація

362

Розділ 2

Період боротьби релігій та ідеологій (1648–1789) 364

2.1. Світогляд типу Каїна

364

2.2. Світогляд типу Авеля

366

Розділ 3

Період становлення політики, економіки

та ідеології (1789–1918) 368

3.1. Демократія

368

3.1.1. Демократія типу Каїна

370

3.1.2. Демократія типу Авеля

371

3.2. Значення поділу влади

372

3.3. Значення промислової революції

374

3.4. Зміцнення держав і освоєння колоніальних територій

375

3.5. Реформи в релігії і революції в політиці та
економіці після Ренесансу

375

Розділ 4

Світові війни 377

4.1. Провіденційні причини світових воєн

377

4.2. Перша світова війна

379

4.2.1. Провіденційний огляд Першої світової війни

379

4.2.2. Що визначає належність до сторони Бога, а що – до сторони сатани?	379
4.2.3. Провіденційні причини Першої світової війни	381
4.2.4. Результат Першої світової війни з провіденційної точки зору ...	382
4.3. Друга світова війна	383
4.3.1. Провіденційний огляд Другої світової війни	383
4.3.2. Природа тоталітаризму	383
4.3.3. Країни на боці Бога і країни на боці сатани у Другій світовій війні	383
4.3.4. Провіденційна роль трьох держав на стороні Бога та на стороні сатани	385
4.3.5. Провіденційні причини Другої світової війни	386
4.3.6. Результат Другої світової війни з провіденційної точки зору ...	387
4.4. Третя світова війна	388
4.4.1. Чи є неминучою Третя світова війна?	388
4.4.2. Провіденційний огляд Третьої світової війни	390
4.4.3. Провіденційні причини Третьої світової війни	390
4.4.4. Результат Третьої світової війни з провіденційної точки зору ...	392

Глава 6

Друге пришестя 393

Розділ 1

Коли повернеться Христос? 394

Розділ 2

У який спосіб повернеться Христос? 394

2.1. Погляди на Біблію

394

2.2. Повернення Христа відбудеться через його народження

на землі

396

2.3. Яке значення вірша, у якому говориться про повернення

Христа на хмарах?

403

2.4. Чому Ісус сказав, що повернеться на хмарах?

405

Розділ 3**Куди повернеться Христос? 406**

3.1. Чи народиться Ісус у середовищі єврейського народу? 406

3.2. Христос повернеться в східну країну 408

3.3. Східна країна – Корея 408

3.3.1. Ця країна повинна закласти національну основу для
відновлення шляхом тангам 409

3.3.2. Ця країна повинна перебувати на лінії фронту Бога і сатани 411

3.3.3. Ця країна повинна бути об'єктом Божого Шімджон 412

3.3.4. У цій країні повинні бути свідчення пророків 414

3.3.5. У цій країні всі цивілізації повинні принести свої плоди 416

Розділ 4**Часи Ісуса і наші дні з точки зору ідентичності часу 417****Розділ 5****Причина появи безлічі мов та необхідність їхнього об'єднання 420****Додаток****Словник термінів 421**

Вступ

Кожна людина намагається уникнути горя та знайти щастя. Від незначних епізодів у житті окремих людей до подій історичного масштабу — все по своїй суті є проявом людського прагнення стати щасливішими.

Як же виникає щастя? Кожен із нас стає щасливим, коли здійснюються його бажання. Найчастіше слово «бажання» розуміється нами не в його первісному значенні, оскільки наявні життєві обставини здебільшого сприяють тому, що у своїх бажаннях ми маємо на меті не добро, а зло. Проте несправедні бажання ніколи не виникають у первозданній душі, адже їй добре відомо, що вони несуть їй нещастя. Прагнучи пізнати щастя, первозданна душа докладає відчайдушних зусиль, відмовляючись від злих бажань і керуючись добрими. Наша реальність така, що ми наосліп просуваємося виснажливим шляхом у пошуках світла життя, прагнучи вийти з мороку смерті.

Хіба вдалося кому-небудь, керуючись несправедними бажаннями, відчутти радість первозданної душі? Після задоволення таких бажань ми відчуваємо докори совісті та пригнічення. Які батьки вчитимуть свою дитину чинити зло? Чи знайдеться такий учитель, який буде свідомо прищеплювати своїм учням несправедність? Усі люди мають первозданну душу, яка ненавидить зло та звеличує добро.

Віруючі люди, керуючись бажаннями первозданної душі, постійно докладають зусиль, щоб утілити в життя добро. Однак від часів створення світу не знайшлося жодної людини, яка б прислухалася лише до голосу своєї первозданної душі. Святий Павло говорив: *«Нема праведного ані одного; нема, хто розумів би; немає, хто Бога*

шукав би...» (Рим. 3:10—11). Усвідомлюючи жалюгідне становище людей, він тужив: *«Бо маю задоволення в Законі Божому за внутрішнім чоловіком, та бачу інший закон у членах своїх, що воює проти закону мого розуму і полонить мене законом гріховним, що знаходиться в членах моїх. Нещасна я людина!»* (Рим. 7:22—24).

Отже, виявляється, що в людині є протиріччя. Її тягне у дві протилежні сторони: первозданна душа прагне втілити добрі бажання, а зла душа — злі бажання. Їхні прагнення ведуть у людському «я» запеклу боротьбу одне з одним, намагаючись утілити в життя дві взаємовиключні цілі.

Будь-яка форма існування приречена на занепад, доки в ній залишається таке протиріччя. Тому людина, маючи в собі протиріччя, живе на межі руйнування. Однак не може бути, щоб це протиріччя було притаманне людству з моменту його виникнення. Жоден предмет чи істота у творінні не можуть з'явитися на світ, якщо вже в момент зародження в них існує протиріччя. Якби людям судилося мати його ще до своєї появи, вони не змогли б навіть з'явитися на світ. Тому протиріччя виникло вже після зародження людства. У християнстві такий руйнівний стан людини називається *гріхопадінням* (타락, тарак).

Узявши все вищезгадане до уваги, ніхто не зможе заперечити висновок про те, що людина перебуває в стані занепаду. Усвідомлюючи, що внаслідок гріхопадіння людина опинилася на межі руйнування, ми докладаємо відчайдушних зусиль, щоб стримати бажання злої душі і, керуючись добрими бажаннями первозданної душі на шляху до єдиної мети, позбутися протиріччя. Та, на жаль, ми все ще нездатні остаточно розв'язати питання стосовно природи добра і зла. Наприклад, якщо ми, розглядаючи доктрини теїзму та атеїзму, відносимо одну з них до сторони добра, то повинні визнати, що інша належить стороні зла. Однак досі з цього приводу ще не було зроблено однозначного висновку. До того ж люди так і не знають, що таке первозданна душа, яка породжує добрі бажання; звідки взялася зла душа, яка дає початок злим бажанням, що протидіють прагненням первозданної душі; де корінь протиріччя, яке веде людину до самознищення. Щоб вести життя добра, керуючись бажаннями первозданної душі і нехтуючи злими бажаннями, необхідно раз і назавжди покласти край цьому незнанню і навчитися відрізняти добро від зла.

На людський інтелект гріхопадіння вплинуло таким чином, що люди опинилися в темряві незнання. У людини є два аспекти — внутрішній і зовнішній, або душа і тіло; схожим чином, її інтелекту

також притаманні два аспекти — внутрішній і зовнішній. Згідно з цим, існує два аспекти незнання — внутрішнє і зовнішнє. З точки зору релігії внутрішнє незнання означає нерозуміння духовної сторони життя. Ми не знаємо, звідки походить людина, у чому полягає мета її життя, що відбувається після смерті, чи існують Бог і потойбічне життя, що таке добро і зло. Зовнішнє незнання пов'язане з недостатньою обізнаністю в питаннях, що стосуються світу природи, включаючи тіло людини; з незнанням основ матеріального світу і природних законів, яким підпорядковуються всі фізичні явища.

З перших днів історії й дотепер люди перебували в безперервному пошуку істини, яка б звільнила їх від незнання й відновила знання. За допомогою релігії людство йшло шляхом пошуку внутрішньої істини, а за допомогою науки прагнуло знайти зовнішню істину. Релігія і наука, кожна у своїй сфері, були методами подолання незнання й пошуку двох аспектів однієї істини. Отже, релігія та наука мають об'єднатися і разом вирішити нагальні проблеми; при цьому два аспекти істини, внутрішній і зовнішній, будуть розвиватися в повній гармонії. Тільки повністю позбувшись незнання і живучи життям добра, відповідно до прагнень первозданної душі, ми насолоджуватимемося вічним щастям.

У процесі розв'язання фундаментальних питань людського життя ми бачимо два можливі шляхи. Перший передбачає пошук відповідей у матеріальному світі, світі наслідку. Ті, хто віддають перевагу цьому шляху, схиляють голову перед високорозвиненою наукою і пишаються всемогутністю та матеріальним добробутом, який вона дає людству. Однак чи може людина бути справді щасливою, якщо, керуючись бажаннями свого тіла, обмежить себе лише зовнішніми потребами? Завдяки науковому прогресу люди можуть створити комфортне соціальне середовище, яке дасть їм можливість насолоджуватися благополуччям. Та чи може лише це задовольнити бажання, приховані в глибині людської душі? Радість мирської людини, яка насолоджується плотськими втіхами — ніщо в порівнянні з радістю аскета, який насолоджується простим, але чесним життям. Гаутама Будда, який залишив розкіш королівського палацу і вирушив у тривалу мандрівку в пошуках істини, був не єдиним безпритульним блукачем, який шукав місце, де його душа відчула б спокій. Так само як здоров'я тіла залежить від здоров'я душі, тіло пізнає всю повноту радості лише тоді, коли душа відчує справжню радість. Що можна сказати про того, хто вирушив у плавання морем матеріального світу під вітрилом науки в пошуках фізичних утіх? Варто такій людині дістатися берега

ідеалу, до якого прямує, як вона усвідомить, що це не що інше, як кладовище, де можуть спочити її тлінні останки.

Отже, у якому напрямі повинна розвиватися наука? До цього часу предметом наукових досліджень був не внутрішній причинний світ, а зовнішній світ результату, не світ суті, а світ явищ. Проте сьогодні наука переходить на вищий рівень свого розвитку, коли предметом її досліджень стає не лише зовнішній, результуючий світ явищ, а й внутрішній, причинний світ суті. Вчені дійшли висновку, що неможливо досягти кінцевої мети науки, беручи до уваги лише зовнішню істину — досліджуючи результуючий світ явищ та не даючи логічного пояснення причинному духовному світу, а саме внутрішній істині. Тільки коли той, хто після закінчення свого плавання під вітрилом науки в пошуках зовнішньої істини підніме також вітрило релігії та в пошуках внутрішньої істини знову вирушить у дорогу, він попливе в тому напрямку, куди прагне його первозданна душа, — до ідеального світу.

Другий напрям, яким іде людство, прагнучи відповісти на фундаментальні питання людського життя, — це спроба вийти за межі світу явищ і знайти відповіді в причинному світі суті. Беззаперечним є значний внесок, який зробили філософія та релігія на цьому шляху; однак так само не можна заперечити й той факт, що вони додали людству великого духовного тягаря. Ідучи неторованим шляхом першопрохідців, філософи, святі й мудреці, кожен у свій час, прагнули прокласти шлях добра для людства, однак натомість їхні діяння обтяжили нас іще більше.

Погляньмо об'єктивно. Чи був в історії хоча б один філософ, який поклав край людським стражданням? Чи був хоча б один мудрець, який би розв'язав фундаментальні проблеми людського життя та Всесвіту і чітко показав, як нам треба жити? Хіба не сталося навпаки: їхні вчення та філософії вікликали чимало питань та сумнівів, яких нам ще слід позбутися? Крім того, вогні відродження, якими багато релігій освітили у свій час душі тих, хто блукав у п'їтьмі, з плином часу ставали дедалі слабшими. Сьогодні від них залишилися лише тьмяні вогники, які мерехтять у п'їтьмі, що згущується.

Розглянемо історію християнства. Протягом двох тисяч років воно розвивалося у вирі різноманітних подій, пророкувало спасіння всього людства і зараз поширило свій вплив на весь світ. Але що сталося з християнським духом, який колись випромінював настільки яскраве світло життя, що навіть римляни, які жорстоко переслідували християн, схилили голови перед розп'ятим Ісусом? Середньовічне феодальне суспільство поховало християнство

заживо. Реформація запалила в цій могилі вогонь оновлення духовного життя, однак його світло не змогло розсіяти хвилі пітьми, що насувалася. Коли згасла любов, характерна для християнства на зорі його існування; коли християнське суспільство Європи заповнив капіталізм, який прагнув лише наживи; коли маси голодних волали від горя в халупах, — обіцяний порятунок прийшов не з неба, а з землі. Це був комунізм. Християнство, яке проповідувало Божу любов, перетворилося на руїни, під якими було поховано все, до чого воно заклиало. Тоді цілком закономірно піднялося полум'я протесту проти безжалісного Бога, Який допустив такі страждання. Саме Його існування почало здаватися абсурдним. Так з'явився сучасний матеріалізм.

Таким чином, християнське суспільство стало колыскою матеріалізму, з якого пишно розрісся комунізм. Християнство виявилось неспроможним зрівнятися в здобутках із комунізмом і не змогло дати істину, яка б підкорила його теоретичні основи. Християни, безсилі щось удіяти, ставали свідками того, як у них на очах ця ідеологія розвивалася, процвітала та поширювала свій вплив на весь світ. Гірко та болісно! Крім того, хоча громадяни християнських країн вірять у доктрину, яка вчить, що все людство — нащадки одних батьків, багато хто з них не може навіть сидіти поряд із братами й сестрами іншого кольору шкіри. Це яскравий приклад, що показує стан сучасного християнства, яке, втрапивши духовну силу, необхідну для втілення слів Ісуса в життя, опустилося до формального дотримання ритуалів і стало подібним до «*гробів побілених*» (Матф. 23:27).

Можливо, настане день, коли людські зусилля покладуть край існуванню зла в суспільстві; однак є одна вада, позбавитися якої люди самі неспроможні. Це статева розпуста. У християнському вченні вона вважається смертним гріхом. Трагічно, що сучасне християнське суспільство не може перешкодити тому, що сила-силенна людей сьогодні сліпо йде шляхом пороку! Християнство саме стало жертвою хаосу й внутрішнього розколу і може лише безсило спостерігати, як незліченні життя опиняються у вирі розпусти. Усе це — свідчення того, що традиційне християнство в нинішню епоху нездатне допомогти Божому провидінню спасіння людства.

Чому ж віруючі, які щиро прагнули пізнати внутрішню істину, не змогли виконати свою початкову місію? Стосунки між світом суті і світом явищ схожі на стосунки між душею і тілом. Це стосунки причини і наслідку, внутрішнього і зовнішнього, суб'єкта і об'єкта. Так само як особистість людини досягає досконалості, лише коли її душа і тіло перебувають у повній єдності, так і ідеальний світ

утілюється, коли два світи — світ суті і світ явищ — об'єднуються в досконалій гармонії. Як правильно те, що душа і тіло є одним цілим, так само правильно й те, що світ суті і світ явищ не можуть перебувати без зв'язку один з одним. Відповідно, життя після смерті нерозривно пов'язане з життям на землі. Духовна радість не може бути повною, якщо тіло людини не пізнає справжньої радості.

У прагненні до вічного життя релігії відчайдушно заперечували фізичну реальність, нехтуючи радостями тіла заради духовного блаженства. Та яких би зусиль люди не докладали, вони не можуть ані повністю відокремитися від реальності цього світу, ані позбавитися фізичних бажань, які подібно до тіні супроводжують їх протягом життя. Людей, які обрали шлях релігії, тілесні бажання спрямовують у безодню душевних страждань. Це є протиріччя на шляху релігійного життя віруючих. Неспроможність подолати це протиріччя, яке руйнує зсередини релігійне життя, і є основною причиною бездіяльності та безсилля нинішніх релігій.

Є ще один чинник, який визначає занепад релігій. Із розвитком науки дедалі більше розвивається людський інтелект, тому сучасна людина вимагає наукового підходу до розуміння дійсності. З іншого боку, традиційні релігійні вчення досі ще позбавлені наукових пояснень. Інакше кажучи, пояснення, які дають релігія та наука, не узгоджуються між собою.

Кінцева мета релігії може бути досягнута, тільки якщо людина спочатку в душі повірить у її заповіді, а потім застосує їх на практиці. Однак віра не виникає без знання й розуміння. Наприклад, ми вивчаємо святі писання для того, щоб знання істини зміцнило нашу віру. Ба більше, Ісус творив чудеса, щоб показати людям, що він Месія, і допомогти їм повірити в це. Розуміння — це відправна точка пізнання, а істинне пізнання неможливе без логічних наукових доказів. Оскільки зараз релігії нездатні привести людей до рівня розуміння і, відповідно, віри, вони неспроможні втілити своє призначення. Внутрішня істина теж вимагає логічних і переконливих пояснень. Насправді впродовж усієї історії релігії наближалися до часу, коли їхні вчення могли б отримати наукові пояснення.

Релігія і наука, призначення яких — подолати два аспекти незнання, від самого початку пішли окремими шляхами, тому здавалося, що в процесі свого розвитку вони займали протилежні, несумісні позиції. Однак для того, щоб людство цілком пододало два аспекти незнання і досягло мети первозданної душі — повністю втілило добро, у певний період історії повинна з'явитися нова

істина, яка зможе привести до згоди релігію і науку, що прагнули прийти до порозуміння, та розв'язати всі їхні проблеми в одному руслі.

Віруючі різних релігійних течій, зокрема християни, можуть бути неприємно вражені, довідавшись про необхідність появи нової істини. Вони переконані, що їхні писання досконалі та бездоганні. Звичайно, істина сама по собі унікальна, вічна, незмінна та абсолютна. Проте святі писання є не самою істиною, а лише підручниками, які їй навчають. Вони давалися в різні історичні епохи залежно від рівня духовного та інтелектуального розвитку людства. Природно, що глибина і обсяг вчень та спосіб викладу істини змінювалися залежно від епохи. Тому було б неправильно вважати, що такі підручники пояснюють абсолютну істину до найдрібніших деталей (Останні дні 5).

Як зазначалося вище, релігія з'явилася відповідно до прагнень первозданної душі як шлях, що дає змогу наблизитися до Бога та втілити цілі добра. Таким чином, мета всіх релігій однакова. Незважаючи на це, релігії виникають у різних формах залежно від їхнього призначення, культурного середовища, у якому вони взяли початок, та від особливостей тієї чи іншої історичної епохи. Через це писання відрізняються, але всі вони мають одну й ту саму ж місію: пролити світло істини на оточуючий світ. Однак коли запалюється яскравіший світильник, старий тьмяніє в порівнянні з ним, і його місія завершується. Оскільки нинішнім релігіям бракує сил, щоб вести сучасне людство крізь темну долину смерті до світла життя, повинен з'явитися новий прояв істини, який зможе випромінювати нове, яскравіше світло. У Біблії теж говориться про те, що людству будуть відкриті нові слова істини (Останні дні 5).

У чому полягає місія нової істини? Об'єднавши внутрішню істину, предмет дослідження релігії, і зовнішню істину, предмет дослідження науки, нова істина повинна допомогти всім людям подолати незнання, внутрішнє і зовнішнє, і повністю досягнути два типи знання. Нова істина допоможе грішним людям протистояти намірам злої душі та невідступно слідувати прагненням первозданної душі, втілюючи добро. Таким чином, вона дасть можливість позбутися як протиріччя, зумовленого протистоянням добра та зла в душі людини, так і згаданого вище протиріччя, з яким зіштовхуються віруючі на шляху релігійного життя. Для грішних людей знання — це світло життя та сила відродження, тоді як незнання — тінь смерті й причина загибелі. Незнання не може породжувати істинних почуттів, а за відсутності знань і емоцій не може з'явитися

воля до дій. Без правильного функціонування інтелекту, емоцій і волі неможливо жити життям істинної людини.

Коли людина створена таким чином, що не може жити окремо від Бога, то яким насправді нікчемним є наше життя через незнання Бога? Навіть ретельно вивчаючи Біблію, хіба ми можемо сказати, що безсумнівно розуміємо реальність Бога? Чи могли ми коли-небудь осягнути Шімджон Бога? Нова істина повинна не тільки переконати нас в існуванні Бога, але й бути спроможною відкрити нам Його Шімджон. Вона повинна дати нам можливість зрозуміти Божий Шімджон, сповнений радості під час творення, та Його розбитий Шімджон у момент, коли людство, Його діти, від яких Він не міг відмовитися, повстали проти Нього. Нова істина має допомогти нам зрозуміти Божий Шімджон, сповнений розпачу в намаганнях врятувати Своїх дітей упродовж усієї довгої історії людства.

Людська історія, зіткана з життів людей, які схильні як до добра, так і до зла, сповнена боротьби. Однак сьогодні зовнішні конфлікти — боротьба за власність, землі й народи — поступово слабшають. Народи об'єднуються, стираючи бар'єри між расами. Переможці Другої світової війни звільнили свої колонії, надали їм рівні з іншими світовими державами права та забезпечили їхнє членство в Організації Об'єднаних Націй. Разом вони працюють над установами світового уряду. Ворожість і незгода в міжнародних відносинах послабилися з виходом на перший план економічних проблем та з побудовою світового ринку шляхом об'єднання націй. Відбувається культурний обмін, долається ізолюваність націй, зникає культурна віддаленість Сходу і Заходу.

Тим не менше, перед нами залишається один кінцевий і невідворотний конфлікт — ідеологічна війна між демократією та комунізмом. Хоча кожна зі сторін має грізну зброю і протистоїть іншій із готовністю піти в бій, суть їхнього конфлікту залишається внутрішньою та ідеологічною. Яка сторона переможе в цьому фінальному ідеологічному протистоянні? Кожен, хто вірить у реальність існування Бога, відповідь, що демократія переможе. Однак у сьогоднішньої демократії немає не тільки теорії, здатної перемогти комунізм, а й сили зробити це. Тому для того, щоб Боже провидіння відновлення було повністю завершено, ця нова істина повинна спочатку підняти ідеалізм демократичного світу на новий рівень, потім увібрати в себе матеріалізм і, нарешті, ввести людство в новий світ. Ця істина має бути здатною охопити всі ідеології, філософії та навіть релігії, що існували протягом історії, та повністю об'єднати їх, спрямовуючи на єдиний шлях.

Люди відмовляються вірити релігіям, оскільки не розуміють реальності існування Бога та життя після смерті. Проте як би рішуче вони не заперечували духовну реальність, людська природа прагне сприймати її та вірити в неї, якщо вона буде науково обґрунтована. До того ж людина створена таким чином, що той, хто пов'язує кінцеву мету свого життя з матеріальним світом, зрештою прийде до відчуття глибокої порожнечі в серці. Пізнавши Бога за допомогою нової істини і зіткнувшись із реальністю духовного світу, люди усвідомлять, що не повинні обмежувати кінцеву мету свого життя матеріальним світом, а натомість мають перейматися проблемами свого буття у вічному світі. Вони підуть шляхом віри, у кінці якого зустрінуться як брати та сестри.

Якщо за допомогою нової істини всі люди зустрінуться як брати та сестри, на що буде схожим такий світ? У світлі нової істини зберуться всі ті, хто боровся впродовж довгої історії за те, щоб розсіяти темряву незнання. Вони сформують одну велику сім'ю. Мета істини — втілити добро, а оскільки джерелом добра є Бог, саме Він буде центром світу, створеного на основі цієї істини. Кожен понад усе любитиме Бога, шануватиме Його як Батька та житиме в гармонії з іншими в братській любові. Людська природа така, що коли ми завдаємо шкоди ближньому, керуючись егоїстичними мотивами, то більше страждаємо від докорів совісті, ніж відчуваємо задоволення від вигоди, отриманої неправедним шляхом. Будь-хто, усвідомлюючи це, стримуватиме себе від того, щоб завдавати болю іншим. Коли істинна братська любов переповнюватиме глибини людських сердець, люди не бажатимуть робити нічого, що завдавало б болю іншим. Уявіть собі, яким буде суспільство, де люди насправді відчують Бога, свого Батька, Який перебуває поза межами простору й часу і прагне, щоб люди жили в любові одне до одного. Отже, одного дня гріховна історія людства завершиться, і нова історична епоха розпочнеться там, де люди просто не будуть грішити.

Причина, з якої віруючі продовжують грішити, полягає в тому, що їхня віра в Бога по своїй суті концептуальна. Вона не торкається глибин їхніх душ. Хто з них наважився б учинити гріх, якби відчув Бога всім своїм серцем та усвідомив реальність Небесного закону, за яким тому, хто робить гріхи, не уникнути пекла? Світ, у якому немає місця гріху, — заповітна мрія грішного людства, — можна назвати Царством Небесним. Оскільки цей світ буде встановлено на землі, його можна буде назвати Царством Небесним на землі.

Можна зробити висновок, що кінцева мета Божого провидіння відновлення — встановлення Царства Небесного на землі. Вище

було згадано, що люди вчинили гріхопадіння, і що це падіння відбулося після появи людського роду. Якщо ми сприймаємо існування Бога, тоді очевидно є відповідь на запитання про те, який світ Бог хотів установити від самого початку, до падіння прабатьків людства. Цей світ дійсно повинен був стати Царством Небесним на землі, де втілилася б Божа мета творення (Останні дні 3). Унаслідок гріхопадіння люди зазнали невдачі у встановленні такого світу. Замість цього вони створили грішний світ і впали в незнання. Відтоді люди, обтяжені гріхом, перебували в пошуках як внутрішньої, так і зовнішньої істини, щоб подолати це незнання та піти шляхом добра. Вони безперервно намагалися відродити на землі Царство Небесне — світ, який Бог споконвіку мав намір створити.

Таким чином, за історією людства стоїть Боже провидіння відновлення світу, у якому втілиться мета Божого творення. Відповідно, нова істина має допомогти людству, яке впало в гріх, повернутися до первозданного стану. Для цього вона повинна розкрити намір Бога при створенні людства і Всесвіту та показати грішним людям кінцеву мету процесу відновлення.

Чи справді гріхопадіння сталося через те, що людина в буквальному розумінні з'їла плід, названий у Біблії плодом дерева пізнання добра і зла? Якщо ні, тоді що було причиною гріхопадіння? Чому Бог досконалості та краси створив людей схильними до гріхопадіння? Чому всезнаючий та всемогутній Бог не відвернув гріхопадіння, будучи свідком усього, що відбувалося? Чому всемогутній Бог умиць не врятував грішне людство? Нова істина повинна відповісти на ці та інші запитання, які бентежили душі провідних мислителів упродовж віків.

Розглядаючи наукові закони, приховані у світі природи, можна зробити висновок, що Бог, їхній Творець, справді є джерелом науки. Якщо людська історія — Боже провидіння відновлення світу, де втілюється мета творення, то Бог, Володар усіх законів, направляє довгу історію провидіння відновлення за певним порядком і планом. Відповідно, перед нами стоїть надзвичайно важливе завдання: зрозуміти витоки гріховної історії людства, те, яким законам та формулам підпорядковується хід провидіння, як завершиться історія і в який світ, зрештою, має ввійти людство. Нова істина дасть відповіді на всі ці основоположні питання. Коли відповіді стануть зрозумілими, заперечити існування Бога, Який спрямовує і визначає розвиток історії, буде неможливо. Відповідно, у кожній історичній події ми побачимо Божий Шімджон у боротьбі за спасіння грішного людства.

Крім того, нова істина повинна зуміти дати відповіді на безліч суперечливих питань християнства, місія якого полягала у формуванні всесвітньої культурної сфери. Освічених людей не задовольняє просте твердження, що Ісус — Син Божий і Спаситель людства. Неодноразово вони продовжували теологічні дебати, намагаючись зрозуміти глибинну суть християнського вчення. Нова істина повинна пролити світло на стосунки між Богом, Ісусом та людством із точки зору принципу творення. До того ж вона повинна прояснити всі незрозумілі моменти, що стосуються Святої Трійці. Вона має відкрити, чому Боже спасіння людства стало можливим лише через пролиття на хресті крові Його єдиного Сина.

Християни вірять, що спасіння дається через хрест. Однак ще ніхто не дав народження безгрішній дитині, яка не потребує спокути, заплаченої Спасителем. Це доказ того, що навіть після відродження через Христа люди продовжують передавати первородний гріх своїм дітям. Це порушує гостре питання: яка спокута досягається шляхом хреста? Безліч християн за період двотисячолітньої історії християнства пишалися тим, що їхні гріхи повністю прощені завдяки крові, яку пролив Ісус на хресті. Проте насправді безгрішна людина, сім'я чи суспільство так і не з'явилися. До того ж християнський дух поступово занепав. Як ми збираємося залагоджувати протиріччя між традиційною вірою в повну спокуту через розп'яття і справжньою реальністю? Це лише деякі з багатьох дилем, із якими ми стикаємося. Нова істина, яку ми шукаємо, має дати зрозумілі відповіді також і на ці запитання.

У Біблії можна знайти багато незрозумілих моментів, поданих за допомогою символів та метафор: чому Ісус повинен прийти знову; коли, де і як відбудеться його повернення; як грішні люди воскреснуть при його пришестві; яке значення біблійних пророцтв про те, що небо й земля зруйнуються у вогні, та про інші глобальні катастрофи. Нова істина вирішить усі ці питання і, як обіцяв Ісус, пояснить їх мовою, зрозумілою всім людям (Іван. 16:25). Різні тлумачення таких рядків Біблії, поданих за допомогою символів та метафор, неминуче призводять до поділу християнства на деномінації. Тільки за допомогою нової істини з її зрозумілими поясненнями християнство зможе об'єднатися.

Однак ця найвища істина не може бути відкрита шляхом виснажливих досліджень священних книг чи цитат із Біблії і не може бути відкрита людським інтелектом. Згідно з Біблією, ця істина має з'явитися як одкровення від Бога: *«Ти мусиш знову пророкувати про народи, і поган, і язики, і про багато царів»* (Одкр. 10:11).

І зараз, коли настав час, Бог послав на цю землю одну людину, щоб розв'язати фундаментальні проблеми людського життя і Всесвіту. Її ім'я — учитель Мун Сон Мьон. Протягом кількох десятиріч він здійснював мандрівки безмежним небесним світом, неосяжним для будь-кого в історії. У пошуках нової істини він крокував кривавим шляхом страждань, відомих лише Богу. Він розумів принцип, згідно з яким, не пройшовши шляхом важких випробувань, людина не зможе знайти найвищу істину, яка дасть змогу спасти людство. Учителю довелося самостійно боротися з мільйонами злих духів як у духовному світі, так і на землі, і здобути над ними перемогу. Завдяки особистому духовному спілкуванню з Богом і зустрічам з Ісусом та багатьма святими в раю він розкрив усі таємниці Небес.

Зміст даної книги є тільки частиною цієї істини, це лише зібрання того, що до цього часу мали змогу почути та побачити учні Мун Сон Мьона. Ми віримо й сподіваємося, що з часом будуть оприлюднені більш глибокі моменти істини.

У кожному куточку світу незліченні душі, що блукають у п'їтми, отримують світло цієї нової істини, яка дарує їм нове життя. Усвідомлення цього щоразу зворушує нас до сліз. Ми широко бажаємо, щоб це світло якомога швидше наповнило всю землю.

Частина перша

Глава 1

Принцип творення

Протягом історії люди прагнули відповісти на основоположні питання людського життя і Всесвіту. Однак переконливих відповідей так і не було знайдено, тому що нікому не вдалося зрозуміти основний принцип, за яким були створені людство і Всесвіт. Більше того, усе ще залишаються без відповіді важливіші питання, які стосуються не результатів, а причин буття. Питання, пов'язані з життям людини і Всесвітом, неможливо розв'язати, не зрозумівши природи Бога, Який створив їх. Глава «Принцип творення» докладно розглядає ці основоположні питання.

Розділ 1

Дуальні властивості Бога та світ творіння

1.1. Дуальні властивості Бога

Як можна пізнати природу невидимого Бога? Її можна зрозуміти, розглянувши створений Ним світ творіння. Тому апостол Павло сказав: *«Бо Його невидиме від створення світу, власне Його вічна сила й Божество, думанням про твори стає видиме. Так що нема їм виправдання»* (Рим. 1:20). Так само як твори мистецтва — це субстанційний прояв невидимої природи автора, усе у Всесвіті є субстанційними об'єктами (실체대상, шільчетесан) Бога, у яких відображається невидима Божественна природа Творця. Так само як ми можемо зрозуміти природу автора, розглянувши його твори, ми маємо можливість пізнати Божу природу, розглянувши цей світ творіння.

Давайте спочатку звернемо увагу на загальні риси, властиві всьому світу творіння. Усе у творінні наділене *дуальними властивостями* (이성정상, *ісонсонсан*) *янсон* (양성) та *имсон* (음성) і існує лише завдяки взаємодоповнюючим стосункам між цими властивостями, як усередині кожного творіння, так і між ними.

Наприклад, частинки, з яких складається матерія, наділені позитивним, негативним або ж нейтральним зарядом, який утворюється шляхом нейтралізації позитивної і негативної складових. Коли ці частинки об'єднуються внаслідок взаємодоповнюючих стосунків між дуальними властивостями, утворюється атом. Атоми, у свою чергу, проявляють позитивну або негативну валентність. Коли їхні дуальні властивості вступають у взаємодоповнюючі стосунки з дуальними властивостями інших атомів, вони утворюють молекулу. Сформовані таким чином молекули, вступаючи у взаємодоповнюючі стосунки з дуальними властивостями інших молекул, утворюють речовину, якою живляться рослини й тварини.

Рослини розмножуються за допомогою тичинки та маточки, тварини — через взаємодію самців і самиць. Створивши Адама, Бог побачив, що *«Не добре, щоб бути чоловіку самотнім»* (Бут. 2:18), і тільки створивши жінку, Єву — дружину Адама, Він сказав про все, створене Ним, що *«вельми добре воно»* (Бут. 1:31).

У процесі іонізації атоми перетворюються на позитивні чи негативні іони, однак усе одно вони містять у собі як протон, так і електрон. Схожим чином існування тичинки чи маточки, а також самця чи самиці можливе лише завдяки взаємодоповнюючим стосункам між дуальними властивостями янсон та имсон, які притаманні кожному з них. Що ж до людини, то жінці якоюсь мірою властиві чоловічі риси, а чоловіку — жіночі. До того ж усе у творінні існує на основі взаємодоповнюючих стосунків між такими аспектами, як усередині і зовні, внутрішнє і зовнішнє, перед і тил, праве і ліве, верх і низ, високе і низьке, сильне і слабке, зростаюче і спадаюче, довге і коротке, широке і вузьке, схід і захід, північ і південь. Причина цього в тому, що все створено в такий спосіб, що може існувати лише за наявності взаємодоповнюючих стосунків між дуальними властивостями. Отже, для того щоб будь-що у творінні могло існувати, йому необхідні взаємодоповнюючі стосунки між дуальними властивостями янсон і имсон.

Однак існує інша пара дуальних властивостей, більш фундаментальних, ніж янсон і имсон, які також перебувають у взаємодоповнюючих стосунках. Усьому у творінні притаманна зовнішня форма і внутрішні якості. Видима зовнішня форма відображає

невидимі внутрішні якості. Хоча внутрішні якості невидимі, вони обов'язково мають певну структуру, яка проявляється через зовнішню форму. Ми називаємо внутрішні якості *сонсан* (성상), а зовнішню форму — *хьонсан* (형상). Оскільки сонсан і хьонсан — дві взаємодоповнюючі складові однієї сутності, хьонсан можна назвати другим сонсан. Таким чином, сукупність сонсан і хьонсан ми називаємо дуальними властивостями.

Розгляньмо для прикладу людину. У людини є тіло — її зовнішня форма, та душа — її внутрішні якості. Тіло — видимий прояв невидимої душі. Оскільки душа має певну структуру, тіло, яке її відображає, також набуває певної форми. Тому через зовнішній вигляд людини можна зрозуміти її характер та долю, чим і займаються хіромантия і фізіономіка. Тож, тіло — це хьонсан, а душа — сонсан. Душа і тіло є взаємодоповнюючими аспектами однієї людини, до того ж тіло можна розглядати як другу душу. Разом вони представляють дуальні властивості людини. Схожим чином, усе у творінні існує завдяки взаємодоповнюючим стосункам між дуальними властивостями сонсан і хьонсан.

Які відносини між сонсан і хьонсан? Невидимий внутрішній сонсан є причиною та займає положення *суб'єкта* (주체, *чуче*) стосовно хьонсан; видимий зовнішній хьонсан є результатом і посідає положення *об'єкта* (대상, *тесан*) сонсан. Ці дві складові творіння пов'язані взаємодоповнюючими стосунками внутрішнього і зовнішнього, причини і наслідку, суб'єкта і об'єкта, вертикального і горизонтального. Розгляньмо знову як приклад людину, чиї душа і тіло займають положення сонсан і хьонсан. Тіло відображає душу та підкоряється її командам, щоб забезпечити життя і втілити прагнення душі. Отже, душа і тіло перебувають у взаємодоповнюючих стосунках внутрішнього і зовнішнього, причини і наслідку, суб'єкта і об'єкта, вертикального і горизонтального.

Так само у всього творіння, незалежно від рівня його складності, є невидима внутрішня складова — сонсан, яка відповідає душі людини. Ця невидима складова є причиною, що займає положення суб'єкта і спрямовує хьонсан, який відповідає тілу людини. Ці стосунки дають можливість кожному індивідуальному тілу існувати відповідно до мети Божого творення.

У тварин теж є складова, схожа на душу людини, яка, будучи причиною, займає положення суб'єкта і спрямовує тварину до втілення мети її існування. Рослини виконують свої органічні функції завдяки тому, що вони теж мають сонсан — складову, яка виконує дії, схожі на дії душі людини.

Люди об'єднуються один з одним завдяки тому, що всередині кожного є душа. Так само позитивні і негативні іони об'єднуються, утворюючи молекули певної речовини, тому що всередині кожного з них є аспект сонсан, який спрямовує їх до цієї мети. Поява атома, як результату того, що електрони групуються навколо ядра, також обумовлена тим, що кожен із них наділений аспектом сонсан, який направляє їх до цієї мети. За даними сучасної науки, елементарні частинки, з яких складається атом, утворюються з енергії. Відповідно, енергія також містить аспект сонсан, який спонукає її утворювати елементарну частинку відповідно до мети існування частинки.

Рухаючись у своїх пошуках усе далі й далі, ми наближаємося до першоджерела, яке породило цю енергію з аспектами сонсан і хьонсан. Це джерело і є першопричиною всього, що існує у Всесвіті, а отже, має в собі сонсан і хьонсан, які займають положення суб'єкта стосовно сонсан і хьонсан усього, що існує у світі творіння. Цю першопричину Всесвіту ми називаємо Бог, а Його сонсан і хьонсан, які займають положення суб'єкта, — *первісним сонсан* (본성상, понсонсан) і *первісним хьонсан* (본형상, понхьонсан). Тож, слова апостола Павла вказують, що, вивчаючи загальні для всього світу творіння риси, ми можемо пізнати природу Самого Бога. Бог — першопричина всього Всесвіту і Суб'єкт, у Якому гармонійно поєднуються дуальні властивості — первісний сонсан і первісний хьонсан.

Як було розглянуто вище, будь-який елемент творіння існує на основі взаємодоповнюючих стосунків між дуальними властивостями янсон і имсон. Із цього випливає закономірний висновок, що Бог, будучи першопричиною всього творіння, також має існувати на основі взаємодоповнюючих стосунків між дуальними властивостями янсон і имсон. Вірш «*І Бог на Свій образ людину створив, на образ Божий її Він створив, як чоловіка та жінку створив їх*» (Бут. 1:27) указує, що Бог, як суб'єкт, існує на основі гармонійної взаємодії між дуальними властивостями янсон і имсон.

Як ми можемо охарактеризувати стосунки між дуальними властивостями сонсан і хьонсан та янсон і имсон? У первісному сонсан, як і в первісному хьонсан Бога, містяться первісні янсон і имсон, що перебувають у взаємодоповнюючих стосунках. Тобто первісні янсон і имсон є атрибутами первісних сонсан і хьонсан Бога. Стосунки між янсон і имсон схожі на стосунки між сонсан і хьонсан. Отже, між янсон і имсон існують взаємодоповнюючі стосунки внутрішнього і зовнішнього, причини і наслідку, суб'єкта і об'єкта, вертикального і горизонтального. Тому в Біблії говориться, що Бог

створив жінку, Єву, як об'єкт Адама, чоловіка, з його ребра (Бут. 2:22). У цьому випадку янсон і имсон Бога проявилися у вигляді чоловіка та жінки.

Так само як людина досягає досконалості, коли зосереджує своє життя на душі, світ творіння стає досконалим, коли Бог займає в ньому центральне положення. Досконалий світ творіння з Богом у центрі — це єдиний цілісний організм, який функціонує лише згідно з Божою метою творення. Як і будь-який організм, він має існувати на основі стосунків між сонсан і хьонсан, де Бог займає положення сонсан, а світ творіння — хьонсан. Саме в цьому полягає причина того, чому Бог сказав, що людина, яка є центром світу творіння, є Його хьонсан (Бут. 1:27). Оскільки до створення Всесвіту Бог існував лише як суб'єкт, сонсан і чоловіче начало, Він не міг не створити Всесвіт у якості об'єкта, хьонсан і жіночого начала. Вірш «чоловік... образ і слава Бога» (1 Кор. 11:7) є доказом цього принципу. І оскільки Бог займає положення сонсан, суб'єкта й чоловічого начала, ми називаємо Його Батьком.

Підсумовуючи вищесказане, ми розуміємо, що Бог — це Суб'єкт, у Якому гармонійно поєднуються дуальні властивості: первісний сонсан і первісний хьонсан. Одночасно Бог — це гармонійна єдність чоловічого і жіночого начал, які займають відповідно положення первісного сонсан і первісного хьонсан. Стосовно світу творіння, Бог є суб'єктом, сонсан і перебуває в положенні чоловічого начала.

1.2. Стосунки між Богом і світом творіння

З наведеного вище ми дізналися, що Бог займає положення невидимого суб'єкта, а будь-що у творінні є окремим субстанційним об'єктом Бога, який відображає Його дуальні властивості. Кожен субстанційний об'єкт називається *індивідуальним істинним тілом* (계성진리체, *кесончілліче*). Людина є субстанційним об'єктом Бога, створеним за Його подобою, тому ми кажемо, що вона є індивідуальним істинним тілом на рівні образу. Усе у творінні, крім людини, є субстанційним об'єктом Бога, який відображає Його дуальні властивості символічно, тому називається індивідуальним істинним тілом на рівні символу.

Індивідуальні істинні тіла є окремими субстанційними втіленнями, які відображають дуальні властивості Бога. Тому серед них існують ті, яким властиві якості янсон, вони відображають чоловіче начало Бога, що займає позицію первісного сонсан, і ті, які

проявляють якості имсон і відображають жіноче начало Бога, що займає позицію первісного хьонсан. Усі індивідуальні істинні тіла є субстанційними об'єктами Бога, тому, відображаючи Його первісний сонсан та первісний хьонсан, кожне з них має дуальні властивості сонсан і хьонсан і, відповідно, дуальні властивості янсон і имсон.

Якщо розглянути стосунки між Богом і світом творіння з точки зору дуальних властивостей, то можна сказати, що світ творіння є субстанційним об'єктом Бога. Він складається з окремих індивідуальних істинних тіл, які на основі принципу творення символічно або образно втілюють у собі дуальні властивості Бога, свого невидимого суб'єкта. Творіння є субстанційним об'єктом Бога, у якому Його дуальні властивості втілюються символічно, тоді як людина являє собою субстанційний об'єкт Бога, який є образним утіленням Його дуальних властивостей. Стосунки між Богом і світом творіння схожі на стосунки між сонсан і хьонсан, тобто це притаманні дуальним властивостям взаємодоповнюючі стосунки внутрішнього і зовнішнього, причини і наслідку, суб'єкта і об'єкта, вертикального і горизонтального.

Тепер розглянемо з точки зору принципу творення викладену в Книзі змін концепцію, на яку спирається східна філософія. У ній говориться, що основа Всесвіту — це Велика Межа, яка дає початок ян та інь. Із ян та інь походять п'ять елементів — метал, дерево, вода, вогонь і земля, з яких було створене все творіння. Ян та інь, разом узяті, називаються Дао («Шлях»). Шлях традиційно визначається як «Слово істини». Іншими словами, Велика Межа дала початок ян та інь, тобто Слову, і на його основі виникло все творіння. Отже, Велика Межа — це першопричина всього існуючого, центр світу творіння і суб'єкт, у якому гармонійно поєднуються ян та інь.

У Євангелії від Івана (1:1–3) написано: «...Бог було Слово... Усе через Нього повстало...». Порівнюючи ці слова з концепцією Книги змін, можна зробити висновок, що Велика Межа, суб'єкт, у якому гармонійно поєднуються ян та інь, — це не що інше, як Бог, суб'єкт, у Якому дуальні властивості перебувають у гармонійній єдності.

Згідно з принципом творення, Слово наділене дуальними властивостями. Отже, усе, створене через Слово, містить дуальні властивості. Це означає, що твердження Книги змін про те, що ян та інь разом утворюють Слово, істинне. Але Книга змін, яка розглядає Всесвіт лише з точки зору ян (янсон) та інь (имсон), не пояснює той факт, що у всьому творінні також наявні властивості сонсан і хьонсан. Отже, коли стверджується, що Велика Межа є суб'єктом,

у якому гармонійно поєднуються янсон та имсон, не йде мова про те, що Велика Межа — це суб'єкт дуальних властивостей первісного сонсан і первісного хьонсан, які перебувають у гармонійній єдності. Тому Книга змін не розкриває, що Велика Межа — це Бог, Який має особистісне начало.

Отже, повне пояснення ключової концепції східної філософії, яка спирається на Книгу змін, можна дати лише на основі принципу творення. Крім того, зростання останнім часом авторитету східної медицини також зумовлене тим, що вона враховує положення принципу творення, за яким усе існує в стосунках янсон і имсон.

Розділ 2

Ман'юволльок, сусучагьон і савікіде

2.1. Ман'юволльок

Бог — Творець усього, що є у світі. Він — вічна, абсолютна істота, яка існує Сама по Собі і перебуває поза виміром часу та простору. Відповідно, основоположна сила, яка забезпечує Його існування, також має бути вічною, абсолютною та існувати сама по собі. Вона — джерело всіх сил, які забезпечують існування всього, що є у світі творіння. Цю основоположну силу ми називаємо *ман'юволльок* (만유원력, *всесвітня первісна енергія*).

2.2. Сусучагьон

Суб'єктний і об'єктний аспекти всього, що є у творінні, під впливом ман'юволльок створюють *сандекіджун* (상대기준, *умова для взаємодії*). Якщо вони добре віддають та добре приймають, їхня взаємодія породжує всі сили, необхідні елементу творіння для існування, примноження та дії. Процес, у результаті якого виробляються всі необхідні сили, називається *сусучагьон* (수수작용, *дія віддавання та приймання*). Таким чином, між ман'юволльок та силами, породженими сусучагьон, існують взаємодоповнюючі стосунки причини і наслідку, внутрішнього і зовнішнього, суб'єкта і об'єкта. Ман'юволльок є вертикальною силою, а сили, породжені сусучагьон, — горизонтальними.

Поговоримо докладніше про Бога і Його творіння з точки зору ман'юволльок і сусучагьон. Бог має вічно існуючі дуальні

властивості, які завдяки ман'ювольтів створюють між собою сандекіджун і починають вічний сусучагьон. Під впливом сил, породжених сусучагьон, дуальні властивості Бога створюють вічну основу для взаємодії (상대기대, сандекіде). Завдяки цій незмінній основі буття Бог існує вічно та породжує всі сили, необхідні для створення світу.

Схожим чином дуальні властивості будь-якого елементу творіння під впливом ман'ювольтів створюють сандекіджун і вступають у сусучагьон. Тільки коли за допомогою сил, породжених сусучагьоном, дуальні властивості формують основу для своєї взаємодії, утворюється основа для існування кожного індивідуального тіла, завдяки якій воно може зайняти положення об'єкта Бога і породжувати всі сили, необхідні для свого існування.

Наприклад, атом починає існувати завдяки електромагнітним силам, які є проявом сусучагьон між протоном та електроном. Молекула виникає в результаті сусучагьон між позитивно і негативно зарядженими іонами, які дають початок хімічній реакції. У процесі сусучагьон між позитивними та негативними зарядами виникають сили електричної взаємодії.

У рослин, завдяки сусучагьон між ксилемою і флоемою, стають можливими існування та ріст, а сусучагьон між тичинкою і маточкою — це спосіб, у який переважно відтворюються рослинні організми. Тварини існують і розмножуються за допомогою сусучагьон між самцем і самицею. Співіснування тваринного і рослинного світів також відбувається завдяки сусучагьон: обмін киснем та вуглекислим газом, взаємодія бджіл та квітів і т. д.

Вивчаючи небесні тіла, можна побачити, що на основі сусучагьон між Сонцем і планетами існує Сонячна система, а їхній рух формує Всесвіт. Сусучагьон між Землею і Місяцем робить можливими їхні обертання, як по певних орбітах, так і навколо своїх осей.

Тіло людини існує завдяки сусучагьон між артеріями та венами, вдихом та видихом, симпатичною та парасимпатичною нервовими системами тощо. Сусучагьон між душею і тілом людини дає їй змогу жити й діяти заради здійснення певних цілей. Чоловік і дружина в сім'ї, люди в суспільстві, влада і громадяни в державі та країни у світі співіснують, уступаючи в сусучагьон.

Якою б злою не була людина, у глибині її душі постійно діє сила совісті, яка спонукає жити праведно. Так було скрізь у всі часи. Ніхто не здатен знищити силу совісті, вона діє в людині підсвідомо, тому, вчинивши зло, людина миттєво відчуває докори совісті.

Якщо б у грішних людей не було совісті, то Боже провидіння відновлення людства було б неможливим.

Звідки походить сила совісті? Оскільки будь-яка сила є результатом сусучагьон, ця сила також не є винятком. Сила совісті не може з'явитися сама по собі, її існування можливе лише тоді, коли совість займає положення об'єкта стосовно певного суб'єкта, і вони, створивши сандекіджун, вступають у сусучагьон. Суб'єктом нашої совісті є Бог.

Унаслідок гріхопадіння стосунки віддавання та приймання між людиною і Богом були розірвані. Замість того, щоб стати одним цілим із Богом, прабатьки людства вступили в стосунки віддавання та приймання з сатаною і об'єдналися з ним. Тільки Ісус був Божим сином, який, установивши досконалі стосунки віддавання та приймання з Богом, став із Ним одним цілим. Коли грішна людина об'єднується з Ісусом через досконалі стосунки віддавання та приймання, вона може відновити свою первозданну природу, вступити в сусучагьон із Богом і стати з Ним одним цілим. Тому ми називаємо Ісуса «посередником» між Богом і грішною людиною; він — шлях, істина і життя. Прийшовши служити людству з любов'ю і жертовністю, Ісус навіть не пошкодував свого життя. Отож, лише звернувшись до нього з вірою, будь-хто не загине, а матиме життя вічне (Іван. 3:16).

Християнство — релігія любові. Крокуючи шляхом любові і жертовності на чолі з Ісусом, воно відновлює горизонтальні стосунки віддавання та приймання між людьми. Так стає можливим відновлення вертикальних стосунків віддавання та приймання з Богом. Насправді все, що робив та чому навчав Ісус, було спрямоване на досягнення цієї мети. Наприклад, він казав: *«Не судить, щоб і вас не судили; бо яким судом судити будете, таким же осудять і вас, і якою мірою будете міряти, такою відміряють вам»* (Матв. 7:1—2); *«Тож усе, чого тільки бажаєте, щоб чинили вам люди, те саме чиніть їм і ви. Бо в цьому Закон і Пророки»* (Матв. 7:12); *«Отже, кожного, хто Мене визнає перед людьми, того перед Небесним Отцем Моїм визнаю й Я»* (Матв. 10:32); *«Хто приймає пророка, як пророка, той дістане нагороду пророчу, хто ж приймає праведника, як праведника, той дістане нагороду праведника»* (Матв. 10:41); *«І хто напоїть, як учня, кого з малих цих бодай кухлем водиці холодної, поправді кажу вам, той не згубить нагороди своєї»* (Матв. 10:42).

2.3. Савікіде, у якому на основі чонпунхапчагьон утілюється самтесанмокчок

2.3.1. Чонпунхапчагьон

Завдяки ман'юволльок дуальні властивості Бога створюють сандекіджун. Коли вони вступають у сусучагьон, то сила цієї дії приводить до примноження та проявляється в тому, що дуальні властивості Бога втілюються у двох окремих субстанційних об'єктах, кожен із яких пов'язаний із Богом як зі своїм центром. Далі вони займають стосовно один одного положення суб'єкта та об'єкта і під впливом ман'юволльок також створюють сандекіджун та розпочинають сусучагьон. Поєднавшись в одне ціле, вони створюють новий об'єкт Бога. Таким чином, Бог-початок розділяється на дві окремі субстанції, які потім, знову поєднавшись, стають одним цілим. Цю дію ми називаємо *чонпунхапчагьон* (정분합작용, дія «початок-розділення-єдність»).

2.3.2. Самтесанмокчок

На основі чонпунхапчагьон дуальні властивості початку, який є центром, розділяються на два субстанційні об'єкти, що займають положення суб'єкта та об'єкта, які потім стають одним цілим. Кожен із цих елементів може займати положення суб'єкта стосовно інших трьох, створюючи таким чином умову для взаємодії з трьома об'єктами (삼대상기준, самтесанкіджун). Коли елемент, виконуючи роль суб'єкта, вступає в сусучагьон з іншими трьома, він утілює *самтесанмокчок* (삼대상목적, мета трьох об'єктів).

2.3.3. Савікіде

На основі чонпунхапчагьон дуальні властивості початку, який є центром, розділяються на два субстанційні об'єкти, що займають положення суб'єкта та об'єкта, які потім стають одним цілим. Отже, коли кожен із цих елементів утілює самтесанмокчок, утворюється *савікіде* (사위기대, чотирьохпозиційна основа).

Савікіде — джерело числа «чотири». Воно також є джерелом числа «три», оскільки виникає в результаті втілення мети трьох об'єктів. Савікіде є першоосновою принципу трьох стадій, оскільки воно утворюється на основі чонпунхапчагьон Богом, подружжям та їхніми дітьми, які представляють три стадії. Також воно є

джерелом числа «дванадцять»: оскільки кожна з чотирьох позицій взаємодіє з трьома об'єктами, загалом виходить дванадцять об'єктів. Савікіде — це фундаментальна основа добра, завдяки якій утілюється мета творення. Це фундаментальна основа, що породжує всі необхідні для існування сили та дає Богу можливість перебувати в усьому творінні. Таким чином, створення савікіде — незмінна мета творення Бога.

2.3.4. Форма існування савікіде

Коли елемент творіння шляхом утілення самтесанмокчок на основі чонпунхапчагьон створює савікіде, він починає коловий або сферичний рух. Це дає йому можливість існувати в тривимірному просторі. Поговоримо тепер про те, чому так відбувається.

На основі чонпунхапчагьон дуальні властивості Бога розділяються і втілюються як два Його субстанційні об'єкти, один — у ролі суб'єкта, а інший — об'єкта. Коли об'єкт відповідає суб'єкту і створює сандекіджун, він уступає в центрі з суб'єктом у сусучагьон завдяки силі віддавання (відцентровій силі) і силі приймання (доцентровій силі). Під час сусучагьон об'єкт починає обертатися навколо суб'єкта. Поєднавши, таким чином, свої властивості, вони формують одне ціле. За цим же принципом суб'єкт, обертаючись навколо Бога, стає Його об'єктом і утворює з Ним одне ціле. Тільки коли об'єкт об'єднується з суб'єктом, вони разом стають новим субстанційним об'єктом Бога, оскільки починають відображати Його дуальні властивості. Таким чином, будь-який об'єкт повинен об'єднатися зі своїм суб'єктом, тому що лише за такої умови він може стати об'єктом Бога.

Суб'єкт і об'єкт, які, поєднавшись, утворюють субстанційний об'єкт Бога, також наділені дуальними властивостями, кожна з яких теж здійснює коловий рух за принципом сусучагьон. Таким чином, у цьому субстанційному об'єкті в постійному коловому русі перебувають суб'єкт та об'єкт, у середині яких також відбувається коловий рух. Іноді ці два колові рухи можуть відбуватися в одній площині, однак, як правило, кут обертання об'єкта навколо суб'єкта постійно змінюється, у результаті чого коловий рух перетворюється на сферичний. Отже, усе у творінні, завершивши савікіде, бере участь у коловому та сферичному русі, існуючи, таким чином, у трьох вимірах.

Розгляньмо як приклад Сонячну систему. Усі планети, як об'єкти Сонця, створивши сандекіджун, вступають із ним у

сусучагьон за допомогою відцентрової і доцентрової сил. У результаті кожна планета обертається навколо Сонця. У процесі обертання Сонце і планети стають одним цілим і формують Сонячну систему. Водночас Земля є тілом, яке складається з дуальних властивостей і обертається навколо своєї осі. Те ж вірно й стосовно Сонця та інших планет, що так само є тілами, які складаються з дуальних властивостей і також безперервно обертаються навколо своїх осей. Тому орбітальний рух планет, спричинений сусучагьон у Сонячній системі, не відбувається лише в одній площині. Натомість постійна зміна кутів обертання приводить до сферичного руху Сонячної системи в трьох вимірах. Схожим чином усі небесні тіла існують у трьох вимірах через коловий і сферичний рухи. Коли всі ці незліченні небесні тіла вступають одне з одним у сусучагьон, вони утворюють одне ціле — Всесвіт. Тому Всесвіт тривимірний і сам перебуває у сферичному русі.

Електрон, створивши сандекіджун із протоном, уступає з ним у сусучагьон і починає обертатися навколо протона. У результаті, об'єднавшись в одне ціле, вони формують атом. Так само протон і електрон мають власні дуальні властивості, завдяки яким вони самі перебувають у безперервному русі. Тому коловий рух електрона навколо протона, зумовлений сусучагьоном між ними, не відбувається лише в одній площині, а, завдяки постійній зміні кута обертання, перетворюється на сферичний рух. Отже, атом також існує в трьох вимірах. За тим же принципом сила магнітного поля, яка виникає між позитивним і негативним полюсами, дає початок сферичному руху заряджених частинок.

Розгляньмо як приклад людину. Тіло — об'єкт душі людини — створює сандекіджун із душею і вступає з нею в сусучагьон. Образно кажучи, тіло, обертаючись навколо душі, стає з нею одним цілим. Ставши об'єктом Бога, душа починає обертатися навколо Нього, і вони досягають гармонійної єдності. Тільки коли тіло об'єднується з такою душею, у людині починають відображатися дуальні властивості Бога, і вона, ставши Його субстанційним об'єктом, утілює мету творення. Тіло і душа також наділені дуальними властивостями, завдяки чому в них відбувається безперервний рух. У результаті цього коловий рух, породжений сусучагьоном між душею і тілом, постійно змінює кут свого обертання навколо Бога і стає сферичним. Отже, людина, яка втілила мету творення, існує в тривимірному просторі, і її життя — це сферичний рух навколо Бога. Тому, зрештою, вона може володарювати навіть над невидимим духовним світом (Творення 6).

Коли коловий рух суб'єкта і об'єкта, що відбувається в одній площині, стає сферичним рухом у трьох вимірах, проявляється гармонія творення. Тобто відмінність орбіт, форм, станів, напрямів і кутів колового та сферичного рухів, а також зміна швидкостей взаємодії суб'єктів і об'єктів породжують красу гармонії в усьому її безмежному різноманітті.

Оскільки все у творінні наділене сонсан і хьонсан, сферичний рух буває двох типів: типу сонсан і типу хьонсан. Таким чином, існує два типи центру руху: сонсан і хьонсан. Стосунки між центрами цих рухів такі ж, як і між сонсан та хьонсан. Що ж є кінцевим центром усіх сферичних рухів? Центром усього творіння, що створене як субстанційний об'єкт дуальних властивостей Бога на рівні символу, є людина. Для людини, яка була створена як субстанційний об'єкт Бога на рівні образу, центром є Бог. Отже, кінцевим центром усіх сферичних рухів у світі творіння є Бог.

Кожний субстанційний об'єкт Бога містить у собі суб'єкт і об'єкт, причому центр об'єкта розташовується в суб'єкті. Тому центр об'єданого тіла, сформованого суб'єктом і об'єктом, також буде в суб'єкті. Оскільки Бог є кінцевим центром суб'єкта, Він буде й кінцевим центром об'єданого тіла. Як говорилося раніше, три субстанційні об'єкти Бога (суб'єкт, об'єкт та їхня єдність) створюють сандекіджун один з одним. Коли їхні центри об'єднуються навколо Бога, вступають у сусучагьон і втілюють самтесанмокчок, утворюється савікіде. Отже, кінцевим центром савікіде є Бог.

Кожний елемент творіння, який створює схожим чином савікіде, називається індивідуальним істинним тілом. Як уже згадувалося, усе у творінні можна розділити на дві групи: індивідуальні істинні тіла на рівні образу (людина) та індивідуальні істинні тіла на рівні символу (усе у світі творіння за винятком людини). Світ творіння складається з незліченних індивідуальних істинних тіл, які від нижчого до вищого рівня взаємодіють одне з одним у встановленому порядку. Людина серед них займає найвище положення. Кожне індивідуальне істинне тіло здійснює сферичний рух; при цьому тіла, які перебувають на нижчому рівні розвитку, є об'єктами тих, що перебувають на вищому рівні. Центром сферичного руху об'єкта є індивідуальне істинне тіло, яке перебуває на вищому рівні розвитку і діє як суб'єкт. Схожим чином центри безлічі індивідуальних істинних тіл на рівні символу пов'язані один з одним від нижчого до вищого рівнів. Людина, індивідуальне істинне тіло на рівні образу, перебуває на вищому рівні і є центром для всіх індивідуальних істинних тіл на рівні символу.

Розглянемо це питання докладніше. Сучасна наука вважає, що найдрібнішою складовою матерії є елементарна частинка, яка складається з енергії. Розглядаючи індивідуальні істинні тіла різних рівнів матеріального світу з точки зору мети їхнього існування, можна дійти висновку, що енергія існує для того, щоб утворити елементарну частинку, яка у свою чергу формує атом, атом — молекулу, молекула — якийсь різновид матерії, а матерія — Всесвіт загалом. Виходить, що мета дії енергії полягає у створенні частинки, мета частинки — у створенні атома, мета атома — у створенні молекули, мета молекули — у створенні матерії, а мета матерії полягає у формуванні Всесвіту.

Заради чого існує Всесвіт і що є його центром? Людина. Саме тому Бог, створивши людину, наказав їй володіти всією землею (Бут. 1:28). Без людини Всесвіт був би схожим на музей, у якому немає жодного відвідувача. Цінність усіх експонатів музею проявляється, лише коли є той, хто цінує, любить і захоплюється ними як історичними реліквіями. Адже саме зацікавленість людини в цих експонатах дає можливість проявити цінність їхнього існування. За відсутності людини, яка є їхнім центром, чи був би сенс у їхньому існуванні? Те ж саме можна сказати й про світ творіння, володарем якого є людина. Усе у світі творіння може зав'язати доцільні стосунки в центрі з людиною, лише коли вона відкриває витoki й природу матерії, вивчає природні явища, класифікує рослинний і тваринний світ та всі сузір'я космосу. Таким чином, творіння постачає в людський організм поживні речовини, необхідні для підтримки його фізіологічних функцій, а вся природа стає тим матеріалом, який дає можливість людині створити зручне оточуюче середовище для життя.

У цих стосунках між людиною і світом творіння людина займає позицію зовнішнього центру світу творіння (центру хьонсан). Крім цього, людина також взаємодіє зі світом творіння, займаючи позицію його внутрішнього центру (центру сонсан). Перші стосунки ми назвемо фізичними, а другі — духовними або психічними. Інтелект, емоції і воля душі людини породжують у її тілі, яке складається з матерії, фізіологічні реакції. Це свідчить про наявність у матерії певних елементів, що здатні реагувати, хоча й різною мірою, на вплив інтелекту, емоцій та волі, елементів, із яких складається сонсан матерії. З цієї причини все у світі творіння реагує на інтелект, емоції та волю людини, хоча міра реакції може змінюватися. Ми можемо бути зачаровані красою світу природи, захоплені таїнством повної гармонії і єдності

з нею саме тому, що ми є центром сонсан усього творіння. Таким чином, людина була створена як центр усього світу творіння. Отже, місце, де вона об'єднується з Богом, стає центром Чонджу (천주).

Розгляньмо з іншої точки зору те, яким чином людина стає центром Чонджу. У шостому розділі Принципу творення пояснюється, що Чонджу складається з духовного і фізичного світів, а людина є сумарним утіленням Чонджу. Однак, як говорилося раніше, усі елементи світу творіння, які утворюють Чонджу, можна розділити на дві категорії — суб'єкти і об'єкти. Отже, ми можемо зробити висновок: якби Адам, прабатько людства, досяг досконалості, то він став би сумарним утіленням усіх суб'єктних елементів творіння. Так само досконала Єва стала б сумарним утіленням усіх об'єктних елементів творіння. Бог створив прабатьків людства, щоб вони володарювали над світом творіння. Тому, досягши досконалості, Адам і Єва стали б: він — царем усіх суб'єктів у світі творіння, а вона — царицею всіх об'єктів у творінні. Об'єднавшись в одне ціле як чоловік і дружина, вони стали б центром володарювання над усім світом творіння, який складається з суб'єктів і об'єктів.

Також людина була створена як центр гармонійної взаємодії Чонджу. Адам і Єва — субстанційний центр дуальних властивостей усього творіння. Тільки коли б вони досягли досконалості і стали гармонійним подружжям, у наділеному дуальними властивостями Чонджу запанувала б гармонія. Точка, у якій досконалі Адам та Єва стають одним цілим як подружжя, стає точкою єдності Бога, суб'єкта любові, і людини, об'єкта краси, та центром добра, у якому втілюється мета творення. З цього моменту Бог, наш Батько, може вічно і мирно перебувати у Своїх дітях, які досягли досконалості. Цей центр добра стає об'єктом вічної Божої любові і вічним стимулом Його щастя. Тоді вперше Боже Слово набуває свого втілення. Саме ця точка стає центром істини і первозданної душі людини, яка спрямовує її до втілення мети творення. Отже, коли досконалі люди, вступивши в подружній союз у центрі з Богом, створюють савікідє, світ творіння, спираючись на нього, починає доцільний сферичний рух.

Однак унаслідок гріхопадіння світ творіння втратив цей центр. Тому в Біблії сказано, що все створіння зідхає, мучиться й «очікує з'явлення синів Божих» (Рим. 8:19—22), тобто людей, які відновлять свою первозданну природу і зможуть зайняти положення центру світу творіння.

2.4. Всюдисущість Бога

Ми вже знаємо, що савікіде, у якому на основі чонпунхапчагьон утілюється самтесанмокчок, починає здійснювати сферичний рух, центром якого є Бог, і, таким чином, досягає абсолютної єдності з Ним. У результаті закладається фундаментальна основа, завдяки якій Бог може взаємодіяти з усіма елементами творіння, і вони можуть отримувати всю енергію, необхідну для свого існування. У світі, де втілено мету творення, будь-яке індивідуальне тіло є відображенням первісних сонсан і хьонсан Бога і, починаючи сферичний рух, створює фундаментальну основу для взаємодії з Богом. Таким чином, Бог — усюдисущий, тобто присутній у всьому творінні, що досягло єдності з Ним.

2.5. Примноження живих організмів

Для продовження існування свого виду живі організми повинні розмножуватися. Примноження здійснюється шляхом чонпунхапчагьон на основі сусучагьон. Наприклад, рослини розвиваються з насіння; у результаті сусучагьон між тичинкою і маточкою виникає нове насіння — і, таким чином, продовжується той чи інший вид. У тварин самець і самиця виростають і, вступаючи один з одним у сусучагьон, дають життя дитинчаті. Поділ усіх рослинних і тваринних клітин також відбувається на основі сусучагьон.

Якщо тіло людини, діючи відповідно до певної мети, яку визнає душа, вступає з нею в сусучагьон, у цієї людини з'являються однодумці. Якщо вони гармонійно взаємодіють (добре віддають і добре приймають), їхній колектив росте. Можна сказати, що світ творіння виник у результаті примноження субстанційних утілень первісних сонсан і хьонсан Бога, яке відбувалося шляхом сусучагьон і було направлене на втілення мети творення.

2.6. Причина наявності дуальних властивостей в усьому творінні

Усьому, що є у Всесвіті, необхідна енергія для існування. Вона виникає тільки завдяки сусучагьон. Однак для того, щоби вступити у взаємодію, усе в творінні повинне мати парний елемент. Тому для того, щоб вироблялася необхідна для існування енергія, будь-що повинне мати дуальні властивості, які займають положення суб'єкта і об'єкта і між якими відбувається сусучагьон.

Будь-який рух по прямій урешті-решт затухає, і будь-який елемент творіння чи істота, які рухаються таким чином, не можуть існувати вічно. Отже, задля вічного існування все має обертатися, а обертання неможливе без сусучагьон між суб'єктом і об'єктом. Щоб існувати вічно, навіть Бог має дуальні властивості. Відповідно, для того, щоби світ творіння теж міг існувати вічно та, відображаючи вічну природу Бога, бути Його вічним об'єктом, він повинен мати дуальні властивості. Час також не має кінця, оскільки він циклічний.

Розділ 3

Мета творення

3.1. Мета створення Всесвіту

Як записано в Біблії, кожного разу, створюючи щось нове, Бог бачив, що «це добре» (Бут. 1:4—31). Це означає, що Бог хотів, щоб усе, створене Ним, стало об'єктом добра, який приноситиме Йому радість.

За яких умов творіння може принести Богу найбільшу радість? На завершальному етапі створення світу Бог створив людей за образом і подобою Своїх сонсан і хьонсан та наділив їх здатністю відчувати найрізноманітніші почуття та емоції. Дивлячись на таких людей, Він хотів відчути радість. Створивши Адама і Єву, Бог дав їм Три Благословення (3대 축복, самде чукпок): плодитися, розмножуватися і володарювати над світом творіння (Бут. 1:28). Якби вони за Його словом створили Божу країну, тобто Царство Небесне, Бог, без жодного сумніву, відчував би найбільшу радість, дивлячись на щасливе життя Своїх дітей.

Яким чином можна втілити Три Божих Благословення? Їхнє втілення можливе тільки шляхом завершення савікіде — фундаментальної основи творення. Три Благословення втілюються, коли все у світі творіння, включно з людиною, створює савікіде в центрі з Богом. Таким чином створюється Царство Небесне, у якому втілюється добро. Дивлячись на все це, Бог відчуває радість, і саме в цьому полягає мета, з якою Він створив світ.

Відповідно, найвища мета існування Всесвіту, у центрі якого перебуває людина, — повертати радість Богу. Будь-який елемент творіння є взаємопов'язаним тілом (연체, йонче), яке має дві цілі. Як

пояснювалося вище, центр кожного елементу творіння має два аспекти — сонсан і хьонсан. Тому цей центр має дві цілі, зв'язок між якими схожий на зв'язок між сонсан та хьонсан. Мета типу сонсан є загальною метою, а мета типу хьонсан — індивідуальною метою. Ці дві цілі пов'язані одна з одною як причина і наслідок, внутрішнє і зовнішнє, суб'єкт і об'єкт. Індивідуальна мета невіддільна від загальної мети; у свою чергу, остання недосяжна, якщо не гарантує втілення першої. Отже, усе творіння — це один великий організм, у якому все взаємопов'язане завдяки наявності двох невіддільних цілей.

3.2. Об'єкт добра, який приносить радість Богу

Для глибшого розуміння мети, з якою Бог створив світ, нам спочатку необхідно зрозуміти, як виникає радість. Радість не може з'явитися сама по собі. Радість виникає, лише коли ми відчуваємо свою внутрішню природу і зовнішню форму в стимулюючих стосунках з об'єктом, у якому проявляються наші сонсан і хьонсан. Цей об'єкт може бути як нематеріальним, так і матеріальним.

Наприклад, об'єктом митця може бути ідея, що виникла в нього, або завершена картина чи скульптура, у яких ця ідея набула свого втілення. Коли він бачить у них відображення своїх сонсан та хьонсан, це викликає в нього радість. Коли об'єктом є ще тільки ідея, то радість, яку вона викликає, не така глибока, як радість від завершеної роботи. Здатність відчувати радість у такий спосіб людина успадкувала від Бога. Отже, ми розуміємо, що Бог також відчуває радість, коли отримує стимул від субстанційних об'єктів, які відображають Його первісні сонсан і хьонсан.

Як згадувалося раніше, коли шляхом установалення савікіде будуть утілені Три Благословення, і за допомогою цього буде створене Царство Небесне, воно стане об'єктом добра, який приносить радість Богу. Давайте поговоримо про те, як цього можна досягти.

Перше Благословення, дане людині Богом, полягає у вдосконаленні особистості. Душа і тіло людини є окремими об'єктами дуальних властивостей Бога. Щоб стати досконалою особистістю, душа та тіло людини повинні, розпочавши сусучагьон, стати одним цілим і, таким чином, створити індивідуальне савікіде з Богом у центрі. Така людина стає храмом Бога (1 Кор. 3:16), досягає повної єдності з Ним (Іван. 14:20) і набуває Божественної природи. Вона відчуває Шімджон Бога, як свій власний, тому розуміє Його волю і живе в повній відповідності до неї. Коли людина досягає

особистісної досконалості, вона стає субстанційним об'єктом своєї душі. І оскільки всі прагнення душі зосереджені на Богові, людина стає Його субстанційним об'єктом. Як душа людини, так і Бог радіють, коли відчують свої сонсан і хьонсан через стимулюючий вплив із боку свого субстанційного об'єкта. Відповідно, виконавши Перше Благословення, людина стає об'єктом, який утілює в собі добро і приносить радість Богу. Вона відчуває всі Божі почуття та емоції, немов свої власні, тому нездатна зробити нічого грішного, що б могло засмутити Бога. Отже, така людина ніколи не скоїла б гріхопадіння.

Друге Боже Благословення полягає в тому, що Адам та Єва як окремі субстанційні об'єкти Бога, які відображають Його дуальні властивості, досягши особистісної досконалості, стають одним цілим як подружжя та, народивши і виховавши дітей, створюють сімейне савікіде з Богом у центрі. Сім'я та суспільство, які створили савікіде у відповідності до Божого ідеалу, схожі на досконалу людину. Такі сім'я й суспільство стають як субстанційними об'єктами людини, яка живе в єдності з Богом, так і субстанційними об'єктами Бога. При цьому щасливі і Бог, і людина, бо вони відчують власні сонсан та хьонсан, утілені в такій сім'ї і суспільстві. Отже, коли людина втілює Друге Благословення, її сім'я та суспільство також стають об'єктами добра, які приносять радість Богу.

Перш ніж вести мову про те, яким чином виникає об'єкт добра, який приносить радість Богу при втіленні людиною Третього Божого Благословення, нам необхідно розглянути стосунки між людиною і світом творіння з точки зору сонсан і хьонсан.

Бог створив усе творіння як зовнішній прояв сонсан і хьонсан людини раніше, ніж саму людину. Отже, людина є сумарним утіленням світу творіння і може бути названа Всесвітом у мініатюрі.

Процес творення Бог розпочав із найпростіших істот. Із плином часу Він створював тварин вищого рівня з більш складними біологічними функціями; кульмінацією стало створення людини — істоти найвищого рівня. Тому людина ввібрала в себе всі елементи, будову й основні властивості представників тваринного світу. Наприклад, складна будова голосових зв'язок людини дає їй змогу відтворювати звуки будь-яких тварин. Оскільки в тілі людини представлені всі дивовижно гарні вигини й лінії, що зустрічаються в природі, художники вдосконалюють свою майстерність, малюючи оголену натуру.

Хоча людина і рослини мають різну будову і функції, вони схожі тим, що складаються з клітин. Отже, у людському тілі можна

помітити елементи, будову й основні властивості рослин. Наприклад, листок із точки зору його структури й функцій схожий на легені людини. Як він поглинає вуглекислий газ, так і легені поглинають кисень. Стовбур і гілки рослини забезпечують її поживними речовинами, чим вони схожі на кровоносну систему, яка забезпечує поживними речовинами весь організм людини; функції ксилеми і флоеми схожі на функції артерій і вен. Коріння відповідає шлунку й кишечнику, через які всмоктуються поживні речовини.

Людина була створена із землі, води та повітря і, відповідно, містить у собі основні мінерали. До того ж структура Землі схожа на будову людського тіла: земна кора вкрита рослинами, у підґрунтового шарі розташовані підземні води, і нижче — шар лави, оточений мантією. Усе це, як уже згадувалося, нагадує будову людського тіла, яке має шкіру, вкриту волоссям, кровоносні судини, що розташовані в м'язах, і найглибше — скелет і кістковий мозок.

Третє Боже Благословення означає досягнення людиною досконалого володарювання над світом творіння. Людина була створена як субстанційний об'єкт Бога на рівні образу, а Всесвіт — як субстанційний об'єкт Бога на рівні символу. Для того, щоб утілити Третє Благословення, людина має створити савікіде володарювання в центрі з Богом, злившись у повній єдності зі світом творіння через віддавання та приймання любові і краси (Творення 5.2.3).

Як зазначалося вище, Всесвіт — це об'єкт людини, який відображає її сонсан і хьонсан у різних формах. Людина, зосередженням думок і дій якої є Бог, отримує від Усесвіту, свого субстанційного об'єкта, стимулюючий імпульс, що дає їй можливість побачити у Всесвіті відображення власних сонсан і хьонсан та відчути радість. Так само Бог відчуває радість, отримуючи стимул від того, що бачить прояв Своїх первісних сонсан і хьонсан у світі творіння. Це стає можливим, коли досягається гармонійна єдність між людиною та світом творіння, і вони стають третім Божим об'єктом. Отже, коли люди втілюють Третє Боже Благословення, весь світ стає об'єктом добра, який приносить радість Богу.

Якби Божа мета творення була втілена таким чином, то на землі виник би ідеальний світ, у якому не було б навіть і тіні гріха. Такий світ ми називаємо *Царством Небесним на землі* (지상천국, *чісанчонгук*). Від самого початку людина була створена так, щоб жити в Царстві Небесному на землі, а потім, залишивши свою плоть та відправившись до духовного світу, автоматично ввійти до *Царства Небесного на небі* (천상천국, *чонсанчонгук*).

З усього вищесказаного можна зрозуміти, що Царство Небесне схоже на людину, яка досягла особистісної досконалості і відображає первісні сонсан і хьонсан Бога. Веління душі людини передаються тілу через центральну нервову систему, спрямовуючи тіло діяти задля втілення однієї мети. Так само в Царстві Небесному воля Бога передаватиметься всім Його дітям через *Істинних Батьків* (참부모, чампумо) людства, спрямовуючи всіх жити в єдності одне з одним.

Розділ 4

Первозданна цінність

4.1. Визначення і еталон первозданної цінності

Як визначити первозданну цінність творіння? За загальноприйнятою точкою зору, цінність, яку має певний об'єкт, визначається взаємодією між метою його існування та бажанням, яке людина (суб'єкт) проявляє стосовно нього. Первозданна ж цінність будь-якого індивідуального тіла не міститься в ньому як абсолютний атрибут і визначається взаємодоповнюючими стосунками між метою існування цього тіла (об'єкта), закладеною в ньому згідно з Божим ідеалом творення, і первісно притаманним людині (суб'єкту) прагненням відкрити первозданну цінність цього індивідуального тіла. Отже, щоб набути первозданної цінності, об'єкт повинен уступити в сусучагьон із людиною (суб'єктом) і, досягнувши абсолютної єдності з нею, зайняти положення третього об'єкта Бога, створивши савікіде у відповідності до Божого ідеалу творення.

Як тоді знайти еталон первозданної цінності? Первозданна цінність визначається, коли об'єкт і людина, як суб'єкт, створюють савікіде з Богом у центрі, яке відповідає Його ідеалу творення. Оскільки абсолютний Бог є центром цього савікіде, саме Він буде еталоном первозданної цінності. А оскільки Бог абсолютний, первозданна цінність об'єкта, яка визначається через їхню взаємодію, теж буде абсолютною.

Наприклад, яким чином визначається краса квітки? Це відбувається, коли втілення Божої мети, з якою Він створив квітку, співпадає з первісно притаманним людині бажанням виявити красу цієї квітки. Інакше кажучи, досконала людина відчуває всю повноту радості, коли її бажання пізнати красу задоволене емоційним

стимулом, який надходить від квітки. Саме в цю мить і визначається її первозданна краса. Коли людина відчуває всю повноту радості від квітки відповідно до мети її створення, краса квітки стає абсолютною. Бажання пізнати її красу є проявом прагнення людини відчути власні сонсан і хьонсан через свій об'єкт. Коли одночасно втілюються мета квітки і прагнення людини виявити її цінність, об'єкт із суб'єктом досягають стану гармонійної єдності.

Отже, для того, щоб проявити свою первозданну цінність, будь-який елемент творіння має досягнути стану гармонійної єдності з людиною, яка стоїть у положенні суб'єкта, стати разом із нею третім об'єктом Бога і створити савікіде. У цьому випадку первозданна цінність творіння, що визначається взаємовідносинами з Богом, Який є еталоном абсолютної цінності, теж стає абсолютною. Дотепер цінність об'єктів була не абсолютною, а відносною. Так було, тому що в основі віддавання та приймання між цими об'єктами та грішною людиною лежав не Божий ідеал творення, а сатанинські цілі та бажання.

4.2. Первісні інтелект, емоції і воля та первісні істина, краса і добро

Душа людини наділена *інтелектом, емоціями і волею* (지정 의, *чі джон ий*). Тіло людини діє за вказівками душі. Якщо тіло відповідає інтелекту, емоціям і волі душі, то вчинки людини направлені на пошук таких цінностей, як істина, краса і добро. Бог є суб'єктом душі людини, отже, Він є суб'єктом її інтелекту, емоцій та волі. Прагнучи втілити свою первозданну цінність, душа людини відповідає первісним інтелекту, емоціям і волі Бога, і її тіло діє у відповідності до них. Тільки в такому разі в житті людини проявляються первісні істина, краса і добро.

4.3. Любов і краса, добро і зло, праведність і неправедність

4.3.1. Любов і краса

Два субстанційних тіла, які виникли в результаті розділення дуальних властивостей Бога, створивши сандекіджун, починають сусучагьон і створюють савікіде. Для того щоб це відбулося і вони, об'єднавшись, стали третім об'єктом Бога, суб'єкт віддає об'єкту емоційну силу, яка називається *любов'ю* (사랑, *саран*), а об'єкт

повертає суб'єкту емоційну силу, яка називається *красою* (卍, *мі*). Сила любові активна, а стимулюючий вплив краси пасивний.

У стосунках між Богом і людиною Бог, суб'єкт, віддає любов, а людина, будучи об'єктом, повертає красу. Чоловік — суб'єкт, який віддає любов, а жінка — об'єкт, який повертає красу. У світі творіння людина є суб'єктом, який віддає любов усьому творінню — об'єкту, який натомість повертає красу. Однак коли суб'єкт і об'єкт стають одним цілим, любов стає частиною краси, а краса — частиною любові. Так відбувається тому, що при об'єднанні суб'єкта і об'єкта в коловому русі суб'єкт може діяти, як об'єкт, а об'єкт — як суб'єкт. У стосунках між людьми краса, яку молодший повертає у відповідь на любов старшого, називається *відданістю* (忠, *чун*); краса, якою діти відповідають на любов батьків, — *дитячою шанобливістю* (孝, *хьо*); а краса, яку повертає дружина у відповідь на любов чоловіка, — *цнотливістю* (貞, *йоль*). Мета любові і краси — поєднати в одне ціле шляхом віддавання та приймання окремі субстанції, які з'явилися в результаті розділення дуальних властивостей Бога, щоб вони, ставши третім об'єктом Бога, встановили савікіде і втілили мету творення.

Далі поговоримо про те, що таке любов Бога. Адам і Єва як субстанційні об'єкти дуальних властивостей Бога повинні були досягти досконалості та, ставши одним цілим, народити дітей. Таким чином, вони змогли б відчутти первозданну любов трьох об'єктів: батьківську (любов першого об'єкта), подружню (любов другого об'єкта) та дитячу (любов третього об'єкта). Тільки втіливши самтесанмокчок і створивши савікіде, вони досягли б мети, з якою Бог створив людину. У такому савікіде суб'єктом любові трьох об'єктів є ніщо інше, як любов Бога. Отже, Божа любов є тією основоположною силою, яка дає змогу проявитися любові трьох об'єктів та сформувати савікіде. Даючи можливість отримати й пізнати любов Бога в усій її повноті, савікіде є об'єктом досконалої краси і всебічної радості, а тому воно є фундаментальною основою добра, завдяки якій утілюється Божа мета творення.

4.3.2. Добро і зло

Дії або їхній результат є добрими, якщо вони сприяють утіленню Божої мети творення. Це відбувається, коли суб'єкт та об'єкт, добре віддаючи та добре приймаючи любов і красу, досягають гармонійної єдності і, ставши третім об'єктом Бога, створюють савікіде. Дії або їхній результат є злими, коли вони суперечать Божій меті творення та сприяють створенню савікіде в центрі з сатаном.

Наприклад, коли душа (суб'єкт) та тіло (об'єкт), підкоряючись Божій волі, добре віддають та добре приймають любов і красу, вони досягають гармонійної єдності та створюють індивідуальне савікіде. Таким чином людина виконує мету творення та втілює Перше Боже Благословення. Така людина та дії, які вона робить для того, щоб досягти такого стану, є добром. Якби Адам і Єва, відповідно займаючи положення суб'єкта та об'єкта і дотримуючись волі Бога, добре віддавали та добре приймали любов та красу і, ставши подружжям, народили й виховали дітей, вони створили б сімейне савікіде. Таким чином, вони втілили б Друге Боже Благословення і створили сім'ю, у якій була б виконана Божа мета творення. Така сім'я, а також дії, направлені на її створення, є добром. Коли людина, яка досягла особистісної досконалості, стає одним цілим зі світом творіння, який займає положення об'єкта і є її другим «я», вони стають третім об'єктом Бога і створюють савікіде володарювання. Таким чином утілюється Третє Боже Благословення. Отже, такий світ творіння, як і дії, направлені на його створення, є добром.

З іншого боку, якщо людина служить меті, протилежній Трьом Божим Благословенням, утворюючи савікіде з сатаною в центрі, то направлені на це дії та їхній результат будуть злом.

4.3.3. Праведність і неправедність

Праведністю називають усі складові способу життя, які сприяють утіленню добра та досягненню благих цілей. Неправедність — це всі складові способу життя, які штовхають людину до зла і втілення цілей сатани. Наше життя приведе до добра лише за умови, що ми житимемо праведно.

Розділ 5

Процес створення Всесвіту та період його розвитку

5.1. Процес створення Всесвіту

У першій главі Книги Буття записано, що створення Всесвіту почалося зі створення світла з хаосу, порожнечі та темряви над безоднею. Потім Бог відокремив воду, яка під твердю (небом), від води, яка над твердю, після чого відокремив суходіл від моря. І в самому кінці, після створення рослин, риб, птахів і ссавців, Він створив

людину. У Біблії написано, що все це зайняло шість періодів, названих днями. На основі цього можна зробити висновок, що створення світу відбувалося протягом певних шести проміжків часу, що названі днями.

Таким чином, ми бачимо, що біблійний опис створення Всесвіту майже співпадає з сучасними науковими дослідженнями процесу його утворення. Учені вважають, що спочатку Всесвіт перебував у газоподібному стані. Потім із хаосу й порожнечі безводного віку сформувалися небесні тіла. З випаданням дощів, почався водний вік, коли вода сконденсувалася в хмари і вкрила собою землю, після чого в результаті вулканічної діяльності з'явився суходіл та утворилися океани й континенти. Услід за цим з'явилися нижчі рослини і тварини, далі — риби, птахи, ссавці і, нарешті, людина. Учені кажуть, що вік Землі нараховує кілька мільярдів років. Те, що процес створення Всесвіту, описаний у Біблії тисячі років тому, майже збігається з результатами сучасних наукових досліджень, безсумнівно є ще одним доказом того, що Біблія — це справді одкровення від Бога.

Отже, ми розуміємо, що утворення Всесвіту було не миттєвим, а потребувало багато часу. Тому шість днів створення Всесвіту — це не буквальні шість днів від сходу до заходу сонця. Вони означають шість послідовних періодів часу в процесі створення Всесвіту.

5.2. Період розвитку елементів творіння

Той факт, що для створення світу було необхідно шість днів, тобто шість періодів, каже про те, що будь-яке індивідуальне тіло, з яких складається Всесвіт, для досягнення досконалості потребує певного проміжку часу. Опис створення Всесвіту, наведений у Книзі Буття, а саме закінчення кожного з днів, дає нам відомості про проміжок часу, необхідний для того, щоб будь-що у творінні досягло досконалості. Опис першого дня творення закінчується словами: *«І був вечір, і був ранок: день один»* (Бут. 1:5). Коли після вечора й ночі настає ранок наступного дня, починається вже другий день, однак у Біблії говориться «день один». Причина полягає в тому, що для втілення ідеалу творення будь-що у Всесвіті спочатку має пройти період розвитку, представлений у вигляді ночі, і зранку досягти досконалості.

Будь-яке явище, що відбувається у світі творіння, приносить плоди лише через певний проміжок часу, бо все створено так, що може досягти досконалості тільки після закінчення певного періоду розвитку.

5.2.1. Три послідовні стадії періоду розвитку

Усесвіт є проявом первісних сонсан і хьонсан Бога, які субстанційно втілилися відповідно до числових законів. Із цього випливає висновок про існування числового аспекту в природі Бога. Бог — абсолютна істота, яка одночасно гармонійно поєднує дуальні властивості, тому Він є втіленням числа «три». Відповідно, будь-що у творінні, відображаючи Бога, у своєму існуванні, русі й розвитку проходить через три стадії.

Створення савікіде, яке є Божою метою творення, повинне було відбутися в процесі трьох стадій: Бога, Адама і Єви та народження їхніх дітей. Щоб закласти цю основу і розпочати коловий рух, необхідно зробити триступінчатий чонпунхапчагьон, втілити самтесанмокчок і пройти через три точки. Це схоже на те, як для досягнення стабільного положення необхідно встановити як мінімум три точки опори. Отже, щоб досягти досконалості, усе у творінні має пройти три послідовні стадії періоду розвитку: *формування* (소생기, *сосенгі*), *росту* (장성기, *чансонгі*) і *завершення* (완성기, *вансонгі*).

Розглянемо приклади прояву числа «три» у світі природи. Світ природи складається з мінералів, рослин і тварин. Існує три стани речовини: твердий, рідкий і газоподібний. У рослин можна виділити три частини: корінь, стовбур (стебло) і листя, а у тварин — голову, тулуб і кінцівки.

Також давайте розглянемо приклади з числом три, наведені в Біблії. Людина не змогла втілити мету творення, оскільки вчинила гріхопадіння, так і не пройшовши трьох стадій періоду розвитку. Відтоді для досягнення мети творення люди повинні пройти через три стадії. У провидінні відновлення Бог прагнув відновити число «три», тому в Біблії описується багато випадків, коли в основі Божого провидіння було число «три»: Трійця (Батько, Син і Святий Дух), три рівні раю, три архангели (Люцифер, Гавриїл та Михаїл), три палуби Ноевого ковчега, три рази Ной випускає голуба з ковчега під час потопу, три типи жертвоприношень Авраама, три дні перед принесенням Ісака в жертву. У часи Мойсея були: три дні покарання темрявою, триденний період відокремлення від сатани перед виходом із Єгипту, три сорокарічних періоди для відновлення Ханаану, триденний період відокремлення від сатани перед переходом через Йордан на чолі з Ісусом Навином. У житті Ісуса були: тридцять років приватного життя, протягом яких він готувався до трьох років свого громадського служіння; три волхви зі сходу, які принесли три дари; три найближчих учні; три спокуси; три молитви в Гетсиманському саду;

трикратне зречення Петра; три години темряви в момент розп'яття; воскресіння Ісуса через три дні тощо.

Коли відбулося гріхопадіння прабатьків людства? Вони згрішили під час періоду розвитку, коли ще не досягли досконалості. Якщо б людина згрішила після досягнення досконалості, у нас не було б підстав вірити у всемогутність Бога. Якщо б гріхопадіння відбулося після того, як людина стала досконалим утіленням добра, то саме добро можна було б уважати недосконалим. Відповідно, нам довелося б зробити висновок, що Бог, Суб'єкт добра, недосконалий.

У Книзі Буття написано, що Бог попереджав Адама і Єву, що коли вони з'їдять плід із дерева пізнання добра та зла, то неодмінно помруть (Бут. 2:17). Вони могли або не послухати попередження Бога і померти, або дослухатися до нього і продовжувати жити. Цей факт свідчить про те, що на той час вони ще не досягли досконалості. Світу творіння було призначено досягти досконалості після завершення певного періоду, описаного в Біблії як шість днів. І людина, як частина світу творіння, не є винятком із цього правила.

На якій стадії періоду розвитку згрішила людина? На завершальному етапі стадії росту. Підтвердження цьому є в обставинах гріхопадіння прабатьків людства та деталях історії провидіння відновлення. Ретельне вивчення обох частин даної книги допоможе розібратися в цьому питанні.

5.2.2. Сфера непрямого володарювання

Під час періоду розвитку все у творінні росте, підкоряючись автономній дії і управлінню Принципу. Бог, Творець Принципу, може взаємодіяти лише з плодами розвитку, який відбувався за Принципом, здійснюючи, таким чином, непряме володарювання над усім творінням. Тому період розвитку є *сферою непрямого володарювання* (간접주관권, канджопчугванквон) Бога або *сферою володарювання над результатом, досягнутим згідно з Принципом* (원리결과주관권, воллікьольгвачугванквон).

Усе творіння досягає досконалості після того, як проходить період розвитку (сферу непрямого володарювання) на основі автономної дії і управління Принципу. Однак людина була створена інакше: вона може завершити період розвитку і досягти досконалості лише тоді, коли, крім автономної дії і управління Принципу, вона впорається з відведеною їй часткою відповідальності. Тому, читаючи слова Бога: «*бо в день їди твоєї від нього ти напевно помреш!*» (Бут. 2:17), ми можемо зробити висновок, що не від Бога, а саме від прабатьків людства

залежало те, чи досягнуть вони досконалості, повіривши в Боже Слово і не з'ївши від плоду, чи, втративши віру та з'ївши плід, учинять гріхопадіння. Інакше кажучи, досягнуть люди досконалості чи ні, залежить не лише від усемогутності Бога-Творця, а й від того, чи виконають вони самі свою відповідальність. Бог, маючи відповідальність Творця, створив людину таким чином, що, лише виконавши власну частку відповідальності, вона може пройти період розвитку (сферу непрямого володарювання) і досягти досконалості. Саме тому Він не може втручатися у виконання людиною її частки відповідальності.

Бог створив людину таким чином, що вона може досягти досконалості, лише самостійно виконавши власну частку відповідальності, і навіть Бог не може втрутитися в її виконання. Він створив людину так, щоб вона, успадкувавши Його творче начало, узяла участь у великій справі творення. Саме це дає людині право зайняти положення володаря, який є творцем усього сущого і може ним управляти (Бут. 1:28), так само як Бог-Творець володарює над людиною. У цьому полягає відмінність між людиною і всім іншим творінням.

Бог установив сферу непрямого володарювання, щоб людина могла досягти досконалості після того, як виконає свою відповідальність, успадкує творче начало Бога і завдяки цьому набуде права панувати над усім творінням, включаючи ангелів. Через гріхопадіння люди не отримали права володарювати над творінням, тому вони повинні виконати свою частку відповідальності згідно з принципом відновлення. Таким чином вони зможуть пройти через сферу непрямого володарювання і відновити право панування над творінням, включаючи сатану. Для людей це єдиний шлях досягнення мети творення. Боже провидіння спасіння багаторазово продовжувалося через те, що центральні особи, які відповідали за втілення провидіння відновлення, не виконували своєї відповідальності, і навіть Бог не міг у це втрутитися.

Яким би великим даром не було спасіння через розп'яття Христа, воно ні до чого не приведе, доки сама людина не виявить віру, у чому полягає її частка відповідальності. Божа частка відповідальності — в тому, щоб дарувати благодать воскресіння через розп'яття Ісуса, однак лише сама людина несе відповідальність за те, вірить вона в це чи ні (Іван. 3:16; Еф. 2:8; Рим. 5:1).

5.2.3. Сфера прямого володарювання

Що таке сфера прямого володарювання і з якою метою її створив Бог? У сфері прямого володарювання люди, займаючи положення

суб'єкта та об'єкта, стають одним цілим і формують савікіде з Богом у центрі. Відчуваючи Божий Шімджон, як свій власний, вони досконало обмінюються любов'ю та красою відповідно до прагнень суб'єкта і, таким чином, утілюють мету добра. Сфера прямого володарювання — це сфера досконалості. Вона необхідна для втілення мети творення.

Що означає пряме володарювання Бога над людиною? Воно полягає в тому, що Адам і Єва, досягши особистісної досконалості та ставши одним цілим із Богом у центрі, мають установити сімейне савікіде. Відчуваючи Божий Шімджон, немов свій власний, вони мають створити сім'ю на чолі з Адамом та прожити життя, сповнене добра, даруючи один одному всю повноту любові і краси. Отже, людина, яка перебуває у сфері прямого володарювання Бога, глибоко відчуває Його Шімджон і у своїх учинках свідомо керується Його волею. Так само як усі частини тіла спонтанно рухаються, відповідаючи на приховані вказівки мозку, досконала людина спонтанно діє за волею Бога і таким чином досягає мети творення.

А що означає пряме володарювання людини над світом творіння? Коли досконала людина, перебуваючи в гармонії з Богом, стає одним цілим зі світом творіння, як своїм об'єктом, створюється савікіде. Об'єднавшись із Божим Шімджон, людина даруватиме світу творіння свою любов і у відповідь насолоджуватиметься його красою, втілюючи таким чином мету добра. Це і є пряме володарювання людини над усім творінням.

Розділ 6

Нематеріальний субстанційний світ та матеріальний субстанційний світ, центром яких є людина

6.1. Нематеріальний субстанційний світ та матеріальний субстанційний світ

Усесвіт був створений за зразком людини, яка була створена за образом і подобою дуальних властивостей Бога. Тому все у творінні повторює будову людини, яка наділена душею і тілом (Творення 1.2). Із цієї причини світ творіння складається не лише зі схожого на тіло людини матеріального субстанційного світу, але і з нематеріального субстанційного світу, який відповідає її душі. При цьому останній займає

положення суб'єкта. Нематеріальний субстанційний світ отримав таку назву тому, що людина не може відчувати його за допомогою п'яти фізичних чуттів. Його сприйняття можливе лише завдяки п'яти духовним чуттям. Нематеріальний світ відчувається духовними чуттями настільки ж реально, як і матеріальний світ. Сукупність цих двох субстанційних світів утворює Чонджу.

Так само як тіло не може діяти без участі душі, первозданна людина не може зробити жодного вчинку у відриві від Бога. Відповідно, первозданна цінність матеріального світу не може проявитися без зв'язку з нематеріальним світом. Більше того: як неможливо зрозуміти особистість людини, не пізнавши її душу, так не можна усвідомити справжнє значення людського життя, не пізнавши Бога. Тому, не маючи уявлення про нематеріальний світ, ми не можемо повною мірою пізнати матеріальний світ. Отже, нематеріальний світ є суб'єктом, а матеріальний світ є об'єктом і чимось схожим на тінь нематеріального субстанційного світу (Євр. 8:5). Після закінчення життя в матеріальному світі духовне «я» людини, залишивши фізичне «я», відправляється до нематеріального світу, де живе вічно.

6.2. Положення людини у світі творіння

По-перше, Бог створив людину, щоб вона стала володарем світу творіння (Бут. 1:28). Світ творіння не наділений здатністю до внутрішнього сприйняття Бога, тому Бог не може керувати ним безпосередньо. Наділивши людину здатністю чуттєво реагувати на оточуючий світ, Він дав їй право керувати ним безпосередньо. Бог створив фізичне «я» людини з основних елементів матеріального світу — води, землі й повітря, що дає людині можливість відчувати матеріальний світ і володарювати над ним. Духовне «я» людини створене з духовних елементів, і це дає їй змогу відчувати нематеріальний світ і володарювати над ним. У Біблії сказано, що на горі Преображення до Ісуса прийшов Мойсей, який помер за 1600 років до того, і Ілля, який помер 900 років тому (Матв. 17:3), але насправді до нього явилися їхні духовні «я». Отже, у людини є фізичне «я», яке здатне володарювати над матеріальним світом, і духовне «я», яке володарює над нематеріальним світом, тому людина є господарем обох світів.

По-друге, Бог створив людину як посередника та центр гармонійної взаємодії двох світів. Коли духовне і фізичне «я» людини утворюють одне ціле шляхом сусучагьон, вони стають

субстанційним об'єктом Бога. Тоді матеріальний і нематеріальний світи також уступають у сусучагьон, центром якого є людина. У результаті вони зливаються в одне ціле і формують Усесвіт, який стає об'єктом Бога. Так само як повітря, завдяки якому два камертони звучать в унісон один з одним, людина виконує роль посередника і центра гармонійної взаємодії двох світів. Оскільки людина була наділена здатністю спілкуватися з нематеріальним світом, то так само як через радіоприймач і телевізор невидимі хвилі перетворюються на звуки і образи, реалії нематеріального (духовного) світу через людину мають проявлятися у фізичному світі.

По-третє, Бог створив людину як сумарне втілення всього, що існує в Чонджу. Бог спочатку створив Усесвіт як субстанційний розвиток сонсан і хьонсан людини, яку створив пізніше. Духовне «я» людини є сумарним утіленням нематеріального світу, оскільки Бог створював нематеріальний світ як субстанційний розвиток сонсан і хьонсан її духовного «я». З іншого боку, фізичне тіло людини є сумарним утіленням матеріального світу, тому що цей світ був створений Богом як субстанційний розвиток сонсан і хьонсан її фізичного «я». Відповідно, людина є сумарним утіленням Чонджу, тому її часто називають мікрокосмом.

Однак, унаслідок гріхопадіння, світ творіння втратив свого володаря і тепер *«очікує з'явлення синів Божих»* (Рим. 8:19) — людей, які відновили свою первозданну природу. Більше того, через гріхопадіння людини, центру гармонії двох світів, сусучагьон між нематеріальним і матеріальним світами припинився, і вони так і не стали одним цілим. Тому в Біблії говориться, що все творіння стогне і страждає (Рим. 8:22).

Ісус прийшов як Адам, духовне та фізичне «я» якого досягли досконалості. Оскільки, таким чином, він був сумарним утіленням Усесвіту, у Біблії говориться, що Бог усе впокорив під ноги Христа (1 Кор. 15:27). Ісус прийшов у цей світ, щоб грішні люди повірили в нього та, ставши одним цілим із ним, досягли досконалості. Тому він є Спасителем.

6.3. Взаємодоповнюючі стосунки між духовним і фізичним «я»

6.3.1. Будова і призначення фізичного «я»

Фізичне «я» (육신, *юкшин*) людини складається з *душі тіла* (육심, *юкшім*) (суб'єкта) і *фізичного тіла* (육체, *юкче*) (об'єкта), які є його

дуальними властивостями. Душа тіла управляє фізіологічними функціями тіла, що необхідні для його існування, розмноження, захисту тощо. Наприклад, інстинкт — це аспект душі тіла тварин. Для повноцінного розвитку фізичному «я» необхідно отримувати повітря і сонячне світло — поживні елементи типу янсон, які не мають певної форми, та поглинати матеріальні поживні елементи типу имсон, що мають певну форму і надходять від творіння. Ці елементи повинні бездоганно взаємодіяти через кров.

Добрі чи злі вчинки фізичного «я» впливають на те, яким (добрим чи злим) буде наше духовне «я». Це пояснюється тим, що фізичне «я» передає духовному «я» певний елемент, який ми називаємо *вітальним елементом* (생력, сенньок). Наш життєвий досвід показує, що на серці буває радісно й легко від добрих учинків, і навпаки, погані вчинки викликають відчуття внутрішнього неспокою. Це пояснюється тим, що, залежно від добрих чи злих дій нашого фізичного «я», духовному «я» надходять відповідні вітальні елементи.

6.3.2. Будова і призначення духовного «я»

Духовне «я» (영인체, йонінче) — це нематеріальна субстанційна реальність, яка сприймається лише духовними чуттями і була створена як суб'єкт фізичного «я». Духовне «я» людини здатне безпосередньо спілкуватися з Богом і керувати нематеріальним світом та ангелами. Зовнішньо духовне «я» ідентичне фізичному «я». Після того як людина залишає свою плоть на землі, вона переходить до нематеріального світу, де її духовне «я» живе вічно. Прагнення людини жити вічно викликане тим, що її істинна сутність — у її вічному духовному «я».

Дуальними властивостями духовного «я» людини є *душа духу* (생심, сеншім), яка є суб'єктом, і *тіло духу* (영체, йонче), яке є об'єктом. Душа духу — центральна частина духовного «я», місце, де перебуває Бог. Духовне «я» розвивається за рахунок сусучагьон між *елементом життя* (생소, сенсо) (янсон), який приходить від Бога, і *вітальним елементом* (имсон), який приходить від нашого фізичного «я». Духовне «я» не лише отримує вітальний елемент від фізичного «я», але й віддає йому певний елемент, який ми назвемо *духовним елементом* (생령, сенньон). Під впливом святого духу фізичне «я» людини значно змінюється: її переповнює безмежна радість і з'являються нові сили, за рахунок чого минають хронічні захворювання тощо. Це відбувається тому, що фізичне «я» отримує від духовного «я» духовний елемент.

Наше духовне «я» розвивається лише у взаємодії з фізичним «я». Зв'язок між фізичним і духовним «я» схожий на зв'язок між деревом і його плодом. Коли душа тіла відповідає бажанням душі духу і фізичне «я» починає діяти у відповідності до мети душі духу, воно отримує духовні елементи від духовного «я» та стає втіленням добра. Відповідно, фізичне «я» повертає добрі вітальні елементи духовному «я», що сприяє його правильному розвитку в бік добра.

Истина — це те, що дає нам змогу зрозуміти прагнення душі духу. Пізнавши істину, людина повинна зрозуміти прагнення душі духу та, втілюючи їх у своєму житті, виконати власну частку відповідальності. Тільки в цьому разі духовний і вітальний елементи вступають у той сусучагьон, який дасть змогу досягти мети добра.

Стосунки між духовними і вітальними елементами — це стосунки сонсан і хьонсан. Духовні елементи здійснюють постійний вплив на людину, тому первозданна душа навіть злої людини направляє її до добра. Проте доки людина не почне творити добро, духовні елементи не зможуть бути корисними для її фізичного «я», відповідно, вони не зможуть уступити в правильний сусучагьон із вітальними елементами.

На основі вищесказаного видно, що духовне «я» може вдосконалюватися тільки впродовж фізичного життя людини на землі. Душа духу направляє духовне «я» людини, яке розвивається шляхом взаємодії з її фізичним «я», проходячи через три послідовні стадії у відповідності до принципу творення. Духовне «я» на стадії формування називається *духом формування* (영형체, йонхьонче), на стадії росту — *духом життя* (생명체, сенмьонче), на стадії завершення — *божественним духом* (성령체, сенньонче).

Коли духовне і фізичне «я», ставши одним цілим шляхом досконалого сусучагьон із Богом у центрі, створюють савікіде, духовне «я» досягає рівня божественного духу. Досягнувши такого стану, духовне «я» здатне відчувати все, що відбувається в нематеріальному світі. Духовна реальність сприймається духовним «я», а через взаємодію з фізичним «я» вона відбивається на фізичному рівні. Таким чином, п'ять фізичних чуттів дають людині можливість пізнати духовний світ. Люди, які досягли рівня божественного духу, створюють Царство Небесне на землі, а після смерті, залишивши фізичну оболонку, живуть як духи в Царстві Небесному в духовному світі. Отже, створення Царства Небесного в духовному світі можливе лише за умови його створення насамперед на землі.

Чутливість духовного «я» людини розвивається тільки через взаємодію з її фізичним «я». Тому лише коли людина ще за життя

на землі досягне досконалості та в усій повноті відчує любов Бога, її духовне «я» зможе відчувати цю любов повною мірою після того, як залишить плоть. Таким чином, усі якості духовного «я» людини розвиваються під час її фізичного життя: духовне «я» грішної людини може бути як зіпсоване злом через її гріховні вчинки на землі, так і очищене через спокуту гріха протягом фізичного життя. Тому, щоб принести спасіння грішному людству, Ісус повинен був прийти на землю в плоті. Отже, наше життя на землі повинне бути життям добра. Ісус передав ключі від Царства Небесного апостолу Петру (Матв. 16:19) і сказав: *«Що тільки зв'яжете на землі, зв'язане буде на небі, і що тільки розв'яжете на землі, розв'язане буде на небі»* (Матв. 18:18). Він так сказав, тому що основна мета провидіння спасіння має бути виконана на землі.

Куди відправиться духовне «я» людини після смерті, визначає не Бог, а саме духовне «я». За первісним задумом, людина була створена для того, щоб, досягнувши досконалості, вільно дихати любов'ю Бога. Але внаслідок скоєння гріха духовне «я» людини нездатне відчувати любов Бога в усій її повноті. Такому недосконалому духовному «я» боляче перебувати в присутності Бога, Суб'єкта досконалої любові. Тому воно з власної волі обирає пекло — місце, найбільш віддалене від Божої любові.

Оскільки духовне «я» людини було створене так, що може розвиватися тільки на основі взаємодії з її фізичним «я», розмноження духовних «я» відбувається одночасно з розмноженням фізичних «я» впродовж життя людей у плоті.

6.3.3. Душа людини з точки зору стосунків між душею духу і душею тіла

Стосунки між душею духу і душею тіла — це стосунки між сонсан і хьонсан. Уступаючи в сусучагьон, центром якого є Бог, вони утворюють об'єднане діюче ціле, яке спрямовує духовне і фізичне «я» до гармонійної єдності і втілення мети творення. Це об'єднане ціле і є душею (마음, *маим*) людини. *Совість* (양심, *яншім*) — це отримана при створенні здатність душі людини завжди направляти її до того, що вона вважає добром. Однак через гріхопадіння люди втратили знання про Бога і не можуть пізнати абсолютний еталон добра. Тому вони нездатні встановити абсолютні критерії суджень для своєї совісті. Оскільки критерії добра змінюються, уявлення про те, що значить жити по совісті, теж змінюється. Через це навіть між людьми, які живуть по совісті, часто виникають конфлікти та

протистояння. *Первозданна душа* (본심, *поншім*) — це аспект сонсан душі людини, тоді як совість — це аспект хьонсан душі, яка спрямовує людину до добра.

Не знаючи абсолютного еталону добра, совість людини направляє її до того, що вона вважає добром, але ці критерії добра можуть відрізнятись від первозданного еталону. Однак первозданна душа протистоїть цьому і впливає на совість, направляючи її на істинний шлях. Доки наші душа тіла і душа духу перебувають під впливом сатани, у процесі сусучагьон вони утворюють об'єднане діюче ціле, яке називається *злою душею* (사심, *сашім*). Вона спрямовує людину робити зло. Первозданна душа і совість людини протистоять бажанням злої душі, допомагаючи людині відокремитися від сатани і повернутися до Бога, відмовитися, таким чином, від зла і наблизитися до добра.

Глава 2

Гріхопадіння

Первозданна душа спрямовує кожную людину відкидати зло і прагнути добра. Однак, усвідомлюємо ми це чи ні, на кожного з нас впливає певна сила зла, унаслідок чого ми, всупереч прагненню нашої первозданної душі до добра, робимо злі вчинки, які по своїй внутрішній суті робити не бажаємо. Під впливом цих сил зла безперервно продовжується сповнена гріха історія людства. У християнстві володаря злих сил називають сатаною. Людство не мало змоги знищити сили сатани, оскільки не знало, що це за істота і як вона з'явилася. Для того щоб знищити джерело зла, покласти край гріховній історії і встановити епоху володарювання добра, нам необхідно розкрити мотиви, процес і наслідки появи сатани. Глава «Гріхопадіння» допоможе зрозуміти ці питання.

Розділ 1

Корінь гріха

До цього часу жодній людині не було відоме джерело гріха, яке коріниться глибоко всередині людини і спонукає її робити гріховні вчинки. Щоправда, християни, спираючись на біблійні писання, притримувалися (хоча й недостатньо чіткого) розуміння, що всі гріхи виникли внаслідок того, що Адам і Єва, перший чоловік і перша жінка, з'їли плід із дерева пізнання добра і зла. Однак одні християни припускають, що це був плід справжнього дерева, інші вірять, що плід — це символ, оскільки Біблія написана мовою символів. Досі не існує чіткої відповіді на це питання.

1.1. Дерево життя та дерево пізнання добра і зла

Багато християн до сьогоднішнього дня вірять у те, що плід, який став причиною гріхопадіння Адама і Єви, був плодом звичайного дерева. Та чи міг Бог — люблячий Батько людства — створити плід таким приємним на вигляд і жаданим (Бут. 3:6), якщо той плід був здатний привести до гріхопадіння? Чи міг Він помістити такий небезпечний плід у легкодоступному для дітей місці?

Ісус сказав: *«Не те, що входить до уст, людину сквернить, але те, що виходить із уст, те людину сквернить»* (Матв. 15:11). Як же тоді те, що ми їмо, могло стати причиною гріхопадіння? Людство успадкувало первородний гріх від своїх прабатьків, однак чи можливо, щоб щось їстівне стало причиною того, що первородний гріх передається від батьків дітям?

Те, що пов'язане зі спадковістю, передається лише через кровний зв'язок. Наслідки, спричинені чимось з'їденим людиною, не передаються з покоління в покоління. Багато хто вірить, що, створивши плід дерева пізнання добра і зла та заборонивши від нього їсти, Бог хотів перевірити слухняність людини. Таке твердження породжує закономірне запитання: чи може Бог любові настільки безжалісно випробовувати людину, використовуючи для цього засоби, які здатні спричинити її смерть?

Зі слів Бога Адам і Єва знали, що, з'ївши від плоду пізнання добра та зла, вони помруть. Незважаючи на це, вони їли від нього. При цьому прабатьки людства зовсім не помирили від голоду. Зрозуміло, що вони б ніколи не ризикнули власним життям і не порушили б таку сувору Божу заповідь просто заради якоїсь їжі. Тому впливає висновок, що плід дерева пізнання добра і зла не є звичайним матеріальним плодом. Це повинно було бути щось настільки привабливе й бажане, що навіть любов до життя не зупинила Адама і Єву. Тобто, якщо плід дерева пізнання добра і зла не був матеріальним плодом, він має символізувати щось інше. Чому ми повинні вперто дотримуватися буквального тлумачення плоду, якщо в Біблії багато важливих моментів описано за допомогою символів та метафор? Сучасним християнам слід відмовитися від вузького, вже застарілого ставлення до віри і не дотримуватися буквального тлумачення Біблії. Якщо плід не був звичайним, то що він символізував? Пошук відповіді на це запитання слід починати з розгляду дерева життя, яке розташовувалося поруч із деревом пізнання добра і зла в Едемському саду (Бут. 2:9). Розкривши значення дерева життя, ми зрозуміємо символіку дерева пізнання добра і зла.

1.1.1. Дерево життя

У Біблії говориться, що грішна людина прагне досягти дерева життя і здобути його. Ще за часів Старого Заповіту воно було найзаповітнішою мрією ізраїльтян (Прит. 13:12). Від часів Ісуса й дотепер дерево життя залишається предметом прагнень усіх християн (Об'яв. 22:14). Оскільки дерево життя уособлює собою найбільшу надію грішного людства, впливає висновок, що і Адам до гріхопадіння мріяв саме про нього. Отже, грішна людина в процесі відновлення має віднайти та втілити надію, яку Адам мав до гріхопадіння, але так і не зміг утілити.

У Книзі Буття (3:24) написано, що, оскільки Адам учинив гріхопадіння, Бог поставив Херувима і меча полум'яного, щоб перекрити шлях до дерева життя. Це також дає підставу для висновку про те, що надією Адама до гріхопадіння було дерево життя. Однак через гріхопадіння він не зміг його досягти і був вигнаний з Едемського саду. Відтоді дерево життя завжди залишалось надією для грішних людей.

Про що міг мріяти Адам, який ще не досяг досконалості і перебував у процесі росту? Він напевно хотів стати досконалим чоловіком, який, уникнувши гріхопадіння, втілить Божий ідеал творення. Тому дерево життя символізує чоловіка, який утілює ідеал творення. Адам, досягши досконалості, повинен був стати цим ідеальним чоловіком. Отже, дерево життя символізує досконалого Адама.

Якби Адам не згрішив, а досяг дерева життя, тобто став чоловіком, який утілює ідеал творення, за ним пішли б його нащадки, і таким чином виникло б Царство Небесне на землі. Однак Адам згрішив, і Бог полум'яним мечем перегородив йому шлях до дерева життя (Бут. 3:24). Тому дерево життя залишається лише надією грішної людини, яка намагається відновити ідеал творення. При цьому грішна людина, обтяжена первородним гріхом, не може стати деревом життя і втілити ідеал творення, покладаючись лише на власні зусилля. Щоб це відбулося, на землю, як дерево життя, повинен прийти один чоловік, який утілює ідеал творення. Усе людство має «щепитися» від нього і стати з ним єдиним цілим (Рим. 11:17). Таким деревом життя і був Ісус, який утілює мрії святих і віруючих епохи Старого Заповіту (Прит. 13:12), які очікували його приходу.

Оскільки Бог перегородив Адаму шлях до дерева життя полум'яним мечем, людям буде неможливо досягти його до того часу, доки перепона не буде подолана. У день П'ятидесятниці вогненні язики «осіли» на кожному з апостолів, і вони сповнились Духа Святого (Дії 2:3—4). Те, що відбулося, означало, що була усунена

перешкода на шляху до дерева життя — полум'яний меч, і проявилася це появою вогненних язиків, за якою відбулося зішестя Святого Духа, і було відкрито шлях до того, щоб усе людство могло прийти до Ісуса, дерева життя, і «щепитися» від нього.

Однак християни можуть «щепитися» від Ісуса лише на духовному рівні. Тому незалежно від глибини їхньої віри в Ісуса вони все одно дають народження грішним дітям, яким необхідне очищення від гріха. Навіть людям найглибшої віри було не під силу позбутися успадкованого від Адама первородного гріха, тому вони передавали його своїм дітям із покоління в покоління (Месія 1).

З цієї причини Ісус повинен знову прийти на землю як дерево життя, щоб людство «щепилося» від нього й очистилося від первородного гріха. Ось чому святі й віруючі епохи Нового Заповіту прагнуть дерева життя (Об'яв. 22:14), яке символізує Христа Другого пришестя.

Дерево життя було втрачене в Едемському саду (Бут. 2:9), тому Божа мета провидіння спасіння полягала в його відновленні як дерева життя, про яке говориться в Об'явленні (22:14). Через гріхопадіння Адам не зміг стати першим деревом життя (Бут. 2:9), тому, щоб спасти грішне людство, Ісус має прийти вдруге як останнє дерево життя (Об'яв. 22:14). Ось чому Ісуса називають «останнім Адамом» (1 Кор. 15:45).

1.1.2. Дерево пізнання добра і зла

Бог створив не лише Адама, Він створив також і Єву, якій призначено було стати дружиною Адама. Якщо в Едемському саду знаходилося дерево, що символізувало чоловіка, який утілював ідеал творення, хіба не мало там бути дерево, що було символом такої ж жінки? Це дерево, яке стояло поруч із деревом життя, як сказано в Біблії, називалося деревом пізнання добра і зла (Бут. 2:9). Дерево пізнання добра і зла символізує жінку, яка втілює ідеал творення, тому стає зрозуміло, що воно уособлювало досконалу Єву.

Інкони в Біблії Ісуса метафорично порівнюють із виноградною лозою (Іван. 15:5) або оливковим деревом (Рим. 11:17). Так Бог дає нам ключ до розгадки таємниці гріхопадіння, символічно представивши досконалих Адама і Єву у вигляді двох дерев.

1.2. Ідентичність змія

У Біблії говориться, що змія спокушав Єву вчинити гріх (Бут. 3:4—5). Що це був за змія? Давайте ще раз звернемося до третьої глави Буття, щоб насправді зрозуміти ідентичність змія.

Змій, описаний у Біблії, міг розмовляти з людьми. Він змусив людей, які є духовними істотами, вчинити гріхопадіння. З цього випливає, що він також є духовною істотою. Більше того, той факт, що змії знав волю Бога, Який суворо заборонив їм їсти плід із дерева пізнання добра і зла, ще раз доводить, що змії символізує якусь духовну істоту.

У Біблії описується *«змій великий, вуж стародавній, що зветься диявол і сатана, що зводить усесвіт, і скинений був він додолу»* (Об'яв. 12:9). Зрозуміло, що цей стародавній змії — той самий змії, який спокусив Єву в Едемському саду. Оскільки цього змії було скинуто з небес, то хіба він може бути кимось іншим, як не духовною істотою, яка жила на небесах? Насправді, той факт, що змії, якого називають дияволом та сатаною, від часів гріхопадіння й дотепер постійно спрямовує душу людини до зла, свідчить про те, що він є духовною істотою. Зважаючи на те, що сатана — духовна істота, змії, який його символізує, також повинен бути духовною істотою. Отже, ми розуміємо, що всі ці моменти з Біблії доводять, що змії, який спокусив Єву, є не твариною, а духовною істотою.

Постає запитання, чи існувала духовна істота, символом якої був змії, до створення Всесвіту, чи вона була створена як його частина? Якщо цей змії існував до створення Всесвіту і мав мету, протилежну до Божої, тоді конфлікт між добром і злом у Всесвіті був би неминучим і вічним. У такому разі Боже провидіння відновлення було б неможливим. Більше того, стає безпідставним твердження монотеїзму про те, що все у Всесвіті створене єдиним Богом. Відповідно, ми можемо зробити висновок, що духовна істота, яку символізує змії, первісно була створена з метою добра, але пізніше згрішила і стала сатаною.

Яка створена Богом духовна істота могла розмовляти з людьми, знати волю Бога і жити на небесах? Яка істота, навіть після того як згрішила і перетворилася на злу, може, долаючи межі часу і простору, володарювати над духом людини? Оскільки це може бути лише ангел, стає зрозуміло, що змії символізує саме ангела. Слова *«Бо як Бог Анголів, що згрішили, не помилював був, і в кайданах темряви кинув до аду, і передав зберігати на суд»* (2 Пет. 2:4) підтверджують висновок про те, що змії, який спокусив людей і вчинив гріх, насправді є ангелом.

Змії має роздвоєний язик, тому він став символом того, хто одним язиком говорить протилежні речі та в душі живе подвійним життям. Перед тим як проковтнути жертву, змії обвивається навколо неї. Це метафорично зображує того, хто в корисливих цілях

заманує в пастку інших. Із цієї причини Біблія уподібнює ангела, який спокушав людей, до змія.

1.3. Гріхопадіння ангела і гріхопадіння людини

Тепер ми знаємо, що змій, який спокушав людей учинити гріх, — це ангел, що згрішив і став сатаною. Зараз давайте поговоримо про те, який гріх учинили ангел і люди.

1.3.1. Злочин ангела

У Біблії говориться: *«І Ангелів, що не зберегли початкового стану свого, але кинули житло своє, Він зберіг у вічних кайданах під темрявою на суд великого дня. Як Содом і Гоморра та міста коло них, що таким самим способом чинили перелюб та ходили за іншим тілом, понесли кару вічного огню, і поставлені в приклад...»* (Іуда 1:6–7). На основі цих віршів ми можемо зробити висновок, що ангел згрішив, учинивши перелюб.

Перелюб — це злочин, який неможливо вчинити наодинці. Тому нам слід знати, з ким ангел згрішив в Едемському саду. До того як відповісти на це запитання, давайте спочатку поговоримо про те, який злочин скоїла людина.

1.3.2. Злочин людини

До гріхопадіння, як сказано в Біблії, Адам і Єва були голими і не соромилися (Бут. 2:25). Та після нього, засоромившись власної нагоги, зшили вони фігове листя і прикрили свої статеві органи (Бут. 3:7). Люди природно приховують свої вади. Якби плід дерева пізнання добра і зла був справжнім плодом та Адам і Єва скоїли гріхопадіння, з'ївши його, вони б, напевно, прикрили руки або рота. Однак вони прикрили свої статеві органи. Отож очевидно, що вони стали соромитися статевих органів, оскільки їхній прогріх стосувався саме них. Звідси випливає, що вони згрішили своїми статевими органами.

У Книзі Іова (31:33) написано: *«Чи ховав свої прогріхи я, як людина [Адам], щоб у своєму нутрі затаїти провину свою?»* Те, що після гріхопадіння Адам прикриває свої статеві органи, дає змогу однозначно стверджувати, що саме з ними був пов'язаний його прогріх. Отже, чому статеві органи Адама стали проявом його прогріху? Тому що саме ними було вчинено гріхопадіння.

Заради чого у світі, де ще не сталося гріхопадіння, людина могла ризикнути власним життям? Тільки заради любові. Божа мета творення, описана в благословеннях *«плодіться й розмножуйтеся»* (Бут. 1:28), може бути втілена лише через любов. Таким чином, із точки зору Божої мети творення, любов є найціннішою та найсвятішою у світі. Проте історично склалося так, що сам акт любові часто сприймається нами зі зневагою, оскільки саме він став причиною гріхопадіння. Отже, ми приходимо до висновку, що людина теж упала в гріх унаслідок блуду.

1.3.3. Перелюб між ангелом і людиною

Ми вже виявили, що люди вчинили гріхопадіння через спокусу ангела, і що і люди, і ангел упали в гріх унаслідок перелюбу. Люди та ангели — єдині наділені духовним началом істоти у Всесвіті, здатні мати любовні стосунки. Беручи це до уваги, ми можемо зробити висновок, що саме між людьми та ангелом встановилися блудні стосунки. У Євангелії записано: *«Ваш батько диявол, і пожадливість батька свого ви виконувати хочете»* (Іван. 8:44). В Об'явленні (12:9) диявол названий сатаною, *«вужем стародавнім»*, який спокусив людей. Спираючись на ці слова, ми можемо стверджувати, що люди є нащадками сатани, *«вужа стародавнього»*.

Унаслідок яких дій люди стали нащадками грішного ангела, тобто сатани? Це сталося через те, що прабатьки людства і ангел учинили перелюб, унаслідок чого всі люди стали народжуватися в родоводі сатани. Коли святий Павло писав: *«...ми самі, маючи зачаток Духа, і ми самі в собі зідхаємо, очікуючи синівства, відкуплення нашого тіла»* (Рим. 8:23), він тим самим визнавав, що ми, грішні люди, походимо з родоvodu сатани, а не Бога. Іван Хреститель дорікав іудеям, називаючи їх *«родом зміїним»* (Матв. 3:7). Ісус говорив фарисеям і книжникам: *«О змії, о роде гадючий, як ви втечете від засуду до геєнни?»* (Матв. 23:33). Ці біблійні вірші доводять, що причиною гріхопадіння стали блудні стосунки між ангелом і прабатьками людства.

1.4. Плід дерева пізнання добра і зла

Отже, дерево пізнання добра і зла символізувало Єву, яка досягла досконалості. Що ж тоді означає плід цього дерева? Він символізує любов Єви. Так само, як дерево розмножується через плоди, Єва через свою любов, зосереджену на Богові, повинна була примножити дітей добра. Натомість, зосередивши свою любов на сатані, вона

примножила дітей зла. Єва була створена таким чином, що мала досягти досконалості, пройшовши період розвитку, під час якого через свою любов вона могла принести як плід зла, так і плід добра. Тому її любов названа «плодом дерева пізнання добра і зла», а сама Єва — «деревом пізнання добра і зла».

Тоді що означає вираз «з'їсти плід дерева пізнання добра і зла»? Коли ми щось з'їдаємо, це означає, що воно стає частиною нашої плоті і крові. Пізнавши любов, зосереджену на Богові, Єва з'їла б «плід» добра. Після цього, набувши плоті і крові добра, вона започаткувала б родовід добра. Однак вона з'їла «плід» зла, пізнавши любов зла, центром якої був сатана. Таким чином вона набула плоті й крові зла і започаткувала родовід зла, який дав початок нашому грішному світу. Тому коли говорять, що Єва з'їла плід із дерева пізнання добра і зла, то мають на увазі, що у своїх стосунках з ангелом вона пізнала сатанинську любов, унаслідок чого їх стали пов'язувати *кровні узи* (혈연관계, хьорьонкванге).

Бог прокляв грішного ангела, сказавши, що він на своїм череві буде плазувати, і порох їстиме у всі дні свого життя (Бут. 3:14). «*На своїм череві будеш плазувати*» означає, що ангел перетворився на жалюгідну істоту, нездатну діяти так, як їй слід було у відповідності до первісного плану творення. Слова «*і порох ти їстимеш*» означають, що скинутий на землю ангел (Іс. 14:12; Об'яв. 12:9) був позбавлений права отримувати елементи життя від Бога. Тому його життя підтримується елементами зла, які надходять від грішного світу.

1.5. Корінь гріха

Спираючись на Біблію, ми приходимо до висновку, що корінь гріха полягає не в тому, що прабатьки людства з'їли якийсь плід, а в тому, що вони вступили в заборонений кровний зв'язок з ангелом, символічно названим змієм. Унаслідок цього вони примножили не Божий родовід добра, а сатанинський родовід зла.

Доказом того, що корінь людських гріхів походить від статевої розпусти, є такі факти. Первородний гріх успадковується з покоління в покоління, тому що корінь гріха породжений кровним зв'язком. Ті релігії, які наголошують на необхідності очищення від гріха, вважають розпусту й подружню зраду смертним гріхом та навчають чеснотам цнотливості і стриманості. Це ще один доказ того, що корінь гріха слід шукати у хтивості. Ізраїльтяни здійснювали обряд обрізання як умову очищення від гріха для того, щоб

належати до обраного Богом народу. Метою обрізання було відділити народ Бога від грішних людей, для чого й проливалася кров зла. Адже корінь гріха в тому, що в людських жилах тече кров зла, успадкована через втрату людьми своєї непорочності.

Основною причиною падіння багатьох держав, втрати свого становища національними героями й патріотами були безладні статеві стосунки, тому що корінь гріха завжди підсвідомо породжував у душі людини потяг до розпусти. Можна позбутися будь-якого іншого зла в суспільстві, піднявши моральний рівень людей за допомогою релігії, введення різних освітніх програм, покращення економічної та політичної систем. Але наразі ніхто не може зупинити статеву розпусту і викорінити злочини, які з нею пов'язані. Вона процвітає дедалі більше поряд із тим, як розвиток цивілізації робить життя людини легшим і безтурботнішим. Отже, наші мрії про створення ідеального світу так і залишаться лише пустими мріями, доки ми не зможемо викорінити статеву розпусту. Месія, який повертається до людства, — це той, хто може розв'язати всі ці проблеми раз і назавжди. Ці факти яскраво свідчать про те, що корінь гріха слід шукати в похоті.

Розділ 2

Мотиви і процес гріхопадіння

Початок гріхопадінню людини поклав ангел, символом якого у Біблії є змій, що спокусив Єву. Тому перш ніж до кінця зрозуміти мотиви і процес гріхопадіння, ми повинні спочатку більше дізнатися про ангелів.

2.1. Створення ангелів, їхня місія і стосунки з людьми

Усі істоти були створені Богом. Відповідно, ангели теж є Божими створіннями. Світ ангелів Бог створив перш, ніж будь-що інше. У біблійній розповіді (Бут. 1:26) про створення світу — «*Створімо людину за образом Нашим, за подобою Нашою*» — вживається множина. Причина цього не в тому, що, як уважають багато теологів, у цьому уривку підкреслюється сутність Бога як Трійці, а в тому, що Він говорив, маючи на увазі й ангелів, які були створені до появи людини.

Бог створив ангелів, щоб вони, як слуги, допомагали Йому творити Всесвіт і турбуватися про нього (Євр. 1:14). У Біблії згадується

чимало випадків, коли ангели працюють в ім'я втілення волі Бога. Ангели повідомили Аврааму про велике благословення, що дав йому Бог (Бут. 18:10); ангел оповістив Марію про зачаття Ісуса (Матв. 1:20; Лук. 1:31); ангел розкував і звільнив із в'язниці апостола Петра (Дії 12:7-10) і т. ін. В Об'явленні (22:9) ангел називає себе «співслужогою», а в Посланні до євреїв (1:14) про ангелів говориться, що «вони духи служебні». До того ж, багато місць у Біблії можуть бути доказом того, що ангели були створені, щоб поклонятися Богу та прославляти Його (Об'яв. 5:11; 7:11).

Давайте тепер поговоримо про стосунки між ангелом і людиною з точки зору принципу творення. Оскільки Бог створив людину як Свою дитину і надав їй право володарювати над усім світом творіння (Бут. 1:28), їй слід було панувати й над ангелами. У Біблії сказано, що людина має повноваження судити ангелів (1 Кор. 6:3). Люди, які спілкуються з духовним світом, можуть бачити численних ангелів, які служать святим у раю. Усе це також доводить, що ангели були створені, щоб служити людині.

2.2. Духовне і фізичне гріхопадіння

Створюючи людину, Бог наділив її духовним і фізичним «я». Гріхопадіння людей також відбувалося у двох вимірах: духовному і фізичному. Коли ангел і Єва вступили один з одним у кровний зв'язок, сталося духовне гріхопадіння, а коли в кровний зв'язок вступили Єва і Адам, сталося фізичне гріхопадіння.

Чи можливі статеві стосунки між ангелом і людиною? Усі емоції й відчуття, що виникають під час стосунків між людиною і духовною істотою, аж ніяк не відрізняються від емоцій і відчуттів, що проявляються в стосунках між людьми, які живуть у фізичному світі. Отож, безсумнівно, статеві стосунки між ангелом і людиною можливі.

Наведемо деякі приклади, які допоможуть краще зрозуміти вищесказане. Існують свідчення, що людина може вести подружнє життя з духом. Також у Біблії розповідається про те, як ангел борювався з Яковом і звихнув йому «суглоб стегна» (Бут. 32:26). Три ангели завітали до Авраама і їли м'ясо та іншу їжу, яку він для них приготував (Бут. 18:8). Більше того, два ангели, прийшовши до Лота, їли спечений для них прісний хліб. Коли жителі Содому побачили їх, то, будучи одержимими сексуальним бажанням, оточили будинок Лота і сказали йому: «Де ті мужі, що ночі цієї до тебе прийшли? Виведи їх до нас, щоб нам їх пізнати!» (Бут. 19:5).

2.2.1. Духовне гріхопадіння

Бог створив світ ангелів (Бут. 1:26) і призначив Люцифера (символічно названого в Книзі пророка Ісаї (14:12) «сином зірниць досвітньої, ясною зорею») на позицію архангела. Так само як Авраам був каналом, через який благословення Бога приходило до ізраїльтян, Люцифер був тим каналом, через який любов Бога надходила до світу ангелів. Його позиція дозволяла йому володіти першочерговим правом на любов Бога. Однак, створивши вслід за ангелами Адама і Єву, Бог почав проявляти до них — Своїх дітей — набагато більше любові, ніж до Люцифера, який був створений для ролі слуги.

Насправді любов Бога до архангела не стала слабшою: він отримував від Бога стільки ж любові, як і до появи людини. Але коли він побачив, що Бог любить Адама і Єву більше, йому почало здаватися, що його, архангела, Він почав любити менше. Ситуація, що склалася, нагадує біблійну притчу про працівників на винограднику (Матв. 20:1—15). Ті, хто почали працювати рано-вранці, відчули себе обділеними, коли їм заплатили стільки ж, скільки й тим, хто працював лише одну останню годину. Люцифер, якому здавалося, що він отримував любові Бога менше, ніж заслуговував, захотів, спокусивши Єву, зайняти серед людей позицію, схожу на ту, яку він мав у світі ангелів, будучи для них каналом любові Бога. Такими були його мотиви, які дали початок духовному гріхопадінню.

Кожний елемент у Всесвіті створений для того, щоб перебувати під володарюванням любові Бога. Тому любов є джерелом життя та істотною складовою щастя й ідеалу. Чим більше любові хтось отримує, тим прекраснішим стає для інших. Тому цілком природно, що для Люцифера, слуги Бога, Єва, дочка Бога, була прекраснішою, ніж будь-хто. Більше того, коли Єва почала піддаватися спокусі і архангел побачив це, його потяг до неї став сильнішим. І настав момент, коли він був готовий спокусити її навіть ціною власного життя. Отже, Люцифер, який залишив свою позицію через надмірне бажання любові, і Єва, яка прагнула того, щоб очі її розкрилися, як у Бога, ще не будучи готовою до цього (Бут. 3:5—6), створили сандекіджун. Сусучагьон, що виник унаслідок цього, дав початок силі любові не за Принципом, яка проявилася в недозволених Богом статевих стосунках на духовному рівні.

Усі істоти створені відповідно до такого принципу: ставши одним цілим у стосунках любові, вони обмінюються одна з одною певними елементами. Таким чином, Єва отримала від Люцифера

деякі елементи, коли вони поєдналися в любові і стали одним цілим. По-перше, вона успадкувала від нього викликане докорами совісті відчуття страху, бо вони діяли всупереч Божій меті творення. По-друге, вона отримала нове знання, яке допомогло їй зрозуміти, що її чоловіком повинен був стати Адам, а не ангел. У той час Єва ще не досягла повної зрілості, тоді як архангел перебував на стадії зрілості. Отож, вона сприйняла це знання від архангела, тому що в порівнянні з ним її власне знання ще не було повним.

2.2.2. Фізичне гріхопадіння

Після досягнення досконалості Адам і Єва навіки стали б чоловіком і дружиною, в основі стосунків яких була б любов Бога. Але Адам, ще не досягши зрілості, вчинив гріхопадіння, поєднавшись із Євою після того, як вона, ще не пройшовши до кінця період розвитку, вступила в заборонений кровний зв'язок з архангелом. Їхні передчасні подружні стосунки, центром яких був сатана, і стали фізичним гріхопадінням.

Як уже згадувалося вище, через духовне гріхопадіння з архангелом Єва успадкувала відчуття страху, викликане докорами совісті, і знання про те, що її чоловіком повинен був стати не архангел, а Адам. Вона вирішила об'єднатися, хоча б після цього, з тим, хто первісно повинен був стати її чоловіком, і звабила Адама з надією на те, що це допоможе їй повернутися до Бога і позбавить відчуття страху, викликаного гріхопадінням. Такою була мотивація Єви, яка призвела до фізичного гріхопадіння.

Коли Єва вступила в недозволені статеві стосунки з архангелом і таким чином об'єдналася з ним, вона зайняла позицію архангела відносно Адама. Тому Адам, якого Бог любив як і раніше, був у її очах надзвичайно прекрасним. Він був її єдиною надією на повернення до Бога, але вона пішла неправильним шляхом: спокусила Адама, вчинивши з ним так само, як із нею самою повівся архангел, який спокусив її. Адам, відповівши Єві, яка займала позицію архангела, створив сандекіджун із нею, і сила любові не за Принципом, яка виникла між ними в результаті сусучагьон, спрямувала їх одне до одного. Під її впливом Адам залишив свою первісну позицію і зрештою вступив у заборонені Богом статеві стосунки з Євою на фізичному рівні.

Поєднавшись із Євою в любові, Адам успадкував від неї всі ті елементи, які вона до цього отримала від Люцифера. Пізніше Адам і Єва передали ці елементи всім своїм нащадкам. Що б сталося, якби,

не відповівши на зваблення грішної Єви, Адам зміг досягти досконалості? Провидіння відновлення однієї лише Єви, об'єкта Адама, було б значно простішим, тому що він, як досконалий суб'єкт, залишився б недоторканим. Однак Адам також згрішив, і людство примножувалось аж до сьогодення, продовжуючи родовід сатани.

Розділ 3

Сила любові, сила Принципу і Божа заповідь

3.1. Гріхопадіння з точки зору сили любові і сили Принципу

Бог створив людей на основі Принципу, і тому людям призначалося в житті йти шляхом Принципу. Це говорить про те, що властива Принципу сила не може примусити людину зійти зі шляху Принципу і скоїти гріхопадіння. Потяг, наприклад, не може зійти з колії сам по собі, якщо локомотив і колія справні. Це може статися, тільки коли на потяг діє протилежно спрямована сила, потужніша за силу його власного руху. Те ж саме можна сказати й про людину. Сила Принципу направляє розвиток людини, однак гріхопадіння неминує, якщо на неї діятиме потужніша сила, яка має мету, що не відповідає Принципу. Більшою, ніж сила Принципу, є сила любові. Тому не виключена можливість, що людина, яка ще не досягла досконалості, вчинить гріхопадіння під впливом любові не за Принципом.

Якщо на людину, яка ще не досягла досконалості, впливатиме сила любові, мета якої відмінна від Божої, може статися гріхопадіння. Чому ж тоді сила любові повинна бути більшою, ніж сила Принципу?

Відповідно до принципу творення, Божа любов є суб'єктом савікідє, у якому кожна з його позицій, завдяки любові трьох об'єктів, утілює самтесанмокчок. Із цього можна зробити висновок, що любов — це джерело життя і щастя людини, бо без Божої любові неможливо встановити савікідє, завершення якого є метою створення людини.

Незважаючи на те, що Бог створив людей на основі Принципу, своє володарювання над ними Він здійснює через любов. Відповідно, заради виконання тієї ролі, яка відведена любові, сила любові повинна бути більшою, ніж сила Принципу. Якби вона була слаб-

шою, ніж сила Принципу, то володарювання любові Бога над створеними за Принципом людьми виявилось би неможливим. Тоді для людини Принцип був би важливішим, ніж Божа любов. Саме в цьому полягає причина того, що Ісус намагався ростити своїх учнів істиною, однак джерелом їхнього спасіння було не що інше, як його любов.

3.2. Мета, з якою Бог дав заповідь

З якою метою Бог дав Адаму і Єві заповідь не їсти плід із дерева пізнання добра і зла? Адам і Єва, ще не досягши досконалості, перебували поза сферою прямого володарювання любові Бога. Сила любові більша за силу Принципу. Тому варто було Адаму і Єві опинитися на позиції об'єктів архангела, вони могли вчинити гріхопадіння під впливом любові не за Принципом, яка має протилежну до Принципу мету. Щоб запобігти цьому, Бог і дав їм заповідь. Якою б сильною не була непринципова любов архангела, якби Адам і Єва, не відповідаючи на неї, дотримувалися заповіді Бога, беручи участь у сусучагьон лише з Ним, сила любові не за Принципом не змогла б жодним чином вплинути на них, і гріхопадіння ніколи б не відбулося. Та оскільки вони, порушивши заповідь Бога, створили сандекіджун із архангелом і вступили з ним у сусучагьон, сила недозволеної любові, що виникла в результаті, змусила їх зійти зі шляху Принципу.

Бог дав заповідь людям, які ще не досягли досконалості, не лише тому, що хотів відвернути гріхопадіння. Бог також хотів, щоб вони отримали право на володарювання над світом творіння, успадкувавши Його творче начало. Для цього Адам і Єва повинні були прямувати до досконалості, зберігаючи віру в Боже Слово, що було їхньою часткою відповідальності (Творення 5.2.2).

Бог дав цю заповідь не архангелу, а виключно людям, тому що хотів звеличити їхню гідність і виховати якості, необхідні, з точки зору принципу творення, для того, щоб вони отримали право володарювання навіть над ангелами, зайнявши позицію дітей Бога.

3.3. Період, упродовж якого була потрібна заповідь

До якого часу потрібно було дотримуватися заповіді «не їж», яку Бог дав прабатькам людства? З точки зору любові втілення Другого Божого Благословення полягає в тому, щоб Адам та Єва, керуючись Божою любов'ю, стали подружжям, народили дітей і перейшли під пряме володарювання любові Бога (Бут. 1:28). Люди були створені так,

що після досягнення досконалості вони могли «їсти», не порушуючи при цьому Принцип.

Сила любові більша за силу Принципу. Тому варто було Адаму та Єві досягти досконалості та стати подружжям у центрі з Богом, вони, завдяки силі Його абсолютної любові, опинилися б під прямим володарюванням Бога. Ніхто і ніщо не змогло б зруйнувати їхню абсолютну подружню любов, і вони ні в якому разі не вчинили б гріхопадіння. Більше того, любов архангела, який займає нижче положення, ніж люди, жодним чином не вплинула б на їхню подружню любов, у центрі якої перебував би Бог. Отже, заповідь Бога «не їж» була необхідна Адаму і Єві лише до моменту досягнення ними досконалості.

Розділ 4

Наслідки гріхопадіння людини

Якими були наслідки духовного і фізичного гріхопадіння Адама і Єви для Всесвіту, включаючи людство й ангелів? Давайте дамо відповідь на це важливе запитання.

4.1. Сатана та грішна людина

Сатана — це ім'я, яке архангел Люцифер отримав після гріхопадіння. Прабатьки людства об'єдналися з Люцифером, пов'язавшись із ним кровною спорідненістю. У результаті виникло савікіде, що належало сатані, і всі люди стали його дітьми. Тому Ісус називав іудеїв дітьми диявола (Іван. 8:44), і також родом зміїним та родом гадючим (Матв. 3:7; 12:34; 23:33). Святий Павло писав, що «*маючи зачаток Духа, і ми самі у собі зідхаємо, очікуючи синівства*» (Рим. 8:23), вказуючи тим самим на те, що людство в результаті гріхопадіння прабатьків стало належати не до роду Бога, а до роду сатани.

Якби Адам і Єва досягли досконалості і створили савікіде з Богом у центрі, то був би створений світ під володарюванням Бога. Однак замість того, щоб досягти досконалості, вони згрішили і створили савікіде, центром якого став сатана, і в результаті весь наш світ опинився під його володарюванням. Із цієї причини сатана названий «*князем світу цього*» (Іван. 12:31) і «*богом цього віку*» (2 Кор. 4:4). Підкоривши собі людей, створених, щоб володарювати над світом творіння, сатана водночас підкорив собі і весь світ творіння. Тому в Біблії говориться, що «*...створіння очікує з'явлення синів Божих*»

(Рим. 8:19). Ці слова описують світ творіння, що перебуває під володарюванням сатани, але прагне появи досконалих людей, які відновили свою первозданну природу, і очікує на момент, коли вони переможуть сатану і будуть із любов'ю володарювати над усім у творінні.

4.2. Діяльність сатани в людському суспільстві

Щоб затягнути людей у пекло, сатана постійно звинувачує їх перед Богом, як він це робив з Іовом (Іов 1:9). Однак навіть сатана не може продовжувати чинити зло, не маючи об'єкта, з яким він міг би створити сандекіджун і вступити в сусучагьон. Об'єктами сатани є злі духи, які перебувають у духовному світі, а об'єктами злих духів — духовні «я» злих людей на землі, об'єкти яких, у свою чергу, — їхні фізичні «я». Таким чином, влада сатани здійснюється через вплив злих духів на земних людей і проявляється в діях їхніх фізичних «я». Наприклад, сатана ввійшов в Іуду Іскаріота (Лук. 22:3); Ісус, звертаючись до Петра, назвав його сатаною (Матв. 16:23). У Біблії також читаємо, що злі духи називаються посланцями диявола (Матв. 25:41).

Відновити Царство Небесне на землі (Есхатологія 2) — означає створити світ, у якому сатана більше не зможе діяти. Для цього всьому людству необхідно повністю знищити сандекіджун із сатаною, відновити сандекіджун із Богом і вступити з Ним у сусучагьон. Пророцтво про те, що в останні дні сатана буде кинутий до безодні (Об'яв. 20:3), означає, що той, утративши об'єкт для взаємодії, не зможе більше діяти.

Щоб знищити сандекіджун із сатаною і отримати право його судити (1 Кор. 6:3), людині слід зрозуміти природу й злочин сатани та звинуватити його перед Богом. Створюючи ангелів та людей, Бог наділив їх свободою. Тому Він не може відновлювати їх примусовим чином. Люди за власною волею повинні виконати свою частку відповідальності, дотримуючись Слова Бога, і домогтися того, щоб сатана добровільно підкорився їм. Тільки так вони можуть відновитися на положенні первозданних людей. Саме тому що Бог здійснює Своє провидіння за цим принципом, історія провидіння відновлення багаторазово продовжувалася.

4.3. Добро та зло з точки зору мети

Вище ми вже дали визначення поняттям добра і зла (Творення 4.3.2). У цьому розділі давайте розглянемо природу добра і зла з точки зору мети.

Якби Адам і Єва втілили у своєму житті первісну любов і побудували савікіде з Богом у центрі, вони створили б світ добра. Однак мета їхньої любові була протилежною до мети добра і створене ними савікіде було зосереджене на сатані, тому вони дали початок світу зла. Цей приклад є свідченням того, що хоча добрий і злий вчинки із зовнішньої точки зору можуть не відрізнятися один від одного, їхня справжня суть проявиться в їхніх плодах: вони будуть різними, тому що мета добрих і злих дій протилежна.

Можна знайти немало прикладів, коли риси людського характеру, які в загальноприйнятому розумінні вважаються поганими, насправді є хорошими, тому що сприяють виконанню волі Бога. Візьмемо, для прикладу, такий аспект природи людини, як бажання. Їх часто вважають гріховними, хоча вони є частиною первісної природи, якою Бог наділив людей. Мета творення — в тому, щоб відчувати радість, досягнення якої неможливе без здійснення бажань. Якщо б у нас не було бажань, ми ніколи не змогли б відчувати радість. Не маючи бажань, ми не хотіли б ні отримувати любові Бога, ні жити, ні робити добрі вчинки, ні розвивати себе. У такому разі ніколи не були б здійснені ні Божа мета творення, ні провидіння відновлення. Це було б перешкодою навіть на шляху існування й розвитку людського суспільства.

Бажання, які є частиною первозданної природи, є добрими, якщо приносять плоди, що сприяють утіленню волі Бога, і злими, якщо дають плоди, які служать меті втілення волі сатани. Це означає, що навіть наш світ зла може відновитися і стати світом добра — Царством Небесним на землі, якщо напрям його руху й мета зміняться відповідно до настанов Христа (Есхатологія 2.2). З цього випливає висновок, що завдання провидіння відновлення полягає в тому, щоб змінити напрям, у якому рухається грішний світ, утілюючи мету сатани, і направити його до досягнення Божої мети творення — втілення Царства Небесного на землі.

Будь-які критерії добра, прийняті в процесі провидіння відновлення, — не абсолютні, а відносні. Наприклад, у певний момент історії пасивна згода з проголошеною владою ідеологією може вважатися добром, а протидія їй — злом. Проте в перехідний момент історії влада змінюється і набуває чинності нова ідеологія, з іншими цілями та іншими критеріями добра і зла. Ба більше, прихильники будь-якої релігії чи філософії вважають, що відданість цілям, визначеним доктриною чи філософією, служить благу, а протидія цим цілям — злу. Але коли ця доктрина чи філософія зазнає змін, або коли людина приймає нову

віру чи змінює свої переконання, у неї, відповідно, з'являються інші цілі, і вона природно починає дотримуватися нових критеріїв добра та зла. Головна причина безперервних конфліктів і революцій у людському суспільстві полягає в постійній зміні критеріїв добра і зла, яка зумовлена зміною цілей, до яких прагне людина.

Еталон добра залишатиметься відносним до того часу, доки процес відновлення не завершиться. Коли панування сатани на землі буде знищене, тоді Бог, вічна, абсолютна Істота, Яка живе поза часом та простором, відновить Своє володарювання і встановить Свою ідеологію. Божа ідеологія абсолютна, тому мета, якої вона прагне, і еталон добра, який нею встановлюється, також абсолютні. Ця ідеологія рівня Чонджу встановиться у світі з приходом Господа Другого пришестя.

Насправді в круговерті нескінченної боротьби та конфліктів люди незмінно прагнуть знайти абсолютне добро, якого прагне первозданна душа. Їхні спроби досягти цієї абсолютної мети неминуче супроводжуються впродовж людської історії конфліктами та революціями, які будуть тривати доти, доки не буде побудований світ, у якому втілиться абсолютне добро.

4.4. Робота добрих та злих духів

Добрі духовні істоти — загальна назва, що включає в себе Бога, добрих духів (тобто духовні «я» добрих людей у духовному світі) і ангелів, які перебувають на стороні Бога. Злими духовними істотами ми називаємо сатану і всіх злих духів (тобто духовні «я» злих людей у духовному світі), які його підтримують. Вплив добрих і злих духовних істот спочатку може мати схожий характер, але, як і будь-які добрі або злі вчинки, він має протилежні цілі.

Під впливом добрих духовних істот із плином часу в людини стає сильнішим відчуття внутрішнього спокою, підсилюється прагнення до справедливості, покращується навіть її фізичне здоров'я. Вплив злих духовних істот викликає почуття внутрішньої тривоги, страху, підсилює егоїстичні прагнення, що призводить до погіршення фізичного стану того, кого вони захопили. Людям, які незнайомі з Принципом, складно зрозуміти, коли на них впливають добрі, а коли злі духовні істоти. Часто це з'ясовується лише з плином часу, коли стають очевидними результати їхньої діяльності.

Перебуваючи в проміжному положенні між Богом і сатаною, грішна людина може зазнавати впливу і добрих, і злих духовних

істот. Іноді діяльність злих духовних істот може непомітно сприяти тим духам, які роблять добрі справи. Можливе й протилежне, коли добрі духи з плином часу втручаються в те, що роблять злі духи. Тому людям, які не знають Принцип, дуже важко відрізнити добрий духовний вплив від злого. Дуже прикро, що в наш час багато священиків та релігійних діячів унаслідок свого незнання оголошують плодом впливу злих духовних істот те, що насправді робиться добрими, і таким чином діють проти волі Бога. У нинішню епоху кількість духовних явищ поступово зростає. Тому доки ми не навчимося відрізнити добрий духовний вплив від злого, ми не зможемо належним чином наставляти й направляти тих, хто відчуває на собі цей вплив.

4.5. Гріх

Гріх — це порушення Небесного закону, що відбувається в момент створення людиною сандекіджун із сатаною, у результаті чого між ними виникає сусучагьон.

Можна виділити чотири типи гріха. По-перше, *первородний гріх*, який зародився в результаті духовного і фізичного гріхопадінь прабатьків людства. Він проник у людський родовід і є коренем усіх інших гріхів.

По-друге, *успадкований гріх*, який передається людині від її предків унаслідок належності до одного родоводу. У десяти заповідях сказано, що гріхи батьків передаються кільком наступним поколінням.

По-третє, *колективний гріх*. Це гріх, який не вчиняли безпосередньо ні сама людина, ні її предки, але за який вона несе відповідальність, як представник певного суспільства. Приклад такого гріха — розп'яття Ісуса. У його смерті були безпосередньо винні лише головні священики і деякі книжники, але весь народ Іудеї і все людство несуть на своїх плечах тягар відповідальності за цей гріх. Як покарання за нього на долю іудеїв випали великі страждання, і все людство загалом аж до часу Другого пришествя Господа повинне було йти шляхом страждань.

По-четверте, *особистий гріх*, який кожен чинить сам. Як уже згадувалося вище, первородний гріх є коренем усіх гріхів. Успадкований гріх — це стовбур, а колективний та особистий гріхи, відповідно, — гілки та листя. Усі гріхи беруть свій початок від первородного гріха. Тому, не очистившись від нього, людина не може повністю звільнитися від інших гріхів. Однак нікому не вдалося

виявити прихований корінь гріха. Це під силу тільки Христу, Істинному Батьку, який є коренем усього людства. Лише він може знайти і знищити корінь гріха.

4.6. Основні риси гріховної природи

Єва успадкувала від архангела всі риси, які спонтанно виникли, коли він зрадив Бога і кровно пов'язався з нею. Адам так само успадкував ті ж риси, коли пов'язався кровними узами з Євою, яка зайняла положення архангела. Ці риси стали джерелом усїєї гріховної природи грішної людини. Ми називаємо їх *основними рисами гріховної природи* (타락성본성, тараксонпонсон) людини.

Первинна причина, що поклала початок основним рисам гріховної природи, полягає в заздрості, яку архангел відчував до Адама. Як він, будучи створеним Богом в ім'я доброї мети, міг відчувати заздрість до любові?

Створюючи архангела, Бог наділив його бажаннями й інтелектом як частиною первозданної природи. Завдяки інтелекту архангел міг виявити, що любов Бога до людини сильніша, ніж до нього. Наділений також бажаннями, він цілком природно прагнув іще більшої любові Бога. Прагнення отримати більше Божої любові привело до появи в нього почуття заздрості, що було природно. Заздрість неминуче породжується первозданною природою людини як «побічний продукт» притаманних їй бажань, подібно до тіні, яку відкидає освітлений предмет.

Після досягнення ж людиною досконалості почуття заздрості, що з'являється, жодним чином не зможе привести до гріхопадіння. Людина ніколи не вчинить такий злочин, реально усвідомлюючи, що нетривале задоволення, яке вона може отримати в момент, коли об'єкт бажань досягнутий, не варте страждань, які спричиняє самознищення.

Світ, у якому втілена мета творення, — це засноване на органічних взаєминах суспільство, структура якого багато в чому схожа на будову людського організму. Усвідомлюючи, що знищення окремої людини спричинить загибель усього суспільства, останнє буде перешкоджати вчинкам своїх членів, які ведуть до їхнього самознищення. В ідеальному світі заздрісні бажання, які час від часу виникають у людини як прояв її первозданної природи, будуть спрямовуватися таким чином, щоб сприяти розвитку людини. Відповідно, вони ніколи не приведуть до гріхопадіння.

Існують чотири основні риси гріховної природи. Перша — це *тенденція не дотримуватися точки зору Бога*. Першопричина гріхопадіння архангела — в тому, що він не зміг любити Адама з таким самим ставленням, як його любив Бог, і замість цього почав заздрити йому. Тому він наважився спокусити Єву. Прикладом такого прояву гріховної природи можуть бути почуття придворного, який заздрить королівському фавориту і нездатний любити його з таким самим ставленням, як любить король.

Друга риса — *прагнення залишити належне положення*. Прагнути отримати від Бога більше любові, Люцифер хотів посісти в людському суспільстві положення, яке з точки зору стосунків любові було б схожим на його положення у світі ангелів. Це несправедне бажання змусило його залишити своє положення і вчинити гріхопадіння. Те, що під впливом неправедних емоцій люди діють за межами власної соціальної позиції та положення, є проявом цієї риси гріховної природи.

Третя основна риса гріховної природи — *прагнення змінити порядок володарювання*. Ангел, який повинен був перебувати під володарюванням людини, підкорив собі Єву. Вона, у свою чергу, підкорила собі Адама, хоча насправді сама повинна була перебувати під його володарюванням. Це порушення належного порядку дало гіркі плоди. Устрій людського суспільства продовжує руйнуватися тими, хто залишає своє положення і змінює порядок володарювання. Ці явища, що постійно повторюються, — прояв цієї риси гріховної природи.

Четверта риса — *прагнення примножувати гріховні діяння*. Якби після гріхопадіння Єва не втягнула у свій злочин Адама, то гріхопадіння його не торкнулося б. Відновити одну лише Єву було б порівняно легко. Однак Єва передала свій гріх Адаму, спричинивши його гріхопадіння. Схильність злих людей утягувати інших у свої злочини походить від цієї риси гріховної природи.

Розділ 5

Свобода і гріхопадіння

5.1. Значення свободи з точки зору Принципу

Якщо розглядати свободу через призму Принципу, то можна виявити, що вона характеризується трьома основними моментами. По-перше, не існує свободи за межами Принципу. Свобода

характеризується свободою волі, а також свободою дій, що нею породжуються. Одна з одною вони перебувають у стосунках сонсан і хьонсан, і повна свобода можлива лише за наявності цих двох складових. Відповідно, там, де немає свободи волі, немає і свободи дій. І навпаки, свобода волі не може бути повністю втілена, якщо не супроводжується свободою дій. Душа людини породжує свободу волі, яка потім проявляється через свободу дій. Душа первозданної людини не може існувати за межами Принципу, тобто Слова Бога. Таким чином, за межами Принципу неможливі ні свобода волі, ні, звичайно, свобода дій. Очевидно, що свобода первозданної людини ніколи не відхиляється від Принципу.

По-друге, немає свободи без відповідальності. Створена за Принципом людина може досягти досконалості, лише виконавши завдяки свободі волі покладену на неї частку відповідальності (Творення 5.2.2). Отже, прагнучи втілити мету творення, людина невпинно намагається через свободу волі виконати свою відповідальність. Звідси випливає, що не буває свободи без відповідальності.

По-третє, немає свободи без досягнення результату. Маючи свободу, людина прагне виконати свою частку відповідальності, щоб утілити мету творення і досягти результатів, які принесуть радість Богу. Свобода завжди має на меті досягнення конкретного результату. Іншими словами, не буває свободи без результату.

5.2. Свобода та гріхопадіння людини

Отже, свобода не може існувати за межами Принципу. Тому свобода супроводжується відповідальністю, якою людина наділяється відповідно до принципу творення, і своєю метою має досягнення результатів, які приносять радість Богу. Результатом свободи дій, які виконуються згідно зі свободою волі, може бути лише добро. Тому свобода не могла спричинити гріхопадіння людини. У Біблії сказано: «...де Дух Господній, там воля» (2 Кор. 3:17). Таку свободу ми називаємо свободою первозданної душі.

Отримавши від Бога заповідь не їсти плід із дерева пізнання добра і зла, Адам і Єва повинні були дотримуватися її, керуючись свободою своєї первозданної душі, — без утручання Бога. У момент, коли Єва була близько до того, щоб зійти зі шляху Принципу, свобода її первозданної душі намагалася завадити їй зійти з правильного шляху, викликавши відчуття внутрішнього неспокою і страху. Свобода первозданної душі продовжувала діяти й після гріхопадіння, спонукаючи людину повернутися до Бога.

Отже, свобода первозданної душі не могла зумовити гріхопадіння. Навпаки, гріхопадіння відбулося тому, що свобода первозданної душі приглушилася більш потужною силою любові не за Принципом.

Саме через гріхопадіння люди втратили свободу. Однак навіть у грішних людей збереглася первісна природа, яка прагне свободи, і це дає можливість Богу здійснювати провидіння, спрямоване на відновлення свободи людини. Історія свідчить, що з плином часу люди дедалі відчайдушніше прагнули свободи і навіть ризикували заради неї власним життям. Це доводить, що людство йде шляхом відновлення втраченої через сатану свободи. Людство прагне свободи, оскільки саме свобода волі повинна допомогти людям упоратися зі своєю відповідальністю, даною їм згідно з Принципом, і досягти результатів, які приносять радість Богу. Тільки за таких умов вони зможуть утілити мету творення.

5.3. Свобода, гріхопадіння та відновлення

Ангели були створені, щоб служити людям, і людина була вільна обирати, як їй поводитися з ними. Однак у той час, коли ангел почав спокушати Єву, її серце та інтелект ще не були досконалими, і вона втратила ясність думок та відчуттів. Хоча свобода первозданної душі, яка прагне виконати відповідальність і досягти результатів, викликала в неї відчуття неспокою, сила любові в стосунках з ангелом виявилася більшою, і Єва, переступивши межу дозволеного, вчинила гріхопадіння.

Як би вільно Єва не поводитися з ангелом, якби вона, непохитно зберігаючи віру в Божу заповідь, не відповіла на його спокусливі слова, сила любові не за Принципом у стосунках з ангелом ніколи не виникла б і гріхопадіння не відбулося б. Незважаючи на те, що свобода не перешкоджала Єві спілкуватися з ангелом і підвела її до межі гріхопадіння, переступити цю межу Єву змусила не свобода, а сила любові не за Принципом.

Оскільки Єва була наділена свободою і могла безперешкодно будувати стосунки з ангелами, для неї було цілком природно спілкуватися з Люцифером. Коли вони створили сандекіджун і вступили в сусучагьон, виникла сила любові не за Принципом, яка й призвела до гріхопадіння. Та можливе і зворотнє. Маючи свободу, грішна людина може стати в положення взаємодії з Богом: якщо вона, дотримуючись Слова істини, створить сандекіджун із Богом і вступить у сусучагьон із Ним, то сила любові за Принципом

відродить її первозданну природу. Людина природно прагне свободи, бо до цього її направляє свобода первозданної душі, яка намагається відновити її первозданну природу.

У результаті гріхопадіння люди втратили знання про Бога і перестали відчувати Його Шімджон, унаслідок чого воля людей виявилася нездатною направляти їх до досягнення цілей, які приносять радість Богу. У міру того як Бог відкривав грішному людству «*дух та істину*» (Іван. 4:23) у відповідності до переваг тієї чи іншої епохи в провидінні відновлення, відновлювалося й прагнення шімджон людини до свободи первозданної душі, яка направляє її до мети творення. Одночасно відбувалося відновлення стосунків любові з Богом, що посилювало бажання людини жити у відповідності до Божої волі.

Відповідно до того, як зростає прагнення людини до свободи, ростуть і її вимоги до соціального середовища, адже воно повинне сприяти втіленню цього бажання. Коли ситуація, що склалася в певну епоху, перестає відповідати волелюбним бажанням людей, які живуть у цю епоху, неминучі соціальні революції. Як приклад можна навести Велику французьку революцію XVIII століття. Революції будуть відбуватися до того часу, доки не буде остаточно відновлена первозданна свобода.

Розділ 6

Причини невтручання Бога в гріховні дії прабатьків людства

Усезнаючий і всемогутній Бог знав про гріховні дії прабатьків людства і мав змогу відвернути їх. Чому ж Він не втрутився і не запобіг гріхопадінню? Це одне з найважливіших питань, на яке, однак, не було знайдено відповіді за всю історію людства. Розгляньмо три причини невтручання Бога в гріхопадіння перших людей.

6.1. Заради збереження абсолютності й досконалості принципу творення

Згідно з принципом творення, Бог створив людину за Своїм образом і подобою, наділивши її якостями та могутністю творця, щоб людина могла володарювати над усім, що існує, так само, як Бог

володарює над людством. Однак, щоб успадкувати від Бога Його творче начало, людина повинна виконати свою частку відповідальності впродовж періоду розвитку і досягти досконалості. Цей період розвитку називається сферою непрямого володарювання Бога, або сферою володарювання над результатом, досягнутим згідно з Принципом. Доки людина перебуває в цій сфері, Бог не може бути її безпосереднім володарем, оскільки Він має на меті дати людині можливість до кінця виконати свою частку відповідальності. У сферу прямого володарювання Бога людина входить лише після досягнення досконалості.

Втручання Бога під час періоду розвитку в дії людини, яка перебуває у сфері непрямого володарювання, було б рівнозначним тому, що Бог ігнорує частку відповідальності людини. У такому разі Він проігнорував би принцип творення, за яким людина повинна успадкувати Його творче начало і стати володарем над усім, що існує. Якби Бог не дотримувався Принципу, то абсолютність та досконалість Принципу були б утрачені. Оскільки Бог є абсолютним та досконалим Творцем, Його принцип творення також повинен бути абсолютним та досконалим. Отже, дотримуючись необхідності зберегти принцип творення абсолютним та досконалим, Бог не міг утрутитися в гріховні дії недосконалої людини.

6.2. Заради того, щоб тільки Бог був Творцем

Бог володарює лише над тими, кого Він створив за Принципом, і втручається лише в ті їхні дії, які відповідають Принципу. Він не володарює над тим, що Ним не створене і перебуває поза сферою Принципу, наприклад, над пеклом; також Він не втручається в ті дії, які не відповідають Принципу, наприклад такі, як злочини. Утручання Бога надає будь-якій істоті або вчинку цінність Божого творення і рівнозначне визнанню Богом того, що вони відповідають Принципу.

З цієї точки зору, втручання Бога в гріховні дії прабатьків людства означало б, що цим діям надається цінність, рівна цінності всього, створеного Богом, тобто гріх був би визнаний таким, що відповідає Принципу. Вчинивши так, Бог тим самим створив би новий принцип, за яким такі злочинні діяння вважалися б законними. Оскільки ситуація гріхопадіння була спровокована сатаною, Боже втручання означало б, що сатана створив новий принцип і що він також став у положення творця. Тому заради того, щоб бути єдиним Творцем, Бог не міг утрутитися в гріховні дії людини.

6.3. Заради того, щоб зробити людину господарем творіння

Створивши людину, Бог благословив її володарювати над усім творінням (Бут. 1:28). Щоб здійснити бажання Бога і стати володарем над усім, що існує, людині необхідно набути певних якостей, адже вона не зможе володарювати над творінням, залишаючись в однаковому з ним положенні.

Так само як Бог, будучи Творцем, має право володарювати над людьми, люди повинні успадкувати Його творче начало, щоб володарювати над усім, що існує. Тому, щоб дати змогу людині набути якостей і могутності творця та зробити її вартою позиції володаря всього творіння, Бог призначив їй самій удосконалювати себе, виконуючи свою частку відповідальності до кінця періоду розвитку. Людина може набути необхідних якостей і посісти місце правителя Всесвіту, лише якщо вона пройде таким принциповим шляхом.

Якби Бог проявив Свою безпосередню владу над людьми в той період, коли вони були ще недосконалими, то це означало б, що Він дав право на володарювання тим, хто насправді не володів необхідними для цього якостями та гідністю. Це означало б, що Бог визнав за людьми право володарювати над усім, що існує, у той час як вони ще не виконали свою частку відповідальності і не успадкували Його творче начало. Крім того, це свідчило б про однакове ставлення Бога до досконалої і недосконалої людини, що призводить до протиріччя. При цьому Бог порушив би власний принцип творення, встановлений Ним заради того, щоб люди мали змогу успадкувати Його творче начало і володарювати над усім, що існує. Отже, Бог створив цей світ і діяв у ньому відповідно до Принципу заради того, щоб зробити людину господарем усього творіння. Тому Бог мусив утриматися від утручання в гріховні дії людини, яка ще не досягла досконалості і перебувала у сфері Його непрямого володарювання.

Глава 3

Есхатологія — останні дні історії людства

До цього часу ми жили, не знаючи, з чого почалася історія людства і куди вона прямує. Тому ми так і не знаємо відповідей на запитання, пов'язані із завершенням історії людства. Утім, багато християн буквально вірять у біблійні пророцтва, де написано, що в останні дні *«небо, палючися, зникне, а розпалені стихії розтопляться»* (2 Пет. 3:12); *«сонце затьмиться, і місяць не дасть свого світла, і зорі попадають з неба»* (Матв. 24:29) і що *«Сам бо Господь із наказом, при голосі Архангола та при Божій сурмі зійде з неба, і перше воскреснуть умерлі в Христі, потім ми, що живемо й zostались, будемо схоплені разом із ними на хмарах на зустріч Господню на повітрі, і так завсіди будемо з Господом»* (1 Сол. 4:16—17).

Однак християнам дуже важливо зрозуміти, чи буквально все так і відбудеться, чи ці вірші, так само як інші важливі місця в Біблії, мають символічне значення. Перед тим як дізнатися про це, нам необхідно відповісти на такі основоположні запитання, як: із якою метою Бог створив світ, у чому сутність гріхопадіння людини та мета провидіння спасіння.

Розділ 1

Втілення Божої мети творення та гріхопадіння людини

1.1. Втілення Божої мети творення

Як уже зазначалося в главі «Принцип творення», Бог створив людину, щоб, дивлячись на неї, відчувати радість. Тому мета існування людини — принести радість Богу. Тоді якою повинна бути

людина, щоб принести Йому радість і проявити свою первозданну цінність в усій повноті?

Усе існуюче, крім людини, створене, щоб розвиватися, підкоряючись природному закону, і стати об'єктом, який приносить Богу радість. Людина ж створена, щоб стати субстанційним об'єктом Бога, який повертає Йому радість шляхом дій, які є проявом її свободи волі. Тому вона не може стати об'єктом Божої радості, доки не пізнає Його волю і не докладатиме зусиль, щоб жити відповідно до неї. Людина була створена зі здатністю емоційно відчувати Шім-дзон Бога, розуміти Його волю та жити у відповідності до неї. Коли людина займає таке положення, вона досягає особистісної досконалості. Наявність такої даної Богом природи давала змогу Адаму і Єві до гріхопадіння, а також пророкам — хоча й не повноцінно — спілкуватися з Богом, отримуючи відповіді на запитання.

Стосунки між Богом і людиною, яка досягла особистісної досконалості, можна порівняти зі стосунками між душею та тілом. Тіло, будучи місцем перебування душі, діє за її веліннями. Бог оселяється в душі досконалої людини, і вона стає храмом Божим та живе по Його волі. Так само як тіло досягає єдності з душею, досконала людина перебуває в повній гармонії з Богом. Тому в Біблії говориться: «Чи не знаєте ви, що ви Божий храм, і Дух Божий у вас пробуває?» (1 Кор. 3:16) і «Того дня пізнаєте ви, що в Своїм Я Отці, а ви в Мені, і Я в вас» (Іван. 14:20). Той, хто досяг особистісної досконалості, стає храмом Бога, і Святий Дух перебуває в ньому. Живучи в повній єдності з Богом, людина набуває Божественної природи. Без сумніву, така людина не може згрішити і, відповідно, не може вчинити гріхопадіння.

Досконала людина — це людина, у якій добро втілюється в усій повноті, і яка виконала мету творення. Гріхопадіння такої людини означало б, що добро містить у собі потенціал власного руйнування. Такий висновок абсурдний. Ба більше, якщо б людина, створена всемогутнім Богом, могла згрішити після того, як досягла досконалості, можна було б засумніватися у всемогутності Бога. Бог — абсолютний та вічний суб'єкт. Щоб принести Йому радість, Його об'єкт також повинен бути абсолютним і вічним. Тому досконала людина ніколи не вчинить гріхопадіння.

Якби Адам і Єва стали досконалими особистостями, нездатними грішити, вони б дали життя дітям добра і створили безгрішні сім'ю й суспільство, втіливши Три Благословення (Бут. 1:28). У результаті було б побудоване Царство Небесне на землі у вигляді єдиної великої сім'ї на чолі з єдиними батьками. Царство Небесне схоже на досконалу людину, в якій усі частини тіла узгоджено взаємодіють

одна з одною на горизонтальному рівні, реагуючи як одне ціле на команди мозку, що надходять по вертикалі. Так і в досконалому суспільстві люди побудують горизонтальні стосунки співпраці і житимуть у гармонії згідно з вертикальними вказівками Бога. У такому суспільстві люди не зможуть діяти на шкоду ближнім, тому що всі відчуватимуть те, що відчуває у Своєму Шімджон Бог, Який поділяє страждання тих, кому завдали болю.

Якими б чистими та безгрішними не стали люди, Царство Небесне, якого прагнуть і Бог, і люди, не може бути створене в умовах цивілізації примітивного рівня розвитку. Бог благословив людей володарювати над усім, що існує (Бут. 1:28). Тому, щоб утілити ідеал творення, досконалі люди повинні розвивати науку і з її допомогою підкорити світ природи та створити такі соціальні й побутові умови, які зроблять їхнє життя зручним. Тоді буде створене Царство Небесне на землі. Коли життя досконалих людей у Царстві Небесному на землі дійде кінця, вони відійдуть у духовний світ і створять там Царство Небесне на небі. Отже, відповідно до Божої мети творення, першим повинне бути створене Царство Небесне тут, на землі.

1.2. Гріхопадіння людини

Люди згрішили, перебуваючи в процесі розвитку, тобто вони ще не були досконалими. У главі «Принцип творення» також зазначалося, для чого був потрібен період розвитку, і чому прабатьки людства могли вчинити гріхопадіння лише в той час, коли вони ще не досягли досконалості.

Унаслідок гріхопадіння люди стали не храмом Бога, а місцем перебування сатани. Поеднавшись із ним, вони набули природи зла замість того, щоб утілити в собі Божественну природу. Маючи в собі зле начало, люди дали життя дітям зла і створили сім'ї, суспільство і світ зла. Наш світ — це пекло на землі, у якому дотепер живе грішне людство. Ми не здатні встановлювати гармонійні горизонтальні стосунки один з одним, оскільки обірвані наші вертикальні стосунки з Богом. Тому ми і завдаємо страждань своїм близьким, бо не можемо відчутти та пережити їхній біль, як свій власний.

Якщо люди звикають до життя в пеклі на землі, то абсолютно природно, що, залишивши своє фізичне тіло, після смерті вони потрапляють у пекло в духовному світі. Отже, замість світу під володарюванням Бога ми створили світ під володарюванням сатани. Тому сатану й називають «князем світу цього» (Іван. 12:31) і «богом цього віку» (2 Кор. 4:4).

Розділ 2

Провидіння спасіння

2.1. Провидіння спасіння — це провидіння відновлення

Грішний світ не лише приносить нещастя людині, а ще й завдає болю Богові (Бут. 6:6). Чи дозволить Бог цьому страждаючому світу залишитися таким назавжди? Бог створив світ добра, щоб відчувати в ньому найвищу радість, але через гріхопадіння людей він виявився виповненим гріха та страждань. Якщо б цьому гріховному світу судилося залишитися таким навіки, це означало б, що Бог зазнав поразки, будучи нездатним виконати Свою роль Творця. Тож, хай там що, Він урятує цей грішний світ.

У такому разі, до якої міри Бог мусить спасати цей світ? Безумовно, спасіння має бути повним. Спочатку Він звільнить світ гріха від злої сили сатани (Дії 26:18) і поверне людину в положення, якого прабатьки людства досягли перед гріхопадінням. Потім провидіння спасіння буде продовжуватися доти, доки не буде втілена мета творення, і Бог не зможе здійснювати пряме володарювання над світом (Дії 3:21).

Урятувати хворого — означає повернути його до стану, в якому він перебував до того, як захворів. Урятувати потопаючого — означає повернути його до стану, що передувало тому моменту, коли він почав тонути. Можна зробити висновок, що спасти людину, яка перебуває в полоні гріха, — означає повернути її до безгрішного первозданного стану, в якому вона перебувала до гріхопадіння. Отже, Боже провидіння спасіння — це провидіння відновлення (Дії 1:6; Матв. 17:11).

Звичайно, гріхопадіння — це результат помилки самої людини. Однак Бог як Творець людини не може не взяти на Себе відповідальність за те, що сталося. Бог змушений проводити провидіння відновлення, щоб виправити трагічні наслідки того, що сталося, і повернути людину до первісного стану часів створення.

Бог — вічний суб'єкт. Відповідно, життю людини, яка створена, щоб бути вічним об'єктом радості Бога, також повинна бути властива вічна природа. Бог створив людину вічною за принципом творення, і тому, навіть зважаючи на гріхопадіння, Він не може її знищити, оскільки це буде порушенням Принципу. Єдине, що залишається Богу, — спасти грішних людей і повернути їх до первозданного стану.

Створивши людей, Бог пообіцяв їм утілити Три Благословення (Бут. 1:28). У Книзі пророка Ісаї (46:11) Він говорить: «Я сказав те і спроваджу, що Я задумав був, теє зроблю!» Виконуючи обіцяне, Бог проводив провидіння відновлення Трьох Благословень, утрачених людьми під впливом сатани. Коли Ісус сказав своїм учням: «Отож, будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!» (Матв. 5:48), він мав на увазі, що вони повинні відновити свій первозданий стан. Первозданна людина перебуває в єдності з Ним і має Божественну природу; виходячи з мети творення, вона досконала, як і Бог.

2.2. Мета провидіння відновлення

У чому тоді полягає мета провидіння відновлення? У створенні Царства Небесного, Божого об'єкта добра, яке було від початку метою Божого творення. Бог створив людей на землі і, спираючись на них, хотів створити спочатку Царство Небесне на землі. Однак вони згрішили, тому Він не зміг утілити цю Свою волю. Відтоді першочерговою метою провидіння відновлення стало не що інше як відновлення Царства Небесного на землі. Ісус, який прийшов, щоб утілити цю мету, просив своїх учнів молитися про втілення волі Бога «як на небі, так і на землі» (Матв. 6:10), і закликав людей до каяття, «бо наблизилось Царство Небесне!» (Матв. 4:17). Його слова — свідчення того, що метою провидіння відновлення є відновлення Царства Небесного на землі.

2.3. Історія людства — це історія провидіння відновлення

Ми вже виявили, що Божа робота зі спасіння — це провидіння відновлення. Відповідно, історія людства — це історія провидіння відновлення, у ході якого Бог має намір спасти грішних людей і допомогти їм відновити первісний світ добра. Розгляньмо це питання з різних точок зору.

По-перше, поговоримо про історію провидіння відновлення з точки зору розвитку культурних сфер. Завжди і всюди, в усіх, у тому числі і злих людей, є одне спільне — первозданна душа, яка прагне йти шляхом добра та відкидати зло. Однак інтелектуальне розуміння людьми того, що таке добро, і шляхів його втілення відрізняється залежно від часу, місця та особистих поглядів. Усе це було джерелом конфліктів, із яких сплітається історія. Проте основна мета у всіх людей однакова — знайти та втілити в життя добро.

Чому первозданну душу людини скрізь і у всі часи нестримно притягувало до добра? Тому що Бог, суб'єкт добра, створив людину як субстанційний об'єкт добра заради втілення мети добра. Незважаючи на те, що на грішну людину впливає сатана і тому в її житті добро не втілюється у всій своїй повноті, її первозданна душа, залишаючись незмінною, прагне добра. Це свідчить про те, що історія, яка створюється такими людьми, урешті-решт неминуче прийде до створення світу добра.

Як би сильно первозданна душа не тягнулася до добра, людині важко знайти прояв добра в цьому світі, який перебуває під владою сатани. Тому люди змушені шукати суб'єкт добра у світі, що існує за межами часу та простору. У результаті цих украй важливих для людини пошуків зародилася релігія. Відокремившись від Бога внаслідок гріхопадіння, людина прагнула повернутися до Нього через релігію, намагаючись спрямувати своє життя в бік добра. Хоча люди, народи чи держави, які сповідували певні релігії, зникли з лиця землі, релігія сама по собі збереглася до сьогоднішнього дня. Вона не припинила свого існування, незважаючи на розквіт і падіння багатьох держав. Згадаймо зараз історичні факти, які стосуються цієї теми.

Вивчаючи історію Китаю, можна виявити, що після епох Чуньцю та Воюючих царств настала епоха Цинь, а після епох Раннього Хань, Сінь, Пізнього Хань, Трицарства, Західного Цзинь, Східного Цзинь, Південних і Північних династій прийшла епоха Суй і Тан; услід за епохами П'яти династій, Північного Сун, Південного Сун, Юань, Мін і Цин з'явився сучасний Китай. Упродовж цих епох Китай був свідком багатьох драматичних подій, розквіту і падіння багатьох династій та зміни політичної влади, але три далекосхідні релігії — конфуціанство, буддизм і даосизм — до цього часу з гідністю продовжують існувати.

Звернувшись до історії Індії, ми бачимо, що імперія Маур'їв змінилася імперією Андра, за якою виникли Кушанське царство, держава Гуптів, Харша, Саманідів, Газневидів, Великих Моголів і сучасна Індія. Незважаючи на численні зміни державної влади, індуїзм вижив.

На Близькому Сході імперію Сарацинів змінив Східний та Західний халіфат, потім утворилися Сельджукська держава й Османська імперія, настав колоніальний період і, нарешті, виникли сучасні арабські держави. Але, незважаючи на постійну зміну політичної влади, іслам незмінно продовжує існувати.

Далі розглянемо головну течію в історії Європи. Передову позицію в Європі по черзі займали Греція, Рим, Франкська держава, італійські міста-держави епохи Ренесансу, Іспанія та Португалія. Потім, на нетривалий час, — Франція та Нідерланди, які поступилися місцем Великобританії. У цей час лідируючі позиції належать США та СРСР. Протягом усього цього часу християнство продовжувало процвітати. Воно вижило навіть у Радянському Союзі, незважаючи на встановлену там тиранію, в основі якої лежить матеріалістична ідеологія.

Аналізуючи з цієї точки зору розквіт та падіння націй, можна знайти немало прикладів того, як зникали ті держави, у яких релігії переслідувалися, і процвітали ті, де релігії захищалися та зміцнювалися. Також можна відзначити, що центральна роль в історії часто переходила від однієї нації до іншої — тієї, у якій релігія шанувалася більше. Отже, історія релігії показує, що обов'язково настане день, коли комуністичний світ, який переслідує релігії, припинить своє існування.

В історії залишили свій слід багато релігій. З-поміж них ті, які мали більший вплив, утворили свої культурні сфери. На основі існуючих історичних даних можна виділити від 21 до 26 великих культурних сфер, що існували в різні історичні періоди. Але впродовж історії дрібніші культурні сфери або поглиналися більшими, або ставали їхньою складовою частиною. До теперішнього моменту, у результаті розквіту і падіння багатьох держав, сформувалися чотири великі культурні сфери — східно-азійська (конфуціанство, буддизм), індуїстська, ісламська та християнська. Зараз у процесі формування перебуває всесвітня культурна сфера, заснована на християнських засадах. Такий розвиток історії вказує на те, що кінцева місія християнства полягає у виконанні цілей усіх релігій, які прагнуть утілити в життя ідеали добра.

Історія розвитку культурних сфер спрямована на формування — шляхом розквіту, падіння та об'єднання численних релігій — однієї світової культурної сфери, з основою на одній релігії. Це є доказом того, що суть історії людства полягає у відновленні об'єднаного світу.

По-друге, доказом того, що історія людства — це історія провидіння відновлення, можуть бути певні тенденції розвитку релігії та науки. Як говорилося у «Вступі», призначення релігії та науки — в тому, щоб звільнити грішне людство від незнання в питаннях як внутрішнього, так і зовнішнього плану. В ході історії релігія і наука практично не були пов'язані, розвиваючись незалежно одна від

одної. Однак зараз настав момент, коли, вичерпавши можливості самостійного розвитку, вони неминуче повинні зійтися в одній точці. Сьогодні той час, коли, об'єднавши свої зусилля, вони зможуть розв'язати всі свої проблеми. Така тенденція також указує на те, що історія людства йшла провиденційним шляхом відновлення первісної подоби світу.

Якби не було гріхопадіння, інтелектуальні здібності перших людей дозволили б їм досягти найвищого рівня духовного знання, що природним чином стимулювало б і досягнення ними відповідного рівня знань про матеріальний світ. У цьому випадку швидкий розвиток науки дав би людству ще на початку його існування те наукове знання, яке ми маємо сьогодні. Однак наслідком гріхопадіння стало незнання людини, яка змогла створити лише примітивне суспільство, занадто далеке від первісно задуманого Богом ідеалу. Протягом тривалого часу людина йшла шляхом наукового прогресу, здобуваючи знання. І сьогоднішній світ з усіма його науковими досягненнями із зовнішньої точки зору відновлений до рівня, який безпосередньо передувє переходу до ідеального світу.

По-третє, доказом того, що історія людства є історією провидіння відновлення, можуть бути тенденції в розвитку історичних конфліктів. В історії постійно велася боротьба за багатство, землю, владу над людьми, яка з плином часу, в міру розвитку суспільства, розширювала свої межі. Ця боротьба, розпочавшись на рівні сім'ї, поступово росла в масштабах, охоплюючи цілі роди, суспільства, держави та весь світ. На сьогоднішній день вона вилилася в ідеологічне протистояння двох світів — демократії та комунізму.

На завершальному етапі історії людства воля Бога виражається через демократію. Підійшов до завершення довгий період історії, коли переважала думка, що ключ до щастя — це володіння багатством, землею та владою над людьми. Після Першої світової війни переможені нації були змушені відмовитися від своїх колоній, а після Другої світової війни країни-переможниці добровільно звільнили колонії, які їм належали, визнавши їхню незалежність. Сьогодні великі держави підтримують вступ до ООН малих держав, які чисельністю та впливовістю не можуть іноді порівнюватися навіть з одним містом цих держав. При цьому великі держави, вважаючи їх своїми братами, не лише надають їм матеріальну допомогу, а й наділяють їх рівними з собою правами та обов'язками.

Якої форми набуде ця остання війна між демократією і комунізмом? Це буде боротьба ідеологій. Але цей конфлікт не припиниться, доки не з'явиться істина, яка зможе повністю подолати матеріаліс-

тичне бачення історії, що є загрозою сучасному світу. Комуністична ідеологія, заперечуючи релігію, намагалася розвиватися лише на основі науки. Цій ідеології буде покладено край, коли з'явиться істина, яка подасть релігію та науку як одне ціле. У результаті відбудеться остаточне об'єднання двох світів у межах однієї ідеології. Отже, беручи до уваги ці тенденції історії конфліктів і боротьби, ми не можемо заперечувати той факт, що історія людства — це провіденційна історія відновлення первозданного світу.

По-четверте, розгляньмо це питання, спираючись на Біблію. Мета історії людства — відновлення Едемського саду, центром якого є дерево життя (Бут. 2:9; Гріхопадіння 1.1). Під «Едемським садом» ми розуміємо не якусь обмежену територію, на якій колись були створені Адам і Єва, а всю землю загалом. Якщо б Едемський сад означав тільки невелику географічну місцевість, то як усе численне людство змогло б там уміститися і виконати Благословення Бога «розмножуйтеся і наповнюйте землю» (Бут. 1:28)?

Через гріхопадіння прабатьків людства Едемський сад і його центр — дерево життя — опинилися під владою сатани (Бут. 3:24). У Біблії сказано: «Я Альфа й Омега, Перший і Останній, Початок і Кінець. Блаженні, хто випере шати свої, щоб мати право на дерево життя, і увійти брамами в місто!» (Об'яв. 22:13—14). Гріховна історія людства почалася з Альфи і завершиться в Омезі. У дні її завершення надією для грішних людей буде випрати свої брудні від гріха шати та віднайти втрачене дерево життя, увійшовши до відновленого Едемського саду. Що ж означають наведені біблійні рядки?

Як уже пояснювалося в главі «Гріхопадіння», дерево життя символізує досконалого Адама, який повинен був стати Істинним Батьком людства. Оскільки батьки вчинили гріхопадіння, їхні нащадки народжувалися з первородним гріхом, і, до того як ці діти гріха зможуть відновити свій первозданий стан, усі вони, як сказав Ісус, повинні народитися згори (Христологія 4.1). Тому історія — це пошук Христа, Істинного Батька, який дасть людям нове життя. Дерево життя, яке, як згадується в Об'явленні, сподіваються віднайти віруючі останніх днів, символізує Ісуса Христа. Таким чином, Біблія говорить нам про те, що мета історії — це відновлення первісного Едемського саду, центром якого є Христос — дерево життя.

Також у Біблії говориться про появу наприкінці історії нових неба та землі (Об'яв. 21:17). Тут мається на увазі, що небо і земля, які раніше перебували під володарюванням сатани, будуть відновлені. Вони стануть новими небом і землею, перейшовши у володарювання Христа, яке здійснюється ним у відповідності до волі Бога.

Також у Біблії говориться про те, що все творіння, яке зітхає й мучиться у володінні сатани, з надією очікує з'явлення синів Божих (Рим. 8:19—22). Світ творіння чекає появи дітей Бога, які відновили свою первозданну природу, не для того, щоб загинути в огні, а щоб оновитися (Об'яв. 21:5). Світ стане ідеальним, коли володарювати над ним з істинною любов'ю будуть істинні сини та дочки Бога. Тож, розглянувши розвиток історії людства з різних точок зору, ми можемо з упевненістю сказати, що історія людства — це історія провидіння відновлення первозданного світу.

Розділ 3

Останні дні

3.1. Значення останніх днів

Ми вже говорили, що внаслідок злочину Три Божі Благословення, дані прабатькам людства, не були встановлені згідно з волею Бога, а натомість були втілені шляхом, що суперечить Принципу, відповідно до волі сатани.

Почавшись зі зла, історія людства насправді є історією Божого провидіння відновлення. Отже, обов'язково настане час, коли світ гріха, що перебуває під владою сатани, перетвориться на світ, яким править добро, де Три Благословення втіляться під володарюванням Бога. Месія приходить саме в такий перехідний період історії. Час, коли відбувається перетворення грішного світу сатани в ідеальний світ Бога, називається останніми днями. Іншими словами, останні дні — це час, коли пекло на землі перетворюється в Царство Небесне на землі. Тому кінець світу — це не час страху та глобальних катастроф, як вірили багато християн аж до сьогоднішнього дня, а час радості, коли здійсниться заповітна мрія людства, його споконвічне бажання.

Відтоді як людство впало в гріх, Бог кілька разів робив спроби довести до кінця Своє провидіння, спрямоване на знищення світу гріха і встановлення первозданного світу добра. (Детально це питання розглядатиметься в главі «Епоха провидіння зі створення основи для відновлення»). Проте люди знову і знову не справлялися зі своєю часткою відповідальності, перешкоджаючи тим самим утіленню Божої волі. Отже, останні дні в минулому наближалися вже кілька разів, про що можна довідатися з Біблії.

3.1.1. Часи Ноя були останніми днями

Бог сказав Ною: *«Прийшов кінець кожному тілу перед лицем Моїм, бо наповнилась земля насильством від них. І ось Я винищу їх із землі»* (Бут. 6:13). Це вказує, що часи Ноя були останніми днями. Чому ми так уважаємо? Бог хотів знищити несправедний світ, яким від моменту гріхопадіння володів сатана. Пославши суд потопом, Бог мав намір покласти край гріховній історії, що тривала 1600 років. При цьому Він хотів виділити зі світу зла сім'ю Ноя, яка поклонялася лише Йому і жодному іншому богу. Потім на основі її віри Бог мав намір відновити ідеальний світ під Своїм володарюванням. Таким чином, часи Ноя були останніми днями (Основа 2). Однак коли Хам, другий син Ноя, зробив несправедний учинок, вони не змогли впоратися з людською часткою відповідальності, тому воля Бога не була виконана (Бут. 9:22).

3.1.2. Часи Ісуса були останніми днями

Бог визначив, що Його воля втілиться; відповідно, мета провидіння відновлення є незмінною і неодмінно буде досягнута (Призначення). Тому, хоча провидіння, центром якого був Ной, не втілювалося, Бог покликав інших пророків, щоб вони знову заклали підґрунтя віри. Завдяки цьому підґрунтю Бог зміг послати Ісуса, щоб він знищив підвладний сатані світ гріха та відновив ідеальний світ, у центрі якого Бог. Таким чином, часи Ісуса також були останніми днями. З цієї причини Ісус говорив, що прийшов судити (Іван. 5:22). Саме тому в пророцтвах Малахії про пришестя Месії читаємо: *«Бо ось наступає той день, що палає, як піч, і стануть всі пишні та кожен, хто чинить безбожне, соломною, і спалить їх день той, який наступає, говорить Господь Саваот, Який не позоставить їм кореня, ані галузки»* (Мал. 4:1).

Ісус прийшов, щоб відновити світ ідеалу творення. Але в результаті невіри ізраїльтян частка відповідальності людини залишилася невиконаною, і тому здійснення волі Бога було відкладене знову, цього разу до Другого пришестя Господа.

3.1.3. Часи Другого пришестя Ісуса – це останні дні

Унаслідок невіри ізраїльтян Ісус був розп'ятий, і тому зміг принести людям лише духовне спасіння. Повернувшись, він повинен буде повністю виконати мету провидіння відновлення,

давши людям і духовне, і фізичне спасіння (Месія 1.4) та створити Царство Небесне на землі. Таким чином, часи Господа Другого пришествя також є останніми днями. З цієї причини Ісус сказав: «І, як було за днів Ноевих, то буде так само й за днів Сина Людського [Другого пришествя]» (Лук. 17:26). Він також передбачив багато бід, які відбудуться в часи Другого пришествя (Матв. 24:29).

3.2. Біблійні вірші про знамення останніх днів

Багато християн, буквально тлумачачи писання, вірять, що в останні дні відбудуться настільки жахливі біди і корінні зміни у світі та суспільстві, що сучасна людина навіть не може собі цього уявити. Однак якби вони розуміли, що історія людства — це провіденційна історія відновлення первісного світу, задуманого під час створення, то тоді вони б усвідомили, що знамення останніх днів не будуть у буквальному значенні такими, якими їх описує Біблія. Давайте поговоримо про те, що ж насправді символізують біблійні пророцтва про останні дні.

3.2.1. Небо та земля зруйнуються (2 Пет. 3:12) і нове небо та нова земля будуть створені (Об'яв. 21:1; 2 Пет. 3:13; Іс. 66:22)

У Біблії сказано, що за часів Ноя Бог хотів зруйнувати землю, оскільки вона наповнилась насильством (Бут. 6:13), але насправді, коли настали останні дні, Він її не зруйнував. Земля, як це підтверджують наступні біблійні рядки, вічна: «Покоління відходить, і покоління приходить, а земля віковічно стоїть» (Еккл. 1:4); «І святиню Свою збудував Він, як місце високе, як землю, що навіки її вгрунтував» (Псал. 77:69). Земля була створена як об'єкт Бога. Оскільки Бог, суб'єкт, вічний, так само земля, Його об'єкт, також повинна бути вічною. Бог, усезнаючий і всемогутній, не міг би відчувати радість від Свого творіння, якщо б воно було створене таким уразливим, що може загинути через сатану.

У такому разі, яке значення пророцтв про руйнування землі в останні дні? Знищити державу — означає повалити існуючу владу, а створити нову державу — встановити нову владу. Отже, зруйнувати небо та землю — означає покласти край пануванню сатани над світом, а створити нові небо і землю (Об'яв. 21:1) — повернути їх із приходом Христа у володіння Бога.

3.2.2. Небо та земля будуть судимі вогнем (2 Пет. 3:12)

У Біблії говориться, що в останні дні *«небо, палючися, зникне, а розпалені стихії розтопляться»* (2 Пет. 3:12). Малахія, пророкуючи про часи Ісуса, сказав, що Господь прийде судити світ вогнем (Мал. 4:1). Сам Ісус говорив про суд (Іван. 5:22; 9:39), і він також сказав: *«Я прийшов огонь кинути на землю»* (Лук. 12:49). Однак ніде немає згадок про те, що він судив кого-небудь вогнем. Тому ці слова не слід розуміти буквально. У Посланні Якова з вогнем порівнюється язик (Як. 3:6). Це порівняння допомагає зрозуміти, що під судом вогнем мається на увазі суд, що проводиться за допомогою язика, тобто суд вимовленими словами. Таким чином, суд вогнем — це суд Словом Бога.

Розгляньмо біблійні цитати про суд Божим Словом. У Біблії говориться: *«Хто цурається Мене, і Моїх слів не приймає, той має для себе суддю: те слово, що Я говорив, останнього дня воно буде судити його»* (Іван. 12:48); *«І тоді то з'явиться той беззаконник, що його Господь Ісус заб'є Духом уст Своїх ...»* (2 Сол. 2:8), тобто Словом Бога; *«І вдарить Він землю жезлом Своїх уст [язиком], і віддихом губ Своїх [Словом Бога] смерть заподіє безбожному»* (Іс. 11:4); *«Хто слухає слова Мого, і вірує в Того, Хто послав Мене, життя вічне той має, і на суд не приходять, але перейшов він від смерти в життя»* (Іван. 5:24). Отже, суд вогнем, який прийшов вершити Ісус, — це суд Словом Бога.

Яка причина того, що Ісус судить Словом? У Біблії говориться, що людина була створена через Слово (Іван. 1:3). Божий ідеал творення полягав у тому, щоб перші люди досягли мети Слова, ставши його втіленням. Та, не послухавшись Слова Бога, вони згрішили, і мета Слова не була досягнута. Відтоді Бог, відтворюючи грішну людину за Словом, намагався досягти мети Слова. У цьому й полягає провидіння відновлення, яке ґрунтується на істині — Слові, що прийшло через святе писання. У Біблії сказано: *«І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця»* (Іван. 1:14). Христос прийде як досконале втілення Слова Бога. Тому, повернувшись, він стане еталоном, згідно з яким буде судиме грішне людство. Цей суд буде вершитися Христом на основі того, наскільки людство втілило мету Слова.

Мета провидіння відновлення буде досягнена, коли буде втілена мета Слова, тому воно повинне бути еталоном та мірою суду, що проводиться. Ісус із болем сказав: *«Я прийшов огонь кинути на*

землю, і як Я прагну, щоб він уже запалав» (Лук. 12:49), побиваючись, що хоча він і прийшов як утілення Слова (Іван. 1:14), ізраїльтяни не сприйняли тих слів життя, які він їм відкрив.

3.2.3. Мерці постануть зі своїх могил (Матв. 27:52; 1 Фес. 4:16)

У Біблії говориться, що після смерті Ісуса «...повідкривались гроби, і повставало багато тіл спочилих святих, а з гробів повиходилиши, по Його воскресенні, до міста святого ввійшли, і багатьом із'явились» (Матв. 27:52–53). Це не означає, що тіла померлих, що розклалися, піднялися з могил (Воскресіння 2.3). Якщо б святі епохи Старого Заповіту, які до того часу вже перебували в духовному світі, у буквальному значенні встали з могил і, увійшовши до міста, з'явилися перед багатьма, то вони неодмінно свідчили б ізраїльтянам про Ісуса, тому що їм було відомо, що він — Месія. Якби сталося щось схоже, то чи міг би хто-небудь із мешканців Єрусалиму, почувши їхні свідчення, не повірити в Ісуса, хоча б після того, як він був розп'ятий? Більше того, якщо б святі часів Старого Заповіту дійсно піднялися з могил, знову отримавши плоть, то їхні діяння були б відображені в Біблії. Однак такі записи в Біблії відсутні.

Що ж означають слова про те, що мертві постануть зі своїх могил? Мова йде про воскресіння через повернення духів святих часів Старого Заповіту, які прийшли на землю, так само, як на горі Преображення Ісусу явилися духи Мойсея та Іллі (Матв. 17:3; Воскресіння 2.3). Іншими словами, мова йде про духовне явище, яке можна побачити тільки духовним зором.

Що тоді символізує «гріб»? Місце перебування духів формування, де були святі часів Старого Заповіту, було темнішим у порівнянні з раєм, вхід до якого був відкритий Ісусом. Тому, порівнюючи з раєм, рівень духовного світу, де вони перебували, був схожий на гріб. Усі духи святих часів Старого Заповіту перебували в цій темній області духовного світу до того, як явилися віруючим на землі.

3.2.4. Люди піднесуться на хмари, щоб зустріти Господа в повітрі (1 Сол. 4:17)

«Повітря», про яке тут говориться, не означає небо над нашими головами. У Біблії під словом «земля» зазвичай мається на увазі грішний світ, де володарює зло, а під словом «небо» (небеса) — безгрішний світ, у якому править добро. І справді, всюдисущий Бог перебуває у всьому і всіх, зокрема й на землі, однак у молитві

говориться: «*Отче наш, що єси на небесах*» (Матв. 6:9); хоча Ісус народжений на землі, про нього кажуть, що він — це «*Той, Хто з неба зійшов, Людський Син, що на небі*» (Іван. 3:13). Таким чином, «*зустріч Господа в повітрі*» означає, що святі приймуть Господа у світі, де во- лодарює добро. Цей світ виникне, коли Христос прийде знову і, зни- щивши верховну владу сатани, відновить Царство Небесне на землі.

3.2.5. Сонце затьмариться, і місяць не дасть свого світла, і зорі попадають із неба (Матв. 24:29)

У Біблії описується один із снів Йосипа, одинадцятого з дванад- цяти синів Якова: «*І снувся йому ще сон інший, і він оповів його бра- там своїм, та й сказав: Оце снувся мені ще сон, і ось сонце та місяць та одинадцять зір вклоняються мені. І він розповів це батькові сво- єму та браттям своїм. І докорив йому батько його, та й промовив до нього: Що то за сон, що снувся тобі? Чи справді прийдемо ми, я та мати твоя та брати твої, щоб уклонитися тобі до землі?»* (Бут. 37:9—10). Сон Йосипа справдився, коли пізніше він став другою після фараона людиною в Єгипті; його батько та брати дійсно прийшли і вклонилися йому. Таким чином, сонце та місяць у його сні симво- лізували батьків, а зорі — їхніх дітей.

Як пояснюватиметься пізніше (Христологія 4), Ісус і Святий Дух є Істинними Батьками, які прийшли як другі Адам і Єва, щоб дати людству можливість народитися згори. Тож у пророцтві з Єванге- лія від Матвія сонце та місяць символізують Ісуса і Святий Дух, а зорі — людей глибокої віри, які є їхніми дітьми. В іншому місці Ісус порівнюється з «*істинним Світлом*» (Іван. 1:9), тому що він прийшов як Слово в плоті (Іван. 1:14) та приніс світло істини. Відповідно, со- нячне світло означає світло слів Ісуса, а місячне світло — світло Святого Духа, який прийшов як Дух істини (Іван. 16:13). Отже, коли говориться про те, що сонце потьмяніє, а місяць не дасть світла свого, слід розуміти, що потьмяніють явлені через Ісуса та Святого Духа слова Нового Заповіту.

Як слова Нового Заповіту можуть утратити своє світло? Світ- ло слів Старого Заповіту потьмяніло, коли Ісус і Святий Дух явили світу слова Нового Заповіту, які виконали слова Старого Заповіту. Схожим чином, коли Христос повернеться та принесе нове слово (Есхатологія 5.1), щоб виконати слово Нового Заповіту, тобто створити нові небо та землю (Об'яв. 21:1), слова, явлені ним під час першого при- шестя, потьмяніють. Світло слів потьмяніє, тому що з настанням нової епохи час їхньої місії дійде кінця.

Пророцтво про зорі, які падають із небес, означає, що в останні дні багато віруючих можуть зробити помилки і втратити своє положення. У дні Ісуса вожді іудаїзму щиро очікували приходу Месії, але вони втратили своє положення, коли, не повіривши в Ісуса, почали протистояти йому. Таке може статися і з багатьма християнами, які, палко очікуючи Другого пришествя Господа, не повірять у нього, коли він прийде насправді, і втратять своє положення (Друге пришествя 2.2). Тому Ісус запитав: *«Та Син Людський, як прийде, чи Він на землі знайде віру?..»* (Лук. 18:8). В іншому випадку він сказав, що оголосить багатьом віруючим: *«Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!»* (Матв. 7:23). Ісус передбачав невіру християн у дні Другого пришествя, і наведені вище слова були сказані ним, як пересторога.

Розділ 4

Останні дні та наш час

Коли Ісус говорив про смерть, визначену для Петра, той запитав його про долю Івана. Ісус відповів: *«Якщо Я схотів, щоб він позовався, аж поки прийду, що до того тобі?»* (Іван. 21:22). Учні, чуючи ці слова, думали, що Ісус повернеться ще за життя Івана. Крім того Ісус сказав їм: *«...не встигнете ви обійти міст Ізраїлевих, як прийде Син Людський»* (Матв. 10:23), а також: *«Поправді кажу вам, що деякі з тут-о приявних не скуштують смерти, аж поки не побачать Сина Людського, що йде в Царстві Своїм»* (Матв. 16:28). Посилаючись на ці слова Ісуса, не лише його учні, а й багато християн вірили, що він може повернутися за їхнього життя. І тому їх ніколи не залишала думка про те, що саме їхній час — останні дні. Причина полягає в їхньому нерозумінні того, що насправді означають останні дні. Розглянувши різні події теперішньої епохи, ми можемо зробити висновок, що насправді останні дні вже настали. У цих подіях можна виявити ознаки відновлення Трьох Благословень, утілення яких і є метою Божого провидіння відновлення. Як сказав Ісус: *«Від дерева ж фігового навчіться прикладу: коли віття його вже розпукується, і кинеться листя, то ви знаєте, що близько вже літо»* (Матв. 24:32).

4.1. Ознаки відновлення Першого Благословення

Як уже говорилося в главі «Принцип творення», Першим Благословенням, що було дане Богом Адамові та Єві, була здатність до

вдосконалення особистості. У сучасному світі відбуваються різні явища, які вказують на те, що Боже провидіння відновлення грішної людини до первісно призначеного їй стану досконалої особистості наближається до свого zenіту.

Доказом цього, по-перше, може бути той факт, що відбувається відновлення духовності грішної людини. Як уже зазначалося, люди були створені, щоб стати досконалими та досягти найповнішої єдності зі Шімджон Бога, спілкуючись із Ним без жодних обмежень. Незважаючи на те, що Адам та Єва були ще недосконалими, вони перебували на стадії, коли могли отримувати від Бога відповіді на свої запитання. Однак їхнє гріхопадіння призвело до того, що їхні нащадки втратили знання про Бога. З ростом переваг епох у провидінні відновлення поступово відновлюється духовність людини. Тому в останні дні багато глибоко віруючих людей набуде здатності спілкуватися з Богом, як це і пророчиться в Біблії: *«І буде останніми днями, говорить Господь: Я виллю від Духа Свого на всяке тіло, і будуть пророкувати сини ваші та ваші доньки, юнаки ж ваші бачити будуть видіння, а старим вашим сни будуть снитися»* (Дії 2:17). Сьогодні ми стаємо свідками появи багатьох людей, здатних спілкуватися з духовним світом, із чого можна зробити висновок, що наша епоха — останні дні. Ми входимо в епоху, у яку зможемо досягти особистісної досконалості та відновити Перше Благословення Бога.

Другу ознаку відновлення Першого Благословення можна виявити в історичній тенденції до відновлення грішною людиною свободи первозданної душі. Людина не могла вільно приходити до Бога, опинившись унаслідок гріхопадіння під володарюванням сатани. Відтоді свобода її первозданної душі була обмеженою. Сьогодні, однак, властиве шімджон людини прагнення віднайти свободу первозданної душі досягло найвищої точки. Люди шукають свободу навіть ціною власного життя; вони дійсно входять в епоху, коли зможуть нарешті досягти особистісної досконалості та відновити дане їм Богом Перше Благословення, чому довго перешкоджав сатана. Тоді вони зможуть вільно прийти до Бога.

По-третє, ми переконаємося в тому, що в наші дні відбувається відновлення Першого Благословення, стаючи свідками того, як відбувається відновлення первозданної цінності грішних людей. Якщо дивитися з горизонтальної точки зору, то всі люди наділені однаковою цінністю, і при такому погляді важко досягнути, наскільки великою є ця цінність. Та якщо дивитися з вертикальної точки зору, поставивши в центр Бога, кожна людина наділена найбільшою

цінністю масштабів Чонджу (Христологія 1). Але людина повністю втратила свою цінність унаслідок гріхопадіння. Проте в наш час, коли поширення демократичних ідей досягло своєї кульмінації, настає момент відновлення первозданної цінності людини. Про це свідчить відхід від рабства, згасання расизму, звільнення меншин та малих держав, що супроводжується вимогою поважати гідність іншої людини, статева рівноправність, пропаганда дотримання прав людини тощо. Ці факти доводять, що настали останні дні і грішне людство входить в епоху, у ході якої буде відновлене дане Богом Перше Благословення.

По-четверте, відновлюється первісна любов. Світ, у якому втілювався ідеал Божого творення, схожий на досконалу людину. У такому світі кожна людина пов'язана вертикальними стосунками з Богом, і це створює основу для того, щоб люди могли природно вступати один з одним у гармонійні горизонтальні стосунки. Світ неминуче став би одним цілим, якби поєднався по вертикалі та горизонталі любов'ю Бога. Однак через гріхопадіння припинилися стосунки любові, які пов'язували Бога та людство вертикально, що відтак завадило тому, щоб стосунки між людьми на горизонтальному рівні стали стосунками любові. Тому історія людства і стала історією безперервних конфліктів та війн. Сьогодні, незважаючи на це, ідеї загальної любові набувають великого поширення, і люди дедалі більше прагнуть первісної любові. Усе це також доводить, що наш час — це останні дні, коли людина може втілити дане їй Богом Перше Благословення — досягти особистісної досконалості, в основі якої любов Бога.

4.2. Ознаки відновлення Другого Благословення

Втілюючи Друге Благословення, дане Богом, Адам та Єва повинні були стати Істинними Батьками, дати життя дітям добра і створити сім'ю, суспільство і світ під владою добра. Однак унаслідок гріхопадіння вони стали батьками зла, давши життя дітям зла, і їхні нащадки, тобто все людство, створили світ, який перебуває під владою зла. Відтоді Бог направляв провидіння відновлення Своєї влади. Для цього Він відділяв людей від сатани, з одного боку — внутрішньо — за допомогою релігії, що було основою відновлення їхнього духовного рівня, і з іншого — зовнішньо — шляхом численних конфліктів та війн.

Метою внутрішнього й зовнішнього відокремлення людини від сатани в ході провидіння відновлення була поява дітей Бога,

здатних присвятити себе служінню Христу — Істинному Батьку людства. Так в історії прокладався шлях відновлення Другого Божого Благословення. Проаналізувавши події та явища сучасності і побачивши, що в них відображається процес внутрішнього й зовнішнього відновлення влади Бога, можна зробити висновок, що наша епоха — це останні дні. Процес цього відновлення наочно проявляється в деяких тенденціях історії розвитку культурних сфер, в основі яких була релігія, та історії розквіту і занепаду різних народів.

Передусім розгляньмо те, яким чином історія розвитку культурних сфер наблизилася сьогодні до межі останніх днів. Посилаючи грішному людству пророків та святих, Бог дає початок релігіям. Діючи через первозданну душу людини, яка завжди прагне добра, Він сприяє розвитку релігій та на їхній основі формує культурні сфери. Хоча в історії людства виникало багато різних культурних сфер, із плином часу вони або об'єднувалися, або одні з них поглиналися іншими. У наші дні чітко простежується тенденція до утворення єдиної світової культурної сфери, заснованої на засадах християнства. Зараз усі народи стають у положення братів, що об'єднуються навколо Ісуса Христа, який є центром християнства, і ця історична тенденція свідчить про відновлення Другого Божого Благословення.

Головна відмінність християнства від інших релігій — у його меті, яка полягає в тому, щоб прийняти Істинних Батьків людства. Їхня поява дасть можливість усім людям, отримавши народження згори, стати дітьми, які є втіленнями добра. Таким чином християнство може перетворити світ у єдину світову сім'ю, створення якої було визначене Богом іще від початку часів. Тому християнство є центральною релігією, місія якої — виконати мету Божого провидіння відновлення. У нинішню епоху світ об'єднується в єдину культурну сферу на засадах християнства. Приймавши Ісуса та Святого Духа як Істинних Батьків людства (Христологія 4), усі люди світу стануть дітьми, які втілили в собі добро. Ця тенденція є свідченням відновлення Другого Благословення, даного Богом людству. Тому ми можемо з упевненістю сказати, що в наш час настають останні дні.

Далі розглянемо, яким чином розвиток історії розквіту та занепаду країн, який мав на меті відновлення влади добра, підвів нас сьогодні до епохи останніх днів. Нерозуміння основного провидіння Бога призводить до поверхневої думки про те, що причиною різних конфліктів та війн є лише інтереси різних ідеологій, що суперечать одна одній. Уся історія людства була історією гріха, яка розпочалася, коли прабатьки людства вчинили гріхопадіння і

потрапили під владу сатани. Однак поки Божа мета творення залишатиметься невтленою, кінцева мета історії полягатиме в тому, щоб відділити людство від сатани та відновити Божу владу добра. Якщо б не було конфліктів та розділення в цьому грішному світі, то влада зла була б вічною, і тоді світ, у якому править добро, не був би створений ніколи. Провидіння відновлення влади на стороні Небес Бог здійснює поступово. Він посилає грішному світу пророків та святих, щоб заснувати релігії і підняти моральний рівень людей. Він підтримує владу, яка відстоює більш високі ідеали добра і протистоїть суспільному ладу, в основі якого більш низькі моральні критерії. Отже, на шляху, яким людству необхідно пройти для здійснення мети провидіння відновлення, конфлікти та війни неминучі.

Хоча більш докладно це питання буде розглядатися в другій частині Принципу, зазначимо, що, оскільки історія людства прямує провиденційним шляхом відновлення за допомогою тангам, іноді, якщо брати до уваги обмежений період часу, може скластися враження, що зло перемагає; та врешті-решт, безсумнівно, воно буде або знищене, або поглинуте сферою, ближчою до добра. Таким чином, розквіт та занепад багатьох країн унаслідок війн є невідворотним результатом провиденційного шляху відновлення влади добра.

У Біблії, наприклад, говориться, що Бог наказав ізраїльтянам знищити сім ханаанських племен. Коли Саул не послухався Його, залишивши в живих деяких з амалікітян та їхню худобу, Бог суворо покарав його (1 Сам. 15:18—23). Того разу Бог наказав ізраїльтянам знищити поганські племена. Іншого разу Він «відкинув від лиця Свого» ізраїльтян північного царства, коли вони повернулися до зла, та віддав їх у рабство асирійцям (2 Цар. 17:23). Ми повинні розуміти, що Бог робив це лише заради того, щоб знищити владу зла і відновити владу добра.

Тому конфлікти і боротьба між людьми, які перебувають на стороні, підвладній Богу, є злом, бо призводять до її ослаблення і навіть можуть спричинити знищення влади добра; з іншого боку, війни, у яких сторона добра знищує сторону зла, служать добру, оскільки сприяють досягненню мети Божого провидіння відновлення.

Історія конфліктів між народами розвивалася з метою відокремлення людства від сатани і поступово прийшла до моменту, коли Божа сторона може відновити по всьому світу свою владу над землями та багатством. Провидіння, спрямоване на повернення людства на сторону Бога, розпочалося з окремих людей, яких

покликав Бог. Потім створена ними основа поступово розширювалася, охоплюючи сім'ї, суспільства, країни, і сьогодні вона досягла світового рівня. Провидіння відокремлення людей від сатани, розпочавшись з епохи родового устрою, пройшло такі стадії політичного та суспільного розвитку, як феодалізм, монархічний устрій і на цей момент перебуває на стадії демократії. Сьогодні світ розділений на два табори: демократичний, що прагне зміцнити владу на стороні Бога, і комуністичний, метою якого є встановлення влади на стороні сатани.

Іншими словами, хоча історія людства розпочалася під владою зла, центром якої був сатана, Боже провидіння викликало поступові зміни в серцях людей під впливом релігії, філософії та етики, пробуджуючи їхню первозданну природу, яка прагне добра. Що більше розвивалася первозданна природа людини, то більшою ставала могутність влади добра через відокремлення від влади зла. Урешті-решт цей процес відокремлення привів до світового протистояння двох могутніх сил. Мирне співіснування цих двох сфер влади, які мають протилежні цілі, неможливе. У часи завершення історії людства шляхи добра і зла обов'язково повинні перетнутися, що спричинить внутрішній конфлікт на ідеологічному рівні. Це внутрішнє зіткнення може вилитися в зовнішній конфлікт із застосуванням військової сили. З розв'язанням цього конфлікту назавжди зникне влада сатани і буде встановлена вічна та єдина влада Бога. Сьогодні ми якраз підійшли до моменту, де перетинаються шляхи світу влади добра, що стоїть на стороні Бога, і світу, що перебуває під сатанинською владою зла, які протистоять один одному в останній боротьбі. Це ще один доказ того, що наша епоха є останніми днями.

Плин історії людства, у ході якої влада добра поступово відокремлювалася від влади зла, можна порівняти з потоком каламутної води. Коли вода біжить повільно, бруд осідає на дно, а чиста вода піднімається вгору. Урешті-решт вода та бруд повністю відокремлюються один від одного. Схоже відбувається і в історії людства: з плином часу влада зла опускається вниз, наближаючись до свого кінця, а влада добра поступово піднімається, досягаючи дедалі більшого розквіту. Після того як в останні дні шляхи сфер влади зла і добра перетнуться, через деякий час перша навіки зникне без сліду, а друга залишиться як сфера влади Бога та буде існувати вічно.

Епоха, коли перетинаються історичні шляхи влади добра і влади зла, і є останніми днями. Це час, коли відновлюється шляхом тангам завершальний етап стадії росту, перебуваючи на якому,

згрішили Адам і Єва. Тому все людство в цей час перебуває в ідеологічному хаосі, подібно до своїх прабатьків в Едемському саду, коли ті, перебуваючи в стані цілковитої розгубленості, не знали, кого їм слухати і як чинити.

На шляху провидіння відновлення вже кілька разів наставали останні дні — часи, коли перетиналися шляхи сфер влади добра та зла. Як згадувалося раніше, останніми днями були часи Ноя та Ісуса. Отже, вже тоді дві сфери влади протистояли одна одній. Та оскільки в обох випадках люди не виконали своєї частки відповідальності, не маючи змоги знищити владу зла, Бог обидва рази був змушений знову починати провидіння відокремлення сфери влади добра від сфери влади зла. Відповідно, під час Другого пришествя Господа дві сфери влади зустрінуться знову. Таким чином, провидіння відновлення розвивається по спіралі: події періодично повторюються, формуючи подобу циклів, тоді як саме провидіння рухається вперед у бік утілення мети творення. Тому історія повторюється, що веде до появи паралельних періодів (Епохи 1).

4.3. Ознаки відновлення Третього Благословення

Досягши досконалості, Адам і Єва повинні були втілити Третє Боже Благословення, встановивши володарювання над світом творіння. Володарювання людини над світом творіння має дві сторони: внутрішню і зовнішню. І внутрішнє, і зовнішнє володарювання були втрачені людиною в результаті гріхопадіння, але в цей час ми стаємо свідками їхнього відновлення. На підставі цього ми можемо сказати, що зараз настали останні дні.

Під внутрішнім володарюванням мається на увазі володарювання шімджон, сповненого любові. Людина, яка досягла досконалості, набуває єдності з Богом у шімджон і може відчувати те, що відчуває Шімджон Бога. Тому вона може любити світ творіння тією ж любов'ю, що і Бог, і з таким же захопленням, як і Він, може споглядати його красу. Таке володарювання над світом творіння і є володарюванням шімджон. Однак у результаті гріхопадіння приховані в Шімджон Бога почуття перестали бути для людини реальністю, і вона не змогла любити світ творіння любов'ю, яка була в Шімджон Бога. Боже провидіння відновлення, що втілюється через релігію, філософію та етику, поступово підвищувало рівень духовності грішної людини, наближаючи її до Бога. У сучасну епоху ми можемо знайти свідчення того, що людство набуває необхідних якостей, щоб керувати світом творіння на основі любові.

Зовнішнє володарювання означає освоєння світу природи в процесі розвитку науки й техніки. Якби людина, ставши досконалою, досягла внутрішнього володарювання над світом творіння зі шімджон любові, схожим на Шімджон Бога, то її чутливість до духовного аспекту світу творіння досягла б максимального рівня. Це сприяло б швидкому розвитку наукового знання, який дає людині зовнішнє володарювання над усіма елементами творіння. Вона не лише дуже швидко підкорила б світ природи, включаючи освоєння планет і зірок, вона також у результаті економічного розвитку, який супроводжує наукові досягнення, створила б максимально зручні умови життя. Але через гріхопадіння духовний рівень людини став низьким, і вона втратила внутрішнє володарювання над світом творіння; вона впала до рівня примітивної людини, духовна чутливість якої схожа на чутливість тварин. Із цієї причини вона не змогла досягти й зовнішнього володарювання над світом творіння.

Проте в ході Божого провидіння відновлення відбувалося поступове відновлення духовності людини. Відповідно відновлювалося і внутрішнє володарювання, услід за чим відбувалося відновлення зовнішнього володарювання. У результаті цього вже в наш час наука досягла дуже високого рівня розвитку. І оскільки наукові досягнення супроводжуються економічним розвитком, сучасна людина змогла створити виключно сприятливі умови життя.

Так грішне людство відновлювало своє володарювання над світом творіння, втілюючи тим самим дане йому Богом Трете Благословення. Це ще раз доводить, що людство ввійшло в епоху останніх днів.

На основі всього сказаного можна зробити висновок, що розвиток культурних сфер дійшов до того, що сьогодні формується світова культурна сфера, центром якої буде одна релігія. Одночасно з цим, країни рухаються в напрямку формування апарату міжнародного управління, перейшовши від Ліги Націй до Організації Об'єднаних Націй. Сьогодні люди вже малюють у своїй уяві образ світового уряду. Якщо брати до уваги економічний розвиток, то ми стоїмо на порозі створення світового загального ринку. Великі успіхи в розвитку засобів транспорту і зв'язку приборали колишні просторові й часові бар'єри. Сьогодні люди можуть подорожувати та спілкуватися один з одним майже так, немов би вони всі жили в одному саду. Люди всіх рас зі Сходу і Заходу можуть зустрічатися один з одним без будь-яких обмежень, немов вони є членами однієї великої сім'ї. Народи всіх шести континентів, перетинаючи океани, будують один з одним стосунки дружби та братської любові. Але

сім'я існує, тільки коли є батьки. Саме тоді з'являється можливість відчувати справжню братську любов. Отож, варто повернутися Ісусу Христу — Батьку всіх людей — і всі народи зможуть утворити одну велику сім'ю в єдиному саду та дружно жити один з одним.

Усі ці події також доводять, що настали останні дні. Та є ще один останній дар, який історія повинна принести людству: всеосяжна ідеологія на рівні Чонджу, яка об'єднає всіх поки що чужих одне одному людей, які безцільно блукають садом, в одну сім'ю на чолі з єдиними батьками.

Розділ 5

Останні дні, нова істина та наше ставлення

5.1. Останні дні та нова істина

Завдяки релігії грішна людина долає незнання внутрішнього плану, розвиваючись духовно та інтелектуально через дух та істину (Іван. 4:23). Можна виділити два аспекти істини: внутрішня істина — це духовне знання, явлене нам через релігії, яке допомагає людям подолати внутрішнє незнання, і зовнішня істина — знання про світ природи, які ми отримуємо за допомогою науки і які допомагають людям позбавитися від зовнішнього незнання. Відповідно, ми можемо розрізняти два аспекти інтелекту: внутрішній інтелект, який пробуджується внутрішньою істиною, і зовнішній інтелект, який пробуджується зовнішньою істиною. Пошук внутрішнім інтелектом внутрішньої сторони істини та спроби керуватися нею сприяли появі та розвитку релігії, а прагнення зовнішнього інтелекту пізнати зовнішню сторону істини привело до зародження та розвитку науки.

Пізнання «духу»¹ розпочинається, коли реальність нематеріального світу сприймається духовно через п'ять духовних органів чуття духовного «я». Отримані через них відчуття відображаються п'ятьма фізичними органами чуття, і таким чином відбувається пізнання «духу» на фізичному рівні. Пізнання істини, з іншого боку, відбувається, коли знання про матеріальний світ приходять до нас безпосередньо через п'ять фізичних органів чуття. Таким

¹ В оригіналі Принципу корейською мовою використовується слово 신령 (шілльон), що може бути також перекладено як Божий дух або святий дух.

чином, пізнання також відбувається в ході як духовних, так і фізичних процесів. Людина приходить до досконалості лише тоді, коли її духовне та фізичне «я» стають одним цілим. Тому сприйняття Божого духу, що відбувається в ході духовного пізнання, і знання істини, що відбувається в ході фізичного пізнання, повинні прийти в гармонію одне з одним, даючи пробудження і духу, і інтелекту людини. Лише коли духовна та фізична сторони процесу пізнання не мають розбіжностей одна з одною, людина може повністю пізнати Бога та весь світ творіння.

Бог спрямовує провидіння відновлення грішної, неосвіченої людини, щоб повернути її до первозданного стану, піднімаючи за допомогою Божого духу та істини її духовний та інтелектуальний рівень.

Духовний та інтелектуальний рівень людини, яка отримувала переваги різних епох Божого провидіння, у ході історії поступово підвищувався. Відповідно, поступово підвищувався й рівень Божого духу та істини, які пробуджували людей. По своїй суті Божий дух та істина унікальні, вічні та незмінні. Однак те, яким чином і наскільки глибоко вони можуть бути пізнані людиною, змінюється залежно від епохи, оскільки відновлення людини зі стану повного незнання проводиться поступово.

Наприклад, в епоху, що передувала Старому Заповіту, коли люди через своє незнання не могли сприймати саме Слово істини, Бог наказував їм робити жертвоприношення, які замінювали Слово. З плином часу духовність та інтелект людини поступово розвивалися і нарешті досягли такого рівня, коли Бог у часи Мойсея міг дарувати людям закон, а пізніше, за часів Ісуса, — Євангеліє. До речі, Ісус не говорив, що його слова є всією істиною, а говорив, що він сам є «дорога, і правда, і життя» (Іван. 14:6). Він сам був утіленням істини, а його слова були лише засобом, за допомогою якого він виражав себе. Тому те, наскільки глибоко він зміг розкрити своє вчення людям і яким чином він це робив, залежало від рівня тих, до кого він звертався.

Це повинно допомогти нам зрозуміти, що біблійні слова — це лише засіб передачі істини, а не сама істина. Враховуючи це, ми можемо дійти висновку, що Новий Заповіт — це підручник з істини, який був відкритий людям 2000 років тому, коли їхній духовний та інтелектуальний рівень був набагато нижчим, порівняно з сьогоденним.

Тому прагнення сучасної людини до істини неможливо цілком задовольнити, використовуючи такі ж способи подання істини,

тобто притчі й символи, які використовувалися, щоб наставляти людей минулих епох. Це означає, що сьогодні повинен з'явитися підручник вищого рівня з більш науковим методом прояву істини, розрахований на сучасну інтелектуально розвинену людину. Ми назвемо його новою істиною. Ця нова істина, як уже говорилося у вступі, повинна подати релігію та науку, як одне ціле, для того щоб допомогти людині повністю подолати внутрішнє та зовнішнє незнання.

Давайте також поговоримо про інші причини появи нової істини. Як уже зазначалося, Біблія — це не сама істина, а лише підручник, за допомогою якого вона пізнається. І в ньому важливі частини істини зображуються в притчах і символах. Таким чином, їхнє трактування може відрізнитися, спричиняючи непорозуміння між віруючими, що й призвело до виникнення в християнстві численних деномінацій. Головною причиною такого поділу є не сама людина, а спосіб передачі істини, який використовується в Біблії. І доки не з'явиться нова істина, спроможна дати настільки зрозуміле пояснення основного змісту Біблії, поданого за допомогою притч та символів, що всі зможуть із ним погодитися, доти не припиняться розбіжності та суперечки між різними течіями. Доки цього не станеться, Боже провидіння відновлення не прийде до свого завершення, бо воно залежить від об'єднання християнства. Ось чому Ісус обіцяв, що в останні дні відкриє нам слова нової істини: *«Оце все Я в притчах до вас говорив. Настає година, коли притчами Я вже не буду до вас промовляти, але явно звіщу про Отця вам»* (Іван. 16:25).

Через невіру іудеїв Ісус помер на хресті, не сказавши всього, що хотів. Ось його слова: *«Коли Я говорив вам про земне, та не вірите ви, то як же повірите ви, коли Я говоритиму вам про небесне?»* (Іван. 3:12). І також він додав: *«Я ще маю багато сказати вам, та тепер ви не можете знести»* (Іван. 16:12). Ці слова сповнені болу, тому що навіть своїм учням він не міг сказати всього, що хотів.

Проте слова, які не вимовив Ісус, не залишаться таємницею навіки. Настане час, коли вони будуть явлені нам як нова істина через святий дух. Ісус говорив про це: *«А коли прийде Він, Той Дух правди, Він вас попровадить до цілої правди, бо не буде казати Сам від Себе, а що тільки почує, казатиме, і що має настати, звістить вам»* (Іван. 16:13).

Також у Біблії читаємо: *«І я бачив в правиці Того, Хто сидить на престолі, книгу, написану всередині й назовні, і запечатану сімома печатками»* (Об'яв. 5:1). У цій книзі записані саме ті слова, які

нам хотів відкрити Ісус. І коли Іван Богослов почав гірко плакати про те, що ні на небі, ні на землі, ні під землею не знайшлося нікого гідного розкрити та прочитати цю книгу, ні навіть заглянути в неї, один зі старців сказав йому: *«Не плач! Ось Лев, що з племені Юдиного, корень Давидів, переміг так, що може розгорнути книгу, і зламати сім печаток її»* (Об'яв. 5:3—5). Лев, що з племені Юдиного, корень Давидів — це Христос.

Повинен настати день, коли Христос відкриє книгу, що залишалася так довго таємницею для людства, і сповістить нову істину всім, хто збереже віру. Тому сказано було Івану: *«Ти мусиш знову пророкувати про народи, і поган, і язики, і про багато царів»* (Об'яв. 10:11). Також у Біблії говориться: *«І буде останніми днями, говорить Господь: Я вишлю від Духа Свого на всяке тіло, і будуть пророкувати сини ваші та ваші доньки, юнаки ж ваші бачити будуть видіння, а старим вашим сни будуть снитися. І на рабів Моїх і на рабинь Моїх за тих днів Я також вишлю від Духа Свого, і пророкувати вони будуть»* (Дії 2:17—18). Отже, усе це доводить, що в останні дні має з'явитися нова істина.

5.2. Наше ставлення в останні дні

Уважно оглянувши розвиток історії провидіння відновлення, можна помітити, що новий виток завжди розпочинається, коли старий підходить до завершення. Так, початок нового збігається із завершенням старого; кінець старої історії одночасно є світанком нової. У цей час перетинаються шляхи сфер влади добра та зла, які розпочалися в одній точці, розвивалися в протилежних напрямках і в останні дні принесли свої плоди на світовому рівні. Люди в цей історичний період страждають духовно, відчуваючи внутрішній неспокій, жах, хаос, оскільки не існує ідеології чи філософії, що могла б їх направити. При цьому вони не позбавлені й страхів зовнішнього характеру, тому що у світі відбуваються зіткнення та конфлікти з використанням потужних видів зброї. Останні дні — це час численних бід, коли, як говориться в Біблії, *«...повстане народ на народ, і царство на царство, і голод, мор та землетруси настануть місяцями...»* (Матв. 24:6—9).

В останні дні такі спустошення необхідні, щоб позбавити зло його сили та встановити владу добра. Посеред такого страждання Бог, без сумніву, встановить центр зародження влади добра, щоб прокласти шлях новій епосі. Ной, Авраам, Мойсей та Ісус були серед тих, кого Бог встановив центром відповідної епохи. Сьогодні, у

цей переламний історичний момент, ми повинні знайти того, кого Бог обрав центральною постаттю нової історії, щоб стати учасниками відкриття нової епохи, настання якої Він так довго чекав.

Провидіння нової епохи розпочинається не після остаточного знищення старої, воно зароджується та розвивається ще на заключних стадіях останньої та вступає з нею в конфлікт. Таким чином, людині, яка ввібрала в себе старі традиції, нелегко зрозуміти або прийняти нове провидіння. Ось чому святі та праведники, які прокладали шлях у нову епоху, завжди ставали жертвами старого часу. Прикладом може бути Ісус, який прийшов на завершальному етапі епохи Старого Заповіту як центр нового провидіння епохи Нового Заповіту; в очах прихильників Мойсеевого закону він був єретиком, якого вони не могли зрозуміти. Урешті-решт через свою невіру вони оголосили його поза законом та розп'яли. Ось чому Ісус говорив: «...Але треба вливати вино молоде до нових бурдюків» (Лук. 5:38).

На завершальному етапі епохи Нового Заповіту Христос повинен прийти знову. Він буде центральною особою нового провидіння, мета якого — встановлення нових неба та землі. Через нього нам буде явлена нова істина, на основі якої буде формуватися нова епоха (Об'яв. 21:1–7). Так само як іудеї переслідували та висміювали Ісуса в дні його першого пришествя, вважаючи, що він діє силою Вельзевула, князя демонів (Матв. 12:24), він буде знехтуваним та гнаним із боку християн і в часи Другого пришествя. З цієї причини Ісус пророкував, що спочатку Господу Другого пришествя належить багато страждати, і відцурається рід цей від нього (Лук. 17:25). Тому на зламі історії разом з епохою, що відходить, будуть судимі й ті, хто намагатиметься пристосуватися до обставин старого часу, шукаючи зручного способу життя.

Оскільки здатність грішних людей відчувати Божий дух украй обмежена, для них властиво, ідучи шляхом провидіння відновлення, здебільшого надавати значення істині. І оскільки їхня відданість застарілому сприйняттю істини, властивому попередній епосі, здебільшого виявляється надто сильною, їм дуже непросто пристосуватися до того, що відбувається в провидінні нової епохи. Прикладом можуть бути іудеї, які були настільки віддані Слову Старого Заповіту, що не змогли піти слідом за Ісусом, тим самим не відповівши на заклик провидіння Нового Заповіту.

З іншого боку, ті віруючі, які через молитву відчують Божий дух, можуть духовно зрозуміти, у чому полягає провидіння нової епохи. І хоча це ймовірно приведе їх до внутрішнього конфлік-

ту з доктринами старої епохи, вони можуть піти за тим, до чого їх направляє Божий дух, і відповісти на заклик нового провидіння. Серед учнів Ісуса, наприклад, не було тих, хто був занадто прив'язаним до Слова Старого Заповіту. Усі вони пішли за Божим духом, який відчували в душі. В останні дні ті, хто живуть життям глибокої молитви, чи ті, хто прислухаються до голосу совісті, відчуватимуть надзвичайну душевну тривогу. Причина цього в тому, що, відчувуючи тією чи іншою мірою Божий дух і в душі бажаючи йти шляхом провидіння нової епохи, вони ще не зустріли нову істину, яка змогла б спрямувати їхні тіла на цей шлях. Тільки-но віруючі, які духовно перебувають у такому стані, почують нову істину, як Божий дух та істина розбудять у них одночасно і дух, і інтелект. Тоді їм відкриється в усій повноті, що необхідно Богу в цю нову епоху, і вони з невимовною радістю відгукнуться на Його провиденційні вимоги.

Ми, люди, які живуть сьогодні, є свідками останніх днів. Тому нам необхідно насамперед докладати зусиль, щоб із покірливим ставленням відчути через молитву Божий дух. Не тримаючись за традиційні уявлення, ми повинні довірити свої тіла Божому духу і знайти нову істину, яка введе нас у провидіння нової епохи. Зустрівши цю істину, нам необхідно пересвідчитися, що вона цілком узгоджується в нашому тілі з Божим духом і є в нашій душі джерелом щирої, Небесної радості. Лише таким чином віруючі останніх днів зможуть знайти шлях до справжнього спасіння.

Глава 4

Прихід Месії та мета його Другого пришествя

Слово «Месія» давньоєврейською означає «помазаник», тобто «цар». Обраний народ Ізраїлю вірив даному через пророків Слову Бога про те, що Він пошле їм Спасителя як царя. Такою була месіанська ідея Ізраїлю. Бог послав їм обіцяного Месію в образі Ісуса Христа. «Христос» грецькою означає «Месія», або Спаситель.

Прихід Месії необхідний для втілення мети Божого провидіння спасіння. Людині необхідне спасіння, тому що вона згрішила. Тому до того, як говорити про значення спасіння, нам необхідно розв'язати основні питання, пов'язані з гріхопадінням. Крім того, оскільки гріхопадіння зробило неможливим утілення Божої мети творення, до того, як обговорювати питання, пов'язані з гріхопадінням, нам необхідно усвідомити, у чому полягає мета творення.

Божя мета творення мала втілитися зі створенням Царства Небесного на землі. Та в результаті гріхопадіння ми створили на землі не Царство Небесне, а пекло. Після гріхопадіння Бог незмінно прагнув утілити провидіння відновлення Царства Небесного. Тому головна мета історії людства, як історії провидіння відновлення, — це встановлення Царства Небесного на землі (Останні дні 1—2).

Розділ 1

Провидіння спасіння, що досягається через розп'яття

1.1. Мета пришествя Ісуса як Месії

Метою, заради якої Ісус прийшов як Месія, було не що інше, як повне спасіння грішного людства, що означало втілення мети

провидіння відновлення. Ісус прийшов, щоб створити Царство Небесне спочатку на землі. Ми можемо зрозуміти це з його слів, через які він звертається до учнів: «...*будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний*» (Матв. 5:48).

Відповідно до принципу творення, людина, яка втілила мету творення, не може вчинити гріх, оскільки вона перебуває в повній гармонії з Богом і наділена Божественною природою. З точки зору мети творення така людина досконала, як досконалий Небесний Батько. Ісус звертався до своїх учнів із такими словами з надією на те, що вони відновляться до положення людей, які втілили мету творення, — тих, хто зможе стати громадянами Царства Небесного. Отже, Ісус прийшов, щоб створити Царство Небесне на землі, відновивши грішних людей до положення громадян цього Царства. Саме тому він навчав своїх учнів молитися, звертаючись до Небесного Батька: «...*нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі*» (Матв. 6:10). Він також закликав людей до покаяння, кажучи, що наблизилося Царство Небесне (Матв. 4:17). З цієї ж причини Іван Хреститель, який прийшов приготувати шлях Господу, проголошував наближення Царства Небесного (Матв. 3:2).

Якими будуть люди, коли вони втілять мету творення та стануть досконалими, як Небесний Отець? Досконалі люди перебуватимуть у повній єдності з Богом, сприймаючи переживання Його Шімджон, як свої власні. Вони матимуть Божественну природу, і все їхнє життя буде нерозривно пов'язане з Богом. Будучи вільними від первородного гріха, вони не потребуватимуть ані спокути, ані Спасителя, як не потребуватимуть молитви та життя у вірі, що необхідні грішним людям у їхніх пошуках Бога. Більше того, оскільки в них не буде первородного гріха, їхні діти народжуватимуться безгрішними та втілюватимуть у собі добро. Виходить, їм також не буде потрібен Спаситель, який би спокутав їхні гріхи.

1.2. Чи було завершене провидіння спасіння спокутою через розп'яття?

Чи втілилася мета провидіння відновлення з розп'яттям Ісуса, який спокутав гріхи людства? Якщо так, то тоді люди, які істинно вірують в Ісуса, повинні були б уже відновити свою первозданну природу та побудувати Царство Небесне на землі. Однак в усій історії християнства не знайшлося такого віруючого, який прожив би життя в повній єдності з Богом. Жодна людина не пережила в усій повноті того, що приховано в Шімджон Бога, ніхто не мав

Божественної природи. Відповідно, не було ще жодного святого, який би не потребував спокути гріха, а також молитви й життя у вірі. Навіть апостол Павло, людина великої віри, повинен був присвятити себе без залишку релігійному служінню та вести життя, сповнене найглибших молитов (Рим. 7:18—25). Більше того, якими б глибоко віруючими не були батьки, їхні діти народжуються з первородним гріхом і не можуть увійти в Царство Небесне, доки Спаситель не спокутає їхній гріх. Отже, батьки продовжують передавати своїм дітям первородний гріх.

Чому може навчити нас така реальність життя у вірі, яке ведуть християни? Їхнє життя свідчить про те, що спасіння через розп'яття не позбавляє людину від первородного гріха і не приводить до остаточного відновлення її первозданної природи. Ісус, знаючи, що спокута через розп'яття не втілить до кінця мету його приходу як Месії, обіцяв прийти знову. Він розумів, що воля Бога, згідно з якою повинне бути створене Царство Небесне на землі, абсолютна та незмінна і що він має повернутися й виконати її до кінця.

Чи означає це, що його розп'яття на хресті ні до чого не привело? Аж ніяк ні (Іван. 3:16). Жертва Ісуса заклала основу для народження християнства та його історії, сповненої величі. Більше того, досвід життя у вірі кожного з нас — яскраве свідчення того, наскільки великою є дарована нам милість спокути через розп'яття. Отже, віра в те, що розп'яття може спокутувати наші гріхи, не є безпідставною. Але вірно також і те, що розп'яття не дало змоги створити Царство Небесне на землі, тому що не принесло людям звільнення від первородного гріха, не відновило їхню первозданну природу і не зробило їх нездатними грішити.

Тоді виникає запитання: якою мірою люди можуть отримати спасіння завдяки розп'яттю Ісуса? Не відповівши на нього, ми не зможемо наставляти у вірі сучасних інтелектуально розвинених людей. Спочатку, однак, нам необхідно докладніше поговорити про смерть Ісуса на хресті.

1.3. Розп'яття Ісуса

Чи була неминучою смерть Ісуса на хресті? Проаналізуємо спочатку слова та вчинки учнів Ісуса, які описані в Біблії. З приводу його смерті всі вони мали одне чітке почуття: були вбиті горем та сповнені обурення, глибоко впевнені в тому, що розп'яття Ісуса — вища несправедливість. Степан, наприклад, у гніві називає іудейських вождів «зрадниками та убійниками», невіра та невігластво

яких призвели до розп'яття його вчителя (Дії 7:51—53). Більше того, християни всіх часів загалом розділяли такі почуття учнів Ісуса. Якщо смерть Ісуса була визначеним наперед результатом подій і з його розп'яттям утілювалася Божа воля, то, незважаючи на весь біль втрати, який відчували його учні, чи були б вони настільки обуреними, як це було насправді? Їхня реакція на смерть Ісуса допомагає нам зрозуміти: те, що Ісус пішов шляхом хреста, — неправильно, і цього не повинно було бути.

Тепер розгляньмо питання про те, чи було розп'яття неминучим із точки зору Божого призначення. Бог призвав обраний народ Ізраїлю, нащадків Авраама. Він ростив їх, захищав та загартовував їхню віру, ведучи шляхом труднощів та випробувань. Він посилав їм пророків, які втішали їхні серця твердою обіцянкою, що одного разу пошле їм Месію. Готуючи людей до його приходу, Бог наказав їм побудувати скинію і пізніше — спорудити храм і, щоб свідчити про народження Месії, послав Ізраїлю мудреців зі Сходу, Семена, Анну, Івана Хрестителя тощо.

Якщо говорити, зокрема, про Івана Хрестителя, то багато іудеїв знали, що його зачаття було засвідчене ангелом (Лук. 1:13). Чудеса, що супроводжували його народження, сповнили подивом усю Іудею (Лук. 1:63—66), а його аскетичне життя в пустелі справляло таке велике враження, що багато в кого навіть з'являлося в душі питання, чи не був Іван самим Христом (Лук. 3:15). Неважко зрозуміти, що Бог послав свідчити про Ісуса Христа таку видатну людину, як Іван Хреститель, для того, щоб народу Іудеї було легше повірити в Ісуса.

Очевидно, що Божа воля полягала в тому, щоб іудеї, які жили в той час, повірили в Ісуса як у Месію. Бог знову й знову вчив іудеїв дотримуватися Його волі, тому логічно було припустити, що вони приймуть Ісуса. Якби так і сталося в реальності, то хіба спало б їм на думку відправити на хрест Месію, якого вони так довго чекали? Ісус був розп'ятий саме тому, що народ Іудеї, усупереч волі Бога, не повірив у те, що він — Месія. Тож Ісус прийшов не для того, щоб померти на хресті.

Далі проаналізуємо слова та вчинки самого Ісуса, щоб зрозуміти, чи було розп'яття саме тим шляхом, який міг привести до повного втілення мети його приходу як Месії. Слова та вчинки Ісуса свідчать про його гаряче бажання переконати людей у тому, що він Месія. Звернемося за підтвердженням до Біблії. Учням, які запитали Ісуса про те, що послужить здійсненню Божої волі, він відповів: «Оце діло Боже, щоб у Того ви вірували, Кого Він послав» (Іван. 6:29). У Біблії описується момент, коли Ісус, переживаючи глибокі

страждання через невіру іудеїв і не знайшовши нікого, хто міг би розділити з ним біль серця, із жалем поглядає на Єрусалим. Оплакуючи тяжку долю обраного народу, якого Бог із любов'ю ростив протягом двох тисяч років, він пророкує, що настануть дні, коли місто так спустошиться, що не залишиться від нього каменя на камені. При цьому він явно вказує, що причина всьому — невігластво людей: «...бо не зрозуміло ти часу відвідин твоїх» (Лук. 19:44).

В іншому випадку він оплакує невіру та впертість жителів Єрусалиму, кажучи: «Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків та каменуєш посланих до тебе! Скільки разів Я хотів зібрати діти твої, як та квочка збирає під крила курчаток своїх, — та ви не захотіли!» (Матв. 23:37). Ісус дорікає іудеям за те, що вони не вірять у нього, хоча й знають писання, що свідчать про нього: «Дослідіть не Писання, бо ви думаєте, що в них маєте вічне життя, вони ж свідчать про Мене! Та до Мене прийти ви не хочете, щоб мати життя» (Іван. 5:39—40); «Я прийшов у Ймення Свого Отця, та Мене не приймаєте ви... Коли б ви Мойсееві вірили, то й Мені б ви повірили, бо про Мене писав він» (Іван. 5:43—46).

Скільки чудес та знамень зробив Ісус, прагнучи відродити віру людей! Проте фарисеї, будучи тому свідками, тільки осуджували його, бо вважали, що він перебуває у владі Вельзевула (Матв. 12:24). У такій розпачливій ситуації Ісус волає до них: «...хоч ви Мені віри й не ймете, повірте ділам, щоб пізнали й повірили ви, що Отець у Мені, а Я в Отці!» (Іван. 10:38). Далі, звертаючись до своїх противників, він з обуренням засуджує їхнє лицемірство (Матв. 23:13—36). Ісус своїми словами та вчинками намагався пробудити в душах ізраїльтян віру в те, що він — Месія, бо такою була воля Бога. Якщо б іудеї, дотримуючись волі Бога, повірили в це, то хто б із них наважився відправити Ісуса на хрест?

На основі поданих вище фактів ми можемо зробити такий висновок: для повного втілення мети приходу Ісуса як Месії його смерть на хресті була не потрібна. Його розп'яття стало трагічним наслідком нерозуміння та невіри іудеїв того часу, що переконливо доводиться такими словами: «яку [Божу мудрість] ніхто з володарів цього віку не пізнав; коли б бо пізнали були, то не розп'яли б вони Господа слави!» (1 Кор. 2:8).

Якщо розп'яття Ісуса було наперед визначене Богом, то законно мірно припустити, що він повинен був сприйняти такий шлях як належне. Чому тоді він тричі молився: «Отче Мій, коли можна, нехай обмине ця чаша Мене» (Матв. 26:39)? Насправді, Ісус так відчайдушно молився, тому що розумів: його смерть зруйнує надію на

створення Царства Небесного на землі. Він розумів, що це стане трагічним розчаруванням для Бога, Який протягом довгого часу, з моменту гріхопадіння, робив усе можливе, щоб утілити цю надію. Більше того: Ісус знав, що в разі його смерті кінець стражданням людства не настане аж до часу його Другого прирештя.

Ісус сказав: *«І, як Мойсей підніс змія в пустині, так мусить піднесений бути й Син Людський»* (Іван. 3:14). На шляху з Єгипту в Ханаан, коли ізраїльтяни втратили віру в Мойсея, з'явилися отруйні змії, від укусів яких померло багато людей. Тоді Мойсей, скорившись волі Бога, виставив на жердині мідного змія, і ті, хто дивилися на нього, залишалися жити. Ісус передбачив, що схожим чином через невіру обраного народу в Ісуса все людство приречене опинитися в пеклі, і що заради спасіння людства він буде розп'ятий на хресті, так само як піднесений на жердині «мідний змія». І спасіння отримають лише ті, хто буде шанувати його та вірити в нього. Передбачивши такий хід подій, Ісус висловив це пророцтво з глибокою скорботою в шімджон.

Про те, що розп'яття Ісуса не було волею Бога, а сталося внаслідок невіри людей, свідчить також і той факт, що після смерті Ісуса, згідно з його пророцтвом, обраний народ Ізраїлю втратив свою велич (Лук. 19:44). Натомість існувало пророцтво, що Ісус прийде на трон Давида і встановить царство, якому не буде кінця: *«Бо Дитя народилося нам, даний нам Син, і влада на раменах Його, і кликнуть ім'я Йому: Дивний Порадник, Бог сильний, Отець вічності, Князь миру. Без кінця буде множитися панування та мир на троні Давида й у царстві його, щоб поставити міцно його й щоб підперти його правосуддям та правдою відтепер й аж навіки, ревність Господа Саваота це зробить!»* (Іс. 9:5—6). Коли до Марії з'явився ангел, він переказав їй схоже провіщення: *«І ось ти в утробі зачнеш, і Сина породити, і даси Йому ймення Ісус. Він же буде Великий, і Сином Всевишнього званий, і Господь Бог дасть Йому престола Його батька Давида. І повік царюватиме Він у домі Якова, і царюванню Його не буде кінця»* (Лук. 1:31—33).

З Авраама розпочалася історія обраного Богом народу Ізраїлю, який Він вів шляхом страждань упродовж двох тисяч років, щоб зрештою послати йому Ісуса як Месію, чий прихід повинен був стати основою для створення вічного Божого Царства. Однак, коли іудеї почали переслідувати Ісуса та розп'яли його, вони втратили право на положення обраного народу і через кілька поколінь були розсіяні по всьому світу. Відтоді життя євреїв стало сповнене страждань та переслідувань. Це можна розглядати, як кару за

злочин іудеїв, які вбили Месію замість того, щоб піти слідом за ним та втілити мету провидіння спасіння. Більше того, пройти шляхом мучеництва були змушені не лише євреї, а й численні істинно віруючі християни, що було покаранням за колективний злочин — убивство Ісуса.

1.4. Обмеженість спасіння через розп'яття та мета Другого пришествя Ісуса

Що б сталося, якби Ісуса не розп'яли? Він утілив би провидіння спасіння на духовному та фізичному рівнях та встановив вічне непорушне Царство Небесне на землі, як це було передбачено пророком Ісаєю (Іс. 9:5—6), сповіщено ангелом, який з'явився до Марії (Лук. 1:31—33), і сказано в його власних словах, що сповіщали наближення Божого Царства (Матв. 4:17).

Створюючи людину, Бог спочатку створив її плоть із пороку земного, а потім «*дихання життя вдихнув у ніздрі її, і стала людина живою душею*» (Бут. 2:7). Отже, людина була наділена духом та тілом; гріхопадіння сталося як на духовному, так і на фізичному рівнях. Відповідно, спасіння також повинне разом охопити і дух, і тіло.

Оскільки мета приходу Ісуса як Месії полягала в тому, щоб завершити провидіння спасіння, він повинен був принести спасіння і духу, і тілу. Повірити в Ісуса — означає стати з ним одним цілим. Тому Ісус порівнював себе з істинною лозою, а своїх послідовників — із її гілками (Іван. 15:5). З цієї ж причини він сказав: «...*пізнаєте ви, що в Своїм Я Отці, а ви в Мені, і Я в вас*» (Іван. 14:20). Щоб дати людині духовне та фізичне спасіння, Ісус повинен був прийти в плоті. Якби грішні люди повірили в нього та стали єдиними з ним духом та тілом, вони отримали б і духовне, і фізичне спасіння. Однак іудеї в нього не повірили і відправили на хрест. Тіло Ісуса зазнало нападу сатани, і він був убитий. Тому коли християни, повіривши, об'єднуються з Ісусом, тіло якого захопив сатана, їхні тіла також залишаються вразливими для нападів сатани.

Тож, яку б глибоку віру не мала людина, вона не може отримати фізичне спасіння через спокуту Ісуса на хресті, оскільки первородний гріх, що передається з покоління в покоління, починаючи з Адама, ще не знищено. Він залишається навіть у людях найбільшої віри та передається їхнім дітям. І тому, щоб не дозволити сатані зберігати над нами свою владу, всі ми, ведучи життя у вірі, приречені йти шляхом умертвіння та заперечення плоті. Також, щоб знищити умови, які дають сатані можливість тримати нас у своїй

владі, нам необхідно невинно молитися (1 Сол. 5:17). Ці умови породжені первородним гріхом, від якого нас не звільнило спасіння, отримане завдяки спокуті через розп'яття.

Ісус не зміг утілити мету провидіння фізичного спасіння, оскільки його тіло було захоплене сатаною. Однак йому вдалося закласти основу для духовного спасіння, спокутавши гріхи людства пролітою на хресті кров'ю та створивши переможну основу для свого воскресіння. Тому всі віруючі від часу його воскресіння й до сьогодні мали можливість отримати благодать лише духовного спасіння.

Тож завдяки спокуті через розп'яття досягається лише духовне спасіння. Якою б сильною не була віра людини, у її плоті залишається первородний гріх, і він буде передаватися з покоління в покоління. Тому чим глибшою є віра людини, тим запеклішу боротьбу з гріхом вона повинна вести. Отже, Христос знову повинен прийти на землю. При своєму Другому пришесті він завершить провидіння фізичного спасіння, поклавши край первородному гріху, — те, що йому не вдалося зробити через розп'яття. Тільки тоді мета провидіння спасіння здійсниться та буде досягнуто як духовне, так і фізичне спасіння.

Святий Павло, віра якого була прикладом для апостолів, тужив, що не може завадити вторгненню гріха у свою плоть: *«Бо маю задоволення в Законі Божому за внутрішнім чоловіком, та бачу інший закон у членах своїх, що воює проти закону мого розуму, і полонить мене законом гріховним, що знаходиться в членах моїх... Тому то я сам служу розумом Законові Божому, але тілом закону гріховному»* (Рим. 7:22–25). У цих словах виражається радість отримання духовного спасіння та туга за нездійсненим фізичним спасінням. Іван також говорив: *«Коли ж кажемо, що не маєм гріха, то себе обманюємо, і немає в нас правди... А як кажемо, що ми не згрішили, то чинимо з Нього неправдомовця, і слова Його нема в нас!»* (1 Іван. 1:8–10). Він визнавав, що, навіть отримуючи спасіння через розп'яття Ісуса, ми все одно залишаємося грішниками, бо в нас продовжує діяти первородний гріх.

1.5. Два види пророцтв про розп'яття

Якщо розп'яття Ісуса не було визначене Богом, і якщо з розп'яттям не була повністю втілена мета приходу Ісуса як Месії, то чому були напроорочені його страждання на хресті (Іс. 53)?

Дотепер уважалося, що Біблія містить лише пророцтва про страждання Ісуса. Перечитавши її заново, вже після ознайомлення

з Принципом, ми можемо знайти пророцтва протилежного характеру. Як пророкував Ісая в старозавітні часи, і як Бог сповістив Марії через ангела, Ісус повинен був за життя стати Царем іудейським та створити на землі Царство, якому «не буде кінця» (Іс. 9, 11, 60; Лук. 1:31—33). Давайте поговоримо про те, чому стала можливою поява двох протилежних пророцтв.

Бог створив людину, щоб вона досягла досконалості шляхом виконання відведеної їй частки відповідальності (Творення 5.2.2). Однак прабатьки людства, не вправшись зі своєю часткою відповідальності, вчинили гріхопадіння. Таким чином, людина могла або виконати свою частку відповідальності згідно з волею Бога, або, учинивши всупереч Божій волі, не виконати її.

Наведемо кілька прикладів із Біблії. Частка відповідальності людини полягала в тому, щоб прийняти рішення не їсти плід із дерева пізнання добра та зла. Адам міг або підкоритися Божій заповіді «не їж» і досягти досконалості, або, з'ївши заборонений плід, померти, що й сталося в дійсності.

Людям, які жили в епоху Старого Заповіту, Бог дав десять заповідей та закон Мойсея, дотримання яких було умовою того, що провидіння спасіння здійсниться. Їхня частка відповідальності полягала в тому, щоб дотримуватися закону та отримати спасіння, проте вони могли порушити його та загинути.

Часткою відповідальності ізраїльтян, які пішли слідом за Мойсеєм із Єгипту в Ханаан, було дотримання його вказівок. Вони могли або суворо дотримуватися його вказівок та ввійти в Ханаанську землю, або повстати проти нього та не дійти до благословенної землі. Насправді, воля Бога полягала в тому, щоб ізраїльтяни ввійшли в Ханаан (Вих. 3:8), і Він велів Мойсею привести їх туди. Однак через свою невіру перше покоління ізраїльтян померло в пустелі, і лише їхні нащадки змогли досягти кінцевого призначення.

Тож, людині дана частка відповідальності, з якою вона або справляється, дотримуючись волі Бога, або ні. Результат дій людини залежить від того, виконує вона свою частку відповідальності чи ні. Тому Бог не може не дати два пророцтва щодо втілення Своєї волі.

Частка відповідальності Бога — послати Месію на землю. Та вірити в нього чи ні — частка відповідальності людини. Іудеї могли або повірити в Месію, як того хотів Бог, або не повірити в нього, пішовши проти волі Бога. Тому Бог був змушений дати людям два різних пророцтва, передбачаючи два можливі результати. Який із них знайде своє втілення в житті, залежало від того, виконають люди свою частку відповідальності чи ні. Одні пророцтва говорили,

що Ісус помре внаслідок невіри людей (Іс. 53). Інші передбачали, що люди повірять у нього, возвеличать його як Месію та допоможуть йому зі славою виконати волю Бога (Іс. 9, 11, 60; Лук. 1:31—33). Спричинена невірою людей смерть Ісуса на хресті стала виконанням першого виду пророцтв. Здійснення інших було відкладено до часу Другого пришествя.

1.6. Біблійні вірші, у яких нібито йдеться про необхідність розп'яття

У Євангелії є чимало місць, де Ісус нібито говорить про необхідність своїх страждань на хресті для спасіння людства. Наприклад, Петро, почувши передбачення Ісуса про його страждання на хресті, почав переконувати його не йти хресним шляхом, на що Ісус відповів: *«Відступися від Мене, сатано, ти спокуса Мені...»* (Матв. 16:23). Різкий тон, яким були сказані ці слова, на перший погляд є доказом того, що розп'яття Ісуса було неминучим. Насправді, коли Ісус промовляв ці слова, невіра іудейського народу вже призвела до того, що повне здійснення провидіння спасіння — як на духовному, так і на фізичному рівнях — виявилось неможливим. До того часу Ісус уже сповнився рішучості йти на хрест (Лук. 9:31), щоб створити умову тангам для досягнення хоча б духовного спасіння людства. У цій ситуації спроби Петра відрадити його могли завадити виконанню провидіння духовного спасіння через розп'яття. Тому Ісус докоряв Петру за його слова.

Другий приклад — останні слова Ісуса на хресті: *«Звершилось!»* (Іван. 19:30). Промовляючи їх, Ісус не мав на увазі, що з його розп'яття провидіння спасіння завершилося. Усвідомивши, що йому вже не змінити невіруючих людей, Ісус обрав хресний шлях, щоб принаймні створити основу для духовного спасіння. Так фізичне спасіння було відкладене до часу Другого пришествя. Кажучи *«Звершилось!»*, Ісус мав на увазі, що він закінчив створення основи для духовного спасіння. Через невіру іудеїв воно стало альтернативною метою провидіння.

Для того щоб мати істинну віру, нам необхідно, по-перше, через молитву в душі встановити прямий духовний зв'язок із Богом і, по-друге, зрозуміти істину на основі правильного прочитання Біблії. З цієї причини Ісус сказав, що Богу *«повинні в душі та в правді вклонятись»* (Іван. 4:24).

Від часів Ісуса й до наших днів християни думали, що Ісус прийшов у цей світ, аби померти на хресті. Вони не знали, у чому була

основна мета його приходу як Месії, і неправильно розуміли духовне спасіння, вважаючи, що лише в ньому й полягала місія Ісуса. Ісус прийшов жити, щоб утілити волю Бога, однак через невіру іудеїв він пішов шляхом смерті, якої не хотів. Сьогодні на землі повинні з'явитися люди в положенні нареченої Ісуса, які зможуть полегшити скорботу і біль його шімджон і зрозуміти його справжні наміри, інакше йому ні з ким буде втілити волю Бога під час свого Другого пришестя! Ісус запитував: «*Та Син Людський, як прийде, чи Він на землі знайде віру?*» (Лук. 18:8), з гіркотою передбачуючи, що під час свого повернення найімовірніше зіткнеться з нерозумінням людей.

Тож, аналізуючи Біблію, ми з'ясували, що Ісус прийшов не для того, щоб померти на хресті. Наша впевненість у цьому стане ще більшою, якщо ми запитаємо про це самого Ісуса під час нашого духовного спілкування з ним. Якщо ж ми самі не чутливі до духовної реальності, то нам слід шукати свідчень тих, хто наділений таким даром. Бо тільки в тому разі, якщо наша віра буде істинною, ми опинимося серед гідних положення нареченої Христа і зможемо прийняти його в останні дні.

Розділ 2

Друге пришестя Іллі та Іван Хреститель

Пророк Малахія віщував, що Ілля прийде знову (Мал. 4:5). За свідченням Ісуса, другим пришестям Іллі був не хто інший, як Іван Хреститель (Матв. 17:13; Матв. 11:14). Однак не лише пересічні іудеї, але й сам Іван не зрозумів цього (Іван. 1:21). Нерозуміння Іваном своєї місії змусило його засумніватися в Ісусові, і, оскільки його поважало багато іудеїв та його думка була вагомою для них, іудеї не повірили в Ісуса (Матв. 11:3). Зрештою все це змусило Ісуса піти хресним шляхом.

2.1. Психологія іудеїв в очікуванні другого пришестя Іллі

У період єдиного царства через гріх царя Соломона ідеал храму був знищений сатаною. Щоб відновити його та прокласти шлях для приходу Месії — храму в плоті, Бог, працюючи над відокремленням від сатани, послав Ізраїлю чотирьох «великих» та дванадцять «малих» пророків. Аби сатана не міг завадити втіленню ідеалу храму, Бог послав особливого пророка Іллю, який боровся з пророками вааловими на горі Кармел, щоб знищити Ваала. Однак, не завершивши дану йому Небесами місію, Ілля вознісся на небо (2 Цар. 2:11).

Сатана ж знову почав заважати приготуванням до приходу Месії на шляху провидіння. Тому до того, як стане можливим здійснення ідеалу втіленого храму, тобто поява Ісуса, замість Іллі повинен прийти той, хто завершить незакінчену ним місію — відокремлення людей від сатани. За цією провиденційною необхідністю пророк Малахія віщував друге пришествя Іллі (Мал. 4:5).

Народ Іудеї, який вірив у пророцтва, усією душею прагнув приходу Месії. Однак слід мати на увазі, що таким же бажаним для іудеїв було друге пришествя Іллі. Причиною цього стала дана через пророка Малахія обіцянка Бога послати їм пророка Ілля до того, як прийде Месія, щоб Ілля приготував шлях Господу. Ілля був пророком, який вознісся на небеса за 900 років до народження Ісуса (2 Цар. 2:11) і відтоді перебував у духовному світі. Нам відомий випадок, коли його дух явився учням Ісуса на горі Преображення (Лук. 9:30). Іудеї вірили, що Ілля, який перебуває на небесах, спуститься звідти тим же чином, що й вознісся. Так само як багато християн сьогодні зводять погляди на небо, упевнені в тому, що Ісус спуститься з хмар, у часи Ісуса іудеї, очікуючи приходу Іллі, також звертали свої погляди на небо.

Коли ж з'явився Ісус, який проголосив себе Месією, народ нічого ще не чув про друге пришествя Іллі, і це викликало велике сум'яття в Єрусалимі. Тому книжники, намагаючись довести учням Ісуса, що їхній учитель не може бути Месією (Матв. 17:10), запитували їх, де Ілля, який перше повинен був прийти (Мал. 4:5). Ті ж, не знаючи, що відповісти, прийшли з цим запитанням до Ісуса (Матв. 17:10). Той сказав, що Ілля, приходу якого всі очікували, — не хто інший, як Іван Хреститель (Матв. 11:14; 17:13).

Учням Ісуса, які не сумнівалися в тому, що він — Месія, було неважко повірити його свідченню про Івана як Іллю. Але як у це могли повірити іудеї, які не знали, ким був Ісус? Розуміючи, що їм нелегко буде прийняти його слова, Ісус сказав: «Коли ж хочете знати, то Ілля він, що має прийти» (Матв. 11:14). Іудеям стало ще важче вірити словам Ісуса після того, як сам Іван зрікся своєї місії, заявивши, що він не Ілля (Іван.1:21).

2.2. Шлях, яким пішли іудеї

За словами Ісуса, Іван Хреститель був ніким іншим, як Іллею, приходу якого так довго чекав народ Іудеї (Матв. 11:14). Але сам Іван це заперечував. Чиїм словам люди повинні були довіритися? Заложало це від того, хто з них, на думку людей того часу, заслуговував на більшу довіру.

Давайте поговоримо про те, як виглядав Ісус в очах іудеїв того часу. Для них він був парубком, який майже не здобув освіти і народився та виріс у злиднях в убогому домі теслі. І цей парубок без роду й племені раптом проголосив себе Господом суботи. Більше того, сам він її не дотримувався, хоча це й було невід'ємною вимогою іудейської віри (Матв. 12:1—8). Тому Ісус став відомий як той, хто порушує закон — дороговказ спасіння для іудеїв (Матв 5:17). У результаті іудейські священики розпочали гоніння на Ісуса, і він був змушений шукати своїх учнів серед звичайних рибалок. Він став другом збирачів податків, повій, грішників, із якими разом їв та пив (Матв. 11:19). Більше того, він заявив, що збирачі податків та повії ввійдуть у Царство Небесне раніше, ніж священики та старійшини народу (Матв. 21:31).

Одного разу повія «...плачучи, почала обливати слізьми Йому ноги, і волоссям своїм витирала, ноги Йому цілувала та миром мстила» (Лук. 7:37—38). Така поведінка неприйнятна навіть у наш час, а норми іудейської етики були суворішими: згідно з ними розпусну жінку можна було забити камінням до смерті. Однак Ісус не лише дозволяв їй робити все це, але й докоряв своїм учням за те, що вони осуджували її, і навіть возвеличив її (Лук. 7:44—50; Матв. 26:7—13).

Крім того, складалося враження, що Ісус ставить себе на один рівень із Богом (Іван. 14:9). Він говорив, що ніхто не може прийти до Батька, як тільки через нього (Іван. 14:6), і що любов до нього повинна бути сильнішою, ніж любов до батьків, братів, сестер, чоловіка, дружини та дітей (Матв. 10:37; Лук. 14:26). Таким чином, для багатьох його слова та вчинки були богохульством. Тому не дивно, що іудейські вожді ганили Ісуса, сміялися над ним та звинувачували в тому, що він пов'язаний із Вельзевулом, князем демонів (Матв. 12:24). Беручи все це до уваги, ми можемо зрозуміти, що в очах іудеїв Ісус не був людиною, яка заслуговувала на довіру.

Далі поговоримо про те, कि був для народу Іудеї Іван Христитель. Іван був сином Захарії, священика в Єрусалимському храмі, тобто належав до знатної сім'ї (Лук. 1:13). Його незвичайне народження, що супроводжувалося чудесами та знаменнями, вразило всю нагірну Іудею. Одного разу під час кадіння у святому святых Єрусалимського храму Захарія побачив ангела Господнього, який сповістив йому про те, що в нього народиться син. Не повіривши словам ангела, він у покарання за це був позбавлений здатності говорити та зміг знову набути її лише після того, як це пророцтво справдилося (Лук. 1:9—66). Життя самого Івана Христителя, який харчувався в пустелі диким медом та сараною, було прикладом віри та

релігійної дисципліни. Не лише звичайні люди, але й священники, і левіти приходили до нього та питали, чи не він є Месією (Лук. 3:15; Іван. 1:20). Це свідчить про те, якою великою повагою користувався Іван у народу Іудеї.

За таких обставин чиї слова — Ісуса чи Івана Хрестителя — заслуговували на більшу довіру в очах іудейського народу? Слова Івана Хрестителя, безсумнівно, видавалися правдивішими. Тому іудеям було простіше повірити Івану Хрестителю, коли він зрікся місії Іллі, ніж Ісусові, який стверджував, що Іван Хреститель — Ілля. Повіривши Івану Хрестителю, вони сприйняли слова Ісуса як лже-свідчення, за допомогою якого той нібито намагався переконати їх у тому, що він — Месія. У результаті всього цього Ісус був оголошений самозванцем.

Як тільки Ісуса було визнано самозванцем, невіра людей почала зростати з кожним днем. Слова та вчинки Ісуса здавалися євреям дедалі зухвалішими та образливішими. Вірячи словам Івана Хрестителя, а не Ісуса, іудеям не залишалося нічого іншого, як уважати, що Ілля ще не прийшов, і, відповідно, вони не могли навіть уявити появу Месії.

Отже, іудеї могли або вірити в пророцтво Малахії і не визнавати Ісуса Месією, або повірити в Ісуса і відмовитись від слів Писання про те, що прихід Месії можливий лише після повернення Іллі. Оскільки іудеї не допускали й думки про те, щоб засумніватися в словах Писання, для них не залишалося іншого вибору, як піти шляхом невіри в Ісуса.

2.3. Невіра Івана Хрестителя

Як уже зазначалося вище, повага верховного священства та всього народу Іудеї до Івана Хрестителя була настільки великою, що, на їхню думку, він навіть міг бути Месією (Лук. 3:15; Іван.1:20). Відповідно, Івану, за свідченням Ісуса, слід було сповістити людям про свою місію Іллі. Тоді народ Іудеї, який чекав повернення Іллі перед появою Месії, прийшов би до Ісуса: адже він звик вірити словам Івана. Але те, що Іван Хреститель не зрозумів Божого провидіння, до останнього моменту заперечуючи свою місію Іллі, стало головною перешкодою, яка завадила людям прийняти Ісуса.

Одного разу Іван Хреститель свідчив про Ісуса на річці Йордан: *«Я хрищу вас водою на покаяння, але Той, Хто йде по мені [Ісус], потужніший від мене: я недостойний понести взуття Йому! Він христитиме вас Святим Духом й огнем»* (Матв. 3:11); *«І не знав я Його,*

але Той, Хто хрестити водою послав мене [Бог], мені оповів: Над Ким Духа побачиш, що сходить і зостається на Ньому, це Той, Хто хреститиме Духом Святим. І я бачив, і засвідчив, що Він Божий Син!» (Іван. 1:33–34). Бог безпосередньо явив Івану, що Ісус — Месія, і Іван сам про це свідчив. Більше того, він навіть сказав про себе, що прийшов зрівняти дорогу Господу (Іван. 1:23). Також він стверджував: «Я не Христос, але посланий я перед Ним» (Іван. 3:28).

Таким чином, Іван повинен був зрозуміти, що він — Ілля. Навіть якщо він сам не міг дійти такого висновку, він повинен був проголосити себе Іллею хоча б на тій підставі, що про нього, як про Іллю, свідчив Ісус, який, як явив йому Бог, був Месією (Іван. 1:33–34). Та Іван, не розуміючи Божої волі, заперечував слова Ісуса (Іван. 1:21), і згодом пішов шляхом, який відрізнявся від напрямку провидіння. Можна уявити, яким болем відгукнулося це в серці Ісуса і як гірко було Богу бачити Свого сина в таких обставинах.

Насправді місія Івана як того, хто повинен був свідчити про Ісуса, завершилася, коли він хрестив його та засвідчив: «Він Божий Син!» (Іван. 1:34). Якою повинна була бути його місія після цього кроку? Захарія, батько Івана Хрестителя, сповнившись Святого Духа, пророкував майбутню місію новонародженого Івана: «[Щоб ми служили] у святості й праведності перед Ним по всі дні життя нашого. Ти ж, дитино, станеш пророком Всевишнього, бо будеш ходити перед Господом, щоб дорогу Йому приготувати» (Лук. 1:74–76). Після того як Іван засвідчив, що Ісус — Месія, йому слід було служити Ісусу з якнайбільшою відданістю, ставши його учнем. Однак він продовжував хрестити людей незалежно від Ісуса, спантеличивши народ Іудеї настільки, що багато хто почав уважати Месією саме Івана. (Лук. 3:15). Вище священство також було збите з пантелику (Іван. 1:19–20). Між учнями Ісуса та Івана навіть відбулася суперечка про «очищення», коли й ті, й інші стверджували, що саме їхній учитель хрестив більше людей (Іван. 3:25).

Слова Івана: «Він має рости, а я ж маліти» (Іван. 3:30) — відкрито показують, що в серці своєму він не був готовим розділити долю Ісуса. Чи міг би Ісус рости, а він — маліти, якби вони йшли в житті одним шляхом? Насправді, Євангеліє Ісуса мало щонайперше проповідуватися саме Іваном Хрестителем. Але той, не усвідомивши, у чому полягала його місія, не виконав її. Зрештою в результаті несуттєвих подій Іван утратив життя, яке він повинен був присвятити Ісусу.

Іван Хреститель визнав Ісуса Месією та свідчив про нього тоді, коли його серце було з Богом. Та пізніше, коли натхнення залишило

Його і він почав дивитися на Ісуса з людської точки зору, його нерозуміння ще більше посилило його невіру в Ісуса. Нездатний зрозуміти, що він і є Іллею, який повернувся, Іван Хреститель, опинившись у в'язниці, почав дивитися на Ісуса так само, як усі інші люди. І все, що говорив чи робив Ісус, здавалося йому дивним та незрозумілим. Крім того, він і сам не міг повірити, що Ісус, який з'явився до приходу Іллі, був Месією. Зрештою, щоб позбутися сумнівів, він послав своїх учнів до Ісуса із запитанням: «Чи Ти Той, Хто має прийти, чи чекати нам Іншого?» (Матв. 11:3). Коли Ісус почув запитання Івана, він обурено відповів на нього застереженням (Матв. 11:4—19).

Івану Хрестителю ще в утробі матері було визначено служити Ісусу до кінця своїх днів (Лук. 1:75). Його сповнене труднощів життя аскета в пустелі було підготовкою до того, щоб «дорогу Господу приготувати». Коли Ісус розпочав свій шлях громадського життя, Бог передусім відкрив Івану, ким був Ісус, та надихнув його, щоб він свідчив про нього як про Сина Божого. Однак Іван не виконав свою місію та втратив благословення Небес. Ісус, якому передали запитання Івана, не вказав відверто, що він є Месією, а дав непряму відповідь: «Ідїть, і перекажіть Іванові, що ви чуєте й бачите: сліпі прозрівають, і криві ходять, стають чистими прокажені, і чують глухі, і померлі встають, і вбогим звіщається Добра Новина» (Матв. 11:4—5). Звичайно, що Івану були відомі чудеса та знамення, які чинив Ісус. Незважаючи на це, Ісус дав різносторонню відповідь, нагадуючи Івану про діла, які він чинив, щоб дати зрозуміти, ким був Ісус.

Ми повинні зрозуміти, що слова Ісуса «а вбогим звіщається Добра Новина» (Матв. 11:5) виражали біль, який переповнював його шімджон, тому що ні народ Іудеї, ні Іван не повірили в нього. Обрані Богом іудеї й особливо Іван Хреститель отримали велике благословення, бо їм були даровані Божою любов'ю і турботою. Однак вони зрадили Ісуса, і він був змушений поневірятися берегами Галілейського моря та околицями Самарії, шукаючи серед «убогих» тих, хто прислухається до його проповідей. Цими людьми стали неосвічені рибалки, збирачі податків та повії. Але не вони насправді повинні були стати його учнями. Ісус, який прийшов побудувати Царство Небесне на землі, більше потребував одну людину, здатну повести за собою тисячу, аніж тисячу людей, які сліпо слідували за ним. Чи не проповідував він із цієї причини спочатку в храмі — священикам і книжникам — у пошуках тих, хто міг узяти на себе таку роль та був підготованим до неї Богом?

Однак, як Ісус указав у притчі, він був змушений блукати вулицями, щоб привести на велику вечерю вбогих, тому що запрошені

гості не прийшли. У скорботі Ісус висловив гіркі слова осуду: *«І блаженний, хто через Мене спокуси не матиме!»* (Матв. 11:6). Іван був настільки великим, що на думку іудеїв він міг бути Месією, Іллею чи пророком (Лук. 3:15; Іван. 1:20—21). Але Ісус судив долю Івана, непрямо вказуючи на те, що той, хто *«спокусується»* через нього, не буде блаженний, незалежно від того, наскільки великим він є. У чому *«спокусився»* Іван Хреститель? Він не виконав свою місію — присвятити служінню Ісусу все своє життя.

Після того як учні Івана Хрестителя закінчили запитувати Ісуса та пішли, Ісус сказав: *«Поправді кажу вам: Між народженими від жінок не було більшого над Івана Хрестителя! Та найменший у Царстві Небеснім той більший від нього!»* (Матв. 11:11), маючи на увазі, що Іван, якому Бог доручив місію найбільшого на землі пророка, не зміг її виконати. Будь-яка людина, яка живе на небесах, колись була народжена жінкою, прожила певний період на землі і потім залишила її. Тому той, хто був більшим з-поміж усіх народжених жінками на землі, природно, повинен займати таке ж положення і на небесах. Тоді чому ж менший у Царстві Небесному — більший за Івана Хрестителя?

Численні пророки минулого, з надією звертаючи свій погляд у майбутнє, свідчили про прихід Месії, будучи відокремленими від нього сотнями років. Іван прийшов, щоб свідчити про Месію безпосередньо. Якщо свідчити про Месію — це місія пророка, тоді він був більшим, ніж ті, хто свідчили опосередковано. Однак у своєму служінні Ісусу він був меншим, ніж будь-хто. Адже навіть менший на небесах визнає Ісуса Месією та служить йому, тоді як Іван, покликаний служити йому особисто (Лук. 1:75), залишив його та пішов своїм шляхом. Він менше послужив Ісусу, ніж найменший у Царстві Небесному.

Продовжуючи, Ісус казав: *«Від днів же Івана Хрестителя й досі Царство Небесне здобувається силою, і ті, хто вживає зусилля, ханпають його»* (Матв. 11:12). Якби Іван, обраний Богом ще в утробі матері та підготований для своєї місії аскетичним життям у пустелі, служив Ісусу належним чином, він, без сумніву, став би його головним учнем. Та оскільки він не виконав свою місію, це місце зайняв Петро — той, *«хто вживав зусилля»*. Зі слів *«від днів Івана Хрестителя й досі»* зрозуміло, що Ісус посилається у своїх словах не на людей загалом, а безпосередньо на Івана Хрестителя.

І закінчив він словами: *«І виправдалася мудрість своїми ділами»* (Матв. 11:19). Іван учинив би мудро, якби не залишив Ісуса, і його вчинок навіки став би прикладом праведності. Але, на жаль, не розуміючи того, що відбувається, він не лише не пішов слідом за Ісусом, а й завадив тому, щоб за ним пішов народ Іудеї.

Тож ми розуміємо, що головною причиною розп'яття Ісуса стало невиконання Іваном своєї місії. Апостол Павло тужив через невігластво людей, зокрема Івана, яке призвело до розп'яття: *«яку [Божу мудрість] ніхто з володарів цього віку не пізнав; коли б бо пізнали були, то не розп'яли б вони Господа слави!»* (1 Кор. 2:8).

2.4. Причина, з якої Іван Хреститель уважався Іллею

Вище (Месія 2.1) ми дізналися, що Іван Хреститель прийшов, щоб успадкувати та завершити місію, яку не закінчив, перебуваючи на землі, Ілля. Як сказано в Біблії, Іван був народжений із місією постати перед Господом *«в духу й силі Іллі, щоб серця батьків повернути до дітей, і неслухняних до мудрости праведних, щоб готових людей спорядити для Господа»* (Лук. 1:17). Тому, згідно з ідентичністю їхніх місій, Іван був другим пришестям Іллі.

Як буде докладно розглядатися далі (Воскресіння), Ілля повернувся на землю та допомагав Івану, намагаючись через його фізичне тіло завершити свою незакінчену впродовж земного життя місію. Оскільки Іван був немов би тілом Іллі, їх можна вважати однією постаттю з точки зору їхніх місій.

2.5. Наше ставлення до Біблії

Ми вже виявили, спираючись на Біблію, що нерозуміння Іваном своєї місії та його невіра в Ісуса стали причиною того, що Ісусу не повірив і народ Іудеї. Це призвело до неминучості його хресного шляху. Від часів Ісуса й до наших днів жодна людина не розкрила цю небесну таємницю, бо люди, читаючи Біблію, завжди дотримувалися думки, що Іван Хреститель був великим пророком.

Ситуація довкола Івана Хрестителя вчить нас тому, що необхідно рішуче відмовитися від догматизму, який заважає позбутися забобонних релігійних уявлень. Було б несправедливо вважати, що Іван не справився зі своєю місією в тому разі, якщо б він досяг успіху. Однак вірити в те, що Іван виконав свою місію — хибна думка, оскільки насправді йому це не вдалося.

Ми повинні постійно прагнути істинної віри, продовжуючи наш пошук у *«дусі та істині»*. І хоча все те, що тут було сказано про Івана, ґрунтується на аналізі Біблії, духовно відкриті віруючі можуть самі побачити положення Івана Хрестителя в духовному світі та пересвідчитися в усьому вищесказаному.

Глава 5

Воскресіння

Якщо тлумачити біблійні пророцтва буквально, то доведеться припустити, що під час Другого пришествя Господа фізичні тіла всіх святих, які раніше були поховані та зазнали розкладу, знову повернуться до життя в їхньому попередньому стані (1 Сол. 4:16; Матв. 27:52). Оскільки Біблія — Слово Боже, ми, будучи людьми віруючими, повинні вірити тому, що в ній сказано. Однак для людини, яка володіє сучасним рівнем знань, ці пророцтва звучать непереконливо, і це одна з причин того, що релігійне життя суспільства перебуває сьогодні в стані цілковитого безладу. Тому з'ясувати справжнє значення воскресіння є для нас справою надзвичайної важливості.

Розділ 1

Воскресіння

Воскресіння (부활, *пухваль*) означає «повернення до життя». Повертатися до життя можуть тільки померлі. Тому, щоб з'ясувати справжнє значення поняття «воскресіння», необхідно спочатку зрозуміти біблійні уявлення про смерть та життя.

1.1. Біблійні уявлення про смерть та життя

Коли один із учнів хотів піти додому, щоб поховати померлого батька, Ісус сказав йому: *«Зостав мертвим ховати мерців своїх»* (Лук. 9:60). Із цих слів Ісуса стає очевидно, що в Біблії є два різних уявлення про смерть та життя.

Перше уявлення про «смерть» означає припинення фізичного життя, як у випадку смерті батька учня, якого мали ховати. За

такого розуміння «смерті» «життям» слід уважати такий стан фізичного тіла, при якому воно може здійснювати свої фізіологічні функції. Друге уявлення про «смерть» стосується тих людей, які зібралися на похорон померлого, які, за словами Ісуса, самі були мертвими.

Чому Ісус вважає мертвими людей, чиї тіла продовжують рухатися та жити? Він мав на увазі, що ті, хто знехтував ним, перебувають під володарюванням сатани і тому дуже далекі від сфери Божої любові. Друге уявлення про смерть не стосується закінчення фізичного життя. Воно означає залишити сферу Божої любові та впасти у сферу володарювання сатани. Відповідно, «життя» за такого розуміння «смерті» означає життя за волею Бога у сфері володарювання Його любові. Таким чином, навіть якщо фізичне тіло продовжує функціонувати, а людина, залишивши сферу володарювання Бога, перебуває під володарюванням сатани, то з точки зору своєї первозданої цінності вона мертва. Такий же висновок можна зробити і на основі слів Господа, звернених до тих віруючих, які не живуть за Його Словом: *«Маєш ім'я, ніби живий, а ти мертвий»* (Об'яв. 3:1).

З іншого боку, навіть якщо людина померла фізично, вона залишається живою в справжньому розумінні, якщо її дух перебуває в Царстві Небесному на небесах, сфері духовного світу, де Бог володарює через любов. Коли Ісус сказав: *«Хто вірує в Мене, хоч і вмере, буде жити»* (Іван. 11:25), він мав на увазі, що той, хто вірить у нього та перебуває у сфері Божої любові, буде жити. Навіть якщо фізичне тіло його помре та перетвориться на прах, його духовне «я» житиме під володарюванням Бога.

Ісус також говорить: *«І кожен, хто живе та хто вірує в Мене, повіки не вмере. Чи ти віруєш в це?»* (Іван. 11:26). Це зовсім не означає, що ті, хто вірять у нього, будуть вічно жити на землі й ніколи не помруть. Ісус мав на увазі, що ті, хто за життя вірили в нього, отримують вічне духовне життя в лоні Божої любові. Такі люди живі як у цьому житті, так і в наступному. Ці слова — свідчення того, що фізична смерть не є перешкодою для вічного життя людини.

Ісус сказав: *«Хто дбатиме зберегти свою душу, той погубить її, а коли хто погубить, той оживить її»* (Лук. 17:33). Ці слова означають, що той, хто поступився волею Бога заради благополучного існування, мертвий, хоча фізично продовжує жити. І навпаки, той, хто пожертвує своїм фізичним тілом заради волі Бога, буде живий, адже навіть якщо його тіло розкладеться в землі, його духовне «я» вічно перебуватиме в любові Бога.

1.2. Смерть, спричинена гріхопадінням

Ми дізналися, що є два відмінних один від одного уявлення про смерть. Яке з них стосується смерті, що спричинена гріхопадінням прабатьків людства?

Бог створив людину такою, що, досягаючи старості, її фізичне тіло зрештою перетворюється на прах земний. Адам помер у віці 930 років, і тіло його перетворилося на прах, але ця смерть не була спричинена гріхопадінням. Згідно з Принципом творення, наше фізичне «я» — це свого роду оболонка для духовного «я», і ми скидаємо з себе ці покрови, коли вони стають старими, так само як позбавляємося від зношеного одягу. Тільки залишивши плоть, духовне «я» може перейти в нематеріальний світ, де воно буде жити вічно.

Жоден матеріальний живий організм не наділений вічною природою. Людина теж підпорядковується цьому принципу творення, її фізичне тіло не може існувати вічно. Якби люди мали вічно існувати в плоті на землі, навіщо тоді було Богу з самого спочатку створювати нематеріальний світ — місце перебування духовних «я» людей після їхньої смерті? Нематеріальний світ не був створений після гріхопадіння людини як місце перебування духовних «я» грішних людей. Він був створений ще до появи людини як місце, куди духовні «я» людей, які втілили мету творення, підуть і будуть жити вічно, після того як наприкінці земного життя вони залишать свою тілесну оболонку.

Грішна людина сильно прив'язана до земного життя. Люди бояться смерті тому, що внаслідок гріхопадіння втратили знання про те, що, залишивши плоть землі, вони житимуть вічно в прекрасному вічному нематеріальному світі. Перехід із фізичного життя до життя в нематеріальному світі можна порівняти з перетворенням гусені в метелика. Якщо б у гусені була свідомість, то вона, звикнувши повзати по листю, була б так само прив'язана до такого життя, як і людина до життя на землі. Вона б захотіла залишитися гусінню до кінця своїх днів, не знаючи про існування іншого світу, де, ставши метеликом, вона зможе досхочу насолоджуватися ароматом квітів та солодким смаком нектару.

Зв'язок між життям людини на землі та її життям у духовному світі схожий на зв'язок між гусінню та метеликом. Якби не було гріхопадіння, люди зустрічалися б із мешканцями духовного світу так само вільно, як один з одним на землі. Тоді люди знали б, що зі смертю вони не назавжди розлучаються з тими, кого люблять. Крім

того, знаючи, яке прекрасне та щасливе життя у світі духів, люди з нетерпінням очікували б дня, коли вони перейдуть у той світ.

Якщо гріхопадіння не стало причиною фізичної смерті, значить, насправді його наслідком стала смерть у значенні падіння під володарювання сатани. Давайте звернемося до Біблії та розглянемо це питання більш докладно.

Смерть у результаті гріхопадіння настала, коли прабатьки людства з'їли плід із дерева пізнання добра та зла. Якого виду смерть стала наслідком гріхопадіння? Створивши Адама та Єву, Бог не дозволив їм їсти заборонений плід, сказавши, що в день, у який вони їстимуть від нього, *«напевно помруть»* (Бут. 2:17). Зважаючи на це застереження Бога, можна зробити висновок, що Адам і Єва дійсно померли в день, коли їли від плоду. Однак після гріхопадіння Адам і Єва продовжували жити на землі та народжували дітей, які, множуючись, сформували сучасне розбещене суспільство. Ми можемо зробити висновок, що смерть, спричинена гріхопадінням, не означає закінчення фізичного життя, вона є переходом із царства «добра», де володарює Бог, у царство «зла», яким править сатана.

Наведемо ще кілька прикладів із Біблії. Там говориться: *«...А хто брата не любить, пробуває той в смерті»* (1 Іван. 3:14). У цьому вірші говориться про любов Бога. Мається на увазі, що ті, хто не люблять ближнього свого Божою любов'ю, насправді мертві, навіть якщо вони продовжують вести повсякденне життя в цьому земному світі. Це також підтверджується такими словами: *«Бо заплата за гріх — смерть, а дар Божий — вічне життя»* (Рим. 6:23) та *«думка тілесна — то смерть, а думка духовна — життя та мир»* (Рим. 8:6).

1.3. Значення воскресіння

Досі багато хто вважав, що, коли життя припиняється, а фізичне тіло вертається в землю, — це і є смерть, спричинена гріхопадінням. Тому люди тлумачили біблійне поняття воскресіння як повернення до життя на землі і вірили, що воскресіння померлих святих означає відновлення до попереднього стану їхніх фізичних тіл, які розклалися. Однак, за принципом творення, така смерть не була наслідком гріхопадіння прабатьків людства. Людина створена таким чином, що її тіло приречене перетворитися на прах після того, як воно постаріє. Тому, одного разу розклавшись, воно не може бути відновлене до початкового стану. Крім того, духовному «я» людини не потрібно знову набувати фізичного тіла, тому що існує духовний світ, куди воно має відправитися для вічного життя.

Отже, воскресіння можна визначити як процес відновлення людини зі стану смерті, спричиненої гріхопадінням, до життя, тобто як процес переходу зі сфери володарювання сатани до сфери прямого володарювання Бога шляхом провидіння відновлення. Отже, коли ми розкаємося у своїх гріхах та більшою мірою втілюємо в собі добро, ми піднімаємося на відповідний рівень воскресіння.

Візьмемо, наприклад, слова Нового Заповіту, у яких говориться про воскресіння: «...Хто слухає слова Мого, і вірує в Того, Хто послав Мене, життя вічне той має, і на суд не приходить, але перейшов він від смерті в життя» (Іван. 5:24). Відповідно до цих слів, ми можемо стверджувати, що воскресіння означає залишити обійми сатани та, повіривши в Ісуса, повернутися в лоно любові Бога.

Також у Біблії сказано: «Як в Адамі вмирають усі, так само в Христі всі оживуть» (1 Кор. 15:22). Ці слова означають, що ми мертві, оскільки внаслідок гріхопадіння Адама ми належимо до роду сатани; коли ж через Христа ми повернемося в рід Бога, відбудеться наше воскресіння.

1.4. Зміни, що відбуваються в людині під час воскресіння

Як сказав Бог (Бут. 2:17), Адам та Єва, з'ївши від плоду з дерева пізнання добра та зла, померли. Проте жодних зовнішніх змін у них не сталося. Можливо, лише на мить у виразі їхніх облич проявилися незначні зміни, викликані неспокоєм та страхом. Відповідно, після воскресіння грішних людей, коли вони повертаються до стану, притаманного людям до гріхопадіння, у них не відбувається помітних зовнішніх змін.

Той, хто народжується згори через Святий Дух, безсумнівно переживає воскресіння в порівнянні зі станом до народження згори. Порівняймо таку людину зі злочинцем: перша перебуває в положенні воскреслої людини, яка перейшла на сторону Бога і народилася згори, а інша перебуває в положенні мертвої людини, яка прямує в пекло. Але за зовнішнім виглядом неможливо виявити їхню відмінність. Той, хто вірить у Бога відповідно до слів Ісуса, безсумнівно, переходить від смерті до життя. Незважаючи на це, спостерігаючи за станом фізичного тіла людини, яка повірила в Ісуса та отримала життя через воскресіння, можна зробити висновок, що в ньому не відбувається жодних помітних змін.

Ісус був людиною, яка втілила мету творення (Христологія). Однак зовнішньо він нічим не відрізнявся від грішних людей. Якщо б його Божественна сутність помітно проявлялася в зовнішньому

вигляді, то всі оточуючі його люди обов'язково повірили б у нього та пішли за ним.

Коли грішна людина, яка пережила воскресіння, входить у сферу володарювання Бога, у її серці та душі відбуваються зміни: вона звільняється від влади сатани, об'єднується із Шімджон Бога та набуває Божественної природи. Такі зміни надають тілу людини святості, перетворюючи його з притулку сатани в храм Божий. У цьому розумінні можна сказати, що тіло людини також воскресає. Його можна порівняти з будинком, який до цього використовувався для злих цілей, а зараз став Божим храмом. При цьому зовнішній вигляд будинку міг і не зазнати змін, хоча він уже набув святості.

Розділ 2

Провидіння воскресіння

2.1. Як Бог здійснює провидіння воскресіння?

Воскресіння — це процес відновлення грішної людини до її первозданного стану. Тому провидіння воскресіння означає провидіння відновлення. Оскільки провидіння відновлення — це провидіння відтворення, провидіння воскресіння також є провидінням відтворення. Тому провидіння воскресіння відбувається згідно з принципом творення таким чином.

По-перше, у ході історії провидіння воскресіння багато з тих, хто був наділений тією чи іншою місією, робили все можливе, щоб виконати волю Небес. І хоча їм не вдалося повністю впоратися зі своєю часткою відповідальності, завдяки щирій відданості кожного з них розширювалася основа, що давала змогу грішним людям розвивати стосунки шімджон із Богом. Відповідно, з плином часу наступні покоління отримують більше переваг епохи в провидінні відновлення, які зростають пропорційно до того, як розширюється основа шімджон, закладена пророками, святими і праведниками попередніх епох. Тому провидіння воскресіння здійснюється на основі переваг епохи.

По-друге, за принципом творення частка відповідальності Бога полягає в тому, щоб створити людину та дати їй Своє Слово, а частка відповідальності людини — повірити в Слово Бога та жити відповідно до нього, щоб зрештою досягти досконалості. Схожим чином у провидінні воскресіння частка відповідальності Бога полягає в тому, щоб дати нам Своє Слово, а наша частка

відповідальності — вірити та практикувати його, сприяючи тим самим здійсненню провидіння.

По-третє, за принципом творення духовне «я» людини може розвиватися та досягти досконалості лише через взаємодію з фізичним «я». У провидінні воскресіння духовне «я» людини також може воскреснути лише протягом її життя на землі.

По-четверте, за принципом творення людина досягає досконалості, проходячи у своєму розвитку три послідовні стадії. Тому процес воскресіння грішних людей також здійснюється трьома послідовними стадіями. Вони знайшли своє відображення в трьох стадіях провидіння воскресіння.

2.2. Провидіння воскресіння людей, які живуть на землі

2.2.1. Провидіння зі створення основи для воскресіння

Бог розпочав Своє провидіння воскресіння грішного людства з сім'ї Адама. Однак це провидіння весь час продовжувалося, тому що ті, кому було доручено виконати Божу волю, не справлялися зі своєю часткою відповідальності. Через дві тисячі років після Адама Бог знайшов Авраама — «*батька віри*», завдяки якому Боже провидіння почало здійснюватися. У результаті дві тисячі років від Адама до Авраама стали основою, на якій Бог міг розпочати Своє провидіння воскресіння в наступній епосі. Тому цей двохтисячолітній період називається *епохою провидіння зі створення основи для воскресіння*.

2.2.2. Провидіння воскресіння на стадії формування

Упродовж двох тисяч років — від часів Авраама, коли розпочалося провидіння воскресіння, і до часів Ісуса — Бог здійснював провидіння, у ході якого відбувалося воскресіння людей до стадії формування. Тому цей період може бути названий *провіденційною епохою воскресіння на стадії формування*. Усі люди, які жили на землі в цю епоху, мали можливість отримати переваги епохи, даровані їм згідно з Божим провидінням воскресіння на стадії формування. У цю епоху Бог дав людям закон Старого Заповіту. Вірячи в нього та виконуючи його, люди могли втілити свою частку відповідальності та бути виправданими перед Богом. Тому ця епоха називається *епохою виправдання виконанням закону*.

Дотримуючись закону у своєму повсякденному житті, люди того часу могли досягти рівня духів формування через воскресіння

їхнього духовного «я» до стадії формування. Ті, хто впродовж життя на землі досягають рівня духу формування, після фізичної смерті перебувають у духовному світі на так званому рівні духів формування.

2.2.3. Провидіння воскресіння на стадії росту

Через те, що Ісус був розп'ятий, провидіння воскресіння залишилося незакінченим і його завершення було відкладено до часу Другого пришествя. Так Боже провидіння воскресіння було продовжене на дві тисячі років, протягом яких відбувалося воскресіння людей до стадії росту через духовне спасіння. Отже, цей час може бути названий *провіденційною епохою воскресіння на стадії росту*. Усі люди, які жили в цей період на землі, мали можливість користуватися перевагами епохи, даними їм згідно з Божим провидінням воскресіння на стадії росту. У цю епоху людям слід було зберігати віру в дане їм Богом Слово Нового Заповіту, завдяки чому вони могли виконати свою частку відповідальності та бути виправданими перед Богом. Отже, цей період називається *епохою виправдання вірою*.

Люди в цю епоху могли досягти рівня духів життя через воскресіння їхнього духовного «я» до стадії росту, якщо протягом земного життя вірили в Євангеліє. Після фізичної смерті люди, які під час життя на землі досягають рівня духів життя, входять у рай, рівень духовного світу, призначений для духів життя, та перебувають там.

2.2.4. Провидіння воскресіння на стадії завершення

Епоха, коли люди отримують можливість духовного й фізичного воскресіння через прийдешнього Христа та провидіння воскресіння набуває свого завершення, називається *провіденційною епохою воскресіння на стадії завершення*. Усі люди, які живуть у цей час, можуть отримати переваги епохи, дані згідно з провидінням воскресіння на стадії завершення. Христос Другого пришествя приносить нову істину, щоб утілити за допомогою неї Слово Старого та Нового заповітів (цю істину можна назвати *Завершеним Заповітом* (성약, *сон'як*) (Останні дні 5.1). Віруючи в неї, люди повинні служити Месії та супроводжувати його на землі. Завдяки цьому вони зможуть виконати свою частку відповідальності і бути виправданими перед Богом. Тому цей період називається *епохою виправдання служінням*.

У цю епоху можливе повне — і духовне, і фізичне — воскресіння людей, якщо вони повірять у Господа Другого пришествя, служити-

муть йому і присвятять себе його справі. Досягши таким чином рівня божественних духів, вони створять своїм повсякденним життям Царство Небесне на землі. Коли досконалі люди залишать свої фізичні тіла, як духи вони ввійдуть та житимуть у Царстві Небесному на небесах — рівні духовного світу, де перебувають божественні духи.

2.2.5. Царство Небесне і рай

Аж дотепер християни не мали чітких уявлень про рай та Царство Небесне, тому що не знали на Принципі. Якби Ісус повністю втілював мету свого приходу як Месії, то ще за його життя було б створене Царство Небесне на землі. І коли досконалі люди з Царства Небесного на землі прийшли б у духовний світ як божественні духи, тоді виникло б також Царство Небесне на небі. Та оскільки Ісус був розп'ятий, Царство Небесне на землі не було створене. На землі так і не з'явилися люди, які досягли рівня божественного духу. Відповідно, ніхто після смерті не потрапив до Царства Небесного на небі — світу божественних духів. Тому Царство Небесне на небі залишається порожнім. І якщо дивитися з точки зору людей, які мають стати його населенням, то створення Царства Небесного на небі є незавершеним.

Чому тоді Ісус сказав, що ті, хто вірять у нього, увійдуть до Царства Небесного? Початковою метою його приходу на землю було не що інше, як створення Царства Небесного. Однак через невіру іудеїв Ісус помер на хресті, не встигнувши створити це Царство на землі. Він дозволив злочинцю, розп'ятому праворуч від нього, увійти в рай разом із ним (Лук. 23:43). Цей злочинець був єдиним, хто вірив у залишеного всіма Ісуса в його останні хвилини.

Доки в Ісуса залишалася надія на те, що він виконає свою місію як Месія, він говорив у своїх проповідях, що люди зможуть увійти в Царство Небесне. Та коли він помирав на хресті, так і не встигнувши завершити свою місію, він сказав злочинцю, що той зможе увійти лише в рай. *Рай* — це сфера духовного світу, де духи тих, хто повірив в Ісуса за життя на землі і досяг рівня духів життя, перебувають в очікуванні того дня, коли відчиняться ворота, що ведуть у Царство Небесне.

2.2.6. Духовні феномени, властиві останнім дням

Адам і Єва вчинили гріхопадіння на вершині стадії росту. Проминувши епохи Старого та Нового Заповітів на шляху провидіння

відновлення, людство в цей момент досягає вершини стадії росту. Час, коли люди досягають рівня духовного розвитку, на якому перебували прабатьки людства перед гріхопадінням, називається останніми днями. Останні дні — це наш час, коли весь світ загалом наближається до рівня, схожого на той, коли Адам та Єва до гріхопадіння могли спілкуватися з Богом, отримуючи відповіді на свої запитання. Тому сьогодні на землі з'являється чимало людей, здатних спілкуватися з духовним світом. У світлі пояснення, що пропонується Принципом, стає зрозумілою обіцянка Бога: «Я виллю від Духа Свого на всяке тіло...» (Дії 2:17).

В останні дні багато людей отримують одкровення: «Ти — Господь». Часто такі люди тлумачать його неправильно, вважаючи себе Господом Другого пришествя, і впадають в оману. Чому ж вони збиваються з правильного шляху?

Створивши людей, Бог дав їм право бути господарями світу творіння (Бут. 1:28). Проте через гріхопадіння вони не змогли втілити це благословення. Коли грішні люди духовно відновлюються в ході провидіння відновлення до вершини стадії росту, вони досягають духовного рівня, схожого на той, що був в Адама та Єви до гріхопадіння. У цей момент Бог дає декому з них одкровення: «Ти — Господь», визнаючи тим самим, що вони відновили положення, у якому Адам і Єва мали благословення Бога бути господарями світу творіння.

Ті з віруючих останніх днів, віра яких настільки сильна, що вони гідні отримати таке одкровення, займають положення, яке можна порівняти з положенням Івана Хрестителя (Іван. 1:23). Іван прийшов із місією приготувати шлях для Ісуса. Таким же чином, цим людям віри дана місія приготувати, кожному у своїй окремій сфері відповідальності, шлях для Господа Другого пришествя. І оскільки всі вони вибрані в цю епоху як представники Господа Другого пришествя, кожен у своїй сфері, Бог їм теж дає одкровення: «Ти — Господь».

Коли людина, яка наділена даром спілкування з духовним світом, отримує таке одкровення, вона повинна оцінити те, що сталося, з точки зору Принципу. Вона не повинна чинити неправильно, видаючи себе за Господа Другого пришествя. Інакше вона може врешті-решт зіграти роль антихриста. Саме тому Біблія містить пророцтва про те, що в останні дні з'явиться багато антихристів.

Причина, з якої духовно відкриті люди можуть нерідко збиватися з пантелику та вступати в конфлікти один з одним, полягає в тому, що рівні духовного світу, з яких їм приходять одкровення, відрізняються один від одного, як відрізняється і зміст цих

одкровенень (1 Кор. 15:41). І хоча духовний світ для всіх один і той самий, їхні різні життєві обставини та стан, так само як і неоднакові характери та рівні духовного й інтелектуального розвитку, призводять до того, що вони сприймають духовний світ по-різному. Ця відмінність у сприйнятті і є причиною конфліктів, що виникають між ними.

Ті люди, яким у провидінні відновлення відведено ту чи іншу місію, зазвичай відповідальні лише за певну частину провидіння. Зосереджуючись лише на своїх вертикальних стосунках із Богом, вони часто не усвідомлюють важливості горизонтальних стосунків з іншими духовно відкритими людьми. Відповідно, воля Бога, за виконання якої вони несуть відповідальність, кожному видається розрізною — і між ними можуть виникнути конфлікти. Одкровення, що вони отримують: «Ти кращий за всіх», — лише загострює ці горизонтальні суперечки. Бог, однак, дає ці слова схвалення, щоб надихнути людину зробити все можливе для виконання своєї місії, що є складовою частиною всього провидіння відновлення. Такі одкровення даються також і тому, що кожен із цих людей — найкращий для втілення відведеної йому місії.

Коли люди глибокої віри досягають такого ж духовного рівня, який мали Адам та Єва до гріхопадіння, і стають чутливими до сприйняття духовного світу, вони можуть зіткнутися з такою ж спокусою, яку не змогли подолати прабатьки людства. Якщо вони не будуть обережними, то можуть припуститися помилки гріхопадіння. Без розуміння Принципу досить важко подолати цю спокусу. На жаль, дуже багато віруючих зазнали невдачі в подоланні цього випробування, звівши до нуля духовну основу, набуту роками подвижництва.

Отже, як людям, які спілкуються з духовним світом, уникнути такої плутанини? Щоб якомога швидше досягти мети провидіння відновлення, Бог у провиденційному процесі розподіляє різні місії між численними людьми і працює з кожним індивідом суто вертикально. Через це тим, хто наділений даром спілкування з духовним світом, важко уникнути горизонтальних суперечок один з одним. Проте в період завершення історії Бог зрештою дасть їм нове Слово істини — і тоді вони усвідомлять, що Він наділив кожного своєю місією в ім'я досягнення однієї вищої мети. Це допоможе їм навчитися об'єднуватися і працювати в згоді один з одним та спільними зусиллями наближати втілення мети провидіння відновлення, яка, будучи спільною для всіх, має більше значення, ніж їхні окремо взяті місії.

В останні дні всі духовно відкриті люди повинні припинити вперто наполягати на тому, що лише їхній шлях веде до виконання Божої волі. Їм слід шукати вище за своїм рівнем, усеосяжне Слово істини, за допомогою якого вони зможуть правильно усвідомити своє положення та роль своєї місії в провидінні. Лише тоді вони зможуть подолати весь той хаос, викликаний їхніми горизонтальними суперечками, і успішно завершити свій шлях віри.

2.2.7. Перше воскресіння

Перше воскресіння, про яке говориться в Біблії, — це воскресіння, завдяки якому вперше за всю історію провидіння Бога відновлення буде доведене до кінця. Це стане можливим, коли відбудеться Друге пришествя Христа. Він очистить людей від первородного гріха та відновить їхнє справжнє, первозданне «я», даючи їм можливість утілити мету творення.

Усі християни сподіваються взяти участь у першому воскресінні. Але кому насправді це вдасться? Тим, хто, у складі перших повіривши в Господа Другого пришествия, піде за ним слідом та присвятить своє життя служінню йому. Роблячи таким чином, вони допоможуть Месії створити умови тангам для здійснення провидіння відновлення на загальному, світовому рівні. Так вони стануть першими, хто отримає очищення від первородного гріха, досягне рівня божественного духу і втілить мету творення.

Далі давайте поговоримо про значення «ста сорока чотирьох тисяч», що згадуються в Біблії. Щоб завершити провидіння відновлення за свого Другого пришествия, Господь повинен закласти основу для перемоги над сатанинським світом. Для цього протягом свого життя на землі він повинен знайти певну кількість представників, котрі зможуть відновити шляхом тангам положення всіх святих минулого, які несли відповідальність за виконання Божої волі на шляху провидіння відновлення, але не виконали її та опинилися у володінні сатани. Загальна кількість святих, яких для цієї мети повинен знайти Господь Другого пришествия, — сто сорок чотири тисячі (Об'яв. 14:1—4; 7:4).

Протягом Божого провидіння відновлення Яків повинен був відновити сім'ю, і він розпочав свою місію з того, що дав життя дванадцятьом синам; Мойсей розпочав місію відновлення нації, очоливши дванадцять колін. Якби з кожного коліна пішло ще дванадцять, то загальне число складало б сто сорок чотири. Ісус, який прийшов із місією відновити світ, знайшов дванадцять учнів, щоб

відновити шляхом тангам це число сто сорок чотири як на духовному, так і на фізичному рівнях. Однак із причини розп'яття він зміг здійснити це лише духовно. У Якова було дванадцять синів, щоб упродовж свого життя він міг відновити шляхом тангам захоплені сатаною дванадцять поколінь від Ноя до свого часу. Схожим чином Господь Другого пришествя повинен протягом свого життя відновити шляхом тангам як на духовному, так і на фізичному рівнях вертикальний шлях провидіння, на якому після приходу Ісуса лише духовно встановлювалися сто сорок чотири коліна. Для цієї мети Господь Другого пришествя повинен знайти таку кількість віруючих, яка б відповідала числу сто сорок чотири.

2.3. Провидіння воскресіння духів

2.3.1. Мета і спосіб воскресіння духів через їхнє повернення

Згідно з Принципом творення, духовне «я» людини росте тільки через сусучагьон двох видів живильних елементів: елементів життя, що приходять від Бога, і вітальних елементів, що постачаються фізичним тілом. Тому розвиток, так само як і воскресіння духовного «я», можливий тільки через фізичне тіло. Отже, духи тих людей, які відійшли у світ вічності до того, як досягли досконалості під час свого життя на землі, можуть воскреснути, лише повернувшись на землю та виконавши свою незавершену відповідальність через взаємодію з людьми на землі. Допмагаючи віруючим, які живуть на землі, виконати їхню місію, духи таким чином можуть завершити й свої місії. Тому в Біблії говориться, що в останні дні Господь прийде «*зо Своїми десятками тисяч святих*» (Юд. 1:14).

Яким чином духи допомагають людям на землі втілити волю Бога? Коли люди завдяки молитві чи іншій духовній діяльності починають сприймати вплив духовних істот, духи спускаються до них, щоб створити сандекіджун із їхнім духовним «я» та працювати з ними. Духи можуть проявляти себе по-різному. Наприклад, вони наповнюють духовним вогнем серця людей та дарують їм здібності зцілювати хворих, допомагають людям на землі ввійти в стан трансу і почути чи побачити реальність духовного світу, наділяють даром пророцтва, дають їм одкровення та духовні нахнення. Через такі дії, що здійснюються ними від імені Святого Духа, вони спрямовують людей, які живуть на землі, до втілення волі Бога.

2.3.2. Воскресіння через повернення духів християн

2.3.2.1. Воскресіння через повернення на стадії росту

Духи людей, які в епоху Старого Заповіту у своєму житті дотримувалися Мойсеєвого закону та щиро служили Богу, після смерті опинилися у сфері духовного світу, призначеній для духів формування. Після пришествя Ісуса всі ці духи повернулися на землю і допомагали віруючим на землі у виконанні волі Бога. Таким чином, допомагаючи людям досягти рівня духів життя, вони могли отримати такі ж переваги: вони самі стали духами життя та ввійшли в рай. Ми називаємо це явище *воскресінням через повернення на стадії росту*.

Наведемо кілька прикладів із Біблії. Поява духа Іллі Ісусу та його учням (Матв. 17:3) свідчить про те, що сам Ілля при цьому, як і раніше, перебував у духовному світі. Незважаючи на це, Ісус назвав Івана Хрестителя, який жив у той час на землі, Іллею (Матв. 17:12—13). Ісус говорив так, тому що, з точки зору їхньої спільної місії, тіло Івана одночасно слугувало тілом Іллі. Дух Іллі спустився до Івана Хрестителя, щоб допомогти йому втілити місію, яку Ілля залишив незавершеною під час свого життя на землі. Це було воскресіння через повернення Іллі.

У Біблії також говориться, що після розп'яття Ісуса гроби *«повідкривались, і повставало багато тіл спочилих святих»* (Матв. 27:52). Це не означає, що їхні тіла, які розклалися, знову відновилися, даючи їм змогу постати в плоті. У цьому вірші всього лиш описується духовний феномен воскресіння через повернення, коли духи людей епохи Старого Заповіту, які перебували в духовному світі на рівні духів формування, спустилися на землю. Вони повернулися, щоб, сприяючи святим на землі, у яких були переваги завдяки спокуті Ісуса через хрест, допомогти їм повірити в нього і піднятися на рівень духів життя. Таким шляхом вони також могли досягти рівня духів життя.

Якщо б святі епохи Старого Заповіту в буквальному розумінні повставали з гробів, то вони б, без жодного сумніву, свідчили про Ісуса як про Месію. Чи міг би тоді хоча б хто-небудь з іудеїв не повірити в Ісуса? Крім того, про їхні діяння було б написано в Біблії, але ми там не знаходимо нічого іншого, крім згадки про те, що святі повставали зі своїх могил. Із цього випливає, що це був скороминущий духовний феномен, який сприйняли лише ті віруючі, які мали дар духовного бачення.

У порівнянні з раєм, куди люди змогли ввійти завдяки спокуті Ісуса через хрест, сфера духовного світу, де перебували духи епохи Старого Заповіту, була темнішою, і їхнє життя там було сповнене страждань, тому вона порівнюється з «гробом».

2.3.2.2. Воскресіння через повернення на стадії завершення

Духи людей епохи Нового Заповіту, які вірили за життя в Ісуса й досягли рівня духів життя, після смерті ввійшли в рай. Після Другого пришествя Месії всі вони ще повернуться на землю, щоб допомогти тим віруючим, які в цей час житимуть на землі, повірити Господу Другого пришествя і присвятити своє життя служінню йому. Допмагаючи людям на землі таким чином піднятися до рівня божественних духів, вони зможуть отримати однакові з ними переваги і стати божественними духами. Тож, коли віруючі, які живуть на землі, залишать цей світ, у духовному світі вони ввійдуть у Царство Небесне на небі, і одночасно з ними туди ввійдуть і духи, які їм допомагали. Це провидіння воскресіння називається *провидінням воскресіння через повернення на стадії завершення*.

З точки зору цього провидіння не лише духи допомагають людям на землі, а й духам для їхнього воскресіння необхідна допомога тих, хто живе на землі. У Біблії сказано: *«І всі вони [святі епохи Старого Заповіту], одержавши засвідчення вірою, обітниці [дозволу ввійти в Царство Небесне] не прийняли, бо Бог передбачив щось краще [Царство Небесне] про нас [людей на землі], щоб вони [люди в духовному світі] не без нас [людей на землі] досконалість одержали [стали жителями Царства Небесного]»* (Євр. 11:39–40). Ці слова вказують на воскресіння через повернення, про яке ми ведемо мову, і підтверджують такий принцип: без допомоги людей, які перебувають на землі, духи не можуть стати досконалими. До того ж написано: *«Що тільки зв'яжете на землі, зв'язане буде на небі, і що тільки розв'яжете на землі, розв'язане буде на небі»* (Матв. 18:18). Цей вірш є доказом того, що «зв'язане» духом під час земного життя не може бути розв'язане доти, доки хто-небудь із віруючих не розв'яже це на землі.

Оскільки духи можуть воскреснути, тільки якщо спустяться до віруючих, які живуть на землі, та будуть працювати разом із ними, Ісус дав ключі від Царства Небесного Петру (Матв. 16:19), щоб той міг відчинити його ворота на землі.

2.3.3. Воскресіння через повернення духів, які перебувають за межами раю

Існує кілька видів духів, які перебувають за межами раю; усім їм доступне воскресіння через повернення. По-перше, давайте поговоримо про те, яким чином відбувається воскресіння через повернення духів, які за життя сповідували релігії, відмінні від християнства. Щоб двоє людей могли працювати разом для втілення спільної мети, спочатку між ними має виникнути сандекіджун. Схожим чином, щоб людина на землі і дух могли співпрацювати заради досягнення спільної мети провидіння відновлення, вони повинні створити сандекіджун. Тому духи, які повертаються з метою отримати воскресіння, обирають на землі послідовників тієї релігії, яку за життя сповідували самі. Зійшовши до обраної людини, дух починає взаємодіяти з нею як зі своїм об'єктом. Так, допомагаючи людям на землі втілити мету провидіння відновлення, духи зрештою можуть отримати однакові з ними переваги.

По-друге, розгляньмо, як відбувається воскресіння через повернення добрих духів, які за життя на землі прислухалися до голосу совісті, але не сповідували жодної з релігій. У грішному світі немає жодної людини, яка втілювала б абсолютне добро, бо кожен, народившись, успадкував первородний гріх. Тому під добрими духами ми маємо на увазі тих, у кому добра хоч на трішки, але більше, ніж зла. Ці добрі духи спускаються до людей добра на землі та допомагають їм у досягненні мети Божого провидіння, отримуючи зрештою ті ж переваги, що й вони.

По-третє, поговоримо про те, яким чином можливе воскресіння через повернення злих духів. У Біблії говориться про «проклятих», які мають іти «у вічний огонь, що дияволіві та його посланцям приготований» (Матв. 25:41). Ці «посланці» — це духи зла, яких сатана спонукає до діяльності. Духовні істоти, яких ми називаємо «привидами» і чия сутність найчастіше уявляється нам нечіткою, є не ким іншим, як злими духами. Навіть ці духи, повернувшись на землю, можуть отримати переваги епохи.

Однак не всяка діяльність злих духів дає їм можливість отримати переваги воскресіння через повернення. Це відбувається у випадку, коли результат їхньої діяльності виконує роль покарання за зроблені людьми помилки, бо таким чином створюється умова тангам, яка дає змогу Богу очистити людей від їхніх гріхів. Яким же чином вплив злих духів може сприяти здійсненню Божого суду?

Розглянемо приклад. Уявімо собі людину на землі, яка на основі переваг епохи провидіння відновлення збирається перейти з рівня сім'ї на рівень роду. Якщо в цієї людини залишаються якісь свої гріхи або гріхи її предків, вона не зможе перейти у сферу переваг родового рівня. Тож їй слід спершу очиститися від гріхів шляхом створення відповідних умов тангам. У цьому випадку Бог може дозволити злим духам завдавати страждань цій людині в покарання за її гріхи. Якщо вона з удячністю зустрічає та гідно долає ці страждання, вона успішно сплачує тангам через цю умову і таким чином входить у сферу переваг більш високого родового рівня. Злий дух, що завдавав їй страждань, також отримує відповідні переваги. Цей шлях веде до того, що на основі переваг епохи провидіння відновлення розширює свої масштаби, рухаючись від сфери переваг на сімейному рівні до рівня роду, нації та світу. Кожного разу, коли відбувається перехід у нову сферу переваг епохи, людина, яка очолює це провидіння, неодмінно має створити умову тангам, щоб звільнитися від гріхів, учинених нею чи її предками.

Є два способи, за допомогою яких злі духи можуть сприяти створенню людиною на землі умов тангам. По-перше, злий дух може завдавати страждань безпосередньо тому, хто платить тангам за гріхи, від яких треба позбавитись. В іншому випадку, злий дух може спуститися до духовного «я» людини, яка живе на землі і збирається скоїти злочин, схожий на його власний. Під впливом цього духа людина починає робити злі вчинки стосовно того, кому необхідно сплатити тангам.

В обох випадках, якщо людина приймає наслідки діяльності злих духів із радістю та готовністю, вона створює умову тангам за свій гріх та гріхи предків. Завдяки очищенню від гріхів вона перейде у вищу сферу переваг, які стали досяжними в новій епосі. Отже, вплив злих духів може сприяти виконанню Божого суду над людиною як відплати за гріхи. Відповідно, через свою діяльність злі духи також можуть отримати переваги епохи, як і люди на землі, та перейти до сфери переваг нової епохи.

2.4. Теорія реінкарнації з точки зору принципу воскресіння через повернення

Для того щоб утілити загальну мету провидіння відновлення, Бог призивав індивідів і пропорційно наділяв кожного відповідною місією. Ці люди передавали свою місію іншим — тим, у кого були схожі характер та обставини. Таким чином, до того як кожна

сфера місії з плином часу набуває свого завершення, багато хто робить свій внесок у її втілення.

Провидіння відновлення розпочинається на індивідуальному рівні, поширюється на сімейний, національний та світовий рівні і зрештою досягає масштабів Чонджу. Те ж саме стосується місії кожної окремої людини: будучи частиною цілого, вона тим не менше завжди розпочинається на індивідуальному рівні, а потім розширює свої межі, охоплюючи рівні сім'ї, нації і всього світу. Звернувшись до Біблії, ми бачимо, що місія, яку Авраам як індивід розпочав на сімейному рівні, була продовжена Мойсеєм на національному рівні і потім Ісусом на світовому рівні.

Духи, чия місія на землі залишилася незавершеною, спускаються на землю до людей, які мають схожі місії, і допомагають їм у втіленні волі Бога. З точки зору місії, що виконується, тіло людини на землі заміщує фізичне тіло духа, тому що людина, отримуючи допомогу духа, виконує його місію поряд зі своєю власною. У такому разі вона стає другим пришествям того, хто їй допомагає, і може навіть носити його ім'я. Тому людина на землі часто може сприйматися нами як утілення (реінкарнація) певного духа.

Прикладом цього може бути Іван Хреститель, який, виконуючи свою місію з допомогою Іллі, повинен був завершити невиконану ним за життя на землі місію. Ісус назвав Івана Хрестителя Іллею, тому що його тіло замінювало тіло Іллі (Воскресіння 2.3.2.1).

В останні дні ті з людей на землі, кому відводяться місії світового значення, повинні успадкувати та виконати частку відповідальності всіх тих духів, чия місія за життя на землі була схожою на їхню власну. Ці духи спускаються до них і будуть допомагати завершити те, що не вдалося зробити їм самим. У цьому розумінні люди на землі є другим пришествям духів, які їм допомагають, і тому вони можуть уважати себе їхньою реінкарнацією. З цієї причини в останні дні з'являється багато людей, які вважають себе чи Другим пришествям Месії, чи Майтрейєю Буддою, Конфуцієм, Маслиновим деревом, Деревом життя. У буддизмі наполягають на циклі нескінченних перероджень, бо базуються лише на спостереженні зовнішніх явищ реінкарнації без розуміння принципу воскресіння через повернення.

Розділ 3

Об'єднання релігій шляхом воскресіння через повернення

3.1. Об'єднання християнства шляхом воскресіння через повернення

В останні дні духи життя, які перебувають у раю, спускаються на землю до віруючих людей, які, повіривши в Господа Другого пришествя і служачи йому, мають можливість досягти рівня божественних духів. Допомагаючи їм утілити волю Бога в провидінні відновлення, ці духи отримують такі ж переваги, що й віруючі на землі, та входять у Царство Небесне (Воскресіння 2.3.2.2). Відповідно, у дні Другого пришествя всі духи, що перебувають у раю, спустяться до тих віруючих, які живуть на землі, і будуть працювати разом із ними.

Час, коли дух починає працювати з тією чи іншою людиною на землі, залежить від її ставлення до віри, від уроджених якостей та заслуг предків у виконанні волі Бога. Однак, завдяки сприянню духів, які спускаються з раю, рано чи пізно всім віруючим на землі визначено присвятити себе втіленню волі Бога та служінню Господу Другого пришествя. Тому християнство природно об'єднається.

3.2. Об'єднання всіх інших релігій шляхом воскресіння через повернення

Як пояснювалося вище, усі релігії, прагнучи однієї й тієї ж мети, поступово зливаються в одну культурну сферу на засадах християнства (Есхатологія 4.2). Християнство не існує заради самого себе. Його кінцева місія — сприяти досягненню цілей усіх релігій, які з'явилися в минулому. Тому Господь Другого пришествя, який приходить як центр християнства, — це також Майтрейя Будда, який, за переконанням буддистів, повинен повернутися, і Істинна Людина, приходу якої очікують конфуціанці, і Чонг До-Рьонг, якого чекають багато віруючих Кореї. Він — центральна особа, на прихід якої сподіваються також багато інших релігій.

Із цієї причини в часи Другого пришествя всі духи людей, які сповідували за життя відмінні від християнства релігії, повернуться, так само як і духи з раю, на землю, для того щоб отримати переваги воскресіння через повернення, хоча час їхнього приходу буде

відрізнитися залежно від їхнього положення в духовному світі. Отже, їм призначено спуститися на землю до людей, які належать до однієї з ними релігії, і привести їх до Господа Другого пришествя, допомагаючи їм повірити в нього і служити йому в ім'я виконання волі Бога. Таким чином, усі релігії врешті-решт будуть об'єднані навколо християнства.

3.3. Об'єднання невіруючих людей шляхом воскресіння через повернення

Духи людей, які не вірили в Бога, але жили по совісті, також приходять до людей на землі в призначений час, щоб отримати переваги воскресіння через повернення. Вони спонукають людей совісті, які живуть на землі, знайти Господа Другого пришествя і, присвятивши своє життя служінню йому, допомогти йому втілити волю Бога. У Біблії, наприклад, говориться, що під час Першого пришествя три мудреці зі Сходу прийшли в пошуках Ісуса і вклонилися новонародженому (Матв. 2:1—12).

Кінцева мета Божого провидіння відновлення — спасіння всього людства. Тому Бог має намір повністю усунути пекло коли мине час, необхідний кожному для сплати тангам за його гріхи. Пекло не може існувати вічно, залишаючись після досягнення Божої мети добра, тому що це суперечить досконалості Бога, Його ідеалу творення і провидінню відновлення.

Навіть у грішному світі батьки не можуть радіти життю, коли хтось із дітей нещасний. Чи не є це навіть більш правдивим стосовно Бога, нашого Небесного Батька? У Біблії сказано: «Господь... вам довготерпить, бо не хоче, щоб хто загинув, але щоб усі навернулися до каяття» (2 Пет. 3:9). Згідно з цим, пекло не може залишатися вічно. В ідеальному світі, поява якого є найзаповітнішим бажанням Бога, від нього не залишиться й сліду. Так само, як свого часу навіть демони свідчили про Ісуса як про Сина Божого (Матв. 8:29), в останні дні, коли настане час, навіть злі духи спустяться до злих людей на землі, які перебувають із ними на одному духовному рівні, і сприятимуть їхній участі у виконанні волі Бога. Поступово, хоча і впродовж тривалого періоду часу, усі вони об'єднуються на шляху втілення мети творення.

Глава 6

Призначення

Упродовж довгого часу суперечливі уявлення теологів про «призначення» були причиною багатьох питань, які виникали у вірян. Для початку нам слід зрозуміти, що спричинило ці суперечності. У Біблії є багато віршів, які найчастіше тлумачаться таким чином: процвітання чи занепад, щастя чи страждання, спасіння чи засудження людини, так само як і підйом чи падіння націй — усе відбувається у світі саме так, як це призначено Богом.

Наприклад, у Біблії сказано: *«Бо кого Він передбачив, тих і призначив... А кого Він призначив, тих і покликав, а кого покликав, тих і виправдав, а кого виправдав, тих і прославив»* (Рим. 8:29—30). І далі: *«Бо Він [Бог] каже... «Помилую, кого хочу помилувати, і змилюю, над ким хочу змилюватися».* Отож, не залежить це ні від того, хто хоче, ні від того, хто біжить, але від Бога, що милує» (Рим. 9:15—16); *«Чи гончар не має влади над глиною, щоб із того самого місива зробити одну посудину на честь, а одну на нечесть?»* (Рим. 9:21). Згідно з Біблією, Бог полюбив Якова та зненавидів Ісава, коли ті були ще в утробі матері, і їй тоді вже було сказано, що *«більший служитиме меншому»* (Рим. 9:12).

Таким чином, є досить багато біблійних віршів, які підтримують теорію абсолютного призначення. Та не можна забувати, що Біблія досить очевидно свідчить і проти цієї теорії.

Так, Бог, прагнучи відвернути гріхопадіння, не дозволив прабатькам людства їсти від забороненого плоду (Бут. 2:17). З цього можна зробити висновок, що гріхопадіння не було призначене Богом, а стало результатом порушення людьми даної Ним заповіді. У Біблії сказано: *«І пожалкував був Господь, що людину створив на землі. І засмутився Він у серці Своїм»* (Бут. 6:6). Якщо б Бог призначив гріхопадіння, у Нього не було б причин засмучуватися через грішних людей, які лише чинили у відповідності до Його призначення. Також у

Біблії говориться, що всі віруючі в Ісуса будуть урятовані (Іван. 3:16). З цього випливає, що жодній людині не були призначені вічні муки.

Вчення про те, що кінцевий результат дій людини залежить не від Божого призначення, а від зусиль самої людини, підтримується дуже відомими біблійними рядками: «*Просіть і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам*» (Матв. 7:7). Дійсно, якщо будь-які зроблені людиною кроки ведуть урешті-решт до результату, який визначив Бог, то чому Ісус наголошував на важливості зусиль самої людини?

Біблія вчить нас молитися за хворих братів (Як. 5:14), і це явно свідчить про те, що зцілення від хвороби залежить не тільки від Божого призначення. Якщо ми не в змозі змінити призначену Богом долю, то для чого потрібні всі наші сповнені сліз молитви?

Досить логічно припустити: якщо Бог є абсолютним, то Його призначення також абсолютне і не може бути змінене, яких би зусиль людина для цього не доклала. Тому, якщо ми приймаємо традиційне вчення, за яким Боже призначення всього, що відбувається у світі, абсолютне, то ми змушені будемо зробити висновок, що жодні зусилля з боку людини, як-от молитва, *свідкування* (전도, *чондо*), благодійність тощо зовсім не потрібні, бо жодним чином не можуть зарадити Божому провидінню відновлення.

Тож, як бачимо, у біблійних віршах міститься немало доказів на підтвердження обох теорій про призначення, що неминуче призводить до суперечливих поглядів щодо цього питання. Як же вирішується питання про призначення у світлі Принципу? Відповідаючи на нього, розіб'ємо тему «Призначення» на кілька пунктів.

Розділ 1

Призначення Божої волі

Перед тим як говорити про призначення Божої волі, розгляньмо спочатку, у чому вона може виявлятися. Через гріхопадіння людини Бог не зміг досягти мети творення. Таким чином, воля Бога стосовно грішної людини, яку Він прагне втілити в життя в ході Свого провидіння, залишається незмінною — втілити мету творення. У цьому значенні Божа воля полягає в тому, щоб досягти мети провидіння відновлення.

Далі, необхідно пам'ятати, що Бог спочатку визначає Свою волю, а потім працює над її втіленням. Створюючи людину, Бог установив стосовно неї Свою волю — втілити мету творення. Але оскільки

через гріхопадіння Бог не зміг утілити цю Свою волю, Він знову її визначив та вершить провидіння відновлення, щоб усе ж таки виконати невтлену Ним волю.

Бог визначає Свою волю таким чином, щоб результатом її втілення стало не зло, а добро. Бог — суб'єкт добра. Відповідно, мета Його творення також є добром; схожим чином, мета провидіння відновлення і Божа воля стосовно її втілення також є добром. Із цього випливає, що Бог не міг визначити те, що перешкоджає досягненню мети творення або суперечить їй. Зокрема, Він не міг визначити гріхопадіння людини, суд над нею в результаті вчинених нею гріхів чи руйнування Всесвіту. Якщо б таке зло було неминучим результатом Божого призначення, то Бог не міг би бути суб'єктом добра. Більше того, якщо б Бог Сам визначив усе це зло, чи став би Він так побиватися над його наслідками? Натомість у Біблії говориться, що Бог засмутився, дивлячись на грішних людей (Бут. 6:6), і, побачивши невіру царя Саула, пожалкував, що зробив його царем (1 Сам. 15:11). Ці вірші ілюструють, що зло є не результатом Божого призначення, а наслідком того, що люди не впоралися зі своєю часткою відповідальності, об'єднавшись із сатаною.

Якою мірою Бог визначає Свою волю — кінцеве втілення мети творення? Бог — Сутність унікальна, вічна, незмінна, абсолютна, тому і мета Його творення повинна бути такою ж. Відповідно, Його воля стосовно провидіння відновлення, спрямованого на втілення мети творення, також повинна бути унікальною, вічною, незмінною й абсолютною. З цього випливає, що призначення Божої волі також має бути абсолютним (Іс. 46:11). Зважаючи на те, що Бог визначив Свою волю абсолютно, коли обрана для якоїсь місії людина не справляється з нею, Бог усе одно продовжує втілювати Своє провидіння, аж до його повного завершення, навіть якщо для цього Він змушений обрати іншу людину, щоб перекласти цю місію на її плечі.

Наприклад, Бог хотів, щоб мета Його творення була втілена Адамом. І хоча цього не сталося, призначення Бога стосовно втілення Своєї волі залишилося незмінним. Тому Бог послав Ісуса як другого Адама, намагаючись здійснити Свою волю через нього. Коли внаслідок невіри іудеїв воля Бога втілилася не повністю (Месія 1.2), Ісус пообіцяв прийти знову, щоб остаточно її втілити (Матв. 16:27).

Інший приклад — це спроба Бога закласти основу для прийняття Месії на сімейному рівні в провидінні, центром якого були Каїн та Авель. Коли воля Бога не здійснилася через те, що Каїн убив Авеля, Бог вирішив утілити її через сім'ю Ноя. Коли й ця спроба завершилася невдачею, Бог обрав на це місце Авраама, щоб він

обов'язково виконав Його волю. Крім цього можна навести такі приклади: Бог намагався виправити невдачу втілення Своєї волі через Авеля, обравши Сифа на його місце (Бут. 4:25); Бог намагався втілити Свою волю, що залишилася незакінченою Мойсеєм, обравши натомість Ісуса Навина (Нав. 1:5). Коли воля Бога не здійснилася через зраду Іуди Іскаріота, Бог удався до другої спроби втілення Своєї волі, обравши Матвія на його місце (Дії 1:26).

Розділ 2

Призначення щодо виконання Божої волі

Згідно з Принципом творення, Божа мета творення може бути втіленою лише за умови, що людина виконає дану їй частку відповідальності (Творення 5.2.2). І хоча воля Бога, яка полягає в тому, щоб утілити в житті мету творення через провидіння відновлення, є абсолютною і на неї жодним чином не може вплинути людина, обов'язковою умовою втілення Божої волі є виконання людиною своєї частки відповідальності.

Божа мета творення мала втілитися через Адама і Єву, тільки якщо б вони виконали дану їм частку відповідальності й утрималися від того, щоб з'їсти плід із дерева пізнання добра і зла (Бут. 2:17). Відповідно, у ході провидіння відновлення Божа воля виконується тоді, коли наділена певною місією центральна особа виконує свою частку відповідальності. Наприклад, обраний єврейський народ, будучи центральною нацією в провидінні, повинен був повірити в Ісуса і безумовно слідувати за ним для того, щоб Бог цілком завершив спасіння в той час. Та оскільки іудеї не виконали своєї частки відповідальності, не повіривши в Ісуса, втілення Божої волі було відкладене до часу Другого пришествя Христа.

До якої міри Бог визначає виконання Своєї волі? Незважаючи на те, що Божа воля, яка спрямована на втілення мети провидіння відновлення, абсолютна, виконання Божої волі є відносним. Бог визначив, що Його воля втілиться тільки у випадку, коли на додаток до виконання Ним Своєї 95-ти відсоткової частки відповідальності центральна особа виконає свою 5-ти відсоткову частку відповідальності. Ми ведемо мову про 5-ти відсоткову частку відповідальності людини, щоб показати, що її частка відповідальності надзвичайно мала в порівнянні з часткою відповідальності Бога. Проте слід розуміти, що для людей ці п'ять відсотків рівнозначні ста відсоткам їхніх зусиль.

Наведемо деякі приклади: Бог визначив, що Його воля буде втілена через Адама і Єву, лише коли вони утримаються від того, щоб з'їсти плід із дерева пізнання добра та зла, і виконають таким чином свою частку відповідальності. Коли в центрі провидіння відновлення опинився Ной, Бог визначив, що Його волю буде виконано лише за умови, що Ной впорається зі своєю часткою відповідальності, доклавши всіх зусиль, щоб побудувати ковчег. У провидінні спасіння, центром якого був Ісус, Бог визначив, що Його воля виконається за умови, що грішні люди впораються зі своєю часткою відповідальності, повіривши в Ісуса як у Месію та пішовши вслід за ним (Іван. 3:16). Однак люди не справлялися навіть зі своєю невеликою часткою відповідальності, через що Боже провидіння відновлення неодноразово продовжувалося.

У Біблії говориться: *«і молитва віри вздоровить недужого»* (Як. 5:15); *«Твоя віра спасла тебе»* (Мар. 5:34); *«Бо кожен, хто просить, одержує; хто шукає, знаходить; а хто стукає, відчинять йому»* (Матв. 7:8). Ці вірші підтверджують, що Боже призначення щодо виконання Його волі справджується лише за умови виконання людиною своєї частки відповідальності.

Усі ці приклади також показують, наскільки мала частка відповідальності людини в порівнянні з часткою відповідальності Бога: Його зусиллями і тією милістю, яку Він дарує людині. Водночас той факт, що провидіння відновлення неодноразово продовжувалося через те, що центральні особи не могли впоратися з покладеною на них часткою відповідальності, показує, наскільки складно їм було виконати навіть таку порівняно невелику частку.

Розділ 3

Призначення щодо людини

Адам і Єва могли б стати прабатьками людства, які втілюють у собі добро, якби впоралися зі своєю часткою відповідальності, дотримуючись Божої заповіді не їсти плід із дерева пізнання добра і зла. Відповідно, Боже призначення стосовно того, що вони стануть прабатьками людства, які втілюють у собі добро, не могло бути абсолютним. Те ж саме можна сказати й про грішних людей: вони можуть стати такими, якими їм визначив бути Бог, лише в тому разі, якщо виконають свою частку відповідальності. Отже, Бог не може визначити абсолютно, що людина стане такою, якою їй призначено бути.

Тоді в якій мірі Бог визначає долю окремої людини? Необхідною умовою втілення Божої волі конкретною людиною є виконання нею своєї частки відповідальності. Тому, навіть якщо Бог і признає, що та чи інша місія повинна бути втілена тією чи іншою людиною, реальне її втілення залежить від виконання всіх ста відсотків відповідальності, де дев'яносто п'ять відсотків складає відповідальність Бога і п'ять відсотків — відповідальність людини. Лише за таких умов місія буде завершена, і воля Бога набуде свого втілення. Відповідно, якщо людина не виконає своєї частки відповідальності, вона не зможе стати тим, ким їй призначив стати Бог.

Наприклад, обравши Мойсея, Бог призначив, що коли він виконає свою частку відповідальності, то зможе ввести обраний народ у благословенну землю Ханаану (Вих. 3:10). Однак, коли Мойсей учинив усупереч Божій волі, ударивши в Кадеш-Барнеа по скелі двічі, він не впорався зі своєю відповідальністю, і Боже призначення не справдилося: Мойсей помер на шляху до своєї мети (Чис. 20:7—12; 20:24; 27:14).

Коли Бог обрав Іуду Іскаріота, Він призначив, що Іуда залишиться учнем Ісуса, з відданістю виконавши свою частку відповідальності. Проте коли Іуда не впорався зі своєю відповідальністю, Боже призначення стосовно нього не справдилося, і він став зрадником.

Коли Бог призвав євреїв, то визначив, що вони будуть прославлені як обрана нація, втіливши свою частку відповідальності: повірять в Ісуса і служитимуть йому. Проте, коли їхні лідери послали Ісуса на хрест, ця призначена доля не виконалася, і іудейський народ був розпорошений по світу.

Давайте тепер поговоримо про те, як Бог признає центральну особу провидіння відновлення. Мета Божого провидіння спасіння — відновити грішний світ творіння, перетворивши його у світ, первісно задуманий Богом. Відповідно, усім грішним людям призначено отримати спасіння, хоча це й відбудеться в різний час (2 Пет. 3:9). Однак слід мати на увазі, що, так само як процес створення світу, Боже провидіння спасіння — робота з відтворення — не може бути завершена миттєво. Розпочавшись в одній точці, воно поступово розширює свої межі і врешті-решт охопить увесь світ. Таким чином, Бог розпочинає провидіння спасіння з того, що признає, хто стане в ньому центральною особою, і закликає цю людину виконати відведену їй місію.

Тоді яким вимогам повинна відповідати людина, щоб стати центральною особою, яка гідна отримати поклик Бога? По-перше, вона повинна належати до обраної нації, яка несе відповідальність за провидіння відновлення. Далі, народившись у середовищі обраного

народу, вона повинна бути нащадком тих, хто у своєму житті зробив багато добра. Крім того, за своїми вродженими якостями вона повинна підходити для покладеної на неї місії. Не менш важливим залишається також набуття необхідних для виконання цієї місії досвіду та навичок. І навіть із тих людей, які відповідають усім цим вимогам, Бог передусім обирає людину, яка живе в той час і в тому місці, які найбільше підходять для здійснення задуманого.

Розділ 4

Роз'яснення біблійних віршів, які підтримують теорію абсолютного призначення

Ми вже з'ясували багато питань стосовно Божого призначення. Тепер розгляньмо, як пояснити біблійні цитати, наведені на початку глави, відповідно до яких складається враження, що Боже призначення всього, що відбувається, абсолютне.

Розпочнімо з такого вірша: *«Бо кого Він передбачив, тих і призначив... А кого Він призначив, тих і покликав, а кого покликав, тих і виправдав, а кого виправдав, тих і прославив»* (Рим. 8:29—30).

Оскільки Бог усезнаючий, Він заздалегідь знає, хто має якості, необхідні для того, щоб стати центральною особою в провидінні відновлення (Призначення 3). Тому, щоб виконати мету провидіння відновлення, Бог призначає та призиває того, кого Він «передбачив». Його відповідальність полягає в тому, щоб покликати людину, але тільки це ще не означає, що людина буде Ним виправдана та прославлена. Для цього вона повинна виконати свою відповідальність. Тільки тоді, отримавши виправдання, вона буде прославлена Богом. Тож, призначення Бога, за яким людина буде прославлена, втілюється лише в разі, якщо остання завершить свою частку відповідальності. Оскільки в цьому вірші не згадується вираз «частка відповідальності людини», складається враження, що все залежить від абсолютного призначення Бога.

Також у Біблії говориться: *«Помилую, кого хочу помилувати, і змилосерджуся, над ким хочу змилосердитись. Отож, не залежить це ні від того, хто хоче, ні від того, хто біжить, але від Бога, що милує»* (Рим. 9:15—16).

Як пояснювалося вище, тільки Бог бачить наперед, яка людина більше за інших підходить для виконання мети провидіння відновлення, відтак Він обирає її. Отож, обирати таку людину, милувати її та змилосердитися над нею — привілей Бога. І це не залежить ні

від бажання, ні від зусиль людини. Мета цього вірша — наголосити на могутності та милосерді Бога.

Святий Павло також писав: «*Чи гончар не має влади над глиною, щоб із того самого місива зробити одну посудину на честь, а одну на нечесть?*» (Рим. 9:21). Уже було сказано, що частка відповідальності, дана Богом людям, — це умова, яка дає Йому змогу любити їх більше, ніж будь-яких інших істот у світі творіння. З цієї умовою Бог дав людині можливість успадкувати Його творче начало і отримати право на положення володаря світу творіння. Однак людина, вчинивши гріхопадіння, не виконала цієї умови. Тому грішна людина стала істотою, яка не має ніякої цінності, немов сміття, що викидається. Наведені рядки повинні були показати людям, що, опинившись у такому положенні, вони не мають права скаржитися, як би Бог до них не ставився.

Також у Біблії говориться, що Бог любив Якова та ненавидів Ісава ще тоді, коли вони були в утробі матері, не встигши зробити ні добрих, ні злих учинків. Чому Бог, уже тоді віддаючи перевагу одному з них, сказав: «*Більший служитиме меншому*» (Рим. 9:10–13)? Чому Він любив одного і ненавидів іншого? Тому що Бог мав дотримуватись програми шляху провидіння відновлення. Як буде більш докладно розглядатися далі (Основа 3.2), Бог дав Ісаку близнюків, Ісава та Якова, з наміром, щоб вони зайняли положення Каїна та Авеля. Вони мали відновити шляхом тангам волю Бога, спрямовану на відновлення права первородства старшого сина, яку Він не зміг утілити раніше в сім'ї Адама, коли Каїн убив Авеля. Для цієї мети Бог мав намір підкорити Ісава, який займав положення Каїна, Якову, який перебував на положенні Авеля. Бог «ненавидів» Ісава, тому що він займав положення Каїна. Яків міг отримувати любов Бога, тому що перебував на положенні Авеля.

Але насправді ненависть чи любов Бога до обох братів визначається тим, чи впораються вони зі своєю часткою відповідальності, тому Ісав, підкорившись Якову, також отримав благословення любові, як і його брат, хоча спочатку він займав положення, що обумовлювало ненависть Бога. З іншого боку, хоча Яків і займав положення, що передбачало отримання любові Бога, він міг би зовсім не отримати її, якщо б не виконав даної йому частки відповідальності.

Люди, як-от Жан Кальвін, обстоювали вчення про абсолютне та повне призначення, у якого й досі залишається багато прибічників, тому що не розуміли того, як співвідносяться частка відповідальності Бога та частка відповідальності людини у втіленні мети провидіння відновлення, і вважали, ніби виконання Божої волі залежить виключно від дій Бога.

Глава 7

Христологія

Грішному людству, яке перебуває в пошуках спасіння, слід розв'язати ще багато питань, і важливіші з-поміж них стосуються «Христології». У цій главі викладено питання, що охоплюють такі теми, як Трійця, тобто стосунки між Богом, Ісусом і Святим Духом, а також народження згори і стосунки між Ісусом, Святим Духом і грішними людьми. Аж до цього часу ніхто не міг дати на них вичерпних відповідей. Доки вони не будуть розв'язані, не припиняться суперечки між віруючими і між різними вченнями всередині християнства. Знайти необхідні відповіді нам допоможе насамперед розуміння того, якою цінністю була наділена людина при створенні. Розпочнімо обговорення саме з цього питання, тим самим готуючи ґрунт для розуміння всіх інших тем, що розглядаються в межах «Христології».

Розділ 1

Цінність людини, яка втілила мету творення

Давайте поговоримо про те, яка цінність людини, що втілила мету творення, тобто яка цінність досконалого Адама. Спробуємо підійти до цього питання з різних точок зору.

По-перше, взаємозв'язок між Богом і досконалою людиною схожий на взаємозв'язок між дуальними властивостями. Людина при створенні була наділена душею та тілом, що становлять подобу дуальних властивостей Бога (Творення 1.1). Взаємостосунки Бога і досконалої людини можна порівняти зі стосунками між дуальними властивостями людини, тобто між її душею та тілом. Якщо тіло було створене за подобою невидимої душі як її субстанцій-

ний об'єкт, то людина була створена за образом невидимого Бога як Його субстанційний об'єкт. Душа і тіло досконалої людини нероздільні, вони утворюють єдине ціле, у центрі якого Бог. У такій же нерозривній єдності перебувають Бог і досконала людина, які утворили савікіде. Будучи єдиною з Богом, людина в повсякденному житті відчуває Його Шімджон як свій власний. Утіливши мету творення, людина стає храмом, у якому Бог може перебувати вічно (1 Кор. 3:16), і набуває Божественної природи (Творення 3.2). Як сказав Ісус, людина повинна бути досконалою, як досконалий наш Небесний Батько (Матв. 5:48). Отже, ми можемо зробити висновок, що людина, яка втілила мету творення, володіє, так само як і Бог, Божественною цінністю.

По-друге, розгляньмо цінність людини з точки зору мети, заради якої вона була створена. Вона була створена, щоб стати для Бога постійним джерелом щастя. У кожної людини є певні риси, притаманні лише їй і нікому більше. І скільки б не народжувалося на землі людей, кожен, як особистість, неповторний. Кожна людина — субстанційний об'єкт Бога, лише в ній набуває свого відображення певний аспект Його дуальних властивостей. Таким чином, кожна людина унікальна, оскільки вона єдина, хто в змозі торкнутися цього особливого аспекту Божої природи і тим самим принести Богу радість (Творення 3.2). Тому кожна людина, яка втілила мету творення, є унікальним творінням у Всесвіті і має унікальну цінність. Виходячи з цього стають зрозумілими слова Будди: *«На небесах і землі я один удостоєний такої честі»*.¹

По-третє, давайте обговоримо цінність досконалої людини з точки зору її взаємостосунків зі світом творіння, про які більш докладно говорилося раніше (Творення). Людина наділена і духом, і тілом; за допомогою духовного «я» вона керує духовним світом, а через фізичне «я» — фізичним світом. Тому людина, яка втілила мету творення, стає володарем світу творіння (Бут. 1:28). Через людину, яка є посередником між двома світами, вони вступають у сусучагьон і утворюють єдиний світ — субстанційний об'єкт Бога.

З Принципу творення ми знаємо, що у Всесвіті субстанційно проявляються дуальні властивості людини. Духовне «я» людини — це субстанційне втілення всіх елементів духовного світу, а фізичне «я» — субстанційне втілення всіх елементів фізичного світу. Людина, яка здійснила мету творення, є субстанційним утіленням Чонджу. Через це її називають мікрокосмом. Отже, цінність людини

¹ Переклад з англійської: Ch'ang A-han. Т. 1.14, с. 1—2; Mahapadana Suttana, Digha-nikaya ii. 15.

рівнозначна цінності Чонджу. Тому Ісус сказав: «Яка ж користь людині, що здобуде увесь світ, але душу свою занепастить?» (Матв. 16:26).

Уявіть собі, що існує досконала машина, кожна частина якої — одна єдина в усьому світі; її ніде не можна більше знайти і неможливо відтворити. Тоді цінність однієї її деталі буде рівна цінності всієї машини, тому що, якою б незначною ця частинка не була, без неї вся машина не буде функціонувати. Схожим чином досконала людина має унікальну особистість, і яким би несуттєвим не здавалося її існування, її цінність стоїть нарівні з цінністю всього Чонджу.

Розділ 2

Людина, яка втілила мету творення, та Ісус

2.1. Досконалий Адам та Ісус із точки зору відновлення дерева життя

Історія людства — це історія провидіння відновлення. Її мета — створення Царства Небесного на землі, яке стане реальністю в дні завершення історії, коли людство знову здобуде втрачене в Едемському саду дерево життя (Бут. 3:24; Об'яв. 22:14). Якщо ми зрозуміємо, як пов'язані між собою дерево життя, яке знаходилося в Едемському саду (Бут. 2:9), і дерево життя, яке буде відновлене в останні дні (Об'яв. 22:14), то нам стане зрозумілий зв'язок, що існує між Ісусом і досконалим Адамом.

У главі «Гріхопадіння» (1.1.1) нами вже докладно обговорювався той факт, що якби Адам повністю втілив ідеал творення, то він став би деревом життя (Бут. 2:9), тоді і всі його нащадки стали б деревами життя. Однак через гріхопадіння Адама воля Бога не здійснилася (Бут. 3:24), і відтоді грішні люди жили надією на те, що вони будуть відновлені як дерева життя (Прип. 13:12; Об'яв. 22:14). Оскільки грішна людина не здатна досягти повного відновлення і стати деревом життя лише за рахунок своїх власних зусиль, повинна з'явитися людина, яка прийде як дерево життя і, втіливши ідеал творення, «щепить» від себе все грішне людство. Ісус і є тим деревом життя, про яке говориться в Біблії (Об'яв. 22:14). Якби Адам утілив ідеал досконалості, що символічно представлений в Едемському саду деревом життя, то з точки зору втілення мети творення він би нічим не відрізнявся від Ісуса — дерева життя, про яке розповідає Книга Об'явлень (Об'яв. 22:14). Відповідно, їхня первозданна цінність була б рівною.

2.2. Людина та Ісус із точки зору втілення мети творення

Вище ми визначили цінність досконалої людини. Порівняймо тепер цінність досконалої людини та цінність Ісуса. Щоб досягти мети творення, людина повинна бути досконалою, як Бог (Матв. 5:48). Володіючи такою ж Божественною природою, як і Бог, вона стає безмежно цінною. Оскільки Бог вічний, то людина, яка створена для того, щоб стати Його досконалим субстанційним об'єктом, повинна мати вічне життя. Досконала людина унікальна і є володарем світу творіння, тому без неї цінність існування Чонджу не може бути реалізована у всій повноті. Таким чином, людина має цінність рівня Чонджу.

Ніхто і ніщо не може мати більшу цінність, ніж людина, яка втілила мету творення. У цьому цінність Ісуса, — а він, без сумніву, був тим, хто набув найвищої цінності у світі. Традиційні християнські уявлення про Божественну природу Ісуса цілком підтверджуються, оскільки Ісус, будучи досконалою людиною, абсолютно єдиний із Богом. Положення Принципу про те, що Ісус — це людина, яка втілила мету творення, ніяк не зменшує його цінності. Навпаки, Принцип підносить істинну цінність усіх досконалих людей, порівнюючи її до цінності Ісуса.

Розгляньмо тепер деякі біблійні вірші, які підтверджують, що Ісус — це людина, яка втілила мету творення. У Біблії написано: «Один бо є Бог, і один Посередник між Богом та людсьми, людина Христос Ісус» (1 Тим. 2:5); «Бо як через непослух одного чоловіка [Адама] багато хто стали грішними, так і через послух Одного [Ісуса] багато хто стануть праведними» (Рим. 5:19); «Смерть бо через людину, і через Людину воскресення мертвих» (1 Кор. 15:21); «Бо Він визначив день, коли хоче судити по правді весь світ через Мужа, що Його наперед Він поставив, і Він подав доказа всім, із мертвих Його воскресивши» (Дії 17:31); «І, як було за днів Ноевих, то буде так само й за днів Сина Людського» (Лук. 17:26). Таким чином, у Біблії явно вказується на те, що Ісус — це людина. Більше того, він і повинен був прийти як людина, бо тільки в такому випадку він міг стати Істинним Батьком і дарувати людям народження згори.

2.3. Ісус — це Сам Бог?

Коли Пилип попросив Ісуса показати йому Бога, той відповів: «Хто бачив Мене, той бачив Отця, то як же ти кажеш: Покажи нам Отця? Чи не віруєш ти, що Я в Отці, а Отець у Мені?» (Іван. 14:9—10).

У Біблії про Ісуса говориться: «Воно в світі було, і світ через Нього повстав, але світ не пізнав Його» (Іван. 1:10). Ось що сказав сам Ісус: «Поправді, поправді кажу вам: Перш, ніж був Авраам, Я є» (Іван. 8:58). На основі вищенаведених віршів багато християн вірило і вірить, що Ісус і є Бог-Творець.

Ісус може бути названий Богом у тому розумінні, що він здійснив мету творення і живе в цілковитій єдності з Богом, утілюючи в собі Божественне начало. Проте він жодною мірою не є Самим Богом. Стосунки між Богом та Ісусом можна порівняти зі стосунками між душею та тілом. Оскільки тіло є субстанційним об'єктом душі, відображає її і утворює з нею єдине ціле, його можна вважати другою душею, однак не можна ототожнювати з нею. Схожим чином Ісус, як утілення Бога, будучи єдиним із Ним, може бути названим другим Богом, але він не є Самим Богом. Дійсно, можна сказати, що той, хто бачив Ісуса, бачив Бога (Іван. 14:9—10), однак Ісус, промовляючи ці слова, не мав на увазі, що він і є Самим Богом.

Біблія називає Ісуса Словом, яке «сталося тілом» (Іван. 1:14). Це означає, що він — утілення Слова, тобто той, через кого Слово набуло життя. У Біблії написано, що все «через Нього [Слово] повстало» (Іван. 1:3), а також, що весь «світ через Нього [Ісуса] повстав» (Іван. 1:10). Таким чином, у цьому значенні Ісуса можна назвати Творцем.

Згідно з принципом творення, усе у Всесвіті створене за образом досконалої людини, яка наділена дуальними властивостями сонсан і хьонсан, тому досконала людина є втіленням усіх елементів світу творіння і центром їхньої гармонійної взаємодії. У цьому розумінні можна сказати, що світ був створений через досконалу людину. Більше того, Бог задумав, що людина стане на положення творця всього, що існує у світі, для чого Він наділив її якостями та могутністю Творця. Задумане Богом стало б реальністю після того, як людина, виконавши свою частку відповідальності, досягла досконалості. Виходячи з цього стає очевидним, що наведені біблійні рядки підтримують думку про те, що Ісус — це людина, яка втілила мету творення, а не вказують на те, що він — Сам Творець.

Ісус також сказав: «Перш, ніж був Авраам, Я є» (Іван. 8:58). Ісус був нащадком Авраама. Однак із точки зору провидіння відновлення Ісус є предком Авраама, бо, даючи народження згори всім людям, він стоїть на положенні прабатька людства. Ми маємо зрозуміти, що ці слова зовсім не означають, що Ісус — Сам Бог. Коли Ісус жив на землі, він нічим не відрізнявся від будь-кого з нас, за винятком того, що в нього не було первородного гріха. Те ж саме можна сказати й про його життя після воскресіння: дух Ісуса, який живе в

духовному світі так само, як і духовні «я» його учнів, відрізняється від них лише тим, що, досягши рівня божественного духу, він випромінює яскраве світло, тоді як його учні, маючи рівень духів життя, віддзеркалюють це світло.

У Біблії сказано, що від часу воскресіння Ісус «заступається за нас» перед Богом у духовному світі, так само як він це робив на землі (Рим. 8:34). Якщо Ісус — Сам Бог, як він може заступатися за нас перед самим собою? Більше того, Ісус звертається до Бога, чи Отця, з проханням про допомогу, що також свідчить про те, що він не Сам Бог (Матв. 27:46; Іван. 17:1). Крім того, чи можливо, щоб Бога, якщо таким є Ісус, випробовував сатана, і щоб зрештою він був розп'ятий силами зла? Насамкінець можна також навести слова Ісуса на хресті: «Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув?» (Матв. 27:46), які ще раз доводять, що він не є Самим Богом.

Розділ 3

Грішна людина та Ісус

Людина так ніколи і не набула тієї істинної цінності, якою вона могла б володіти, якби втілила мету творення. Навпаки, вчинивши гріхопадіння, вона опустила так низько, що стала поклонятися навіть ангелам, яким первісно відводилося положення сходиною нижче, ніж людині. З іншого боку, цінність Ісуса — це цінність людини, яка втілила мету творення, що дає йому право володарювати над усім світом творіння, зокрема над ангелами (1 Кор. 15:27). Наявність у грішної людини первородного гріха створює умову, через яку сатана може нападати на неї. З іншого боку, Ісус, не маючи первородного гріха, не має умови для вторгнення сатани. Грішна людина не здатна досягнути волі та Шімджон Бога. Вона може торкнутися їх лише на мить. На противагу цьому, Ісус не лише повністю розумів волю та Шімджон Бога, він також вів повсякденне життя, відчуючи Божий Шімджон як свій власний.

Людина позбавлена будь-якої цінності, доки вона залишається в гріховному стані. Однак, відродившись через Ісуса, Істинного Батька, вона може звільнитися від первородного гріха і стати його дитиною, втіливши в собі добро. Після цього вона може бути відновлена до положення людини, яка втілила мету творення. Досконала людина схожа на Ісуса, і стосунки між ними такі ж, як стосунки між батьком і сином. Батько завжди зберігає своє положення старшого, та при цьому і батько, і син володіють рівною первісною цінністю.

Тож, Христос — голова церкви (Еф. 1:22), а ми — його тіло та члени (1 Кор. 12:27). Ісус — головний храм, а ми — дочірні храми; він — Лоза, а ми — гілки (Іван.15:5). Ми, дикі оливкові дерева, зможемо стати істинними оливковими деревами, коли прищепимося від Ісуса — істинного оливкового дерева (Рим.11:17). Тому Ісус називає нас «друзі Мої» (Іван. 15:14), і в Біблії говориться, що, коли він з'явиться, то «будем подібні до Нього» (1 Іван. 3:2). Ісус — «первісток», а коли він повернеться, ми, що належимо Христу, будемо наступними (1 Кор. 15:23).

Розділ 4

Народження згори та Трійця

Учення про Трійцю вважається одним із найскладніших у християнській теології. Крім того, тісно пов'язане з ним питання про народження згори на перший погляд здається зрозумілим, однак і воно вимагає більш глибоких роз'яснень. Ці питання будуть розглянуті в цьому розділі.

4.1. Народження згори

4.1.1. Ісус і Святий Дух та народження згори, яке вони дають

Ісус сказав Никодиму: «Поправді, поправді кажу Я тобі: коли хто не народиться згори, то не може побачити Божого Царства» (Іван. 3:3). Народження згори означає «друге народження». Чому грішні люди повинні народитися згори?

Якби Адам і Єва втілили ідеал творення і стали Істинними Батьками людства, то їхні нащадки, будучи вільними від первородного гріха дітьми добра, могли б створити Царство Небесне на землі. Однак, учинивши гріхопадіння, Адам і Єва стали батьками зла і дали життя дітям, які втілили в собі зло і створили пекло на землі. Тому, як сказав Ісус Никодиму, грішні люди не в змозі «побачити Божого Царства», доки вони не переживуть друге народження і не стануть дітьми Бога, вільними від первородного гріха.

Людина не може народитися без батьків. Хто ж є тими батьками добра, через яких ми можемо народитися знову і позбутися первородного гріха? Хто допоможе увійти в Царство Боже? Батьки, які мають первородний гріх, не можуть дати народження дітям добра, вільним від первородного гріха. Немає сумнівів у тому, що серед грішних людей неможливо знайти безгрішних батьків. Ці батьки

повинні зійти з небес. Таким *Істинним Батьком* (참아버지, *чамабоджі*) людства був Ісус. Він прийшов як Істинний Батько, місія якого — дати відродження грішним людям, перетворити їх у дітей, які втілюють добро та вільні від первородного гріха, і таким чином створити Царство Небесне на землі. Тому в Біблії сказано: «*Благословенний Бог..., що великою Своєю милістю віродив нас до живої надії через воскресення з мертвих Ісуса Христа*» (1 Пет. 1:3). Ісус стояв у положенні Істинного Батька, яке не зміг зайняти Адам. Тому в Біблії говориться, що Ісус — останній Адам (1 Кор. 15:45) і Батько вічності (Іс. 9:6).

Але один батько не може дати життя дітям. Для того щоб дати відродження грішним дітям, зробивши їх дітьми добра, поряд з Істинним Батьком повинна з'явитися й *Істинна Матір* (참어머니, *чамомоні*). У ролі Істинної Матері прийшов Святий Дух. Тому Ісус і сказав Никодиму, що ніхто не може ввійти в Царство Боже, якщо не народиться від Духа Святого (Іван. 3:5).

Багато людей отримує одкровення про те, що Святий Дух — жіноче начало. Це пояснюється тим, що він приходить у ролі Істинної Матері, або другої Єви. Оскільки Святий Дух — жіночий аспект Бога, ми не можемо зайняти положення нареченої Ісуса, доки не приймемо його. Маючи жіночу природу, Святий Дух утішає і зворушує серця людей (1 Кор. 12:3). Його місія полягає в тому, щоб допомогти людям розкаятися у своїх гріхах, тим самим сприяючи відновленню шляхом тангам гріха, що вчинила Єва. Ісус, який є чоловіком, працює на небесах (янсон), а Святий Дух, жіноче начало, — працює на землі (имсон).

4.1.2. Ісус і Святий Дух із точки зору дуальних властивостей Логосу

«Логос» — грецьке слово, що означає «Слово» або «закон». Біблія вказує, що Логос — це об'єкт Бога (Іван.1:1), який перебуває у взаємодоповнюючих стосунках із Ним. Оскільки Бог, суб'єкт Логосу, існує на основі дуальних властивостей, Логос, як Його об'єкт, також повинен бути наділений ними. Якщо б Логос був позбавлений дуальних властивостей, усе існуюче, що створене через нього (Іван. 1:3), не складалося б із дуальних властивостей. Отже, дуальні властивості Логосу втілилися в Адамі та Єві — субстанційних об'єктах Бога на рівні образу (Творення 1.1).

Якби Адам, як чоловік, який утілював ідеал творення, став деревом життя, та Єва, як жінка, яка втілювала ідеал творення, стала деревом пізнання добра і зла, а потім вони вдвох стали Істинними

Батьками людства, то вони втілили б Три Божих Благословення та встановили б Царство Небесне на землі. Однак, замість цього, вони згрішили, і цей світ став пеклом на землі. Тому, щоб дати грішним людям народження згори, Ісус прийшов як останній Адам (1 Кор.15:45), Істинний Батько людства, з місією дерева життя (Об'яв. 22:14). Якщо це так, то чи не повинна з'явитися ще й Істинна Матір людства (Об'яв. 22:17), друга Єва, з місією дерева пізнання добра і зла? Істинною Матір'ю, через яку грішне людство може отримати духовне відродження, і є Святий Дух.

4.1.3. Духовне народження згори через Ісуса і Святого Духа

Любов батьків дає початок новому життю. Коли ми, будучи сповнені натхнення від Святого Духа, починаємо вірити в Ісуса як свого Спасителя (1 Кор. 12:3), ми приймаємо любов духовних Істинних Батьків, що виникає в результаті сусучагьон між Ісусом, духовним Істинним Батьком, і Святим Духом, духовною Істинною Матір'ю. Завдяки цій любові в нас вливається нове життя і відбувається духовне оновлення. Це і є духовне народження згори. Однак, оскільки гріхопадіння відбулося як на духовному, так і на фізичному рівнях, наше очищення від первородного гріха відбувається тоді, коли ми народжуємося знову і духовно, і фізично. Тому Ісус повинен прийти знову і через фізичне народження згори дати людям фізичне спасіння.

4.2. Трійця

Згідно з Принципом творення, Божа мета творення не здійсниться, доки на основі чонпунхапчагьон не буде втілено самтесанмокчок і створено савікіде. Щоб виконати мету творення, Ісус і Святий Дух зайняли положення субстанційних об'єктів Бога, які втілили в розділеній формі Його дуальні властивості. Об'єднавшись у сусучагьон, центром якого є Бог, вони створили савікіде. Таким чином, Бог, Ісус і Святий Дух стали одним цілим, і ця єдність утворила *Трійцю* (삼위일체, *самвіільче*).

Первісно Божа мета створення Адама і Єви полягала в утворенні Трійці через утвердження їх на положенні Істинних Батьків людства, поєднаних у гармонійній єдності в савікіде, центром якого є Бог. Якби Адам і Єва не згрішили, а разом із Богом утворили Трійцю, стали Істинними Батьками і примножилися б у дітях добра, їхні нащадки також ставали б чоловіками та дружинами добра

в центрі з Богом. Таким чином, кожна подружня пара сформувала б у єдності з Богом Трійцю. І тоді, як природний результат утілення даних Богом Трьох Благословень, на землі було б створене Царство Небесне. Однак у результаті гріхопадіння Адама і Єви центром савікіде, яке вони встановили, і трійці, що виникла за таких умов, став сатана; інакше кажучи, вони утворили трійцю в єдності з сатаною. Їхні нащадки схожим чином продовжували створювати трійці в єдності з сатаною і так побудували грішне людське суспільство.

З цієї причини Бог прагнув дати людям народження згори і можливість створити Трійці в єдності з Ним. Для цього Бог мав утвердити Ісуса і Святого Духа як других Адама і Єву, щоб вони стали Істинними Батьками людства. Проте воскреслий Ісус і Святий Дух у єдності з Богом утворили духовну трійцю, виконавши місію лише духовних Істинних Батьків. Оскільки Ісус і Святий Дух виконують місію лише духовного народження згори, віруючі люди залишаються поки що на положенні їхніх духовних дітей, відновлюючись до рівня духовних трійць.

Отже, Христос сам повинен повернутися, щоб утворити субстанційну Трійцю в єдності з Богом, стати як духовним, так і фізичним Істинним Батьком і дати як духовне, так і фізичне народження згори, звільняючи грішних людей від первородного гріха і даючи їм змогу будувати субстанційні трійці з Богом у центрі. Коли грішні люди створять первозданні савікіде з Богом у центрі, нарешті буде відновлене Царство Небесне на землі, у якому втілено Три Божих Благословення.

Частина друга

Вступ

Провидіння відновлення (복귀섭리, покквісомні) — це Божа робота з відновлення людей до їхнього первісного, безгрішного стану, після досягнення якого вони зможуть утілити мету творення.

Як ішлося в першій частині, людина вчинила гріхопадіння на завершальному етапі стадії росту і відтоді залишалася під владою сатани. З метою відновлення людей Бог насамперед здійснює провидіння відокремлення від сатани.

Як зазначалося в Христології, щоб розірвати зв'язок із сатаною й відновитися до положення перед гріхопадінням, ми повинні звільнитися від первородного гріха. Це можливо лише шляхом відродження через Месію, Істинного Батька людства. Отже, ідучи шляхом відокремлення від сатани, ми повинні піднятися до рівня розвитку Адама і Єви до гріхопадіння, тобто досягти стану завершального етапу стадії росту. На цій основі нам слід прийняти Месію та відродитися, відновившись таким чином до положення, у якому перебували Адам і Єва до гріхопадіння. Далі, слідуючи за Месією, ми маємо продовжити розвиток і досягти зрілості, щоб зрештою втілити мету творення.

Оскільки провидіння відновлення є Божою роботою з відтворення заради досягнення мети творення, Бог здійснює його згідно зі Своїм Принципом. Стосовно провидіння відновлення він називається *принципом відновлення* (복귀원리, покквіуоллі). Тепер розгляньмо, як здійснюється провидіння відновлення.

Розділ 1

Принцип відновлення шляхом тангам

1.1. Відновлення шляхом тангам

Перед тим як говорити про принцип відновлення шляхом тангам, нам слід зрозуміти, у якому положенні опинилися люди стосовно Бога і сатани в результаті гріхопадіння. Якби прабабки людства не згрішили, а досягли досконалості і єдності з Богом у Шімджон, то у своєму житті вони взаємодіяли б лише з Богом. Однак через гріхопадіння вони вступили в кровний зв'язок із сатаною, наслідком якого стала їхня вимушена взаємодія також і з сатаною. Відразу після гріхопадіння, коли Адам і Єва, маючи первородний гріх, ще не встигли зробити ні добрих, ні злих учинків, вони опинилися в проміжному положенні — між Богом і сатаною, будучи пов'язаними з обома. Унаслідок цього всі їхні нащадки також перебувають у проміжному положенні. Візьмемо для прикладу людину в грішному світі, яка не вірить в Ісуса, але живе по совісті. Доки людина веде совісний спосіб життя, сатана не може затягти її в пекло; але й Бог не може відправити її в рай доти, доки вона не повірить в Ісуса. Така людина перебуває в проміжному положенні, і її дух після смерті не піде ні в рай, ні в пекло, а залишатиметься на проміжному рівні духовного світу.

Як Бог відокремлює від сатани грішних людей, які перебувають у проміжному положенні? Сатана взаємодіє з ними на підставі встановленого кровного зв'язку. Тому доки люди не створять умову (조건, чокон), завдяки якій Бог зможе оголосити їх Своїми, у Нього немає жодної можливості відновити їх на Своему боці. Сатана ж змушений визнати, що Бог є Творцем людей. Тому доки сатаною не знайдена умова, за допомогою якої він отримує можливість зазіхнути на людину, йому не вдається заволодіти нею. Отже, коли грішна людина виконує умови добра, вона переходить на сторону Бога, а виконуючи умови зла, людина опиняється на боці сатани.

Наприклад, коли сім'я Адама перебувала в проміжному положенні, Бог дав його дітям, Каїну й Авелю, можливість принести жертви належним чином, щоб сім'я Адама могла зайняти положення, яке б дало Богу змогу здійснювати Своє провидіння відновлення через неї. Однак замість цього Каїн убив Авеля, створивши умову для вторгнення сатани. Бог послав грішним людям Ісуса, щоб, повіривши в нього, вони створили умову для повернення на сторону

Бога. На жаль, коли Ісус прийшов, багато людей зреклися його й залишилися на боці сатани. У цьому полягає причина того, що Ісус є як Спасителем, так і суддею.

Що ж тоді означає відновлення шляхом тангам? Якщо людина втрачає своє первісне положення чи стан, вона повинна виконати певну умову для того, щоб відновити їх. Процес створення таких умов називається *тангам* (탕감, *відкуплення*). Наприклад, щоб повернути втрачену репутацію, позицію чи здоров'я, людина повинна докласти потрібних зусиль або заплатити відповідну ціну. Уявімо собі двох людей, які любили одне одного, але потім їхні стосунки зіпсувалися; вони мають створити умову примирення для того, щоб відновити любов, яку вони мали раніше.

Таким же самим чином і людям, які через гріхопадіння втратили первозданне положення й стан, необхідно виконати певну умову, перш ніж вони зможуть відновитися до цього положення й стану. Процес відновлення первозданного положення і стану шляхом створення таких умов ми називаємо *відновленням шляхом тангам* (탕감복귀, *тангампоккві*), а створену умову — *умовою тангам* (탕감조건, *тангамчокон*). Божа робота з відновлення людей до їхнього первозданного стану шляхом виконання ними умов тангам називається *провидінням відновлення шляхом тангам* (탕감복귀섭리, *тангампокквісомні*).

Як умова тангам співвідноситься з цінністю того, що було втрачене? Ми можемо відповісти на це запитання, розглянувши три типи умов тангам.

До першого типу належить умова рівнозначного тангам. У цьому разі відновлення досягається шляхом створення умови тангам, яка з точки зору витрачених зусиль прирівнюється до цінності того, що було втрачене відносно первісного положення чи стану. Акти відшкодування чи компенсації є умовами тангам цього типу. У біблійному вірші: «А якщо станеться нещастя, то даси душу за душу, око за око, зуба за зуба, руку за руку, ногу за ногу...» (Вих. 21:23–25) — ідеться про цей тип умови тангам.

Другий тип — умова меншого тангам, коли відновлення здійснюється шляхом створення умови тангам ціною менших витрат відносно цінності втраченого. Наприклад, дехто має великий борг, і якщо кредитор проявляє доброзичливість, пробаваючи частину боргу, тоді боржник може повернути меншу частину всієї суми, таким чином погасивши весь борг. За цим же принципом, шляхом створення малої умови тангам, яка полягає в тому, щоб повірити в спокуту гріха через хрест, ми отримуємо набагато більшу милість

спасіння: пройшовши через однакову з Ісусом смерть, воскресемо до нового життя. Виконуючи умову тангам через хрещення водою, ми можемо духовно відродитися через Ісуса і Святий Дух. Більше того, з'ївши хліба та випивши вина на церемонії Святого Причастя, ми отримуємо безцінну милість долучитися до тіла і крові Ісуса. Усе це — приклади умов меншого тангам.

Третій тип — це умова більшого тангам. Якщо людині не вдалося повернутися до первісного положення через невдачу під час створення умови меншого тангам, то виникає необхідність в іншій умові, виконання якої, однак, досягається більшою ціною, ніж за першої спроби. Наприклад, через помилку Авраама під час принесення в жертву голуба, барана й телиці він був змушений виконати умову більшого тангам, щоб виправити невдачу: Бог звелів йому принести в жертву єдиного сина Ісака. У часи Мойсея, коли ізраїльтяни не змогли повірити Божій обіцянці та зберегти віру протягом сорока днів розвідки в Ханаанській землі, вони були змушені виконати умову більшого тангам, блукаючи в пустелі сорок років: за кожен день невдалої розвідувальної місії вони заплатили роком шляху (Чис. 14:34).

Чому необхідна більша умова тангам, якщо вона виконується вдруге? Коли центральна особа в провидінні знову створює умову тангам, до її власної невиконаної умови обов'язково додаються невдалі умови тангам попередніх осіб.

Далі давайте розглянемо спосіб виконання умов тангам. Щоб відновитися у своєму первісному положенні та стані, які людина залишила, вона повинна створити умову тангам, ідучи при цьому шляхом, зворотним до ходу вчинення помилки. Наприклад, через те що обраний народ зрікся Ісуса й послав його на хрест, із метою спасіння та відновлення положення Божих обранців євреї повинні йти зворотним шляхом: любити Ісуса та добровільно нести свій хрест (Лук. 14:27). Із цієї причини християнство стало релігією мучеників. Крім того, люди, порушивши Божу волю і вчинивши гріхопадіння, засмутили Бога. Щоб відновити це шляхом тангам, нам слід прагнути відновлення нашої первозданної природи та втішати Бога, живучи в покорі до Його волі. Через те що перший Адам залишив Бога, його нащадки були кинуті на поталу сатані. Відповідно до цього Ісус, другий Адам, в ім'я звільнення людей із рабства сатани й повернення їх до Бога повинен був служити Богу та шанувати Його, навіть коли Бог залишив його. У цьому полягає прихована причина того, що Бог залишив Ісуса на хресті (Матв. 27:46). Нарешті, державні закони передбачають покарання злочинців із метою

створення умов тангам, необхідних для підтримки спокою та порядку в суспільстві.

Хто повинен виконувати умови тангам? З Принципу творення ми дізналися про те, що люди мали стати досконалими, виконавши свою частку відповідальності; у цьому разі вони отримали б право володарювати навіть над ангелами. Однак прабатьки людства не впоралися зі своєю відповідальністю і внаслідок цього опинилися в стані, підвладному сатані. Щоб позбутися його панування та відновити володарювання над ним, ми самі маємо виконати необхідні умови тангам — у цьому полягає частка відповідальності людини.

1.2. Мешіариль віхан кіде

Месія приходить як Істинний Батько людства, адже лише так він може усунути первородний гріх, давши відродження людям, народженим від грішних батьків (Христологія 4.1.1). Отже, щоб відновитися до свого первозданного стану, грішні люди мають створити *мешіариль віхан кіде* (메시아를 위한 기대, *основа для Месії*), потім прийняти Месію та позбутися первородного гріха.

Які умови тангам необхідно виконати, щоб створити мешіариль віхан кіде? Оскільки умова тангам виконується шляхом, який повертає у зворотній бік хід утрати первісних положення й стану, нам слід зрозуміти, як повинен був діяти Адам для досягнення мети творення і як сталося, що він зазнав невдачі.

Щоб досягти мети творення, Адаму необхідно було виконати дві умови. По-перше, йому належало створити *мідиме кіде* (믿음의 기대, *основа віри або основа довіри*). Умовою створення такої основи було дотримання Божої заповіді не їсти плід із дерева пізнання добра і зла. Виконавши цю умову, Адам пройшов би встановлений період розвитку, який є часом, відведеним для виконання його частки відповідальності. Цей період складається з певних чисел. Відповідно, період розвитку можна розглядати як період утілення цих чисел.

Другою умовою, яку мав виконати Адам, щоб утілити мету творення, було створення *шільчекіде* (실체기대, *субстанційна основа*). Після того як Адам заклав би мідиме кіде, зберігаючи протягом періоду розвитку віру й покору Божому Слову, йому слід було створити єдність із Богом і закласти таким чином шільчекіде. Це означало б, що він став повним утіленням Слова (Іван. 1:14) і первозданної природи, досконалою особистістю, яка втілила Перше Боже Благословення. У такий спосіб безгрішний Адам наблизився б до втілення мети творення. Щоб установити мешіариль віхан кіде, грішна

людина повинна пройти такий же шлях: спочатку встановити мідиме кіде, а потім — шільчекіде.

1.2.1. Мідиме кіде

Унаслідок того що Адам не зберіг віру в Боже Слово і вчинив гріхопадіння, він не зміг установити мідиме кіде. Відповідно, він не став досконалим утіленням Слова та не досяг мети творення. Щоб відновити рівень, на якому можливе втілення мети творення, грішні люди повинні спочатку відновити шляхом тангам мідиме кіде, яке не вдалося створити прабатькам людства. Щоб відновити цю основу, необхідно дотриматися трьох умов.

По-перше, необхідна *центральна особа* (중심인물, *чуншімінмуль*). Від часів невдачі Адама у створенні мідиме кіде Бог перебував у пошуку центральних осіб, які змогли б відновити цю основу. Тому Бог доручив Каїну та Авелю принести жертви. Схожим чином Бог обирав таких людей, як Ной, Авраам, Ісак, Яків, Мойсей, царі Ізраїлю та Іван Хреститель, із метою виховання їх як центральних осіб.

По-друге, необхідний *об'єкт для умови* (조건물, *чоконмуль*). Втративши віру в Слово Бога, Адам утратив і саме Слово, дане йому для виконання умови з метою створення мідиме кіде. Унаслідок цього грішні люди втратили можливість отримати Боже Слово безпосередньо від Бога та відновити мідиме кіде. Тоді виникла необхідність використовувати об'єкти для умови, що замінювали б Боже Слово. Після гріхопадіння люди опустилися до такого рівня, що опинилися на положенні, нижчому за все творіння (Єр. 17:9). Отож, в епоху, що передувала появі Старого Заповіту, людина могла створити мідиме кіде лише шляхом принесення жертв чи їхніх відповідників, як-от ковчег, узятих зі світу творіння. Таким чином, мідиме кіде одночасно виконує функції основи для відновлення всього творіння, що потрапило до рук сатани через невіру людей. В епоху Старого Заповіту Слово, явлене в Мойсеевому законі, чи представники Слова — ковчег заповіту, храм або центральні особи — були об'єктами для умови, що заміняли Слово Бога. В епоху Нового Заповіту такими об'єктами стали Слово Євангелія та Ісус — утілення Слова. З точки зору людей після гріхопадіння ці об'єкти для умови необхідні їм для відновлення мідиме кіде. Для Бога ж принесення людиною жертв означало повернення цих об'єктів у Його власність.

По-третє, необхідно завершити *числовий період тангам* (수리적인 탕감기간, *суріджогін тангамкіган*). Такі питання, як чому тривалість цього періоду тангам повинна мати у своїй основі певні

провіденційні числа і яку тривалість мають ці числові періоди, будуть розглядатися далі більш детально (Періоди 2.4).

1.2.2. Шільчекіде

Щоб утілити мету творення, грішні люди після відновлення мідиме кіде повинні здійснити те, що не змогли прабатьки людства — стати досконалими втіленнями Слова. Люди можуть стати досконалими втіленнями, лише очистившись через Месію від первородного гріха. Однак перед тим, як ми зможемо прийняти Месію, нам слід закласти для нього основу, що завершується, коли ми встановлюємо шільчекіде на підставі закладеної мідиме кіде. Після прийняття Месії, звільнення від первородного гріха та відновлення положення, притаманного нашим прабатькам до гріхопадіння, нам слід піти далі, ніж вони: створити з Месією єдність, у центрі якої перебуватиме Шімджон Бога, і слідувати за Месією до кінця завершального етапу періоду розвитку. Завершивши цей шлях, ми станемо нарешті досконалими втіленнями Слова.

Грішні люди можуть створити шільчекіде шляхом виконання певної умови тангам, тобто умови тангам для звільнення від гріховної природи (타락성을 벗기 위한 탕감조건, тараксониль поткі віхан тангамчокон). Коли через гріхопадіння прабатьки людини набули первородного гріха, вони втратили здатність розвивати свою первісну, Богом дану природу і замість цього набули основних рис гріховної природи. Виконуючи умову тангам для звільнення від гріховної природи, грішна людина отримує можливість побудувати шільчекіде, завдяки якому вона може прийняти Месію, очиститися від первородного гріха та зрештою відновити свою первозданну природу. У наступній главі йтиметься про те, як створюється ця умова (Основа 1.2).

Розділ 2

Шлях провидіння відновлення

2.1. Епохи на шляху провидіння відновлення

Зробимо загальний огляд усього історичного шляху від часів Адама і виділимо провіденційні епохи, які він охоплював. Боже провидіння, спрямоване на створення грішними людьми

мешіариль віхан кіде, прийняття Месії і, відповідно, досягнення мети творення, розпочалося з сім'ї Адама. Однак Божа воля не була втілена через те, що Каїн убив Авеля, і десять поколінь по тому Бог довірив їй завершення сім'ї Ноя. Щоб відокремити сім'ю Ноя від світу зла та продовжити провидіння відновлення, Бог судив світ сорокаденним потопом. Він мав намір завершити провидіння, пославши Месію в сім'ю Ноя, спираючись на створену нею сімейну мешіариль віхан кіде. Але внаслідок гріховного вчинку другого сина Ноя, Хама, провидіння Бога, у центрі якого стояли сім'я Ноя й ковчег, завершилося невдачею. Тому десять поколінь і сорокаденний потоп, установлені Богом для підготовки цього провидіння, потрапили у володіння сатани. Через чотириста років, необхідних для відновлення тангам і повернення на сторону Бога всього, що виявилось втраченим, Бог довірив виконання Своєї волі Аврааму.

Якби Авраам заклав мешіариль віхан кіде на сімейному рівні саме так, як планував Бог, ця основа розширилася б до національного рівня, що створило б передумови для приходу Месії. Однак через помилку Авраама в символічному жертвоприношенні воля Бога знову не була втілена. У результаті цього дві тисячі років від Адама до Авраама, упродовж яких Бог шукав батька віри для прийняття Месії, були захоплені сатаною.

Та все ж ситуація Авраама відрізнялася від ситуації Ноя. Хоча Авраам і зазнав невдачі в символічному приношенні, сімейне мешіариль віхан кіде було нарешті закладене в сім'ї Авраама через три покоління: Авраама, Ісаака та Якова. На цій основі Бог примножив обраний народ у Єгипті та розширив мешіариль віхан кіде до національного рівня. Тому Авраама називають батьком віри. Якщо робити висновок про значення епохи за її результатами, можна побачити, що мета двохтисячолітнього періоду від Адама до Авраама зводилася до пошуку однієї людини — батька віри, який зміг би створити основу для початку провидіння відновлення. Отже, можна вважати, що Боже провидіння відновлення розпочалося з Авраама.

Проте через помилку Авраама в символічному жертвоприношенні дві тисячі років від Адама до Авраама були захоплені сатаною. Тому за цією епохою повинен бути період, упродовж якого необхідно відновити шляхом тангам утрачені дві тисячі років і повернути їх на сторону Бога; у цьому полягало значення двохтисячолітнього періоду від Авраама до Ісуса.

Якби Авраам не зазнав невдачі в символічному жертвоприношенні, Месія міг би стати на національне мешіариль віхан кіде, закладене прямими нащадками Авраама, і провидіння відновлення

було б завершене в той час. Так само, якби єврейський народ вірив в Ісуса та служив йому як слід, Ісус був би прийнятий Богом як живе приношення національного рівня. Тоді було б закладене національне мешіариль віхан кідє, й Ісус, стоячи як Мєсія на цій основі, міг би завершити провидіння відновлення.

Однак, подібно до невдачі Авраама в символічному жертвоприношенні, єврейський народ зазнав поразки у своєму жертвоприношенні на національному рівні, відправивши Ісуса на хрест. Тому двохтисячолітній період від Авраама до Ісуса також опинився в руках сатани. Як наслідок, було встановлено ще один період, необхідний для відновлення шляхом тангам попереднього двохтисячолітнього періоду та повернення його на сторону Бога. У цьому суть двохтисячолітнього періоду від Ісуса й до нашого часу. У цю епоху, коли провидіння відновлення здійснювалося на основі духовного спасіння через розп'яття Ісуса, християни повинні були створити світову основу для Господа Другого пришествия.

2.2. Класифікація епох на шляху провидіння відновлення

2.2.1. Класифікація епох із точки зору провидіння, в основі якого Боже Слово

А. Під час двохтисячолітнього періоду від Адама до Авраама люди ще не створили достатньо умов тангам для того, щоб отримати Слово для провидіння відновлення безпосередньо від Бога. У кращому разі грішні люди виконували умови тангам шляхом принесення жертв. Таким чином вони заклали основу для наступного періоду, коли Бог міг розпочати здійснювати Своє провидіння на основі Слова. Період від Адама до Авраама називається *епохою провидіння зі створення основи для Божого Слова*.

Б. Під час двохтисячолітнього періоду від Авраама до Ісуса духовний та інтелектуальний рівень людства досяг стадії формування завдяки Слову Старого Заповіту. Цей період називається *стадією формування в провидінні, або епохою Старого Заповіту*.

В. Під час двохтисячолітнього періоду від Ісуса до Другого пришествия духовний та інтелектуальний рівень людства досяг стадії росту завдяки Слову Нового Заповіту. Цей період називається *стадією росту в провидінні, або епохою Нового Заповіту*.

Г. Після Другого пришествия Христа настає період завершення провидіння відновлення, коли духовний та інтелектуальний рівень людства досягає стадії завершення завдяки Слову Завершеного

Заповіту, даного з метою завершення провидіння відновлення. Цей період називається *стадією завершення в провидінні*, або *епохою Завершеного Заповіту*.

2.2.2. Класифікація епох із точки зору провидіння воскресіння

А. Під час двохтисячолітнього періоду від Адама до Авраама люди приносили жертви, щоб закласти основу для початку епохи Старого Заповіту, під час якої Бог міг розпочати провидіння воскресіння. Цей період називається *епохою провидіння зі створення основи для воскресіння*.

Б. Під час двохтисячолітнього періоду від Авраама до Ісуса люди могли досягти воскресіння до рівня духу формування завдяки Слову Старого Заповіту та перевагам епохи в провидінні воскресіння. Цей період називається *епохою провидіння воскресіння на рівні формування*.

В. Під час двохтисячолітнього періоду від Ісуса до Другого пришествя люди могли досягти воскресіння до рівня духу життя завдяки Слову Нового Заповіту та перевагам епохи в провидінні воскресіння. Цей період називається *епохою провидіння воскресіння на рівні росту*.

Г. Після Другого пришествя Христа настає період завершення провидіння відновлення. У цей час люди можуть досягти повного воскресіння до рівня божественного духу завдяки Слову Завершеного Заповіту та перевагам епохи в провидінні воскресіння. Цей період називається *епохою провидіння воскресіння на рівні завершення*.

2.2.3. Класифікація епох із точки зору провидіння відновлення шляхом тангам періодів віри

А. Під час двохтисячолітнього періоду від Адама до Авраама Бог заклав основу для епохи Старого Заповіту. І хоча цей період залишився у володінні сатани, Бог, підготувавши Авраама, зміг із його допомогою розпочати епоху Старого Заповіту, що призначалася для відновлення шляхом тангам цього першого періоду. Цей період називається *епохою провидіння зі створення основи для відновлення шляхом тангам*.

Б. Під час двохтисячолітнього періоду від Авраама до Ісуса Бог відновив шляхом тангам попередній двохтисячолітній період, що потрапив у володіння сатани внаслідок помилки Авраама в символічному жертвоприношенні, діючи переважно через народ

Ізраїлю. Цей період називається *епохою провидіння відновлення шляхом тангам*.

В. Під час двохтисячолітнього періоду від Ісуса до Другого пришествя Бог відновлював шляхом тангам епоху Старого Заповіту, що потрапила у володіння сатани внаслідок розп'яття Ісуса, діючи переважно через християн. Цей період називається *епохою продовження провидіння відновлення шляхом тангам*.

Г. Під час періоду, коли провидіння відновлення наближається до свого завершення після Другого пришествя Христа, Бог працюватиме, щоб відновити шляхом тангам увесь шлях провидіння відновлення, що був захоплений сатаною. Цей період називається *епохою завершення провидіння відновлення шляхом тангам*.

2.2.4. Класифікація епох із точки зору масштабу мешіариль віхан кіде

А. Під час двохтисячолітнього періоду від Адама до Авраама Бог заклав мешіариль віхан кіде на сімейному рівні, виховавши сім'ю Авраама через принесення нею жертв. Цей період називається *епохою провидіння зі створення сімейного мешіариль віхан кіде*.

Б. Під час двохтисячолітнього періоду від Авраама до Ісуса Бог працював над тим, щоб створити національне мешіариль віхан кіде, виховавши ізраїльський народ на основі Слова Старого Заповіту. Цей період називається *епохою провидіння зі створення національного мешіариль віхан кіде*.

В. Під час двохтисячолітнього періоду від Ісуса до Другого пришествя Бог закладав світове мешіариль віхан кіде, виховуючи християн в усьому світі на основі Слова Нового Заповіту. Цей період називається *епохою провидіння зі створення світового мешіариль віхан кіде*.

Г. Під час періоду, коли провидіння відновлення наближається до свого завершення після Другого пришествя Христа, Бог завершить мешіариль віхан кіде на рівні Чонджу, працюючи на землі й небесах на основі Слова Завершеного Заповіту. Цей період називається *епохою провидіння із завершення мешіариль віхан кіде на рівні Чонджу*.

2.2.5. Класифікація епох із точки зору частки відповідальності

А. Під час двохтисячолітнього періоду від Адама до Авраама Бог заклав основу для провидіння наступної епохи Старого

Заповіту — провидіння, яке мало втілитися через виконання Богом Своєї частки відповідальності. Цей період називається *епохою провидіння зі створення основи для частки відповідальності*.

Б. Під час двохтисячолітнього періоду від Авраама до Ісуса Бог, як Творець людей, узяв на Себе всю відповідальність, ґрунтуючись на Принципі. Втілюючи провидіння відновлення на стадії формування, Бог працював через пророків, узявши на Себе першу відповідальність за підкорення сатани. Цей період називається *епохою провидіння з основою на частці відповідальності Бога*.

В. Під час двохтисячолітнього періоду від Ісуса до Другого пришествя Ісус і Святий Дух, що виступали в ролі Адама і Єви, які не впоралися зі своєю місією і вчинили гріхопадіння, здійснили провидіння відновлення на стадії росту. Працюючи над відновленням грішних людей, Ісус і Святий Дух узяли на себе другу відповідальність за підкорення сатани. Цей період називається *епохою провидіння з основою на частці відповідальності Ісуса і Святого Духа*.

Г. Під час періоду, коли провидіння відновлення наближається до свого завершення після Другого пришествя Христа, віруючі люди на землі та на небесах повинні взяти на себе третю відповідальність за підкорення сатани, грішного ангела, і завершити провидіння відновлення. Їм слід досягти цього, оскільки за принципом творення людині призначено керувати ангелами. Цей період називається *епохою провидіння з основою на частці відповідальності віруючих*.

2.2.6. Класифікація епох із точки зору провиденційної ідентичності часу

А. Під час двохтисячолітнього періоду від Адама до Авраама мешіариль віхан кідє було відновлене шляхом виконання умов тангам символічного типу. Цей період називається *епохою символічної ідентичності часу*.

Б. Під час двохтисячолітнього періоду від Авраама до Ісуса мешіариль віхан кідє було відновлене шляхом виконання умов тангам образного типу. Цей період називається *епохою образної ідентичності часу*.

В. Під час двохтисячолітнього періоду від Ісуса до Другого пришествя мешіариль віхан кідє було відновлене шляхом виконання умов тангам субстанційного типу. Цей період називається *епохою субстанційної ідентичності часу*.

Розділ 3

Історія провидіння відновлення і «я»

Особистість людини, або її індивідуальне «я», є результатом історії провидіння відновлення. Відповідно, нашому «я» слід утілити мету всієї історії. Я повинен ставитися до мети історії як до своєї власної мети і взяти на себе відповідальність за її втілення. Щоб досягти цього, мені слід виконати за життя (горизонтально) ціною своїх зусиль умови тангам, що накопичилися на всьому вертикальному історичному шляху провидіння відновлення. Тільки впоравшись із цим завданням, моє «я» зможе стати гідним плодом історії, якого Бог шукав у ході здійснення провидіння відновлення. Іншими словами, я повинен протягом свого життя відновити шляхом тангам усі незавершені місії пророків і святих минулого, які у свій час були покликані досягти мети провидіння відновлення. Інакше я не зможу стати особистістю, яка втілила мету провидіння відновлення.

Щоб стати таким історичним переможцем, я повинен добре та чітко розуміти Шімджон Бога в Його стосунках із пророками і святими, розуміти первісну мету їхнього покликання Богом, а також докладно знати, які провіденційні місії були їм довірені. Однак серед грішних людей немає жодної людини, здатної стати таким історичним переможцем завдяки власним зусиллям. Тому ми маємо зрозуміти всі ці речі через Христа Другого пришествя, мета якого — завершити провидіння відновлення. Крім того, коли ми повіримо в нього, служитимемо йому та досягнемо повної єдності з ним, ми отримаємо можливість виконати разом із ним горизонтально всі вертикальні умови тангам провіденційної історії відновлення.

Шлях, яким ішли всі святі, намагаючись утілити волю Бога в провидінні відновлення, — це той шлях, яким ми маємо знову пройти сьогодні. Більше того, ми повинні піти далі, ніж вони, і стати першопрохідцями там, де ніхто з них не лишив свого сліду. Тому грішні люди ніколи не зможуть знайти шлях, який веде до життя, без розуміння особливостей провидіння відновлення. У цьому полягає причина того, чому ми повинні досконало знати провидіння відновлення.

Глава 1

Епоха провидіння зі створення основи для відновлення

Розділ 1

Провидіння відновлення в сім'ї Адама

Незважаючи на те, що гріхопадіння сталося з вини людини, відповідальність за спасіння грішних людей Бог узяв на Себе (Есхатологія 2.1). Тому провидіння з відновлення грішних людей почалося безпосередньо з сім'ї Адама, де за волею Бога необхідно було закласти мешіариль віхан кіде.

Як уже говорилося у вступі до другої частини, через свій кровний зв'язок із сатаною Адам опинився в положенні між Богом і сатаною, яке передбачало стосунки з ними обома. Щоб вийти з цього проміжного положення, перейти на сторону Бога і закласти мешіариль віхан кіде, грішній людині необхідно виконати певні умови тангам. Так, члени сім'ї Адама повинні були створити умови тангам із метою відновлення мідиме кіде та шільчекіде. На цих двох основах мала бути встановлена мешіариль віхан кіде. Тоді Месія зміг би прийти в сім'ю Адама і провидіння відновлення втілилось би в цій сім'ї.

1.1. Мідиме кіде

По-перше, щоб відновити шляхом тангам мідиме кіде, грішні люди повинні мати певний об'єкт, необхідний для виконання умови. Через свою невіру Адам утратив Слово Бога, яке було дане йому заради виконання умови для встановлення мідиме кіде. У результаті він опустився до положення, у якому не міг більше отримувати Слово Бога безпосередньо. Таким чином, щоб відновити мідиме

кіде, Адам повинен був із вірою принести Богу об'єкт для умови, який замінює Слово, роблячи своє приношення у відповідності до волі Бога. Таким об'єктом для умови, який замінює Слово, у сім'ї Адама була жертва.

По-друге, щоб відновити мідиме кіде, потрібна центральна особа. Природно, що центральною особою в сім'ї Адама був сам Адам. Адаму слід було б зробити жертвоприношення, і те, зробить він приношення у прийнятний спосіб чи ні, визначило б успіх чи провал у закладенні мідиме кіде.

Однак ніде в Біблії ми не знайдемо згадки про те, що Адам приносив жертву. Замість нього це робили його сини — Каїн і Авель. У чому причина цього? Згідно з принципом творення, люди були створені так, щоб мати лише одного господаря (Мат. 6:24). Бог направляє провидіння лише за принципом творення, тому Він не може взаємодіяти з людьми, які мають двох господарів. Якби Бог прийняв Адама і його приношення, сатана скористався б кровними узами з Адамом, як умовою для того, щоб захопити Адама і його жертви. У результаті склалася б ситуація, яка не відповідає Принципу, тобто Адам служив би двом господарям: Богу і сатані. Оскільки Бог не може здійснювати провидіння всупереч Принципу, Він символічно розділив Адама, який утілює як добро, так і зло, на дві частини. Одна символізувала добро, а інша — зло. У відповідності до цього промислу поділу Бог дав Адаму двох синів, один із яких представляв добро, а інший — зло, і визначив кожному положення, у якому він міг мати лише одного господаря (що відповідало Принципу): Бога чи сатану. Лише після цього Бог надав їм можливість, кожному окремо, зробити свої жертвоприношення.

І Каїн, і Авель були синами Адама. Кому з них призначалося представляти добро і взаємодіяти з Богом, а кому — бути представником зла і взаємодіяти з сатаною? Обидва, і Каїн, і Авель, були плодами гріхопадіння Єви. Таким чином, їхні взаємні положення визначалися відповідно до ходу гріхопадіння. Гріхопадіння Єви сталося через два види стосунків забороненої любові. Першим було духовне гріхопадіння внаслідок любовного зв'язку між Євою й архангелом. Другим було фізичне гріхопадіння внаслідок любовних стосунків між Євою й Адамом. Безумовно, обидва види стосунків були гріховними актами. Але з-поміж двох актів любові другий більше відповідав Принципу і тому його легше пробачити, ніж перший. Перший акт гріхопадіння Єви був мотивований її надмірним бажанням отримати те, для чого ще не настав час, тобто, розкривши очі, стати як Бог (Бут. 3:5). Це бажання призвело до

того, що вона мала стосунки з архангелом — партнером не за Принципом. Для порівняння, другий акт гріхопадіння Єви був мотивований прагненням її шімджон повернутися на Божу сторону, після того як вона усвідомила, що перші стосунки були забороненими. Це бажання направляло її вступити в стосунки з Адамом, який, за Принципом, призначався їй чоловіком, хоча Бог ще не дав Свого дозволу на це (Гріхопадіння 2.2).

Обидва, і Каїн, і Авель, були плодами недозволеної любові Єви. Тому Бог ставився до них по-різному на основі двох недозволених актів любові Єви і, відповідно, поставив Каїна та Авеля у дві протилежні позиції. Іншими словами, зважаючи на те, що Каїн був першим плодом любові Єви, символізуючи її перший гріховний акт любові з архангелом, він був обраний представником зла і зайняв положення взаємодії з сатаною. Зважаючи на те, що Авель був другим плодом любові Єви, символізуючи її другий гріховний акт любові з Адамом, він був обраний представником добра і зайняв положення взаємодії з Богом.

Сатана захопив владу над світом, створеним Богом за Принципом, і встановив світ не за Принципом, що тільки зовнішньо нагадував Божий задум. Первісно існував принциповий еталон, за яким Бог задумав виростити старшого сина, щоб передати йому в спадок право первородства. Тому сатана відчував більшу прихильність до старшого сина, ніж до молодшого. Зважаючи на те, що сатана вже захопив володарювання над світом творіння, він хотів захопити й старшого сина, Каїна, який мав для нього більшу цінність. Оскільки сатана був прив'язаним до Каїна, Бог звернувся до Авеля.

Біблія свідчить про різні положення першого і другого синів. Наприклад, Бог сказав Каїну: «*Отож, коли ти добре робитимеш, то підіймеш обличчя своє, а коли недобре, то в дверях гріх [сатана] підстерігає*» (Бут. 4:7). Ці слова доводять, що Каїн перебував у положенні об'єкта сатани. Перед виходом ізраїльтян із Єгипту Бог уразив не лише всіх первістків єгиптян, а й усе «*перворідне худоби*» (Вих. 12:29), тому що вони займали положення Каїна, об'єкта сатани. Коли ізраїльтяни поверталися в Ханаан, тільки левітам, які стояли на положенні молодшого сина — Авеля, було дозволено нести ковчег заповіту (Повт. 31:25). Існує також біблійний запис про те, що Бог любив другого сина, Якова, і ненавидів першого сина, Ісава, коли брати були ще в утробі матері (Бут. 25:23; Рим. 9:11—13). Вони перебували в положенні Каїна або Авеля виключно на основі того, хто з них повинен був народитися першим. Коли Яків благословляв двох своїх онуків, Єфрема і Манасію, він схрестив руки під час благословення, поклавши

праву руку на голову Єфрема, другого сина, який займав положення Авеля, і дав йому перше й більше благословення (Бут. 48:14). Виходячи з такого принципу, Бог визначив положення Авеля і Каїна, у якому кожний із них міг мати справу лише з одним господарем — Богом чи сатаною, і дав їм зробити жертвоприношення (Бут. 4:3—5).

Коли Каїн та Авель принесли свої жертви, Бог прийняв жертву Авеля (Бут. 4:4) і відмовився від жертви Каїна, але чому так? Тому що Авель перебував на положенні об'єкта Бога і жертвував із вірою, відповідно до Його волі (Євр. 11:4). Так виникло мідиме кідє в сім'ї Адама. Цей приклад — свідчення того, що грішна людина може принести бажану Богом жертву, якщо при цьому виконає необхідні умови.

Бог відмовився від жертви Каїна не через ненависть до нього. Він учинив так, тому що Каїн мав сандекіджун із сатаною, який давав сатані право на його жертву. Таким чином, Бог не міг прийняти жертвоприношення Каїна до того часу, доки той не створить певну умову, яка виправдовувала б приймання Богом його жертви. На прикладі Каїна Бог показує нам, що людина, яка перебуває на положенні об'єкта сатани, має можливість повернутися на сторону Бога тільки в тому разі, якщо виконає необхідну умову тангам. Яку ж умову тангам мав виконати Каїн? Умову тангам для звільнення від гріховної природи. Далі ми будемо вести мову про це докладніше.

1.2. Шільчекідє

Якби Каїн виконав умову тангам для звільнення від гріховної природи, Бог із радістю прийняв би його жертву, і шільчекідє в сім'ї Адама було б закладене. Яким чином Каїн мав виконати умову тангам для звільнення від гріховної природи?

Прабатьки людства вчинили гріхопадіння, піддавшись впливу архангела, від якого вони успадкували гріховну природу. Щоб звільнитися від неї, людині необхідно створити умову тангам за принципом відновлення, тобто пройти шлях, який повертає у зворотному напрямі процес набуття гріховної природи.

Архангел згрішив через те, що не зміг полюбити Адама, який отримував більше любові Бога, ніж він. Це стало причиною виникнення першої основної риси гріховної природи — тенденції не дотримуватися точки зору Бога. Щоб позбутися її, Каїн, перебуваючи на положенні архангела, мав прийняти точку зору Бога через любов до Авеля, який займав положення Адама.

Архангел учинив гріхопадіння через те, що не поважав Адама як Божого посередника і не волів приймати Божу любов через нього; більше того, він намагався захопити положення Адама. У цьому полягала причина другої основної риси гріховної природи — прагнення залишити належне положення. Щоб позбутися її, Каїн, перебуваючи на положенні архангела, повинен був приймати Божу любов через Авеля, який займав положення Адама, поважаючи його як посередника Бога. Таким чином Каїну вдалося б зберегти належне положення.

Архангел згрішив, коли проголосив себе володарем над Євою й Адамом, які насправді були його законними володарями. Це було причиною третьої основної риси гріховної природи — прагнення змінити порядок володарювання. Щоб позбутися її, Каїн, перебуваючи на положенні архангела, повинен був слухняно підкоритися Авелю, який займав положення Адама. Прийнявши володарювання Авеля, Каїн відновив би належний порядок володарювання.

Бог велів Адаму не їсти плід із дерева пізнання добра і зла. Адам повинен був передати цю волю Єві, яка у свою чергу передала б її архангелу, примножуючи таким чином добро. Замість цього архангел передав Єві свою несправедну волю, яка виражала дозвіл їсти від плоду. Після цього Єва передала цю несправедну волю Адаму, схиливши його до гріхопадіння. Це було причиною четвертої основної риси гріховної природи — прагнення примножувати гріховні діяння. Щоб позбутися її, Каїну, перебуваючи на положенні архангела, належало бути сприйнятливим до намірів Авеля, який стояв ближче до Бога, і перейняти від нього Божу волю. Таким чином Каїн міг би створити основу для примноження добра.

У людському житті можна знайти немало прикладів, які відповідають ситуації Каїна й Авеля. Заглянувши в себе, ми виявимо, що наша душа відчуває задоволення в Законі Божому (Рим. 7:22). Вона займає положення Авеля, тоді як наше тіло, яке служить закону гріховному, перебуває в положенні Каїна (Рим. 7:25). Ми можемо стати людьми добра лише за умови, що наше тіло буде слухняно коритися велінням душі. Проте занадто часто наше тіло повстає проти душі, повторюючи за аналогією вбивство Каїном Авеля. Так у нас росте зло. З цієї причини релігійний спосіб життя вимагає, щоб ми підкорили своє тіло велінням душі, яка прагне до волі Бога, так само, як Каїн повинен був скоритися перед Авелем.

Підтвердження цьому положенню ми також можемо знайти в практиці жертвоприношень. Оскільки в результаті гріхопадіння людина опустилася до положення істот «найлукавіших над все»

(Єрем. 17:9), усе творіння опинилося на положенні Авеля. Таким чином, через принесення в жертву творіння ми можемо наблизитися до Бога. Іншим прикладом є загальне прагнення знайти гарного лідера чи друга, що виникає з небесного бажання наблизитися до Бога через людину типу Авеля, яка стоїть ближче до Нього. Об'єднавшись із такою людиною, ми також у результаті можемо стати ближчими до Бога.

Християнська віра вчить нас бути скромними й покірливими, щоб завдяки такому життю ми могли зустріти людину типу Авеля, через яку ми можемо забезпечити собі шлях до Бога. У стосунках на кожному суспільному рівні — від рівня особи до рівня сім'ї, суспільства, народу, країни та світу — ми бачимо, що одна сторона виступає в ролі Авеля, а інша — у ролі Каїна. Щоб відновити суспільство на кожному рівні до положення, передбаченого Богом, ті, хто перебувають на положенні Каїна, повинні слухняно скоритися тим, хто займає положення Авеля. Ісус прийшов у цей світ як Абель, якому все людство мало скоритися з великою слухняністю і за яким воно мало піти слідом. Тому він сказав: *«До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене»* (Іван. 14:6).

Якби Каїн скорився перед Авелем, виконавши умову тангам для звільнення від гріховної природи в сім'ї Адама, у ній було б побудовано шільчекіде, яке разом з уже створеним мідиме кіде склало б мешіариль віхан кіде сімейного рівня. Тоді Месія прийшов би в сім'ю Адама та відновив первісне савікіде. Замість цього Каїн убив Авеля, повторивши таким чином основні риси гріховної природи, через які архангел погубив людину. Отже, сім'я Адама зазнала невдачі у створенні шільчекіде, унаслідок чого провидіння відновлення в цій сім'ї не здійснилося.

1.3. Мешіариль віхан кіде в сім'ї Адама та її втрата

Мешіариль віхан кіде створюється шляхом відновлення за допомогою тангам мідиме кіде і шільчекіде. З точки зору необхідних жертвоприношень мідиме кіде відновлюється шляхом принесення прийнятної з точки зору Бога символічної жертви, а шільчекіде — шляхом принесення прийнятної з точки зору Бога субстанційної жертви. Розгляньмо значення й мету символічного та субстанційного жертвоприношень.

Три Благословення — Божа мета творення — повинні були втілитися, коли Адам і Єва, досягши досконалості особистості, стали б чоловіком і дружиною. Вони дали б життя дітям, побудували

сім'ю та володарювали над світом творіння. Однак через гріхопадіння Три Благословення не здійснилися. Для того щоб відновити їх, ми повинні йти зворотним шляхом. Спочатку нам слід створити мідиме кідє шляхом символічної жертви, що є умовою тангам для відновлення всього творіння та умовою тангам для символічного відновлення людей. Далі нам слід закласти шільчекідє шляхом субстанційної жертви, що є умовою тангам для відновлення спочатку дітей і потім — батьків. На цій підставі ми можемо створити меші-ариль віхан кідє. Отже, можна розглядати значення й мету символічного жертвоприношення з двох точок зору.

По-перше, як говорилося раніше (Гріхопадіння 4.1), сатана здобув владу над світом творіння через володіння людьми, законними правителями цього світу. Тому в Біблії написано, що *«все творіння разом зідхає й разом мучиться аж досі»* (Рим. 8:22). Таким чином, перша мета принесення творіння як символічної жертви полягає в тому, щоб творіння могло бути відновлене як субстанційний об'єкт Бога на рівні символу.

По-друге, відколи люди опустилися нижче положення всього творіння (Єрем. 17:9), вони повинні йти до Бога через усе творіння. Це пояснюється одним із положень Принципу творення, яке стверджує, що людина може наблизитися до Бога за допомогою того, що є ближчим до Бога. Тому другою метою принесення символічної жертви є виконання умови тангам для символічного відновлення людей перед Богом.

З іншого боку, субстанційна жертва є приношенням внутрішнього характеру. Дотримуючись порядку створення, за яким Бог спочатку створив усе творіння, а потім людей, це внутрішнє приношення з метою відновлення людей може бути зробленим лише на основі прийнятної для Бога зовнішньої символічної жертви. Після того як через символічне приношення втілюється умова тангам як для відновлення всього творіння, так і для символічного відновлення людей, ми повинні зробити субстанційне приношення, яке встановлює умову тангам для субстанційного відновлення людей.

Субстанційне приношення означає виконання умови тангам для позбавлення від гріховної природи. Воно завершується, коли людина на положенні Каїна покірливо служить людині на положенні Авеля і ставить її, як жертву, вище за себе. Завдяки цьому Каїн та Абель виконують умову тангам для відновлення їх як дітей добра. Одночасно ця умова вважається умовою тангам для відновлення їхніх батьків. Так приноситься прийнятна з точки зору Бога субстанційна жертва.

Щоб створити мешіариль віхан кіде в сім'ї Адама, Адам повинен був закласти мідиме кіде шляхом принесення символічної жертви. Однак, як пояснювалося вище, Адам не міг робити приношення, оскільки в такому разі обидва його господарі, Бог і сатана, мали б право на його жертву, що суперечить Принципу. Крім цього, з точки зору Шімджон існує й інша причина.

Давши початок грішному світу, Адам завдав Богові ні з чим незрівнянного сердечного болю й суму, які не стихають уже багато тисяч років. Тому він не був гідним стати улюбленим об'єктом Божого Шімджон, із яким Бог міг би безпосередньо працювати, щоб розвивати Своє провидіння відновлення. Через це Бог обрав другого сина Адама, Авеля, щоб він приніс символічну жертву замість нього. Авель виконав умову тангам для відновлення всього творіння та символічного відновлення людей. Якби Каїн і Авель виконали на цій основі умову тангам для відновлення дітей, зробивши субстанційне приношення, їхній батько, Адам, розділив би з ними це переможне шільчекіде. Таким чином, сім'я Адама створила б мешіариль віхан кіде.

Для того, щоб зробити субстанційне приношення шляхом створення умови тангам для позбавлення від гріховної природи, повинна бути обрана центральна особа цього приношення. Бог доручив Авелю зробити символічне жертвоприношення з двох причин: по-перше, щоб Авель установив мідиме кіде замість Адама, і, по-друге, щоб зробити його центральною особою субстанційного приношення.

Каїн був тим, кому слід було виконати умову тангам для очищення від гріховної природи, однак успішне завершення цієї умови означало б, що вона виконана всією сім'єю Адама. Як це можливо? Ситуація, що склалася, схожа на ту, в якій перебували прабатьки людства: вони допомогли б Богу виконати Його волю в тому разі, якби послухалися Його Слова. Її також можна порівняти з ситуацією єврейського народу часів Ісуса: люди допомогли б Ісусу виконати його волю, якби вони повірили в нього. Якби Каїн проявив покору перед Авелем і виконав умову тангам для очищення від гріховної природи, це розглядалося б як те, що обоє дітей разом виконали умову тангам. Каїн і Авель були народжені внаслідок того, що Бог «розділив» Адама, який утілював у собі добро і зло. Якби вони змогли звільнитися від уз сатани, виконавши умову тангам для звільнення від гріховної природи, то їхній батько, Адам, також був би відокремлений від сатани і з цього положення першим став би на шільчекіде та створив мешіариль віхан кіде. Іншими словами,

щоб закласти умову тангам для відновлення батьків, потрібно зробити символічне й субстанційне приношення.

Коли Авель приніс жертву в спосіб, прийнятний для Бога, він виконав умову тангам для відновлення мідиме кідє замість Адама і утвердився на положенні центральної особи субстанційного приношення. Однак убивство Каїном Авеля було повторенням гріхопадіння, у ході якого архангел погубив Єву. Унаслідок цього Каїн і Авель не змогли створити умову тангам для очищення від гріховної природи та зазнали невдачі в субстанційному приношенні. Тому ні шільчекідє, ні мешіариль віхан кідє не були встановлені. Отже, Боже провидіння відновлення в сім'ї Адама здійснитися не змогло.

1.4. Чому навчає приклад сім'ї Адама

З невдачі провидіння відновлення в сім'ї Адама можна винести такі уроки.

По-перше, ми можемо зрозуміти, у чому полягає призначення Бога стосовно виконання Його волі і яке Його ставлення до частки відповідальності людини. Ще від часів створення світу Бог визначив, що Його воля буде виконана на основі спільних зусиль Бога і людини, коли дві частки відповідальності — Бога і людини — будуть виконані. Бог не міг указувати Каїну й Авелю, як правильно приносити жертви, адже їхня частка відповідальності полягала саме в тому, що Каїн повинен був принести свою жертву через Авеля.

По-друге, після вбивства Каїном Авеля Бог розпочав новий промисел, у якому Сиф зайняв місце Авеля. На підставі цього можна зробити висновок, що призначення волі Бога є абсолютним, тоді як Його призначення для людини — відносне. Боже призначення стосовно Авеля полягало в тому, що його успіх як центральної особи субстанційного приношення залежав від того, чи виконає він свою частку відповідальності. Тому, коли Авель не зміг завершити свою частку відповідальності, Бог обрав Сифа на його місце і продовжив провидіння, щоб утілити Свою абсолютно призначену волю.

По-третє, приклад приношень Каїна й Авеля навчає, що грішні люди повинні невтомно шукати людину типу Авеля. Шануючи таку людину, слухаючись і слідуючи за нею, ми можемо виконати Божу волю, навіть не розуміючи її в усіх деталях.

Провидіння, яке Бог намагався втілити через сім'ю Адама, повторювалося знову й знову через невіру людей. Тому шлях сім'ї Адама залишається й нині нашим особистим шляхом тангам, а провидіння відновлення в сім'ї Адама містить для нас типові цінні уроки.

Розділ 2

Провидіння відновлення в сім'ї Ноя

Каїн убив Авеля, що стало перешкодою для втілення провидіння відновлення в сім'ї Адама. Однак Бог абсолютно призначив утілення мети творення, і Його воля залишилася незмінною. Тому, на основі відданого Небесам шімджон Авеля, Бог обрав Сифа на його місце (Бут. 4:25). Серед нащадків Сифа Бог обрав сім'ю Ноя, поставивши її на положення сім'ї Адама, і розпочав нове провидіння відновлення.

У Біблії написано, що Бог судив світ потопом: *«І промовив Господь до Ноя: Прийшов кінець кожному тілу перед лицем Моїм, бо наповнилась земля насильством від них. І ось Я винищу їх із землі»* (Бут. 6:13). Це явно свідчить про настання останніх днів у часи Ноя, адже після суду потопом Бог мав намір утілити мету творення, пославши Месію на основі створених сім'єю Ноя умов. Отже, сім'я Ноя була відповідальною за виконання умови тангам для відновлення мідиме кіде, а потім — умови тангам для відновлення шільчекіде. Їй слід було відновити шляхом тангам мешіариль віхан кіде, яке не вдалося відновити сім'ї Адама.

2.1. Мідиме кіде

2.1.1. Центральна особа у відновленні мідиме кіде

У провидінні відновлення, зосередженому на сім'ї Ноя, центральною особою у відновленні мідиме кіде був Ной. Бог сподівався здійснити Свою волю з допомогою Адама, однак той зазнав невдачі. Тому через десять поколінь або тисяча шістсот років після Адама Бог покликав Ноя, щоб він утілював Його волю.

Відповідно, Бог дав Ною благословення *«плодіться й розмножуйтеся»* (Бут. 9:7), так само, як раніше благословив Адама (Бут. 1:28). У цьому розумінні Ной був другим прабатьком людства.

Ной був покликаний у часи, коли *«зінсулась земля перед Божим лицем, і наповнилась... насильством»* (Бут. 6:11). Терплячи всілякі знущання й висміювання, він присвятив сто двадцять років життя будівництву ковчега — не на рівній місцевості, а на вершині гори, проявляючи абсолютну слухняність Божому дорученню. Це стало передумовою, завдяки якій Бог отримав можливість здійснити промисел суду через потоп, у центрі якого стояла сім'я Ноя. У цьому значенні Ной був першим батьком віри. На загальну думку, батьком

віри є Авраам, однак насправді цього привілею повинен був удостоїтися Ной. Як буде очевидно з подальших пояснень, місія батька віри перейшла до Авраама через гріховний учинок сина Ноя, Хама.

Адам був центральною особою у відновленні мідиме кіде, та, з уже згаданих причин, він не міг приносити жертви сам. Ситуація Ноя була іншою. Бог покликав його на основі відданого Небесам шімджон Авеля, який зробив прийнятне з точки зору Бога символічне жертвоприношення. За родоводом Ной був нащадком Сифа, обраного на місце Авеля (Бут. 4:25). Більше того, Ной був праведною людиною в очах Бога (Бут. 6:9). З цих причин він отримав право сам зробити символічне приношення Богу — побудувати ковчег.

2.1.2. Об'єкт для умови у відновленні мідиме кіде

Об'єктом для умови, за допомогою якого Ной повинен був відновити мідиме кіде, був ковчег. Він мав глибоке символічне значення. Перед тим як Ной міг зайняти положення Адама в ролі другого прабатька людства, він спочатку мав виконати умову для відновлення шляхом тангам Чонджу, який опинився під владою сатани внаслідок гріхопадіння Адама. Тому об'єкт для цієї умови, який Ной повинен був принести в спосіб, прийнятний для Бога, мав символізувати новий Чонджу. Таким об'єктом для приношення став ковчег.

Ковчег був побудований у три палуби, які символізували Чонджу, створений через три стадії періоду розвитку. Вісім членів сім'ї Ноя, які ввійшли в ковчег, представляли вісьмох членів сім'ї Адама, які, опинившись під владою сатани, мали бути відновлені шляхом тангам. Таким чином, ковчег символізував Чонджу; Ной, його господар, символізував Бога; члени його сім'ї — людство; а тварини, узяті в ковчег, символізували весь світ творіння.

Коли ковчег було побудовано, Бог судив світ сорокаденним потопом. Яка мета суду потопом? Згідно з принципом творення, люди були створені так, щоб мати лише одного господаря. Відтоді як люди опинилися у сфері залежності від сатани, сповненій морального розкладу й розпусти, Бог, щоб мати стосунки з ними, повинен був зайняти положення другого господаря, що суперечить Принципу. Отже, Бог здійснив суд потопом, знищивши все людство, яке було об'єктом сатани, щоб утвердити сім'ю, яка мала б стосунки лише з Ним.

Чому Бог обрав для суду сорокаденний період? Число десять означає повернення до початку (Періоди 2.4). Щоб установити період тангам для відновлення числа десять та повернути свій

промисел до початку, коли Божа воля повинна була виповнитися через Адама, Бог покликав Ноя через десять поколінь після Адама. До того ж, оскільки метою відновлення є завершення савікіде, Бог визначив кожному з цих десяти поколінь пройти період тангам із метою відновлення числа чотири. Загалом період від Адама до Ноя був періодом тангам для відновлення числа сорок. Однак через моральну розпусту людей того часу в цей період тангам числа сорок утрутився сатана. Промисел Ноевого ковчега став новою спробою Бога в завершенні савікіде. Тому Бог визначив, що період суду потопом повинен складати сорок днів, як період тангам для відновлення числа сорок, яке було захоплене сатаною. Завершивши цей числовий період тангам, Бог збирався відновити мідиме кіде.

Тож відтоді на шляху провидіння відновлення за допомогою тангам число сорок було *числом відокремлення від сатани* (사탄 분립수, *сатан пулліпсу*), необхідним для відновлення мідиме кіде. Можна навести такі приклади: сорокаденний потоп Ноя, чотириста років від Ноя до Авраама; чотириста років рабства ізраїльтян у Єгипті; два сорокаденних пости Мойсея; сорок днів розвідки в Ханаані; сорок років блукання ізраїльтян у пустелі; сорок років правління кожного з царів: Саула, Давида й Соломона; сорок днів посту Іллі; пророцтво Іони про зруйнування Ніневії через сорок днів; сорок днів посту й молитви Ісуса в пустелі; сорокаденний період від воскресіння до вознесіння Ісуса.

У Біблії написано, що наприкінці сорокаденного потопу Ной випустив із ковчега крука й голуба (Бут. 8:6—7). Прослідкуймо, які провиденційні події Бог віщував цим на майбутнє, як сказано: *«Бо не чинить нічого Господь Бог, не виявивши таємниці Своєї Своім рабам пророкам»* (Ам. 3:7). Побудувавши ковчег відповідно до волі Бога та подолавши сорокаденний період суду потопом, Ной виконав умову тангам для відновлення Чонджу. Період потопу відповідав періоду хаосу до часу втілення ідеалу створення неба і землі (Бут. 1:2). Тому все, що було пов'язане з ковчегом після сорокаденного потопу, було символічним проявом усього історичного шляху після того, як Бог завершив створення неба і землі.

Ной випустив крука і *«літав той туди та назад, аж поки не висхла вода з-над землі»* (Бут. 8:6—7). Що віщувалося цим епізодом? Він означав, що наприкінці суду потопом сатана буде шукати умову для вторгнення в сім'ю Ноя, так само, як архангел шукав шлях завоювати любов Єви невдовзі після створення перших людей і як сатана шукав можливість заволодіти жертвами Каїна й Авеля (Бут. 4:7).

Що віщував Бог тим, що Ной три рази випускав голуба з ковчега? Хоча в Біблії написано, що Ной посилав голуба, щоб перевірити, чи не спала вода, це не було єдиною причиною. Дійсно, Ной міг би визирнути у вікно, через яке він випустив голуба, і він би побачив ситуацію сам. Насправді той факт, що Ной випускав голуба, має глибше значення, визначене волею Божого провидіння.

Потоп розпочався через сім днів після того, як Бог через Ноя сповістив про суд потопом (Бут. 7:10). Через сорок днів після цього вперше було випущено голуба. Незабаром він повернувся до ковчегу, не знайшовши «місця спочинку для стопи своєї ноги», і Ной узяв його до себе (Бут. 8:9). Випущений першого разу голуб символізував першого Адама. Бог створив Адама з надією, що Його ідеал творення, омріяний Ним ще до створення світу, здійсниться в Адамові як досконалому втіленні цього ідеалу на землі. Однак через гріхопадіння Адама Бог не зміг утілити в ньому цей ідеал і був змушений відкласти його втілення на пізніше.

Сім днів по тому Ной випустив голуба вдруге. Вода ще не зійшла з землі, і голуб знову повернувся. Цього разу він тримав у дзьобі оливковий листок — ознаку того, що наступного разу він знайде сушу і зможе опуститися на неї (Бут. 8:10—11). Голуб, посланий удруге, символізував Ісуса, другого Адама, як повне втілення ідеалу творення. У біблійних віршах віщувалося, що Ісус прийде з метою завершити провидіння відновлення, та він не зможе залишитися на землі, якщо євреї не повірять у нього. Тоді воля Бога не втілиться повністю, тому що Ісус змушений буде прийняти смерть на хресті та повернутися до Бога, пообіцявши своє Друге пришестя. Якби вода на землі висохла і голуб знайшов собі їжу, він не прилетів би назад до ковчегу. Та він повернувся, тому що вода не висохла. Так, якби серед євреїв було більше людей, які віддано служили Ісусу, він не був би змушений померти на хресті та продовжив би побудову Царства Небесного на землі.

Після закінчення ще семи днів Ной випустив голуба втретє. Цього разу він не повернувся, тому що вся вода зійшла з землі (Бут. 8:12). Цей голуб, випущений втретє, символізував Господа Другого пришестя, який прийде як третій Адам. Це означає, що, коли Христос прийде знову, він обов'язково втілить Божий ідеал творення на землі, який відтоді перебуватиме на ній вічно. Коли голуб не прилетів назад, сім'я Ноя нарешті зійшла з ковчегу і ступила на землю, зустрівши нові небо й землю. Це свідчить про те, що коли ідеал творення буде втілений на землі через третього Адама, новий Єрусалим зійде з небес і оселя Бога буде з людьми (Об'яв. 21:1—3).

На прикладі цієї історії з голубом Бог показав, що, як пояснювалося в главі «Призначення», Боже провидіння відновлення відкладається, якщо людина, яка є об'єктом цього провидіння, не виконує своєї частки відповідальності. Так через невіру Адама і його безвідповідальність Ісус був змушений прийти в ролі другого Адама. Схожим чином, коли єврейський народ не зміг виконати свою відповідальність унаслідок невіри в Ісуса, Христос повинен був померти на хресті, щоб прийти знову як третій Адам. Те, що Ной послав голуба через кожні сім днів, указує, що відновлення небес і землі також вимагає певних провіденційних періодів часу, так само, як створення небес і землі зайняло сім днів.

Побудувавши ковчег як об'єкт для умови, як того хотів Бог, і подолавши сорокаденний період суду потопом, сім'я Ноя змогла відновити шляхом тангам мідиме кідє.

2.2. Шільчекідє

Ной успішно відновив шляхом тангам мідиме кідє, завершивши промисел з основою на ковчезі і в такий спосіб зробивши символічне приношення, прийнятне з точки зору Бога. При цьому він створив умову тангам для відновлення творіння та умову тангам для символічного відновлення людей. На цій основі сини Ноя, Сим та Хам, представляючи відповідно Каїна та Авеля, повинні були досягти успіху в субстанційному приношенні, виконавши умову тангам для звільнення від гріховної природи. Так вони заклали б шільчекідє.

Щоб зробити прийнятне для Бога субстанційне приношення в сім'ї Ноя, який зробив успішне символічне приношення, Хам, його другий син, повинен був спочатку відновити положення Авеля, другого сина Адама. Передбачалося, що він стане центральною особою субстанційного приношення, так само як Авель був нею в сім'ї Адама. Зробивши символічне приношення замість Адама, Авель успішно відновив мідиме кідє та одночасно отримав право стати центральною особою субстанційного приношення. У сім'ї ж Ноя символічне приношення робив Ной, а не Хам. Тому, щоб зайняти положення Авеля, який свого часу успішно завершив його, Хам повинен був створити непорушну єдність у шімджон із Ноєм, котрий домігся перемоги в символічному приношенні. Розгляньмо, який промисел здійснив Бог, щоб допомогти Хамові стати єдиним у шімджон із Ноєм.

У Біблії написано, що, коли Хам побачив свого батька, який лежав голим у наметі, він засоромився цього і відчув невдоволення. Він передав свої почуття братам, Симу та Яфету, і ті, піддавшись впливу Хама, відчули сором від наготи батька, відвернули обличчя, щоб не бачити цього видовища, задкуючи підійшли до нього і прикрили його тіло одежою. Цей учинок, певно, був гріховним, оскільки Ной прокляв сина Хама, пророкуючи, що той буде рабом його братів (Бут. 9:20—25).

Чому Бог здійснював Свій промисел таким чином і чому в почутті сорому, яке виникло в Хама, коли він побачив наготу, приховувався гріх? Щоб зрозуміти це, згадаймо спочатку, що таке гріх. Сатана не здатний проявити силу свого існування й дії, доки не знайде собі об'єкта, з яким може створити сандекіджун і на цій основі вступити в стосунки віддавання та приймання. Тому кожного разу, коли людина створює умову для вторгнення сатани, це означає, що вона таким чином ставить себе в положення об'єкта сатани, дозволяючи останньому діяти. У цьому й полягає гріх.

Далі розгляньмо, навіщо Богу знадобилося випробовувати Хама, роблячи його свідком наготи Ноя. Ми бачили, що ковчег символізував Чонджу і що всі події, які сталися після того, як на основі сорокаденного суду потопом Бог прийняв ковчег Ноя, символізували події, які відбувалися після створення Чонджу. З цього випливає, що положення Ноя після сорокаденного потопу нагадувало положення Адама після створення світу.

Після створення невинні серця Адама і Єви були довірливо відкриті і близькі одне до одного; їм абсолютно нічого було приховувати від Бога. Ми можемо це ясно зрозуміти зі слів Біблії, у яких говориться, що вони не соромилися своєї наготи (Бут. 2:25). Однак після гріхопадіння Адам і Єва відчули сором і прикрили свої тіла нижче поясу фіговими листками; вони сховалися за деревами, боячись, що Бог побачить їх (Бут. 3:7—8). Цей сором свідчив про їхній внутрішній стан після того, як вони вступили в кровний зв'язок із сатаною, вчинивши гріх своїми статевими органами. Вони прикрили статеві органи й сховалися від Бога, бо усвідомили, що скоїли злочин, уступивши в кровний зв'язок із сатаною.

Після того, як Ной відокремився від сатани завдяки сорокаденному суду потопом, він мав утвердитися на положенні, яке займав Адам відразу після створення Всесвіту. Бог сподівався, що члени сім'ї Ноя сприймуть його наготу без почуття сорому і що в них не виникне бажання прикрити його тіло. Шляхом тангам Бог

хотів повернути той радісний Шімджон, із яким Він дивився на невинних людей перед гріхопадінням. Тому Йому потрібно було відчути радість, дивлячись на невинність Ноевої сім'ї. Бог створив ситуацію, за якої Ной лежав голим, щоб утілити цю велику волю. Якби Хам досяг єдності з Ноем, ставлячись до нього з таким самим шімджон, як Бог, і зміг подивитися на нього з точки зору Бога, він сприйняв би наготу Ноя без найменшого почуття сорому. У цьому випадку він виконав би умову тангам для відновлення в сім'ї Ноя того стану невинності, який був властивий Адаму та Єві перед гріхопадінням.

Однак сини Ноя посоромилися наготи свого батька і прикрили його тіло. Ця обставина була рівнозначною визнанню того, що між ними й сатаною, як і в сім'ї Адама після гріхопадіння, існував ганебний кровний зв'язок, через що вони були не гідними постати перед Богом. Сатана, як крук, що кружляв над водою, намагався знайти умову для вторгнення в сім'ю Ноя. Тому, коли сини Ноя насправді визнали свою належність до роду сатани, ставши його об'єктами, він захопив цю сім'ю.

Відчувши сором від наготи батька і прикривши її, Хам створив умову для вторгнення сатани, тому його почуття і вчинок були гріховними. Тож Хаму не вдалося відновити шляхом тангам положення Авеля, яке йому треба було зайняти для здійснення субстанційного приношення. Оскільки він не зміг створити шільчекіде, провидіння відновлення в сім'ї Ноя закінчилося поразкою.

Чи можна вважати, що почуття сорому, викликане наготою, завжди є гріхом? Ні. Випадок Ноя був особливим. Місія Ноя, який займав положення Адама, полягала в тому, щоб усунути всі умови, які дали змогу сатані захопити Адама. Якби члени сім'ї Ноя не відчували сорому від його наготи і навіть не намагалися б прикрити, то вони виконали б умову тангам для відновлення положення сім'ї Адама в її первісній невинності, — положення, коли Адам і Єва ще не пов'язалися з сатаною стосунками кровної спорідненості. Отже, це була умова тангам, яку повинна була виконати лише сім'я Ноя.

2.3. Чому навчає приклад сім'ї Ноя

Не кожен міг із легкістю зрозуміти, чому Ной продовжував будувати човна на горі сто двадцять довгих років. Однак Хаму було добре відомо, що вся його сім'я врятувалася завдяки праці його батька, який був змушений терпіти суворий осуд і

вистіювання оточуючих. Розуміючи це, Хам повинен був проявити таку повагу до свого батька, яка допомогла б подолати особисте почуття невдоволення, викликане наготою Ноя, і прийняти те, що відбувалося, як належне. Проте, замість того, щоб довіряти Ною, виправданому Богом, Хам почав критикувати його зі своєї особистої точки зору і проявив своє невдоволення через дію. Його ставлення розладнало Боже провидіння в сім'ї Ноя, звівши до нуля основу тисячі шестисот років провидіння від часів Адама і промисел сорокаденного потопу. Це говорить нам про те, наскільки важливо мати покірність, слухняність і терпіння на шляху до Бога.

Також Боже провидіння в сім'ї Ноя показує нам, у чому полягає призначення Бога стосовно виконання людиною Божої волі і яке ставлення Бога до людської частки відповідальності. Бог знайшов сім'ю Ноя після тисячі шестисот років підготовки. Він направляв Ноя сто двадцять років, доки той будував ковчег, і підняв його сім'ю, пожертвувавши всім людством під час сорокаденного потопу. Однак, незважаючи на те, що сім'я Ноя була об'єктом провидіння відновлення, Бог мусив безумовно залишити її, коли Хам припустився відносно невеликої помилки, яка дала змогу сатані проникнути в цю сім'ю. Так провидіння, у центрі якого стояла сім'я Ноя, закінчилося невдачею.

Провидіння в сім'ї Ноя також показує нам, у чому полягає призначення Бога для людини. Незважаючи на те, що тривалий час Бог напружено працював, щоб знайти Ноя й виховати його як батька віри, Він без вагань залишив його, коли сім'я Ноя не виконала своєї частки відповідальності, і обрав на його місце Авраама.

Розділ 3

Провидіння відновлення в сім'ї Авраама

Через гріховний учинок Хама провидіння відновлення в сім'ї Ноя не здійснилося. Проте Бог абсолютно визначив, що мета творення одного разу буде досягнута. Тому на основі шімджон Ноя, який довів свою відданість Небесам, Бог покликав Авраама і, спираючись на його сім'ю, відкрив нову главу в провидінні відновлення. Аврааму слід було відновити мешіариль віхан кідє, яке залишилося незавершеним у сім'ї Ноя, і на цій основі прийняти Месію. Отже, Авраам, так само як і Ной, мав відновити шляхом тангам мідимє кідє, а потім — шільчєкідє.

3.1. Мідиме кіде

3.1.1. Центральна особа у відновленні мідиме кіде

У провидінні відновлення, зосередженому на сім'ї Авраама, центральною особою у відновленні мідиме кіде був Авраам. Бог обрав Авраама, щоб заповісти йому місію здійснення Своєї волі, яку Він намагався втілити через Ноя. Відповідно, Авраам не міг успадкувати цю місію, не зайнявши спочатку положення, де були відновлені шляхом тангам усі умови Ноя, які потрапили до рук сатани через помилку Хама.

Першою умовою, яку сім'я Ноя втратила через сатану, були десять поколінь від Адама до Ноя і сорокаденний період суду. Таким чином, Авраам мав відновити шляхом тангам десять поколінь, кожному з яких слід було відновити число сорок, яке символізувало суд потопом. Оскільки відновлення одного покоління не могло бути здійснене за сорок днів, відновлення поразки сорокаденного потопу в кожному з десяти поколінь повинно було охопити більш тривалий період часу, який у підсумку склав сорок років. Цю ситуацію можна порівняти з тією, що склалася в дні Мойсея, коли відновлення невдачі сорокаденної розвідки вимагало від людей сорокалітнього періоду поневірянь у пустелі (Чис. 14:34). Отже, після завершення періоду тангам, який охопив десять поколінь або чотириста років після Ноя, Бог обрав Авраама на місце Ноя. Оскільки період часу від Адама до Ноя тривалістю тисяча шістсот років, коли відновлювалися десять поколінь, змінився періодом у чотириста років, коли знов-таки відновлювалися десять поколінь, відразу після Ноя тривалість людського життя раптово скоротилася.

Другою умовою, яку захопив сатана в сім'ї Ноя, було положення батька віри і положення Хама, якому слід було відіграти роль Авеля. Тому перед тим, як зайняти положення Ноя, Авраам мав відновити шляхом тангам положення батька віри й Хама. Щоб прийняти роль батька віри в положенні Ноя, Авраам повинен був зробити символічне приношення, зберігаючи віру й відданість за прикладом Ноя, який успішно завершив будівництво ковчега з вірою та відданістю. Далі, як Авраам міг відновити положення Хама? Хам мав представляти Авеля, найулюбленішого Богом: обидва були другими синами і обидва були обрані на положення центральних осіб субстанційного приношення. Оскільки сатана заволодів Хамом, за принципом відновлення шляхом тангам Бог мав забрати людину, що перебувала в положенні, яке сатана любив найбільше.

З цієї причини Він і покликав Авраама — першого сина язичника Фари (Нав. 24:2—3).

Авраам повинен був успадкувати місію Ноя і, отже, місію Адама. Тому він умовно представляв відновленого Адама. Бог благословив його, як благословив Адама й Ноя: *«І народом великим тебе Я вчиню, і поблагословлю Я тебе, і звеличу ймення твоє, і будеш ти благословенням»* (Бут. 12:2). Отримавши таке благословення, Авраам, покірний Божому наказу, залишив батьківський дім у Харані та подався в Ханаан разом зі своєю дружиною Сарою, племінником Лотом, а також слугами і власністю (Бут. 12:4—5). Бог установив шлях Авраама як шлях-зразок для Якова та Мойсея, які повинні були, так само як Авраам, відновити Ханаан, забравши зі світу сатани (Харану і Єгипту) своїх дружин, дітей і власність попри численні труднощі. Цей шлях став зразком також і для Ісуса, який одного разу повинен був з'явитися, щоб відібрати в сатани всіх людей і все творіння, відновити їх і повернути Богу (Мойсей та Ісус 1.2).

3.1.2. Об'єкти для умови у відновленні мідиме кіде

3.1.2.1. Символічне приношення Авраама

Бог велів Аврааму принести в жертву голуба, горлицю, барана, козу й телицю (Бут. 15:9) як об'єкти для умови з метою відновлення мідиме кіде. Але перед тим як він міг зробити символічне жертвоприношення, Авраам повинен був проявити належну віру, як це зробив Ной, якого було визнано праведним до того, як він розпочав будівництво ковчега — свого символічного приношення. У Біблії немає докладних описів того, через що проявилася віра Ноя, однак із вірша *«Ной був чоловік праведний і невинний у своїх поколіннях; Ной з Богом ходив»* (Бут. 6:9) можна зробити висновок, що до того як Бог визнав його гідним отримати Свій наказ про будівництво ковчега, Ной довів Йому свою віру. Насправді, провидіння відновлення просувалося *«із віри в віру»* (Рим. 1:17).

Розгляньмо, як проявив свою віру Авраам до принесення символічної жертви. Оскільки Ной був другим прабатьком людства, для відновлення його положення Аврааму слід було також зайняти й положення Адама. З цієї причини, перед тим як розпочинати безпосередньо символічне приношення, він мав виконати символічну умову тангам для відновлення положення сім'ї Адама.

У зв'язку з цим у Біблії розповідається про те, як Авраам відправився в Єгипет, коли в Ханаані настав голод (Бут. 12:10—20).

Опинившись у Єгипті, він навчив свою дружину Сару назватися його сестрою, оскільки боявся, що фараон, спокусившись Сарою, уб'є його, якщо дізнається, що він її чоловік. Так за наказом фараона Авраам віддав йому Сару, назвавшись її братом. Але Бог покарав фараона за Сару, після чого Авраам повернув собі не лише дружину, а й племінника Лота, і чимале багатство, отримане від фараона. Потім вони залишили Єгипет. Сам того не знаючи, Авраам ішов цим провіденційним шляхом, щоб виконати символічну умову тангам для відновлення положення сім'ї Адама.

Коли архангел захопив Єву, заволодівши таким чином її нащадками й усім творінням, Адам і Єва все ще були братом і сестрою. Аврааму слід було створити умову тангам, щоб відновити це. Тому Сара, яка відіграла роль його сестри, повинна була потрапити в руки фараона, який представляв сатану. Урешті-решт Аврааму слід було повернути собі свою дружину, яка перебувала в положенні дружини фараона, а також Лота, який представляв людство, і багатство, яке символізувало все творіння (Бут. 14:16). Цей шлях Авраама став зразком для Ісуса в майбутньому. Виконавши цю умову тангам, Авраам отримав право принести символічну жертву.

Яке значення символічної жертви Авраама? Щоб стати батьком віри, Аврааму слід було відновити за допомогою тангам положення Ноя, якого Бог збирався зробити батьком віри, а також положення сім'ї Ноя. До того ж він мав відновити положення Адама і його сім'ї. Таким чином, Аврааму необхідно було принести в жертву прийнятним чином символічні об'єкти для умови, для того щоб відновити шляхом тангам усе, що не вдалося здійснити Каїну й Авелю через їхні жертвоприношення, а також усе, що намагалася відновити сім'я Ноя в ході промислу ковчегу. У цьому полягало значення символічного приношення Авраама.

Авраам приніс три типи об'єктів, із яких складалося його символічне приношення: по-перше, голуба й горлицю; по-друге, барана й козу; і, по-третє, телицю. Ці три жертви символізували Чонджу, який удосконалювався впродовж трьох стадій періоду розвитку. Голуб представляв стадію формування. Коли Іван Хреститель хрестив Ісуса в Йордані, Божий дух спустився, як голуб, і зійшов на нього (Матв. 3:16). Це говорить про те, що Ісус прийшов, щоб завершити епоху Старого Заповіту, яка представляла стадію формування в провідінні і символізувалася голубом. Крім того, була інша причина появи голуба, який спускався на Ісуса. Як людині, яка прийшла, щоб відновити помилку Авраама, Ісусу необхідно було спочатку зайняти положення, у якому було відновлено голуба, захопленого сатаною.

Баран представляв стадію росту. Відновивши все, що символізував голуб, Ісус завершив епоху Старого Заповіту та відкрив епоху Нового Заповіту, яка була в провидінні стадією росту та характеризувалася відновленням усього, що символізував баран. Після того як Іван Хреститель свідчив про те, що бачив Божий дух, який сховався на Ісуса у вигляді голуба, що означало прихід Ісуса для завершення стадії формування в провидінні, він свідчив також, що Ісус розпочне свою місію на стадії росту, говорячи: *«Оце Агнець Божий, що на Себе гріх світу бере!»* (Іван. 1:29).

Телиця представляла стадію завершення. У Книзі Суддів Ізраїлевих читаємо про те, як Самсон загадав філістимлянам загадку і вони, не вмючи розгадати її, отримали відповідь завдяки підказці дружини Самсона, яка вчинила тиск на чоловіка. Тоді Самсон сказав їм: *«Якби ви не орали моєю телицею, то ви загадки не відгадали б моєї»* (Суд. 14:18), — метафорично назвавши свою дружину телицею. Оскільки Ісус приходив як наречений людства, усі щиро віруючі стають нареченою, очікуючи його повернення. Після того як відбудеться шлюбна вечеря Агнця, усі наречені житимуть у Царстві Небесному в єдності з Ісусом чоловіком як його дружини (у метафоричному значенні). Отже, епоха Завершеного Заповіту, яка настане після Другого пришествя Ісуса, — це епоха дружини, або епоха телиці. Ось чому багато хто з духовно відкритих людей отримує одкровення про те, що нинішній час є епохою телиці, що свідчить про настання стадії завершення в провидінні.

Яким було значення трьох жертв із точки зору відновлення шляхом тангам? Цим приношенням Аврааму слід було відновити шляхом тангам усе, що не вдалося відновити сім'ям Адама й Ноя шляхом символічних жертв, принесених належним чином, але пізніше захоплених сатаною через наступні помилки. Жертвоприношенням Авраама слід було також створити символічну умову тангам, яка покривала б невдачі сімей Адама й Ноя в субстанційному приношенні. Іншими словами, мета символічного жертвоприношення Авраама, яке складалося з трьох типів об'єктів для умови, полягала в тому, щоб відновити в його поколінні (горизонтально) усі умови тангам, що нагромадилися в ході провидіння (вертикально), яке охопило три покоління: Адама, Ноя й Авраама.

Чому Авраам поклав три типи жертв — голуба й горлицю, барана й козу, а також телицю, які символізували стадії формування, росту й завершення, — на один вівтар? До гріхопадіння відповідальність Адама полягала в тому, щоб розвиватися, проходячи впродовж свого життя через усі три стадії. Відповідно до цього

Авраам, який займав тепер положення Адама, повинен був відновити впродовж життя, горизонтально, весь довгий шлях провидіння, яке Бог розгортав протягом трьох провиденційних поколінь: Адама (формування), Ноя (ріст) і Авраама (завершення). За допомогою одного приношення він отримував можливість відновити всі осквернені сатаною умови, які містять число три. Символічний зміст жертви Авраама розкриває сутність Божої волі, яка проявляється в прагненні завершити провидіння відновлення раз і назавжди.

Розглянемо, як Авраам робив символічне приношення. Він розсік усіх тварин на дві частини та поклав їх на вівтар, а голуба й горлицю не розсік. Унаслідок цього хижі птахи злетілися й осквернили жертви. Коли ж сонце схилилось на захід, Господь явився Аврааму й промовив: *«Добре знай, що потомство твоє буде приходьком в землі не своїй. І будуть служити вони, і будуть їх мучити чотири сотні літ»* (Бут. 15:13). Через те що Авраам не розсік голуба й горлицю на дві частини, як мав зробити, злетілися хижі птахи й осквернили жертви. Унаслідок цієї помилки ізраїльтянам довелося ввійти в Єгипет і працювати там у рабстві чотириста років.

Чому нерозсічення птахів навпіл стало гріхом? Досі ніхто не міг відповісти на це запитання. На нього можна дати відповідь лише за допомогою Принципу. Давайте спочатку дізнаємося про причину, з якої Авраам повинен був розсікти жертви на дві частини. Провидіння спасіння має за мету відновити володарювання добра шляхом відокремлення добра від зла та подальшого знищення зла й піднесення добра. Ось чому Бог «розділив» Адама на Каїна та Авеля і тільки після цього дозволив їм принести жертви.

З цієї ж причини в часи Ноя Бог уразив зло через суд потопом і відокремив добро. Перед принесенням жертв Бог наказав Аврааму розділити їх навпіл із наміром завершити символічне відокремлення добра від зла, що було незавершене Адамом та Ноем.

Жертви слід було розділити, по-перше, для відновлення ситуації в сім'ї Адама, де Адам, джерело добра і зла, був «розділений» на Авеля і Каїна — представника добра і представника зла. По-друге, для відновлення ситуації відокремлення добра від зла в період сококаденного потопу в часи Ноя. По-третє, розсічення було необхідне для того, щоб закласти символічну умову відокремлення сфери володарювання добра від світу, підвладного сатані. По-четверте, воно було необхідне як умова освячення жертви, що досягалося пролиттям крові смерті, яка ввійшла в грішне людство через кровний зв'язок із сатаною.

Тож чому нерозсічення жертв було гріхом? По-перше, нерозсічення жертв означало те, що не відбулося розділення на Каїна і Авеля. Не будучи розділеним, приношення не могло бути прийняте Богом, адже не надавало Йому можливості знайти об'єкт типу Авеля, з яким міг би взаємодіяти лише Він. Унаслідок цього помилки Каїна й Авеля, зроблені ними під час принесення жертв, не були відновлені шляхом тангам. По-друге, нерозсічення жертв було рівнозначне повторенню невдачі провидіння в часи Ноя, коли добро і зло залишилися нерозділеними, незважаючи на потоп. Так само як поразка сім'ї Ноя, невдача Авраама в розділенні жертв також позбавила Бога Його об'єкта добра. Таким чином повторилася помилка, яка спричинила провал промислу потопу. По-третє, нерозсічення жертв означало відсутність символічної умови для відокремлення сфери Божого володарювання від світу, підвладного сатані. По-четверте, через нерозсічення жертв кров смерті не була пролита. Це означало, що жертва не могла стати освяченим і прийнятним із точки зору Бога приношенням.

Таким чином, той факт, що Авраам приніс у жертву нерозділених птахів, означав наявність у його жертві того, що належало сатані. У результаті його помилка була рівнозначна визнанню володіння сатани над жертвами. Голуб, який символізував стадію формування, залишився у володінні сатани. Тому сатана захопив також барана й телицю, які символізували відповідно стадії росту й завершення і повинні були встановитися на основі стадії формування. У результаті вся символічна жертва була віддана в руки сатани, через що нерозсічення птахів стало гріхом.

Далі розглянемо, що означає вірш, у якому говориться про те, що хижі птахи злетілися на трупи (Бут. 15:11). Від часів гріхопадіння прабатьків людства сатана завжди намагався завадити втіленню Божої волі. Коли Каїн і Авель робили свої приношення, сатана підстерігав їх неподалік (Бут. 4:7). У часи Ноя крик, що «літав туди та назад», символізував сатану, який шукав можливості вторгнутися в сім'ю Ноя відразу після потопу (Бут. 8:7). Так само, коли Авраам приносив символічну жертву, сатана був готовий скористатися найменшою можливістю, щоб захопити її. Тому він осквернив її, як тільки побачив нерозсічених птахів. Біблія зображує нам це в образі хижих птахів, які злетілися на жертву.

До яких наслідків призвела невдача Авраама в символічній жертві? Усі умови, які Бог мав намір відновити через цю жертву, були втрачені. І як наслідок, нащадки Авраама були змушені чотириста років зносити утиски й рабство в Єгипті. Розглянемо причину цього.

Бог покликав Авраама і наказав йому принести символічну жертву після завершення чотирьохсотлітнього періоду відокремлення від сатани. Цей період був установлений для того, щоб відновити шляхом тангам десять поколінь від Адама до Ноя та сорокаденний період суду потопом, який опинився в руках сатани внаслідок помилки Хама. Це також був період тангам, необхідний для утвердження Авраама як батька віри після того, як він завершить символічне приношення. Коли помилка Авраама в символічному приношенні дала змогу сатані захопити його жертвоприношення, чотирьохсотлітній період після Ноя почав також належати сатані. Щоб відновити на національному рівні ситуацію до поразки Авраама в символічному приношенні, що становила паралель до ситуації Ноя в той час, коли Бог наказав йому побудувати ковчег, Бог установив ще один чотирьохсотлітній період відокремлення від сатани. Під час цього періоду ізраїльтяни були на положенні рабів у Єгипті. Шляхом подолання випробувань протягом цього періоду їм було визначено відновити — цього разу на національному рівні — положення Ноя й Авраама на початку їхньої місії як батьків віри та закласти таким чином основу для Мойсея, даючи йому змогу розпочати свою місію. Цей період рабства слугував покаранням для ізраїльтян за помилку Авраама в приношенні та одночасно був періодом, упродовж якого вони закладали основу для відокремлення від сатани і початку нового етапу Божого провидіння.

Як пояснювалося раніше, Бог сподівався завершити за один раз усе провидіння на стадіях формування, росту й завершення на основі успішного символічного приношення Авраамом трьох типів жертв на один вівтар. Однак усупереч цьому плану Авраам зазнав невдачі, і провидіння, у якому він займав центральне місце, було продовжене протягом трьох поколінь — Авраама, Ісака та Якова. Отже, невдача Авраама стала повторенням невдачі символічного приношення Ноя, а також символічних приношень Каїна й Авеля.

3.1.2.2. Авраам приносить у жертву Ісака

Після невдачі Авраама в символічному приношенні Бог наказав йому принести «в цілопалення» свого єдиного сина Ісака (Бут. 22:2). Таким чином Бог відкрив новий промисел із метою відновлення шляхом тангам невдачі Авраама. Згідно з положенням Принципу щодо призначення, Бог не може вдруге довірити людині місію, заради якої обрав її, якщо ця людина зазнає поразки у виконанні своєї частки відповідальності. Крім того, невдача символічного

приношення Авраама звела до нуля всі наміри Бога з відновлення, яке мало здійснитися через символічне принесення. Чому ж Бог для сплати тангам за цю невдачу мав змогу знову звернутися до Авраама та наказав йому пожертвувати Ісаком?

Можна виявити три причини. По-перше, у Божому провидінні з відновлення мешіариль віхан кідє сім'я Адама була першою спробою, сім'я Ноя — другою і сім'я Авраама — третьою. Число три символізує досконалість (Періоди 2.4). Тому Принцип містить у собі умову, за якою відновлення мешіариль віхан кідє повинне неодмінно здійснитися з третьою спроби. З цієї причини Авраам отримав можливість виконати більшу умову тангам для відновлення всього, що було символічно втрачене внаслідок його невдачі в символічному принесенні. Такою умовою тангам стало принесення Авраамом у жертву свого сина Ісака.

По-друге, як пояснювалося раніше, коли Авраам приносив жертви, він займав положення Адама. Сатана захопив як Адама, так і його сина Каїна, осквернивши два покоління. Тому, за принципом відновлення шляхом тангам, Бог отримував можливість повернути Авраама і його сина Ісака впродовж двох поколінь.

По-третє, ми знаємо, що Ной міг сам робити символічне принесення — будувати ковчег, незважаючи на те, що з провиденційної точки зору він перебував у положенні Адама, який не міг приносити жертви сам. Причина полягала в тому, що Ной стояв на основі заслуги Авеля, який проявив відданий шімджон під час успішного символічного принесення. Коли Бог покликав Авраама, він стояв на основі заслуги як Авеля, який досяг успіху в символічному принесенні на стадії формування, так і Ноя, який успішно завершив символічне принесення на стадії росту. Спираючись на цю подвійну основу, Авраам зробив символічне принесення на стадії завершення. Отже, у такий спосіб Бог, спираючись на переможну історичну основу шімджон Авеля й Ноя, міг підняти Авраама, незважаючи на його поразку, і дати йому ще один шанс зробити своє принесення.

Перед тим як принести Ісака в жертву, Авраам повинен був знову проявити належну віру, повторивши символічну умову тангам для відновлення сім'ї Адама, схожу на ту, яка була виконана ним перед символічним принесенням. Із цієї причини Авраам знову поставив Сару в положення своєї сестри і допустив, щоб вона потрапила в руки царя, цього разу Авімелеха Герарського. Після того як вона стала дружиною царя, Авраам повернув Сару собі. Цього разу він також забрав собі рабів, які символізували людство, і багатство, яке символізувало все творіння (Бут. 20:1—16).

Як Авраам приносив у жертву Ісака? Він робив це з абсолютною вірою. За Божим наказом, він був близький до того, щоб убити свого єдиного сина і принести його в цілопалення. У цей момент Бог озвався до Авраама й велів не вбивати хлопця: «...бо тепер Я довідався, що ти богобоязний, і не пожалів для Мене сина свого, єдиного свого» (Бут. 22:11–12).

Шімджон Авраама, який палав бажанням виконати Божу волю, і дії, поєднані з абсолютною вірою, слухняністю й відданістю, підняли його на положення, яке він мав зайняти після вбивства Ісака. Таким чином він повністю відокремив Ісака від сатани. Бог наказав Аврааму не вбивати Ісака, оскільки останній, звільнений від пут сатани, вже перебував на стороні Бога. Нам також слід зрозуміти, що коли Бог сказав: «...тепер Я довідався...», Він проявив і докір Аврааму за попередню невдачу в символічному приношенні, і радість із приводу успішного принесення в жертву Ісака. Таким чином, завдяки успіху Авраама в момент принесення Ісака в жертву, провидіння відновлення в сім'ї Авраама могло бути продовжене Ісаком.

Аврааму знадобилося три дні, щоб дістатися до того місця на горі Морія, де він збирався принести свого сина Ісака в цілопалення. Цей триденний період повернення Ісака на сторону Бога був необхідний для того, щоб зробити новий початок на шляху провидіння. Надалі такий триденний період став еталоном відокремлення від сатани для початку нового шляху в провидінні. Ми знаходимо багато прикладів таких періодів в історії провидіння. Коли Яків із сім'єю вийшов із Харану, щоб розпочати шлях відновлення Ханаану на сімейному рівні, йому було необхідно пройти триденний період відокремлення від сатани (Бут. 31:20–22). Мойсей також вів ізраїльтян триденним періодом відокремлення від сатани, коли вони вийшли з Єгипту, щоб розпочати національний шлях відновлення Ханаану (Вих. 8:27–29). З цієї ж причини перед початком духовного шляху відновлення Ханаану на світовому рівні тіло Ісуса три дні перебувало в гробниці з метою завершення відокремлення від сатани. Коли ізраїльський народ на чолі з Ісусом Навином повертався до Ханаану, ковчег заповіту направляв їх на триденному шляху відокремлення від сатани (І.Н. 3:1–6).

3.1.2.3. Положення Ісака і його символічне приношення з точки зору Божої волі

Як пояснювалося раніше, незважаючи на те, що символічне приношення Авраама завершилося невдачею, Принципом передбачалося виконання певних умов, які забезпечували б можливість

створення мешіариль віхан кїде в сім'ї Авраама. Водночас, оскільки Авраам зазнав невдачі у виконанні своєї частки відповідальності, він не мав права сам особисто повторити символічне приношення (Призначення 3). Тому Бог повинен був знайти можливість розглядати Авраама так, ніби він не зазнав невдачі в символічному приношенні і не спричинив продовження провидіння. З цією метою Бог наказав йому принести Ісака в цілопалення (Бут. 22:2).

Бог одного разу пообіцяв Аврааму, що виростить із родоводу Ісака обраний народ: *«І ось слово Господнє до нього таке: ...той, хто вийде з твого нутра, він буде спадкоємець тобі. І Господь його вивів надвір та й сказав: Подивися на небо, та зорі злічи, коли тільки потрапиши ти їх полічити. І до нього прорік: Таким буде потомство твоє»* (Бут. 15:4—5). Авраам намірявся вбити свого сина, яким його так благословив Бог, із відданістю Божому наказу, тому це було рівноцінно наміру Авраама вбити самого себе, — людину, у яку вторгся сатана через помилку в символічному приношенні. Відповідно, коли Бог рятував Ісака від смерті, Авраам також відродився до життя, вільного від усіх уз, які пов'язали його з сатаною внаслідок невдачі в символічному приношенні. Крім того, Авраам та Ісак досягли нероздільної єдності у відданості Божій волі.

Так дві різні особистості — Ісак та Авраам, повернені Богом до життя, стали з точки зору Божої волі однією особою. Незважаючи на те, що провидіння, центром якого був Авраам, залишилося нездійсненим і перейшло до Ісака, перемога останнього так само стала й перемогою Авраама, завдяки чому Бог отримав можливість ставитися до Авраама так, ніби той не зазнав невдачі і провидіння не продовжувалося.

Ніхто не може з упевненістю сказати, скільки років було Ісаку під час жертвоприношення. Але зважаючи на те, що він ніс дрова для цілопалення (Бут. 22:6) і, не побачивши ягняти для приношення, із занепокоєнням спитав батька про те (Бут. 22:7), ясно, що він був достатньо дорослим, аби зрозуміти наміри батька. Можна зробити висновок, що Ісак прийняв волю свого батька, хоча й знав про те, що той готувався принести його в жертву.

Якщо б Ісак, який був достатньо дорослим, щоб розрізнити волю батька, чинив опір спробі Авраама принести його в жертву, Бог певно не прийняв би це приношення. Та насправді спільна відданість як Авраама, так і Ісака забезпечила успіх приношення, унаслідок чого вони відділилися від сатани. Роблячи приношення, Авраам та Ісак пройшли через процес смерті та відродження. У результаті було завершено два моменти. По-перше, Авраам зміг

відокремитися від сатани, який вторгнувся в нього внаслідок помилки в символічному приношенні, відновив шляхом тангам положення, яке займав до своєї помилки, і передав свою провіденційну місію Ісаку. По-друге, виконуючи Божу волю, Ісак проявив слухняність і покору. Тому він успадкував божественну місію від Авраама і отримав право принести символічну жертву.

Як тільки місія Авраама перейшла до Ісака, Авраам замість Ісака приніс у жертву барана, посланого Богом: *«А Авраам звів очі свої та й побачив, аж ось один баран зав'яз у гущавині своїми рогами. І пішов Авраам, і взяв барана, і приніс його на цілопалення замість сина свого»* (Бут. 22:13). Цим символічним приношенням Ісак відновив мідиме кіде.

Той факт, що Ісак ніс дрова для цілопалення, дає підставу зробити висновок, що він також брав участь у жертвоприношенні барана. Таким чином, хоча символічне приношення робив Авраам, його результат із точки зору Божої волі стосувався так само й Ісака, немов би він сам приніс жертву, оскільки Ісак, об'єднавшись зі своїм батьком, успадкував його місію. Отже, Ісак, успадкувавши місію Авраама, зробив замість нього успішне символічне приношення та відновив шляхом тангам мідиме кіде.

3.2. Шільчекіде

Як уже говорилося, Ісак зайняв місце Авраама і став центральною особою у відновленні мідиме кіде. Він заклав мідиме кіде, зробивши символічне жертвоприношення барана в спосіб, прийнятний із точки зору Бога. Тепер, для того щоб створити мешіариль віхан кіде в сім'ї Ісака, слід було закласти шільчекіде. З цією метою сини Ісака, Ісав та Яків, повинні були зайняти положення Каїна та Авеля відповідно. Роблячи субстанційне приношення, вони були відповідальні за виконання умови тангам для позбавлення від гріховної природи і створення шільчекіде.

Якби Авраам не зазнав поразки в символічному приношенні, то Ісак і його зведений старший брат Ізмаїл зайняли б, відповідно, положення Авеля і Каїна. На них була б покладена відповідальність за виконання умови тангам для позбавлення від гріховної природи, яку Каїн і Авель залишили незакінченою. Однак Авраам зазнав невдачі у своєму приношенні, і Бог утвердив Ісака на положенні Авраама, а Ісава та Якова — на положеннях, які спочатку призначалися для Ізмаїла та Ісака. Тепер умову тангам для звільнення від гріховної природи слід було виконати

Ісаву та Якову. Вони перебували в таких же позиціях стосовно свого батька Ісака, як Каїн і Авель стосовно Адама та як Сим і Хам стосовно Ноя.

Старший син Ісака, Ісав, представляв першу символічну жертву Авраама, осквернену сатаною, тоді як другий син, Яків, представляв принесення в жертву Ісака, яке було відокремлене від сатани. Ісав отримав роль Каїна як представник зла, тоді як Яків стояв на положенні Авеля, представника добра. Тому боротьба між Ісавом та Яковом, які займали протилежні позиції, розпочалася ще в материнській утробі (Бут. 25:22—23). Уже тоді Бог любив Якова та ненавидів Ісава (Рим. 9:11—13), однак для цього була провіденційна причина; вона полягала в тому, що Яків та Ісав були покликані відновити шляхом тангам помилки Авеля й Каїна, зроблені в субстанційному приношенні.

До того як Ісав та Яків могли виконати умову тангам для звільнення від гріховної природи та зробити субстанційне приношення, Яків спочатку мав виконати умову тангам для відновлення положення Авеля. Далі буде розглянуто, яким саме чином Яків виконав умову тангам для відновлення положення Авеля, центральної особи субстанційного приношення, після чого зробив субстанційне приношення і, зрештою, увійшов у Єгипет, щоб розпочати чотирьохсотлітній шлях тангам, який повинні були пройти його нащадки через помилку Авраама в символічному приношенні.

По-перше, він мав закласти умову перемоги в боротьбі за відновлення первородства старшого сина на індивідуальному рівні. Зважаючи на те, що сатана привласнив право володарювання над Усесвітом, створеним Богом, він зайняв положення старшого сина. Бог був змушений залишатися в положенні другого сина, з якого Він прокладав шлях до відновлення первородства. У цьому полягала причина того, що Бог прихильніше ставився до синів, які народжувалися другими, ніж до первістків, як у випадку Ісава та Якова: «Я Якова був полюбив, а Ісава зненавидів» (Мал. 1:2—3). Яків, як другий син, який був покликаний ще з утроби матері з місією відновити первородство, мудро домігся його від Ісава в обмін на хліб і сочевичну юшку (Бут. 25:29—34). Завдяки тому що Яків високо цинив право первородства та намагався відновити його, Бог зробив так, що Ісак благословив Якова (Бут. 27:27—29). І навпаки, Бог відмовив у благословенні Ісаву, оскільки той так мало цинував своє первородство, що продав його брату за чашку сочевичної юшки.

По-друге, Яків подався до Харану, який представляв світ сатани. Закінчивши двадцять один рік тяжкої роботи і страждань,

він переміг Лавана в боротьбі за відновлення первородства, забравши з собою сім'ю й багатство, як те, що належало йому по праву. Здобувши цю перемогу на сімейному рівні, Яків повернувся в Ханаан.

По-третє, на зворотному шляху в Ханаан, землю обіцяного Богом благословення, Яків вийшов переможцем у боротьбі з ангелом біля річки Яббок, чим субстанційно відновив володарювання над ангелом. Завдяки цим трьом перемогам Яків відновив шляхом тангам положення Авеля і на цій основі став центральною особою субстанційного приношення.

Так Ісаву та Якову вдалося стати на положення, які займали Каїн та Авель у момент, коли Бог прийняв приношення Авеля. Для того щоб брати створили умову тангам для звільнення від гріховної природи, Ісаву потрібно було любити Якова, шанувати його як посередника у своїх стосунках із Богом, покірливо прийняти його володарювання і, врешті-решт, примножити добро, успадкувавши його від Якова, який отримав благословення. Насправді, коли Яків повернувся в Ханаан із сім'єю та багатством Божої сторони після двадцяти одного року труднощів у Харані, він зміг розчулити Ісава та подолати його колишню ворожість: *«І звів Яків очі свої, та й побачив, аж ось іде Ісав... І вклонився до землі сім раз, аж поки підійшов до брата свого. І побіг Ісав назустріч йому, і обняв його, і впав на шию йому, і цілував його. І вони заплакали»* (Бут. 33:1–4). Коли Ісав відкрив обійми своєму брату й любляче привітав Якова, вони виконали умову тангам для очищення від гріховної природи. Таким чином Ісав та Яків відновили шляхом тангам попередні невдачі в субстанційному приношенні: невдачу Каїна й Авеля в сім'ї Адама та Сима й Хама в сім'ї Ноя.

Успішно завершивши субстанційне приношення, Ісав та Яків, ідучи шляхом провидіння відновлення, якому дав початок Авраам, уперше в сім'ї Ісака відновили за допомогою тангам горизонтально весь довгий вертикальний шлях історії, розпочатий іще з сім'ї Адама, у ході якого Бог працював над відновленням шільчекіде.

Причина ненависті Бога до Ісава ще до його появи на світ (Рим. 9:11–13) полягала лише в тому, що Ісаву відводилася роль Каїна, який перебував на стороні сатани; при цьому мета Бога полягала в тому, щоб установилася умова тангам у провидінні відновлення. Скорившись перед Яковом і виконавши свою частку відповідальності, Ісав зайняв положення відновленого Каїна та, нарешті, отримав любов Бога.

3.3. Мешіариль віхан кіде

Промисел створення мешіариль віхан кіде, розпочатий уперше в сім'ї Адама, продовжився тричі через те, що центральні особи в провидінні відновлення не змогли виконати свою частку відповідальності. Третя спроба відбулася за часів Авраама, і навіть тоді робота Бога не була завершена внаслідок невдачі в символічному приношенні. Воля Бога передалася Ісаку та його сім'ї, і вони заклали мідиме кіде й шільчекіде. Нарешті мешіариль віхан кіде було закладене — і, звичайно, Месія мав прийти на землю в ті часи. Тут нам потрібно зрозуміти, якого соціального середовища вимагає основа для прийняття Месії.

Грішні люди повинні створити мешіариль віхан кіде, аби забезпечити в сатанинському світі можливість відновлення Царства Небесного на чолі з Месією. За часів Адама й Ноя не існувало інших сімей, які могли б стати на шляху сім'ї, що відігравала центральну роль у провидінні, і знищити її. Якби сім'я Адама чи сім'я Ноя заклала мешіариль віхан кіде на сімейному рівні, то Месія міг би безперешкодно прийти в ті часи. Однак у дні Авраама грішні люди вже утворили сатанинські нації, які могли з легкістю перешкодити сім'ї Авраама. Тому хоча в той час було закладене мешіариль віхан кіде сімейного рівня, Месія не міг відразу прийти на нього. Люди могли прийняти Месію тільки після того, як це кіде встановилося б на національному рівні, що дало б можливість протистояти сатанинському світу. Створення таких умов на національному рівні для пришествя Месії було б необхідне навіть у тому разі, якби Авраам не зазнав поразки в символічному приношенні, а його сини, Ісак та Ізмаїл, успішно завершили субстанційне приношення, створивши мешіариль віхан кіде на сімейному рівні. Навіть тоді Месія не міг би прийти доти, доки нащадки Авраама не примножилися б на землі Ханаанській і не встановили національне мешіариль віхан кіде. Та оскільки Авраам зазнав поразки в символічному приношенні, нащадки Ісака, які створили сімейне мешіариль віхан кіде, повинні були залишити свою батьківщину, страждати на чужині чотириста років, розвиваючи національну основу, після чого повернутися в Ханаан і лише тоді створити національне мешіариль віхан кіде.

Шлях тангам ліг на плечі нащадків Авраама через його помилку в символічному приношенні. Якову, а не Ісаку, слід було розпочати цей шлях відновлення. Насправді, той, на кого покладений більший тягар на шляху тангам, є особою типу Авеля, якій відводиться місія центральної особи субстанційного приношення. Авель у сім'ї

Адама, Хам у сім'ї Ноя, Ісак у сім'ї Авраама та Яків у сім'ї Ісака несли на своїх плечах найбільший тягар, прокладаючи шлях тангам, призначений для кожної з цих сімей. Серед них Яків був єдиною особою типу Авеля, яка стояла на мешіариль віхан кіде. Отже, йому належало прокласти шлях-зразок відокремлення від сатани, яким мав пройти свого часу Месія (Мойсей та Ісус 1).

Сім'я Якова стояла на мешіариль віхан кіде, закладеному сім'єю Ісака. Успадкувавши положення сім'ї Ісака, вона стала на шлях завершення промислу, дорученого Аврааму: узяла відповідальність за гріх Авраама та розпочала чотирьохсотлітній шлях тангам. У сім'ї Ісака положення Авеля займав Яків, який виніс на своїх плечах найбільший тягар на шляху тангам. У сім'ї Якова Йосипу, сину Рахілі — дружини Якова на стороні Бога — слід було утвердитися на положенні Авеля, пройшовши в Єгипті свій шлях тангам. Після того як Йосип був проданий у рабство своїми братами та опинився в Єгипті, він зміг до тридцяти років досягти положення другої людини після фараона. Він став свідком виконання пророцтва, даного йому Богом уві сні ще в дитинстві (Бут. 37:5—11). Спочатку зведені брати Йосипа, народжені від Лії — дружини Якова на стороні сатани — прийшли в Єгипет і вклонилися йому. Пізніше всі діти Якова ввійшли в Єгипет і нарешті привели туди свого батька. Так сім'я Якова розпочала шлях тангам для того, щоб згодом прийняти Месію на національному рівні.

Яків, як центральна особа шільчекіде, яка заклала мешіариль віхан кіде в сім'ї Ісака, ніс відповідальність за гріх Авраама. Він також розпочав шлях тангам, спрямований на встановлення національного мешіариль віхан кіде, а згодом і здійснення на національному рівні Божої волі, дорученої Ісаку. Таким чином, Авраам, Ісак та Яків розглядалися як одна людина, хоча й були трьома різними особами, так само як Авраам та Ісак були одним цілим із точки зору Божої волі. Тому успіх Якова означав успіх Ісака і успіх Ісака був успіхом Авраама. Таким чином, провидіння відновлення, яке охопило три покоління — Авраама, Ісака та Якова, розглядалося з точки зору Бога як провидіння, яке здійснювалося без продовження, протягом одного покоління Авраама. У Біблії говориться: *«Я Бог батька твого, Бог Авраама, Бог Ісака й Бог Якова!»* (Вих. 3:6). Оскільки Аврааму, Ісаку та Якову, які представляли три покоління, спільними зусиллями вдалося виконати Божу волю, в очах Бога вони представляли одне покоління.

Бог мав намір утілити мету Свого провидіння, встановивши національне мешіариль віхан кіде та пославши Месію до підготовле-

ного народу. Щоб досягти цього, Бог послав сім'ю Якова в Єгипет, сатанинський світ, де вони були змушені страждати в рабстві чотирьох років. При цьому Бог прагнув виховати нащадків Авраама як обраний народ і повернути їх у Ханаан, як було обіцяно Аврааму. Мешіариль віхан кіде, закладене сім'єю Ісака, дало змогу розпочати шлях тангам, спрямований на створення національного мешіариль віхан кіде. Тому дві тисячі років від Адама до Авраама стали періодом підготовки до створення цієї основи, яка закладалася в наступну епоху.

Яків здобув перемогу, взявши на себе відповідальність за шлях тангам, який покладався на нього як плата за помилку Авраама. Скориставшись мудрістю заради Божої волі, Яків переміг у боротьбі з Ісавом, здобувши право первородства на індивідуальному рівні. Потім він увійшов у Харан, сатанинський світ, і завоював право первородства на сімейному рівні, перемігши свого дядька Лавана в боротьбі, яка тривала двадцять один рік. На зворотному шляху з Харану в Ханаан Яків переміг у сутичці з ангелом. Він був першим із грішних людей, кому вдалося виконати умову тангам, необхідну для відновлення володарювання над ангелом. На цій підставі він отримав ім'я «Ізраїль» (Бут. 32:28), і це означало, що йому вдалося встановити приклад і закласти фундамент для обраного народу.

Повернувшись у Ханаан із цими перемогами, Яків створив умову тангам для звільнення від гріховної природи. Таким чином Яків переможно завершив зразковий шлях, необхідний для підкорення сатани. Мойсей, Ісус і весь ізраїльський народ підуть цим шляхом услід за прикладом, установленим Яковом. Історія Ізраїлю містить матеріал, необхідний для розуміння шляху підкорення сатани на національному рівні. З цієї причини вона є головним джерелом вивчення історії провидіння відновлення.

3.4. Чому навчає приклад сім'ї Авраама

По-перше, шлях Авраама показує нам, у чому полягає призначення Бога стосовно виконання Його волі. Провидіння відновлення не може здійснитися лише силою Бога; його здійснення потребує також виконання частки відповідальності людиною. Тому, хоча Бог і призвав Авраама, щоб утілити мету провидіння відновлення, коли він не впорався зі своєю часткою відповідальності, Божа воля не виконалася.

По-друге, шлях Авраама показує, у чому полягає Боже призначення стосовно людини. Незважаючи на те, що Бог наперед визначив Аврааму стати батьком віри шляхом успішного жертвоприношення, коли той не справився зі своєю часткою відповідальності, його місія була передана Ісаку та Якову.

По-третє, шлях Авраама показує нам, що якщо людина не справляється зі своєю часткою відповідальності, провидіння неминуче продовжується, і в цьому разі доводиться виконувати більші умови тангам для відновлення невдачі. У випадку Авраама Божа воля повинна була здійснитися через принесення в жертву тварин, але внаслідок його помилки її можна було виконати лише через принесення в жертву улюбленого сина — Ісака.

По-четверте, розсічення Авраамом жертв на дві частини вчить нас тому, що кожному з нас слід «розділити» себе як приношення, щоб відділити добро від зла. Вести життя у вірі — означає поставити себе на положення жертви. Тільки відділивши в собі добро від зла, ми можемо стати живими приношеннями, які принесуть Богу радість. Щойно ми перестаємо «розділяти» себе, полишаючи Божу волю, створюється умова для вторгнення сатани.

Глава 2

Мойсей та Ісус у провидінні відновлення

У Біблії є багато таємниць, які стосуються Божого провидіння спасіння. Тому в ній записано: *«Бо не чинить нічого Господь Бог, не виявивши таємниці Своєї Своім рабам пророкам»* (Ам. 3:7). Однак без знання Принципу, який лежить в основі Божого провидіння, людина не в змозі побачити прихованої суті біблійних слів. Біблійна розповідь про життя пророків — це не просто історичний літопис. Скоріше через життя пророків Біблія розкриває шлях, яким слід пройти грішній людині. У цій главі ми будемо розглядати, як Бог на основі шляху відновлення Якова та Мойсея показав зразок провиденційного шляху Ісуса — шляху спасіння людства.

Розділ 1

Шлях-зразок підкорення сатани

Ми знаємо, що в провидінні відновлення з сім'єю Ісака в центрі Яків був центральною особою, яка заклала шільчекіде. Щоб здобути положення Авеля та виконати умову тангам для звільнення від гріховної природи, він ішов шляхом підкорення сатани. Увесь шлях Якова став зразком для шляхів Мойсея та Ісуса. Ісус прийшов, щоб підкорити сатану на субстанційному рівні. До нього Мойсей пройшов образним шляхом підкорення сатани, що став зразком шляху, яким повинен був іти в майбутньому Ісус. Ще раніше Бог покликав Якова, щоб той проклав шлях, який був би символічним проявом шляху Ісуса. Більше того, шлях Якова став зразком для шляху, яким ізраїльтяни та все людство мали пройти для підкорення сатани й досягнення мети провидіння відновлення.

1.1. Чому шляхи Якова та Мойсея стали зразком для шляху Ісуса

Мета провидіння відновлення здійсниться, коли людство завдяки своїй частці відповідальності зрештою досягне добровільного підкорення сатани і стане його володарем. Ісус прийшов як першопредок людства з місією Месії, щоб прокласти шлях остаточного підкорення сатани та допомогти всім людям віри пройти цим шляхом і досягти добровільного підкорення сатани.

Проте сатана, який не скорився навіть перед Богом, в жодному разі не скорився б ні перед Ісусом як прабатьком людства, ні перед віруючими. Тому згідно з Принципом Бог узяв на Себе відповідальність за створених Ним людей, покликав Якова і працював через нього, щоб показати символічний шлях підкорення сатани.

Бог показав шлях-зразок підкорення сатани через Якова. Мойсей, дотримуючись цього зразка, міг досягти підкорення сатани, ідучи образним шляхом. Дотримуючись шляху Мойсея, який пройшов шляхом Якова, Ісус міг підкорити сатану, ідучи субстанційним шляхом. Люди віри також, ідучи цим шляхом, можуть підкорити сатану і встановити владу над ним.

Коли Мойсей сказав *«Господь Бог вам Пророка підійме від ваших братів, як мене...»* (Дії 3:22), його слова стосувалися Ісуса. Вони означали, що Ісус займе положення, схоже на Мойсееве, і, дотримуючись зразка його шляху, пройде провиденційним шляхом світового відновлення Ханаану. Ісус сказав: *«Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець; бо що робить Він, те так само й Син робить»* (Іван. 5:19). Ці слова свідчать про те, що Ісус ішов шляхом, зразок якого відкрив йому Бог через Мойсея. Таким чином, Мойсей став прообразом Ісуса.

1.2. Шляхи Мойсея та Ісуса, зразком яких був шлях Якова

Яків ішов шляхом підкорення сатани. Цей шлях має бути протилежним до шляху, яким сатана вторгся в людство. Розгляньмо тепер шляхи Мойсея та Ісуса, зразком яких був шлях Якова.

1) Прабатьки людства мали ціною власного життя дотриматися Божого Слова, проте вони не витримали випробування архангела і згрішили. Якову слід було завершити відновлення Ханаану на сімейному рівні, що означало повернутися в Ханаан із сім'єю й багатством і створити там основу для прийняття Месії. Для цього він мав будь-якою ціною подолати сатану. Таким випробуванням була

смертельна боротьба з ангелом біля потоку Яббок. Вийшовши з неї переможцем, Яків отримав ім'я «Ізраїль» (Бут. 32:25—28). Бог випробовував Якова, поставивши ангела в положення сатани. При цьому Його мета полягала не в тому, щоб принести Якову нещастя, а в тому, щоб допомогти йому утвердитися на положенні Авеля та завершити відновлення сім'ї, завоювавши право володарювання над ангелом. Крім того, та обставина, що ангел відігравав головну роль у випробуванні, створювала умову для відновлення світу ангелів.

До того як Мойсей міг повести за собою ізраїльтян у Ханаан і тим самим завершити його відновлення на національному рівні, він спочатку мав подолати життєво небезпечне випробування, у якому Бог намагався вбити його (Вих. 4:24). Важливо зрозуміти, що Бог дає людям такі випробування, тому що Він любить їх. Якби людей так випробовував не Бог, а сатана, то вони, програючи, ставали б його жертвами.

Щоб розпочати шлях світового відновлення Ханаану й повести за собою людство в Царство Небесне на землі, Ісус також повинен був подолати випробування: після сорокаденного посту його спочував сатана в пустелі, і в цьому смертельному двобої Ісус здобув перемогу (Матв. 4:1—11).

2) Відколи люди набули гріховної природи внаслідок того, що сатана осквернив їхні плоть і дух, Яків повинен був створити відповідну умову для того, щоб позбутися її. Виконання умови тангам для звільнення від гріховної природи передбачало відновлення положення Авеля, для чого Яків викупив право первородства в Ісава за хліб та сочевичну юшку, які символізували плоть і дух (Бут. 25:34). У дні Мойсея цей промисел повторився, коли Бог нагодував людей манною й перепелами (Вих. 16:13), які також символізували плоть і дух. У такий спосіб Бог хотів укріпити в ізраїльтянах усвідомлення того, що вони є обраним народом, а також почуття вдячності Богу і бажання коритися Мойсею, щоб у результаті вони виконали національну умову тангам для звільнення від гріховної природи.

Ісус сказав: *«Я хліб життя! Отці ваші в пустині їли манну, і померли... По правді, по правді кажу вам: Якщо ви споживати не будете тіла Сина Людського й пити не будете крові Його, то в собі ви не будете мати життя»* (Іван. 6:48—53). Ісус підтверджував цими словами, що він дотримувався зразка шляху Мойсея, і вказував, що все грішне людство повинне стати єдиним із ним у душі та плоті. З абсолютною вірою слідуючи за Ісусом, який займав положення Івана Хрестителя (Мойсей та Ісус 3.2.1), і об'єднавшись із ним, люди виконали б умову тангам для звільнення від гріховної природи на

світовому рівні. Потім, віддано служачи Ісусу як Месії, вони мали б відновити свою превозданну природу.

3) Через гріхопадіння сатана вторгнувся навіть у тіло людини після смерті. Тіло Якова було освячене благословенням, яке він отримав за життя. Після смерті також треба було в боротьбі створити умову відокремлення його тіла від сатани, тому його бальзамували впродовж сорока днів (Бут. 50:3). У випадку Мойсея архангел Михаїл сперечався з дияволом про його тіло (Юд. 9). Ми знаємо, що тіло Ісуса було обгорнуте, а коли воно зникло, це спричинило збен-теження (Матв. 27:62—28:15).

4) Коли сталося гріхопадіння, сатана захопив прабатьків людства, які ще не завершили період розвитку. Щоб відновити шляхом тангам це вторгнення, Бог прагнув створити умови тангам, в основі яких лежали певні числа, що визначали період розвитку (Періоди 2.4). Повернення Якова з Харану в Ханаан потребувало триденний період відокремлення від сатани (Бут. 31:22). Коли Мойсей вів свій народ із Єгипту в Ханаан, на їхньому шляху також був триденний період, необхідний для відокремлення від сатани (Вих. 5:3). Щоб виконати умову відокремлення від сатани, Ісус Навин зупинився біля річки Йордан на три дні, до того як перетнути її (Нав. 3:2). Перед початком світового шляху відновлення духовного Ханаану в Ісуса також був триденний період відокремлення від сатани, коли його тіло перебувало в гробі (Лук. 18:33).

Щоб відновити горизонтально в межах одного покоління всі вертикальні умови тангам, які потрапили до рук сатани впродовж дванадцяти поколінь, починаючи з Ноя й завершуючи Яковом, в останнього було дванадцять синів (Бут. 35:22). Із цієї ж причини в часи Мойсея існувало дванадцять колін (Вих. 24:4), а в Ісуса було дванадцять учнів (Матв. 10:1).

Із метою виконання умови тангам для відокремлення від сатани, який захопив семиденний період створення, у Якова було сімдесят членів сім'ї (Бут. 46:27), у Мойсея — сімдесят старійшин (Вих. 24:1), а в Ісуса — сімдесят послідовників (Лук. 10:1). Усі вони відігравали головну роль у провидінні відповідних епох.

5) Палиця, яка завдавала удару неправедності, вказувала шлях і надавала підтримку, символізувала Месію (Мойсей та Ісус 2.2.2.2). Тому перед тим, як увійти в Ханаанську землю, Яків перетнув Йордан, спираючись на палицю (Бут. 32:10). Це передвіщало, що одного разу грішне людство перетне море грішного світу і пристане до берега ідеального світу, слідуючи за Месією — знищуючи неправедність, дотримуючись його настанов і прикладу та покладаючись на нього.

Мойсей вів ізраїльтян через Червоне море з палицею (Вих. 14:16). Ісус теж повинен був вести людство крізь море страждань грішного світу до берегів Божого ідеалу, використовуючи залізний жезл, символ Христа (Об'яв. 2:27; 12:5).

6) Гріх Єви породив у родоводі людства корінь гріха, який дав плоди, коли Каїн убив Авеля. Оскільки матір та син дозволили сатані ввійти в них і породити плід гріха, за принципом відновлення шляхом тангам матір та син повинні відокремлюватися від сатани спільними зусиллями. Яків не зміг би отримати благословення й відокремитися від сатани без активної підтримки матері (Бут. 27:43). Мойсей не міг би уникнути смерті й служити Божій волі, якби не допомога його матері (Вих. 2:2). Нарешті Марія врятувала життя Ісуса, утікши з ним у Єгипет від царя Ірода, який розшукував Ісуса, щоб убити його (Матв. 2:13).

7) Центральна особа, якій доручено виконати Божу волю в провидінні відновлення, повинна повернутися зі світу сатани у світ Бога. Ось чому Яків пішов із Харану, світу сатани, у Ханаан (Бут. 31—33), а Мойсей відправився з Єгипту в обіцяну Ханаанську землю (Вих. 3:8). Спочатку новонароджений Ісус був схований від переслідувань у Єгипті, а потім він знову опинився в Галілеї. (Матв. 2:13).

8) Кінцева мета провидіння відновлення — викоринити сатану. Саме тому Яків закопав ідолів під дубом (Бут. 35:4); Мойсей спалив золоте теля, розтер його в порошок, «розсипав на поверхні води, і напоїв тим синів Ізраїлевих» (Вих. 32:20); Ісус прийшов, щоб винищити цей світ зла, підкоривши сатану своїм словом і повноваженням (Останні дні 3.2.2).

Розділ 2

Провидіння відновлення, очолене Мойсеєм

2.1. Огляд провидіння відновлення, очоленого Мойсеєм

Провидіння відновлення, яке очолив Мойсей, спиралося на мешіариль віхан кідє, закладене сім'єю Авраама. Проте, за Принципом, необхідно було, щоб сам Мойсей заклав мешіариль віхан кідє, відновивши шляхом тангам мідиме кідє та шільчекідє. Кожного разу, коли центральна особа в провидінні змінюється, нова центральна особа не може успадкувати Божу волю, не виконавши, за прикладом попередньої центральної особи, покладену на неї відповідальність. Крім того, у цьому випадку мешіариль віхан кідє

слід було створити знову ще й тому, що межі провидіння розширилися з рівня сім'ї до рівня нації. Як стане зрозуміло з подальших пояснень, у провидінні відновлення, очоленому Мойсеєм, умови тангам, необхідні для створення вищезгаданих основ, відрізнялися від усіх попередніх умов.

2.1.1. Мідиме кідє

2.1.1.1. Центральна особа у відновленні мідиме кідє

Після завершення чотирьохсот років рабства, які ізраїльтяни провели в Єгипті внаслідок помилки Авраама в символічному приношенні, мідиме кідє слід було створити знову, щоб розпочати шлях повернення на обіцяну Ханаанську землю. Центральною особою у відновленні мідиме кідє був Мойсей. Перш ніж розглянути, як Мойсей створив мідиме кідє, давайте спочатку проаналізуємо провиденційне положення Мойсея та визначимо, у чому полягала його відмінність від положення попередніх центральних осіб, які були покликані закласти мідиме кідє, тобто Адама, Ноя й Авраама.

По-перше, Мойсей виступав як представник Бога і діяв від Його імені. Бог сказав Мойсею, що він повинен бути Аарону замість Бога (Вих. 4:16). Він також сказав: *«Дивись, Я поставив тебе замість Бога для фараона»* (Вих. 7:1).

По-друге, Мойсей був прообразом Ісуса. Хоча Мойсей і займав положення Бога перед Аароном та фараоном, єдиним Богом у плоті був Ісус. Мойсей мав пройти майбутнім шляхом Ісуса. Так само як Іван Хреститель, який прийшов вирівняти Ісусові дорогу (Іван. 1:23), Мойсей теж мав прокласти для Ісуса шлях. Погляньмо, як Мойсей ішов цим шляхом.

Будучи нащадком Якова, який заклав мешіариль віхан кідє, Мойсей не лише був центральною особою в епоху провидіння відновлення, він образно пройшов зразковим шляхом Якова, яким у майбутньому мав іти Ісус.

Мойсей стояв також на основі, закладеній Йосипом, коли той увійшов у Єгипет. А Йосип теж був прообразом Ісуса. Як син Рахілі (дружини Якова, яка представляла сторону Бога) і молодший брат синів Лії (дружини Якова, яка представляла сторону сатани) Йосип займав положення Авеля. Ледь уникнувши смерті від рук своїх старших братів, які займали положення Каїна, Йосип був проданий купцям і першим опинився в Єгипті. У тридцять років він став другою людиною в Єгипті після фараона. Його брати та

батько прийшли й покійно вклонилися йому, як віщувалося молодому Йосипу уві сні (Бут. 37:5—11). Спираючись на цю провіденційну перемогу, ізраїльтяни ввійшли в Єгипет. Так для них розпочався період труднощів та нестатків, метою якого було відокремлення від сатани. Шлях Йосипа став прообразом майбутнього шляху Ісуса. Тому, прийшовши в сатанинський світ, Ісус повинен був піти шляхом труднощів і стати Царем Царів у віці тридцяти років. Він мав підкорити не лише все людство, а й предків, відокремити їх від сатанинського світу та відновити у сфері Бога.

Дитинство Мойсея, його юність і смерть також віщували шлях Ісуса. Щойно народившись, Мойсей опинився в смертельній небезпеці, оскільки фараон хотів убити його. Після того як матері вдалося сховати немовля, він виховувався в палаці фараона в оточенні своїх ворогів, але його життю не загрожувала небезпека. Так само як Мойсей, новонароджений Ісус опинився в небезпечній ситуації, коли його хотів убити цар Ірод. Мати забрала його, рятуючись утечею в Єгипет, і таємно ростила його там. Потім вона знову повернулася з Ісусом у володіння царя Ірода, і він виховувався серед своїх ворогів, не наражаючись на небезпеку. Після смерті Мойсея ніхто не знав про місцеперебування його тіла (Повт. 34:6). Що сталося з тілом Ісуса, також залишилося таємницею.

Усе, що пройшов Мойсей на шляху національного відновлення Ханаану, стало зразком для шляху Ісуса, який відновлював Ханаан на світовому рівні. У Біблії знаходимо слова Бога Мойсею: «*Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Його... Хто не слухатиме слів Моїх, що Той Пророк говоритиме Моїм Ім'ям, Я покараю того*» (Повт. 18:18—19) — та Ісуса: «*...Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець*» (Іван. 5:19), які підтверджують, що Бог показав через життя Мойсея зразок для Ісуса, тобто визначив шлях, яким він пройде в майбутньому.

2.1.1.2. Об'єкт для умови у відновленні мідиме кідє

Мойсей займав положення, яке відрізнялося від положення попередніх центральних осіб, наділених місією закласти мідиме кідє. На відміну від Авеля, Ноя й Авраама, Мойсею не потрібно було робити символічне жертвоприношення. Замість цього він отримав можливість відновити мідиме кідє, дотримуючись Божого Слова впродовж промислу відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Існує три причини цієї відмінності.

По-перше, Мойсей стояв на основі трьох успішних символічних приношень — Авеля, Ноя та Ісака. Вони завершили провидіння, яке ґрунтувалося на принесенні символічних жертв.

По-друге, символічні приношення були об'єктами для умови, які замінювали Слово, оскільки після втрати прабатьками людства Божого Слова внаслідок гріхопадіння люди були нездатні отримувати його безпосередньо. Тому в епоху провидіння зі створення основи для відновлення (епоху від Адама до Авраама) об'єктами для умови під час створення мідиме кідє були жертвоприношення. Однак у часи Мойсея ця епоха підійшла до свого завершення. Людство вступило в нову епоху — епоху провидіння відновлення (епоху Старого Заповіту), коли вони знову могли отримати Боже Слово безпосередньо. Отже, для того, щоб створити мідиме кідє, більше не було потреби в символічних приношеннях.

По-третє, оскільки провидіння, розпочате з сім'ї Адама, знову й знову продовжувалося, виникла потреба в певних умовах тангам для відновлення цих провиденційних періодів, захоплених сатаною. Тому для того щоб, побудувавши ковчег, Ной міг закласти мідиме кідє, потрібна була основа відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Авраам зробив символічне приношення для закладення мідиме кідє, лише відновивши шляхом тангам попередній чотирихсотлітній період і таким чином ставши на основу відокремлення від сатани з числом сорок в основі. З метою відновлення шляхом тангам основи відокремлення від сатани з числом сорок в основі і, відповідно, мідиме кідє, захопленого сатаною через помилку Авраама, ізраїльтяни чотириста років страждали в єгипетському рабстві. Таким чином, в епоху провидіння відновлення центральній особі для відновлення мідиме кідє не потрібно було робити жертвоприношення, а достатньо було лише стати на основу відокремлення від сатани з числом сорок в основі, дотримуючись Божого Слова.

2.1.2. Шільчекідє

В епоху провидіння зі створення основи для відновлення Бог працював над установленням шільчекідє в межах сім'ї. З настанням епохи провидіння відновлення Бог працював над тим, щоб створити шільчекідє національного рівня. Відколи Мойсей став на положення Бога для народу і представляв Ісуса, він займав положення батька відносно ізраїльтян, закладаючи мідиме кідє на національному рівні. Водночас Мойсей був пророком, місія якого полягала в тому, щоб підготувати шлях для Ісуса. Таким чином,

він займав положення дитини Ісуса, який мав прийти як Істинний Батько. Тому стосовно ізраїльтян Мойсей стояв на положенні Авеля як центральна особа шільчекіде на національному рівні.

Ми пригадуємо, що АVELЬ зробив символічне приношення з позиції батька замість Адама, у такий спосіб отримавши право зробити субстанційне приношення з позиції сина. Аналогічно, Мойсей займав подвійне положення батька та сина. Після того як він відновив шляхом тангам мідиме кіде з положення батька, він зайняв положення Авеля для субстанційного приношення, ставши в положення сина.

Після того як Мойсей утвердив положення Авеля, ізраїльтянам, які стояли на положенні Каїна, слід було коритися йому в усьому і тим самим виконати національну умову тангам для звільнення від гріховної природи. Тоді вони створили б шільчекіде на національному рівні.

2.1.3. Мешіариль віхан кіде

Мойсею слід було відновити шляхом тангам мідиме кіде на національному рівні, а ізраїльтянам на чолі з Мойсеєм необхідно було відновити шляхом тангам шільчекіде на національному рівні. Це склало б національне мешіариль віхан кіде. Потім ізраїльтяни мали б прийняти Месію, відродитися через нього, очиститися від первородного гріха та відновити свою первозданну природу, об'єднавшись із Шімджон Бога. Очікувалося, що таким шляхом вони досягнуть кінцевої мети, тобто стануть досконалими людьми.

2.2. Національні шляхи відновлення Ханаану, очолені Мойсеєм

Мойсей вивів ізраїльтян із Єгипту, світу сатани, за допомогою чудес та знамень, повів їх через Червоне море, блукав із ними пустелею перед тим, як досягти обіцяної Ханаанської землі. Це віщувало шлях, яким Ісус у майбутньому за допомогою чудес та знамень виведе християн, другий Ізраїль із грішного світу через море страждань, перетне з ними пустелею, позбавлену води життя, і поведе їх в обіцяний Богом первозданий Едемський сад. Так само як національний шлях відновлення Ханаану на чолі з Мойсеєм був тричі подовжений через невіру ізраїльтян, світовий шлях відновлення Ханаану на чолі з Ісусом також подовжувався три рази через невіру єврейського народу. Щоб уникнути заплутаних пояснень, тут не буде робитися докладного порівняння шляху Мойсея і

шляху Ісуса. Та все ж паралелі, які існують у них, буде чітко видно, якщо порівняти цей та наступний розділи.

2.2.1. Перший національний шлях відновлення Ханаану

2.2.1.1. Мідиме кідє

Із завершенням чотирьохсот років єгипетського рабства закінчився період тангам на національному рівні, який ізраїльтянам необхідно було пройти через помилку Авраама. Щоб Мойсей став центральною особою у відновленні мідиме кідє та отримав право очолити ізраїльтян і вивести їх із Єгипту, він на індивідуальному рівні мав сплатити тангам за чотирьохсотлітній період національного тангам та завершити промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Крім того Мойсей мав відновити шляхом тангам число сорок, яке безгрішний Адам повинен був утілити в собі, щоб створити мідиме кідє (Періоди 2.4). З цих причин Мойсей опинився в палаці фараона — центрі сатанинського світу — і провів там сорок років (Дії 7:23).

У палаці Мойсей виховувався нянею, яка насправді була його матір'ю, хоча ніхто про це не знав. Вона таємно прищепила йому усвідомлення належності до обраного народу та почуття гордості за це. Незважаючи на зручності розкішного життя, Мойсей зберіг непохитну вірність та відданість народу Ізраїлю. Після завершення сорока років він залишив палац, бо *«хотів краще страждати з народом Божим, аніж мати дочасну гріховну потіху»* (Євр. 11:24–25). Таким чином, протягом сорока років життя в палаці фараона Мойсей здійснив промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі, у такий спосіб відновивши шляхом тангам мідиме кідє.

2.2.1.2. Шільчєкідє

Коли Мойсей заклав мідиме кідє, він утвердився на положенні Авеля для створення національної умови тангам для звільнення від гріховної природи. Ізраїльтяни, які перебували в положенні Каїна, повинні були з вірою слідувати й коритися Мойсею. Успадкувавши Божу волю від Мойсея і примноживши добро, вони б виконали національну умову тангам для звільнення від гріховної природи та заклали б національне шільчєкідє. Ізраїльтяни повинні були закласти цю основу, ідучи слідом за Мойсеєм від часу виходу з Єгипту до входу в благословенну Ханаанську землю.

Бог відкрив промисел для початку шляху, коли Мойсей убив єгиптянина. Дивлячись, як грубо єгипетський наглядчач поводить-ся з одним із ізраїльтян, Мойсей у пориві гарячої любові до свого народу вдарив насильника та вбив його (Вих. 2:11–12). Насправді цей учинок був проявом Божого Шімджон, який палав від обурення, коли Бог споглядав страждання Свого народу (Вих. 3:7). У той момент успішний початок повернення ізраїльтян у Ханаан залежав від того, об'єднуються вони з Мойсеєм чи ні.

Убивство єгиптянина Мойсеєм, якого обрав Бог, відбулося за таких причин. По-перше, архангел спровокував прабатьків людства вчинити гріхопадіння і спонукав Каїна вбити Авеля; це були умови, за допомогою яких сатана контролював розвиток гріховної історії, займаючи положення старшого сина. Таким чином, перед тим, як Бог міг розпочати провидіння відновлення Ханаану, на Його стороні повинна була з'явитися людина, здатна створити умову для відновлення шляхом тангам цієї ситуації, тобто завдати удару особі на стороні сатани, яка займає положення старшого сина. По-друге, Бог прагнув створити ситуацію, за якої настане край прив'язаності Мойсея до палацу фараона і він уже ніколи не зможе повернутися назад. По-третє, цим учинком Бог хотів спонукати ізраїльтян довіряти Мойсею, показавши їм його патріотичні почуття. Як буде видно з подальшого викладу, зі схожих причин Бог уразив усіх первістків єгиптян і всіх первістків їхньої худоби під час другого національного шляху відновлення Ханаану.

Ставши свідками того, як Мойсей убив єгиптянина, ізраїльтяни мали б відчуті натхнення від його любові до Ізраїлю, як це відчував у своєму Шімджон Бог. Тоді вони змогли б поважати Мойсея, вірити йому і віддано йти за ним. Тоді Бог, діючи через Мойсея, привів би їх через землю Філістимську прямим шляхом у Ханаан, де ізраїльтяни заклали б шільчекіде. Насправді вони не повинні були перетинати Червоне море чи блукати Синайською пустелею. Передбачалося, що двадцять один день шляху стане сплатою тангам за двадцятиоднolitній шлях Якова в Харані.

Через невдачу ізраїльтян, які не пішли слідом за Мойсеєм і не змогли пройти перший національний шлях, пізніше, на другому національному шляху, у Бога були причини не довіряти ізраїльтянам. У Біблії написано: «...Коли фараон відпустив був той народ, то Бог не повів їх дорогою землі філістимської, хоч була близька вона. Бо Бог сказав: Щоб не пожалкував той народ, коли він побачить війну, і не вернувся до Єгипту» (Вих. 13:17). Упродовж другого національного шляху відновлення Ханаану Бог повів ізраїльтян через

Червоне море і в обхід через пустелю, адже в Нього були підстави боятися, що вони можуть упасти в невіру й повернутись в Єгипет, не завершивши шляху.

2.2.1.3. Поразка першого національного шляху відновлення Ханаану

Якби ізраїльтяни, які стояли на стороні Каїна, слухняно підкорилися Мойсею, який займав положення Авеля, і ввійшли в Ханаанську землю, вони б здійснили національну умову тангам для звільнення від гріховної природи та заклали шільчекіде. Однак, навпаки, побачивши Мойсея, який убиває єгиптянина, вони неправильно зрозуміли його і погано відгукнулися про нього. Про цю справу почув фараон і хотів убити Мойсея (Вих. 2:15). Так у нього не залишилося жодного вибору, крім утечі від фараона. Він залишив ізраїльтян і попрямував у Мадіянську пустелю. Отже, шільчекіде не було створене, і національний шлях відновлення Ханаану на чолі з Мойсеєм повторився вдруге і зрештою втретє.

2.2.2. Другий національний шлях відновлення Ханаану

2.2.2.1. Мідиме кіде

Коли перший національний шлях відновлення Ханаану завершився поразкою через невіру ізраїльтян, сорок років життя Мойсея в палаці фараона, упродовж яких ним була створена мідиме кіде, були захоплені сатаною. Тому Мойсею, щоб почати другий національний шлях відновлення Ханаану, слід було знову закласти мідиме кіде, завершивши ще один сорокалітній період для того, щоб відновити шляхом тангам утрачені сорок років життя в палаці. У цьому полягала причина сорока років вигнання Мойсея в Мадіянській пустелі (Дії 7:30). У цей сорокалітній період страждання ізраїльтян у Єгипті посилювалися, що було покаранням за їхню недовіру Мойсею.

Мойсей пройшов через другий промисел із числом сорок в основі для відокремлення від сатани, провівши сорок років у Мадіянській пустелі. Там він відновив мідиме кіде, необхідне для початку другого національного шляху відновлення Ханаану. Після цього Бог з'явився перед Мойсеєм і сказав: *«Я справді бачив біду Свого народу, що в Єгипті, і почув його зойк перед його гнобителями, бо пізнав Я болі його. І Я зійшов, щоб визволити його з єгипетської руки, та щоб*

вивести його з цього краю до Краю доброго й широкого, до Краю, що тече молоком та медом до місця ханаанянина... А тепер ось зойк Ізраїлевих синів дійшов до Мене, і Я також побачив той утиск, що ним єгиптяни їх тиснуть. А тепер іди ж, і Я пошлю тебе до фараона, і виведи з Єгипту народ Мій, синів Ізраїлевих» (Вих. 3:7–10).

2.2.2.2. Шільчекіде

Завершивши промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі та відновивши мідиме кідє в Мадіянській пустелі, Мойсей став на положення Авеля для виконання національної умови тангам із метою звільнення від гріховної природи. Тепер ізраїльтяни, які займали положення Каїна, як і на першому національному шляху відновлення Ханаану, ідучи за Мойсеєм з абсолютною вірою, повинні були ввійти в обіцяну землю, «що тече молоком та медом». Якби вони втілили все це в життя, то умова тангам для звільнення від гріховної природи була б виконана і шільчекіде було б закладене.

Коли Мойсей убив єгиптянина, Бог відкрив промисел для початку першого національного шляху відновлення Ханаану. Щоб здійснити промисел для початку другого національного шляху, Бог діяв аналогічно: велів Мойсею вразити єгиптян трьома знаменнями та десятьма покараннями.

Ми вже говорили про причини, з яких Бог хотів, щоб Мойсей завдав удару сатанинській стороні: по-перше, щоб відновити шляхом тангам положення старшого сина, захоплене сатаною; по-друге, щоб змусити ізраїльтян позбутися прив'язаності до Єгипту; по-третє, щоб дати ізраїльтянам зрозуміти, що Мойсей — посланець Бога (Вих. 4:1–9). Однак існувала ще одна причина, з якої Мойсей отримав право завдати удару єгиптянам. Хоча ізраїльтяни вже завершили відведений для них чотирьохсотлітній період тангам у єгипетському рабстві, вони мали страждати в неволі ще тридцять років (Вих. 12:41). Бог чув їхній плач і стогін та зі співчуття відгукнувся на нього (Вих. 2:24–25).

Три знамення, приготовані Богом для Мойсея та Аарона, віщували часи Ісуса. Перше знамення було дане, коли Бог наказав Мойсею кинути палицю на землю і та перетворилася на змія (Вих. 4:3–5). Пізніше, коли Аарон показував це знамення перед фараоном за вказівкою Мойсея, фараон викликав своїх магів і наказав їм так само кинути свої палиці на землю. Вони також перетворилися на зміїв, однак зміїв Аарона поглинув їх (Вих. 7:10–12). У цьому

знаменні містилося символічне віщування того, що Ісус прийде як Спаситель та знищить світ сатани.

Мойсей, як представник Бога (Вих. 7:1), явив Його чудесну силу за допомогою палиці. Палиця символізувала Ісуса, який явить могутність Бога за допомогою чудес. Палиця забезпечує захист і підтримку людям, які опираються на неї; вона знищує неправедність та спрямовує їх правильним шляхом. Представляючи Ісуса, палиця Мойсея символізувала місії, які слід було виконати Ісусу у своє прирештя, щоб урятувати людство.

Перетворення палиці Мойсея в змія було також символічним проявом місії Ісуса. Ісус порівнював себе зі змієм, кажучи: «І, як Мойсей підніс змія в пустині, так мусить піднесений бути й Син Людський» (Іван. 3:14). Ще Ісус говорив своїм учням: «Будьте ж мудрі, як змії» (Матв. 10:16). Це означало, що Ісус прийшов як добрий та мудрий змій, щоб підштовхнути недобрим людей та повести їх шляхом добра. Тож Ісусу слід було відновити шляхом тангам гріхопадіння людини, спричинене злим змієм, який звабив прабатьків людства. Відповідно, учні Ісуса повинні були навчитися його мудрості та повести за собою злих людей шляхом добра. Більше того, коли змій Мойсея поглинув інших зміїв, це означало, що Ісус прийде як небесний змій, щоб поглинути та знищити сатану, злого змія.

Друге знамення полягало в тому, що за волею Бога Мойсей заклав руку за пазуху, і вона побіліла від прокази. Потім Бог сказав йому знов покласти руку за пазуху, і вона стала здоровою (Вих. 4:6–7). Цим знаменням символічно віщувалося те, що Ісус прийде як другий Адам і разом зі Святим Духом (який утілює Божественну природу другої Єви) візьме на себе спокуту гріхів людства. Спочатку архангел пригорнув Єву до своїх грудей і людство було вражене невиліковним гріхом. Цей учинок був символічно представлений тим, що Мойсей заклав руку за пазуху першого разу, і вона покрилася проказою. Коли ж він зробив це вдруге, його рука стала здоровою, що означало прихід Ісуса як духовного батька людства, який відновить Святий Дух у ролі духовної матері людства, і разом вони охоплять любов'ю все людство, «як та квочка збирає під крила курчаток своїх» (Матв. 23:37), та принесуть йому відродження. Отже, це відображало завершення відновлення.

Щоб явити третє знамення, Бог навчив Мойсея зачерпнути води з річки та вилити її на суху землю, після чого вода перетворилася на кров (Вих. 4:9). Вода, неорганічна речовина, перетворилася на кров, органічну речовину життя. Вода в Біблії — це символ грішних людей, які не мають у собі життя (Об'яв. 17:15). Таким чином, цим

знаменням віщувався прихід Ісуса і Святого Духа, які відновлять грішних людей, позбавлених життя, перетворивши їх на живих дітей Бога. Ці три чуда, здійснені Богом через Мойсея та Аарона, були символічними умовами тангам, на основі яких Ісус та Святий Дух могли прийти в майбутньому в Ізраїль як Істинні Батьки, відновити первозданне савікіде, захоплене сатаною, і відродити всіх людей як своїх дітей.

Коли Мойсей сказав Богу про те, що не володіє красномовством, Бог дав йому в допомогу тих, хто говорив би замість нього: його старшого брата Аарона (Вих. 4:14) і його сестру Маріям — пророчицю (Вих. 15:20). Цим образно віщувалося, що Ісус і Святий Дух прийдуть як утілення Слова (Іван. 1:14) і допоможуть людству, яке втратило Слово через гріхопадіння, стати його втіленням. Аарон та Маріям на шляху відновлення Ханаану прийняли волю Мойсея, який займав положення Бога, та виконали місію — направляли людей від його імені. Це образно показувало, що в майбутньому Ісус і Святий Дух на світовому шляху відновлення Ханаану приймуть волю Бога та виконають від Його імені місію спокути гріхів людства.

За наказом Бога Мойсей пішов на зустріч із фараоном. Коли по дорозі перед ним з'явився Єгова й намагався вбити його, життя Мойсея було врятоване завдяки тому, що його дружина Ціппора обрізала крайню плоть їхньому сину (Вих. 4:24—26). Вона допомогла Мойсею подолати випробування та врятувала їхню сім'ю. Обрізання дало змогу ізраїльцям звільнитися від єгипетського гніту. Це віщувало те, що коли Ісус прийде, Божа робота зі спасіння не буде завершена, доки люди не зроблять внутрішнього обрізання.

Розгляньмо, у чому полягала внутрішня суть обрізання. Прабатьки людства вступили в кровний зв'язок із сатаною і відтак успадкували кров смерті через чоловічий статевий орган. Щоб відновити грішних людей як Своїх дітей, Бог визначив умову тангам — церемонію обрізання, яка полягала в тому, щоб обрізати крайню плоть чоловічого статевого органа і дати крові стекти з нього. Обрізання означає звільнення від крові смерті. Одночасно це символ відновлення чоловічого володарювання та символ обіцянки, що Бог відновить людей як Своїх істинних дітей. Існує три типи обрізання: обрізання серця (Повт. 10:16), обрізання крайньої плоти (Бут. 17:10) та обрізання всього творіння (Лев. 19:22—23).

Через чудо десяти покарань Бог дав можливість Мойсею звільнити ізраїльтян із Єгипту (Вих. 7:14—12:36). Цей факт також віщував, що в майбутньому Ісус прийде з чудесами та знаменнями, щоб спасти обраний Богом народ. Коли Яків жив у Харані двадцять

один рік, страждаючи від тяжких випробувань, Лаван десять разів обманював Якова і не давав йому належної плати (Бут. 31:7). Схожі події відбулися й на шляху Мойсея, який ішов шляхом Якова: фараон не лише продовжував гнобити ізраїльтян понад визначений період, але й обманював їх десять разів порожніми обіцянками про звільнення. Тому, щоб компенсувати це шляхом тангам, Бог мав право вразити фараона десятьма покараннями. Серед них дев'яте й десяте мали особливе значення.

Дев'яте покарання полягало в тому, що Бог покрив Єгипет густою темрявою на три дні, у той час як в оселях ізраїльських залишив світло (Вих. 10:21—23). Цим віщувалося те, що коли прийде Ісус, темрява огорне світ сатани, у той час як світло проллється на народ Бога, і дві сторони розділяться. Десяте покарання проявилось через те, що Бог убив усіх первістків єгиптян і їхньої худоби, тоді як ізраїльтян навчив помітити одвірки та поперечини дверей кров'ю ягняти, щоб ангел смерті обминув їх. Первістки єгиптян, будучи на стороні сатани, перебували в положенні Каїна. Бог уразив їх, щоб ізраїльтяни, які займали положення другого сина, Авеля, були відновлені на положенні старшого сина. Сатана захопив це положення і взяв ініціативу у свої руки на шляху історії, а Бог залишився позаду, ідучи слідом. Це покарання свідчило про те, що після приходу Ісуса сторона сатани загине, а сторона Бога, яка займала положення другого сина, буде врятована завдяки спокуті, яку ціною своєї крові заплатив Ісус. Мойсей прийшов із Єгипту з великими багатствами (Вих. 12:35—36). Це віщувало, що в часи пришествя Ісуса відбудеться *відновлення всього творіння* (만물복귀, манмульпоккві).

Після кожного покарання Бог робив серце фараона більш жорстоким (Вих. 4:21; 10:27). Причини цього полягали ось у чому: по-перше, неодноразово показуючи ізраїльтянам Свою могутність, Бог хотів, щоб вони побачили, що Він — їхній Бог (Вих. 10:1—2); по-друге, Бог хотів, щоб фараон спробував утримати ізраїльтян будь-якою ціною, перед тим як змусити його відпустити їх, — тоді фараон усвідомив би своє безсилля та після виходу ізраїльтян відмовився б від них; по-третє, Бог хотів, щоб ізраїльтяни відмовилися від своєї прихильності до Єгипту, викликаючи в них сильне почуття ворожості до фараона.

Коли Мойсей убив єгиптянина, Бог відкрив промисел для початку першого національного шляху відновлення Ханаану. Та цей шлях зазнав невдачі, оскільки люди не довірилися Мойсею. У промислі для початку другого шляху Бог дарував ізраїльтянам милість трьох знамень і десяти покарань. Ставши свідками цих знамень, вони повірили, що Мойсей був справді посланий Богом, щоб

очолити їх. Отже, віра в Мойсея — особу типу Авеля, яка заклала національне мідиме кіде, — та готовність іти за ним дала ізраїльтянам змогу почати другий національний шлях відновлення Ханаану.

Однак тимчасові слухняність і покірність ізраїльтян Мойсею не були достатніми для того, щоб виконати умову тангам для звільнення від гріховної природи. Через попередню невдачу у створенні цієї умови сатана захопив увесь провіденційний шлях відновлення Ханаану. Тепер ізраїльтянам, які перебували на положенні Каїна, слід було відновити цей шлях, залишаючись відданими та слухняними Мойсею протягом тривалого періоду поневірянь у пустелі. Тільки таким чином вони могли відновити національну умову тангам для звільнення від гріховної природи. Шільчекіде на національному рівні могло бути закладене лише за умови непохитної віри ізраїльтян у Мойсея на всьому шляху через пустелю та їхнього входу в Ханаанську землю.

У промислі для початку другого національного шляху відновлення Ханаану ізраїльтяни отримали більшу милість, ніж на першому шляху. Та оскільки продовження відбулося через невіру ізраїльтян, умова тангам, яку їм слід було виконати, була цього разу відповідно більшою. На першому шляху, якби ізраїльтяни пішли слідом за Мойсеєм, вони могли б дістатися Ханаану прямим шляхом, через землю Філістимську, за двадцять один день — період, який відповідає двадцять одному рокові життя Якова в Харані. Проте на другому шляху Бог не повів ізраїльтян прямим шляхом. Його непокоїло те, що коли вони зустрінуться з войовничими філістимлянами, то можуть знову впасти в невіру та повернутися в Єгипет (Вих. 13:17). Бог повів їх через Червоне море і пустелю довгим обхідним шляхом. За Божим задумом, вони повинні були прийти в Ханаан двадцять один місяць по тому.

Тож ізраїльтяни на чолі з Мойсеєм розпочали свій двадцятидвомісячний шлях через пустелю. Розглянемо цей шлях та визначимо, у чому він став зразком для Ісуса на світовому шляху відновлення Ханаану.

Коли підкорений фараон дав Мойсею дозвіл на те, щоб ізраїльтяни приносили жертви в Єгипті, Мойсей сказав: *«Не годиться чинити так, бо то огиду для Єгипту ми приносили б у жертву Господу, Богові нашому. Тож будемо приносити в жертву огиду для єгиптян на їхніх очах, і вони не вкаменують нас? Триденною дорогою ми підемо на пустиню, і принесемо жертву Господові, Богові нашому, як скаже Він нам»* (Вих. 8:22—23). Мойсей спитав дозволу у фараона відлучитися на три дні з наміром обманути його і вивести весь народ із

Єгипту. Цей триденний період мав таке ж значення, як і триденний шлях Авраама до гори Морія, що був необхідний для відокремлення від сатани до того, як Авраам міг принести Ісака в жертву. Від часів Авраама це був період тангам, необхідний для відокремлення від сатани на початку кожного провиденційного шляху. Коли Яків став на шлях відновлення Ханаану, йому був необхідний триденний період відокремлення від сатани, для чого він обманув Лавана й залишив Харан (Бут. 31:19–22). Щоб звільнити свій народ від єгипетського рабства, Мойсей на початку другого національного шляху обманув фараона, попросивши в нього три дні, необхідні для відокремлення від сатани. Ісус також розпочав духовне провидіння відновлення, лише пройшовши через триденний період відокремлення від сатани, який передував його воскресінню.

Ізраїльтяни, які нараховували шістьсот тисяч чоловіків, як написано в Біблії, вийшли з Рамсесу в п'ятнадцятий день першого місяця (Вих. 12:37; Чис. 33:3). Вони дотримувалися Божої волі впродовж триденного шляху до свого першого пристановища в Соккоті, і Бог дарував їм милість стовпа хмар удень і стовпа вогню вночі, які вказували шлях (Вих. 13:21). Стовп хмар, який направляв ізраїльтян удень (янсон), символізував Ісуса, який одного дня мав повести за собою народ Ізраїлю шляхом відновлення Ханаану на світовому рівні. Стовп вогню, за яким ізраїльтяни йшли вночі (имсон), символізував жіноче начало Бога — Святий Дух, який направлятиме їх у майбутньому.

Біля берегів Червоного моря Бог наказав Мойсею підняти палицю, щоб води розступилися. Тоді «*вийшли Ізраїлеві сини в середину моря, як на суходіл*» (Вих. 14:22), а єгиптяни, які переслідували їх, потонули разом із колісницями, коли води зімкнулися та поглинули їх (Вих. 14:21–28). Як пояснювалося раніше, Мойсей представляв Бога перед фараоном (Вих. 7:1), а палиця Мойсея символізувала Ісуса, який повинен був явити Божу могутність у майбутньому. Таким чином, це чудо було прообразом того, що мало відбутися в часи Ісуса: на світовому шляху відновлення Ханаану сатана буде переслідувати віруючих, які підуть за Ісусом, але той підніме залізний жезл (Об'яв. 2:27; Пс. 2:9) і вдарить ним по морю зла цього світу; води розійдуться, і відкриється рівний шлях, яким підуть віруючі, а сатана, який їх переслідуватиме, загине. Залізний жезл символізує Боже Слово (Есхатологія 3.2.2). У Біблії слово «вода» означає «грішний світ» (Об'яв. 17:15). Тому про нього інколи говориться як про «море зла» чи «море страждань».

Ізраїльтяни перетнули Червоне море та прибули в пустелю Сін у п'ятнадцятий день другого місяця після виходу (Вих. 16:1). Відтоді Бог

годував їх манною та перепелами, доки вони не досягли землі, придатної для життя (Вих. 16:13—35). Манна та перепели символізували плоть і кров Ісуса, які наповнять життям усіх людей на світовому шляху відновлення Ханаану. Тому Ісус сказав: *«Отці ваші в пустині їли манну, і померли. ...Якщо ви споживати не будете тіла Сина Людського й пити не будете крові Його, то в собі ви не будете мати життя»* (Іван. 6:49—53).

Коли ізраїльтяни вийшли з пустелі Сін і зупинилися в Рефідімі, у них закінчилася питна вода. Бог наказав Мойсею вдарити по скелі в Хориві, щоб із неї пішла вода. Мойсей ударив по скелі і дав людям воду, яка врятувала їхні життя (Вих. 17:6). Святий Павло писав: *«Та скеля був Христос»* (1 Кор. 10:4). У відповідності до цього, чудо води, яка потекла зі скелі, віщувало, що Месія врятує людство водою вічного життя (Іван. 4:14). Дві кам'яні скрижалі, отримані Мойсеєм на горі Сінай, символізували Ісуса і Святий Дух; камінь — «корінь» кам'яних скрижалей — символізував Бога. Коли Мойсей ударив по скелі й дав людям воду, він заклав основу для того, щоб отримати кам'яні скрижалі, а також згодом побудувати ковчег заповіту та шкінію.

У Рефідімі Ісус Навин боровся з амаликитянами. Коли Мойсей піднімав руки, перемагали ізраїльтяни; як тільки він опускав їх, перемагали вороги. Аарон та Хур посадили Мойсея на купу каменів і підтримували його за праву та ліву руки, щоб дати можливість Ісусу Навину перемогти царя амаликитян і його військо (Вих. 17:10—13). Це також віщувало те, що мало статися в часи приходу Ісуса. Ісус Навин символізував віруючих, амаликитяни — світ сатани, а Аарон та Хур символізували Ісуса і Святий Дух. Те, що Аарон та Хур тримали руки Мойсея, даючи Ісусу Навину змогу перемогти амаликитян, свідчило про те, що віруючі люди, які шануватимуть Трійцю — Бога, Ісуса і Святого Духа — завдадуть поразки будь-якому злу, яке стоятиме на їхньому шляху.

2.2.2.3. Провидіння відновлення і шкінія

Розгляньмо, як ізраїльтяни отримали кам'яні скрижалі, шкінію та ковчег заповіту. Вони прибули в Сінайську пустелю на початку третього місяця після перемоги над амаликитянами (Вих. 19:1). Потім Мойсей узяв із собою сімдесят старійшин та піднявся на гору Сінай, щоб зустріти Бога (Вих. 24:9—10). На вершину гори Бог покликав лише Мойсея, де Він наказав йому поститися сорок днів, щоб отримати десять заповідей, написаних на кам'яних скрижалях (Вих. 24:18).

Упродовж посту Мойсей отримав Божий наказ про ковчег заповіту та скинію (Вих. 25:31). Після сорокаденного посту Мойсей отримав дві кам'яні скрижалі, на яких рукою Бога було написано десять заповідей (Вих. 31:18).

Коли Мойсей із кам'яними скрижалями зійшов із гори до свого народу, він побачив, що люди поклоняються золотому теляті. За його відсутності ізраїльтяни змусили Аарона зробити теля, і коли він зробив його, вони проголосили, що це бог, який вивів їх із Єгипту. Побачивши те, що відбувалося, Мойсей так розгнівався, що *«кинув таблиці із рук своїх, та й розтороцив їх під горою»* (Вих. 32:1—19). Бог знову з'явився перед Мойсеєм і наказав йому вирізати дві нові кам'яні скрижалі, ідентичні до попередніх, і пообіцяв знову написати на них десять заповідей (Вих. 34:1). Мойсей знову постав перед Богом на горі та постився ще сорок днів, після чого Бог дав йому десять заповідей, і Мойсей написав їх на скрижалях (Вих. 34:27—28). Мойсей узяв ці скрижалі й знову з'явився перед ізраїльтянами. Цього разу вони поставилися до нього з повагою. Покірні до його вказівок, вони побудували ковчег заповіту і звели скинію (Вих. 35—40).

2.2.2.3.1. Значення і мета кам'яних скрижалей, скинії та ковчега заповіту

Що означали кам'яні скрижалі? Отримання Мойсеєм кам'яних скрижалей із Божим Словом означало, що епоха провидіння зі створення основи для відновлення, коли стосунки грішних людей із Богом установлювалися лише через жертви, минула; кам'яні скрижалі ознаменували собою початок епохи провидіння відновлення, коли люди могли встановлювати зв'язок із Богом через дане Слово. Як пояснювалося раніше, якби Адам та Єва, створені за допомогою Слова, досягли досконалості, вони стали б його втіленнями. Замість цього вони згрішили і втратили його (Відновлення 1.2.1). Мойсей отримав кам'яні скрижалі з написаним на них Божим Словом наприкінці сорокаденного періоду відокремлення від сатани. Це означало, що Адам і Єва, як утілення Слова, були символічно відновлені. Дві скрижалі представляли, відповідно, відновлених Адама і Єву, а також Ісуса і Святий Дух, які повинні були прийти як утілення Слова. У Біблії білий камінь — це символ Ісуса (Об'яв. 2:17) і також написано, що *«скеля був Христос»* (1 Кор. 10:4). Як символи Ісуса і Святого Духа, кам'яні скрижалі також були символами небес і землі.

Що означала скинія? Ісус порівнював своє тіло з єрусалимським храмом (Іван. 2:19—21), а тих, хто вірить в Ісуса, називають храмом

Божим (1 Кор. 3:16). Таким чином, храм представляв образ Ісуса. Якби ізраїльтяни на чолі з Мойсеєм успішно завершили перший шлях відновлення Ханаану, то як тільки б вони ввійшли в землю Ханаану, вони звели б храм і приготувалися до прийняття Месії. Однак через їхню невіру перший шлях був перерваний на самому початку. На другому шляху Бог повів їх в обхід через Червоне море та пустелю; Він не велів їм споруджувати храм, а наказав замість нього зробити собі skinію, яку можна було б переносити з місця на місце. Як і храм, skinія представляла Ісуса, але тільки символічно. Наказуючи Мойсею побудувати skinію, Бог сказав: *«І нехай збудують Мені святиню, і перебуватиму серед них»* (Вих. 25:8).

Skinія була розділена на дві частини: Святе Святих і святиня. Тільки первосвященик міг увійти у Святе Святих, і тільки один раз на рік, коли робилося жертвоприношення. Там містився ковчег заповіту. Це було місце, де з'являвся Бог. Воно символізувало духовне «я» Ісуса. У святині відправлялись звичайні богослужіння. Вона символізувала тіло Ісуса. Крім того, Святе Святих символізувало нематеріальний субстанційний світ, тоді як святиня символізувала матеріальний субстанційний світ. Коли Ісус був розп'ятий, завіса між святинею і Святим Святих розірвалася на дві частини, зверху до низу (Матв. 27:51). Це означало, що завдяки розп'яттю Ісуса було створено основу для духовного спасіння і відкрився шлях сполучення між духом та плоттю, а також між небом і землею.

Що символізує ковчег заповіту? Розташований у Святому Святих, ковчег був свідченням Божого заповіту. У ньому містилися дві кам'яні скрижалі, які символізували Ісуса і Святий Дух та небеса і землю. У ковчегу була також манна, основна їжа ізраїльтян під час шляху в пустелі, яка символізувала тіло Ісуса. Вона містилася в золотій посудині, яка символізувала Божу славу. У ковчегу заповіту також зберігалася палиця Аарона, яка, покрившись бруньками й давши паростки, стала свідченням Божої могутності (Євр. 9:4). Таким чином, ковчег представляв Чонджу, а також skinію в мініатюрі.

Ковчег заповіту накривався віком із чистого золота. Бог сказав, що на обох кінцях його повинні бути поставлені херувими із золота чеканної роботи, які покриватимуть його своїми крилами. Бог Єгова пообіцяв, що буде являтися над золотим віком і «з-поміж обох херувимів» давати настанови ізраїльтянам (Вих. 25:17–22). Це свідчило про те, що, коли Ісус і Святий Дух, символічно зображені кам'яними скрижалями, прийдуть та очистять людство від гріхів, Бог з'явиться над золотим віком. Той херувим, який загороджував Адаму шлях до дерева життя в Едемському саду (Бут. 3:24),

розступиться, відкриваючи шлях до дерева життя. Тоді кожен зможе постати перед Ісусом, деревом життя, і отримати Боже Слово.

З якою метою Бог дав кам'яні скрижалі, шкінію й ковчег заповіту? Коли ізраїльтяни вирушили в пустелю після завершення чотирьохсотлітнього періоду тангам — результату невдачі в символічному приношенні Авраама — Бог уразив єгиптян трьома знаменнями й десятьма покараннями та затопив військо єгипетських солдат, які переслідували ізраїльтян, коли ті переходили Червоне море. Ізраїльтяни не могли повернутися в Єгипет не лише тому, що така була воля Бога, а й тому, що вони стали ворогами єгиптян. У них не було іншого виходу, як тільки дійти до Ханаану; Бог подбав про те, щоб повернення в Єгипет не відбулося. Проте по дорозі ізраїльтяни неодноразово втрачали віру. Урешті-решт назріла небезпека того, що навіть Мойсей міг почати діяти без віри. Тоді Бог вирішив установити об'єкт віри, який би залишався незмінним для мінливих людей. І доки хоча б одна людина шанувала цей об'єкт з абсолютною вірою, Бог міг би продовжувати шлях виконання Своєї волі через цю людину. Така людина успадкує місію, суть якої в тому, щоб служити об'єкту віри, як естафетну паличку, яка передається в ході естафетних змагань від одного учасника наступному. Таким об'єктом віри була шкінія, у якій зберігалися ковчег заповіту й кам'яні скрижалі. Оскільки шкінія символізувала Месію, те, що ізраїльтяни побудували її, означало, що символічно Месія вже прийшов.

Ізраїльтяни мали віддано служити шкінії, немов Месії, і повернутися на чолі з Мойсеєм у благословенну землю Ханаану. Таким чином, вони заклали б шільчекіде на національному рівні. Навіть якщо б по дорозі всі ізраїльтяни втратили віру, то, доки Мойсей продовжував би служити шкінії, у них залишалася б можливість знову створити умову тангам та відновитися на основі Мойсеєвого служіння шкінії. Більше того, навіть у разі втрати віри самим Мойсеєм, якби знайшовся хоч один ізраїльтянин, який поклонявся б шкінії замість нього, Бог міг би працювати через цю людину, щоб відновити весь народ.

Якби ізраїльтяни довірилися Мойсею і ввійшли в Ханаан на першому національному шляху, сім'я Мойсея виступала б у ролі шкінії, а сам Мойсей виконав би роль, відведену кам'яним скрижалем та ковчегіві заповіту. Норми сім'ї Мойсея представляли б Небесний закон. Тоді ізраїльтяни могли б побудувати храм на землі ханаанській, не потребуючи скрижалей, ковчеза чи шкінії. Усі ці об'єкти були дані як засоби спасіння тільки після того, як народ утратив віру.

Скинія, яка символічно представляла Ісуса і Святий Дух, була необхідна тільки до моменту зведення храму. Храм, який образно представляв Ісуса і Святий Дух, був потрібний тільки до часу приходу Месії — живого втілення храму.

2.2.2.3.2. Основа для скинії

Для того, щоб прийняти Месію, необхідно закласти основу для його приходу. Так само, для того, щоб прийняти скинію — символ Месії, має бути закладена основа для скинії. Для цього, зрозуміло, мають бути закладені мідиме кіде для скинії й шільчекіде для скинії. Розгляньмо, яким чином ізраїльтяни на чолі з Мойсеєм могли закласти ці основи.

Мойсею необхідно було прийняти Боже Слово стосовно скинії під час сорока днів посту й молитви — періоду для відокремлення від сатани, і закласти таким чином мідиме кіде для скинії. Спираючись на це мідиме кіде для скинії, ізраїльтяни повинні були з вірою слухатися та підтримувати Мойсея на шляху втілення ідеалу скинії. Так вони виконали б умову тангам для звільнення від гріховної природи і заклали б шільчекіде для скинії. У поняття скинії входять кам'яні скрижалі та ковчег заповіту.

2.2.2.3.2.1 Перша основа для скинії

Людина була створена за шість днів як утілення Слова (Іван. 1:3). Тому, щоб дати грішним людям Слово відтворення й відновити їх, Бог спочатку мав відділити від сатани число шість, яке представляє період створення, захоплений сатаною. З цієї причини Бог освятив гору Сінай, огорнувши її хмарами слави Єгови на шість днів, а на сьомий з'явився й покликав Мойсея з-поміж хмар (Вих. 24:16). Відтоді Мойсей розпочав свій піст на сорок днів та сорок ночей (Вих. 24:18). Бог направив Мойсея, щоб той пройшов сорокаденний період для відокремлення від сатани з метою встановлення мідиме кіде для скинії, символу Месії. Бог бачив, що це було необхідно, тому що ізраїльтяни, перетнувши Червоне море, втратили віру.

Як зазначалося вище, умова тангам для звільнення від гріховної природи на національному шляху відновлення Ханаану не могла бути виконана успішно, якби ізраїльтяни вірили Мойсею та йшли за ним тільки протягом короткого проміжку часу. Її виконання вимагало, щоб люди зберігали таку віру і слухняність до часу

входження в Ханаан, зведення храму та прийняття Месії. Так само з метою виконання умови тангам для звільнення від гріховної природи і створення шільчекіде для шкіни ізраїльтянам слід було з вірою слухатися Мойсея від того моменту, як він зійшов на гору, щоб узяти сорокаденний піст, і до завершення будівництва шкіни. Однак у той час як Мойсей постився та молився в горах, увесь народ упав у невіру і поклонявся золотому теляті (Вих. 32:4). Унаслідок цього шільчекіде для шкіни не було закладене.

Оскільки люди зі своєї вини втратили основу для Слова, її відновлення входить до їхньої частки відповідальності. Тому Бог не втручається в дії людини, спрямовані на відновлення Слова. З цієї причини, незважаючи на те, що Бог направляв ізраїльтян за допомогою чудес та знамень, Він не втрутився, коли вони почали грішити.

Коли Мойсей побачив людей, які поклонялися ідолу й танцювали навколо нього, він розгнівався, кинув скрижалі й розтрощив їх (Вих. 32:19). У результаті сатана захопив мідиме кіде для шкіни, створене впродовж сорокаденного періоду відокремлення від сатани. Як пояснювалося раніше, дві кам'яні скрижалі символізували Ісуса і Святий Дух, які мали прийти в ролі відновлених других Адама і Єви. Розбиті Мойсеєм скрижалі вщували, що якщо Ісус прийде й зустрине невіру єврейського народу, він буде змушений піти на хрест, залишивши незавершеною місію, яку Бог первісно дав йому і Святому Духу.

Невіра ізраїльтян під час сорокаденної умови Мойсея на горі Сінай зруйнувала Боже провидіння зі створення основи для шкіни. Це звело до нуля зусилля Бога відокремити людей від сатани та прищепити їм слухняність Мойсею. Через їхню постійну невіру Боже провидіння зі створення основи для шкіни мало бути продовжене до другої, а потім і до третьої спроби.

2.2.2.3.2.2 Друга основа для шкіни

Ізраїльтяни проявили невіру в промислі отримання кам'яних скрижалей і побудови шкіни, однак вони стояли на основі того, що випили води зі скелі в Рефідімі (Вих. 17:6) — символічного кореня скрижалей. Тому Бог знову постав перед Мойсеєм після того, як той розбив скрижалі, і пообіцяв йому дати Своє Слово ще раз. Цього разу Бог вимагав, щоб Мойсей сам висік із каменю скрижалі, на яких Він мав намір написати Своє Слово (Вих. 34:1). Крім того, Мойсей не міг відновити кам'яні скрижалі чи побудувати шкіню,

де вони мали зберігатися, не відновивши спочатку мідиме кіде для шкіні, пройшовши ще один період відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Отже, Мойсей постився ще сорок днів і тільки після цього отримав другу пару скрижалей із десятьма заповідями та відновив ідеал шкіні (Вих. 34:28).

Переможні зусилля Мойсея з відновлення розбитих скрижалей шляхом сорокаденного посту вщували, що навіть прийнявши смерть на хресті, Ісус зможе повернутися та покласти новий початок провидінню спасіння, якщо віруючі виконають умову тангам, здійснивши промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі.

Зберігаючи віру в період посту Мойсея на горі і потім дотримуючись його вказівок у побудові шкіні, ізраїльтяни виконали умову тангам для звільнення від гріховної природи. Так вони створили шільчекіде для шкіні і, відповідно, основу для шкіні. Шкінія була побудована першого дня першого місяця другого року (Вих. 40:17). Однак, як згадувалося раніше, для створення шільчекіде на другому національному шляху відновлення Ханаану були потрібні набагато більші умови, ніж просто побудова шкіні. Насправді, до того як увійти в Ханаан і побудувати храм, ізраїльтяни повинні були шанувати шкінію й цінувати її більше, ніж своє життя. Вони мали зберігати таку віру, доки не прийде Месія.

Двадцятого дня другого місяця другого року ізраїльтяни вийшли з Сінайської пустелі і зі шкінією в центрі пішли вслід за стовпом хмар (Чис. 10:11–12). Та незабаром, обтяжені труднощами, вони почали скаржитися на Мойсея. Навіть після того, як розгніваний Єгова знищив вогнем край їхнього табору, ізраїльтяни не розкалялися. Вони продовжували скаржитися, що їм нічого їсти, крім манти, бідкалися, що немає в них м'яса, фруктів, овочів, ображалися на Мойсея та сумували за Єгиптом (Чис. 11:1–6). Таким чином, ізраїльтяни не змогли зберегти другу основу для шкіні, і в неї вторгнувся сатана. Провидіння відновлення цієї основи було продовжене до третьої спроби.

2.2.2.3.2.3 Третя основа для шкіні

Хоча сатана захопив другу основу для шкіні через невіру народу, віра Мойсея і його відданість шкіні залишилися незмінними. Тому шкінія непорушно стояла на мідиме кіде, яке заклав Мойсей, тоді як ізраїльтяни стояли на основі того, що випили води зі скелі в Рефідімі (Вих. 17:6). Ми пам'ятаємо, що скеля — це «корінь» кам'яних

скрижалей, центра скинії. Завдяки цим двом основам ізраїльтяни мали можливість зробити третю спробу завершити промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Покірливо йдучи за Мойсеєм, який незмінно шанував скинію, вони повинні були відновити шляхом тангам основу для скинії з третьою спроби. Умовою для досягнення цього стали сорок днів розвідки в Ханаанській землі.

За волею Бога Мойсей обрав по одному представнику від кожного з дванадцяти колін і послав їх на розвідку в Ханаан на сорок днів (Чис. 13:1–25). Повернувшись, усі розвідники, за винятком Ісуса Навина та Калева, дали безнадійні звіти: «...*Народ той, що сидить у тім Краї, міцний, а міста укріплені, дуже великі. ...Той Край, що ми перейшли по ньому, щоб розвідати його, це край, який поїдає своїх мешканців. А весь той народ, що ми бачили у ньому, люди високі на зріст. ...і були ми в своїх очах немов та сарана, і такими були ми і в їхніх очах*» (Чис. 13:28, 32–33). Розвідники зробили висновок, що ізраїльтяни не зможуть узяти штурмом укріплені міста Ханаану та перемогти його народ. Почувши цей звіт, ізраїльтяни знову почали скаржитися на Мойсея. Вони хотіли обрати іншого очільника, який відвів би їх назад до Єгипту.

Незважаючи на це, Ісус Навин та Калев закликали народ безстрашно атакувати жителів Ханаану: «*Тільки не бунтуйтеся проти Господа, і не бійтеся народу того Краю, бо вони хліб для нас! Їхня тінь відійшла від них, а з нами Господь, не бійтеся їх*» (Чис. 14:9). Ізраїльтяни не сприйняли цього заклику і навіть намагалися закидати камінням Ісуса Навина та Калева (Чис. 14:10). Тоді слава Єгови явилася в скинії заповіту, і сказав Він Мойсею: «*Аж доки буде цей народ зневажати Мене, і аж доки не будуть вони вірувати в Мене, у всі ті ознаки, що Я учинив був серед нього?»* (Чис. 14:11). «*А діти ваші, що про них казали ви: станете здобиччю ворогові, то впроваджу Я їх, і пізнають вони цей Край, яким ви обридили. І ваші власні трупи попадають у цій пустині! А ваші сини будуть блукати на пустині сорок літ, і відповідатимуть за зраду вашу, аж поки вигинуть ваші трупи на пустині. Числом тих днів, що розвідували ви той Край, сорок день, будете ви нести ваші гріхи по року за день сорок літ, і пізнаєте, що значить бути покинутими Мною!*» (Чис. 14:31–34).

У результаті невіри ізраїльтян третя основа для скинії не була створена. Двадцять один місяць шляху в пустелі був продовжений до сорока років.

2.2.2.4. Невдача другого національного шляху відновлення Ханаану

У результаті невіри ізраїльтян основа для скинії була тричі захоплена сатаною. Тому національна умова тангам для звільнення від гріховної природи не була виконана і шільчекіде для другого національного шляху відновлення Ханаану не було закладене. Відповідно, весь другий національний шлях відновлення Ханаану зазнав невдачі. Це обумовило необхідність третього національного шляху.

2.2.3. Третій національний шлях відновлення Ханаану

2.2.3.1. Мідиме кіде

Через невіру ізраїльтян другий національний шлях відновлення Ханаану завершився поразкою. Сорок років, які Мойсей провів у Мадіянській пустелі, щоб відновити мідиме кіде, були захоплені сатаною. У результаті невдачі місії розвідки ізраїльтяни змушені були поневірятися в пустелі сорок років, один рік за кожен день сорокаденної розвідувальної місії, аж до повернення в Кадеш-Барнеа. Для Мойсея ці сорок років були періодом відокремлення від сатани, який захопив попереднє мідиме кіде, і періодом відновлення за допомогою тангам мідиме кіде для третього шляху. Мойсей шанував скинію з вірою та відданістю протягом усіх сорока років поневірян у пустелі. До часу повернення в Кадеш-Барнеа він заклав мідиме кіде для третього національного шляху відновлення Ханаану. Відповідно, він також утвердився на положенні Авеля для субстанційного приношення національного рівня.

2.2.3.2. Шільчекіде

Оскільки замість віри й покори ізраїльтяни проявили невіру і зраду, вони не змогли успішно завершити сорокаденний період розвідки, і сатана захопив основу для скинії. Так створення шільчекіде для другого шляху завершилося невдачею. Проте мідиме кіде для скинії залишилося непорушним завдяки незмінній посвяті Мойсея. Якби ізраїльтяни, стоячи на цій основі, з відданістю йшли за Мойсеєм, який із незмінною вірою служив скинії протягом сорока років поневірян у пустелі, і таким чином установили основу відокремлення від сатани, їм удалося б створити шільчекіде

для шкіни та завершити основу для шкіни. Якби потім, зберігши свою віру, вони ввійшли в Ханаан, шануючи Мойсея та слухаючись його, вони б завершили створення шільчекіде для третього національного шляху відновлення Ханаану.

Сорокалітній період поневірянь у пустелі був для Мойсея періодом створення мідиме кіде для третього національного шляху. Ізраїльтяни ж під його керівництвом повинні були за цей час досягти мети промислу для початку третього шляху — створити основу для шкіни, повернувшись до того положення, у якому вони перебували на другому шляху, коли вперше побудували шкінію під керівництвом Мойсея.

2.2.3.2.1. Шільчекіде на чолі з Мойсеєм

Ми вже говорили про те, що скрижалі, шкінія й ковчег заповіту стали необхідними лише тому, що ізраїльтяни втратили віру в пустелі. На другому шляху національного відновлення Ханаану вони втратили віру в три знамення, які Бог дав їм на початку промислу. Щоб відновити це шляхом тангам, Бог випробовував народ через сорокаденний період, доки Мойсей був на горі. Тоді Він дав їм три милості: кам'яні скрижалі, ковчег заповіту і шкінію. Крім того, Бог послав десять покарань із метою відновлення десятикратного обману Якова Лаваном у Харані (Бут. 31:7). Коли ізраїльтяни втратили віру навіть після всього, чому були свідками, Бог, намагаючись відновити шляхом тангам десять покарань, дав їм десять заповідей.

Якби ізраїльтяни служили трьом Божим милостям та дотримувалися десяти заповідей, вони повернулися б у положення, яке займали, коли залишили Єгипет завдяки могутності трьох знамень та десяти покарань. Відповідно до цього, на третьому шляху ізраїльтяни повинні були завершити сорокалітній період тангам, ідучи за Мойсеєм із вірою та слухняністю на всьому шляху через пустелю. Повернувшись у Кадеш-Барнеа, вони мали стати разом із Мойсеєм на основу для шкіни і служити скрижалам, шкіни та ковчегу. Якби вони виконали це, то зайняли б положення, у якому перебували після завершення промислу для початку другого шляху, коли Бог уразив єгиптян трьома знаменнями та десятьма покараннями.

Скрижалі були малим утіленням ковчеза; ковчез був малим утіленням шкіни; таким чином, скрижалі були малим утіленням шкіни. Тому ковчез і шкінія могли бути представлені скрижалами чи їхнім «коренем» — скелею. Отже, третій національний шлях відновлення Ханаану повинен був розпочатися в Кадеш-Барнеа на

основі завершення промислу для початку шляху зі скелею в центрі. Якби ізраїльтяни надалі шанували скинію з вірою й відданістю та йшли за Мойсеєм у Ханаан, вони виконали б умову тангам для звільнення від гріховної природи, необхідну для шільчекіде на третьому національному шляху.

Яким чином Бог мав намір здійснити промисел для початку шляху зі скелею в основі? Упродовж сорока років поневірянь у пустелі ізраїльтяни знову почали скаржитися та втрачати віру. Щоб спасти їх, Бог навчив Мойсея вдарити палицею по скелі, щоб із неї пішла вода та напоїла людей (Чис. 20:4—5, 8). Мойсей міг ударити по скелі лише один раз. Ізраїльтяни, охоплені благоговінням, повинні були об'єднатися з ним, таким чином ставши на основу для скинії. У такий спосіб вони здійснили б промисел для початку шляху зі скелею в основі. Якби після цього ізраїльтяни пішли за Мойсеєм з вірою та слухняністю, то, увійшовши в Ханаан, вони б створили національну умову тангам для звільнення від гріховної природи та заклали на чолі з Мойсеєм шільчекіде для третього шляху.

Однак, коли Мойсей почув, що народ ремствує на нього та скаржиться через відсутність води, він не зміг стримати гнів та вдарив по скелі двічі. Тоді Бог сказав йому: *«За те, що ви не вірували в Мене, щоб явилася святість Моя на очах Ізраїлевих синів, ви не введете цієї громади до Краю, що Я дав їм»* (Чис. 20:12).

Ударивши по скелі двічі замість одного разу, Мойсей зруйнував промисел для початку шляху зі скелею в основі. Тому йому не було дозволено ввійти в обіцяну землю. Він міг тільки глянути на неї здалеку наприкінці свого життя (Чис. 27:12—14).

Розгляньмо, чому Мойсей повинен був ударити по скелі тільки один раз і чому двократний удар був злочином. Скеля (камінь) символізувала Ісуса Христа (1 Кор. 10:4; Об'яв. 2:17). Оскільки Ісус прийшов як дерево життя (Об'яв. 22:14; Гріхопадіння), скеля також може вважатися деревом життя. Водночас дерево життя — це символ досконалого Адама в Едемському саду. Тому скеля також символізувала Адама, який досяг досконалості.

В Едемському саду Адаму потрібно було рости і стати скелею. Та коли сатана вразив його і змусив учинити гріхопадіння, Адам не зміг стати деревом життя (Бут. 3:24) чи скелею, здатною дати своїм нащадкам воду вічного життя. Таким чином, безводна скеля перед першим ударом Мойсея символізувала грішного Адама. Сатана вразив Адама й завадив йому стати скелею, що дає живу воду, тому Бог хотів один раз ударити по безводній скелі, яка символізувала грішного Адама, щоб із неї пішла вода. Таким чином Він

розраховував виконати умову тангам для відновлення Адама як скелі, яка дає воду. Тому скеля після першого удару символізувала Ісуса, який повинен був прийти й дати грішному людству воду життя. У зв'язку з цим Ісус сказав: «А хто питиме воду, що Я йому дам, прагнути не буде повік, бо вода, що Я йому дам, стане в нім джерелом тієї води, що тече в життя вічне» (Іван. 4:14).

Отже, Бог сподівався, що Мойсей ударить по скелі один раз і це стане умовою тангам для того, щоб відновити грішного Адама та перетворити його на другого, досконалого Адама — Ісуса. Однак, коли Мойсей ударив по скелі вдруге, після того як вона вже дала воду, це символізувало можливість того, що Ісусу може бути завдано удару. Іншими словами, коли Мойсей, розгніваний невірою ізраїльтян, ударив по скелі вдруге, він створив умову для того, щоб у разі невіри ізраїльського народу після приходу Ісуса — втілення скелі — сатана міг стати на його шляху. Тому вчинок Мойсея був гріховним.

Коли Мойсей розбив кам'яні скрижалі, його вчинок міг бути відновлений, однак його помилка другого удару по скелі не могла бути відновлена. Чому? У контексті провидіння відновлення кам'яні скрижалі та скеля були пов'язані як зовнішні і внутрішні. Кам'яні скрижалі з написаними на них десятьма заповідями були центром Мойсеєвого закону і, відповідно, Старого Заповіту. Ізраїльтяни могли отримати спасіння тією мірою, якою давала можливість епоха Старого Заповіту, дотримуючись ідеалів, відбитих на скрижалях. У цьому значенні кам'яні скрижалі були зовнішнім символом Ісуса, який мав прийти згодом.

Скеля, з іншого боку, символізувала не тільки Христа (1 Кор. 10:4); як корінь кам'яних скрижалей, вона також представляла Бога, «корінь» Христа. Кам'яні скрижалі представляли зовнішній аспект, а скеля — внутрішній. Якщо скрижалі уподібнити до тіла, то скеля відповідатиме душі; якщо скрижалі уподібнити до святині, то скеля відповідатиме Святому Святих; якщо скрижалі уподібнити до землі, то скеля відповідатиме небесам. Іншими словами, як внутрішній символ Христа, скеля мала більшу цінність, ніж кам'яні скрижалі.

Будучи зовнішнім символом Ісуса, кам'яні скрижалі символізували також Аарона, який був зовнішнім символом Христа відносно Мойсея, який представляв Бога (Вих. 4:16; 7:1). Коли ізраїльтяни змусили Аарона зробити золоте теля (Вих. 32:4), сам Аарон утратив віру, через що скрижалі були розбиті. Проте завдяки тому, що Аарон випив води зі скелі в Рефідімі (Вих. 17:6), він міг бути відроджений після того, як покався. Відповідно, кам'яні скрижалі, які символізували

Аарона, могли також бути відновлені на основі внутрішньої основи води зі скелі. Та оскільки скеля — «корінь» кам'яних скрижалей — символізувала не лише Ісуса, а й Бога — «корінь» Христа, удар по скелі не міг бути виправлений.

Якими були наслідки повторного удару по скелі? Мойсей ударив по скелі вдруге, не маючи сил стримати свій гнів на ізраїльтян, які зневірилися (Пс. 105:32—33). Він діяв із положення сатани. Унаслідок цього промисел для початку шляху, який Бог мав намір здійснити на основі скелі, був захоплений сатаною.

Із зовнішньої точки зору другий удар Мойсея по скелі був сатанинським учинком, тоді як внутрішня реальність полягала у тому, що він дав людям води зі скелі та врятував їхні життя. Тому «зовнішні» ізраїльтяни — доросле покоління тих, хто вийшов із Єгипту, — не змогли ввійти в Ханаан, як було обіцяно, за винятком Ісуса Навина й Калева. Мойсей також помер у віці ста двадцяти років, не втіливши своєї довгоочікуваної мрії — ступити на обіцяну землю (Втор. 34:4—5). З іншого боку, «внутрішні» ізраїльтяни — ті, що були дітьми під час виходу з Єгипту або народилися в пустелі, де було випито води зі скелі і вшановано шкіню, — увійшли в Ханаан під проводом Ісуса Навина (Чис. 32:11—12), який зайняв місце Мойсея (Чис. 27:18—20).

Оскільки через дворазовий удар Мойсея по скелі в неї вторгся сатана, слід було очікувати, що зі скелі не пролетиться вода. Як тоді стало можливим те, що вода полилася зі скелі? На другому національному шляху відновлення Ханаану Мойсей уже добував воду зі скелі в Рефідімі (Вих. 17:6) і цим заклав основу для того, щоб і цього разу скеля дала воду. Тому, незважаючи на невіру людей, кам'яні скрижалі, шкіня та ковчег заповіту, зведені на цій основі, були перенесені на третій національний шлях завдяки незламній відданості Мойсея. Він міцно утримував мідиме кіде для шкіні, закладене під час сорокаденного посту. Хоча віра Мойсея й похитнулася під впливом гніву, його шімджон щодо Бога залишився незмінним. Крім того, Ісус Навин заклав основу для шкіні завдяки абсолютній вірі, яку він зберігав упродовж сорока днів розвідки, і відтоді продовжував служити скрижалям, шкіні та ковчегу. Таким чином, основа, яка була закладена в Рефідімі і дала змогу добути воду зі скелі, не була втрачена. Тепер у її центрі перебував Ісус Навин.

Загалом, хоча другий промисел з основою на скелі був зовнішньо захоплений сатаною через дію Мойсея, яка була зовнішнім проявом невіри, з середини він залишився неушкодженим. Скеля дала людям воду завдяки тому, що внутрішньо Мойсей зберіг незмінний шімджон, а Ісус Навин — віру та відданість.

Завдаючи другого удару по скелі, Мойсей діяв із положення сатани, тому сатана заволодів каменем. Це свідчить про те, що, якщо в часи світового відновлення Ханаану люди не повірять в Ісуса, втілення каменя, він змушений буде йти в пустелю та відновлювати камінь. У цьому полягала прихована причина першої спокуси Ісуса, коли сатана пропонував йому перетворити камінь у хліб.

Через невіру ізраїльтян Мойсей розгнівався і вдарив по скелі дворазово, що дало змогу сатані захопити його тіло та призвело до того, що він помер, не ступивши на обіцяну землю. Однак, добувши воду зі скелі завдяки своєму незмінному шімджон, він зміг увійти в Ханаан духовно. Це свідчило про події, які могли відбутися за часів приходу Ісуса як утілення скелі. Якщо єврейський народ не повірить йому, то його тіло також буде захоплене сатаною; тоді він, цілком імовірно, помре на хресті й не завершить відновлення Ханаану на світовому рівні духовно і фізично. Завдяки своєму воскресінню Ісус зможе виконати лише духовну частину відновлення.

Невдовзі після цього епізоду ізраїльтяни знову почали скаржитися в дорозі і Бог послав їм отруйних змій, які «...кусали народ. І померло багато народу...» (Чис. 21:6). Коли ж вони покаялися, Бог велів Мойсею зробити мідного змія й виставити його на жердині, щоб кожен, хто подивиться на нього, міг залишитися в живих (Чис. 21:8—9). Отруйні змії символізували сатану, «стародавнього змія», який спричинив гріхопадіння Єви (Об'яв. 12:9); мідний змій, піднятий на жердині, символізував Ісуса, який повинен був прийти як небесний змій (Іван. 3:14).

Ці події передбачили те, що може статися в часи Ісуса. Хоча Бог допустив, щоб ізраїльтяни, які впали в невіру, стали жертвами сатанинського змія, Він спас їхні життя, давши мідного змія, коли вони покаялися і знову відновили свою віру. Так само, якщо люди за часів Ісуса втратять віру, то Бог повинен буде зробити їх вразливими перед сатаною. Тоді заради спасіння людства Ісус буде змушений померти на хресті як небесний змій, і Бог спасе кожного, хто розкається у своїй невірі та повірить у звільнення від гріхів через хрест. Тому Ісус казав: «*І, як Мойсей підніс змія в пустині, так мусить піднесений бути й Син Людський*» (Іван. 3:14). Фактично епізод з отруйними зміями став причиною того, що третій світовий шлях відновлення Ханаану з Ісусом на чолі розпочався як духовний шлях через розп'яття.

Коли ізраїльтяни втратили віру й Мойсей ударив по скелі двічі, Бог оголосив, що не дозволить йому увійти в Ханаанську землю (Чис. 20:12). Хоча Мойсей відчайдушно молився Богу і благов

дозволити йому ввійти в Ханаан (Повт. 3:25), Бог відмовив йому в цьому, і той помер за межами обіцяної землі. Після смерті його тіло було поховане в долині в моавському краї, однак ніхто точно не знає, де розташована його могила (Повт. 34:6). Цей епізод також провістив події часів Ісуса: якщо люди не повірять у нього, він буде розп'ятий. Тоді, незважаючи на відчайдушні молитви Ісуса про те, щоб Бог дозволив йому уникнути цієї долі і здійснити світове відновлення Ханаану, — як і сталося насправді в Гетсиманському саду, коли він молився: «...*Нехай обмине ця чаша Мене...*» (Матв. 26:39), — він помер, не досягнувши своєї мети. Більше того, після смерті Ісуса ніхто не дізнається про місцезнаходження його тіла.

2.2.3.2.2. Шільчекіде на чолі з Ісусом Навином

Коли в Кадеш-Барнеа Мойсей двічі вдарив по скелі, промисел для початку шляху в Ханаан, який спирався на скелю, не справдився. Хоча сатана вторгся в цей промисел зовнішньо, основа, яку Мойсей заклав внутрішньо, добувши воду зі скелі в Рефідімі, залишилася неушкодженою. Завдяки цьому Мойсей зміг добути воду зі скелі в Кадеш-Барнеа та напоїти людей. Ці події стали зразком для майбутнього провидіння. Усі «зовнішні» ізраїльтяни, за винятком Ісуса Навина й Калева, які були народжені в Єгипті та втратили віру в пустелі, загинули. Ісус Навин та Калев, які проявили непохитну віру під час сорока днів розвідки, були врятовані (Чис. 32:11—12). «Внутрішні» ізраїльтяни, молодше покоління, яке народилося й виросло в пустелі, де люди випили води зі скелі та вшанували скинію, увійшли в Ханаан під проводом Ісуса Навина.

Бог сказав Мойсею, що він не ввійде в Ханаан, і дав йому вказівку: «*Візьми собі Ісуса, Навиного сина, мужа, що в ньому Дух, і покладеши свою руку на нього. І поставиши його перед священником Елеазаром та перед усією громадою, і накажеш йому на їхніх очах. І даси на нього з влади своєї, щоб чула вся громада Ізраїлевих синів*» (Чис. 27:18—20).

З усього ізраїльського народу, який упав у невіру після сорокаденної розвідки, Ісус Навин був одним із двох людей, які міцно стояли на мідиме кіде для скинії, закладеному Мойсеєм, і змогли з незмінної вірою та відданістю встановити основу для скинії й шанувати її до кінця. Хоча пізніше Мойсей і втратив віру, кам'яні скрижалі, ковчег і скинія не були втрачені, спираючись на основу для скинії, яку заклав Ісус Навин.

Отже, Бог розробив ще один промисел для початку шляху, цього разу на основі води зі скелі. Щоб утілити його, Він поставив Ісуса

Навина на місце Мойсея і потурбувався про те, щоб «внутрішні» ізраїльтяни слухалися його та стали разом із ним на основу для скинії. Завдяки цьому промислу вони змогли ввійти в Ханаанську землю, де їм призначалося виконати національну умову тангам для звільнення від гріховної природи. Таким чином Бог мав намір створити шільчекеде на третьому національному шляху, у центрі якого стояв Ісус Навин. Тому Він сказав: «...бо він [Ісус Навин] *перейде перед цим народом, і він зробить, що вони посядуть той Край, який ти [Мойсей] побачиш*» (Повт. 3:28). Ісусу Навину Бог також сказав: «Як був Я з Мойсеєм, так буду з тобою, не залишу тебе й не покину тебе. *Будь сильний та відважний, бо ти зробиш, що народ цей посяде той Край, що Я присягнув був їхнім батькам дати їм*» (Нав. 1:5–6).

Коли Мойсей успішно завершив сорокалітній період у Мадіянській пустелі, Бог з'явився перед ним і наказав вести ізраїльтян у Ханаан — землю, «що тече молоком та медом» (Вих. 3:8–10). Аналогічно, коли Ісус Навин із вірою та відданістю завершив сорокалітній період поневірянь у пустелі, Бог, закликаючи його зайняти положення Мойсея, наказував: «Мойсей, раб Мій, помер. *І тепер уставай, перейди цей Йордан ти та весь народ цей до того Краю, що Я даю їм, Ізраїлевим синам*» (Нав. 1:2).

Отримавши вказівку від Бога, Ісус скликав «урядників народу» і передав їм Божу волю (Нав. 1:10). Вони відповіли: «Усе, що накажеш нам, ми зробимо, і до всього, куди пошлеш нас, підемо... Кожен, хто буде неслухняний наказам твоїм, і не буде слухатися слів твоїх щодо всього, що накажеш йому, нехай буде вбитий. Тільки будь сильний та відважний!» (Нав. 1:16–18). Вони поклялися своїми життями, що йтимуть за Ісусом. Посівши місце Мойсея та успадкувавши його місію відновлення Ханаану, Ісус Навин став прообразом Христа Другого пришествя, який повинен був прийти, щоб завершити незакінчену місію Ісуса. Так само як Ісус Навин відновлював за допомогою тангам шлях Мойсея, шлях Христа Другого пришествя призначений для відновлення за допомогою тангам — і духовно, і фізично — шляху духовного відновлення, яким ішов Ісус.

На другому національному шляху Мойсей послав дванадцять розвідників у Ханаан (Чис. 13:1–2). З-поміж них лише двоє завершили свою місію з винятковою відданістю і створили основу шім-дзон, яка дала змогу Ісусу Навину відправити двох людей на розвідку в укріплене місто Єрихон (Нав. 2:1). Повернувшись із Єрихону, вони дали повний віри звіт: «Справді Господь дав у нашу руку всю цю землю, а всі мешканці цього Краю омліли зо страху перед нами» (Нав. 2:24). Молодше покоління ізраїльтян, яке виростало в пустелі,

повірило словам розвідників. Цією вірою вони сплатили тангам за гріх своїх батьків, які не змогли успішно завершити сорокаденну розвідувальну місію.

Присягнувши власним життям іти за Ісусом Навином, який стояв на основі для скинії, «внутрішні» ізраїльтяни також змогли стати на цю основу. Відновивши промисел для початку шляху з основою на воді зі скелі, вони зайняли таке ж положення, як і їхні батьки, які брали участь у промислі для початку шляху на чолі з Мойсеєм під час виходу з Єгипту, коли Бог явив три знамення й десять покарань. Так само як ізраїльтяни на чолі з Мойсеєм пройшли триденний шлях перед тим, як перетнули Червоне море, ізраїльтяни на чолі з Ісусом Навином також пройшли триденний шлях перед тим, як перетнули ріку Йордан (Нав. 3:2). На другому національному шляху, після того як завершився триденний шлях, стовп хмар та стовп вогню направляли ізраїльтян до Червоного моря. Так само після закінчення ізраїльтянами триденного шляху на чолі з Ісусом Навином ковчег заповіту «направляв» їх до ріки Йордан (Нав. 3:3, 3:8). Ковчег символізував Ісуса і Святий Дух, які були втіленнями стовпів хмар та вогню.

Щоб указати шлях ізраїльтянам і розділити Червоне море, Мойсей використовував палицю. Так само, щоб указати шлях війську, Ісус Навин помістив ковчег заповіту поперед загону. Коли священники, які несли його, увійшли в ріку Йордан, води розійшлися, відкриваючи шлях людям, які йшли за ковчегом, щоб вони перейшли ріку сушею (Нав. 3:16—17). Палиця Мойсея символізувала Ісуса; так само ковчег, який містив кам'яні скрижалі, манну й палицю Аарона, символізував Ісуса і Святий Дух. Тому те, що води ріки Йордан розійшлися перед ковчегом, даючи ізраїльтянам змогу спокійно пройти в Ханаанську землю, віщувало, що з приходом Ісуса і Святого Духа грішний світ, символом якого є вода (Об'яв. 17:15), буде розділений на праведний та неправедний, поставши перед судом. Тоді всі глибоко віруючі люди завершать відновлення Ханаану на світовому рівні.

Коли весь народ перейшов через Йордан, Бог наказав Ісусу Навину: *«Візьміть собі з народу дванадцять мужів, по одному мужеві з племені. І накажете їм, говорячи: Винесіть звідси, із середини Йордану, із місця, де міцно стояли ноги священників, дванадцять каменів, і перенесете їх із собою, і покладете їх на нічлігу, що в ньому будете ночувати цієї ночі»* (Нав. 4:2—3). Так вони і зробили: *«А народ вийшов із Йордану десятого дня першого місяця, та й таборував у Гілгалі, на східному боці Єрихону. А дванадцять тих каменів, що взяли з Йордану, Ісус поставив у Гілгалі»* (Нав. 4:19—20).

Що це віщувало? Як пояснювалося раніше, камінь символізував Ісуса. Відповідно, те, що дванадцять мужів, які представляли дванадцять колін, винесли кожен по каменю з середини ріки Йордан, після того як її води розійшлися перед ковчегом, віщувало, що дванадцять учнів Ісуса, представляючи дванадцять колін, матимуть підтримувати його скрізь, де його Слово буде судити цей грішний світ і розділяти його на добро та зло.

Після того як дванадцять каменів були покладені до купи в стані Гілгал на землі Ханаану, Ісус Навин сказав: *«Щоб усі народи землі пізнали руку Господню, що сильна вона, щоб боялися ви Господа, Бога вашого, по всі дні»* (Нав. 4:24). Це свідчило про те, що дванадцять учнів Ісуса повинні будуть згуртуватися в одному місці, єдині душею та прагненнями; тільки тоді вони зможуть завершити світове відновлення Ханаану, і всі люди світу зможуть вічно прославляти могутність Бога.

Так само як Яків установлював кам'яний вівтар скрізь, куди б не пішов, представники дванадцяти колін, нащадки дванадцяти синів Якова, зібрали дванадцять каменів та побудували вівтар на славу Бога. Зрештою вони повинні були спорудити храм. Цим було передбачено, що дванадцять учнів Ісуса згуртуються та прославлять Ісуса як храм. Коли ж вони не змогли об'єднатися, Ісус сказав: *«Зруйнують цей храм, і за три дні Я поставлю його»* (Іван. 2:19). Насправді, дванадцять учнів не об'єдналися, і один із них, Іуда Іскаріот, навіть продав Ісуса його ворогам. Тільки після розп'яття й воскресіння через три дні Ісус зміг об'єднати своїх учнів, які розбіглися. Тоді вони почали шанувати воскреслого Ісуса як духовний храм. Лише за Другого пришествя послідовники Христа зможуть служити йому як живому втіленню храму.

Залишивши Єгипет та розпочавши шлях у Ханаанську землю, ізраїльтяни святкували Пасху Господню з чотирнадцятого дня першого місяця (Вих. 12:17–18). Схожим чином ізраїльтяни на чолі з Ісусом Навином отаборилися в Гілгалі і відсвяткували Пасху чотирнадцятого дня першого місяця того року (Нав. 5:10). Після цього вони виступили в похід на Єрихон. Відтоді як вони почали обробляти землю та жити її плодами, Бог припинив годувати їх манною, яка падала з неба впродовж сорока років Його невпинної турботи, і вони змушені були своїм потом вирощувати хліб на прожиття. Так, доки вони не отримали остаточної перемоги над сатанинським містом, вони самі були змушені докладати максимальних зусиль для того, щоб упоратися зі своєю відповідальністю.

Наблизившись до Єрихону, ізраїльтяни за волею Бога виставили вперед сорок тисяч солдат, і сім священиків заграли на семи сурмах, ідучи за військом. Слідом за ними рухався ковчег заповіту, який несли священики-левіти (Нав. 3:3). Решта ізраїльтян замикали стрій (Нав. 6:8—9). Таким чином вони обходили навколо укріпленого міста один раз у день упродовж шести днів, що ніяк не позначилося на укріпленнях. Проявляючи абсолютне терпіння та слухняність, ізраїльтяни відновлювали шляхом тангам шестиденний період створення, захоплений сатаною. Після того як вони, зберігаючи віру, пройшли шестиденний період, на сьомий день сім священиків, сурмлячи в сім сурм, обійшли сім разів навколо стін міста, і тоді Ісус Навин сказав народу: *«Закричіть, бо Господь віддав вам це місто!»* (Нав. 6:16). За його командою люди закричали з усієї сили, і стіни міста впали. Завоювання Єрихону (Нав. 6) віщувало, що могутністю Христа й силами його послідовників сатанинська перепона між небом і землею буде зруйнована. Одного разу зруйнована, ця стіна вже ніколи не буде зведена знову. Тому Ісус Навин проголосив: *«Проклятий перед Господнім лицем кожен, хто встане й відбудує це місто Єрихон, на перворіднім своїм він заложить його, і на наймолодшій своїй поставить брами його»* (Нав. 6:26).

Потім Ісус Навин почав атакувати ворога з непереборною силою. Усього він завдав поразки тридцяти одному царю (Нав. 12:9—24). Бог провіщав таким чином, що Христос прийде як Цар Царів, підкорить усіх невірних царів і, завоювавши серця людей, побудує об'єднане Царство Небес на землі.

2.2.3.3. Мешіариль віхан кіде

Ми знаємо, що ізраїльтяни зазнали невдачі на другому національному шляху відновлення Ханаану, тому що не змогли успішно завершити період відокремлення від сатани протягом сорокаденної розвідки. Щоб знов сплатити тангам за цей період, на третьому національному шляху вони мали поневірятися в пустелі сорок років, після чого змогли повернутися в Кадеш-Барнеа. Протягом цього часу Мойсей заклав мідиме кіде для третього шляху, а ізраїльтяни стали на основу для скинії. Однак сатана вторгся в ці дві основи через невіру людей і помилку двократного удару Мойсея по скелі. Унаслідок цього всі представники старшого покоління ізраїльтян, за винятком Ісуса Навина та Калева, померли в пустелі. Ісус Навин і Калев, завдяки вірі й відданості, успішно впоралися з місією сорокаденної розвідки, спираючись на мідиме кіде для другого шляху

та мідиме кіде для шкіни, закладене Мойсеєм. Так вони створили основу для шкіни. Молодше покоління ізраїльтян, ідучи за Ісусом Навином, який зайняв місце Мойсея, переправилося через ріку Йордан, віддано служачи ковчезові заповіту. Потім, зруйнувавши укріплене місто Єрихон, вони ввійшли в Ханаан, обіцяну землю.

Таким чином вони заклали шільчекіде та мешіариль віхан кіде на третьому національному шляху. Сімейне мешіариль віхан кіде було закладене за часів Авраама. Через невдачу Авраама в символічному приношенні його нащадки мали пройти чотирьохсотлітній шлях тангам, страждаючи в єгипетському рабстві, перед тим як змогли ввійти в Ханаан і завершити там створення національного мешіариль віхан кіде. Однак, як докладно пояснювалося раніше (Основа 3.3), грішні люди вже утворили могутні царства, як-от Єгипет, влада в яких належала сатані, і перешкождали Божому провидінню відновлення. Тому, навіть незважаючи на те, що національне мешіариль віхан кіде було встановлене під керівництвом Ісуса Навина, необхідно було ще побудувати царство на Божій стороні, завдяки якому Месія отримав би підґрунтя для протистояння сатанинським націям світу. Але молоде покоління ізраїльтян, увійшовши в Ханаан, також утратило віру. Таким чином, Боже провидіння знову було продовжене до часів Ісуса.

2.3. Чому навчає шлях Мойсея

Протягом усієї історії віруючі люди, читаючи біблійні записи про Мойсея, думали, що в них описується лише життя Мойсея та історія Ізраїлю. Насправді ніхто так і не зрозумів, що в цих описах Бог хотів відкрити певні таємниці провидіння відновлення. Ісус указував на це, говорячи: *«Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець; бо що робить Він, те так само й Син робить»* (Іван. 5:19). Ісус помер, так і не відкривши людям основного значення шляху Мойсея (Іван. 16:12).

Ми вже розглянули, як Мойсей ішов шляхом, який став зразком, або шляхом-формулою, у провидінні відновлення. Якщо порівняти цей і наступний розділи, то стане більш зрозуміло, яким чином Бог підготував шлях Ісуса, узявши за зразок шлях Мойсея. Але, навіть вивчаючи лише провидіння, зосереджене на Мойсеєві, можна дійти висновку, що Бог існує і що Він направляє людську історію до однієї абсолютної мети.

Шлях Мойсея також показує, що Боже призначення справджується для людини лише тоді, коли вона сама виконує свою частку

відповідальності. Боже призначення не може здійснитися завдяки людині, яка не справляється зі своєю часткою відповідальності, навіть якщо Сам Бог довіряє їй певну місію. Наприклад, Бог призначив, що Мойсей поведе ізраїльтян у Ханаан, землю, «що тече молоком та медом», і велів йому виконати це. Проте коли Мойсей і його народ не виконали своєї відповідальності, тільки двоє з першого покоління ізраїльтян — Ісус Навин та Калев — увійшли в Ханаан. Усі інші померли в пустелі.

Крім того, Бог не втручається у виконання частки відповідальності людини, а діє виключно на основі кінцевого результату, отриманого нею. Хоча Бог і направляє людей за допомогою дивовижних знамень та чудес, Він не став утручатися в їхні вчинки, коли вони почали поклонятися золотому теляті за відсутності Мойсея, який отримував скрижалі. Він не втрутився, щоб відвести руку Мойсея, коли той мав намір ударити по скелі вдруге. Усе, що робилося людьми, входило до їхньої частки відповідальності, яку тільки вони самі могли виконати. Але як тільки людина робила певний учинок, виконуючи або не виконуючи свою відповідальність, Бог ураховував результат її зусиль та діяв відповідно.

Шлях Мойсея показує абсолютність призначення Божої волі. Визначивши Свою волю, Бог абсолютно намагається втілити її в життя. Тому, коли Мойсей не зміг упоратися зі своєю відповідальністю, Бог призначив на його місце Ісуса Навина та діяв через нього з абсолютною рішучістю виконати Свою волю. Узагалі, коли хтось на положенні Авеля, обраний Богом для виконання певної місії, не може впоратися зі своєю відповідальністю, людина на положенні Каїна, яка виявила особливу відданість, стає на її місце та успадковує її місію. Ісус описував схожу ситуацію, коли казав: «Від днів же Івана Христителя й досі Царство Небесне здобувається силою, і ті, хто вживає зусилля, хапають його» (Матв. 11:12).

Шлях Мойсея показує, що чим більша місія доручається людині, тим із більшими випробуваннями вона зустрічається. Оскільки прабатьки людства вчинили гріхопадіння, утративши віру в Бога й зрадивши Його, центральні особи, які відновлюють мідиме кїде, повинні подолати випробування, у якому Бог відвертається від них. До того як Мойсей зміг зайняти місце вождя ізраїльтян, він мав подолати випробування, у якому Бог намагався вбити його (Вих. 4:24).

Сатана скористався гріхопадінням як умовою для того, щоб утримувати людство під своєю владою. Тому Бог не може безумовно дарувати людям Свою милість, оскільки інакше сатана почне звинувачувати Його. Таким чином, щоб дати людині милість, Бог

повинен відвернути звинувачення сатани. З цією метою Він дає людині випробування, яке посилається або перед милістю, або після неї. Шлях Мойсея надає нам приклади цього. Бог дарував йому милість, яка полягала в можливості розпочати перший шлях виходу з Єгипту, тільки після того, як Мойсей подолав випробування — прожив сорок років у палаці фараона. Бог дарував йому милість розпочати другий шлях виходу з Єгипту тільки після того, як Мойсей прожив у Мадіянській пустелі сорок років (Вих. 4:2–9). Лише давши Мойсею випробування, у якому намагався вбити його (Вих. 4:25), Бог дарував йому милість трьох знамень та десяти покарань (Вих. 7:10). Тільки після випробувань триденного шляху (Вих. 10:22) Бог дарував ізраїльтянам стовп хмар та стовп вогню (Вих. 13:21). Тільки давши випробування переходу через Червоне море (Вих. 14:21–22), Бог послав їм милість у вигляді манни й перепелів (Вих. 16:13). Після випробування битвою з амалікітянами (Вих. 17:10) Бог дарував ізраїльтянам милість кам'яних скрижалей, шкінії й ковчега заповіту (Вих. 31:18). Милість води зі скелі (Чис. 20:8) була дана тільки після сорокалітніх поневірянь у пустелі (Чис. 14:33). Коли Бог послав людям отруйних змій, умовою отримання мідного змія стало їхнє покаяння (Чис. 21:6–9). Це ті уроки, які нам залишив шлях Мойсея.

Розділ 3

Провидіння відновлення на чолі з Ісусом

За первісним задумом, Адам мав керувати ангелами (1 Кор. 6:10), однак через його гріхопадіння люди опинилися під владою сатани та утворили пекло. Щоб відновити це шляхом тангам, Ісус, як другий Адам, повинен був здобути перемогу над сатаною, підкоривши його, і побудувати Царство Небесне. Проте сатана, який не підкорився навіть Богу, ні за що не скорився б ні Ісусу, ні тим більше віруючим. Тому, узявши на Себе відповідальність за створення людей, Бог виховав Якова й Мойсея та показав на їхньому прикладі шлях-зразок підкорення сатани, яким мав пройти Ісус (Мойсей та Ісус 1).

Яків пройшов символічний шлях підкорення сатани, Мойсей — образний шлях, а Ісус повинен був іти субстанційним шляхом. Щоб підкорити сатану, Ісусу необхідно було дотримуватися шляху підкорення сатани, показаного на прикладі національного шляху відновлення Ханаану на чолі з Мойсеєм. Так Ісус мав завершити шлях відновлення Ханаану на світовому рівні.

Бог сказав Мойсею: *«Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Його, і Він їм говоритиме все, що Я накажу»* (Повт. 18:18). Кажучи *«Пророка..., Такого, як ти»*, Бог мав на увазі Ісуса, якому слід було пройти шлях, аналогічний до шляху Мойсея. Коли Ісус сказав: *«Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець; бо що робить Він, те так само й Син робить»* (Іван. 5:19), він мав на увазі, що Бог явив через Мойсея шлях-зразок і що сам він дотримується його. Розгляньмо провидіння відновлення на чолі з Ісусом, зробивши загальний огляд і порівнявши три національні шляхи відновлення Ханаану на чолі з Мойсеєм і три світові шляхи відновлення Ханаану на чолі з Ісусом.

3.1. Перший світовий шлях відновлення Ханаану

3.1.1. Мідиме кідє

На першому світовому шляху відновлення Ханаану центральною особою, якій було довірено місію відновлення мідиме кідє, був Іван Хреститель. Яке положення слід було зайняти Івану, щоб виконати свою місію? На національному шляху відновлення Ханаану з Мойсеєм на чолі Мойсей розбив кам'яні скрижалі та двічі вдарив по скелі. Так були створені умови, які давали сатані змогу вразити тіло Ісуса — втілення скрижалей та скелі — у разі, якщо єврейський народ часів Ісуса не повірить у нього.

Щоб Ісус звільнився від цих умов, обрані люди, наділені місією закласти основу для його приходу, повинні були об'єднатися навколо храму — образу прийдешнього Месії. Однак багато років ізраїльтяни незмінно впадали в невіру, таким чином примножуючи умови, які давали сатані змогу напасти на Ісуса. Щоб знищити ці умови, Бог послав пророка Іллю. Він боровся за відокремлення від сатани та переміг вісімсот п'ятдесят пророків Ваала та Астарті (1 Цар. 18:19), після чого піднявся на небеса (2 Цар. 2:11). Незважаючи на це, йому не вдалося виконати свою місію до кінця і він повинен був повернутися на землю (Мал. 4:5). Іван Хреститель був тим пророком, який прийшов у ролі Іллі (Матв. 11:14; 17:13), щоб закінчити незавершену місію відокремлення від сатани і прокласти прямий шлях Господу (Іван. 1:23).

Ізраїльтяни були змушені йти шляхом труднощів у Єгипті чотирьох років, і весь цей час вони не мали пророка, здатного вказати їм шлях. Нарешті Бог послав їм Мойсея, який зміг повести їх за собою в Ханаан як народ, що готувався до прийняття Месії. Так само

єврейський народ, не маючи пророка, який міг би вказати йому шлях протягом чотирьохсот років періоду приготування до приходу Месії, який розпочався в часи пророка Малахії, зносив на собі великі страждання під ярмом язичницьких народів Персії, Греції, Єгипту, Сирії та Риму. Нарешті Бог послав людям Івана Хрестителя — людину, здатну привести їх до Месії, який повинен був прийти, щоб відновити Ханаан на світовому рівні.

Тож Іван Хреститель, як і Мойсей, був покликаний Богом на основі чотирьохсотлітнього періоду відокремлення від сатани. Живучи в палаці фараона, Мойсей навчився шанувати традиції батьків та зберіг відданість своєму народу. Так само як Мойсей, Іван Хреститель навчився шанувати Бога, зберігаючи Йому відданість, і подолав період приготування для прийняття Месії, харчуючись сараною та диким медом у пустелі. Його життя було настільки зразковим, що багато людей, зокрема священники й левіти, думали, що він, можливо, і є Месією (Іван. 1:19; Лук. 3:15). Так Іван Хреститель успішно здійснив промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі і зміг закласти мідиме кіде для першого світового шляху відновлення Ханаану.

3.1.2. Шільчекіде

Оскільки положення Івана Хрестителя було таким самим, як і в Мойсея, воно також було подвійним, включаючи положення батька та положення сина. Перебуваючи на положенні батька, Іван Хреститель відновив за допомогою тангам мідиме кіде для першого світового шляху відновлення Ханаану. Займаючи положення сина, він утвердився на положенні Авеля для виконання умови тангам для звільнення від гріховної природи на світовому рівні (Мойсей та Ісус 2.1.2). Мідиме кіде, яке на світовому рівні відновив Іван Хреститель, можна порівняти з тією основою, яку заклав Мойсей для першого національного шляху відновлення Ханаану впродовж сорокалітнього періоду тангам у палаці фараона. У часи Мойсея Бог хотів, щоб у промислі для початку шляху ізраїльтяни довірилися Мойсею, побачивши, що він убив єгипетського наглядча. Потім ізраїльтянам слід було залишити Єгипет, світ сатани, та увійти в Ханаанську землю. Однак за часів Івана Хрестителя іудеї не повинні були йти з Римської імперії в пошуках нової землі. Їм слід було залишитися в ній, завоювати серця її жителів та відновити її як країну Бога. Бог здійснював промисел для початку шляху, щоб єврейський народ повірив Івану завдяки чудесам, які супроводжували його життя.

Ангел попередньо повідомив про дивовижне зачаття Івана Хрестителя. Коли батько Івана, Захарія, не повірив йому, він був позбавлений здатності говорити. Тільки після того, як він зробив обрізання своєму синові та дав йому ім'я, він знову заговорив. Завдяки цьому чуду, а також іншим знаменням, ізраїльтяни переконалися в тому, що Іван — це пророк, якого послав Бог: *«І страх обгорнув усіх їхніх сусідів, і по всіх верховинах юдейських пронеслася чутка про це все... А всі, що почули, розважали у серці своїм та казали: Чим то буде дитина оця?... І Господня рука була з нею»* (Лук. 1:65—66). Більше того, молитовний та аскетичний спосіб життя Івана, який жив у пустелі, харчуючись сараною та диким медом, був винятковим прикладом для ізраїльтян. Він користувався такою високою довірою, що прості люди і навіть священники помилково вважали, що Іван — Месія (Іван. 1:19; Лук. 3:15).

Коли Мойсей завершив сорокалітній період тангам у палаці фараона і вбив єгиптянина, ізраїльський народ повинен був отримати натхнення від любові, яку Мойсей проявив до нього, і з вірою піти за ним слідом. Вони б пішли в Ханаан навпростець через землю Філістимську, і їм не потрібно було б перетинати Червоне море чи поневірятися в пустелі. Тоді не виникло б також необхідності в кам'яних скрижалях, ковчегові заповіту чи шкіні. Єврейському народу часів Ісуса, як свого часу ізраїльтянам, достатньо було вірити в Івана Хрестителя, якого Бог установив як об'єкта віри за допомогою чудес та знамень, і слідувати за ним. Тоді вони виконали б умову тангам для звільнення від гріховної природи і відновили б шільче-кіде, таким чином відновивши мешіариль віхан кіде.

3.1.3. Поразка першого світового шляху відновлення Ханаану

Євреї стояли на мідиме кіде, закладеному Іваном Хрестителем, і слідували за ним як за Месією (Іван. 1:19; Лук. 3:15). Так вони поклали край епосі Старого Заповіту і були готові стати на новий шлях відновлення Ханаану — світовий шлях. Однак, як уже пояснювалося раніше (Месія 2), в Івана виникли сумніви щодо особи Ісуса, незважаючи на те, що він свідчив про нього (Матв. 11:3). Він говорив, що не був Іллею, хоча насправді прийшов, щоб виконати його місію (Іван. 1:21). Це не тільки стало перешкодою на шляху єврейського народу до Ісуса, а й призвело до того, що люди повстали проти нього.

Фактично Іван залишив своє положення Авеля, позбавивши єврейський народ центральної особи, разом із якою йому слід було виконати умову тангам для звільнення від гріховної природи. Це

стало для людей перешкодою на шляху завершення шільчекіде та мешіариль віхан кіде. Відповідно, перший світовий шлях відновлення Ханаану завершився поразкою. З цієї причини, як і в часи Мойсея, він був продовжений до другого, а потім і третього шляху.

3.2. Другий світовий шлях відновлення Ханаану

3.2.1. Мідиме кіде

3.2.1.1. Ісус бере на себе місію Івана Хрестителя

Стосовно Ісуса, який прийшов як досконалий Адам, Іван Хреститель був особою типу відновленого Адама. Тому йому слід було створити мешіариль віхан кіде, завершивши таким чином усі незавершені місії центральних осіб минулого, які відновлювали мідиме кіде та шільчекіде. На цій основі Іван мав принести плоди провиденційної історії Ісусу та повести за собою єврейський народ, який довіряв йому та слідував за ним, щоб ті прийняли Ісуса. Урешті-решт він сам повинен був служити Ісусу з вірою й відданістю. Навіть якщо Іван Хреститель робив це несвідомо, хрещення, яке він дав Ісусу в річці Йордан (Матв. 3:16), було по суті церемонією принесення Ісусу звершень усього життя Івана заради Божої волі.

Однак через те, що Іван Хреститель поступово почав усе більше сумніватися в Ісусові і зрештою навіть протиставив себе йому, єврейський народ, який високо цінував Івана (Лук. 3:15), також був приречений на невіру в Ісуса (Месія 2.2). У результаті цього мідиме кіде, створене Іваном на першому світовому шляху відновлення Ханаану, було захоплене сатаною. Тепер сам Ісус був змушений узяти на себе місію Івана та відновити за допомогою тангам мідиме кіде, щоб розпочати другий світовий шлях відновлення Ханаану. Причина сорокаденного посту Ісуса в пустелі, необхідного для відокремлення від сатани, полягала саме в тому, що йому необхідно було відновити мідиме кіде, для чого він поставив себе в положення Івана Хрестителя.

Ісус, який прийшов як єдинородний син Бога й Господь слави, принципово не повинен був іти шляхом страждань (1 Кор. 2:8). Вони були призначені для Івана Хрестителя, народженого з місією «*вирівняти дорогу*» Ісусу (Іван. 1:23; Лук. 1:76). Та оскільки Іван не виконав своєї відповідальності, Ісус був змушений прийняти страждання замість нього. Ісус наказував Петру не говорити єврейському народу про те, що він Месія (Матв. 16:20), оскільки він розпочав шлях провидіння відновлення, узявши на себе місію Івана Хрестителя.

3.2.1.2. Сорокаденний піст Ісуса і три спокуси в пустелі

Спочатку розгляньмо віддалену і безпосередню причини, що зумовили сорокаденний піст Ісуса та три спокуси, яких він зазнав. На національному шляху відновлення Ханаану Мойсей проявив невіру, ударивши по скелі двічі. У результаті цього скеля, яка символізувала Ісуса (1 Кор. 10:4), була захоплена сатаною. Ця дія вказувала на те, що століттями пізніше, коли Ісус прийде як Месія та піде шляхом Мойсея, сатана отримає право напасти на Ісуса — втілення скелі — в разі, якщо Іван Хреститель, його предтеча, утратить віру. Вчинок Мойсея свідчив також про можливість вторгнення сатани в мідиме кіде, створене Іваном Хрестителем. Таким чином, другий удар Мойсея по скелі означав, що в разі втрати Іваном віри Ісус буде змушений поститися сорок днів і зазнає трьох спокус у пустелі, щоб відновити мідиме кіде.

Насправді, Іван Хреститель проявив невіру (Месія 2.3), і сатана захопив створене ним мідиме кіде. Це стало безпосередньою причиною того, що Ісус був змушений здійснити промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі — поститися сорок днів і подолати три спокуси. Таким чином із положення Івана Хрестителя Ісус відновив шляхом тангам мідиме кіде.

У Біблії написано, що після закінчення сорокаденного посту сатана тричі випробовував Ісуса. Спочатку він указав Ісусу на камені та почав спокушати його перетворити їх на хліб. Потім він підняв Ісуса на наріжник храму та запропонував йому кинутися вниз. Нарешті сатана підніс Ісуса на найвищу гору та пообіцяв зробити його володарем усіх царств світу, якщо він упаде перед ним на коліна й поклониться йому (Матв. 4:1—10).

Що мав на меті сатана, піддаючи Ісуса трьом спокусам? На початку Бог створив людей і дав їм Три Благословення — удосконалювати свою особистість, примножуватися в дітях та володарювати над світом творіння (Бут. 1:28), — завдяки яким вони могли втілити Божу мету творення. Змусивши прабатьків людства вчинити гріхопадіння, сатана не дав людству виконати Три Благословення і таким чином зробив неможливим утілення мети творення. Ісус прийшов на землю, щоб здійснити Божу мету творення, відновивши обіцяні Богом Три Благословення. Тому сатана тричі спокушав Ісуса, намагаючись перешкодити відновленню Трьох Благословень і втіленню мети творення.

Як Ісус сприйняв три спокуси та подолав їх? Для початку розгляньмо, як сатані вдалося зайняти положення, яке давало йому

змогу спокушати Ісуса. Спочатку він посів панівне положення на національному шляху відновлення Ханаану, заволодівши скелею та кам'яними скрижалями, які символізували Ісуса і Святий Дух. Це було зумовлено невірою народу та помилкою Мойсея. На світовому шляху відновлення Ханаану, коли Іван Хреститель не виконав своєї відповідальності відокремити народ від сатани та прокласти шлях Господу, єврейський народ знову як і в часи Мойсея проявив невіру та непокору. Отже, як було передбачено Богом на шляху Мойсея, сатана зайняв панівне положення й завдяки цьому отримав можливість спокушати Ісуса. Давайте докладніше розглянемо, у чому полягали його спокуси.

Після того як Ісус завершив сорокаденний піст у пустелі, сатана з'явився перед ним і почав спокушати його, кажучи: *«Коли Ти Син Божий, скажи, щоб каміння це стало хлібами!»* (Матв. 4:3). Камінь перебував під владою сатани, тому що Мойсей у пустелі розбив кам'яні скрижалі, отримані ним на основі промислу відокремлення від сатани з числом сорок в основі, та двічі вдарив по скелі. Ще однією умовою для цього стала невіра Івана Хрестителя. Щоб очистити та відновити камінь, Ісус постився в пустелі сорок днів, і сатані було добре відомо, з якою метою Ісус відправився в пустелю. Так само як ізраїльтяни в дні Мойсея, Ісус у пустелі страждав від голоду. Не зумівши подолати його і впавши в невіру, ізраїльтяни створили умову для того, щоб сатана заволодів каменем. Якщо б Ісус, так само як вони, утратив віру і, перетворивши камінь на хліб, утамував ним голод, то це означало б, що він відмовився від відновлення каменя та віддав сатані право володіти ним вічно.

У відповідь на цю спокусу Ісус сказав: *«Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих»* (Матв. 4:4). Первісно, люди були створені таким чином, що їхнє життя залежить від двох видів поживних елементів. Людське тіло живе, отримуючи поживні речовини від фізичного світу, тоді як дух живе Словом із уст Божих. Та оскільки грішні люди нездатні отримати Слово безпосередньо від Бога, їхні духовні «я» набувають життя через Слово Ісуса, який прийшов як утілення Божого Слова (Іван. 1:14). Ісус казав: *«Я хліб життя!.. Якщо ви споживати не будете тіла Сина Людського й пити не будете крові Його, то в собі ви не будете мати життя»* (Іван. 6:48, 6:53). Він мав на увазі, що людина не може відкрити повноти й цілісності життя, харчуючись лише хлібом для підтримання життєдіяльності тіла. Життя людини не буде повним, якщо вона не живе Ісусом, який прийшов як хліб життя, утіливши в собі Боже Слово.

Камінь був у володінні сатани через те, що Мойсей двічі вдарив по скелі, яка є коренем кам'яних скрижалей. Цей камінь зрештою представляв самого Ісуса (Об'яв. 2:17), якого спокушав сатана. Це зрозуміло з вірша: «...А та скеля був Христос» (1 Кор. 10:4). Своєю відповіддю Ісус хотів сказати, що, навіть відчуваючи сильний голод, він не переймається хлібом для свого тіла, а більш за все він прагне здобути перемогу, щоб стати втіленням Божого Слова, що живить духовні «я» всіх людей. Отже, це випробування було дане Ісусу, щоб, подолавши спокусу з положення Івана Хрестителя, він міг піднятися до положення Месії, людини, яка досягла особистісної досконалості. Ісус завдав поразки сатані, тому що говорив та чинив у цілковитій відповідності до Принципу. Ця перемога над спокусою була свідченням того, що Ісус виконав умову для відновлення досконалості особистості і, відповідно, заклав основу для відновлення Першого Божого Благословення.

Потім сатана підняв Ісуса на наріжник храму і сказав: «Коли Ти Син Божий, то кинься додола» (Матв. 4:6). Ісус називав себе храмом (Іван. 2:19), і християни в Біблії названі храмом Божим (1 Кор. 3:16) та членами тіла Христа (1 Кор. 12:27). Виходячи з цього, ми можемо зрозуміти, що Ісус є головним храмом, а віруючі схожі на його відгалуження. Ісус прийшов як господар храму, і навіть сатана був змушений визнати це, тому він підняв його на вершину храму. Сатана пропонував Ісусу кинутися вниз, і це означало, що він хотів захопити положення володаря храму, вмовляючи Ісуса опуститися з цього положення до становища грішної людини.

Тоді Ісус відповів сатані: «Не спокушуй Господа Бога свого» (Матв. 4:7). Первісно ангели були створені, щоб служити людям, які досягли досконалості даної їм Богом природи. Тому навіть грішні ангели повинні були природно підкорятися Ісусу, своєму володарю. Отже, спроби ангела заволодіти положенням Ісуса як володаря храму суперечили Принципу. Відповідь Ісуса означала, що сатана своєю спокусою не має права випробовувати Ісуса — видиме втілення Бога, Який здійснює провидіння абсолютно за Принципом. Тим більше, здобувши перемогу над першою спокусою та відновивши досконалість своєї особистості як утілення храму, Ісус закріпив за собою положення господаря храму. Тому в сатани не було жодних підстав спокушати його знову, і з цього моменту він мав відступити. Подолавши другу спокусу, Ісус, головний храм, наречений та Істинний Батько людства, відкрив шлях до відновлення всіх віруючих, що означало для них можливість стати відгалуженнями храму, нареченими та істинними дітьми.

Таким чином Ісус заклав основу для відновлення Другого Божого Благословення.

Зрештою, сатана підняв Ісуса на високу гору та показав йому всі царства земні та їхню славу, говорячи: *«Це все Тобі дам, якщо впадеш і мені Ти поклонишся»* (Матв. 4:9). Через гріхопадіння Адам утратив гідність господаря світу творіння та потрапив під владу сатани. Таким чином сатана став володарем творіння замість Адама. Ісус прийшов як досконалий Адам і володар світу творіння, як записано: *«Бо під ноги Його Він усе впокорив»* (1 Кор. 15:27). Сатана знав це, бо розумів Принцип, і тому підняв Ісуса на вершину гори, визнаючи цим самим його положення володаря всього творіння. Потім сатана почав спокушати його з надією на те, що Ісус, другий Адам, також підкориться йому, як зробив перший.

Ісус відповів: *«Відійди, сатано! Бо ж написано: Господові Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому!»* (Матв. 4:10). Ангели були створені в ролі духів служіння (Євр. 1:14), щоб поклонятися та служити Богу, своєму Творцю. Своєю відповіддю Ісус указав на те, що за Принципом навіть грішний ангел, яким був сатана, повинен поклонятися та служити Богу; до того ж сатані слід поклонятися та служити Ісусу, тому що він прийшов як тіло Творця. Крім того, подолавши дві перші спокуси, Ісус уже заклав основу для відновлення Першого й Другого Благословень Бога. На цій основі він міг природно відновити Третє Благословення Бога та панувати над світом творіння. Ісус сказав: *«Відійди, сатано!»*, тому що в останнього більше не було умов для того, щоб боротися з Ісусом за право володарювати над світом творіння, оскільки Ісус уже стояв на міцній основі своєї перемоги. Подолавши третю спокусу, Ісус виконав умову для відновлення володарювання над світом творіння, чим заклав основу для відновлення Третього Божого Благословення.

3.2.1.3. Результат відокремлення від сатани, здійсненого шляхом сорокаденного посту та подолання трьох спокус

За принципом творення, Божа мета творення може бути досягнута тільки після того, як люди створять савікіде шляхом проходження триступінчатого процесу «початок-розділення-єдність». Однак сатана захопив прабатьків людства в той час, коли вони ще не завершили створення савікіде. Так мета творення не була втілена. Тому на шляху провидіння відновлення, яке продовжилось, охопивши три стадії, Бог намагався відновити за допомогою тангам усе, що було втрачено. Це досягалося через промисли

відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Перебуваючи в положенні Івана Хрестителя, Ісус успішно завершив такий промисел, переможно подолавши три спокуси сатани. У такий спосіб він відновив за допомогою тангам нижчезгадані умови, які Бог намагався виконати впродовж історії шляхом усіх промислів відокремлення від сатани, в основі яких було число сорок.

По-перше, посівши місце Івана Хрестителя, Ісус відновив за допомогою тангам мідиме кідє для другого світового шляху відновлення Ханаану. Таким чином Ісус відновив усе те, що приносилось в жертву Богові на шляху провидіння для створення мідиме кідє, включаючи приношення Каїна й Авеля, ковчег Ноя, жертвоприношення Авраама, шкінію Мойсея і храм Царя Соломона. Більше того, Ісус відновив шляхом тангам горизонтально всі промисли відокремлення від сатани з основою на числі сорок, які втілювалися впродовж чотирьох тисяч років від часів Адама і були втрачені через невдачі центральних осіб, які намагалися закласти мідиме кідє. Ці промисли включали: сорокаденний суд потопом часів Ноя, три сорокалітні періоди життя Мойсея і його два сорокаденних пости, сорокаденну місію розвідки Ханаану, сорок років поневірянь ізраїльтян у пустелі, чотириста років від Ноя до Авраама, чотириста років рабства в Єгипті, а також усі інші періоди з числом сорок в основі, які не вдалося відновити до часів Ісуса.

По-друге, піднявшись із положення Івана Хрестителя до положення Месії, Ісус створив умову для втілення Трьох Благословень Бога та відновлення шляхом тангам савікідє. Так Ісус успішно завершив своє приношення і став утіленням кам'яних скрижалей, ковчега заповіту, шкінії, скелі і храму.

3.2.2. Шільчекідє

Ісус прийшов як Істинний Батько людства і з положення Івана Хрестителя відновив шляхом тангам промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Так, перебуваючи в положенні батька, він відновив мідиме кідє. Разом із тим, перебуваючи в положенні сина, він утвердився на положенні Авеля з метою виконання світової умови тангам для звільнення від гріховної природи. Отже, Ісус на світовому рівні відновив за допомогою тангам положення, яке займав Мойсей після того, як заклав мідиме кідє для другого національного шляху відновлення Ханаану, пройшовши через сорок років вигнання в Мадіянській пустелі.

За часів Мойсея Бог здійснив промисел для початку другого національного шляху відновлення Ханаану, давши три знамення й десять покарань. Промисел для початку третього національного шляху відновлення Ханаану Бог мав намір здійснити шляхом шанування людьми трьох проявів Божої милості: кам'яних скрижалей, ковчега заповіту і шкіні, а також дотримання десяти заповідей. Усе це, як ми пам'ятаємо, було дане людям завдяки основі для шкіні з метою відновлення трьох знамень і десяти покарань, утрачених через невіру ізраїльтян. Ісус був утіленням трьох проявів Божої милості та десяти заповідей. Тому Бог здійснював промисел для початку другого світового шляху відновлення Ханаану, спираючись на слова самого Ісуса та його чудесні діяння. Якби єврейський народ (положення Каїна) повірив Ісусу, який перебував у положенні Івана Хрестителя (положення Авеля), і пішов за ним слідом, він би виконав умову тангам для звільнення від гріховної природи, чим було б відновлене шільчекіде. Так було б створене мешіариль віхан кіде. Ставши на це кіде, Ісус зміг би піднятися з положення Івана Хрестителя до положення Месії. Потім Ісус «прищепив» би все людство від себе (Рим. 11:17), і воно відродилося б, очистилося від первородного гріха та стало одним цілим із Шімджон Бога. Люди відновили б свою первісну, Богом дану природу та побудували б Царство Небесне на землі ще за часів Ісуса.

3.2.3. Невдача другого світового шляху відновлення Ханаану

Коли перший світовий шлях відновлення Ханаану завершився невдачею через невіру Івана Хрестителя, Ісус узяв на себе місію Івана і впродовж сорока днів зазнавав страждань у пустелі. Так він відновив за допомогою тангам мідиме кіде для другого світового шляху відновлення Ханаану. У Біблії сказано, що сатана, який зазнав поразки після трьох спокус, залишив Ісуса «до часу» (Лук. 4:13). Це означало, що він не мав наміру залишити його назавжди і міг у майбутньому повернутися до нього. І справді, сатана вчинив опір Ісусу, діючи передусім через лідерів єврейського суспільства, священників та книжників, які не повірили в Ісуса. Зокрема, він став на його шляху, використавши Іуду Іскаріота, учня Ісуса, який зрадив його.

Через невіру єврейського народу Ісус не зміг створити ні шільчекіде, ні мешіариль віхан кіде, щоб успішно пройти другий світовий шлях відновлення Ханаану. Тому цей шлях також зазнав поразки.

3.3. Третій світовий шлях відновлення Ханаану

3.3.1. Шлях духовного відновлення Ханаану, очолений Ісусом

Розглядаючи третій світовий шлях відновлення Ханаану, ми насамперед повинні зрозуміти, чим він відрізнявся від третього національного шляху відновлення Ханаану. Як уже докладно пояснювалося, об'єктом віри ізраїльтян на третьому національному шляху була скинія, символ Месії. Навіть коли ізраїльтяни зневірилися, вони не втратили скинію, яка стояла на мідиме кіде для скинії, що було закладене Мойсеєм під час сорокаденного посту. Коли Мойсей також проявив невіру, скинія не була втрачена завдяки Ісусу Навину та наявності основи для скинії, яку той заклав у період сорокаденної місії розвідки в Ханаані, успадкувавши мідиме кіде для скинії, створене Мойсеєм.

Однак об'єктом віри єврейського народу на світовому шляху був сам Ісус, який прийшов як утілення скинії. Коли навіть його учні втратили віру, Ісусу не залишилося нічого іншого, як прийняти шлях смерті, і його тіло було розп'яте на хресті, як він передбачав: *«І, як Мойсей підніс змія в пустині, так мусить піднесений бути й Син Людський»* (Іван. 3:14). У результаті єврейський народ був позбавлений духовного й фізичного об'єкта віри. У них більше не було основи для початку третього світового шляху відновлення Ханаану як субстанційного шляху, на відміну від ізраїльтян, які пройшли третій національний шлях відновлення Ханаану субстанційно. Християни, другий Ізраїль, були змушені розпочати цей шлях на духовному рівні. Об'єктом їхньої віри був воскреслий Ісус. Передбачаючи це, Ісус говорив: *«Зруйнують цей храм [Ісуса], і за три дні Я поставлю його!»* (Іван. 2:19).

Отже, так само як Ісус Навин успадкував місію Мойсея та завершив третій національний шлях, Христос Другого пришествя успадкує місію Ісуса. Він завершить, і духовно, і фізично, третій світовий шлях відновлення Ханаану. З цього можна зробити висновок, що Христос Другого пришествя зможе успадкувати місію Ісуса та завершити провидіння відновлення тільки за умови, що прийде в плоті, так само як Ісус.

3.3.1.1. Мідиме кіде на духовному рівні

Коли другий світовий шлях відновлення Ханаану завершився поразкою через те, що єврейський народ відцурався від Ісуса,

мідима кїде, закладене Ісусом під час сорокаденного посту (з положення Івана Хрестителя), потрапило в руки сатани. Тому після того, як Ісус віддав сатані своє тіло на хресті, він продовжив місію Івана Хрестителя на духовному рівні. Упродовж сорокаденного періоду від свого воскресіння до вознесіння Ісус здійснив промисел відокремлення від сатани. Виконавши це, Ісус відновив мідима кїде на духовному рівні для третього світового шляху духовного відновлення Ханаану. У цьому полягала прихована досі причина сорокаденного служіння Ісуса після воскресіння. Як, у такому разі, Ісус заклав мідима кїде на духовному рівні?

Бог був із обраним Ним народом до часу появи Месії — Ісуса. Та коли єврейський народ відвернувся від Його єдинородного сина, Бог мусив допустити, щоб сатана захопив їх. Він, і разом із Ним й Ісус, із жалем були змушені відвернутися від євреїв. Однак мета, з якою Бог послав Месію, полягала в тому, щоб спасти єврейський народ і все людство. Бог був сповнений рішучості спасти всіх людей і заради цього був готовий віддати в руки сатани навіть Ісуса. Сатана, зі свого боку, зосередив усі свої зусилля на тому, щоб убити одну людину, Ісуса Христа; він навіть був готовий віддати за це Богу все людство, зокрема єврейський народ. Сатана знав, що головна мета Божого провидіння відновлення протягом чотирьох тисяч років полягала в приході Месії. Він думав, що, вбивши Месію, зведе нанівець усе провидіння Бога. Урешті-решт Бог віддав Ісуса сатані, і це стало умовою тангам для того, щоб спасти все людство, включаючи єврейський народ, який зрікся Ісуса та опинився на боці сатани.

Сатана використав усю свою силу для того, щоб розп'яти Ісуса і досягти таким чином мети, якої прагнув упродовж чотирьох тисяч років історії. Бог же, зі Свого боку, віддав Ісуса сатані, і це було умовою для спасіння грішного людства. Оскільки сатана віддав усі Свої сили для того, щоб убити Ісуса, Бог, за принципом відновлення шляхом тангам, отримав право скористатися Своєю максимальною могутністю. Тоді як сатана користується своєю силою для того, щоб убити людину, Бог віддає Свої сили на те, щоб повернути мертвих до життя. Бог скористався Своєю максимальною могутністю та воскресив Ісуса з мертвих в якості умови тангам за те, що сатана, вбиваючи його, скористався своєю максимальною владою. Так Бог відкрив шлях до того, щоб усе людство могло «прищепитися» від воскреслого Ісуса (Рим. 11:24) і на цій основі відродитися та отримати спасіння.

З біблійних записів стає зрозуміло, що Ісус після воскресіння не був таким самим, яким його знали учні до розп'яття. Воскреслий

Ісус не був більше людиною, яку можна було побачити фізичним зором, оскільки він жив поза межами часу та простору. Він з'явився перед своїми учнями в кімнаті, де були замкнені двері (Іван. 20:19). Досить довго він супроводжував двох учнів, які прямували до Емауса. Однак вони не змогли впізнати його до моменту, коли він дав про себе знати, саме тоді він зненацька зник з-перед їхніх очей (Лук. 24:15—31). Пожертвувавши собою на хресті заради спасіння людства, Ісус відокремився від сатани шляхом сорокаденного періоду служіння після воскресіння та заклав мідиме кіде на духовному рівні. Таким чином він відкрив шлях до звільнення людства від гріхів.

3.3.1.2. Шільчекіде на духовному рівні

Воскресши духовно, Ісус здійснив промисел відокремлення від сатани з основою на числі сорок, при цьому духовно перебуваючи в положенні Івана Хрестителя. Так Ісусу вдалося закласти мідиме кіде на духовному рівні в ролі духовного Істинного Батька. Водночас він утвердився в положенні Авеля (духовно) заради виконання умови тангам для звільнення від гріховної природи, перебуваючи при цьому в положенні сина (духовно). Так само як Мойсей створив мідиме кіде на третьому національному шляху відновлення Ханаану за сорокалітній період тангам у пустелі, Ісус зміг створити духовне мідиме кіде для третього світового шляху відновлення Ханаану.

У дні Мойсея Бог мав намір здійснити промисел для початку шляху, спираючись на основу для шкінії. Воскреслий Ісус сам був духовним утіленням кам'яних скрижалей, ковчега заповіту та шкінії. Він зібрав своїх учнів, які розбіглися по всій Галілеї, і наділив їх силою творити знамення й чудеса (Матв. 28:16—20; Марк. 16:15—18). Цим він відкрив промисел для початку шляху.

Воскреслий Ісус духовно займав положення Івана Хрестителя і положення Авеля, а віруючі в нього перебували в положенні Каїна. Вірячи в Ісуса й віддано слідуючи за ним, вони виконали умову тангам для звільнення від гріховної природи на духовному рівні та відновили шільчекіде на духовному рівні.

3.3.1.3. Мешіариль віхан кіде на духовному рівні

Після розп'яття Ісуса одинадцять його учнів, які залишилися, втратили духовну силу та розбіглися. Ісус, воскресши, зібрав їх в

одному місці та розпочав новий етап у провидінні: духовне відновлення Ханаану. Учні обрали Матвія замість Іуди Іскаріота, сповнивши число дванадцять серед апостолів. Вірячи в Ісуса та йдучи за ним навіть ціною власних життів, вони заклали шільчекіде на духовному рівні та мешіариль віхан кіде на духовному рівні. Завдяки цьому Ісус духовно піднявся з положення духовного спадкоємця місії Івана Хрестителя до положення духовного Месії та відновив Святий Дух. Так Ісус і Святий Дух стали духовними Істинними Батьками та розпочали промисел відродження. Від часу сходження Святого Духа в П'ятидесятницю (Дії 2:1–4) воскреслий Ісус, як духовний Істинний Батько, і Святий Дух, як духовна Істинна Матір, об'єднали свої зусилля, щоб давати духовне відродження віруючим, духовно «прищеплюючи» їх від себе. Так було розпочато промисел духовного спасіння (Месія 1.4) і було створено духовну сферу, непідвладну сатані, оскільки в ній не існує умов для його звинувачень.

Але навіть якщо завдяки своїй вірі ми об'єднуємося з Ісусом, наші тіла залишаються під владою сатани, як це було з тілом самого Ісуса. Іншими словами, наше фізичне спасіння залишається незавершеним. Однак наша віра у воскреслого Ісуса дає нам змогу ввійти разом із ним у духовну сферу воскресіння, невразливу до сатанинського вторгнення. Там ми звільняємося від умов, які дають сатані змогу звинувачувати нас, і досягаємо духовного спасіння.

3.3.1.4. Духовне відновлення Ханаану

Вірячи у воскреслого Ісуса як духовного Месію, який стоїть на духовному мешіариль віхан кіде, і служачи йому, християни отримують можливість завершити лише духовне відновлення Ханаану та ввійти в сферу його переваг. Водночас фізичні тіла християн перебувають у такому ж положенні, що й тіло Ісуса, яке опинилося у володінні сатани через розп'яття. Християни все ще заплямовані первородним гріхом (Рим. 7:25) і так само потребують звільнення від сатанинського впливу, як і люди, які жили до приходу Ісуса. Тому християни все ще повинні йти шляхом відокремлення від сатани, щоб приготуватися до Другого пришествя Христа (Месія 1.4).

Воскреслий Ісус став духовним утіленням храму. Так на світовому рівні здійснився ідеал скинії, який виник на національному шляху провидіння відновлення Ханаану на чолі з Мойсеєм. Святе Святих і святиня, які символізували дух і плоть Ісуса, втілилися духовно через Ісуса і Святий Дух. Ідеал золотого віка, яке було місцем спокути гріхів, здійснився завдяки роботі Ісуса і Святого

Духа зі звільнення людей від гріхів. Це означало, що над золотим віком, де з'являлося Слово Бога, херувим, який перегороджував людям шлях від часу гріхопадіння, розступився, відкривши дорогу до ковчега заповіту, де людство могло прийняти Ісуса, дерево життя. Там люди могли отримати також манну — Божу милість і стати свідками величної сили Бога, завдяки якій колись пустила бруньки палиця Аарона (Євр. 9:4—5).

Розглянувши шлях Мойсея, ми дізналися, що неодноразове продовження Божого провидіння не було визначене наперед, а було спричинене невірою людей. Так само, розп'яття Ісуса та необхідність його повернення не були первісно визначені Богом.

3.3.2. Субстанційний шлях відновлення Ханаану на чолі з Христом Другого пришествя

Ми вже пояснили, чому третій світовий шлях відновлення Ханаану не був субстанційним, як у випадку третього національного шляху відновлення Ханаану, а здійснювався тільки на духовному рівні. Духовне провидіння світового відновлення Ханаану розпочалося, коли Ісус, спираючись на духовне мешіариль віхан кідє, зайняв положення духовного Месії, а його учні повірили в нього і пішли за ним слідом. Це провидіння охопило дві тисячі років історичного шляху, поширюючись дедалі більше та створюючи духовні володіння на світовому рівні.

У провидінні національного відновлення Ханаану Мойсей зміг увійти в нього тільки духовно, тоді як Ісус Навин ішов субстанційним шляхом і завершив національне відновлення Ханаану. Так само, Ісус духовно відновлював Ханаан, а Христу Другого пришествя слід завершити цей третій світовий шлях на субстанційному рівні та побудувати Царство Небесне на землі. Христос за другого пришествя мусить утілити на землі Божий ідеал, який залишився нездійсненим за першого пришествя. З цієї причини він повинен народитися на землі в плоті (Друге пришествя 2.2).

Оскільки Христос Другого пришествя повинен відновити за допомогою тангам шлях провидіння відновлення, який залишився незавершеним від часів приходу Ісуса, він буде змушений пройти схожим шляхом. Ісус зіткнувся з невірою єврейського народу і був змушений пройти шляхом гірких страждань. Якщо християни, другий Ізраїль, не приймуть Христа Другого пришествя, він буде змушений іти шляхом страждань услід за Ісусом. У цьому випадку він повинен буде повторити болісний шлях Ісуса та відновити його

за допомогою тангам, — цього разу впродовж свого земного життя. З цієї причини Ісус сказав: *«А перше належить багато страждати Йому, і відцурається від цієї від Нього»* (Лук. 17:25).

За першого пришестя Ісус урешті-решт був змушений залишити перший Ізраїль, який був покликаний заради нього, і обрати християн на роль другого Ізраїлю для початку нового духовного провидіння. Так само й за часів Другого пришестя Христос буде змушений залишити християн, якщо вони не приймуть його в невірі, та покласти початок третьому Ізраїлю, щоб, діючи через нього, завершити провидіння відновлення на землі. Якщо предтечі Господа, яким довірено місії, схожі на місію Івана Хрестителя, не виконають своєї відповідальності, то Христос буде приречений спуститися на положення Івана Хрестителя, щоб створити мідиме кідє для третього шляху субстанційного відновлення Ханаану на світовому рівні. Якщо це станеться, то він піде шляхом страждань.

Проте, яким би важким не виявився шлях Христа Другого пришестя, він не помре до того, як зможе втілити мету провидіння відновлення. Причина полягає в тому, що Боже провидіння, спрямоване на утвердження Істинних Батьків людства (Христологія 4.1.1) і досягнення мети творення через них, повинне завершитися успіхом із третьої спроби. Це провидіння розпочалося з Адама, продовжилося до часів Ісуса і принесе свої плоди за Другого пришестя. Крім того, як говоритиметься далі (Епохи 7), Боже духовне провидіння відновлення, що тривало впродовж двох тисяч років від часів Ісуса, підготувало демократичне середовище, забезпечивши сприятливі умови для Христа Другого пришестя.

Ісуса вбили після того, як євреї оголосили його єретиком і воюгом іудаїзму. Однак за Другого пришестя Христа, навіть якщо він приречений зазнати гонінь за звинувачення в ересі, у демократичному суспільстві, куди він прийде, такі звинувачення не стануть достатньою підставою для того, щоб засудити його до смерті. Отже, незалежно від того, наскільки важкими будуть страждання Христа Другого пришестя, йому вдасться закласти субстанційне мідиме кідє та, спираючись на нього, об'єднати навколо себе учнів, які підуть за ним слідом до кінця з абсолютною вірою. Він направлєтимє цих послїдовникїв шляхом виконання умови тангам для звільнення від гріховної природи і створення шїльчекїде. Урешті-решт мешїариль вїхан кїде на третьому світовому субстанційному шляху відновлення Ханаану буде неодмінно встановлене.

Коли Мойсей був центральною особою на третьому національному шляху відновлення Ханаану, Бог здійснював промисел для

початку шляху, беручи за основу скелю. Коли Ісус Навин зайняв положення центральної особи, Бог направляв промисел для початку шляху, беручи за основу воду зі скелі, яка була більш внутрішнім аспектом, ніж скеля. Так само, за часів Ісуса Бог відкрив промисел для початку шляху чудесами та знаменнями, а за часів Христа Другого пришествя Він здійснить промисел для початку шляху, беручи за основу Слово, явище більш внутрішнього характеру, ніж чудеса та знамення. Як пояснювалося раніше (Есхатологія 3.2), внаслідок гріхопадіння люди не змогли втілити мету Слова, хоча й були створені через нього (Іван. 1:3). Щоб досягти мети Слова, Бог направляв провидіння відновлення, створюючи зовнішні умови покори Слово. І нарешті, на завершальному етапі провиденційної історії, Бог знову пошле Христа — живе втілення Слова (Іван. 1:14) і завершить провидіння спасіння, в основі якого Слово.

Пояснення Божої мети творення з точки зору стосунків шімджон полягає ось у чому. Будучи духовним Батьком, Бог створив людей як Своїх субстанційних дітей. Адам і Єва були створені за образом Божим як субстанційні об'єкти Бога, які відображають Його дуальні властивості. Як Божі перші субстанційні об'єкти, вони мали стати батьками всього людства. Їм слід було стати чоловіком та дружиною, народити та виховати дітей і створити сім'ю, у якій утілювався б шімджон батьків, шімджон чоловіка і дружини та шімджон дітей. Їхня сім'я могла б стати проявом любові батьків, любові чоловіка і дружини та любові дітей, тобто савікіде, у якому втілений самтесанмокчок (Творення 2.3.3).

У такий спосіб Бог мав намір побудувати Царство Небесне на землі через Своїх власних дітей, народжених у Його небесному родоводі. Як пояснювалося в главі «Гріхопадіння», прабатьки людства утворили узи кровного зв'язку з архангелом, через що всі люди виявилися пов'язаними з родоводом сатани і кожна людина була народжена як його дитина (Матв. 3:7; 23:33; Іван. 8:44). Прабатьки людства впали до положення, у якому вони більше не могли мати жодного зв'язку з родоводом Бога (Гріхопадіння 1.3.3). Отже, кінцева мета Божого провидіння відновлення — перетворити грішних людей, які не мають стосунку до Божого родоводу, на дітей, які є прямими нащадками Бога і продовжувачами Його родоводу. Знайдімо в Біблії доказ цим прихованим причинам Божого провидіння.

Сім'я Адама, члени якої скоїли гріхопадіння та перше вбивство, була позбавлена будь-яких взаємин із Богом. У часи Ноя прямий зв'язок із Богом не міг бути відновлений через помилку другого сина, Хама, якому слід було зайняти положення Авеля. Проте

завдяки величезній відданості Ноя його нащадки змогли вступити в непрямі стосунки з Богом, посівши положення «слуг слуг» (Бут. 9:25). Таким був рівень стосунків людини з Богом, досяжний для людей за часів, які передували епісі Старого Заповіту.

Авраам, батько віри, та його сім'я заклали сімейне мешіариль віхан кіде. Тому сім'я Авраама і його нащадки — Богом обраний народ — піднялися до положення слуг Бога (Лев. 25:55). Таким був рівень стосунків людини з Богом, досяжний для людей в епоху Старого Заповіту.

За часів Ісуса його учні, які стояли на мідиме кіде, закладеному Ісусом із положення Івана Хрестителя, піднялися з положення слуг до положення названих дітей Бога. Щоб піднятися вище і стати дітьми Бога — Його прямими нащадками, — їм спочатку слід було закласти шільчекіде та мешіариль віхан кіде, служачи Ісусу з абсолютною покорою. Після того як мешіариль віхан кіде було б створено таким шляхом, послідовники Ісуса повинні були «прищепитися» від нього як духовно, так і фізично (Рим. 11:17) та досягти повної єдності з ним.

Ісус — це єдинородний син Бога, народжений без первородного гріха в Його прямому родоводі. Він прийшов, щоб «прищепити» всіх грішних людей від себе, об'єднати їх із собою в одне ціле, очистити від первородного гріха та відновити як дітей Бога, народжених у Його прямому родоводі. Цей промисел називається народженням згори, яке Ісус і Святий Дух, як Істинні Батьки людства, повинні були принести людям (Христорогія 4). Отже, Ісус є істинним оливковим деревом, який прийшов, щоб прищепити від себе всіх грішних людей — дикі оливкові дерева.

На жаль, навіть учні Ісуса втратили віру, а сам Ісус помер на хресті, залишившись у положенні Івана Хрестителя та не розпочавши місію, яку йому було призначено виконати як Месії. Після воскресіння Ісус почав свій духовний шлях. Він заклав мідиме кіде на духовному рівні впродовж сорока днів від воскресіння до вознесіння — періоду відокремлення від сатани — займаючи положення Івана Хрестителя на духовному рівні. Його учні покаялися та повернулися, щоб із вірою служити йому; так Ісус і його учні заклали шільчекіде та мешіариль віхан кіде на духовному рівні. Маючи таку основу, Ісус виступає в ролі духовного Месії та «прищеплює» від себе відданих послідовників, але тільки духовно. Завдяки цьому відданих християни змогли піднятися до положення дітей Бога на духовному рівні. Такі стосунки людини з Богом досяжні людям від часів Ісуса до наших днів.

У провидінні духовного відновлення від часів Ісуса світ духу відновлювався першим, так само, як Бог спочатку створив духовний світ. Тому людство піднялося до положення Божого об'єкта тільки духовно. Якими б відданими не були християни, вони все ж не відрізняються від віруючих людей епохи Старого Заповіту в тому значенні, що і ті, й інші залишаються пов'язаними з родом сатани. Причина такого стану речей полягає в тому, що первородний гріх, який передається в спадок через плоть, досі не вдалося знищити (Месія 1.4). Тому християни, у кращому разі, є названими дітьми Бога, оскільки вони не походять із Його родоводу. Цим пояснюються слова святого Павла, який горював: «...ми самі, маючи зачаток Духа, і ми самі в собі зідхаємо, очікуючи синівства, відкуплення нашого тіла» (Рим. 8:23).

Отже, Христос має повернутися, щоб відновити всіх людей, як дітей Бога, народжених у Його прямому родоводі. Він повернеться в плоті, народившись на землі, як за свого першого пришествя, та відновить за допомогою тангам шлях свого першого пришествя, пройшовши його знову. Як уже пояснювалося вище, Христос Другого пришествя відкриє промисел для початку шляху, беручи за основу Слово, і потім завершить створення мешіариль віхан кіде на субстанційному рівні. Спираючись на це кіде, він «прищепить» від себе все людство як духовно, так і фізично, очистить людей від первородного гріха та відновить їх як дітей Бога, народжених у Його прямому родоводі.

За часів першого пришествя Ісус заклав сімейне мешіариль віхан кіде, обравши дванадцять послідовників, трое з яких стали його головними учнями. Таким шляхом він мав намір відновити за допомогою тангам положення Якова — центральної особи сімейного мешіариль віхан кіде. Виховавши сімдесят послідовників, Ісус розширив масштаб цього кіде до рівня роду. Христос Другого пришествя також розпочне з того, що закладе, як духовно, так і фізично, сімейне мешіариль віхан кіде. Потім він розширить його масштаб до рівня роду, народу, країни, світу та Чонджу. Забезпечивши таке кіде, він нарешті побудує Царство Небесне.

Бог покликав та виховав народ першого Ізраїлю, щоб приготувати для Ісуса основу, завдяки якій той зміг би за короткий термін створити Царство Небесне. Коли народ Ізраїлю повстав проти нього, Бог обрав християн на положення другого Ізраїлю. Так само, Бог покликав та виростив християнство, щоб підготувати основу для Христа Другого пришествя та досягти ідеалу — побудувати Царство Небесне. У разі якщо християни повстануть проти Господа, у

Бога не залишиться іншого вибору, як тільки залишити їх та обрати третій Ізраїль. Тому, хоча християни в останні дні користуються великим благословенням, насправді їхнє положення таке ж небезпечне, як і положення єврейського народу часів Ісуса. Може статися так, що вони накличуть на себе немилість та великі нещастя.

3.4. Чому навчає шлях Ісуса

По-перше, шлях Ісуса ще раз показує нам, яким є Боже призначення стосовно Його волі. Бог абсолютно визначає Свою волю та потім працює, доки вона не здійсниться. Коли Іван Хреститель не впорався зі своєю місією, Ісус, який прийшов як Месія, був готовий виконати Божу волю будь-якою ціною, навіть узявши на свої плечі місію Івана. Коли невіра з боку єврейського народу завадила його спробам побудувати Царство Небесне, Ісус усе ж залишився незламним у своїй рішучості і пообіцяв виконати волю Бога, прийшовши знову.

Далі, шлях Ісуса показує, що Боже призначення стосовно здійснення Божої волі певною особою чи народом є не абсолютним, а відносним. Інакше кажучи, хоча Бог і обирає певну особу чи націю для досягнення мети провидіння відновлення, їхня поразка у виконанні своєї відповідальності призводить до того, що Бог обов'язково обирає іншу людину або народ, яким передає їхню місію. Наприклад, Ісус обрав Івана Хрестителя своїм головним учнем, та, коли той не впорався зі своєю відповідальністю, Ісус обрав Петра на його місце. Ісус обрав Іуду Іскаріота одним із своїх дванадцяти учнів, однак, коли Іуда зазнав невдачі, його місце посів Матвій (Дії 1:25). Так само, Бог обрав єврейський народ для виконання головної мети провидіння відновлення, однак його місію було передано язичникам, коли євреї не впоралися з нею (Дії 13:46; Матв. 21:33—43). Ці приклади свідчать про те, що, обираючи особу чи народ для здійснення Своєї волі, Бог ніколи не може визначити з абсолютною точністю, чи буде насправді виконана Його воля цією людиною чи народом.

Шлях Ісуса також показує, що Бог не втручається в події, які пов'язані з виконанням людської відповідальності; Бог має справу тільки з результатом дій людини. Бог певно знав, що Іван Хреститель та Іуда Іскаріот поступово втрачають віру. Звичайно, Він був у змозі відвернути скоєння ними гріховних учинків. Проте Бог не втрутився в їхню віру, а взаємодіяв із ними на основі результату їхніх дій.

І нарешті, шлях Ісуса показує, що чим більша місія довірена людині, тим більшим випробуванням вона піддається. Ісус прийшов як другий Адам. Щоб завершити свою місію, йому слід було відновити шляхом тангам положення першого Адама, яке той займав до гріхопадіння. Оскільки Адам утратив віру та залишив Бога, Ісус був змушений відновлювати його помилку, зазнаючи випробування самотністю в той час, коли Бог залишив його, і зберігаючи при цьому незмінну віру. Ось причина того, чому Ісус зазнавав спокус сатани в пустелі та був залишений Богом на хресті (Матв. 27:46).

Глава 3

Періоди в провіденційній історії та визначення їхньої тривалості

Розділ 1

Періоди провіденційної ідентичності часу

Що таке періоди ідентичності часу? Розглядаючи шлях людської історії, можна помітити, що ті чи інші обставини певного історичного періоду повторюються в наступній епосі, відрізняючись лише за рівнем та масштабом. Деякі історики, приголомшені цим явищем, висловили думку, що історія розвивається по спіралі, кожний виток якої повторює певну модель. Однак причину, яка лежить в основі цього феномену, вченим зрозуміти не вдалося. Якщо в певний період повторюється низка історичних подій, які відбувалися в попередній період, то такі періоди називаються *періодами провіденційної ідентичності часу*. Таке визначення історичним паралелям було дане тому, що головну причину їхнього існування слід шукати в Божому провидінні відновлення шляхом тангам. Про це ми й поговоримо в цій главі.

Як формуються періоди провіденційної ідентичності часу? Ми знаємо, що людська історія складається з подій, які відбуваються на шляху втілення мети провидіння відновлення. Коли центральна особа, ідучи провіденційним шляхом, не виконує своєї частки відповідальності у відновленні мешіариль віхан кіде, то провіденційна епоха, центром якої була ця особа, приходить до свого завершення. Але оскільки Бог абсолютно визначив Свою волю (Призначення 1), Він обирає іншу центральну особу, яка продовжує цю місію та розпочинає новий історичний період із метою відновлення шляхом тангам мешіариль віхан кіде. Оскільки в цей новий період

відбувається відновлення за допомогою тангам попереднього, то в ньому неминуче повторюється схожий історичний шлях, і він стає періодом провіденційної ідентичності часу.

Однак періоди провіденційної ідентичності часу не мають певної схожості. Це пов'язано з тим, що центральна особа, яка діє в певний період, повинна відновити за час свого життя (горизонтально) усі незавершені вертикальні умови тангам попередніх періодів. Тому з продовженням провидіння відновлення та нагромадженням вертикальних умов тангам горизонтальні умови тангам, які повинна виконати нова центральна особа, стають ще важчими. Відповідно, новий період провіденційної ідентичності часу відрізнятиметься від попереднього змістом та масштабом.

Кожну з трьох стадій періоду розвитку можна віднести до певного типу: стадію формування відносять до символічного типу, стадію росту — до образного, а стадію завершення — до субстанційного. Події, які повторюються в історії провидіння відновлення, формують періоди провіденційної ідентичності часу за цією моделлю. Це означає, що вся історія провидіння відновлення може бути поділена на три періоди ідентичності часу: епоха провидіння зі створення основи для відновлення є епохою символічної ідентичності часу, епоха провидіння відновлення — епохою образної ідентичності часу, а епоха продовження провидіння відновлення — епохою субстанційної ідентичності часу.

Далі дослідимо основні чинники, які формують періоди провіденційної ідентичності часу. Такі періоди повторюються у зв'язку з повторенням промислу відновлення мешіариль віхан кіде. Тому чинниками, які визначають формування періодів провіденційної ідентичності, є: по-перше, три умови, необхідні для відновлення мідиме кіде (центральна особа, об'єкт для умови та числовий період тангам) і, по-друге, умова тангам для звільнення від гріховної природи, яка необхідна для відновлення шільчекіде.

Періоди провіденційної ідентичності часу, утворені за допомогою вищезазначених чинників, характеризуються двома особливостями. По-перше, в основі визначення тривалості періоду провіденційної ідентичності часу лежить кількість років або поколінь, які складають числовий період тангам для відновлення мідиме кіде. Коли центральній особі в провидінні відновлення не вдається впоратися зі своєю часткою відповідальності та це призводить до того, що втілення Божої волі відкладається, Бог робить нову спробу, діючи через інших центральних осіб. Так триває доти, доки втрачене мідиме кіде не буде відновлене шляхом тангам. Тому закономірно,

що промисел відновлення числового періоду тангам для мідиме кідє також повторюється. З цієї причини періоди ідентичності часу в історії мають однакову тривалість, в основі якої певна кількість років або поколінь. Метою цієї глави є докладний розгляд цього питання.

По-друге, періоди провиденційної ідентичності часу формуються такими іншими трьома історичними чинниками в провидінні, як наявність центральної особи і об'єкта для умови, який приноситься для відновлення мідиме кідє, та умови тангам для звільнення від гріховної природи, необхідної для відновлення шільчекідє.

Кінцева мета провидіння відновлення полягає у відновленні мешіариль віхан кідє. Коли провидіння продовжується, то, відповідно, повторюються й промисли, задіяні у відновленні цього кідє. Щоб створити мешіариль віхан кідє, необхідно спочатку закласти мідиме кідє через символічне приношення і потім — шільчекідє через субстанційне приношення. Ось чому в історії провидіння відновлення повторювалися ідентичні промисли відновлення символічного й субстанційного приношень. Ці промисли й сформува-ли періоди провиденційної ідентичності часу. Наступна глава буде присвячена обговоренню цих питань.

Розділ 2

Формування кількості років та поколінь, які складають періоди епохи провидіння зі створення основи для відновлення

2.1. Чому і як провидіння відновлення продовжується

Раніше ми говорили про те, що Боже провидіння створення мешіариль віхан кідє, прийняття Месії та досягнення мети провидіння відновлення продовжилося від часів Адама до днів Ноя, Авраама, Мойсея і, нарешті, Ісуса. Коли внаслідок невіри людей Ісус загинув до того, як він досяг кінцевої мети свого приходу, провидіння відновлення продовжилося знову до часу Другого пришествя.

Чому провидіння відновлення продовжується? Відповідь на це запитання можна дати тільки спираючись на розуміння закону призначення. За цим законом, зважаючи на те, що Бог абсолютно визначив Свою волю, Він, без сумніву, одного разу втілить її. Але відносим

є те, виконається Його воля через ту чи іншу окрему людину чи ні, оскільки здійснення волі Бога залежить не лише від Його частки відповідальності, а й від того, упорається людина зі своєю часткою відповідальності чи ні. Згідно з цим, коли Божя воля не втілюється через невдачу людини у виконанні своєї частки відповідальності, Бог обирає замість неї іншу людину, в іншій епосі. Бог буде продовжувати хід провидіння доти, доки не досягне остаточного втілення Своєї волі.

Давайте тепер розглянемо, яким чином продовжується провидіння відновлення. За принципом творення, Бог є істотою числа три і все, створене Ним за Його подобою, проходить шлях із числом три в основі. Це стосується як способу існування всіх елементів творіння, так і їхнього руху та росту. Для здійснення мети творення шляхом створення савікіде, у якому відбувається сферичний рух, кожний елемент творіння повинен пройти через три точки, завершивши три етапи чонпунхапчагьон та втіливши таким чином самтесанмокчок. Провидіння відновлення мети творення є провидінням відтворення, що спирається на Слово. Тому, за принципом творення, провидіння відновлення може продовжуватися не більше як у три етапи.

Наприклад, коли в сім'ї Адама Каїн та Авель зазнали невдачі в субстанційному приношенні, Божий промисел повторився в сім'ях Ноя й Авраама і був здійснений із третьої спроби. Коли Авраам припустився помилки в символічному приношенні, Божий промисел був продовжений через Ісака і втілений Яковом. Шлях відновлення Ханаану, у центрі якого стояв Мойсей, також продовжувався три рази. Те саме сталося й на шляху Ісуса. Коли царю Саулу не вдалося побудувати храм, цей промисел також був продовжений до часів правління царя Давида і царя Соломона. Щоб досягти Божого ідеалу творення, який не втілив Адам, потрібно було ще два провидіння: Ісуса, другого Адама, і Господа Другого пришествя.

В одному з корейських прислів'їв мовиться: «Що не вдалося з першої спроби, то обов'язково вийде з третьої». Відображена в ньому народна мудрість підтверджує це положення Принципу.

2.2. Вертикальні умови тангам і горизонтальне відновлення шляхом тангам

Центральна особа, відповідальна за втілення Божої волі в провидінні відновлення, не може успадкувати та завершити місію своїх попередників, доки не виконає всі умови тангам, які вони намагалися виконати. Якщо цій людині знову не вдається впоратися

зі своєю місією, умови тангам, які вона не змогла виконати, переходять до наступної людини, якій дається така ж відповідальність. Умови тангам, які нагромадилися на шляху провиденційної історії через невдачі центральних осіб у виконанні їхньої відповідальності, називаються *вертикальними умовами тангам*. Відновлення шляхом тангам усіх цих умов завдяки особливій людині, на яку покладено певну місію, називається *горизонтальним відновленням шляхом тангам*.

Наприклад, Авраам мав відновити шляхом тангам горизонтально всі вертикальні умови тангам, які до цього намагалися виконати сім'я Адама й сім'я Ноя. За допомогою принесення трьох жертв на один вівтар Авраам повинен був відновити шляхом тангам горизонтально ті вертикальні умови тангам, виконання яких відкладалося протягом трьох етапів, представлених Адамом, Ноем та Авраамом. Три приношення символізували всі умови, які не вдалося виконати Адаму й Ною та які повинен був виконати сам Авраам, як нова центральна особа.

Яків на своєму шляху повинен був виконати протягом свого життя умову горизонтального відновлення шляхом тангам усіх вертикальних умов тангам, які нагромадилися за дванадцять поколінь від часів Ноя. Для цього йому було дано дванадцять синів, від яких пішло дванадцять родів.

Ісусу також було призначено впродовж свого життя відновити шляхом тангам горизонтально всі вертикальні умови тангам, не завершені багатьма пророками, на яких лежала відповідальність за провидіння відновлення протягом чотирьох тисяч років історичного шляху. Наприклад, Ісус обрав дванадцять учнів і сімдесят послідовників для того, щоб відновити за допомогою тангам вертикальні умови, які нагромадилися на шляху Якова, коли Бог здійснював Своє провидіння, спираючись на дванадцять синів і сімдесят членів сім'ї, а також на шляху Мойсея, коли Бог діяв через дванадцять племен і сімдесят старійшин. Крім того, сорок днів посту й молитви Ісуса були призначені для горизонтального відновлення шляхом тангам усіх вертикальних умов відокремлення від сатани з основою на числі сорок, які були необхідні для створення мідиме кіде.

У світлі всього вищесказаного можна зробити висновок, що людина, відповідальна за провидіння відновлення, діє не просто як окрема особа, а виступає від імені всіх предків, пророків та мудреців, які мали таку ж місію в минулому. Одночасно вона є плодом історії, який виріс на ґрунті їхніх спільних зусиль.

2.3. Горизонтальне відновлення шляхом тангам, яке проводиться вертикально

Тепер розгляньмо, що таке горизонтальне відновлення шляхом тангам, яке проводиться вертикально. Як пояснювалося раніше, за часів Авраама відновлення мешіариль віхан кідє на сімейному рівні було третьою спробою. Тому, згідно з Принципом, було необхідно, щоб сім'я Авраама неодмінно виконала Божу волю. З цієї причини протягом свого життя Авраам мав відновити шляхом тангам горизонтально всі вертикальні умови тангам, які нагромадилися внаслідок помилок у сім'ях Адама й Ноя.

Однак помилка Авраама в символічному приношенні зробила неможливим продовження його місії. Тому, незважаючи на невдачу, Бог шукав можливість розглядати Авраама як такого, що не припустився помилки, а відновив горизонтально вертикальні умови тангам без жодного продовження. З цією метою Бог установив особливий промисел, за яким Авраам, Ісак та Яків повинні були виконати необхідні умови тангам, вважаючись при цьому не трьома різними людьми, а однією особою з точки зору Божої волі. Тому перемога Якова стала перемогою Ісака, а також перемогою Авраама. Так, незважаючи на вертикальне продовження, яке охопило три покоління, можна вважати, що з провіденційної точки зору воля Бога виконалася без продовження. Тому Авраама, Ісака та Якова необхідно розглядати як одну людину — Авраама, який виконав волю Бога. Біблія підкреслює єдність цих трьох поколінь (Вих. 3:6), указуючи, що Бог назвав Себе «*Богом Авраама, Богом Ісака й Богом Якова*».

Отже, Бог розглядав Авраама як такого, що впродовж одного покоління виконав свої невиконані горизонтальні умови тангам, завершивши їх вертикально, через покоління Ісака та Якова. Таке відновлення називається *горизонтальним відновленням шляхом тангам, яке проводиться вертикально*.

2.4. Числові періоди тангам для відновлення мідимє кідє

У вступі до другої частини ми вже говорили про те, що центральна особа, яка покликана відновити мідимє кідє, повинна відновити числовий період тангам. Давайте розглянемо причину цього.

Бог існує у відповідності до Принципу, який має числовий аспект. Тому й створений Ним світ творіння, у центрі якого перебуває людина (субстанційний об'єкт Бога — невидимого суб'єкта), втілює

в собі числовий аспект дуальних властивостей Бога. З цієї причини прогрес у науці, що вивчає закони, які лежать в основі світу творіння, можливий тільки за допомогою математичних досліджень. Прабатьки людства повинні були завершити період розвитку, який складається з певних чисел, і закласти таким чином мідиме кіде. Тоді вони стали б досконалими втіленнями цих чисел. Виходячи з цього, для відновлення мідиме кіде потрібний не тільки об'єкт для умови, що символізує світ творіння під владою сатани, а й числовий період тангам, який необхідно подолати, щоб відновити числа, захоплені сатаною.

На які числа повинні були спиратися прабатьки людства до гріхопадіння, щоб закласти мідиме кіде? Які числа повинна втілити в собі людина, яка досягла досконалості? З Принципу творення ми знаємо, що ніщо у світі не може існувати без савікіде. У зв'язку з цим Адам і Єва, будучи недосконалими, також повинні були створити савікіде і тим самим забезпечити власне існування. Кожна позиція савікіде проходить три стадії періоду розвитку, що в сумі дає число дванадцять. Крім того, кожна позиція савікіде перебуває в стосунках взаємодії з трьома іншими, які є її об'єктами, і втілює таким чином самтесанмокчок. Дванадцять об'єктів, які виникають у результаті такої взаємодії, беруть участь у втіленні мети дванадцяти об'єктів.

Тому період розвитку, необхідний Адаму для створення мідиме кіде, був *періодом утілення числа дванадцять*. Будучи недосконалими, прабатьки людства повинні були створити мідиме кіде, спираючись на число дванадцять, і втілити мету дванадцяти об'єктів. Тоді вони стали б досконалими, втіливши в собі число дванадцять. Однак унаслідок їхнього гріхопадіння це число захопив сатана, тому, створюючи мідиме кіде, центральна особа у провидінні відновлення повинна подолати період тангам для того, щоб відновити число дванадцять. Лише після цього вона зможе створити шільчекіде для відновлення досконалості особистості, яка втілила число дванадцять.

Наведемо кілька прикладів періодів тангам, необхідних для відновлення числа дванадцять: сто двадцять років, упродовж яких Ной будував ковчег, сто двадцять років провидіння відновлення Ханаану з Мойсеєм на чолі, сто двадцять років від часу покликання Богом Авраама до того моменту, як Яків виконав умову тангам для повернення права первородства від Ісава. Як пояснюватиметься далі, відновленню останнього періоду слугували сто двадцять років об'єднаного царства в епоху Старого Заповіту і, відповідно, сто двадцять років християнського королівства в епоху Нового Заповіту.

Адаму та Єві слід було пройти три стадії періоду розвитку і увійти у сферу прямого володарювання Бога, яка є четвертою стадією. У результаті вони завершили б савікіде. Тому період розвитку, упродовж якого Адам і Єва повинні були створити мідиме кіде, був *періодом утілення числа чотири*. Пройшовши цей період, вони повинні були стати досконалими, втіливши в собі число чотири. Через гріхопадіння це число опинилося в руках сатани. Тому, створюючи мідиме кіде, центральна особа в провидінні повинна подолати період тангам для того, щоб відновити число чотири. Тільки після цього вона зможе закласти шільчекіде для відновлення досконалості особистості, яка втілила число чотири.

Як уже докладно говорилося (Основа 2.1.2), періоди тангам, які відновлюють число чотири, необхідні для відновлення мідиме кіде. Прикладами можуть бути сорокаденний суд із Ноевим ковчегом у центрі, сорокаденні пости Мойсея, сорокаденний період розвідки в Ханаані, сорокаденний піст Ісуса і його сорокаденне служіння після воскресіння.

Період розвитку є також *періодом утілення числа двадцять один*. Прабатькам людства необхідно було досягти досконалості, втіливши в собі число двадцять один. Для цього їм слід було створити мідиме кіде, подолавши період із числом двадцять один в основі, і досягти мети творення. Однак через гріхопадіння це число було захоплене сатаною. Тому, створюючи мідиме кіде, центральна особа повинна завершити період тангам для відновлення числа двадцять один. Лише після цього вона зможе закласти шільчекіде для відновлення досконалості особистості, яка втілила число двадцять один.

Тепер розглянемо, чому період розвитку є періодом утілення числа двадцять один. Щоб зрозуміти значення числа двадцять один, нам спочатку необхідно зрозуміти, яке значення в Принципі мають числа три, чотири й сім. Бог, Чиї дуальні властивості перебувають у досконалій єдності, є істотою числа три. Досконалість світу творіння означає створення савікіде кожним його елементом шляхом досягнення єдності з Богом. Тому кожна людина досягає досконалості лише шляхом створення савікіде, у якому її душа і тіло утворюють триєдність із Богом-центром. Подружжя досягає досконалості, створивши савікіде з Богом у центрі, у якому досягається їхня триєдність. Досконалість світу творіння досягається шляхом створення в ньому савікіде, де людина, усе творіння та Бог у центрі утворюють триєдність. Отже, для створення кожним елементом творіння савікіде та досягнення єдності з Богом-центром, йому необхідно пройти три стадії періоду розвитку і втілити

самтесанмоқчок. Із цієї причини число три є *небесним числом*, або *числом досконалості*.

Коли суб'єкт та об'єкт, стаючи одним цілим, утворюють триєдність із Богом у центрі, її результатом є індивідуальне тіло, яке завершує савікіде. Таким чином індивідуальне тіло забезпечує собі положення Божого творіння, яке має протяжність у чотирьох напрямках — сходу, заходу, півдня і півночі. У цьому значенні число чотири є *земним числом*.

Коли елемент творіння, завершивши три стадії процесу розвитку, формує савікіде та досягає досконалості, узгоджуючись із природою часу та простору, він стає досконалим утіленням числа сім, сукупності небесного і земного чисел. Ось чому в Біблії говориться про створення небес і землі як про період, що загалом охопив сім днів. Так само як період створення, будь-який період, необхідний для досягнення досконалості, є *періодом утілення числа сім*. Розглянемо три стадії періоду розвитку з цієї точки зору. Кожний період, необхідний для закінчення стадії формування, росту й завершення, є періодом утілення числа сім. Таким чином, увесь період розвитку є періодом, необхідним для втілення числа двадцять один.

Нижче наведені приклади періодів тангам із числом двадцять один в основі, завершених центральними особами для створення мідиме кіде. Щоб сповістити про Боже провидіння, яке розгортається в три етапи, після потопу Бог наказав Ною тричі випустити голуба. Голуб вилітав із проміжком у сім днів, таким чином увесь період склав двадцять один день (Бут. 7:4, 8:10, 8:12). Коли Яків прокладав шлях відновлення Ханаану на сімейному рівні, він мусив подолати три семирічні періоди в Харані, перед тим як зміг повернутися в Ханаан; тобто він пропрацював там двадцять один рік. В епоху Старого Заповіту двохсотдесятирічний період вавилонського полону ізраїльтян та їхнього повернення був призначений для відновлення за допомогою тангам двадцятиоднорічного шляху Якова. В епоху Нового Заповіту двохсотдесятирічний період, який розпочався зі взяття пап у полон в Авіньйоні і тривав до початку Реформації, також призначався для відновлення за допомогою тангам двадцяти одного року шляху Якова.

Період розвитку є одночасно *періодом утілення числа сорок*. Прабатки людства повинні були втілити в собі число сорок, заклавши мідиме кіде на підставі числа сорок та втіливши таким чином мету творення. Однак через гріхопадіння це число захопив сатана. Тому, закладаючи мідиме кіде, центральні особи в провидінні

повинні були подолати період тангам для відновлення числа сорок. Лише після цього вони могли закласти шільчекіде для відновлення досконалості особистості, яка втілила в собі число сорок.

Щоб зрозуміти, чому період розвитку є періодом утілення числа сорок, ми повинні розглянути значення числа десять. Якщо розбити кожну з трьох стадій періоду розвитку на три ступені, то в сумі їх вийде дев'ять. Так у Принципі з'являється число дев'ять. Усе у творінні, субстанційному об'єкті Бога, будучи числовим проявом дуальних властивостей невидимого Творця, проходить дев'ять ступенів періоду розвитку, після чого втілює мету творення, увійшовши у сферу прямого володарювання Бога та досягнувши єдності з Ним, тобто піднявшись на десятий ступінь. Ось чому число десять ми називаємо *числом повернення до початку*. Бог вибрав Ноя через десять поколінь після Адама, щоб установити період тангам для відновлення числа десять. Таким чином Бог у часи Ноя хотів повернути на початок виконання Своєї волі, яку не зміг утілити через Адама.

У савікіде, яке Адам і Єва мали встановити, кожна позиція повинна була пройти десять ступенів період розвитку, завершуючи загалом число сорок. Отже, період розвитку був періодом завершення числа сорок, а савікіде стало б досконалим утіленням числа сорок.

Щоб відновити цю основу, на історичному шляху провидіння відновлення повторювалися періоди тангам із числом сорок в основі. Ось деякі приклади: сорокаденний період від часу зупинки Ноевого ковчегу на Араратських горах і до того моменту, як Ной випустив голуба; сорок років життя Мойсея в палаці фараона; сорок років його вигнання в Мадіянській землі; сорок років поневірянь Мойсея в пустелі під час відновлення Ханаану на національному рівні і т. д.

Можна зробити висновок, що на шляху провидіння відновлення за допомогою тангам існує два види числа сорок. Перший — це число чотири, яке необхідно відновити грішній людині для створення мідиме кіде; воно множить на десять — число повернення до початку. Другий вид — це число сорок, що представляє період розвитку, який слід було пройти Адаму та Єві до того, як досягти досконалості. Сорокарічний період у пустелі на шляху національного відновлення Ханаану був необхідний для відновлення одночасно обох видів числа сорок. Він був призначений для відновлення шляхом тангам сорока років, проведених Мойсеєм у палаці фараона, і сорока років його вигнання в Мадіянській землі та одночасно сорока днів розвідки в Ханаані і сорока днів посту Мойсея. Таке явище

відбувається, коли центральна особа, покликана закласти мідиме кіде, відновлює за допомогою тангам горизонтально всі вертикальні умови тангам історичного шляху провидіння відновлення.

Коли промисел горизонтального відновлення шляхом тангам періодів числа сорок продовжується, він може бути збільшеним на основі закону множення на десять, оскільки необхідний період тангам повинен охоплювати десять ступенів. Так, сорокарічний період може бути розширеним до чотирьохсот і навіть до чотирьох тисяч років. Чотирьохсотрічний період від Ноя до Авраама, чотиреста років рабства в Єгипті та чотири тисячі біблійних років від Адама до Ісуса є прикладами такого продовження.

Підсумовуючи сказане, можна зробити висновок про те, який числовий період тангам повинна пройти центральна особа в провидінні відновлення, щоб відновити мідиме кіде. Прабатькам людства слід було створити мідиме кіде, яке спирається на числа дванадцять, чотири, двадцять один і сорок. Таким шляхом вони виконали б мету творення і стали досконалими, втіливши в собі ці числа. Та внаслідок гріхопадіння всі ці числа захопив сатана. Тому перед тим, як створити мідиме кіде, центральні особи на шляху провиденційної історії відновлення повинні подолати числові періоди тангам, відновлюючи числа дванадцять, чотири, двадцять один і сорок. Лише після цього вони можуть закласти шільчекіде для відновлення досконалості особистості, яка втілила в собі ці числа.

2.5. Провіденційні періоди ідентичності часу, що визначаються кількістю поколінь

Бог обрав Ноя через десять поколінь (тисячу шістсот років) після Адама та затвердив його як центральну особу у відновленні мідиме кіде. Давайте розглянемо, яке значення мають тисяча шістсот років і десять поколінь та які числа були відновлені впродовж цього періоду тангам.

Раніше ми говорили про те, що число десять є числом повернення до початку і що період розвитку є періодом утілення числа десять. Наші прабатьки повинні були подолати цей період, виконавши дану їм частку відповідальності, і в результаті стати досконалими, втіливши в собі число десять. Коли це число було захоплене сатаною через їхнє гріхопадіння, Бог почав шукати центральну особу, яка змогла б його відновити. Бог працював заради того, щоб повернути людей до Себе, відновивши їх як досконалі втілення числа десять. Для цієї мети Богу потрібно було, щоб центральна

особа встановила період тангам для відновлення числа десять. Саме тому Він покликав Ноя через десять поколінь після Адама та затвердив його як центральну особу провидіння відновлення.

Як обговорювалося раніше, прабатьки людства могли стати досконалим утіленням числа сорок, лише пройшовши весь період розвитку як умову для втілення числа сорок. Щоб стати центральною особою, яка прокладає шлях до відновлення досконалого втілення числа сорок, грішна людина повинна створити савікіде, яке має на меті відновлення за допомогою тангам, і подолати період тангам, необхідний для відновлення числа сорок, яке повинен був установити Адам. Кожна позиція савікіде повинна пройти через період тангам, призначений для відновлення числа сорок, а всі разом вони проходять через період тангам, необхідний для відновлення числа сто шістдесят. Більше того, оскільки це число повинно було втілитися впродовж десяти поколінь, де десять — число повернення до початку, необхідно було завершити період тангам для відновлення числа тисяча шістсот. Бог обрав Ноя через десять поколінь і тисячу шістсот років після Адама, тому що грішні люди повинні були встановити період тангам для відновлення числа тисяча шістсот.

Після того як Боже провидіння відновлення, центром якого була сім'я Ноя, зазнало поразки, Бог обрав Авраама через десять поколінь, що склало чотириста років, і призначив його центральною особою в провидінні відновлення. Тож установлений на основі кількості поколінь період ідентичності часу від Ноя до Авраама був призначений для відновлення шляхом тангам відповідного періоду часу від Адама до Ноя.

Ми вже говорили про те, чому цей період охопив чотириста років, у главі «Епоха провидіння зі створення основи для відновлення» (3.1). Бог призначив Ною пройти через сорокаденний період суду потопом для того, щоб повністю виконати мету числового відновлення за допомогою тангам, яке здійснювалося шляхом установлення десяти поколінь упродовж тисячі шестисот років. Коли через помилку Хама цей період суду потопом був захоплений сатаною, Бог був змушений обрати іншу центральну особу, відповідальну за провидіння відновлення, щоб відновити втрачений період тангам. Від часів Адама до часів Ноя Бог прагнув створити періоди тангам для відновлення числа сто шістдесят у кожному з десяти поколінь. Так само в період ідентичності часу, який охопив десять поколінь від Ноя до Авраама, Бог також призначив кожне з цих поколінь як період тангам для відновлення числа сорок, призначеного для суду потопом.

Однак відновлення шляхом тангам одного покоління неможливо здійснити за сорок днів, тому, за законом тангам, невдачу сорокаденного суду необхідно було відновити за допомогою сорокарічного періоду. Так Бог установив період тангам, який дорівнював сорока рокам для кожного покоління. Ідентичним було відновлення шляхом тангам невдачі ізраїльтян під час сорокаденної розвідки, коли вони мусили поневірятися в пустелі сорок років (Чис. 14:34). Оскільки Боже провидіння передбачало, що в кожному з десяти поколінь повинен бути встановлений сорокарічний період тангам, увесь період тангам охопив чотириста років.

2.6. Періоди горизонтального відновлення шляхом тангам, що проводиться вертикально

Як говорилося вище, кожна центральна особа в провидінні відновлення покликана виконати горизонтальне відновлення шляхом тангам усіх вертикальних умов, які нагромадилися до часу її приходу. Тому, чим більше продовжена провиденційна історія, тим тяжчими будуть горизонтальні умови тангам, які змушені виконувати центральні особи наступних поколінь.

У провидінні відновлення, центром якого була сім'я Адама, жодних вертикальних умов тангам ще не існувало, оскільки Бог тільки розпочав Своє провидіння відновлення, тому мешіариль віхан кіде в сім'ї Адама могло бути створене дуже просто. Для цього Каїну й Авелю потрібно було зробити символічні приношення, після чого Каїну слід було слухняно коритися своєму братові, виконавши таким чином умову тангам для звільнення від гріховної природи, тобто зробити субстанційне приношення. З точки зору числових періодів тангам для відновлення мідиме кіде все це було б завершено за термін, необхідний для символічних та субстанційного приношень.

Проте продовження провидіння відновлення внаслідок невдачі сім'ї Адама призвело до того, що числові періоди тангам вилились у вертикальні умови тангам. Отже, у відновленні мідиме кіде центральні особи від часів Адама повинні були завершити певні числові періоди тангам, щоб відновити такі числа, як дванадцять, чотири, двадцять один і сорок. Що стосується Ноя, його положення зобов'язувало здійснити горизонтальне відновлення шляхом тангам усіх цих вертикальних умов. Щоб відновити мідиме кіде, він мусив подолати кілька числових періодів тангам: сто двадцять років побудови ковчега; сорок днів суду потопом; двадцять один

день, протягом яких він тричі посилав голуба з інтервалами в сім днів (Бут. 7:4, 8:10, 8:12); сорок днів від часу зупинки ковчега на Араратських горах до того, як він випустив крука (Бут. 8:6).

Ной успішно завершив ці числові періоди тангам, але через помилку Хама вони були знову захоплені сатаною, і це призвело до того, що вони додалися до вертикальних умов тангам. Тому горизонтальне відновлення шляхом тангам цих періодів довелося виконати Аврааму через символічну жертву. Але оскільки Авраам теж зазнав невдачі у своєму приношенні, він не зміг відновити шляхом тангам ці періоди. Їх довелося відновлювати як періоди горизонтального відновлення шляхом тангам, що проводиться вертикально: через продовження виконання Своєї волі Бог прагнув віднайти та встановити через Ісака та Якова по черзі періоди тангам, які відповідають числам дванадцять, чотири, двадцять один і сорок.

У провидінні відновлення, центром якого був Авраам, періоди тангам, не відновлені горизонтально, були завершені у вертикальній послідовності з метою відновлення мідиме кіде. Це були такі періоди: сто двадцять років від часу виходу Авраама з Харану до того, як Яків викупив право первородства в Ісава за хліб і сочевичну юшку; сорок наступних років до часу, коли Яків отримав благословення від свого батька Ісака як старший син і був благословенний Богом на шляху в Харан (Бут. 28:10—14); наступний двадцять один рік до часу, коли він завершив свою тяжку працю в Харані та повернувся з сім'єю й багатством у Ханаан (Бут. 31:41); сорок років від часу повернення Якова в Ханаан до того, як його сім'я й він сам увійшли в Єгипет за проханням Йосипа. Таким чином визначилася тривалість періодів горизонтального відновлення шляхом тангам, що проводиться вертикально.

Розділ 3

Періоди, що утворюють епоху провидіння відновлення, та їхня тривалість

Епоха провидіння відновлення, яка була епохою образної ідентичності часу, — це час, призначений для відновлення шляхом тангам епохи провидіння зі створення основи для відновлення — епохи символічної ідентичності часу. Розгляньмо, як утворився кожний період цієї епохи і як визначилася його тривалість.

3.1. Чотирьохсотрічний період рабства в Єгипті

Завершивши промисел відокремлення від сатани на основі сорокаденного суду потопом, Ной створив мідиме кіде. Коли ця основа була знищена через невдачу Хама, Бог, щоб поставити Авраама на таке ж положення, яке займав Ной, наказав Аврааму принести символічну жертву на основі відновлених шляхом тангам чотирьохсот років. Однак через те, що Аврааму не вдалося успішно завершити приношення, цю основу захопив сатана. Для того щоб відновити цю чотирьохсотрічну основу, Бог дав ізраїльтянам зазнати чотирьохсот років рабства в Єгипті, щоб знову відокремити їх від сатани (Бут. 15:13). Цей період називається періодом рабства в Єгипті (Основа 3.1.2.1). Це був період образної ідентичності часу, що співвідноситься з епохою символічної ідентичності часу, яка тривала тисячу шістьсот років від часів Адама до Ноя. Період рабства в Єгипті був призначений для відновлення шляхом тангам епохи від Адама до Ноя.

3.2. Чотирьохсотрічний період правління суддів

У Першій книзі царів написано, що цар Соломон розпочав будувати храм для Господа через чотириста вісімдесят років після виходу Ізраїлевих синів із єгипетського краю, на четвертий рік свого правління (1 Цар. 6:1). Оскільки він змінив на престолі царя Саула, який правив сорок років, та царя Давида, який також правив сорок років, неважко зробити висновок, що відтоді, як ізраїльтяни повернулися з Єгипту в Ханаан, до часу, коли цар Саул посів трон, пройшло приблизно чотириста років. Цей період отримав назву періоду правління суддів.

Ізраїльтяни, які пішли слідом за Мойсеєм, повинні були зберегти основу відокремлення від сатани, створену ними впродовж чотирьохсот років рабства в Єгипті, аби відновити на національному рівні положення Авраама, яке затвердилося на основі, що була закладена протягом чотирьохсот років від Ноя до Авраама. Однак, повернувшись у Ханаан на чолі з Ісусом Навином, який посів місце Мойсея, ізраїльтяни зневірилися, давши змогу сатані знову захопити цю чотирьохсотрічну основу. Тож вони знову були змушені пройти період відокремлення від сатани, щоб відновити шляхом тангам основу чотирьохсотрічного рабства в Єгипті. Так утворився чотирьохсотрічний період правління суддів. Він розпочався з повернення ізраїльтян у Ханаан і завершився сходженням на престол царя Саула.

Цей період образної ідентичності часу відповідає періоду символічної ідентичності часу — чотирьохсотрічному періоду від Ноя до Авраама. Перший призначався для відновлення шляхом тангам останнього.

3.3. Стодвадцятирічний період об'єднаного царства

Епоха провидіння відновлення була встановлена для відновлення шляхом тангам епохи провидіння зі створення основи для відновлення. Тому Авраам, від якого розпочалася ця провиденційна епоха, стояв на положенні Адама, Мойсей — на положенні Ноя, а цар Саул — на положенні Авраама. Це пояснюється тим, що Авраам був відповідальним як за завершення епохи провидіння зі створення основи для відновлення, так і за початок епохи провидіння відновлення. Тому Авраам повинен був закласти мешіариль віхан кіде на сімейному рівні і, спираючись на нього, закласти мешіариль віхан кіде на національному рівні. Богу потрібно було неодмінно закласти мешіариль віхан кіде на сімейному рівні за часів Авраама, тому що це була вже третя спроба з Його боку. Так само в дні царя Саула Бог працював над тим, щоб із третьої спроби закласти мешіариль віхан кіде на національному рівні. Таким чином, хай там що, Він знову повинен був завершити Своє провидіння.

Зважаючи на помилку, якої припустився Авраам у символічному приношенні, йому не вдалося відразу досягти горизонтального відновлення шляхом тангам усіх умов, які перейшли до нього від Ноя у вигляді різних числових періодів, необхідних для відновлення мідиме кіде, як-от сто двадцять років, сорок днів, двадцять один день і сорок днів. Тому горизонтальне відновлення нащадками Авраама цих періодів тангам повинно було відбутися вертикально, охопивши наступні сто двадцять років, сорок років, двадцять один рік і сорок років. Так само цар Саул, якому слід було відновити положення Авраама на національному рівні, намагався, звівши храм та зробивши його центром провидіння, здійснити горизонтальне відновлення всіх числових періодів тангам, призначених для відновлення мідиме кіде за часів Мойсея. Ці періоди охоплювали сто двадцять років (три шляхи Мойсея по сорок років кожний), сорок днів (період постів Мойсея), двадцять один день (період першого шляху національного відновлення Ханаану) та сорок років (поневір'яння в пустелі на шляху національного відновлення Ханаану). Однак цар Саул не прислухався до Божої волі та зазнав невдачі (1 Сам. 15:11–23). Як і за часів Авраама, горизонтальне відновлення цих періодів тангам необхідно було продовжити

вертикально через такі періоди: сто двадцять років об'єднаного царства, чотириста років поділу на північне та південне царства, двісті десять років єврейського поневолення та повернення і чотириста років приготування до приходу Месії. Подолавши всі ці періоди, народ Ізраїлю був зрештою готовий прийняти Месію.

Період об'єднаного царства був періодом відновлення шляхом тангам ста двадцяти років життя Мойсея, упродовж яких він тричі намагався створити мідіме кіде для відновлення Ханаану на національному рівні. Розгляньмо цю паралель докладніше. Після того як ізраїльтяни витримали чотириста років рабства в Єгипті, необхідні для відокремлення від сатани, Мойсей заклав мідіме кіде, проживши сорок років у палаці фараона. Потім він намагався повести ізраїльтян у Ханаан, де повинен був побудувати храм.

Однак через невіру ізраїльтян цей шлях було двічі продовжено. Він охопив спочатку сорок років вигнання Мойсея в Мадіянській пустелі, а потім — сорок років поневіряннь у пустелі. Так само, цар Саул зійшов на престол після того, як ізраїльтяни відновили чотириста років рабства в Єгипті, пройшовши для цього чотирьохсотрічний період правління суддів. Упродовж свого сорокарічного правління Саул повинен був створити мідіме кіде, відновивши шляхом тангам сорок років життя Мойсея в палаці фараона. Після цього Саул повинен був побудувати храм. Однак він зневірився (1 Сам. 15:11—23), і виконання Божого задуму зведення храму було відкладене до часу сорокарічного правління царя Давида, а потім — до часу правління царя Соломона, яке тривало також сорок років. Так утворився стодвадцятирічний період об'єднаного царства.

Цей період був періодом образної ідентичності часу, він був призначений для відновлення шляхом тангам ста двадцяти років символічної ідентичності часу — періоду, який тривав від часів, коли Авраам залишив Харан, до часу, коли Яків викупив право первородства в Ісава. Так само як Божа воля, не виконана за часів Авраама, була втілена Ісаком та Яковом після продовження провидіння, Божий промисел побудови храму, що розпочався з царя Саула, був потім продовжений до часів царя Давида й царя Соломона, після чого храм був нарешті побудований.

3.4. Чотирьохсотрічний період поділу на північне та південне царства

Якби цар Саул завершив промисел побудови храму впродовж сорока років свого правління, він відновив би горизонтально

сорокаденний період посту Мойсея, який слугував відновленню Слова, написаного Богом на кам'яних скрижалях. Коли ж цар Саул утратив віру, горизонтальне відновлення цього періоду тангам треба було проводити вертикально. Так виник період поділу на північне та південне царства, який тривав близько чотирьохсот років. Він розпочався, коли об'єднане царство розділилося на Ізраїль на півночі та Іудею на півдні, і тривав до вавилонського поневолення народу Іудеї.

Цей період образної ідентичності часу був необхідний для відновлення шляхом тангам сорокарічного періоду символічної ідентичності часу, який тривав від моменту, коли Яків викупив право первородства в Ісава за хліб і сочевичну юшку, і до часу, коли він отримав благословення Ісака та Бога (Бут. 28:13) і ввійшов у Харан.

3.5. Двохсотдесятирічний період єврейського поневолення та повернення

Через власну невіру народ північного царства, Ізраїлю, був захоплений у полон асирійцями. Народ південного царства, Іудеї, також грішив проти Бога і в результаті був узятий у полон вавилонським царем Навуходоносором. Провівши в полоні майже сімдесят років, євреї були нарешті звільнені указом царя Персії Кіра, після того як Вавилон був завойований Персією. Відтоді розпочалося поступове повернення єврейського народу в Єрусалим, і храм був зведений знову. Неємія привів у місто останню групу євреїв і відбудував його стіни. Після цього на чолі з Малахією євреї розпочали на основі його пророцтва (Мал. 4:5) приготування до приходу Месії. Цей період завершився через двісті десять років після того, як вони потрапили у вавилонський полон, і через сто сорок років після початку їхнього звільнення. Він отримав назву періоду єврейського поневолення та повернення.

Цар Саул повинен був завершити горизонтальне відновлення шляхом тангам двадцятиодногоденного періоду першого національного шляху, у ході якого Мойсею слід було привести ізраїльтян у Ханаан. Для цього Саулу треба було втілити ідеал храму. Коли через свою невіру він зазнав у цьому невдачі, горизонтальне відновлення цього періоду треба було проводити вертикально. З цієї причини було встановлено двухсотдесятирічний період єврейського поневолення та повернення.

Цей період образної ідентичності часу слугував відновленню шляхом тангам двадцяти одного року символічної ідентичності

часу відтоді, як Яків після отримання благословення на право первородства від Ісаака втік у Харан від Ісава, який хотів його вбити, і до повернення Якова в Ханаан (Бут. 31:41). Отже, цей період був призначений для відновлення трьох семирічних періодів: перші сім років Якова в Харані закінчилися одруженням із Лією за вимогою Лавана, який стояв на боці сатани; наступні сім років було присвячено тому, щоб отримати в дружини Рахіль; і потім Яків працював ще сім років для того, щоб нажити багатство.

3.6. Чотирихсотрічний період приготування до приходу Месії

Єврейський народ, звільнений із вавилонського рабства, повернувся в Ханаан, свою рідну землю, відновив храм, відбудував стіни міста та на основі пророцтва Малахії почав готуватися як нація до приходу Месії. Чотириста років, які минули від того часу до народження Ісуса, отримали назву періоду приготування до приходу Месії.

Якби цар Саул утілював ідеал храму, він таким чином відновив би за допомогою тангам горизонтально сорокарічний період поневірянь ізраїльтян у пустелі на чолі з Мойсеєм на третьому національному шляху відновлення Ханаану. Проте цар Саул утратив віру, і ця спроба завершилася поразкою, через що горизонтальне відновлення цього періоду шляхом тангам повинне було здійснитися вертикально. Для цього був установлений чотирихсотрічний період приготування до приходу Месії.

Цей період образної ідентичності часу призначався для відновлення шляхом тангам сорокарічного періоду символічної ідентичності часу, який розпочався з повернення Якова в Ханаан і закінчився приходом його сім'ї в Єгипет за проханням Йосипа.

Розділ 4

Періоди, що утворюють епоху продовження провидіння відновлення, та їхня тривалість

Епоха продовження провидіння відновлення була епохою субстанційної ідентичності часу, призначеною для відновлення шляхом тангам епохи провидіння відновлення, епохи образної ідентичності часу. Тому періоди, які складають цю епоху, слугували відновленню шляхом тангам відповідних періодів попередньої епохи.

4.1. Чотирьохсотрічний період переслідувань у Римській імперії

Ісус прийшов виконати волю, заповідану Аврааму, батьку віри. Нам відомо, що ізраїльтяни протягом чотирьохсотрічного періоду зносили рабство в Єгипті, щоб відділитися від сатани та відновити на національному рівні мідиме кіде, яке було втрачене через помилку Авраама в символічному приношенні. Так само ранні християни пережили відповідний період часу для того, щоб відновити шляхом тангам мідиме кіде, утрачене через невдачу єврейського народу, який не зміг служити Ісусу, як живому приношенню. У цьому полягала причина виникнення чотирьохсотрічного періоду, упродовж якого християни переслідувалися в Римській імперії. Ці жорстокі гоніння припинилися до 313 року, коли імператор Костянтин офіційно визнав християнство. У 392 році імператор Феодосій I оголосив християнство державною релігією. Отже, цей період субстанційної ідентичності часу слугував відновленню шляхом тангам чотирьохсотрічного періоду рабства в Єгипті — періоду обрзної ідентичності часу.

4.2. Чотирьохсотрічний період християнських церков за патріархів

Наступним періодом епохи провидіння відновлення був чотирьохсотрічний період правління суддів, тобто період образної ідентичності часу, упродовж якого ізраїльськими племенами правили судді. Зважаючи на те, в епосі продовження провидіння відновлення, епосі субстанційної ідентичності часу, повинен був виникнути відповідний період, необхідний для відновлення шляхом тангам цього чотирьохсотрічного періоду правління суддів. Таким періодом і став період християнських церков за патріархів, протягом якого людьми правили лідери місцевого церковного духовенства — патріархи, єпископи та абати — з широкими повноваженнями, які відповідали тим, що мали судді в Ізраїлі. Цей період розпочався від часу проголошення християнства офіційною державною релігією Римської імперії та закінчився коронацією Карла Великого у 800-му році. Отже, цей період субстанційної ідентичності часу слугував відновленню шляхом тангам чотирьохсотрічного періоду правління суддів, який складав образну ідентичність часу.

4.3. Стодвадцятирічний період християнського королівства

Коли в епоху провидіння відновлення народ Ізраїлю утворив царство під управлінням царя Саула, настав стодвадцятирічний період об'єднаного царства, який охопив також правління царів Давида й Соломона. Щоб відновити шляхом тангам цей період, настав період християнського королівства. Він тривав сто двадцять років від часу приходу до влади імператора Карла Великого у 800-му році і до кінця правління його династії в східнофранкських землях, коли Генріх I був обраний королем Німеччини в 919 році. Цей період субстанційної ідентичності часу був призначений для відновлення шляхом тангам стодвадцятирічного періоду об'єднаного царства, який складав образну ідентичність часу.

4.4. Чотирьохсотрічний період поділу на східне та західне королівства

Протягом періоду об'єднаного царства в епоху провидіння відновлення люди не зберегли святість храму. Тому об'єднане царство було поділене на два царства: північне — Ізраїль і південне — Іудею. Так було покладено початок чотирьохсотрічного періоду розділення. Щоб відновити шляхом тангам цей відрізок часу, в епоху продовження провидіння відновлення повинен бути відповідний період. Таким періодом став чотирьохсотрічний період поділу на східне та західне королівства. Його початок збігся з обранням Генріха I королем у 919 році, а кінець — із переміщенням у 1309 році папської резиденції в Авін'йон (нині — територія південної Франції). Хоча християнське королівство було поділене на три королівства — східну й західну державу франків та Італію, Італія невдовзі опинилася під владою східних франків та увійшла до складу Священної Римської імперії, утвореної останніми. Тому фактично королівство було поділене на дві частини — східну та західну. Цей період субстанційної ідентичності часу слугував відновленню шляхом тангам чотирьохсотрічного періоду поділу на північне та південне царства, який складав образну ідентичність часу.

4.5. Двохсотдесятирічний період папського поневолення та повернення

Упродовж періоду поділу на північне та південне царства народ північного царства Ізраїлю зник під владою асирійців через

те, що поклонявся ідолам. Жителі південного царства Іудеї також втратили віру і не змогли відстояти ідеал храму, тому були заслані у вигнання у Вавилон, світ сатани. Так розпочався період, який охопив двісті десять років, упродовж якого євреї страждали у вавилонському полоні, а потім повернулися на батьківщину і відбудували храм. Щоб відновити шляхом тангам цей час, необхідний був період у двісті десять років папського поневолення та повернення. Він розпочався, коли в 1309 році внаслідок невіри папи Климента V папський престол перемістився з Ватикану в Авіньйон, південну Францію, де папи жили як полонені. Цей період, який тривав і після повернення папства в Рим, закінчився релігійною реформацією 1517 року. Отже, цей період субстанційної ідентичності часу слугував відновленню шляхом тангам двохсотдесятирічного періоду єврейського поневолення та повернення, який складав образну ідентичність часу.

4.6. Чотирьохсотрічний період приготування до Другого пришествя Месії

Єврейський народ, який повернувся в Єрусалим після звільнення з вавилонського полону, розпочав на чолі з пророком Малахією оновлення політичного та релігійного життя. Беручи за основу його пророцтва, він почав приготування до прийняття Месії, які тривали чотириста років (Мал. 4:5). Із закінченням цього періоду в середовищі єврейського народу був посланий Ісус. Щоб відновити цей період тангам та прийняти Господа Другого пришествя, в епоху продовження провидіння відновлення повинен бути відповідний чотирьохсотрічний період. Він розпочався релігійною реформацією 1517 року на чолі з Мартіном Лютером і закінчився напередодні Другого пришествя Христа на землю. Цей період субстанційної ідентичності часу слугував відновленню шляхом тангам чотирьохсотрічного періоду приготування до приходу Месії, який складав образну ідентичність часу.

Глава 4

Епоха відновлення і епоха продовження відновлення з точки зору провіденційної ідентичності часу

Остаточною метою провидіння відновлення є створення мешіариль віхан кіде, тому продовження провидіння неминуче тягне за собою повторення промислу відновлення цього кіде. Нам відомо, що мешіариль віхан кіде встановлюється тільки в тому разі, якщо центральна особа створює мідиме кіде, роблячи прийнятне для Бога символічне приношення. Воно являє собою певний об'єкт, необхідний для виконання умови, і приноситься протягом певного періоду часу. Крім того центральній особі слід створити шільчекіде, зробивши прийнятне для Бога субстанційне приношення з метою виконання умови тангам для звільнення від гріховної природи. У ході провидіння повторення промислу відновлення мешіариль віхан кіде зводилося врешті-решт до повторення промислу відновлення шляхом тангам символічного та субстанційного приношень. Періоди провіденційної ідентичності часу, які сформувалися внаслідок повторення промислів відновлення мешіариль віхан кіде, складаються з історичних подій, що виникли під час спроб відновити ці два види приношень. Розгляньмо під цим кутом зору, чим характеризувався кожен із провіденційних періодів.

Щоб зрозуміти особливості того чи іншого періоду, необхідно насамперед знати, які люди чи який народ несли головну відповідальність за Боже провидіння і якими історичними джерелами слід керуватися, щоб висвітлити їхню історію. Історія людства складається з багатьох історій різних народів, пов'язаних між собою. Проте Бог обирає якийсь один народ з-поміж усіх інших і спонукає його прокласти провіденційний шлях-зразок відновлення

для створення мешіариль віхан кіде. Бог ставить цей народ у центр Свого провидіння і направляє його через Принцип; історія ж такого народу спрямовує, у свою чергу, історію людства загалом. Вибраний для цієї місії народ називається *обраним народом* (선민, сонмін).

Першим народом, обраним Богом, були нащадки Авраама, Ісака та Якова, які створили мешіариль віхан кіде на сімейному рівні. Тому саме Ізраїль був центральною нацією, відповідальною за Боже провидіння в епоху провидіння відновлення. Таким чином, Старий Заповіт, у якому описана історія Ізраїлю, містить матеріал, необхідний для вивчення провиденційної історії цієї епохи.

Однак ізраїльтяни, не прийнявши Ісуса, утратили можливість займати центральне положення в Божому провидінні. Передбачаючи це, Ісус одного разу розповів притчу про виноградник, закінчивши її словами: *«Тому кажу вам, що від вас Царство Боже відійметься, і дасться народові, що плоди його буде приносити»* (Матв. 21:43). Святий Павло говорить: *«Бо не всі ті ізраїльтяни, хто від Ізраїля»*, а люди, які слідуєть волі обітниці Божої (Рим. 9:6—8).

І справді, центральним народом епохи продовження провидіння відновлення, що розпочалася з приходом Ісуса, були не ізраїльтяни, а християни, які отримали в спадок незакінчене Боже провидіння відновлення. Тому історія християнства містить необхідний матеріал для вивчення історії провидіння відновлення цієї епохи. У цьому значенні, якщо нащадків Авраама епохи Старого Заповіту ми називаємо першим Ізраїлем, то християн епохи Нового Заповіту можна назвати другим Ізраїлем.

Порівнюючи Старий Заповіт і Новий Заповіт, можна помітити, що п'ять книг законів (від Буття до Второзаконня), дванадцять історичних книг (від Ісуса Навина до Естери), п'ять книг притч (від Йова до Соломона) і сімнадцять пророцьких книг (від Ісаї до Малахії) Старого Заповіту відповідають Євангеліям, діям, посланням апостолів та Об'явленню Івана Богослова Нового Заповіту. Але якщо в історичних книгах Старого Заповіту майже повністю відображені дві тисячі років історії першого Ізраїлю, то дії Нового Заповіту охоплюють лише історію ранніх християн, тобто кількох поколінь, які жили після Ісуса. Щоб вивчити та зрозуміти Боже провидіння епохи Нового Заповіту, що відповідало за тривалість провидіння епохи Старого Заповіту, нам слід звернутися не тільки до дій Нового Заповіту, але й до двохтисячолітньої історії християнства від часів Ісуса до наших днів. Отже, історія християнства стала джерелом, яке висвітлює провиденційну історію після Ісуса.

Порівнюючи особливості кожного періоду епохи відновлення та епохи продовження відновлення, які співвідносяться одна з одною на основі провіденційної ідентичності часу в історії першого і другого Ізраїлю, ми можемо прийти до чіткого усвідомлення того, що історія людства розвивалася за визначеною формулою, якою послідовно керувався Бог у Своему провидінні.

Розділ 1

Період рабства в Єгипті і період переслідувань у Римській імперії

Після того як Яків із дванадцятьма синами й сімдесятьма родичами ввійшов до Єгипту, його нащадки страждали під гнітом єгиптян чотириста років. Це було необхідно для відновлення чотирьохсотрічного періоду від Ноя до Авраама — періоду відокремлення від сатани — що був утрачений внаслідок помилки Авраама в жертвоприношенні. Відповідний період переслідувань у Римській імперії був необхідний для відновлення цього попереднього періоду на основі субстанційної ідентичності часу. Дванадцять апостолів і сімдесят учнів Ісуса були першими з-поміж багатьох поколінь християн, які зазнали суворих переслідувань у Римській імперії впродовж чотирьохсотрічного періоду. Через подолання цих страждань вони відновлювали шляхом тангам чотирьохсотрічний період приготування до прийняття Месії — період відокремлення від сатани, що був осквернений унаслідок помилки єврейського народу, який не прийняв Ісуса як живу жертву, а відправив його на розп'яття.

У період рабства в Єгипті обраний народ першого Ізраїлю міг відокремитися від сатани, проводячи обрізання (Вих. 4:25), приносячи жертви (Вих. 5:3) та дотримуючись суботи (Вих. 16:23). У період переслідувань у Римській імперії обраний народ другого Ізраїлю, християни, могли відокремитися від сатани шляхом таїнства хрещення і Святого причастя, принесення себе в жертву та дотримання неділі. Упродовж цих обох періодів люди повинні були йти шляхом чистоти віри для того, щоб відокремитися від сатани, який постійно атакував їх через помилку Авраама в символічному приношенні та невіру єврейського народу, який розп'яв Ісуса.

Після закінчення чотирьохсотрічного періоду рабства в Єгипті Мойсей підкорив фараона силою трьох знамень і десяти покарань, вивів ізраїльтян із Єгипту та попрямував із ними в Ханаан. Схожим

чином, до закінчення чотирьохсотрічного періоду переслідувань у Римській імперії, коли християни випили гірку чашу страждань до дна, Ісус збільшив кількість віруючих за допомогою чудес, які являли силу його духу. Він спонукав до змін імператора Костянтина, який визнав християнство в 313 році, і надихнув Феодосія I проголосити християнство державною релігією, що відбулося в 392 році. Так християни здійснили духовне відновлення Ханаану в Римській імперії — світі сатани.

В епоху Старого Заповіту, коли Бог здійснював провидіння на основі зовнішніх умов тангам, спираючись на дотримання Мойсеєвого закону, Мойсей підкорив фараона за допомогою зовнішніх явищ, проявивши могутність Бога шляхом чудес та знамень. В епоху Нового Заповіту — період, коли Бог працював над створенням внутрішніх умов тангам, беручи за основу Слово, — Він проявляв Свою могутність внутрішньо, зворушуючи серця людей.

Коли завершився період рабства в Єгипті, Мойсей отримав на горі Сінай десять заповідей та дане в законі Боже Слово, які склали суть старозавітного писання. Встановивши й шануючи кам'яні скрижалі, скинію та ковчег заповіту, він відкрив шлях приготування обраного народу першого Ізраїлю до прийняття Месії. Так само до кінця періоду переслідувань у Римській імперії обраний народ другого Ізраїлю почав збирати записи, залишені апостолами та євангелістами, і встановив канон Нового Заповіту. Він став основою втілення на духовному рівні Божих ідеалів, які в епоху Старого Заповіту були відображені у вигляді десяти заповідей та скинії. Отже, християни зводили церкви, в основі зі Словом, і готувалися до прийняття Господа Другого пришествя, розширюючи мешіариль віхан кідє. Після воскресіння Ісус разом зі Святим Духом безпосередньо направляли християн. Тому Бог не потребував центральної особи, відповідальної за все провидіння, яка перебувала б у положенні Бога, як це було в попередній провиденційний період.

Розділ 2

Період правління суддів і період християнських церков за патріархів

Успадкувавши місію Мойсея, Ісус Навин увійшов з ізраїльтянами в Ханаан. Протягом наступних чотирьохсот років ізраїльськими племенами правили п'ятнадцять суддів. Згадка про

тринадцятьох із них, починаючи з Отніїла й закінчуючи Самсоном, є в Книзі Суддів. Двома іншими були Ілля та Самуїл. Судді поєднували функції пророка, первосвященника та царя, які пізніше були розподілені між різними особами. Ізраїль у цей період був феодалним суспільством без централізованої політичної влади. Період християнських церков за патріархів в епоху Нового Заповіту був необхідний для відновлення періоду суддів на основі субстанційної ідентичності часу. Лідери місцевого духівництва — патріархи, єпископи, абати — стояли на чолі християнського суспільства та виконували обов'язки, подібні до суддів епохи Старого Заповіту.

В епоху, що передувала приходу Ісуса, Бог працював над створенням національного мешіариль віхан кідє, яке повинен був закласти народ першого Ізраїлю одночасно на духовному й фізичному рівнях. Із цієї причини політика, економіка та релігія розвивалися в одному напрямі під управлінням суддів, які в одній особі поєднували три функції. З іншого боку, в епоху після пришествя Ісуса християни будували духовне царство з Ісусом на чолі — духовним Царем Царів, який спирався на мешіариль віхан кідє на духовному рівні. Тому в епоху Нового Заповіту християнство, яке служило воєскреслому Ісусу, — другий Ізраїль — не мало визначеної території на землі, і лідери місцевого духівництва несли відповідальність за створення царства на духовному рівні. Поряд із функціями пророка та первосвященника вони виконували роль «духовного» царя. Епоха Нового Заповіту поклала початок періоду християнського феодалного суспільства.

Період суддів розпочався після того, як ізраїльтяни звільнилися з рабства в Єгипті та їхні нащадки об'єдналися під керівництвом Ісуса Навина й Калева, щоб увійти в благословенний Ханаан. Поділивши територію нових земель між родами й племенами, на чолі яких стояли судді, вони сформували новий обраний народ та заклали основи ізраїльського феодалного суспільства. Аналогічно до періоду суддів, період християнських церков за патріархів розпочався після звільнення християнства від переслідувань у Римській імперії, світі сатани. Християни поширили Євангеліє серед германських племен, які перемістилися в IV столітті в Західну Європу, рятуючись від навали гунів (народ монгольського походження). Так на нових землях Західної Європи Бог зростив германські народи в ролі нового обраного народу і встановив ранню форму християнського феодалного суспільства.

Раніше вже говорилося про те, що на своєму шляху повернення з Єгипту в Ханаан ізраїльтяни побудували як символ Месії скинію,

яка була об'єктом для умови, що замінював Авеля у створенні шільчекіде (Мойсей та Ісус 2.2.2.3). У період суддів ізраїльтянам слід було шанувати скинію та залишатися слухняними до вказівок суддів. Однак замість того, щоб знищити сім ханаанських племен, ізраїльтяни жили серед них і, потрапивши під вплив їхніх звичаїв, почали поклонятися їхнім ідолам, утративши орієнтири власної віри. Аналогічна ситуація склалася в період християнських церков за патріархів: християнам слід було шанувати церкву як образ Месії та дотримуватися вказівок вищого церковного духовництва. Церква була об'єктом для умови, який замінював Авеля. Однак християни потрапили під вплив релігії та культури германських язичницьких племен, що спричинило велике замішання в їхній вірі.

Розділ 3

Період об'єднаного царства і період християнського королівства

Коли період суддів прийшов до свого завершення і перший Ізраїль увійшов у період об'єднаного царства, функції суддів були розподілені між повноваженнями пророка, священика й царя. Пророки отримували вказівки безпосередньо від Бога, священики служили скинії і пізніше — храму, а цар керував народом. Кожний із них мав чітко визначену місію, направляючи Ізраїль до досягнення мети провидіння відновлення. Період християнського королівства призначався для відновлення шляхом тангам періоду об'єднаного царства на основі субстанційної ідентичності часу. Таким чином, коли період християнських церков за патріархів підійшов до завершення, функції патріархів розподілилися між монастирським вищим духовництвом, яке виконувало роль пророків, папою, який виступав у ролі первосвященика, та королем, який керував народом. Як лідери другого Ізраїлю, вони були відповідальними за те, щоб направляти його до досягнення мети провидіння відновлення. Тогочасна християнська церква поділялася на п'ять патріархатів: Єрусалиму, Антіохії, Олександрії, Константинополя та Риму. 3-поміж усіх патріархів римський, якого зокрема стали називати папою, здійснював контроль над усіма єпископами та абатами Західної Європи.

У період об'єднаного царства царями було утворене Ізраїльське царство з храмом у центрі, що став проявом ідеалу Мойсеєвої

скинії, який уперше зародився за часів виходу. Це був образний шлях побудови майбутнього Царства Небесного, правити яким буде Ісус — Цар Царів і субстанційне втілення храму (Іс. 9:6). Так само в період християнського королівства Карл Великий, ставши імператором, утілює у своїй Франкській імперії ідеал християнської держави, описаний Святим Августином у його праці «Про Град Божий». Святий Августин жив у часи, ідентичні часам Мойсея, коли християни щойно звільнилися з-під гніту Римської імперії. Це також був образний шлях, який визначив побудову Царства Небесного за часів, коли Христос, Цар Царів, прийде знову. Тому в цей період папі й імператору слід було втілити ідеал християнської держави, перебуваючи в цілковитій єдності, основою якої повинна була стати Божя воля. Іншими словами, зведене на духовному мешіариль віхан кінде духовне царство на чолі з папою та земне царство, яким керував імператор, повинні були об'єднатися на основі християнських ідеалів. Якби це сталося в той час, релігія, політика й економіка змогли б прийти до гармонії, що забезпечило б створення основи для прийняття Месії Другого пришествя.

У період об'єданого царства Ізраїлю центральною особою, покликаною відновити мідиме кінде, був цар. Він був відповідальний за втілення Слова Бога, даного через пророків. Пророки й первосвященики представляли Боже Слово та займали в той період положення Авеля. Однак, згідно з вимогами провидіння відновлення, їхня місія полягала у відновленні фізичного світу з положення архангела; таким чином, вони представляли духовний світ. Тому, створивши духовну основу для царя, благословивши та помазавши його на царство, пророки й первосвященики повинні були зайняти відносно нього положення Каїна. Відповідно, цар повинен був керувати народом згідно зі словами пророків, а пророкам, як громадянам царства, слід було підкорятися царю. Отже, центральною особою у відновленні мідиме кінде в цей період був цар.

Приблизно вісімсот років відтоді, як нащадки Авраама ввійшли в Єгипет, Бог велів пророку Самуїлу помазати Саула на царство, і той став першим царем Ізраїлю (1 Сам. 8:19—22; 10:1—24). Якби Саул, який стояв на чотирьохсотрічній основі періоду суддів, сорок років правив своєю країною відповідно до Божих очікувань, він міг би відновити шляхом тангам чотирьохсотрічний період рабства в Єгипті та сорокарічний період перебування Мойсея в палаці фараона. Це дало б йому змогу закласти мідиме кінде шляхом створення основи відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Таким чином, якби Саул на цьому кінде звів храм як образ Месії і

прославив його, він зміг би зайняти положення Мойсея, який побудував храм та прославив його замість того, щоб, як це сталося насправді, зазнати невдачі на першому шляху національного відновлення Ханаану. Тоді, якби обраний народ Ізраїлю, ставши на це мідиме кіде, проявив абсолютну довіру й слухняність до свого царя, прославляючи храм, вони б створили шільчекіде, а також мешіариль віхан кіде.

Однак цар Саул не скорився наказам Бога, даним через пророка Самуїла (1 Сам. 15:1—23), і втратив можливість звести храм. Через цю невдачу він опинився на положенні Мойсея, після того як той зазнав поразки на першому шляху відновлення Ханаану. Тож, як і за часів Мойсея, провидіння відновлення повинне було знову продовжитися, охопивши додатково сорок років правління царя Давида та сорок років правління царя Соломона. За часів Соломона нарешті було закладене мідиме кіде, а також побудований храм. Як уже говорилося, цар Саул перебував також на положенні Авраама. Так само як воля Бога, передана Аврааму, втілилася через Ісака та Якова, виконання Божої волі зведення храму царем Саулом було продовжене за правління царя Давида та завершене за правління царя Соломона. Але оскільки цар Соломон чинив перелюб зі своїми багатьма дружинами-язичницями, він утратив положення Авеля в субстанційному приношенні, унаслідок чого Ізраїль утратив можливість закласти шільчекіде. Тому створення мешіариль віхан кіде в період об'єднаного царства також закінчилося невдачею.

У період християнського королівства необхідно було відновити шляхом тангам усі умови, не виконані в період об'єднаного царства. Центральною особою у відновленні мідиме кіде був імператор. Він був відповідальний за втілення християнських ідеалів, які обстоювалися передовими монастирями та папою. Папа займав положення первосвященника, який за часів об'єднаного царства отримував Божі накази через пророків. Тому папа був відповідальний за підготовку духовної основи, на якій імператор зміг би встановити ідеальну християнську державу. Після благословення та коронації імператора папа повинен був підкорятися йому як громадянин; імператор, зі свого боку, повинен був підтримувати духовну працю папи та правити відповідно до його настанов.

З цією провиденційною метою папа Лев III благословив та коронував у 800-му році Карла Великого, який став першим імператором другого Ізраїлю. Карл Великий стояв на основі чотирьохсотрічного періоду християнських церков за патріархів, призначеного для відновлення на основі субстанційної ідентичності часу чотирьохсот-

річного періоду правління суддів. Отже, імператор Карл Великий, так само як цар Саул, стояв на основі відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Він мав жити у відповідності до вчення Ісуса, працюючи заради втілення ідеалу християнської держави, і врешті-решт створити мідиме кіде.

Прийнявши корону від папи, Карл Великий отримав його благословення і створив це кіде. Якби в той час народ другого Ізраїлю проявив абсолютну віру та слухняність перед Карлом Великим, то було б можливо створити шільчекіде і таким чином закласти основу для прийняття Месії Другого пришествя. Іншими словами, духовне царство на чолі з папою та земне царство на чолі з імператором мали повністю об'єднатися, спираючись на мешіариль віхан кіде на духовному рівні. На цій підставі міг би прийти Христос Другого пришествя і встановити своє Царство. Проте імператори цього періоду не скорилися Божій волі і втратили положення Авеля для субстанційного приношення. У результаті не була створена ні шільчекіде, ні основа для Месії Другого пришествя.

Розділ 4

Період поділу на північне та південне царства і період поділу на східне та західне королівства

Період об'єднаного царства розпочався з правління царя Саула і тривав за часів царів Давида й Соломона. Та оскільки цар Соломон поклонявся чужим богам, яких шанували його дружини (1 Цар. 11:5–13), після його смерті об'єднане царство розпалося, проіснувавши протягом правління трьох царів. Північне царство, Ізраїль, засноване десятьма з дванадцяти племен, зайняло положення Каїна, а південне царство, Іудея, засноване іншими двома племенами, посіло положення Авеля. Так настав період поділу на північне та південне царства. Так само християнське королівство, створене імператором Карлом Великим, три покоління по тому почало розпадатися: три його онука, які ворогували між собою, розділили його на три частини: східну державу франків, західну державу франків та Італію. Оскільки Італія незабаром опинилася під владою східних франків, поділ по суті відбувся на два королівства: східне та західне. При цьому королівство східних франків, яке досягло значного розквіту за імператора Оттона I, стало називатися Священною Римською імперією. Вона правила в Західній Європі від імені римського імператора

та намагалася забезпечити собі як політичну, так і релігійну владу. Таким чином, східне королівство зайняло положення Авеля відносно західного королівства, Франції, як воно почало називатися.

Північне царство, Ізраїль, було засноване Єровоамом, який жив у вигнанні за часів царя Соломона. За двісті десять років його існування ним правили дев'ятнадцять царів. Через те що вони вбивали один одного в боротьбі за владу, царські сім'ї змінювалися десять разів, і серед царів Бог не знайшов жодного праведного. Тоді Він послав ізраїльтянам пророка Іллю, завдяки якому знищив вісімсот п'ятдесят пророків Ваала та Астарті після того, як Господній вогонь злинув на жертовник Іллі на горі Кармел (1 Цар. 18:19—40). Бог послав і багатьох інших пророків: Єлисея, Йону, Осію та Амоса, які проповідували (전도, чондо), ризикуючи власним життям. Але північне царство, Ізраїль, продовжувало поклонятися язичницьким богам без тіні розкаяння, і Бог віддав його в руки асирійців, піддавши таким чином знищенню. Цей народ навіки був позбавлений права обраного народу (2 Цар. 17:7—23).

Тим часом південним царством, Іудеєю, заснованим Ровоамом, сином Соломона, правила одна царська династія, починаючи з Давида й закінчуючи Седекією. З двадцяти царів, які керували Іудеєю протягом 394 років, було багато праведних. Проте після царя Йоїсії була низка неправедних царів, які підпали під вплив північного царства та потонули в ідолопоклонстві. У результаті народ південного царства був узятий у полон вавилонянами.

Розпочинаючи з періоду поділу на північне та південне царства, щоразу, коли ізраїльтяни порушували заповіт Бога та відходили від ідеалу храму, Бог посилав у їхнє середовище пророків, таких як Ілля, Ісая, Єремія та Єзекіїль. Усього Він послав чотирьох великих і дванадцятьох малих пророків. Вони наставляли народ, спонукаючи його до каяття та внутрішньої реформації. Та царі й народ не зважали на застереження пророків і не каялися, унаслідок чого Бог мусив задіяти промисел зовнішнього покарання. Воно проявилось в тому, що іудеї, зазнаючи частих набігів язичницьких племен, таких як єгиптяни, сирійці, асирійці та вавилоняни, урешті-решт потрапили під їхню владу.

У період поділу на східне та західне королівства, призначений для відновлення шляхом тангам вищезгаданого періоду на основі субстанційної ідентичності часу, папство деградувало. Бог намагався спонукати його до проведення внутрішньої реформи церкви, діючи через монахів та праведників, серед яких були Фома Аквінський і святий Франциск Ассізький. Оскільки духівництво

й церква не розкаялися, а погрузнули в іще більшій корупції та розпусті, Бог мусив здійснити промисел зовнішнього очищення, допустивши війну між християнами і мусульманами. У цьому полягала провіденційна причина поразки хрестових походів.

Доки Святе місто Єрусалим було у складі Арабського халіфату, на християнських паломників там чекав теплий прийом, але після падіння халіфату Єрусалим був завойований турками-сельджуками, і паломники стали наражатися на гоніння. Тоді папи в гніві почали збирати хрестові походи, щоб повернути собі Святе місто. За двісті років, розпочинаючи з 1095 року, відбулося вісім хрестових походів, але вони зазнавали поразки за поразкою.

Період поділу на північне та південне царства підійшов до свого завершення, коли всі жителі північного царства, Ізраїлю, та південного царства, Іудеї, були взяті в полон язичниками, і ізраїльському монархічному устрою настав кінець. Аналогічно до цього, у період поділу на східне та західне королівства, у зв'язку з поразками хрестових походів, папська влада остаточно втратила довіру й авторитет, що позбавило християнство його духовного центру. Крім того, багато феодалів і лицарів, на яких трималося феодалне суспільство, загинули в походах, унаслідок чого воно втратило свою політичну опору та життєву силу. Величезні витрати, зроблені папами та феодалами для ведення цілої низки безуспішних війн, довели їх до зубожіння. У результаті християнське монархічне суспільство почало руйнуватися.

Розділ 5

Період єврейського поневолення та повернення і період папського поневолення та повернення

Єврейський народ, який зневірився та не розкався, не зміг відновити ідеал Божого храму. З цієї причини, роблячи нову спробу втілити Свою волю, Бог допустив, щоб жителі Іудеї потрапили в полон до вавилонян, які представляли світ сатани, і страждали там у рабстві, як свого часу Він учинив з ізраїльтянами, які пішли в Єгипет, світ сатани, та страждали там у рабстві, щоб відновити шляхом тангам помилку Авраама в символічному жертвоприношенні.

Як уже зазначалося вище, Бог установив період християнського королівства, щоб побудувати царство для Месії. Він працював

через пап та імператорів, щоб підготувати кіде для Христа Другого пришествя. Відповідно до намірів Бога, папа й імператор повинні були передати королівство і трон Месії, коли він прийде як Цар Царів (Іс. 9:6; Лук. 1:33) на закладене ним кіде. Однак вони загрузили в корупції та не розкаялися. Папи не заклали духовної основи для імператорів, позбавивши їх можливості посісти положення центральних осіб у створенні шільчекіде. Тому кіде для Другого пришествя Христа не було створене. Аби розпочати новий промисел відновлення цього кіде, Бог дозволив, щоб папи потрапили в полон та страждали в неволі.

За більш раннього періоду єврейського поневолення та повернення цар Єгояким, члени царської сім'ї, пророки, включаючи Данила та Єзекїїля, священники, чиновники, ремісники та багато інших євреїв сімдесят років перебували в полоні у вавилонського царя Навуходносора, після чого Перська імперія знищила Вавилон, і єврейський народ був звільнений указом царя Кіра (2 Цар. 24, 25; 2 Хрон. 36; Єр. 29:10, 39:1—10). Потім сто сорок років тривав період, упродовж якого вигнанці поверталися на свою землю трьома хвилями і нарешті заклали основи власної нації, об'єднавшись навколо пророка Малахії. Відтоді вони розпочали приготування до прийняття Месії. У період папського поневолення та повернення, призначеного для відновлення за допомогою тангам вищезгаданого періоду на основі субстанційної ідентичності часу, другий Ізраїль мусив пройти схожим шляхом.

Через свою аморальність папи та священники поступово втрачали довіру народу. Поразка хрестових походів ще більше підірвала їхній авторитет. Наприкінці хрестових походів у надрах виснаженої феодальної системи Європи почала зароджуватися сучасна держава. Зі зростанням монархічної влади загострився конфлікт між папами і королями. Один із них призвів до того, що за наказом французького короля Філіпа IV Гарного папа Боніфачій VIII був тимчасово ув'язнений. Вибраний у 1305 році за сприяння французького короля папа Климент V перемістив у 1309 році папську резиденцію з Ватикану на південь Франції, в Авіньйон, де його наступники протягом сімдесяти років жили, як полонені, перебуваючи в повному підпорядкуванні у французьких королів. У 1377 році папа Григорій XI повернув папську резиденцію в Рим.

Після смерті Григорія кардинали обрали папою італійця Урбана VI, колишнього архієпископа Барійського. Проте група кардиналів, переважно французи, створили опозицію новому папі, обрали замість нього Климента VII та утворили альтернативну резиденцію в Авіньйоні. Великий розкол тривав до початку наступного століття,

коли в 1409 році кардинали обох сторін скликали собор в італійському місті Піза, щоб розв'язати цю безвихідну ситуацію. Вони відлучили від влади обох пап, обравши законним папою Олександра V. Однак попередні папи не прийняли свою відставку і в результаті в римській церкві одночасно було відразу троє пап. Невдовзі було скликано Констанцький собор (1414—1418), у якому взяли участь кардинали, єпископи, теологи, імператор, великі феодали та багато інших духовних і державних представників. Рішенням цього собору всі три папи усувалися від влади і новим папою був обраний Мартін V. Так було покладено край періоду Великого розколу.

Констанцький собор наполіг на тому, аби вселенським соборам церкви були віддані верховні повноваження, які перевищують папські, і щоб вони мали право обирати та звільняти пап. Було прийнято рішення, що такі собори скликатимуться надалі регулярно. Таким чином було зроблено спробу реформувати римську церкву в орган конституційної монархії. Проте в 1431 році, коли делегати зібралися на наступний собор, який тривав у швейцарському місті Базелі, новий папа спробував перешкодити його відкриттю. Незважаючи на відсутність папи, делегати розпочали собор. Він засідав до 1449 року, але, зрештою, оголосив про свій розпуск. Отже, план створення конституційної монархії в римській церкві не був утілений, і папство повернуло собі владу, утрачену в 1309 році.

Багато лідерів соборного руху XIV—XV століть намагалися реформувати корумповане папство. Для цього були створені ради представників, наділені верховною владою, до складу яких входили як єпископи, так і миряни. Проте всі ці спроби не завершилися успіхом, оскільки папство врешті-решт повністю повернуло собі попереднє положення та владу. Крім того, ради представників склали опозицію радикальним реформам, які проводилися Джоном Вікліфом (1330—1384) та Яном Гусом (1371—1415). Обидва вони були оголошені єретиками. Після того як на Констанцькому соборі Янові Гусу винесли смертний вирок, він був спалений на вогнищі. Ця смерть стала поштовхом для підйому протестантського руху за релігійну реформацію.

Цей період охопив близько двохсот десяти років. Він розпочався в 1309 році сімдесятирічним поневоленням пап в Авіньйоні, потім був відзначений Великим розколом, соборним рухом та відновленням влади пап у римській церкві і тривав до релігійної реформації 1517 року на чолі з Мартіном Лютером. Метою цього періоду було відновлення шляхом тангам на основі субстанційної ідентичності часу періоду єврейського поневолення та повернення, який тривав

двісті десять років, починаючи з сімдесятирічного періоду вавилонського полону, охоплюючи потім періоди повернення євреїв в Ізраїль, побудови ними храму і закінчуючи реформою в політиці та релігії, на чолі якої стояв пророк Малахія.

Розділ 6

Період приготування до приходу Месії і період приготування до Другого пришествя Месії

Після періоду єврейського поневолення та повернення минуло ще чотириста років до того, як Месія прийшов в ізраїльський народ. Це був період приготування до приходу Месії. Християни також можуть зустріти Господа Другого пришествя тільки після завершення чотирьохсотрічного періоду приготування до Другого пришествя Месії, що розпочався після періоду папського поневолення та повернення. Цей період був зумовлений необхідністю відновити на основі субстанційної ідентичності часу чотирьохсотрічний період приготування до приходу Месії.

Протягом чотирьох тисяч років Божого провидіння відновлення, починаючи з Адама й закінчуючи Ісусом, вертикальні умови тангам накопичувалися у зв'язку з постійними вторгненнями сатани в промисли відновлення мідиме кідє з основою на числі сорок, необхідні для відокремлення від сатани. Період приготування до приходу Месії повинен був стати останнім періодом провіденційної історії, коли всі ці вертикальні умови могли бути відновлені шляхом тангам горизонтально. Щоб відновити цей період, спочатку повинен настати період приготування до Другого пришествя Месії як завершальний період провіденційної історії, упродовж якого всі вертикальні умови тангам за шість тисяч років провіденційної історії від часів Адама слід відновити горизонтально.

Повернувшись із вавилонського полону, ізраїльтяни розкалялися в гріху ідолопоклонства, відбудували храм, зруйнований вавилонським царем Навуходоносором, і оновили віру на основі закону Мойсея на чолі з пророком Малахією. Так було відновлено мідиме кідє. Схожим чином після повернення папської резиденції до Риму середньовічні християни відновили мідиме кідє, розпочавши рух за реформу римської церкви. Їхні зусилля увінчала релігійна реформація, розпочата Мартіном Лютером. Рух реформації розвіяв морок середньовіччя, осяявши світлом Євангелія Європу, і проклав нові шляхи віри.

Період приготування до приходу Месії став періодом відновлення шляхом тангам на основі образної ідентичності часу періоду приготування Якова до приходу в Єгипет, тобто сорока років його життя від часу повернення з Харану в Ханаан до приходу в Єгипет. Період приготування до Другого пришествя Месії призначався для відновлення шляхом тангам цього періоду на основі субстанційної ідентичності часу. Тому християни мусили йти шляхом труднощів та нестатків, так само як сім'я Якова перед зустріччю з Йосипом у Єгипті чи ізраїльтяни перед зустріччю з Ісусом.

Оскільки в епоху провидіння відновлення людина могла виправдатися перед Богом завдяки таким зовнішнім умовам, як дотримання закону Мойсея та принесення жертв, перший Ізраїль у період приготування до приходу Месії йшов шляхом зовнішніх страждань, перебуваючи під владою язичників, таких, як перси, греки, єгиптяни, сирійці та римляни. В епоху продовження провидіння відновлення християни могли бути виправдані перед Богом через дотримання внутрішніх умов — молитви й віри за вченням Ісуса. Тому другий Ізраїль у період приготування до Другого пришествя Месії мусив йти шляхом внутрішніх страждань. Провідна ідеологія Відродження, гуманізм, та ідеологія Просвітництва, а також заклики до релігійної свободи, породжені Реформацією, дали поштовх появі багатьох течій у філософії й теології, що призвело до великого сум'яття в християнській вірі і втрати орієнтирів у духовному житті людей.

Отже, чотирьохсотрічний період приготування до Другого пришествя Месії призначений для відновлення на основі субстанційної ідентичності часу чотирьохсотрічного періоду приготування до приходу Месії. Зараз розгляньмо, яким чином створювалися історичні передумови та середовище для прийняття Месії протягом цих двох періодів.

Готуючись до першого приходу Христа, Бог за чотириста років послав обраному народу пророка Малахію, щоб викликати в нього очікування Месії. Водночас Бог невпинно спонукав євреїв реформувати іудаїзм та поглиблювати свою віру, щоб внутрішньо підготувати їх до приходу Месії. Тим часом серед інших народів світу за волею Бога зароджувалися інші релігії, що відповідали місцевим умовам та культурам кожного з них, за допомогою яких Він намагався зробити необхідні духовні приготування для прийняття Месії. В Індію Бог послав Гаутаму Будду (565—485 рр. до н. е.), який став родоначальником буддизму як нового етапу індуїзму. У Греції Він надихнув Сократа (470—399 рр. до н. е.) та відкрив золоту епоху класичної грецької цивілізації. На Далекому Сході Бог зростив

Конфуція (552—479 рр. до н. е.), чие вчення — конфуціанство — визначило норми людської етики. На цю світову основу мав прийти Ісус, щоб об'єднати гебраїзм, еллінізм, буддизм і конфуціанство за допомогою свого вчення. Йому слід було об'єднати всі релігії та цивілізації в одну світову цивілізацію з основою на християнському Євангелії.

З настанням епохи Відродження Бог почав готувати релігійне, політичне та економічне середовище, сприятливе для Христа Другого пришествя. Епоха Відродження сприяла відновленню шляхом тангам на основі субстанційної ідентичності часу більш раннього періоду, встановленого Богом із метою підготовки умов світового масштабу для приходу Ісуса. Починаючи з Відродження, за короткий період часу відбувся прогрес у розвитку політики, економіки, культури й науки, а також усіх інших аспектів людської діяльності. Сьогодні ці сфери досягли свого zenіту, створивши сприятливе середовище на світовому рівні для Другого пришествя Христа. За часів Ісуса на Середземноморському узбережжі сформувалася велика політична територія, центром якої стала Римська імперія з її розвиненими засобами зв'язку, що давали змогу дістатися будь-якого кутка світу. Рим став центром великої елліністичної цивілізації, яка сформувалася на основі грецької мови. Таким чином було закладено підґрунтя, необхідне для того, щоб учення Месії швидко поширилося від Ізраїлю, де жив Христос, до Риму та всіх частин світу.

Так само в епоху Другого пришествя демократична політична сфера поширилася по всьому світу під впливом великих держав. Відстань між Сходом і Заходом значно скоротилася завдяки швидкому прогресу в галузі транспорту і зв'язку; широкий мовний і культурний обмін сприяли значному зближенню людей в усьому світі. Усі ці чинники підготували умови для якнайшвидшого поширення вчення Господа Другого пришествя по всьому світу. Відповідно, коли Господь Другого пришествя прийде на землю, його істина й ідеї зможуть завоювати серця людей в усьому світі, що викличе швидкі та докорінні зміни в житті нашої планети.

Розділ 7

Розвиток історії з точки зору провидіння відновлення

Як уже зазначалося в главі «Принцип творення» (3.2), Царство Небесне на землі — це світ, створений за образом досконалої

людини. Відповідно, грішний світ можна розглядати як образ грішної людини. Тому загальну тенденцію розвитку людської історії, створеної грішними людьми, можна зрозуміти, проаналізувавши внутрішнє життя грішної людини.

Ми не можемо заперечувати той факт, що грішна людина має первозданну душу, яка спонукає її прагнути добра, і злу душу, яка повстає проти велінь первозданної душі і прагне зла. Очевидно, що обидві вони постійно перебувають у стані війни між собою, викликаючи в нас непостійність та суперечливу поведінку. Оскільки людське суспільство складається з людей, які перебувають у стані постійної внутрішньої боротьби, їхні стосунки також сповнені дисгармонії та конфліктів. Тому людську історію можна подати у вигляді сукупності конфліктних суспільних взаємин, через що вона неминує сповнена конфліктів та воєн.

Незважаючи на це, людина, перебуваючи в постійній внутрішній боротьбі між первозданною і злою душею, незмінно намагається відкинути зло і йти шляхом добра. З просуванням уперед її зусилля приносять плоди у вигляді добрих учинків. Завдяки дії первозданної душі навіть грішна людина відгукується на Боже провидіння відновлення і просувається вперед шляхом утілення цілей добра.

Отже, історичний прогрес породжує людина, яка навіть у вирі добра і зла докладає цілеспрямованих зусиль для того, щоб відкинути зло і примножити добро. Тому світ, до якого прямує історичний розвиток, — це не що інше, як Царство Небесне, у якому буде втілена мета добра. Ми повинні розуміти, що конфлікти й війни — це тимчасове явище, завдяки якому добро відокремлюється від зла на шляху до здійснення кінцевої мети добра. Тому, хоча зло часом і перемагає, Бог використовує це у Своєму провидінні, щоб направити історію до досягнення більш високого рівня втілення добра. Відповідно до цього, розвиток історії людства в бік добра досягається шляхом постійного процесу відокремлення добра від зла згідно з Божим провидінням відновлення.

При цьому на основі кровного зв'язку прабатьків людства з сатаною останній, використовуючи грішних людей, здійснив раніше від Бога в спотвореному вигляді ідеальний світ, який мав намір утілити Бог. У результаті в людській історії виник світ не за Принципом — хибний прояв Божого ідеалу. Наприкінці гріховної історії, до того як Бог зможе відновити Царство Небесне на землі, сатана побудує свій світ не за Принципом — комуністичний світ.

Це приклад того, як сатана, який поклав початок цій історії, випереджає Бога, втілюючи у формі псевдо-Принципу те, що мав намір здійснити Бог. Тому в ході провидіння відновлення хибна подoba істини передує появі самої істини. Це положення Принципу пояснює пророцтво Ісуса про те, що перед приходом істинного Христа з'являться антихристи.

7.1. Розвиток історії в епоху провидіння відновлення

Перше суспільство, утворене грішними людьми, було первісно-общинним. Це було колективне суспільство, у якому люди спільно володіли матеріальними благами. Але в центрі цього суспільства перебував сатана. Тому воно було лише недосконалою подобою суспільства, яке Бог мав намір створити в центрі з досконалою людиною, — суспільства, побудованого на засадах *взаємозалежності, спільного правління та загальної етики* (공생 공영 공의주의, *консен коньон конийджуі*). Якби за первісно-общинного устрою не існувало ні конфліктів, ні поділу, то суспільство залишилося б навіки незмінним, і Боже провидіння відновлення ніколи б не здійснилося.

Проте, як пояснювалося вище, кожна грішна людина має дві душі, що перебувають у стані війни, і внутрішній конфлікт, який вони породжують, проявляється у вчинках людини та призводить до міжособистісних конфліктів. Тому первісні общини не могли зберегти мир. Більше того, розвиваючись, вони перетворювалися на суспільства більшого масштабу з різноманітними економічними й соціальними відносинами, де, відповідно, неминуче росли й ці конфлікти. Під впливом первозданної душі людини, яка прагнула зайняти сторону Бога в провидінні відновлення, у первісних общинах із сатаною в центрі з перших днів існування первісно-общинного устрою розпочався процес поділу.

Розглядаючи шлях розвитку історії грішного людства, який направляв сатана, ми приходимо до висновку, що родові суспільства виникли в результаті поділу між індивідами в первісних общинах. Такі суспільства переростали у феодалні, а потім розширювали свої межі, посилювали владу і ставали монархічними. Це була та модель, яку сатана скопіював у Бога і втілив її раніше від Нього. Він знав план Бога, який полягав у тому, щоб виділити людей добра з грішного світу і, покладаючись на них, створити родове суспільство добра, потім розвинути його до феодалного суспільства добра, і нарешті досягти стадії царства добра з достатньою територією й суверенітетом для приходу Месії.

Дійсно, Бог обрав Авраама, виділивши його з гріховного світу, щоб той став зразком добра; Він благословив його, давши нащадків, які дотримувалися Божої волі. Нащадки Авраама поклали початок першому ізраїльському родовому суспільству. Вони ввійшли в Єгипет у вигляді родового суспільства, але до часу повернення з Єгипту в Ханаан із їхніх родів утворилися племена. За правління суддів ізраїльське суспільство було феодальним.

Феодальним ми називаємо суспільство, в основі політичної й соціальної системи якого лежать стосунки «хазяїн-слуга», що передбачають служіння й покору. Другою ознакою феодального суспільства є наявність економічної структури, що складається із самостійних господарських одиниць, які діють на обмеженій території. За періоду суддів ізраїльському суспільству були характерні зазначені ознаки. Кожне ізраїльське плем'я, яке повернулося в Ханаан, було наділене землею. Судді, які правили цими землями, в ізраїльському феодальному суспільстві виконували роль, схожу на роль єпископів та феодалів раннього середньовічного суспільства Європи. Тому цей період називається періодом ізраїльського феодального суспільства.

Природа феодального суспільства полягає в тому, що люди поділяють переконання свого володаря та цілком підкоряються його наказам. Відповідно, якщо володар залишається відданим Божій волі, то і його люди, слідуючи за ним, опиняються на боці Бога. Живучи в умовах політичної системи, побудованої на стосунках «хазяїн-слуга», і маючи самодостатню економічну структуру, ізольовану від зовнішнього світу, вони були здатні витримати вторгнення сатани ззовні. Головна причина переходу від родового суспільства до феодального полягала в тому, щоб повернути на сторону Бога матеріальні цінності та людей, які належали сатані. Маючи більше території під владою Бога, людям було легше відбивати вторгнення сатани. Розуміючи, у чому полягало Боже провидіння, сатана намагався випередити Бога, захоплюючи владу у свої руки раніше, ніж це міг зробити Бог. Так сатана утворив своє феодальне суспільство кількома століттями раніше.

Провіденційна мета створення феодального суспільства раннього Ізраїлю полягала в тому, щоб закласти основу для монархічного устрою з більшою територією та могутнішою владою. Монархічне суспільство поглинуло дрібні одиниці політичної та економічної структури раннього феодального суспільства, об'єднавши їх однією територією з численним населенням, могутньою економікою та добре захищеними володіннями. Саме таким і було об'єднане

ізраїльське царство, засноване царем Саулом. Як уже зазначалося, Ісус мав прийти як Цар Царів (Об'яв. 11:15). Тому Бог створив монархічне суспільство Ізраїлю, як достатньо міцну основу для приходу Месії та його правління в цій ролі.

Сатана знав про Боже провидіння, яке лежало в основі монархічного суспільства, і перегородив шлях до його втілення, утворивши своє монархічне суспільство. Тому задовго до створення об'єднаного Ізраїльського царства зародився Стародавній Єгипет із приходом до влади першої династії фараонів. Це царство існувало впродовж тридцяти династій. У XVIII столітті до н. е., за часів правління царя Хамурапі, Вавилонія вже володіла всією Месопотамією. Хетське царство в XIV столітті до н. е. стало могутньою державою, якій належала територія Близького Сходу в районі Сирії. Навіть у сатанинському світі тривала постійна боротьба між царствами з досить високими ідеалами добра і тими, які перебували на більш низькому рівні, у результаті чого добро відокремлювалося від зла. Це прагнення до добра породжує первозданна душа, яка взаємодіє з Божим провидінням відновлення.

Якби цар Соломон, наділений блискучою майстерністю політика, дотримувався Божої волі до кінця, він об'єднав би народи Близького Сходу та асимілював єгипетську, мінойську й месопотамську цивілізації. Зрештою він міг би сформувати світові володіння, на які прийшов би Месія, щоб установити Божу владу. Проте Соломон став поклонятися ідолам, унаслідок чого Бог був змушений розпочати промисел руйнування створеного Ним у муках монархічного суспільства.

Оскільки за часів об'єднаного Ізраїльського царства царям не вдалося створити мешіариль віхан кідє і підготувати основу для відновлення Божого володарювання, Бог мусив розділити царство на дві частини: північне царство, Ізраїль, і південне царство, Іудею. Оскільки їхнє населення продовжувало перешкоджати втіленню Божої волі, Він допустив, щоб північне царство потрапило до рук язичників — асирійців. Прагнучи створити першу світову імперію, Ассирія у VIII столітті до н. е. захопила весь стародавній Близький Схід, включаючи Єгипет. Південне царство, Іудея, певний час дотримувалося волі Бога, але потім повстало проти Нього. Тому Бог віддав його до рук Ново-Вавилонської імперії, яка витіснила Ассирію на початку VII століття до н. е. і стала другою світовою імперією.

Після знищення Іудейського царства Бог тримав трон вільним до приходу Месії, залишивши єврейський народ під владою язичницьких держав. Зокрема, Бог помістив єврейський народ в еллі-

ністичну культурну сферу, яка заклала ідеологічний фундамент для демократії. Бог розвивав в ізраїльському суспільстві демократичні форми правління для того, щоб Месія міг бути сердечно прийнятий та обраний царем волею народу. Та єврейське суспільство не прийняло Ісуса як Царя Царів, і без підтримки народу він був розп'ятий. У результаті цього на завершальному етапі двохтисячолітнього провидіння відновлення, яке було розпочате Богом із виокремлення Авраама і його нащадків із середовища грішного світу, мета провидіння відновлення була втілена лише в духовному плані.

7.2. Розвиток історії в епоху продовження провидіння відновлення

7.2.1. Провидіння відновлення і західна історія

Римська імперія, у якій християнство зазнавало гонінь, урешті-решт схилила голову перед розп'ятим Ісусом і наприкінці IV століття прийняла християнство як свою державну релігію. Проте первісна провіденційна роль Римської імперії, яка об'єднала стародавній світ Середземномор'я, полягала в тому, щоб закласти основу для царства Ісуса на землі. Якби єврейський народ повірив у нього як у Месію та об'єднався з ним, Ісус зміг би своїм впливом підкорити Римську імперію ще за життя на землі. Його б шанували в ній як Царя і він заснував би світове царство зі столицею в Єрусалимі. Але через невіру єврейського народу Ізраїль було знищено, а Римська імперія почала занепадати. У 476 році після цілого століття навал варварських племен Західна Римська імперія впала під натиском військ германського полководця-найманця Одоакра. Так центр Божого провидіння відновлення перемістився з Іудеї, землі Божої гіркої скорботи, у Західну Європу, що розташовувалася на території колишньої Західної Римської імперії, яку до того часу заселили германські племена.

Таким чином, центром духовного провидіння відновлення, провідну роль у якому зіграло християнство, стала Західна Європа. Тому тільки в Західній Європі історія цієї епохи розвивалася в чіткій відповідності до зразка, установленого в провидінні відновлення. З цієї причини шлях історичного розвитку, описаний марксистською теорією історичного матеріалізму, відповідає тільки історії Західної Європи. В історії християнства Західної Європи містяться основні історичні факти, які сформували епоху продовження провидіння відновлення.

7.2.2. Взаємозв'язок історій релігії, економіки і політики

Як уже говорилося в главі «Принцип творення», Бог визначив людині володарювати як над духовним, так і над фізичним світами, наділивши її як духовним, так і фізичним «я» (Творення 6.2). Тому якби людина не згрішила, її духовне й фізичне «я» одночасно досягли б досконалості, і її знання у сфері духовної та фізичної реальності розвивалися б у повній гармонії. Після того як відбулося гріхопадіння і людина втратила знання про духовний і фізичний світи, вона долала духовне незнання через релігію, а фізичне — шляхом науки (Останні дні 5.1).

Як говорилося раніше, релігії допомагали людям поступово долати духовне незнання, пробуджуючи до життя їхню приховану первозданну душу. Вони вчили людей зосереджувати своє життя на невидимому, причинному світі. Оскільки далеко не кожна людина відчуває гостру необхідність релігії, лише деякі виняткові люди швидко набувають духовних знань. Для більшості ж духовний ріст залишається досить повільним. Сьогодні ми можемо знайти підтвердження цьому факту, стаючи очевидцями великого поширення релігій по всьому світу, поряд із чим духовний рівень сучасних людей часто не вищий, ніж у людей стародавності.

З іншого боку, наукові дослідження допомагали людям подолати фізичне незнання, розширюючи знання про фізичний світ, світ наслідку. Оскільки наука має справу з практичною стороною життя, усі люди відчувають у ній гостру необхідність. Тому пізнання людства у сфері фізичного світу швидко зростали та поширювалися. Отже, об'єктом вивчення релігії є нематеріальний трансцендентний світ причини, тоді як наука досліджує видимий матеріальний світ наслідку. Тому аж до сьогоднішнього дня релігія й наука теоретично не мали точок дотику. Крім того, оскільки сатана, який зберігає владу над світом творіння, постійно атакує людей через практичну сторону життя, релігія вчить відмовлятися від реальності цього світу. Цілком природно, що релігія не може досягти згоди з наукою, яка націлена на покращення умов життя.

Ми знаємо, що спочатку Бог створив фізичне тіло, зовнішній аспект людини, а потім — духовне «я», внутрішній аспект (Бут. 2:7). Як буде докладно розглянуто в наступній главі, провидіння відновлення дотримується цього зразка, відповідно до законів відтворення, проходячи шлях від зовнішнього до внутрішнього. Якщо розглядати розвиток релігії й науки з такої провиденційної точки зору, також стає очевидним, що він не міг характеризуватися гармонією.

Такий дисонанс спостерігається і в стосунках релігії та економіки. Він зумовлений тим, що економіка, як і наука, бере до уваги практичну сторону дійсності. Насправді, економіка розвивається в тісному зв'язку з науковим прогресом. Виходячи з цього, історія релігії, узгоджуючись із внутрішнім розвитком провидіння Бога, та історія економіки, відповідаючи зовнішньому розвитку Його провидіння, відрізнялися за напрямом і швидкістю свого поступального розвитку. Тому, щоб осягнути з провиденційної точки зору історію Західної Європи, яка розвивалася відповідно до шляху зразка, встановленого Божим провидінням відновлення, історію християнства та історію економіки слід розглядати окремо.

З іншого боку, оскільки релігія і економіка, так само як релігія і наука, відповідають за відновлення двох сфер життя грішної людини — внутрішньої і зовнішньої, вони не можуть розвиватися без певного взаємозв'язку. Хоча розвиток релігії та економіки, так само як релігії та науки, відбувається в деякому протиріччі один з одним, у житті суспільства вони виявляються пов'язаними. Таким чином, між історією християнства та історією економіки існував певний взаємний вплив. Релігія і економіка пов'язуються з життям суспільства через політику. Особливо у християнізованій Західній Європі були помітні спроби політичних діячів поєднати економічний розвиток, який поспішав за науковим прогресом, і шлях християнства, яке часто не мало чіткого усвідомлення свого провиденційного призначення. Так в історії західної політики прокладався шлях узгодження релігії та економіки. Отже, для правильного розуміння руху історії в напрямку до мети провидіння відновлення, нам слід розглядати історію політики окремо.

Щоб проілюструвати незалежний розвиток релігії, політики та економіки, розгляньмо історичну ситуацію, яка склалася в Західній Європі наприкінці XVII століття. Щодо історії релігії, цей проміжок часу характеризувався утворенням християнського демократичного суспільства, що свідчило про те, що демократичні цінності вже вкоренилися в християнстві цього періоду, прийшовши на зміну монархічному способу правління пап, який припинив своє існування після релігійної реформації 1517 року. Народи Європи, чие релігійне життя в період середньовіччя підпорядковувалося папській ієрархії, поступово звільнювалися від цієї залежності, дедалі більше беручи за основу свого життя у вірі Біблію. Стосовно політики це був період розквіту абсолютної монархії. В економічному розумінні феодально-поміщицька система зберігалася в багатьох частинах Європи. Таким чином, суспільство

Європи цього періоду ставало демократичним із точки зору релігії, залишаючись при цьому монархічним у політичному відношенні і феодальним — в економічному.

Нам також необхідно з'ясувати, чому такого поділу не зазнав історичний розвиток в епоху провидіння відновлення — епоху Старого Заповіту. У стародавньому світі наука розвивалася надзвичайно повільно, тому економіка також перебувала в застої. Тоді люди Ізраїлю вели простий спосіб життя в умовах суспільної системи, за якої релігія була невід'ємною складовою їхнього повсякденного життя. Пов'язані стосунками «хазяїн-слуга» і чіткими приписами Мойсеевого закону, вони були зобов'язані коритися своїм правителям як у релігійному, так і в політичному сенсі. У цю епоху релігія, політика й економіка не розвивалися незалежно.

7.2.3. Родове суспільство

Тепер розгляньмо, як розвивалася історія в межах релігії, політики та економіки в епоху продовження провидіння відновлення (епоху Нового Заповіту). Прагнення первозданної душі відгукнутися на Боже провидіння відновлення зазвичай приводить до розділення в сатанинському суспільстві. За первісно-общинного ладу люди, які дотримувалися волі Бога, відокремилися від світу сатани та утворили родове суспільство на боці Бога. Схожим чином зародилося й християнське родове суспільство. Після розп'яття Ісуса єврейський народ опинився на боці сатани, і Бог більше не міг продовжувати Своє провидіння відновлення в його середовищі. Отже, Він розділив це суспільство, виділивши з його середовища відданих віруючих, щоб установити християнське родове суспільство.

Так само як в епоху Старого Заповіту дванадцять синів Якова направляли сімдесятьох своїх родичів, щоб утворити ізраїльське родове суспільство та розпочати новий шлях у провидінні, в епоху Нового Заповіту дванадцять учнів Ісуса очолили сімдесятьох його послідовників, щоб утворити християнське родове суспільство та розпочати новий шлях у Божому провидінні. Християнське родове суспільство складалося з найпростіших общин, політична й економічна структури яких або перебували в зародковому стані, або їх узагалі не існувало. У зв'язку з цим релігія, політика та економіка в цей період не отримали незалежного розвитку.

Незважаючи на жорстокі переслідування, християнське родове суспільство поступово досягало дедалі більшого розквіту в Римській імперії, яка оточувала Середземне море, і перетворювалося

на християнське родоплемінне суспільство. Велике переселення народів, яке розпочалося в другій половині IV століття, завдало тяжкого удару Західній Римській імперії, і в 476 році н. е. вона впала. Після того як християнство було прийняте германськими народами, які переселилися на її територію, християнське суспільство значно розширилося.

7.2.4. Феодальне суспільство

У ході історичного розвитку родове суспільство зазвичай переростало у феодальне. Феодалізм почав зароджуватися в Європі за часів занепаду Римської імперії, коли імперська влада ослабла і державу охопив хаос. У феодальному християнському суспільстві Західної Європи, зрештою, відбулася диференціація сфер релігії, політики та економіки, і кожна з них пішла самостійним шляхом розвитку.

Феодальне суспільство формувалося за політичної системи, в основі якої лежали стосунки «хазяїн-слуга», що проявляли себе на всіх рівнях, як, наприклад, між феодалами різних рангів та їхніми лицарями. У сфері економіки воно будувалося на основі поміщицької системи натурального господарства. Землі ділилися на наділи, якими керували феодалі. Такі землевласники відповідали за всі сторони життя на своїх землях і володіли виключною юридичною владою, залишаючись повновладними господарями на своїй території за відсутності представника національної влади. Королі володіли обмеженою владою, не більшою, ніж великі феодалі. Фермери в обмін на військовий захист передавали свої землі феодалам або монастирям і знову брали їх у борг як феодальні маєтки. Таким чином маєтки поширювалися по всій країні. Лицарі-васали отримували їх від своїх феодалів і за це повинні були служити в їхньому особистому війську. У той час, як якийсь лицар невисокого рангу міг мати тільки один маєток, кожний король чи великий феодал володів сотнями або тисячами таких маєтків, які він розподіляв серед своїх васалів.

Розвиток релігійної сторони життя в Європі в період християнських церков за патріархів набув аналогічних тенденцій, як і в політиці та економіці раннього феодалізму, тому в релігійному аспекті його можна назвати християнським феодальним суспільством. Патріархи, архієпископи і єпископи займали положення, що відповідали великому, середньому і дрібному феодальному поміщику. Король був усього-навсього одним із феодалів, а папа займав положення, аналогічне до патріарха. Політична система всередині

римської церкви мала у своїй основі чіткі ієрархічні стосунки «хазяїна-слуги». Єпископи чи абати, які володіли землями своїх церков, отриманими від віруючих, мали соціальний статус і владу, подібні до феодалів.

Із точки зору розвитку економіки цей період розпочався з переходу від рабовласницького устрою Давнього Риму до феодално-поміщицької системи. Деякі землі з цього часу перейшли до рук вільних селян. За своїм соціальним положенням люди в цей період поділялися на чотири категорії залежно від їхнього стосунку до землі: дворянство, вільні селяни, кріпаки й раби.

Так на рештках Західної Римської імперії Бог побудував феодалне суспільство з новообраних Ним германських народів, яким призначалося зіграти ключову роль у провидінні. Зміцнивши дрібні одиниці у володіннях небесної сторони в трьох сферах — релігійного, політичного та економічного життя, Бог заклав основу для встановлення Свого Царства.

7.2.5. Монархічне суспільство та імперіалізм

Із розвитком історії феодалне суспільство перетворювалося в монархічне. Як виникла політична форма монархічного суспільства Західної Європи?

Усі королівства, створені германськими народами, були недовговічними, за винятком Франкського королівства, утвореного одним із західно-германських племен. Франкські королі з династії Меровінгів прийняли християнство та перейняли досягнення римської цивілізації. На цій основі вони поклали початок романо-германській гілці Західної Європи. Коли меровінзькі королі втратили силу, чинним правителем франків став Карл Мартел. Він розширив межі свого королівства, витіснивши маврів, які вторглися з південного заходу. Його син Піпін Короткий став родоначальником династії Каролінгів. Син Піпіна Карл Великий, який високо цінував ідеал християнського королівства святого Августина, поклав цей ідеал в основу своєї імперії. Він об'єднав західну й центральну Європу, забезпечивши стабільність земель, народи яких перебували в стані хаосу через великі міграції, і утворив на їхній основі Франкське королівство.

У релігійній сфері християнське монархічне суспільство, що прийшло вслід за християнським феодалним суспільством, було духовним королівством і не мало державної території. Воно підпорядковувалося владі пап і виросло на духовному мешіариль віхан кїде. У 800-му році н. е. папа Лев III із благословення церкви коронував

Карла Великого на імператора і передав у його руки головну відповідальність за Боже провидіння. Духовне королівство, яким керували папи, і політична імперія — Франкська держава на чолі з Карлом Великим — об'єдналися та утворили християнське королівство.

Період християнського королівства співвідноситься з періодом об'єданого Ізраїльського царства епохи Старого Заповіту на основі провиденційної ідентичності часу. В обох випадках призначенням монархічного суспільства, яке прийшло на зміну феодальному, було об'єднати більше влади, людей та земель на стороні Бога шляхом подолання роздробленості феодального суспільства. Раніше вже пояснювалося, що папа, який очолював церкву з позиції архангела, повинен був підготувати основу для відновлення фізичного світу. Після коронації і благословення, даного імператору, папа повинен був служити йому з позиції Каїна. Імператор, зі свого боку, повинен був дотримуватися вчення папи, втілюючи в життя політику, спрямовану на здійснення месіанського ідеалу. Якби вони створили християнське королівство відповідно до волі Бога, цей період став би останніми днями, часом приходу Месії. Тоді з'явився б новий прояв істини, здатний повністю розв'язати проблеми релігії й науки та покласти край їхнім розбіжностям, подавши їх як частини одного цілого. Ця істина вказала б шлях розвитку релігії, політики та економіки, об'єднавши людські зусилля в напрямку досягнення однієї мети — Божого ідеалу. Це мало стати основою для Другого пришествя Месії. Тому з приходом періоду християнського королівства феодалізм мав припинити своє існування.

Проте оскільки папи та імператори не діяли згідно з волею Бога, втілити початкову ідею Карла Великого так і не вдалося і феодальне суспільство не розпалося; навпаки, воно набуло сили й процвітало ще впродовж кількох наступних століть. Так релігія, політика та економіка залишилися відокремленими одна від одної, а духовне царство з папою в центрі дедалі частіше вступало в конфлікти з земними королівствами, де влада належала королям.

Християнська імперія зазнала невдачі в підготовці основи для приходу Месії — створенні об'єданого королівства. Коли феодальна система дозріла для об'єднання в могутню монархію, Карл Великий заснував свою імперію. Однак йому так і не вдалося повністю підкорити наділених владою феодалів. Замість цього феодальна система поступово зміцніла і імператор Священної Римської імперії опустився до рівня великого феодала.

Феодальна система переважала в Європі до XVII століття, часу становлення абсолютної монархії. Із занепадом феодального

устрою раніше децентралізована влада феодалів почала зосереджуватися в руках королів, які стали користуватися абсолютною владою, мотивуючи це «священним правом королів». Абсолютні монархії процвітали до Великої французької революції 1789 року.

Що було характерним для християнського монархічного суспільства у сфері релігії в період, коли християнство перебувало під владою пап? Папи не дотримувалися Божої волі, стаючи дедалі більше світськими за своєю суттю, і йшли шляхом духовної деградації. Крім того, через поразки хрестових походів папство втратило свій авторитет, а в період вигнання в Авіньйоні було позбавлене влади й сану. Після релігійної реформації 1517 року західне християнство припинило існувати як єдина духовна монархія.

Що стосується шляху економічного розвитку в цей період, феодальний устрій економіки зберігся навіть тоді, коли феодалізм як форма політичного суспільного ладу був витіснений абсолютною монархією. У містах розвивався капіталізм; промисловці й торговці, заручившись підтримкою короля, спільними силами боролися проти обмежень феодальної системи. У сільській місцевості з'явилися нові сільськогосподарські утворення, у межах яких незалежні фермери шукали підтримки королів, щоб протистояти пануванню феодалів. Проте жоден із цих заходів не зміг допомогти повністю усунути феодалізм, який проіснував до Великої французької революції.

З розвитком економіки на зміну феодалізму прийшов капіталізм, за яким настав імперіалізм. Так само як абсолютна монархія характеризується консолідацією політичної влади, капіталізм характеризується монополізацією фінансів і капіталу. Капіталізм виник одночасно з появою абсолютної монархії в XVII столітті і процвітав за часів промислової революції в Англії та після неї. Його метою в провидінні було сприяти розширенню основ економіки, закладених феодальною системою: росту капіталу і централізації економічної діяльності. Ще більше це стосувалося імперіалістичного суспільства, для якого був характерний світовий розмах.

Тенденція імперіалізму до завоювання колоній, яке розпочалося в цей період, була зумовлена, з провиденційної точки зору, необхідністю створити економічну, політичну й релігійну основу світового масштабу. Ми розглядаємо тут лише європейський імперіалізм, оскільки Боже провидіння відновлення було зосереджене на Західній Європі. Конкуренція між країнами Західної Європи призвела до боротьби за колонії в усьому світі напередодні Першої світової війни. Цей процес сприяв тому, що шлях до сфери західної християнської цивілізації був відкритий для всього світу.

7.2.6. Демократія і соціалізм

Епоха монархії поступилася місцем епосі демократії. Ми пам'ятаємо, що метою монархічного суспільства було створення королівства, здатного підтримати Месію та його царювання. Та оскільки цей промисел не втілювався в період християнського королівства, Бог відкрив новий промисел підготування суверенної нації, яка була б спроможна прийняти Месію. Тому монархічне суспільство врешті-решт було зруйноване і замість нього прийшла демократія.

За демократії суверенні права належать народу. Демократична влада обирається людьми та існує в їхніх інтересах. Метою демократії є руйнування монархічної монополії, яка діє всупереч волі Бога, і встановлення нової політичної системи, спроможної втілити мету провидіння відновлення, а саме прийняти Месію як царя.

З розвитком історії дух людини дедалі більше просвітлюється у зв'язку з ростом переваг епох у провидінні відновлення. Первозданна душа людини, взаємодіючи з провидінням, тягнеться до релігії, часто не усвідомлюючи причини. Зрештою люди прийдуть до прийняття християнства, встановленого Богом у ролі найвищої релігії. Саме з цієї причини сьогоднішній світ поступово перетворюється в єдину цивілізацію на християнських засадах.

У міру того як історія наближається до свого завершення, воля народу схиляється на користь християнства. Демократична влада, обрана волею народу, також поступово стає християнською. Отже, коли Месія прийде в суспільство з демократичним правлінням, достатньо розвиненим у душі християнства, він зможе встановити Божу владу на землі, користуючись підтримкою всіх людей. Так буде відновлене Царство Небесне на землі. Нам необхідно зрозуміти, що демократія зародилася, щоб підірвати сатанинську владу з метою завершення Божого провидіння, спрямованого на відновлення у відповідності до волі народу Божої влади з прийдешнім Христом у центрі.

Демократичні рухи, які повстали проти абсолютної монархії в XVII і XVIII століттях, дали початок демократичним революціям в Англії, Америці і Франції. Вони зруйнували монархічне суспільство і заклали основи сучасного демократичного суспільства. Різні форми, яких набувала демократія відповідно до провіденційних цілей гебраїзму та еллінізму, будуть розглядатися в наступній главі.

Історичний прогрес у релігійній сфері досяг рівня християнської демократії після того, як християнська монархія була повалена

релігійною реформацією 1517 року. Шляхом реформації демократичні сили в християнстві зруйнували духовне королівство, у якому папи користувалися необмеженою владою. Первісним прагненням Бога було об'єднання християнського королівства та монархічного християнства пап із метою створення царства, здатного прийняти Месію. Однак коли папи не виконали своєї відповідальності, християнська монархія, якою вони правили, повинна була зникнути. У її руйнації й полягала місія християнської демократії, так само як місією політичної демократії було руйнування абсолютної влади політичної монархії. Відповідно, релігійна реформація відкрила перед людьми шлях вільного пошуку Бога, основою якого була Біблія, без посередництва папи та духовенства. Отже, настала епоха християнської демократії, коли релігійне життя людей більше не повинне було підпорядковуватися чиемусь авторитету, а могло йти незалежним шляхом віри. Тож християнська демократія створила соціальне середовище, яке давало змогу людям вільно шукати шлях до Христа в його Друге пришествя, незалежно від того, яким чином воно здійсниться.

З іншого боку, призначенням соціалістичних ідей, які виникли в ході розвитку економічної історії, було повалення імперіалізму та встановлення демократичної форми економіки. Першу світову війну можна розглядати, як боротьбу імперіалістичних націй за здобуття колоній. Проте після закінчення Другої світової війни дух демократизму досяг нечуваних висот і почав підіривати колоніальну політику, змушуючи великі держави відмовлятися від своїх колоній та звільняти їхні народи. Тому з падінням імперіалізму капіталізм розпочав еволюціонувати в соціалістичну економіку.

Для сатанинського світу, який прагне створити комуністичне суспільство, цілком природно ставати на захист соціалізму. Причина полягає в тому, що сатана, втілюючи в життя Божий план у спотвореному вигляді, завжди робить спроби перешкодити тому, що має намір зробити сторона Бога. Божий задум полягає в тому, щоб розвинути соціалістичну економіку, однак за формою та змістом вона цілком відрізняється від тієї, яку насправді встановив комунізм.

Із точки зору Божого ідеалу творення Бог наділяє всіх людей однаковою первозданною цінністю. Так само як батьки однаково люблять усіх своїх дітей, Бог хоче забезпечити кожному сприятливе середовище проживання та рівні умови життя. При цьому виробництво, розподіл та споживання в ідеальному суспільстві повинні мати такий органічний зв'язок, який існує між функціями шлунку, серця й легень у людському тілі. Тому не повинно бути ніякої руйнівної конкурентної боротьби через перевиробництво,

а також несправедливого розподілу, який призводить до надмірного накопичення й споживання, що суперечить меті загального блага. Суспільство повинне виробляти достатній обсяг необхідних та корисних товарів, які б справедливо розподілялися між людьми в необхідній кількості, і забезпечити розумне їх споживання, яке перебувало б у гармонії зі загальною метою. Так само як печінка забезпечує запас поживних речовин для всього організму, відповідний фонд капіталу має підтримуватися, щоб забезпечити злагожену роботу всього економічного механізму.

Оскільки людина створена, щоб жити в такому ідеальному суспільстві, вона неминуче наближається до соціалістичного ладу, шукаючи демократичні свободи та заглиблюючись у пошуки своєї первісної природи. Це особливо справедливо на завершальному етапі провіденційної історії, коли цей ідеал може бути нарешті втілений. Оскільки всі люди прагнуть такого ідеалу, демократична політика, створена волею народу, також піде в цьому напрямку. Зрештою виникне соціалістичне суспільство, у якому втілиться Божий ідеал.

У ранньому християнському суспільстві вже проглядалися соціалістичні ідеї (Дії 4:32–35). «Утопія» Томаса Мора, написана в Англії в XVI столітті, і гуманістичний соціалізм Роберта Оуена, який виник у період промислової революції в Англії, відображали, кожний по-своєму, бачення соціалістичного ідеалу. Такі ж ідеї поділялися католицьким і протестантським соціалістичними рухами, яскравим представником яких був Чарльз Кінгслі з його захистом християнського соціалізму в Англії в середині XIX століття. Усе це повинно розглядатися як природний прояв первісної природи людини, яка прагне ідеалу творення.

7.2.7. Ідеали взаємозалежності, спільного правління та загальної етики і комунізм

Зростання переваг кожної наступної епохи в Божому провідінні відновлення сприяє розвитку первозданної природи людини, яка пригнічується внаслідок вторгнення сатани в її життя. Прислухаючись до голосу цієї природи, люди дедалі більше прагнуть — свідомо чи несвідомо — ідеального світу Бога, у якому втілиться мета творення. Їхня первозданна душа, у пошуках соціалістичного суспільства на боці Бога, прагне втілити ідеали взаємозалежності, спільного правління та загальної етики. Світ, створений на таких засадах, буде нічим іншим, як Царством Небесним на землі, у центрі якого — Господь Другого пришествя.

Оскільки сатана завжди випереджає здійснення Божого провидіння, його сторона вже будує комуністичний світ, відстоюючи «науковий соціалізм», що спирається на теорії діалектичного та історичного матеріалізму. Теорія історичного матеріалізму стверджує, що людська історія, яка почалася з первісного суспільства, побудованого на засадах колективізму, знову повернеться до комуністичного суспільства. Однак її прихильники не усвідомлюють причини цього. Створивши людину, Бог пообіцяв утілити Царство Небесне на землі. Та оскільки сатана встановив кровний зв'язок із людьми раніше від Бога, Бог мусив допустити, щоб сатана побудував через грішних людей світ не за Принципом — спотворену подобу Царства Небесного, яке Бог незмінно прагне відновити на землі. Цим світом, який суперечить Принципу, і є комуністичний світ, створений сатаною.

Так само як демократія двох типів виникла з метою повалення абсолютної монархії та передачі влади народу, прагнення соціалізму з обох сторін має на меті створити суспільство, в основі якого справжня демократична економічна система. Соціалізм руйнує економічну систему імперіалізму, у якій суспільні багатства зосереджуються в руках небагатьох привілейованих осіб, та прагне створити систему розподілу матеріальних цінностей між людьми на рівних умовах. При цьому на боці Бога зароджується рух за поширення ідеалів взаємозалежності, спільного правління та загальної етики, тоді як на боці сатани випереджаючими темпами будується комунізм.

Як пояснювалося раніше, в історії Західної Європи, яку направило провидіння відновлення, три сфери — релігія, політика та економіка — розвивалися окремо, відповідно до встановленого зразка. Як відшукати точку їхнього дотику на завершальному етапі провиденційної історії, щоб закласти основу для ідеалу прийдешнього Христа? Головною причиною їхнього самостійного розвитку було розділення між релігією та наукою, які намагалися подолати духовне й фізичне незнання людства. Щоб шляхи релігії, політики та економіки перетнулися і втілили єдиний ідеал, має виникнути новий прояв істини, здатний повністю розв'язати проблеми релігії і науки завдяки новому підходу, за яким вони будуть розглядатися в нерозривній єдності. Релігія з основою на цій істині поведе за собою людство до створення єдності із Шімджон Бога. Тоді люди створять економіку, яка базуватиметься на єдиній ідеології і стане фундаментом для політичного устрою, здатного втілити ідеал творення. Таке суспільство стане Царством Месії, побудованим на засадах взаємозалежності, спільного правління та загальної етики.

Таблиця 3

Розвиток історії з точки зору провидіння відновлення

Епоха провидіння зі створення основи для відновлення

Епоха провидіння відновлення

Авраам	Ісус
Період рабства в Єгипті	Період приготування до приходу Месії
Період правління суддів	Період на північне та південне царства та повернення єврейського поневолення
Ізраїльське родове суспільство	Ізраїльське монархічне суспільство
Ізраїльське феодальне суспільство	Демократичне ізраїльське суспільство
400 — 120	210 — 400

Епоха продовження провидіння відновлення

1517 (Релігійна реформація) Христос, Другого пришествя

Ісус	1517 (Релігійна реформація)	Христос, Другого пришествя
Період переслідувань у Римській імперії	Період християнського царювання при патріархах	Період папського поневолення та повернення
Християнське родове суспільство	Феодальне християнство	Монархічне християнство
400 — 120	120 — 400	210 — 400
Історія релігії	Історія політики	Історія економіки
Система ранньої християнської церкви	Феодалізм	Середина XVII ст.
Рабовласницький устрій	Матеркова система (феодалізм)	Абсолютна монархія
		1789 (Велика Французька революція)
		Демократія
		1789
		Капіталізм
		Імперіалізм
		Соціалістична економіка

Глава 5

Період приготування до Другого пришествя Месії

Період приготування до Другого пришествя Месії — це відрізок часу тривалістю в чотириста років, який розпочався з релігійної реформації 1517 року і тривав до кінця Першої світової війни (1918 рік). Цей період був охарактеризований у загальних рисах, коли ми порівнювали його з точки зору провиденційної ідентичності часу з періодом приготування до приходу Месії. У цій главі ми розглянемо його більш докладно. З точки зору провидіння відновлення період приготування до Другого пришествя Месії ділиться на три періоди: Реформації, боротьби у сферах релігії та ідеології, а також становлення політики, економіки та ідеології.

Розділ 1

Період Реформації (1517—1648)

Стотридцятирічний період Реформації розпочався 1517 року, коли Мартін Лютер підняв прапор релігійної реформації в Німеччині, і завершився 1648 року ухваленням Вестфальського мирного договору, який поклав край боротьбі між релігійними течіями традиційного і нового християнства. Основні тенденції цього періоду несуть на собі відбиток ідей Ренесансу і Реформації, плодів середньовічного феодального суспільства. Коли мета Божого провидіння не здійснилася через середньовічне суспільство, Бог почав створювати основу для Другого пришествя Месії, змінивши напрям провиденційної історії. Центральна роль у створенні цієї основи відводилася Ренесансу й Реформації. Тому, не вивчивши цих двох явищ, ми не зможемо зрозуміти характер цього періоду. Щоб відповісти на запитання, що привело людей середньовіччя до Ренесансу

й Реформації, нам слід проаналізувати, який вплив справляло середньовічне суспільство на первісну природу людини.

Зважаючи на існуючі за пізнього феодалізму соціальне середовище та секуляризацію за умов розкладу середньовічної римської католицької церкви, первісна природа людини залишалася пригнобленою, її вільний розвиток — ускладненим. Узагалі, віра — це шлях, яким кожна людина йде в пошуках Бога, і вона поглиблюється тільки в безпосередніх вертикальних стосунках людини з Богом. Проте папи й духовництво в цю епоху сковували релігійне життя людей, зобов'язуючи їх дотримуватися ритуалів і догматів церкви. Крім того, жорстка станово-феодална структура суспільства перешкождала свободі духовного життя. Тим часом духовний сан можна було купити і продати. Єпископи і священники зловживали своєю позицією, схилившись до розкоші й гедонізму, і експлуатували народ. У результаті папство втратило святість, перетворившись на інститут, який нічим не відрізнявся від будь-якого іншого органу світської влади; воно втратило здатність керувати духовним життям людей. Таким чином, соціальні умови періоду феодалізму стали перешкодою на шляху відновлення первозданої природи людини. Перебуваючи в такому скрутному становищі, європейці середньовіччя відгукнулися на заклик свого серця звільнитися від кайданів існуючих соціальних умов і відкрити шлях до відновлення своєї первозданої природи.

Наша первісна природа включає в себе два аспекти: внутрішній і зовнішній. Розгляньмо їх із точки зору принципу творення. Будучи субстанційними об'єктами Бога, створеними за Його образом, ми відображаємо Його дуальні властивості і містимо в собі подобу Його первісного сонсан і первісного хьонсан. Сусучагьон між нашою внутрішньою природою і зовнішньою формою складає основу нашого життя. Відповідно до цього наша первісна природа прагне здійснення двох видів бажань: внутрішнього і зовнішнього. У провидінні, яке направлене на наше відновлення, Бог діє відповідно до цих двох прагнень первісної природи людини.

Бог створив фізичне «я» перших людей до того, як наділив їх духовним «я» (Бут. 2:7). У відповідності до цього Бог відтворює в провидінні відновлення спочатку те, що є зовнішнім, а потім те, що належить до внутрішнього. Виходячи з цього, грішній людині слід спочатку принести символічну, зовнішню жертву, і тільки після цього вона отримує можливість зробити субстанційне, внутрішнє приношення (Основа 1.3). Лише за умов успішного завершення цих двох приношень людина створює мешіариль віхан кіде, яке має ще більш внутрішній характер.

Процес відновлення стосунків грішних людей із Богом також розвивався в напрямку від зовнішнього до внутрішнього. За часів, які передували епісі Старого Заповіту, Бог відновив людину до позиції «слуги слуг» (Бут. 9:25), що стало можливим завдяки принесенню людиною жертв. Потім, в епоху Старого Заповіту, Бог відновив людей до позиції слуг (Лев. 25:55) за допомогою закону Мойсея. За часів Нового Заповіту Бог відновив людей до позиції названих дітей (Рим. 8:23), шлях до якої прокладався через віру. І, нарешті, в епоху Завершеного Заповіту Бог відновить нас до позиції істинних дітей, шлях до якої пролягає через шімджон (Мойсей та Ісус 3.3.2).

Дотримуючись такого зразка, Бог спочатку працював над відновленням зовнішнього соціального середовища за допомогою науки, а потім намагався відновити внутрішній, духовний аспект людини через релігію. Згідно з порядком створення, спочатку Бог створив ангелів, які уособлювали зовнішній світ, а потім — людину, яка уособлювала внутрішній світ. У процесі відновлення Бог спочатку мобілізує світ ангелів, який є зовнішнім, на відновлення зовнішнього, фізичного світу, у центрі якого перебуває тіло людини, а потім відновлює внутрішній, духовний світ, центром якого є дух людини.

Європейці середньовіччя потребували відокремлення від сатани, який проник у суспільство, коли папство не впоралося зі своєю відповідальністю у відновленні мідиме кідє та потонуло в аморальності. Так шляхом відокремлення від сатани люди того часу повинні були відновити закладену в них Богом первісну природу. Їхнє прагнення повернути до життя її внутрішній і зовнішній аспекти породило світогляд епохи, у якому виділилося два напрямки, що поклали початок двом рухам за відродження спадщини минулого. Ми поділяємо їх на два типи: рух типу Авеля і рух типу Каїна. Рух типу Каїна розпочався як рух за відродження еллінізму, культури й філософії Стародавніх Греції й Риму. Він породив Ренесанс, суттю системи цінностей якого був гуманізм. Рух типу Авеля виник як рух за відродження гебраїстичної (давньоєврейської) спадщини Ізраїлю та ранньої християнської церкви. Він поклав початок релігійній реформації, метою якої було відновлення духовних цінностей, що спираються на віру в Бога (теїзм).

Давайте розглянемо, як напрямки гебраїзму і еллінізму стикалися один з одним на історичному шляху та який зв'язок існував між ними до початку періоду приготування до Другого пришестя Месії. Починаючи з 2000 року до н. е. на острові Крит в Егейському морі процвітала мінойська цивілізація, яка передувала

зародженню на грецькому півострові мікенської цивілізації. До XI століття ці цивілізації створили елліністичну цивілізацію типу Каїна, провідною ідеологією якої був гуманізм. Приблизно в той же час на Близькому Сході виникла гебраїстична цивілізація типу Авеля, провідною ідеологією якої був теїзм. Це був період об'єднаного царства, упродовж якого ізраїльські царі повинні були закласти мешариль віхан кіде, тобто створити мідиме кіде і, шануючи храм у єдності з народом, побудувати шільчекіде. Тоді вони змогли б прийняти Месію, і гебраїстична цивілізація асимілювала б елліністичну, що привело б до утворення однієї загальносвітової цивілізації. Однак царі не змогли виконати Божу волю, і цей промисел не здійснився. Замість цього сталося так, що ізраїльтяни, повернувшись із вавилонського полону, потрапили в залежність від греків у 333 році до н. е. і потім — від Риму в 63 році до н. е. Так упродовж століть до приходу і за часів Ісуса гебраїзм перебував під впливом еллінізму.

Якби єврейський народ повірив Ісусу та об'єднався з ним, Римська імперія того часу могла б стати месіанським царством з Ісусом на чолі. У такому разі гебраїзм асимілював би еллінізм, що зумовило б установлення єдиної загальносвітової гебраїстичної цивілізації. Натомість, цей промисел не здійснився, оскільки євреї знехтували Ісусом, і гебраїзм залишився під тиском еллінізму. Після 313 року н. е., коли імператор Костянтин видав спеціальний Міланський едикт, який ознаменував офіційне визнання християнства, гебраїзм почав поступово брати верх над еллінізмом, унаслідок чого до першого десятиріччя VIII століття в його межах утворилися дві цивілізації — східне православ'я і західне римське християнство.

Якби папи та імператори, відповідальні за відновлення мідиме кіде в період середньовіччя, не втратили віру, то основа для Другого пришестя Месії була б закладена ще за тих часів, при цьому гебраїзм повністю асимілював би еллінізм, на основі чого утворилася б єдина загальносвітова цивілізація. Але, як говорилося вище, корупція й аморальність пап та імператорів зумовили вторгнення сатани в провідну ідеологію середньовіччя, яка взяла свій початок від гебраїзму. Унаслідок цього Бог був змушений розпочати новий промисел для відокремлення від сатани. Так само як Він розділив Адама на Каїна і Авеля, щоб відбулося відокремлення від сатани, Він розділив домінуючу ідеологію середньовіччя на два напрями: рух типу Каїна за відродження еллінізму і рух типу Авеля за відродження гебраїзму, плодами яких стали відповідно Ренесанс і Реформація.

Елліністичний напрям мислення, відроджений гуманізмом Ренесансу, незабаром зайняв домінуючу позицію щодо гебраїзму. Розпочався період, за якого мало відбутися відновлення шляхом тангам на основі субстанційної ідентичності часу тієї фази періоду приготування до приходу Месії, коли єврейський народ перебував під владою греків і еллінізм домінував над гебраїзмом. Нам відомо, що для того, щоб прийняти Месію, сім'я Адама повинна була закласти шільчекіде, і що це могло статися тільки за умови підкорення Каїна Авелю та відокремлення таким чином Адама від сатани. Так само, лише шляхом підкорення еллінізму типу Каїна гебраїзові типу Авеля могло відбутися відокремлення провідного духу середньовіччя від сатани. У цьому випадку було б створене світове шільчекіде, необхідне для Другого пришестя Христа.

1.1. Ренесанс

Раніше вже говорилося, що рух за відродження надбав еллінізму, який дав початок Ренесансу, був викликаний прагненнями зовнішнього аспекту первісної природи людини. Які цінності шукали люди середньовіччя? Чому і як вони прагнули їх?

За принципом творення, людина була створена, щоб досягти досконалості, упоравшись із власної вільної волі з часткою особистої відповідальності без утручання Бога. Тому первісна природа людини закликає її прагнути свободи. Також, досягши єдності з Богом і досконалості, людина отримала б право на абсолютну самостійність особистості. Тому первісна природа людини закликає її прагнути особистісної самостійності. Крім того, досконала людина розуміє Божу волю і втілює її в життя, спираючись на власний інтелект і розум; у неї немає потреби сподіватися на Божі одкровення. Тому прагнення розвивати вміння мислити й розуміти є природним для людини. Бог наділив людину також правом бути господарем світу природи, щоб вона сама освоювала середовище для свого практичного життя, досліджуючи за допомогою науки приховані закони природи. Тому люди тягнуться до природи, науки та практичного життя.

Людина середньовіччя, чия первісна природа тривалий час перебувала під тиском феодального соціального середовища, особливо гаряче прагнула віднайти всі ці цінності, керуючись бажанням зовнішнього аспекту своєї первісної природи. Звідси її цікавість до класичної спадщини еллінізму, завезеної з мусульманських країн у результаті численних контактів зі Сходом після

хрестових походів. Греки й римляни античності керувалися зовнішнім аспектом первісної людської природи, що проявилось в їхньому прагненні свободи й самостійності, повазі до розуму й логіки, поклонінні природі, цікавості до практичної сторони життя, значному розвитку науки. Усе це повністю відповідало бажанням, породженим первісною природою людини середньовіччя, тому рух за відновлення стародавньої спадщини еллінізму розгорнувся з величезною силою. Унаслідок цього гуманізм Ренесансу досяг свого розквіту.

У перекладі з французької мови Ренесанс (Renaissance) означає «відродження». Ренесанс зародився в XIV столітті в Італії, яка стала центром вивчення класичної спадщини еллінізму. Хоча цей гуманістичний рух розпочався з наслідування способу мислення й життя Стародавніх Греції й Риму, невдовзі він переродився в ширший рух за зміну всього середньовічного способу життя. Виходячи за межі культури, цей рух охопив усі сторони суспільного життя, включаючи політику, економіку та релігію. І справді, Ренесанс став зовнішньою рушійною силою, яка сформувала сучасний світ. Отже, Ренесанс — це спрямований на реформацію феодального суспільства рух зовнішнього характеру з основою на гуманістичному світогляді, метою якого було задоволення прагнень зовнішнього аспекту первісної природи людини.

1.2. Реформація

Секуляризація й моральний занепад пап та духівництва спричинили невдачу провидіння відновлення, яке спиралося на папство середньовіччя. Підтримуючи ідеї гуманізму, люди середньовіччя почали заперечувати формальну релігійну обрядовість і церковні приписи, які обмежували свободу їхнього духовного життя. Вони виступали проти станово-феодальної системи та влади пап, які пригнічували їхню самостійність. Поряд із тим вони протестували проти сталих уявлень, за якими віра вимагала абсолютної покори диктату церкви в усіх сферах життя, а роль людського розуму й інтелекту ігнорувалася. Люди середньовіччя заперечували аскетичне, орієнтоване на потойбічне життя монастирське світосприйняття, яке знецінювало світ природи, науку та практичну діяльність. Тому багато християн повстало проти правління папства.

Таким чином, людина середньовіччя, прагнучи втілити бажання зовнішнього аспекту своєї первісної природи, поряд із тим шукала виходу пригніченим прагненням її внутрішнього аспекту.

З'явився заклик до відродження духу раннього християнства, послідовники якого, спрямовані словом Ісуса й апостолами, жили заради здійснення волі Бога. Цей середньовічний рух за відродження гегбраїзму розпочався в XIV столітті. Його натхненник, Джон Вікліф (1324—1384), професор теології Оксфордського університету, який переклав Біблію англійською мовою, стверджував, що визначати зразок віри не мають права ні папи, ні духівництво, а лише сама Біблія. Демонструючи, що багато догматів, церемоній та правил церкви не спираються на Письмо, він осуджував духівництво за його занепад, експлуатацію людей і зловживання владою.

Отже, перші ознаки релігійної реформації можна знайти в Англії XIV століття, де папи до цього часу були остаточно дискредитовані через поразки хрестових походів. Схожі рухи, що закликали до реформ, виникли також у Богемії та Італії, де їх, проте, придушили, а керівників стратили. У 1517 році папа Лев X, бажаючи зібрати кошти на будівництво собору Святого Петра, розпочав продаж індульгенцій, які католицька церква оголосила свідоцтвом про відпущення покарань за гріхи в потойбічному житті. Коли ці індульгенції поширилися в Німеччині в 1517 році, рух протесту проти такого зловживання та його негативних наслідків став стимулом до вибуху релігійної реформації на чолі з Мартіном Лютером (1483—1546), професором теології Віттенберзького університету в Німеччині. Полум'я реформації розгоралося й невдовзі досягло Швейцарії, де на чолі руху став Ульріх Цвінглі (1484—1531), Франції, де реформацію очолив Жан Кальвін (1509—1564), і таких країн, як Англія та Голландія.

Релігійні війни, які вибухнули навколо протестантських рухів, тривали більше ста років, доки Вестфальський мирний договір 1648 року не поклав край Тридцятирічній війні. У результаті цієї боротьби в Північній Європі переміг протестантизм, тоді як Південна Європа залишилася оплотом римокатолицької церкви, яка зміцнила свої позиції серед європейських народів.

У центрі Тридцятирічної війни між протестантами і католиками перебувала Німеччина. Однак важливо відзначити, що ця війна вийшла за межі релігійного конфлікту, вилившись у громадянську та політичну війну, від якої залежала доля Німеччини. Тому Вестфальський мирний договір мав характер не лише релігійної угоди, яка зрівняла в правах протестантів і католиків, а й політичного договору, що вирішив проблему територіальних кордонів між такими країнами, як Німеччина, Франція, Іспанія та Швеція.

Розділ 2

Період боротьби релігій та ідеологій (1648–1789)

Початок періоду боротьби релігій та ідеологій, що тривав сто років, стосується підписання Вестфальського договору, який забезпечив у 1648 році встановлення протестантизму, а кінець — Великої французької революції 1789 року. Люди нового часу, які прокладали шлях до здійснення бажань зовнішнього і внутрішнього аспектів своєї первісної природи, не могли уникнути теологічних незгод і філософських суперечок, що було наслідком релігійної та ідеологічної свободи.

Як уже говорилося раніше, характерною рисою Божого провидіння відновлення був поділ на всьому шляху історії на два типи — Каїна та Авеля, розпочинаючи з індивідуального й закінчуючи світовим рівнем. В останні дні цей грішний світ поділений на комуністичний табір типу Каїна і демократичний табір типу Авеля. Оскільки шільчекіде в сім'ї Адама могло бути створене лише за умови, що Каїн підкориться Авелю та слухатиметься його, в останні дні шільчекіде на світовому рівні може бути закладене, тільки коли світ типу Каїна підкориться світові типу Авеля. Це необхідно для прийняття Господа Другого пришествя та об'єднання світу. Тому в період боротьби релігій та ідеологій повинні були розвинутися два типи світогляду, які згодом стали основою двох світів.

2.1. Світогляд типу Каїна

Прагнення здійснити бажання зовнішнього аспекту первісної природи людини дало життя руху за відродження античної спадщини еллінізму та породило гуманізм Ренесансу. За своєю суттю він виступав проти середньовічної культури, стверджуючи, що головне місце в житті належить людині та світу природи, а відданість Богу й релігійне присвячення мають другорядне значення. Людина середньовіччя високо цінувала слухняність Богу, зменшуючи при цьому значення світу природи і вважаючи людське тіло низьким і навіть гріховним. Ренесанс установлював новий погляд на життя, який звеличував цінність людини й природи та шукав шлях їхнього пізнання через розумну критику й експериментальний аналіз. Під впливом розвитку природничих наук цей світогляд породив два методи пізнання: індуктивний та дедуктивний, які сформували дві головні школи в сучасній філософії: раціоналізм, заснований на дедуктивному методі, і емпіризм, заснований на індуктивному методі.

Раціоналізм, засновником якого став французький учений і філософ Рене Декарт (1596—1650), стверджував, що дослідження істини може опиратися лише на розум людини, її вроджену здатність мислити. Піддаючи сумніву загальноновизнані істини, якими були історично сформовані й традиційні концепції, Декарт покладався лише на власний розум, як говорить його вислів: «Думаю, отже, існую». Це був фундаментальний принцип, на основі якого Декарт заснував дедуктивний метод, що використовувався раціоналістами для підтвердження достовірності знань про зовнішній світ. За відправну точку своїх поглядів вони брали заперечення Бога, світу і навіть власного «я».

З іншого боку, англійський філософ Френсіс Бекон (1561—1626) заснував емпіризм, у якому вважалося, що істина пізнається тільки через особистий досвід. Ця школа стверджувала, що людська свідомість схожа на чистий аркуш паперу; для отримання нового знання необхідно звільнитися від упередженого погляду і спробувати пізнати істину на основі власного досвіду й спостережень за зовнішнім світом. Таким чином, як раціоналізм, який звеличував розум та заперечував Бога, так і емпіризм, який віддавав перевагу людському досвіду й експериментальній науці, відкидали містицизм і релігійні забобони. Ці обидві школи, незалежно від того, використовували вони розум чи емпіричні дослідження, мали тенденцію відділяти людину й природу від Бога.

Отже, Ренесанс дав початок двом течіям думки, які виникли на основі гуманізму. Він породив світогляд, який стимулював людей керуватися тільки своїми зовнішніми бажаннями, замість того щоб підтримувати їхнє внутрішнє прагнення шукати Бога і Його Царство. Це перекривало їм шлях до Бога і відводило в сторону сатани. З цієї причини цей світогляд отримав назву світогляду типу Каїна. До початку XVIII століття він зруйнував істини, які зберігалися історією й традиціями. Усе в людському житті оцінювалося лише з точки зору розуму або емпіричного спостереження, а те, що відносилось до категорії ірраціонального чи неземного, зокрема віра в Бога й Біблія, геть відкидалося. Енергія людини була вузько направленою в бік практичного життя. Такою була ідеологія Прогресізму, яке виникло на основі двох течій, емпіризму й раціоналізму, і стало рушійною силою Великої французької революції.

Однією зі шкіл, яка належала до світогляду типу Каїна, був деїзм, заснований англійським філософом Едуардом Гербертом (1583—1648). Деїсти висунули теологію, яка повністю базувалася на розумі. Вони відкидали точку зору, за якою між одкровенням і

розумом може існувати гармонія, що було традиційним поглядом від часів Фоми Аквінського. Деїсти обмежено вважали Бога лише Творцем, Який дав поштовх існуванню Всесвіту і потім дав йому самому дотримуватися встановлених Богом природних законів. Прибічники цього напрямку були переконані, що Божі одкровення та чудеса не потрібні людині.

На початку XIX століття німецький філософ Георг Вільгельм Фрідріх Гегель (1770—1831) зробив усебічний синтез філософії ідеалізму XVIII століття. Проте багато його послідовників опинилося під впливом атеїзму й матеріалізму французького Просвітництва та утворили школу лівого гегельянства, яка на свій лад переосмислила логіку Гегеля і заклала основи філософії діалектичного матеріалізму — ідеологічну основу комунізму. Давид Фрідріх Штраус (1808—1874), лівий гегельянець, написав книгу «Життя Ісуса». У ній заперечувалася вірогідність біблійних розповідей про чудеса, зроблені Ісусом, які розглядалися автором як вигадка його послідовників. Людвіг Фейєрбах (1804—1872) у своїй праці «Сутність християнства» доводив, що виникнення релігій визначається суспільними й економічними чинниками. Ці положення стали основою сучасних атеїзму й матеріалізму.

Карл Маркс (1818—1883) і Фрідріх Енгельс (1820—1895) систематизували логіку лівих гегельянців і створили діалектичний матеріалізм. Обидва вони відчували на собі вплив Штрауса, Фейєрбаха і навіть більшою мірою — французьких соціалістів. Їм належить розробка комуністичної ідеології — сплаву матеріалізму, атеїзму й соціалізму. Отже, ми бачимо, що світогляд типу Каїна, який розцвів після Ренесансу і розвинувся на ґрунті Просвітництва в атеїзм і матеріалізм, згодом став наріжним каменем сучасного комуністичного світу.

2.2. Світогляд типу Авеля

Інкони люди схильні розглядати історичний розвиток у період від середньовіччя до Нового часу як процес відокремлення людини від Бога й релігії. Причина полягає в тому, що вони розглядають історію, беручи до уваги світогляд типу Каїна. Проте первісна природа спонукає людину прагнути отримання не тільки зовнішніх, а й внутрішніх цінностей. Первісна природа підштовхувала людину середньовіччя прислухатися до своїх внутрішніх бажань, у результаті чого виник рух за відродження гебраїзму, плодом якого стала релігійна реформація. У її межах вирости філософії й релігійні

вчення, що розвивали світогляд типу Авеля, який шукав шляхи втілення первісної, Богом даної природи людини. Тож світогляд типу Каїна відводив людей середньовіччя від Бога й віри, тоді як світогляд типу Авеля вказував їм шлях більш глибокого та ґрунтовного пошуку Бога.

Німецький філософ Іммануїл Кант (1724—1804) проаналізував із філософської точки зору внутрішні й зовнішні прагнення первісної природи людини і першим розробив світогляд типу Авеля у сфері філософії. У своїй критичній філософії він об'єднав теорії емпіризму та раціоналізму, що перебували в стані боротьби. За Кантом, наші різноманітні відчуття виникають унаслідок контакту із зовнішніми об'єктами. Саме по собі це може скласти зміст пізнання, але не може здійснити саме пізнання. Щоб пізнати повністю, необхідно мати певні форми інтуїції й мислення (попередні і трансцендентальні) і об'єднати їх із різним змістом (наступним і емпіричним). Ці форми інтуїції й мислення є суб'єктивними за своєю суттю. Тому пізнання відбувається, коли різні відчуття, викликані контактом з об'єктами, інтегруються та об'єднуються з суб'єктивними формами через спонтанне мислення й розуміння. Таким чином Кант спростував емпіризм, згідно з яким пізнання визначається зовнішніми об'єктами, і вивів нову теорію, у якій обґрунтовується, що пізнання визначається суб'єктивною свідомістю. За Кантом пішов ряд філософів, як-от: Йоганн Готліб Фіхте (1762—1814), Фрідріх Шеллінг (1775—1854) і Георг Вільгельм Фрідріх Гегель. Останній зробив особливий внесок у розвиток нової філософії з основою на гегелівській діалектиці. Ідеалізм цих філософів укріпив світогляд типу Авеля в галузі філософії.

У релігійній сфері з'явилися нові рухи, які протистояли переважаючому впливу раціоналізму в релігії. Вони наголошували на важливості релігійної старанності і внутрішнього життя та цінували містичний досвід вище, ніж учення й догми. Як приклад, можна назвати насамперед пієтизм, засновником якого став німецький філософ Філіп Спелер (1635—1705); для цього вчення було характерним консервативне спрямування, дотримання традиційної віри та водночас наголошення на містичному досвіді. Пієтизм поширився в Англії і почав процвітати там серед віруючих; він започаткував нові релігійні рухи, як-от методизм, родоначальниками якого стали брати Уеслі, Джон (1703—1791) і Чарльз (1707—1788). Їхня діяльність викликала велике духовне оновлення в англіканській церкві, яка перебувала в стані духовного застою.

Крім того, в Англії з'явився рух квакерів, основоположником якого став містик Джордж Фокс (1642—1691). Фокс стверджував, що Христос — це внутрішнє сяйво, яке освітлює душі віруючих. Він наполягав на тому, що доки віруючий не прийме Святий Дух, не об'єднається з Ісусом через містичне переживання і не пізнає внутрішнє світло Христа, він не зможе зрозуміти істинного значення Біблії. Квакери піддавалися жорстоким гонінням в Англії і потім — у США, куди згодом перемістився центр квакерського руху.

Відомий шведський учений Еммануїл Сведенборг (1688—1772), який мав високу духовну чутливість, почав систематичне вивчення духовного світу та відкрив багато його таємниць. Хоча дослідження Сведенборга довго ігнорувалися теологами, останнім часом, завдяки збільшенню кількості людей, які мають досвід спілкування з духовним світом, його відкриття починають оцінювати належним чином. Так формувався світогляд типу Авеля, готуючи підґрунтя для сучасного демократичного світу.

Розділ 3

Період становлення політики, економіки та ідеології (1789—1918)

Попередній період боротьби у сфері релігії та філософії зумовив становлення двох типів світогляду: Каїна та Авеля. Почавши новий період — період становлення політики, економіки та ідеології, — ці два світогляди досягли зрілості і розмежувалися, сформувавши два різні типи суспільства з двома відмінними суспільними структурами. Це було суспільство типу Каїна і суспільство типу Авеля. Поряд із цим політика, економіка та ідеологія розвинулися до стадії, яка передуює переходу до ідеального суспільства. Цей період розпочався з Великої французької революції, охопив подальшу промислову революцію і завершився наприкінці Першої світової війни.

3.1. Демократія

Розгляд у попередній главі демократії в контексті історичного прогресу був обмежений аналізом соціальних змін, які привели до її появи. Зараз ми розглянемо внутрішні передумови, які супроводжували становлення сучасної демократії, а також ідеологічні напрями, на основі яких вона зросла.

У період християнського королівства Бог планував, що духовне царство під владою папства і земне королівство з імператором на чолі об'єднуються й утворюють християнське монархічне суспільство — основу для месіанського королівства. Таким чином було б закладено основу для прийняття Месії, яка посприяла б швидкому закінченню періоду феодалізму. Та, оскільки це провидіння зазнало невдачі, феодалізм зберігся, а політична, релігійна та економічна історія Європи розвивалися кожна своїм незалежним шляхом (Епохи 7.2). Політична влада феодалів, яка почала втрачати силу після хрестових походів, дедалі більше приходила до занепаду за часів Ренесансу й Реформації та остаточно ослабла до початку епохи Просвітництва. До середини XVII століття поміщики-феодалі поступилися значною частиною своєї влади королям, які створили централізовані держави і правили ними як абсолютні монархи. Свою необмежену владу вони виправдовували «священним правом королів».

Одна з соціальних причин утворення абсолютної монархії полягала в тому, що новий клас, городяни, повинен був уступати в союз із королями, щоб боротися проти феодалів. Крім того, у сфері економіки зростає роль торгівлі. Відповідно до цього, щоб захищати й контролювати торгівлю, з метою підтримки національних економічних інтересів, виникла необхідність утворення могутніх держав, із їхньою економічною політикою меркантилізму. Отже, необхідність у сильних державах була зумовлена завданням подолати феодалізм і опанувати економіку, що спирається на торгівлю.

З іншого боку, становлення абсолютної монархії було пов'язане також із прогресом провиденційної історії відновлення, у ході якої феодальне суспільство мало перетворитися в монархічне. Проте Божий промисел створення монархічного суспільства на стороні Бога в період християнського королівства не здійснився з вини пап та імператорів, які не змогли досягти єдності. Тому християнське феодальне суспільство, яким керували папи, пішло шляхом, який визначив сатана, випередивши Бога, і перетворилося на монархічне суспільство на боці сатани.

Тепер розглянемо ідеологічні тенденції, які призвели до руйнування суспільства абсолютної монархії, посилюючись на провидіння відновлення, спрямоване на побудову комуністичного світу з основою на світогляді типу Каїна і демократичного світу з основою на світогляді типу Авеля. Оскільки середньовічне феодальне суспільство розвивалося в напрямі, протилежному до елінізму і до гебраїзму, обидві ці ідеології сприяли його руйнації. Вони породили два світогляди, типу Каїна і типу Авеля, які стали основою двох

типів суспільства. Схоже відбулося і в суспільстві абсолютної монархії, де люди були позбавлені свободи віросповідання, цінність якої проголошувалася демократичним християнством після релігійної реформації. Тож абсолютна монархія протистояла меті світогляду типу Авеля. До того ж, залишки феодальної системи, як підкреслювали провідні атеїсти й матеріалісти, стали перешкодою для розвитку класу городян і, таким чином, перешкоджали досягненню мети світогляду типу Каїна. Так обидва світогляди сприяли руйнації суспільних підвалин абсолютної монархії і врешті-решт поклали початок демократії типу Каїна і демократії типу Авеля, які стали основою для розвитку комуністичного і демократичного світів.

3.1.1. Демократія типу Каїна

Демократія типу Каїна сформувалася в надрах Великої французької революції. У цей час у Франції ширилися ідеї Просвітництва, яке було породжене світоглядом типу Каїна та переросло в атеїзм і матеріалізм. Ідеї Просвітництва розбудили в середовищі французьких городян усвідомлення суперечливості абсолютизму і прагнення зруйнувати залишки старої феодальної системи, яка ще нагадувала про себе в суспільстві.

На задоволення закликів городян до демократії, які пролунали під впливом Просвітництва, у 1789 році розгорілася Велика французька революція. Городяни прагнули позбавити влади правлячий клас, знищити залишки феодалізму і встановити свободу та рівність для простих людей третього стану. З проголошенням «Декларації прав людини і громадянина» Велика французька революція встановила демократію, яка зруйнувала абсолютну монархію. Однак при цьому вона прагнула утвердити світогляд типу Каїна, спираючись на матеріалістичні ідеї Просвітництва. Тому ми класифікуємо її як демократію типу Каїна. Провідними мислителями Великої французької революції були діячі Просвітництва Дені Дідро (1713—1784) і Жан Лерон д'Аламбер (1717—1783), які дотримувалися атеїстичних і матеріалістичних поглядів. Незважаючи на проголошення ідеалів свободи особистості і рівності, суть французької демократії в роки революції та після неї визначали тенденції до тоталітаризму.

Отже, прихильники світогляду типу Каїна втілили ідеї Просвітництва та поклали початок Великій французькій революції, сформувавши тим самим демократію типу Каїна. Цей світогляд повністю закритий шлях прагненню внутрішнього аспекту первісної природи людини — прагненню повернутися на сторону Бога. У ре-

зультаті розвитку цього погляду на життя, у фокусі якого була тільки його зовнішня сторона, виник марксизм у Німеччині і ленінізм у Росії. Зрештою на їхній основі сформувався комуністичний світ.

3.1.2. Демократія типу Авеля

Англійська та американська демократії навіть за своїм походженням відрізняються від демократії, яку породила Велика французька революція. Французька демократія була демократією типу Каїна, заснованою захисниками ідеології атеїзму й матеріалізму, які виростили на основі світогляду типу Каїна та боролися за повалення абсолютизму. Демократії в Англії та Америці були закладені щирими християнами, які виростили на ґрунті світогляду типу Авеля та здобули перемогу в боротьбі проти абсолютизму за свободу віри. Звідси випливає, що демократії в цих країнах належали до типу Авеля.

Розгляньмо становлення демократії типу Авеля в Англії та Америці. В Англії король Яків I (1603—1625 рр. правління) проводив політику монархічного абсолютизму і укріплював домінуючу англійську церкву, влаштовуючи гоніння на пуритан та інакомислячих християн, багато яких тікало в Європу й Америку в пошуках релігійної свободи. Його син Карл I зіткнувся з бунтом шотландських пресвітеріанців, які уклали національну угоду в 1640 році у відповідь на релігійні утиски. Пуритани, які утворювали ядро англійського парламенту, почали в 1642 році пуританську революцію під керівництвом Олівера Кромвеля (1599—1658). Після того як Яків II зміцнив монархію й англійську церкву на шкоду всім іншим християнам, протестантські лідери звернулися по допомогу до Вільгельма Оранського (1650—1702), зятя Якова II, який на той час був намісником у Нідерландах. У 1688 році Вільгельм висадився зі своїм військом на берег Англії, щоб захистити релігійну свободу й громадянські права. Без крові посівши англійський престол, він ухвалив складену парламентом декларацію про права, у якій визнавалися незалежні права парламенту. Проголошена як «Біль про права» декларація стала основою для англійської конституційної монархії. Оскільки революція 1688 року перемогла без кровопролиття, вона отримала назву Славної революції.

У цих англійських революцій були зовнішні причини, як-от прагнення городян домогтися політичної свободи та незалежності від правлячого класу, зокрема від аристократії й англійського духовництва, проте внутрішньою, важливішою їхньою причиною було прагнення людей отримати релігійну свободу.

Багато пуритан та інших інакомислячих християн, які зазнавали репресій за абсолютної монархії в Англії, емігрувало на новий континент, в Америку, щоб знову здобути релігійну свободу. У 1776 році вони заснували там незалежну державу і встановили американську демократію. Отже, демократії в Англії й Америці встановилися внаслідок революцій, спрямованих на реформування абсолютизму. Вони виникли на основі світогляду типу Авеля і були зумовлені прагненням людини до релігійної свободи. Тому ми називаємо їх демократіями типу Авеля. Пізніше вони лягли в основу сучасного демократичного світу.

3.2. Значення поділу влади

Ідею поділу влади на три гілки відстоював Монтеस्क'є (1689—1755), один із провідних філософів Просвітництва. Поділ влади був зумовлений необхідністю запобігти зосередженню політичної влади в руках однієї особи чи організації, як це було при політичній системі абсолютизму. Ця ідея була проголошена в маніфесті Великої французької революції — «Декларації прав людини і громадянина». За первісним задумом Бога поділ влади властивий політичній структурі ідеального суспільства, але, як це неодноразово траплялося в ході провидіння відновлення, сатана спотворив цей задум, здійснивши його раніше від Бога у формі псевдо-Принципу. Давайте коротко розглянемо політичну структуру ідеального світу.

Як говорилося в «Принципі творення», моделлю світу при створенні був образ досконалої людини. Ідеальний світ, побудований досконалими людьми, також нагадував би будову й функції досконалої людини. Так само як усі органи людського тіла функціонують, підкоряючись командам головного мозку, усі організації ідеального світу повинні діяти за волею Бога. Так само як команди головного мозку передаються до різних органів через периферійну нервову систему, центром якої є спинний мозок, в ідеальному світі Боже керівництво повинне передаватися всьому суспільству через Христа, який виконує роль спинного мозку, і лідерів суспільства, які виконують функції периферійної нервової системи. Периферійна нервова система, центром якої є спинний мозок, відповідає політичним партіям держави. Отже, в ідеальному світі лідери суспільства, керовані Христом, будуть створювати організації, які відповідають політичним партіям.

Підкоряючись командам, які надходять від головного мозку через спинний мозок і периферійну нервову систему, легені, серце і

шлунок підтримують гармонійний сусучагьон. Так само, три органи управління в ідеальному суспільстві — законодавчий, виконавчий та судовий, узгоджуючись із Божим керівництвом, переданим через Христа й лідерів суспільства, повинні підтримувати між собою гармонійні стосунки, в основі яких сусучагьон за Принципом. Подібно до чотирьох кінцівок людського тіла, які за командою головного мозку діють на благо всього організму, економічні структури в ідеальному світі, що відповідають кінцівкам, будуть діяти згідно з волею Бога, щоб підвищувати рівень добробуту світу. Подібно до печінки, яка містить запаси поживних речовин для всього організму, в ідеальному суспільстві завжди буде певний резерв, необхідний для підтримки суспільного добробуту.

Оскільки всі органи людського тіла мають вертикальний зв'язок із головним мозком, горизонтальні стосунки встановлюються між ними автоматично, у результаті чого утворюється один неподільний організм. Схоже буде спостерігатися і в ідеальному суспільстві, де вертикальні стосунки людини з Богом стануть джерелом горизонтальних стосунків між людьми, завдяки чому буде утворене єдине суспільство, у якому люди поділятимуть один з одним радості та печалі. У такому суспільстві, завдавши болю іншому, вони відчуватимуть його, як свій власний, тому їм просто не захочеться вчиняти злочини.

Розгляньмо, як у ході провидіння відновлення Бог відновлював цю ідеальну соціальну структуру. У ході історичного розвитку Західної Європи був період, коли в руках короля зосереджувалися функції трьох гілок влади: законодавчої, виконавчої й судової, так само як і політичних партій. Проте цей суспільний устрій із часом змінився. Хоча король зберіг за собою владу над трьома формами управління, церква, очолювана папою, відіграла роль, подібну до політичних партій. За часів Великої французької революції політична система зазнала докорінних змін, коли відбувся поділ на три форми управління — законодавчу, виконавчу та судову, а політичні партії почали виконувати виокремлені функції. З установленням конституційної демократії були закладені основи для створення ідеальної політичної системи.

Таким чином, грішне людське суспільство йшло шляхом відновлення ідеального суспільства, структура й функції якого мали бути відтвореними за образом досконалої людини. Тому в ході історичного розвитку в політичній системі відбувалися зміни. Сучасні демократії, для яких характерні три форми управління і безліч політичних партій, певним чином нагадують будову здорового

людського тіла. Однак через гріхопадіння сучасні демократії можна порівняти швидше з хворим чи скаліченим тілом. Вони не можуть проявити свої первозданні функції. Оскільки політичні партії не мають уявлення про Божу волю, їх можна порівняти з нервовою системою, яка втратила здатність передавати команди головного мозку. Оскільки конституції не були написані у відповідності до Слова Бога, три органи в сьогodнішній системі управління — законодавчий, виконавчий і судовий — функціонують як внутрішні органи, які втратили здатність сприймати та відповідати на команди головного мозку внаслідок пошкодження нервової системи. Відсутність порядку й гармонії між ними неминуче призводить до постійного протистояння та конфліктів.

Хворим людям необхідно нормалізувати діяльність нервової системи. Так само первісна функція сучасної нездорової політичної системи повинна бути відновлена. Щоб привести її у відповідність до Божого задуму, Христос під час Другого пришествя відкриє людям волю Бога та поведе їх до розкриття справжнього потенціалу людського суспільства.

3.3. Значення промислової революції

Щоб утілити Божий ідеал творення, не достатньо просто створити людське суспільство, вільне від гріха. Щоб виконати Боже благословення володарювання над усім творінням (Бут. 1:28), людина повинна створити сприятливе середовище проживання, для чого необхідно досягнути приховані закони світу творіння і розвинути науку й технології. Як уже говорилося в першій частині, релігія та наука відповідали за подолання двох аспектів незнання грішної людини, духовного й фізичного, поступово відновлюючи ідеальне суспільство. Тому в останні дні історії закономірно очікувати не лише появи істини, здатної направити людей шляхом повного викорінення духовного незнання, а й небаченого прогресу в науці, який усуне фізичне незнання. Разом релігія й наука піднімуть людське суспільство до рівня, який безпосередньо передуватиме побудові ідеального світу. Отже, промислова революція, яка розпочалася в Англії, виникла відповідно до Божого провидіння відновлення побутових умов, придатних для ідеального життя суспільства.

Економічна структура ідеального суспільства схожа на будову здорового людського тіла. Тому, як говорилося раніше, виробництво, розподіл та споживання в такому суспільстві будуть перебувати в органічних стосунках віддавання та приймання, схожих на

ті, які існують між шлунком, серцем і легенями. Тому в суспільстві не повинно існувати руйнівної конкуренції, спричиненої перевиробництвом, як не повинно бути надмірного накопичення чи споживання, що виникають унаслідок несправедливого розподілу, який перешкоджає досягненню загального добробуту. Замість цього має бути адекватне виробництво необхідних і корисних товарів, їхній справедливий розподіл заради задоволення потреб людини та помірковане споживання, яке узгоджується із загальною метою.

Масове виробництво, зумовлене промисловою революцією, привело Англію до захоплення численних колоній, які перетворилися на ринки збуту і джерела сировини. Таким чином, промислова революція не лише сприяла відновленню зовнішнього середовища для ідеального суспільства, а й зробила свій внесок у розвиток внутрішнього провидіння відновлення, відкривши величезні території для поширення Євангелія.

3.4. Зміцнення держав і освоєння колоніальних територій

Ми бачили, як після Ренесансу домінуючий світогляд середньовічної Європи розділився на два — типу Авеля і типу Каїна. Ці два світогляди породили два типи політичних революцій і поклали початок двом типам демократій. Значно зміцнівши внаслідок промислової революції, два типи демократії лягли в основу демократичного та комуністичного світів.

Услід за промисловою революцією, яка супроводжувалася стрімким науковим прогресом, індустріалізація сформувала економічну систему, якій властиве перевиробництво. Великі європейські держави, відчуваючи нагальну потребу в освоєнні нових територій як ринків збуту надлишку продукції і джерел сировини для своїх виробництв, зміцнилися в процесі конкурентної боротьби за колонії. Отже, два фактори — два ідеологічні напрями у світогляді, типу Каїна і типу Авеля, і економічний розвиток, як наслідок наукового прогресу, — спричинили подальший політичний поділ світу на два табори, демократичний і комуністичний.

3.5. Реформи в релігії і революції в політиці та економіці після Ренесансу

Рух типу Каїна, який розпочався з відродження еллінізму, перевернув середньовічний світ і породив гуманізм Ренесансу. З розвитком цього руху в бік сатани в ньому зародилося

Просвітництво, яке можна вважати другим ренесансом з огляду на ідеологічну течію. Думка Просвітництва, яка обрала у своєму розвитку напрямок сатани, породила історичний матеріалізм — наріжний камінь комуністичної ідеології. Його можна розглядати як третій ренесанс.

Оскільки сторона сатани копіює провидіння Бога, випереджаючи його, можна припустити, що в Божому провидінні також відбудуться три революції, які охоплять три сфери: релігію, політику й економіку. У сфері релігії перша реформація, яка відбулася на чолі з Мартіном Лютером, настала після першого ренесансу. Поштовхом до другої реформації, яка настала після другого ренесансу, стали духовні рухи, на чолі яких стояли такі особи, як брати Уеслі, Джордж Фокс і Еммануїл Сведенборг. Тому хід історичного розвитку природно передбачає появу третьої реформації, яка настане після третього ренесансу. І справді, стан сучасного християнства вказує на гостру необхідність такої реформації.

У сфері політики реформи також відбувалися в три етапи. Спочатку середньовічне феодальне суспільство зруйнувалося під впливом першого ренесансу й першої реформації. Далі суспільство абсолютної монархії було зруйноване під впливом другого ренесансу й другої реформації. І нарешті, у результаті політичних революцій, породжених третім ренесансом, з'явилося комуністичне суспільство. Результатом наступної третьої релігійної реформації буде перемога демократичного світу, який перебуває на стороні Бога, в ідеологічній війні з комуністичним світом, який перебуває на стороні сатани. Потім ці два світи неминуче об'єднаються та утворять єдине Царство Небесне на землі під владою Бога.

Зміни в економіці, які з'явилися після релігійної й політичної реформацій, також були відзначені трьома промисловими революціями. Перша промислова революція відбулася в Англії з винаходом парової машини. Через століття в багатьох розвинених країнах пройшла друга промислова революція, пов'язана із застосуванням електрики та використанням нафтового палива. Після неї настане третя промислова революція, в основі якої буде використання атомної енергії. Вона створить сприятливі умови життя для ідеального світу.

Отже, період приготування до Другого пришествя Месії відзначився трьома стадіями революцій, які тривали в трьох сферах: релігії, політиці й економіці. Три стадії революцій, які відбулися після трьох ренесансів, були невід'ємною частиною процесу становлення ідеального світу за принципом розвитку в три стадії.

Розділ 4

Світові війни

4.1. Провіденційні причини світових воєн

Війни можуть викликатися такими факторами, як конфлікти політичних і економічних інтересів чи ідеологічні розходження. Однак це не більше, ніж зовнішні причини. Існують також і внутрішні причини, адже будь-яка дія людини буває викликана як внутрішніми, так і зовнішніми причинами. Людські дії визначаються вільною волею людини, яка прагне, з одного боку, узгоджувати їх із наявною зовнішньою ситуацією, а з іншого — підкоряти їх своїй внутрішній схильності до втілення волі Бога та мети провидіння відновлення. Тому про те, добрими чи злими є вчинки людини, не можна судити, зважаючи тільки на зовнішні мотиви. Те ж можна сказати і про світові війни, які виникли внаслідок зіткнень світового масштабу великої кількості людей, що відбувалися з їхньої власної волі. Відповідно, нам ніколи не зрозуміти провіденційного значення світових воєн, якщо ми будемо брати до уваги виключно їхні зовнішні причини — політичні, економічні та ідеологічні.

Які ж внутрішні провіденційні причини світових воєн? По-перше, світові війни були викликані останніми відчайдушними спробами сатани зберегти свою владу. Від часів гріхопадіння прабатьків людства сатана займався створенням хибної подоби Божого ідеального світу. Прагнучи відновити ідеальний світ згідно зі Своїм Принципом, Бог поступово розширював Своє володіння, відвоюючи їх у світу не за Принципом, підвладного сатані. Тому в ході провидіння відновлення хибна подоба ідеалу завжди з'являється напередодні появи його істинного втілення. Як приклад можна навести біблійне пророцтво про те, що антихрист з'явиться перед поверненням Христа.

З приходом Христа Другого пришествя настане кінець історії влади зла з сатаною в центрі. Вона перетвориться на історію Божої влади добра. У цей час сатана вступить у свій останній бій. Коли в ході національного відновлення Ханаану ізраїльтяни наблизилися до виходу з Єгипту, сатана, діючи через фараона, розв'язав жорстоку боротьбу, щоб утримати народ Ізраїлю у своїх руках. Завдяки цьому сторона Бога отримала право вразити фараона трьома чудесними знаменнями. Так само, на завершальному етапі історії сатана розгорне останню битву, щоб знищити Божу сторону, готову розпочати

свій світовий шлях відновлення Ханаану. Три контракти Бога у відповідь на агресію сатани проявилися в трьох світових війнах.

По-друге, три світові війни були викликані необхідністю виконати на світовому рівні умови тангам для відновлення Трьох Благословень, які були втілені не за Принципом, коли сатана створив хибну подобу Божого світу. Бог створив людину і дав їй Три Благословення: досягти досконалості особистості, примножуватися в дітях та володарювати над світом творіння (Бут. 1:28). Втіливши їх, наші прабатьки повинні були побудувати Царство Небесне на землі. Створивши людей і давши їм Свої благословення, Бог не міг відібрати їх у людей тільки тому, що вони згрішили. Він мусив дозволити грішним людям побудувати світ не за Принципом, над яким володарював сатана і в якому втілилася лише спотворена подоба Трьох Божих Благословень. Відповідно до цього, наприкінці історії людства виник світ псевдо-Принципу, у якому втілилися Три Благословення в спотвореному вигляді, тобто: удосконалення особистості з сатаною в центрі, примноження дітей сатани та завоювання світу з сатаною на чолі. З метою виконання умов тангам на світовому рівні для відновлення Трьох Благословень в історії мали відбутися три світові війни, за допомогою яких Бог хотів узяти верх над світом сатани на трьох стадіях: формування, росту й завершення.

По-третє, три світові війни були неминучими, тому що людству необхідно подолати три сатанинські спокуси Ісуса на світовому рівні. Як учні Ісуса, християни повинні йти його шляхом і подолати три спокуси, з якими він зіткнувся в пустелі, на індивідуальному, сімейному, національному і світовому рівнях.

По-четверте, неминучість трьох світових воєн була зумовлена необхідністю виконання світової умови тангам для відновлення влади Бога. Якби прабатьки людства не згрішили, а досягли досконалості, пройшовши три стадії періоду розвитку, вони б побудували світ Божої влади. Так само світове відновлення повинне пройти через три стадії. Воно вимагає, щоб спочатку світ був поділений на два світи — типу Каїна і типу Авеля, а потім відбулися три останні війни, у яких сторона Бога, тобто світ типу Авеля, здобула б перемогу над стороною сатани, світом типу Каїна. Це і є умова відновлення на світовому рівні вбивства Каїном Авеля. Після цього може бути побудований світ Божої влади. Таким чином, світові війни — це останні глобальні зіткнення в історії людства, зумовлені необхідністю відновити за допомогою тангам горизонтально мету всіх війн за відновлення влади, які відбулися на вертикальному шляху провидіння.

4.2. Перша світова війна

4.2.1. Провіденційний огляд Першої світової війни

Абсолютна монархія припинила існувати, зруйнувавшись під впливом демократичних революцій типу Каїна й типу Авеля, породжених двома типами світогляду. Подальша промислова революція знищила залишки феодалізму і привела до виникнення капіталізму. Потім настала епоха імперіалізму.

Політичний зміст Першої світової війни полягав у тому, що це була війна між демократичними державами типу Авеля, які боролися за здійснення мети провидіння відновлення, і тоталітарними державами, які, відстоюючи ідеали демократії типу Каїна, протистояли меті провидіння відновлення. Перша світова війна відбулася між імперіалістичними державами на боці Бога та імперіалістичними державами на боці сатани, тобто в економічному аспекті це була війна за колонії між більш розвиненими і менш розвиненими капіталістичними країнами.

У релігійному та ідеологічному значенні Перша світова війна відбувалася між країнами типу Каїна і країнами типу Авеля. До перших належала Туреччина, мусульманська держава, у якій переслідувалося християнство, і її союзники — Німеччина й Австро-Угорщина. До країн типу Авеля належали Англія, Америка, Франція тощо, які здебільшого підтримували християнство. Перша світова війна відбулася, щоб демократія, яка мала здійснити мету світогляду типу Авеля, здобула перемогу на стадії формування.

4.2.2. Що визначає належність до сторони Бога, а що — до сторони сатани?

Критерієм, який визначає належність до сторони Бога чи до сторони сатани, є напрям Божого провидіння відновлення. Рух у напрямку Божого провидіння та дії, які відповідають його меті хоча б опосередковано, визначають належність до сторони Бога, тоді як протилежна позиція визначає належність до сторони сатани. Тому факт належності до сторони Бога чи до сторони сатани тієї чи іншої людини або держави не обов'язково узгоджується зі здоровим глуздом чи совістю. Ті, хто не знають Божого провидіння, можуть зробити висновок, що вбивство Мойсеєм єгиптянина було злом. Однак цей учинок може розглядатися як добро, оскільки він узгоджувався з Божим провидінням. Так же можна розглядати і

вторгнення ізраїльтян у Ханаан, де вони, здавалося, невинувато винищили багатьох хананеян. Без урахування Божого провидіння їхні дії можуть здаватися злісними і жорстокими, проте вони служили добру. Це пояснюється тим, що, навіть якщо серед хананеян було більше добрих людей, ніж серед ізраїльтян, у той час хананеяни належали до сторони сатани, а ізраїльтяни — до сторони Бога.

Далі дослідимо цю концепцію у сфері релігії. Оскільки всі релігії мають одну й ту ж мету — втілення добра, усі вони належать до сторони Бога. Однак, якщо якась із них перешкоджає іншій, яка є ближчою до центру Божого провидіння, вона опиняється на стороні сатани. Оскільки кожна релігія має визначену місію в ту чи іншу епоху, будь-яка з них може опинитися на стороні сатани, якщо із закінченням терміну своєї місії в провидінні вона стане перепорою на шляху релігії, яка приходить із новою місією, зверненою до наступної епохи. Наприклад, до приходу Ісуса іудаїзм і єврейський народ перебували на боці Бога. Та коли вони почали переслідувати Ісуса, який прийшов із новою місією, що охоплювала також і здійснення мети іудаїзму, вони опинилися на боці сатани, незважаючи на те, що в минулому віддано служили Богові.

У сучасному світі на боці Бога стоять системи, які підтримують світогляд типу Авеля, а стороні сатани належать ті з них, які підтримують світогляд типу Каїна. У цьому значенні матеріалісти, які дотримуються світогляду типу Каїна, належать до сатанинської сторони, незважаючи на те, що з гуманістичної точки зору вони постають людьми, які вміють жити по совісті та жертвувати собою. З цієї причини комуністичний світ належить до сторони сатани. З іншого боку, демократичний світ, у якому відстоюється свобода віросповідання, має у своїй основі світогляд типу Авеля, тому його можна віднести до сторони Бога.

Як уже зазначалося в першій частині, християнство зародилося як центральна релігія, наділена місією остаточного втілення мети всіх релігій. Тому з точки зору провидіння відновлення будь-яке суспільство чи нація, які забороняють християнство чи перешкоджають його розвитку прямо чи опосередковано, перебувають на стороні сатани. У Першій світовій війні провідні країни Антанти — Англія, Америка, Франція й Росія — були християнськими націями, крім того, вони воювали за звільнення від переслідувань християн у Туреччині. Тому вони належали до сторони Бога. З іншого боку, Німеччина та Австро-Угорщина, провідні держави австро-німецького блоку, підтримували мусульманську Туреччину, у якій християни переслідувалися. Тому разом із Туреччиною вони опинилися на боці сатани.

4.2.3. Провіденційні причини Першої світової війни

Якими були внутрішні провіденційні причини Першої світової війни? По-перше, Перша світова війна відбулася з метою виконання світової умови тангам на стадії формування для відновлення Трьох Благословень Бога. Як говорилося вище, сатана, випереджаючи Бога, створював спотворену подобу Божого ідеального світу, який Богу не вдалося створити з Адамом у центрі. Тому на завершальному етапі історії неминуче повинен виникнути світ не за Принципом, який у спотвореному вигляді імітує втілення Трьох Божих Благословень на стадії формування. У центрі цього світу повинен стояти антитип Адама на стороні сатани. Божа сторона має створити умову тангам, здобувши перемогу над цим світом не за Принципом.

Кайзер Німеччини Вільгельм II (1859—1941), який поклав початок Першій світовій війні, був антитипом Адама на стороні сатани. Він імітував досягнення Першого Благословення — досконалості особистості — на стадії формування і, відстоюючи пангерманізм, продемонстрував видимість утілення Другого Божого Благословення — примноження дітей; проводячи політику світового панування, він досяг спотвореного втілення Третього Благословення — володарювання над світом творіння. Так кайзер побудував світ не за Принципом, утіливши сатанинську подобу Трьох Благословень на стадії формування. Таким чином, Перша світова війна відбулася для того, щоб на світовому рівні виконати умову тангам, яка відповідає стадії формування, для відновлення в майбутньому світу, в якому Три Благословення нарешті втіляться з Богом у центрі.

По-друге, Перша світова війна була необхідна для того, щоб люди на стороні Бога отримали можливість подолати на світовому рівні першу спокусу Ісуса сатаною. У світлі значення трьох спокус Ісуса зрозуміло, що Божій стороні було необхідно виконати умову тангам для відновлення Першого Божого Благословення на світовому рівні, для чого необхідно було здобути перемогу в Першій світовій війні. Подолавши першу спокусу в пустелі, Ісус відновив себе, уособлення каменю, і заклав основу для відновлення досконалості людської особистості. Так само перемога сторони Бога в Першій світовій війні повинна була супроводжуватися не тільки поразкою світу сатани і його центральної особи, а й створенням світу на стороні Бога та основи для появи Господа Другого пришествя. Завдяки цьому Христос

Другого пришествя міг народитися і досягнути досконалості своєї особистості.

По-третє, неминучість Першої світової війни була зумовлена заданням створення основи на стадії формування для відновлення влади Бога. Демократія зародилася як остання політична система, яка мала покласти край авторитарному монархічному режиму та відновити владу Бога (Періоди 7.2.6). Відповідальність сторони Бога в Першій світовій війні полягала в тому, щоб здобути перемогу і розширити сферу свого політичного впливу для поширення християнства в усьому світі. Таким чином, широка й міцна політична й економічна основа, закладена стороною Бога, забезпечувала створення основи на стадії формування для демократичного світу, і поряд із тим — основи на стадії формування для відновлення влади Бога.

4.2.4. Результат Першої світової війни з провіденційної точки зору

Завдяки перемозі сторони Бога в Першій світовій війні була виконана умова тангам на стадії формування для відновлення Трьох Божих Благословень на світовому рівні. Подоланням першої спокуси Ісуса на світовому рівні сторона Бога виконала світову умову тангам для відновлення Першого Божого Благословення. Перемога демократії заклала також основу на стадії формування для відновлення влади Бога. Завдавши поразки сатанинському світу і його правителю, кайзеру, світ на стороні Бога домогся перемоги на стадії формування та заклав основу для народження Христа Другого пришествия, якому було визначено стати Царем Божого світу.

Одночасно з цими подіями в Росії встановився комунізм. Невдовзі до влади прийшов Сталін — антитип Христа Другого пришествия на стороні сатани. Оскільки Христос приходить, щоб побудувати Царство Небесне на землі на засадах взаємозалежності, спільного правління та загальної етики, сторона сатани прагне завадити цьому шляхом створення спотвореного образу Царства Небесного під керівництвом антитипу Христа Другого пришествия на стороні сатани.

Отже, з перемогою сторони Бога в Першій світовій війні було закладено основу для Другого пришествия Месії. Відтоді в промислі Другого пришествия Господа розпочалася стадія формування.

4.3. Друга світова війна

4.3.1. Провіденційний огляд Другої світової війни

Духовним джерелом сучасної демократії є прагнення людей утілити мету світогляду типу Авеля. Демократія йде за внутрішнім і зовнішнім покличами первісної природи людини і неминуче розвивається в напрямку Божого ідеального світу. Тоталітаризм, навпаки, обмежує людей у їхньому прагненні прислухатися до голосу своєї первісної природи. Тому в Другій світовій війні демократія, спираючись на основу стадії формування, створену перемогою в Першій світовій війні, мала завдати поразки тоталітаризму, забезпечивши перемогу на стадії росту.

4.3.2. Природа тоталітаризму

Коли в 30-ті роки ХХ століття світ охопила економічна криза, такі країни, як Німеччина, Японія та Італія, перебуваючи в умовах ізоляції, вирішили вийти з цього безпорадного становища, звернувшись до фашизму як засобу подолання своїх труднощів.

Що ж таке тоталітаризм? Це політична ідеологія, яка заперечує основні цінності сучасної демократії, як-от: повагу до людської особистості та її основних прав, свободу слова, друку і зібрань, а також парламентську систему. Расова чи національна приналежність стає найвищою цінністю, яка звеличується сильною націоналістичною державою. Кожна людина чи організація існує виключно заради держави в цілому. Під ярмом тоталітаризму люди не можуть користуватися свободою як своїм невід'ємним правом, навпаки, вони змушені жертвувати нею, виконуючи обов'язок служіння державі. Відповідно до головного політичного принципу тоталітаризму, уся влада та авторитет зосереджуються в руках однієї можновладної людини, лідера, а не розподіляються між людьми. Особиста воля лідера диктує правлячу ідеологію для всієї нації. Прикладами таких диктаторів фашистського спрямування є Муссоліні в Італії, Гітлер у Німеччині та лідери мілітаристського уряду Японії.

4.3.3. Країни на боці Бога і країни на боці сатани у Другій світовій війні

У Другій світовій війні брали участь два блоки. Союз демократичних держав — Сполучені Штати, Англія і Франція — був лідером

країн Божої сторони. Сторону сатани представляв союз фашистських держав — Німеччини, Японії й Італії. Чому ж перша група країн належала до сторони Бога, а друга — до сторони сатани? Країни антигітлерівської коаліції перебували на боці Бога, оскільки були демократичними державами з політичною системою завершальної стадії провидіння відновлення з основою на світогляді типу Авеля. З іншого боку, держави Осі належали до сторони сатани, тому що підтримували фашизм, антидемократичний у своїй основі, і походили від світогляду типу Каїна. Причина такого поділу полягала і в тому, що перші підтримували християнство, тоді як другі займали антихристиянські позиції та переслідували християн.

Розгляньмо ситуацію більш докладно. Німеччина, лідер країн Осі, позбавила людей їхніх основних свобод і поширила ідеологічний контроль навіть на сферу релігії. Уклавши пакт із папою римським, Гітлер спробував підпорядкувати церкву своїм інтересам, діючи через єпископів, які підтримували його; поряд із цим його метою було перетворити християнство на націоналістичне неоязичництво з основою на примітивних германських віруваннях. Крім того, Гітлер піддав геноциду шість мільйонів євреїв. У знак протесту деякі католики та протестанти зайняли позицію заперечення опору.

Під час війни японські мілітаристи примушували встановлювати божниці (камідана) японського синтоїзму в усіх корейських церквах, вимагаючи, щоб корейські християни поклонялися синтоїстським святиням. Усіх, хто не корився цій вимозі, кидали до в'язниці та вбивали. Корейських християн, які тікали в Маньчжурію в пошуках релігійної свободи, масово піддавали жорстоким убивствам. Такі заходи проти корейського християнства посилювалися з наближенням закінчення війни.

Італія вступила в змову з Німеччиною, яка перебувала на боці сатани, як одна з держав Осі. Муссоліні підтримував католицизм як державну релігію, маючи намір використати його з власною метою: із допомогою католицької церкви він прагнув забезпечити єдність народу, відданого фашистському режиму, виступаючи таким чином проти Божого провидіння відновлення. На цій підставі ми можемо віднести Німеччину, Японію й Італію часів Другої світової війни до країн, що перебувають на боці сатани.

4.3.4. Провіденційна роль трьох держав на стороні Бога та на стороні сатани

Однією з цілей Другої світової війни було виконання світової умови тангам на стадії росту для відновлення Трьох Божих Благословень, які залишилися невиконаними за часів Ісуса. Три Божих Благословення не здійснилися внаслідок гріхопадіння трьох істот: Адама, Єви й архангела. Тому й у відновленні Трьох Благословень повинні були брати участь три дійові особи, які відігравали відповідні ролі. Так, у провидінні духовного спасіння Бог відновив Три Благословення на духовному рівні з допомогою об'єднаних зусиль воскреслого Ісуса, як другого Адама, Святого Духа, у ролі Єви (Христологія 4.1), та архангелів. Відповідно, під час Другої світової війни три країни на стороні Бога, які представляли Адама, Єву й архангела, воювали проти трьох країн на стороні сатани, які також представляли Адама, Єву й архангела. Перемога країн на стороні Бога означала б виконання світової умови тангам для відновлення Трьох Благословень на стадії росту. Сатана, який знав про це провидіння, випередив Бога: об'єднав на своїй стороні три нації, які представляли Адама, Єву і архангела, і кинув їх в атаку на країни Божої сторони.

Сполучені Штати, держава чоловічого типу, символізували Адама на стороні Бога. Англія, країна жіночого типу, представляла Єву на стороні Бога. А Франція, яка належала до проміжного типу, символізувала архангела на стороні Бога. На стороні сатани стояли: Німеччина, країна чоловічого типу, яка символізувала Адама, Японія, країна жіночого типу, яка символізувала Єву, та Італія, країна проміжного типу, яка символізувала архангела. У Першій світовій війні, на стадії формування, ці три позиції Божої сторони представляли Сполучені Штати, Англія і Франція, а такі ж позиції на стороні сатани посідали Німеччина, Австро-Угорщина й Туреччина.

Радянський Союз, держава сатанинської сторони, у Другій світовій війні приєднався до сторони Бога. Як це стало можливим? Коли середньовічне суспільство Західної Європи з папою на чолі не виконало своєї провиденційної мети, Бог був змушений розділити його на два світи згідно зі світоглядами двох типів — Каїна та Авеля, що пізніше привело до утворення комуністичного і демократичного світів. Проте як феодалізм, так і абсолютна монархія та імперіалізм стали перешкодою на шляху розвитку сторони Бога. При цьому вони стали перешкодою і на шляху сатанинської сторони. Тому сторона Бога і сторона сатани об'єднали свої зусилля з

метою зруйнувати феодальне суспільство, а пізніше — абсолютну монархію та імперіалізм.

Так само як Боже провидіння розвивається в рамках свого часу, зусилля сатани, спрямовані на створення світу не за Принципом як спотвореної подоби ідеального світу, також пов'язані з вимогами часу. З цієї причини, коли старий суспільний устрій перешкоджає утворенню прогресивного суспільства, сатана вступає в боротьбу за його знищення, навіть якщо цей устрій відповідає його цілям.

Виходячи з цієї історичної тенденції, фашизм став перешкодою на шляху обох сторін. Провидіння відновлення шляхом тангам вимагало, щоб Бог дозволив стороні сатани тимчасово утворити комуністичний світ. Тому Радянський Союз у Другій світовій війні міг приєднатися до країн Божої сторони, щоб розгромити фашизм і потім швидкими темпами побудувати комуністичну державу. Проте відразу після закінчення Другої світової війни демократичний і комуністичний світи відокремились, немов вода і масло.

4.3.5. Провіденційні причини Другої світової війни

Розгляньмо внутрішні, провіденційні причини Другої світової війни. По-перше, ця війна була зумовлена необхідністю виконати світову умову тангам на стадії росту для відновлення Трьох Благословень Бога. Через гріхопадіння Адам не зміг створити ідеальний світ, у якому втілилися б Три Божих Благословення. Це завдання повинен був виконати Ісус, посланий Богом як другий Адам. Однак ідеал Бога був утілений тільки на духовному рівні, тому що через невіру іудейського народу Ісус помер на хресті. Оскільки сатана намагається втілити спотворену подобу ідеального Божого світу, випередивши Бога, на завершальному етапі історії неминучо є поява світу не за Принципом на чолі з антитипом Ісуса на стороні сатани, — світу, який є подобою втілення Трьох Благословень на стадії росту. Божа сторона повинна взяти гору над цим світом і таким чином виконати умову тангам світового масштабу на стадії росту, що необхідно для відновлення ідеального світу, у якому втіляться Три Благословення з Богом у центрі.

Антитипом Ісуса на стороні сатани був Гітлер. Хоча мета Гітлера була прямо протилежною до мети Ісуса, певні особливості їхнього життя збігалися: великі ідеї, самотнє життя, трагічна смерть і знищення тіла після смерті. Гітлер, який поклав початок Другій світовій війні, був антитипом Адама на стадії росту. Він імітував досягнення Першого Благословення — досконалості особистості і, впроваджу-

ючи в життя ідеї пангерманізму, створив хибний еталон Другого Благословення — примноження дітей. Здійснювана ним політика світового панування сприяла досягненню зовнішньої видимості Третього Благословення — володарювання над світом творіння. Отже, Гітлер побудував світ не за Принципом, де в спотвореному вигляді були втілені Три Благословення на стадії росту. Таким чином, для відновлення ідеального світу Трьох Благословень сторона Бога повинна була виконати умову тангам світового масштабу на стадії росту, здобувши перемогу в Другій світовій війні.

Друга провіденційна причина війни полягала в тому, що людям на стороні Бога слід було подолати другу спокусу Ісуса на світовому рівні. Тому у світлі значення трьох спокус Ісуса зрозуміло, що Божій стороні було необхідно виконати світову умову тнагам для відновлення Другого Божого Благословення, для чого було необхідно здобути перемогу в Другій світовій війні. Так само як Ісус заклав основу для відновлення дітей, подолавши другу спокусу в пустелі, світ на боці Бога повинен був закласти основу світового масштабу для демократії на стадії росту, здобувши перемогу в Другій світовій війні.

По-третє, мета Другої світової війни полягала у створенні основи на стадії росту для відновлення влади Бога. Завдяки перемозі Божої сторони в Першій світовій війні демократичний світ забезпечив собі основу на стадії формування. Працюючи над створенням світу типу Каїна, сторона сатани також скористалася занепадом царського абсолютизму під час Першої світової війни і заклала основу на стадії формування для комуністичного світу. Друга світова війна призвела до остаточного розмежування двох світів, демократичного і комуністичного, кожен із яких заклав свою основу на стадії росту ще до поділу світу наприкінці війни. З побудовою основи на стадії росту для демократичного світу було відновлено основу на стадії росту для Божої влади.

4.3.6. Результат Другої світової війни з провіденційної точки зору

Перемога сторони Бога в Другій світовій війні дала змогу створити умову тангам на стадії росту для світового відновлення Трьох Божих Благословень. Ця перемога означала подолання другої спокуси Ісуса на світовому рівні, що забезпечило виконання світової умови тангам для відновлення Другого Божого Благословення. І нарешті, завдяки цій перемозі було закладено основу на стадії

росту для демократичного світу і таким чином установлено світову основу на стадії росту для відновлення влади Бога.

Якщо Гітлер був антитипом Ісуса, то Сталін був антитипом Господа Другого пришествя на стороні сатани. Виходячи з принципу відновлення шляхом тангам, крах Гітлера і його країни, а також ріст та зміцнення світової комуністичної основи на чолі зі Сталіним означали, що епоха створення духовного царства з воскреслим Ісусом у центрі завершилася і настав час побудувати нове небо й нову землю (Об'яв. 21:1—7) з Господом Другого пришествя в центрі.

Отже, наприкінці Другої світової війни розпочалася стадія росту в промислі Другого пришествя Господа. Тому багато християн почали отримувати одкровення про повернення Христа та посилювався вплив духовного світу, що проявилось в появі численних духовних феноменів в усьому світі. Відтоді в традиційних релігіях почалися безлад і розкол; суть духовного життя там поступово втрачалася. Ці ознаки останніх днів проявляються у зв'язку із завершальним етапом Божого провидіння, спрямованого на об'єднання всіх релігій на основі нового й остаточного прояву істини.

4.4. Третя світова війна

4.4.1. Чи є неминучою Третя світова війна?

Оскільки прабатьки людства були створені Богом і оскільки Він Сам дав їм благословення на те, щоб володарювати над світом творіння, Він був змушений допустити, щоб сатана, діючи через грішних людей, побудував свій світ не за Принципом, де це благословення втілене в спотвореному вигляді. Здійснюючи Своє провидіння, Бог ішов услід за сатаною, щоб відвоювати в нього Свій світ. На завершальному етапі історії людства сторона сатани і сторона Бога прагнутимуть установити своє панування над світом; звідси протистояння двох світів, демократичного і комуністичного. Отже, неминучість світових війн, які мали спочатку спричинити цілковите розмежування, а потім об'єднання цих двох світів, є очевидною.

Провіденційною метою Першої і Другої світових воєн був поділ земної кулі на комуністичний та демократичний блоки. Проте згодом має відбутися ще один світовий конфлікт із метою об'єднання двох світів. Цим конфліктом буде Третя світова війна; вона неминуча, однак є два можливих способи її ведення.

Перший полягає в тому, щоб підкорити сторону сатани силою зброї і в такий спосіб об'єднати світ. Однак ідеальний світ, у якому

людство жило б у радості, не може виникнути внаслідок перемоги над ворогом у збройному протистоянні. Урешті-решт необхідно домогтися внутрішнього підкорення сатанинського світу, щоб усі люди примирилися та могли розділити щиру радість, яка торкається глибини сердець. Щоб виконати це завдання, повинна виникнути досконала ідеологія, здатна задовольнити бажання первісної природи людини.

Інший спосіб ведення війни — це шлях винятково внутрішньої, ідеологічної боротьби без застосування зброї, результатом якої повинно бути підкорення світу сатани та негайне об'єднання. Люди — розумні істоти, тому досконалий об'єднаний світ буде встановлений, коли вони зрештою навчаться поступатися один одному і, візьмуть участь у раціональному процесі об'єднання. Якої форми набуде війна насправді, залежить від того, чи виконає людина свою частку відповідальності.

Звідки прийде ідеологія, необхідна для розв'язання цього конфлікту та побудови єдиного ідеального світу? Зрозуміло, що її виникнення не можна чекати в комуністичному світі, оскільки він ґрунтується на світогляді типу Каїна, який перешкоджає розвитку внутрішнього аспекту первісної природи людини. Безперечно, ця ідеологія повинна прийти з демократичного світу, в основі якого світогляд типу Авеля. Проте жодна з ідеологій, які існують сьогодні в демократичному світі, не здатна взяти гору над комуністичною, і це безперечний історичний факт. Тому в демократичному світі повинна з'явитися нова ідеологія.

Для появи нової ідеології необхідний новий прояв істини. Він є суттю світогляду типу Авеля та наріжним каменем демократії. Як це вже траплялося в ході історії, зародившись, ця істина може вступити в конфлікт зі старими уявленнями про істину, яким вірило багато людей. Тому навіть у самому демократичному світі відбувається поділ на два табори, які, подібно до Каїна та Авеля, вступають у конфлікт один з одним. Коли ж нова істина закладе переможну основу в демократичному світі і потім підкорить комуністичну ідеологію, об'єднання світу з основою на одній істині буде досягнуте.

Сатані був відомий Божий план об'єднання світу на основі однієї істини, тому він, прагнучи згуртувати людство навколо себе, подав людям її хибну подобу — діалектичний матеріалізм. Це вчення викреслює існування духовної реальності і дає пояснення причин та законів існування Всесвіту виключно на основі матеріалістичної логіки. Заперечуючи існування Бога, діалектичний матеріалізм

заперечує й реальність сатани. Так, пропагуючи діалектичний матеріалізм, сатана, вступаючи в суперечність із самим собою, заперечує саме своє існування. Сатані добре відомо, що наприкінці людської історії його владі прийде кінець і йому перестануть служити. Припускаючи це, він готовий заперечувати існування Бога навіть ціною власної жертви. Це стало духовною передумовою для розвитку діалектичного матеріалізму. Таким чином, доти, доки демократичний світ не отримає істину, здатну спростувати цю сатанинську доктрину, він залишатиметься вразливим і буде змушений лише оборонятися від нападок сатани. Саме в цьому полягає провіденційна причина, з якої в останні дні історії посланець від Бога повинен проголосити нове слово досконалої істини.

4.4.2. Провіденційний огляд Третьої світової війни

Третя світова війна — це останній конфлікт у провидінні відновлення, за допомогою якого Бог має намір побудувати ідеальний світ, підкоривши комуністичний світ демократичному. Напередодні Першої світової війни країни Божої сторони розширили сферу свого політичного та економічного впливу за рахунок колонізації, що сприяло просуванню провидіння відновлення. До кінця війни ці країни заклали основу світового масштабу на стадії формування для становлення демократії. У Другій світовій війні ними була закладена світова основа на стадії росту для демократії, що зміцнило демократичний світ. У ході Третьої світової війни стороні Бога слід сформуванню світогляд типу Авеля на стадії завершення, ґрунтуючись на новій істині, і завершити створення світової основи для демократії на стадії завершення. Потім сторона Бога поведе за собою все людство до створення єдиного світу. Насамкінець слід зазначити, що Третя світова війна — це остання війна на кінцевому етапі історії, у якій Божою стороною відновлює горизонтально за допомогою тангам усе, що було захоплено сатаною протягом трьох стадій історичного шляху провидіння відновлення, яке продовжувалося через невиконання Божої волі.

4.4.3. Провіденційні причини Третьої світової війни

Вище вже пояснювалося, що від частки відповідальності людей, які беруть участь у Божому провидінні, залежить той факт, стане Третя світова війна збройним конфліктом чи вона завершиться в ідеологічній боротьбі. Безумовним залишається лише те, що цей

світовий конфлікт неминучий. У чому полягають внутрішні провіденційні причини Третьої світової війни?

По-перше, у необхідності виконати світову умову тангам на стадії завершення для відновлення Трьох Благословень Бога. Оскільки через невіру людей Ісус зміг завершити провидіння відновлення лише на духовному рівні, йому необхідно повернутися на землю, щоб відновити світ Трьох Божих Благословень як духовно, так і фізично. Та через те, що сатана створює спотворену подобу ідеального Божого світу, випереджаючи Бога, на завершальному етапі історії неминучою є поява світу не за Принципом на чолі з антитипом Господа Другого пришествя на стороні сатани, — світу, у якому відновлення Трьох Божих Благословень здійснюється в спотвореному вигляді. Сторона Бога несе відповідальність за те, щоб здобути перемогу над цим сатанинським світом і тим самим на стадії завершення виконати світову умову тангам для відновлення ідеального світу, у якому Три Благословення втіляться з Богом у центрі. Це відбудеться завдяки Третій світовій війні.

Антитипом Господа Другого пришествя на стороні сатани був Сталін, якому поклонялися, оскільки він здійснив подобу Першого Благословення — досконалості особистості. Пропагуючи солідарність робітників і селян у їхньому протистоянні до демократичного світу, він домігся спотвореного втілення Другого Благословення, яке означало примноження дітей. Політика світового комуністичного панування сприяла досягненню зовнішньої видимості Третього Благословення — володарювання над світом творіння. Сталін установив комуністичний світ, у якому Три Благословення Бога були втілені в спотвореному вигляді. Нам необхідно зрозуміти, що комуністичний світ є світом не за Принципом, спотвореною подобою світу Божого ідеалу, — світу з основою на засадах взаємозалежності, спільного правління та загальної етики, центром яких є Бог.

По-друге, Третя світова війна має відбутися, щоб люди на стороні Бога змогли подолати третю спокусу Ісуса на світовому рівні. Тому у світлі значення трьох спокус Ісуса зрозуміло, що Божій стороні необхідно виконати умову тангам для відновлення Третього Божого Благословення на світовому рівні, для чого потрібно здобути перемогу в Третій світовій війні. Ісус створив основу для відновлення володарювання над світом творіння шляхом подолання третьої спокуси в пустелі. Сторона Бога повинна відновити володарювання людини над світом творіння, здобувши перемогу в Третій світовій війні.

По-третє, Третя світова війна необхідна для створення основи на стадії завершення для відновлення влади Бога. Сторона Бога повинна виграти війну, щоб зруйнувати комуністичний світ і повністю повернути владу Богу. Тоді ідеальний світ буде встановлений на основі ідеології Чонджу.

4.4.4. Результат Третьої світової війни з провиденційної точки зору

На початку історії Бог мав намір завершити Своє провидіння в сім'ї Адама, діючи через Авеля й Каїна. Проте Каїн убив Авеля, давши початок гріховній історії людства. Щоб відновити це шляхом тангам, Бог розпочав промисел розділення добра і зла на індивідуальному рівні, а потім розвивав його на рівні сім'ї, роду, суспільства, народу і країни. Зараз настав час, коли Бог здійснює цей промисел на світовому рівні. Бог має намір відновити за допомогою тангам увесь шлях провидіння, який було тричі продовжено. Ось для чого необхідно здобути перемогу в трьох світових війнах, які є заключними промислами провидіння відновлення. На початку, піддавшись спокусливим словам сатани, прабатьки людства втратили зв'язок шімджон із Богом. Через внутрішнє, духовне, і зовнішнє, фізичне, гріхопадіння вони успадкували родовід сатани. Тому провидіння відновлення завершиться тільки після того, як усі грішні люди за допомогою Божого Слова життя відновлять свій шімджон у стосунках із Богом та отримають і духовне, і фізичне спасіння, повернувшись до родоводу Бога (Мойсей та Ісус 3.3.2).

Перемога сторони Бога в трьох світових війнах повністю відновить за допомогою тангам усі ці аспекти провидіння відновлення і відкріє шлях у первозданний ідеальний світ, якого прагнув Бог упродовж усієї історії людства від часу гріхопадіння.

Глава 6

Друге пришествя

Ісус ясно сказав, що він повернеться (Матв. 16:27). Але він також сказав, що ніхто не знає про день той і годину, ні ангели небесні, ні навіть він сам (Матв. 24:36). Тому дотепер безглуздя уважалися навіть намагання дізнатися, коли, у який спосіб і де з'явиться Господь.

Однак зі слів Ісуса «...Лише Сам Отець [знає]» (Матв. 24:36) — і вірша «*Бо не чинить нічого Господь Бог, не виявивши таємниці Своєї Своїм рабам пророкам*» (Ам. 3:7) — можна зробити висновок, що всезнаючий Бог обов'язково відкриє деяким пророкам усі таємниці Другого пришествя Господа до того, як воно відбудеться.

Ісус сказав, що Господь прийде немов «злодій» (Об'яв. 3:3), але з іншого боку в Біблії написано, що він не прийде як злодій до синів світла і дня (1 Сол. 5:4—6). Розмірковуючи над подіями, які супроводжували перший прихід Ісуса, можна зрозуміти, що до священників та книжників, які перебували в темряві, Ісус прийшов як злодій, тоді як сім'ї Івана Хрестителя, яка перебувала у світлі, Бог дав чітке одкровення про його народження. Коли Ісус народився, Бог повідав про це трьом мудрецам зі Сходу, Симону, Анні й пастухам. Ісус сказав: «*Уважайте ж на себе, щоб ваші серця не обтяжувалися ненажерством та п'янством і життєвими клопотами, і щоб день той на вас не прийшов несподівано, немов сітка; бо він прийде на всіх, що живуть на поверхні всієї землі. Тож пильнуйте, і кожного часу моліться, щоб змогли ви уникнути всього того, що має відбутись, та стати перед Сином Людським!*» (Лук. 21:34—36). Із цих слів зрозуміло, що місце, час і спосіб його повернення будуть відкриті віруючим, які перебувають у світлі, щоб вони змогли підготуватися до дня Другого пришествя.

Історія провидіння відновлення дає немало прикладів того, як Бог незмінно відкриває пророкам Свої наміри, даючи їм одкровення. Свідченням цього є суд потопом часів Ноя, руйнування Содому

й Гомори, народження Ісуса. Отже, очевидно, що Бог передасть одкровення про Друге пришествя Господа через віруючих, які перебувають у світлі, тим людям, у кого є вуха, щоб чути, і очі, щоб бачити, як говориться в Біблії: *«І буде останніми днями, говорить Господь: Я виллю від Духа Свого на всяке тіло, і будуть пророкувати сини ваші та ваші доньки, юнаки ж ваші бачити будуть видіння, а старим вашим сни будуть снитися»* (Дії 2:17).

Розділ 1

Коли повернеться Христос?

Час Другого пришествя Господа ми називаємо останніми днями. Як уже пояснювалося в главі «Есхатологія», сьогодні ми живемо в останні дні, а це означає, що настав час повернення Христа. З історії провидіння відновлення видно, що Ісус прийшов наприкінці двохтисячолітньої епохи провидіння відновлення, епохи Старого Заповіту. За принципом відновлення шляхом тангам, Другого пришествя Христа слід чекати через дві тисячі років від початку епохи продовження провидіння відновлення, епохи Нового Заповіту, яка була необхідна для відновлення шляхом тангам попереднього періоду на основі субстанційної ідентичності часу.

Як уже докладно розглядалося, невдовзі після поразки Німеччини й кайзера, антитипу Адама на боці сатани, у Першій світовій війні, Сталін, антитип Господа Другого пришествя на боці сатани, прийшов до влади та побудував комуністичний світ (Приготування 4.2.4). Це означало, що підійшов час, коли Христос повертається на землю, щоб відновити шляхом тангам світ, в основі якого лежить ідеологія взаємозалежності, спільного правління та загальної етики. З цього належить зробити висновок, що період Другого пришествя розпочався невдовзі після закінчення Першої світової війни.

Розділ 2

У який спосіб повернеться Христос?

2.1. Погляди на Біблію

Враховуючи інтелектуальний та духовний рівень людей, Бог давав їм підказки на майбутнє, і через символи й притчі навчав усіх

важливих небесних принципів (Іван. 16:25), аби люди, які жили в ту чи іншу епоху, у тому чи іншому середовищі, могли вільно зрозуміти, які вимоги ставило перед ними провидіння їхнього часу. Той факт, що Бог використовував символи й притчі, які знайшли своє відображення в Біблії, неминуче наближав до виникнення суперечливих тлумачень. У цьому полягає головна причина розколу церкви. Тому при тлумаченні Біблії найважливішим питанням є те, з якої точки зору її розглядати.

Для прикладу візьмемо Івана Хрестителя. Оскільки дві тисячі років ми читали Біблію, переконані в тому, що Іван Хреститель виконав свою відповідальність, складається враження, що Біблія доводить цю думку. Та якщо проаналізувати її з іншої точки зору, то можна побачити, що насправді Іван Хреститель не зміг виконати свою відповідальність (Месія 2.3).

Аж до цього часу багато хто з нас читав Біблію, уже маючи сформовані уявлення про те, що Господь прийде на хмарах у супроводі знамень та чудес. Якщо дотримуватися буквального тлумачення біблійних слів, можна подумати, що Біблія справді підштовхує нас до такого висновку. Проте для наукового складу розуму сучасної людини абсолютно неприйнятною є думка про те, що Господь прийде на хмарах. Щоб зрозуміти істинне значення таких віршів, потрібно знову подивитися на Біблію з іншої точки зору.

Цей новий погляд ми виявили завдяки дослідженням віршів про Івана Хрестителя. Пророк Малахія передбачив, що перед приходом Месії з'явиться Ілля (Мал. 4:5). Тому багато євреїв вірило, що Ілля, який піднявся на небо у вогняній колісниці, спуститься в такий самий спосіб, і з нетерпінням чекали дня, коли це станеться. Однак, на противагу цим очікуванням, Ісус з упевненістю заявив, що Ілля — це Іван Хреститель, син Захарії (Лук. 1:13; Матв. 11:14). Якщо вірити свідченню Ісуса, то повернення Іллі зовсім не мало статися дивовижним чином через його сходження з небес, як сподівався єврейський народ; насправді воно відбулося з народженням Івана Хрестителя. Так само багато християн аж до сьогоднішнього дня вірять, що Ісус повернеться на хмарах. Проте повернення Іллі в образі Івана Хрестителя не дає нам жодних підстав заперечувати можливість повернення Христа через його народження на землі, як це було при першому пришестві. У такому разі з'являється необхідність ще раз уважно вивчити біблійні записи про Друге пришествя з цієї нової точки зору.

За часів першого пришествя Христа багато освічених людей Ізраїлю думали, що Месія народиться в іудейському місті Вифлеємі

в роду Давида (Матв. 2:5—6). Проте, безперечно, багато євреїв, читаючи пророцтва Даниїла, вірили в прихід Месії на хмарах: «Я бачив у видіннях ночі, аж ось разом з небесними хмарами йшов ніби Син Людський...» (Дан. 7:13). Тому навіть після того, як Ісус помер на хресті, серед іудеїв виник антихристиянський рух, який стверджував, що Ісус не може бути Месією, бо був народжений у плоті. Апостол Іван називав його прибічників антихристами: «*Бо в світ увійшло багато обманців, які не визнають Ісуса Христа, що прийшов був у тілі. Такий то обманець та антихрист!*» (2 Іван. 1:7).

Деякі дослідники стверджують, що пророцтво Даниїла стосується Другого пришестя Господа. Проте, як видно зі слів Біблії, в епоху Старого Заповіту Бог здійснював Своє провидіння відновлення для того, щоб остаточно досягти його мети з приходом Ісуса: «*Усі бо Пророки й Закон до Івана провіщували*» (Матв. 11:13) — і також: «*Бо кінець Закону Христос на праведність кожному, хто вірує*» (Рим. 10:4). Тому ніхто навіть уявити не міг Друге пришестя Месії доти, доки сам Ісус не почав говорити про своє повернення. Отже, цілком очевидно, що ніхто з євреїв часів Ісуса не міг думати, що пророцтво Даниїла стосується Другого пришестя Месії; вони вважали, що в ньому міститься передбачення того, що станеться за першого — і єдиного — пришестя Господа.

Усупереч очікуванням багатьох глибоко віруючих євреїв, що ґрунтувалися на Писанні, Ісус не спустився з хмар, а був народжений у плоті. Отже, нам слід переглянути Біблію, допускаючи можливість того, що Друге пришестя Христа станеться так само, як і першого разу.

2.2. Повернення Христа відбудеться через його народження на землі

Ісус залишив нам пророцтва про те, що станеться під час його повернення: «...*Так буде Свого дня й Син Людський. А перше належить багато страждати Йому, і відцурається рід цей від Нього...*» (Лук. 17:24—25). Якщо Господь Другого пришестя справді прийде на хмарах небесних із Божою могутністю й славою під голосне сурмлення ангелів, як сказано в Біблії (Матв. 24:30—31), то чи не буде він із готовністю й почестями прийнятий людством, яким би грішним воно не було? Господь, який прийде в такий спосіб, не може бути скривджений та гнаний.

Чому ж тоді Ісус передбачав, що на Господа чекає така нещасна доля з його поверненням? Єврейський народ того часу, який

покладався на віщування Малахії (Мал. 4:5), з благоговінням чекав повернення з небес Іллі — вісника прийдешнього Месії. Замість цього Ісус, людина низького походження, прийшов як злодій і проголосив себе Месією, тоді як єврейський народ іще не чув жодної звістки про появу Іллі. Тому люди поставилися до Ісуса з презирством і почали переслідувати його (Месія 2.2). Розмірковуючи над цією ситуацією, Ісус передбачив, що під час Другого пришествя пильний погляд християн, які чекають на Месію, буде знову прикутий до неба. Тому вони найімовірніше почнуть переслідувати Христа Другого пришествя, який народиться в плоті та з'явиться несподівано, немов злодій (Об'яв 3:3). Вони осудять його, як еретика, як це було з Ісусом. Ось чому Ісус передбачав, що Господь постраждає і буде знехтуваний своїм поколінням. Це пророцтво може справдитися лише в тому разі, якщо Христос повернеться в плоті, а не з'явиться на хмарах.

Ісус сказав: *«Кажу вам, що Він їм незабаром подасть оборону! Та Син Людський, як прийде, чи Він на землі знайде віру?»* (Лук. 18:8). З наближенням останніх днів дедалі більше християн прагне розвинути в собі міцну віру. Чи можна припустити, що вони зневіряться настільки, що не можна буде знайти й проблисків віри під час Другого пришествя Господа в тому разі, якщо він спуститься з хмар небесних у супроводі голосного сурмлення ангелів і Божої слави? Отже, це пророцтво також не може справдитися, якщо Христос повернеться надприродним чином.

За часів Ісуса багато євреїв вірило, що Месія буде народжений у Вифлеємі і постане перед ними як цар (Матв. 2:6). Але вони вважали, що це станеться тільки після того, як із неба спуститься Ілля. Тим часом, хоча ніякого Іллі не було, парубок із Назарету, який виріс у сім'ї теслі, почав заявляти права на своє месіанство. Зрозуміло, що Ісусу було важко знайти серед євреїв хоча б одну людину, настільки віддану у вірі, щоб вона пішла за ним слідом, нехтуючи навіть смертю. Ісус побивався над таким станом речей, журячись через те, що щось схоже може повторитися, коли він повернеться. Він передбачав, що за Другого пришествя погляди віруючих знову будуть звернені до неба — у сподіванні на те, що Христос повернеться на хмарах. Отже, коли Ісус справді знову з'явиться на землі в образі людини, він не знайде й проблисків віри, як сталося під час його першого пришествя. Це пророцтво теж може здійснитися тільки у випадку, коли прийдешній Христос народиться на землі.

Деякі вчені тлумачать наведений вірш інакше; вони стверджують, що на долю віруючих в останні дні випадуть настільки тяжкі

випробування, що це призведе до втрати їхньої віри. Однак якщо навіть у процесі відновлення тяжкі випробування не можуть зупинити істинно віруючих, ще менш імовірно, що це станеться в останні дні, коли християни, як ніколи досі, прагнутимуть подолати вирішальні випробування! Природа віри полягає в тому, що чим більше випробувань та страждань ми зустрічаємо, тим наполегливіше ми шукаємо Бога і Його спасіння.

Одного разу Ісус сказав: «Багато хто скажуть Мені того дня: *Господи, Господи, хіба ми не Ім'ям Твоїм пророкували, хіба не Ім'ям Твоїм демонів ми виганяли, або не Ім'ям Твоїм чуда великі творили? І їм оголошу Я тоді: Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!*» (Матв. 7:22—23). Якщо віра християн настільки міцна, що вони здатні творити чудеса іменем Ісуса, то наскільки сильніше розгориться її полум'я, якщо Христос прийде на хмарах великої слави, наскільки з більшим прагненням вони почнуть тоді служити йому! Чому ж Ісус сказав, що відкине таких відданих християн, коли повернеться? І якщо він справді вчинить із ними в такий спосіб, то жоден віруючий не спасеться в останні дні. Ці слова також не зможуть справдитися, якщо Ісус прийде на хмарах.

У дні Ісуса, імовірно, було немало людей, чия велика віра давала їм змогу творити знамення й чудеса. Однак, вони вірили, що перед приходом Месії з небес має спуститися Ілля, і не знали, що в їхньому середовищі вже жив Ілля в образі Івана Хрестителя (Іван. 1:21). Тому вони не прийняли Ісуса як Месію та вигнали його зі свого суспільства, і він був змушений у скорботі залишити їх. Так само за Другого пришестя Христа ті християни, які чекають його появи на хмарах, неминуче відмовляться від нього, якщо він народиться на землі. Тоді, незважаючи на всі їхні заслуги у вірі, у Господа не буде іншого вибору, як тільки залишити їх, тому що вони чинять беззаконня.

Ціла низка пророцтв із глави 17 Євангелія від Луки, які стосуються останніх днів, не може збутися, якщо Христос повернеться на хмарах. Для них можна знайти пояснення, лише припустивши, що повернення Христа відбудеться через його народження на землі. Давайте дослідимо кожне з цих пророцтв докладніше.

1) «...Царство Боже не прийде помітно» (Лук. 17:20). Якщо Господь прийде на хмарах, то настання Царства Божого буде помітне для всіх. Воно прийшло на землю вже за першого пришестя з народженням Ісуса. Проте єврейський народ не зміг побачити його, оскільки, чекаючи повернення Іллі з небес, він не повірив в Ісуса. Так само за Другого пришестя Царство Боже прийде на землю з народженням Христа,

однак християни, які вважають, що він з'явиться на хмарах, не повірять Господу і тому не побачать цього довгоочікуваного Царства.

2) *«Божеє Царство всередині вас»* (Лук. 17:21). За часів Ісуса ті, хто першим повірив у нього і слідував за ним, уже створили Царство Боже в серці своїм. Оскільки Господь Другого пришестя буде народжений на землі, Царство Небесне й цього разу утвориться спочатку в серцях тих, хто, першим дізнавшись про нього, служитиме йому. У міру того як кількість таких людей буде зростати, утворюючи суспільство та формуючи державу, Царство Небесне поступово стане зовнішньою, видимою реальністю. Виходить, Ісус мав на увазі, що не втілить Царство Небесне миттєво, як це сталося б із його поверненням на хмарах.

3) *«Прийдуть дні, коли побажаєте бачити один з днів Сина Людського, та не побачите»* (Лук. 17:22). Якщо Христос спуститься на хмарах під звук сурми архангела, то кожен зможе побачити його. У такому разі хто захоче побачити день Сина Людського і не побачить? І все ж Ісус передбачав такий хід подій. За першого пришестя Ісуса день Сина Людського також настав на землі з його народженням, проте євреї, які не повірили в Христа, не змогли побачити його. За Другого пришестя день Сина Людського також настане з його народженням на землі, але багато християн, переконаних у пришесті Господа на хмарах, навіть побачивши Ісуса, не повірять у нього як у Месію. Хоча день Сина Людського вже прийде, вони будуть не в змозі побачити його.

4) *«І скажуть до вас: Ось тут, чи: Ось там, не йдіть, і за ним не біжіть!»* (Лук. 17:23). В останні дні християни, які досягли певного духовного рівня, можуть отримати одкровення: «Ти — Господь!». Якщо вони при цьому не знатимуть принципу, на підставі якого дається таке одкровення, то найімовірніше оголосять себе Господом Другого пришестя і стануть антихристами в часи Христа (Воскресіння 2.2.6). Тому ці слова Ісуса були застереженням для віруючих від того, щоб такі люди не ввели їх в оману.

5) *«Бо як блискавка, блиснувши, світить із одного краю під небом до другого краю під небом, так буде Свого дня й Син Людський»* (Лук. 17:24). Коли народився Ісус, звістка про появу на світ царя іудейського дійшла навіть до царя Ірода і схвилювала весь Єрусалим (Матв. 2:2—3). За часів Другого пришестя рівень розвитку засобів транспорту і зв'язку дасть змогу з блискавичною швидкістю поширити звістку про появу Христа від Сходу до Заходу.

6) *«І, як було за днів Ноевих, то буде так само й за днів Сина Людського»* (Лук. 17:26). Знаючи про неминучість суду потопом, Ной

закликав людей увійти в його ковчег, та вони не послухали його слів і всі загинули. В останні дні Христос повернеться на землю і буде кликати людей у свій ковчег істини. Проте християни, які вперто дивитимуться в небо, чекаючи його повернення на хмарах, не прислухаються до слів істини, проголошених на землі. Нехтуючи Господом як еретиком, ніхто з них, як і за часів Ноя, не зможе прийняти провіденційної волі.

7) *«Хто дбатиме зберегти свою душу, — той погубить її, а коли хто погубить, — той оживить її»* (Лук. 17:33). Чи повинен хтось ризикувати своїм життям, ідучи за Господом, якщо він прийде на хмарах слави під звук сурми архангела? Оскільки Ісус повернеться через своє фізичне народження, він виглядатиме еретиком в очах тих християн, які твердо переконані в його пришесті на хмарах. Тому послідовники Христа повинні бути готовими до того, щоб прийняти навіть смерть. Цей вірш означає, що якщо люди повірять Христу та підуть за ним слідом, ризикуючи при цьому навіть власним життям, то вони будуть жити. Якщо ж, навпаки, вони відійдуть під впливом мирських обставин, повстануть проти нього та відцураться його, то їх спіткає смерть.

8) *«Де труп, там зберуться й орли»* (Лук. 17:37). Так Ісус відповів на запитання учнів про те, де відбудеться його Друге пришестя. Ми пам'ятаємо, що хижі птахи спустилися на голуба й горлицю, які не були розсічені на вітварі Авраама (Бут. 15:11). Це показує, що сатана завжди шукає можливості захопити те, що не освячене. Відповідно, ми можемо пояснити значення цієї останньої відповіді Ісуса: так само як злі духи збираються навколо мертвих, щоб заволодіти ними, Господь — джерело життя — прийде в місце, сповнене життям. Таким чином, під своїми словами Ісус мав на увазі, що Господь з'явиться серед людей глибокої та щирої віри. Під час Другого пришестя Христа вони зберуться в одному місці, ведені багатьма духами (Воскресіння 2.3.2.2; 3.1; 3.2). Це якраз і буде царство життя, де з'явиться Господь. Ісус народився в середовищі обраного народу, який шанував Бога найщиріше. Та навіть серед обраного народу він постав як Месія насамперед для тих із них, чия віра була настільки міцна, що вони були готові піти за ним слідом та стати його учнями.

Оскільки Христос Другого пришестя буде народжений на землі, у Біблії говориться: *«І дитину вродила вона чоловічої статі, що всі народи має пасти залізним жезлом. І дитина її була взята до Бога, і до престолу Його»* (Об'яв. 12:5). Залізний жезл тут означає Слово Бога, яким Господь буде судити грішний світ і відновлюватиме Царство Небесне на землі. Раніше ми докладно пояснювали (Есхатологія 3.2.2),

що суд вогнем — це суд язиком, тобто суд Словом (Як. 3:6). Тому Слово Ісуса, яким в останні дні судитиметься людина (Іван. 12:48), — це те ж Слово, за допомогою якого небо й земля будуть піддані судовому вогню (2 Пет. 3:7), і це дихання Господа, яке вб'є беззаконників (2 Сол. 2:8). Слово Ісуса називається також «жезлом Його уст» і «віддихом губ Його» (Іс. 11:4). Воно символізується залізним жезлом: *«І буде пасти їх залізним жезлом; вони, немов глиняний посуд, розсиплються»* (Об'яв. 2:27).

У вірші мовиться про дитину чоловічої статі, народжену жінкою і взяту до Бога на Його престол. Хто з народжених жінкою гідний обіймати Божий престол і керувати всіма народами Божим Словом? Це може бути тільки Христос Другого пришестя, який народиться на землі як Цар Царів і побудує на ній Царство Небесне. На початку Євангелія від Матвія є запис про чотирьох жінок у родоводі Ісуса, які вчинили перелюб (Матв. 1:3, 5—6). Це говорить про те, що спаситель людства, який приходить для спасіння всіх нащадків грішного роду, повинен бути народжений як безгрішна людина, яка походить із грішного роду. Багато християн думає, що жінка в зазначеному вище вірші символізує церкву. Вони не можуть його тлумачити по-іншому, бо очікують Христа Другого пришестя з хмар. Тому під *«останком насіння її»* (Об'яв. 12:17) мають на увазі віруючих, які завдяки вірі в Ісуса мають його свідоцтво і виступають як названі діти Бога (Рим. 8:23).

Деякі християни вірять, що Друге пришестя Христа відбувається через сходження Святого Духа (Дії 8:15—17), коли Ісус поселяється в серцях людей (Іван. 14:20). Проте Ісус перебував у серцях відданих віруючих від часу свого воскресіння і сходження Святого Духа в день П'ятидесятниці (Дії 2:4). Якщо це дійсно було Друге пришестя, тоді воно вже відбулося дві тисячі років тому.

Крім того, деякі християнські церкви навчають, що Ісус повернеться як дух. Однак Ісус з'явився перед своїми учнями на третій день після свого воскресіння з мертвих у тому ж вигляді, як і за життя на землі (Матв. 28:9). Відтоді він вільно приходив до багатьох християн, які досягли високого духовного рівня, і давав їм свої настанови. Це свідчить про те, що таке Друге пришестя відбулося вперше дві тисячі років тому. Якщо розуміти духовне повернення Ісуса як Друге пришестя, то немає причин очікувати його як історичний день здійснення наших найзаповітніших надій.

Незважаючи на те, що учні Ісуса часто зустрічалися з його духовним «я» після воскресіння, вони продовжували чекати на Друге пришестя. Напрошується висновок, що вони не чекали появи Ісуса

в духові під час його Другого пришествя. Наприклад, коли, явившись духовно Івану, Ісус сказав йому: «*Так, незабаром прийду!*», Іван відповів: «*Амінь. Прийди, Господи Ісусе!*» (Об'яв. 22:20). З цих слів зрозуміло, що Ісус та Іван чітко усвідомлювали різницю між духовною появою Ісуса та Другим пришествям, і це означає, що Христос Другого пришествя не повернеться як дух, а народиться на землі, як це було під час його першого пришествя.

Як докладно розповідалося в «Принципі творення», Бог створив як нематеріальний, так і матеріальний світи, потім Він створив людей, давши їм і духовний, і фізичний аспекти, щоб за Його благословенням вони володарювали над двома світами. Проте через гріхопадіння Адама люди втратили право бути володарями цих двох світів. Унаслідок цього творіння було позбавлене своїх істинних господарів і «*все разом зідхає й разом мучиться аж досі, очікуючи з'явлення синів Божих*», здатних керувати ним із турботою (Рим. 8:19–22). Ісус, досконалий Адам, який прийшов як повноцінний володар двох світів (1 Кор. 15:27), намагався «прищепити» від себе віруючих (Рим. 11:17), поєднавши їх таким чином із собою, щоб вони теж усі стали володарями світу творіння.

Однак, коли євреї повстали проти Ісуса, Бог був змушений віддати його тіло сатані, що стало умовою спокути для відновлення євреїв та всього людства. Оскільки фізичне тіло Ісуса було віддане до рук сатани, фізичне спасіння залишилося незавершеним. Ісус залишив цей земний світ з обіцянкою повернутися та завершити спасіння, здійснене тільки духовно (Месія 1.4). При цьому на землі ще не було жодної людини, яка б досягла досконалості і духовно, і фізично, стала володарем нематеріального та матеріального світів і привела їх до гармонії. У цьому полягає причина того, що Христос не може повернутися лише в духовному тілі. Як і за першого пришествя, йому слід прийти в образі людини та досягти духовної і фізичної досконалості. Потім, «прищепивши» від себе все людство як духовно, так і фізично, він повинен буде поєднати всіх із собою (Рим. 11:17) та направити шляхом досконалості духу і плоті й володарювання над нематеріальним та матеріальним світами.

Передбачалося, що Ісус відновить Царство Небесне на землі, стане Істинним Батьком усього відновленого людства і Царем цього Царства (Іс. 9:6; Лук. 1:31–33). Проте через невіру єврейського народу він не зміг виконати цю волю Бога і пішов на хрест, пообіцявши згодом повернутися та обов'язково виконати її. Відповідно до цього під час Другого пришествя Христос знову несе відповідальність за створення Царства Небесного на землі і за те, щоб стати Істинним

Батьком людства та Царем. Тому Христос Другого пришествия має бути народжений на землі, як це було за його першого пришествия.

Спокута гріхів можлива тільки впродовж земного життя (Творення 6.3.2), тому для спокути наших гріхів Ісус повинен був прийти на землю в плоті. Але спасіння, яке Ісус приніс через розп'яття, обмежене духовним виміром. Воно не звільняє нас від первородного гріха, який передавався через наші фізичні тіла та як і раніше залишається в нас. Тому Христос повинен повернутися, щоб спокутати первородний гріх та завершити спасіння людей на фізичному рівні. Оскільки Христос не може досягти цієї мети, маючи лише духовне тіло, він повинен прийти у фізичному тілі, як і під час першого пришествия.

Таким чином ми приходимо до чіткого розуміння того, що повернення Христа не буде духовним, а здійсниться фізично, так само як перше пришествя. Навіть беручи до уваги гіпотезу про те, що Христос повернеться духовно, не можна не відчувати подив від думки, що дух, який існує поза часом та простором і доступний тільки сприйняттю духовних чуттів, може сидіти на матеріальній хмарі. З іншого боку, якщо Другому пришествю призначено відбутися через появу Христа в плоті на хмарі, тоді виникає запитання, як він утримається в повітрі? І як визначити місце його перебування до його появи? Можливо, деякі люди почнуть заперечувати проти такої постановки питання, стверджуючи, що для всемогутнього Бога немає нічого неможливого. Проте Бог не може ігнорувати встановлені Ним Самим закони й принципи. Крім того, немає жодної потреби в тому, щоб Бог здійснював Своє провидіння всупереч цим принципам: змушував Христа, який повинен прийти в плоті, як звичайна людина, перебувати в позаземному просторі, щоб потім прийти на хмарах. Отже, розглянувши всі наведені вище аргументи, не залишається жодного сумніву, що Друге пришествя Христа відбудеться з його народженням у плоті на землі.

2.3. Яке значення вірша, у якому говориться про повернення Христа на хмарах?

Оскільки повернення Христа відбудеться з його народженням на землі, доцільно з'ясувати, що означають біблійні пророцтва про пришествя Господа на хмарах. Щоб відповісти на це запитання, необхідно передусім зрозуміти, що мається на увазі під хмарами.

Подивившись на такі слова з Біблії: *«Ото Він із хмарами йде, і побачить Його кожне око, і ті, що Його прокололи були, і всі племена*

землі будуть плакати за Ним. Так, амінь!» (Об'яв. 1:7), стає зрозуміло, що кожен буде мати можливість побачити Христа, коли він повернеться. Після розп'яття Ісуса тільки святий Степан, який прийняв мученицьку смерть, і деякі глибоко віруючі, духовно відкриті християни змогли побачити Ісуса, який стояв праворуч від Бога (Дії 7:55). Якщо Ісусу судилося прийти з духовного світу як духу, то лише ті віруючі, у яких відкрився духовний зір, будуть здатні побачити його, тобто не кожне око побачить Христа, коли він повернеться. Отже, треба розуміти: в Біблії говориться, що кожний побачить Христа, оскільки він повернеться в плоті.

Оскільки фізичне тіло не може сидіти на хмарах, напрошується висновок, що хмари в цьому вірші символізують щось інше. В уривку, що розглядається, також ідеться про те, що навіть ті, хто проколов Ісуса, побачать його повернення. Нам відомо, що ними були римські солдати, та насправді ніхто з них не зможе побачити повернення Господа, тому що для цього вони повинні воскреснути. Проте в Біблії сказано, що тільки святі, які беруть участь у першому воскресінні, зможуть воскреснути за появи Христа. Інші ж померлі воскреснуть тільки через тисячу літ царювання Христового (Об'яв. 20:4–5). Тому слова: *«ті, що Його прокололи були»* — це метафоричне посилення на інших людей, а не на римських солдатів. Насправді ці слова стосуються християн часів Другого пришестя, які міцно триматимуться за свою віру в те, що Ісус повернеться на хмарах. Коли всупереч їхнім сподіванням Ісус повернеться на землю в плоті, вони не впізнають його та почнуть переслідувати. Якщо слова: *«ті, що Його прокололи були»* — це метафора, тоді й хмари в цьому вірші також мають символічне значення.

Що насправді символізують хмари? Хмари утворюються в результаті випаровування брудної води із землі. У Біблії вода отожднюється з грішними людьми (Об'яв. 17:15). З цього можна зробити висновок, що хмари символізують відданих християн, чії серця перебувають на «небесах», а не на «землі», оскільки вони відродилися, залишивши свій грішний стан. У Біблії та класичній літературі слово «хмара» вживається також для позначення юрби (Євр. 12:1), і в такому ж значенні воно інколи використовується в повсякденній мові Сходу й Заходу. На шляху Мойсея стовп хмар, який вів ізраїльтян удень, представляв Ісуса, майбутнього лідера Ізраїлю; стовп вогню вночі представляв Святого Духа, який у майбутньому мав указувати шлях Ізраїлю вогнем натхнення.

Таким чином, прихід Ісуса на хмарах означає його появу серед відроджених віруючих, щоб очолити християн, другий Ізраїль.

Пригадаємо, що коли Ісуса запитали про місце його повернення, він відповів: «*Де труп, там зберуться й орли*» (Лук. 17:37). Ісус мав на увазі, що він прийде туди, де зберуться глибоко віруючі, що по суті має таке ж значення, як і біблійне пророцтво про повернення Ісуса на хмарах.

Мегафорична інтерпретація хмар явно вказує на те, що й під час першого пришествя Ісус символічно зійшов із небес на хмарах. У Біблії сказано: «*Перша людина з землі, земна, друга Людина із неба Господь*» (1 Кор. 15:47) — і також: «*І не сходив на небо ніхто, тільки Той, Хто з неба зійшов, Людський Син, що на небі*» (Іван. 3:13). Хоча Ісус народився на землі в плоті, з точки зору провидіння і своєї цінності, він насправді прийшов із небес. У цьому полягає справжнє значення пророцтва Даниїла, у якому віщувалося, що Ісус прийде на хмарах (Дан. 7:13).

2.4. Чому Ісус сказав, що повернеться на хмарах?

Існує дві причини, через які Ісус пророкував, що він повернеться на хмарах. По-перше, він хотів запобігти омані антихристів. Якби Ісус прямо говорив про своє повернення через фізичне народження, уникнути безладу через оману антихристів виявилось б неможливо. Оскільки Ісус, виходець зі скромної сім'ї, прийшов до людей як Месія, будь-яка людина, яка має певний рівень духовності, незалежно від соціального походження, могла б оголосити себе Господом Другого пришествя та ввести світ в оману. На щастя, більшість християн чекали появи Христа на хмарах, не зводячи очей із неба, і таким чином цього безладу вдалося значною мірою уникнути. Однак зараз уже настав час, коли істина про повернення Христа через його народження на землі має бути відкрита.

По-друге, Ісус хотів надихнути християн на їхньому важкому шляху віри. Є й інші приклади, коли Ісус говорив парадоксальні, на перший погляд, речі, щоб підбадьорити своїх послідовників і сприяти швидшому втіленню Божої волі. Так, Ісус сказав: «*По правді кажу вам, не встигнете ви обійти міст Ізраїлевих, як прийде Син Людський*» (Матв. 10:23). Ці слова розбудили в його учнях віру в те, що Друге пришествя відбудеться в найближчому майбутньому. Коли Ісус розповів Петру про його близьку мученицьку смерть, той запитав його, що ж станеться з іншим учнем Ісуса, Іваном. У відповідь Ісус сказав: «*Якщо Я схотів, щоб він позостався, аж поки прийду, що до того тобі?*» (Іван. 21:22). Спираючись на ці слова, деякі учні сподівалися, що Ісус повернеться ще за життя Івана. Також

Ісус сказав: *«Поправді кажу вам, що деякі з тут-о приявних не скуштують смерти, аж поки не побачать Сина Людського, що йде в Царстві Своім»* (Матв. 16:28). Такі висловлювання вселяли в учнів Ісуса надію на те, що вони зможуть зустріти його ще за свого життя.

Обіцянка Ісуса швидко повернутися допомагала учням долати гноблення з боку Римської імперії та переслідування з боку іудаїзму. З пристрасною вірою в Друге пришестя вони сповнилися нахнення від Святого Духа (Дії 2:1–4) і заснували ранню християнську церкву, незважаючи на переслідування. Отже, обіцяючи невдовзі повернутися, Ісус хотів надихнути своїх учнів і додати їм мужності, передбачаючи, що їм доведеться нести важкий хрест. Із цієї причини Ісус пророкував, що він прийде на хмарах у силі та славі Бога під звук сурми архангела з неба і виконає все зі швидкістю блискавки.

Розділ 3

Куди повернеться Христос?

Якщо Христос повернеться не як дух, а народиться на землі у фізичному тілі, то це станеться в призначеному Богом місці, серед обраного Богом народу. Яке місце Бог призначив для повернення Христа і який народ було обрано, щоб прийняти його?

3.1. Чи народиться Ісус у середовищі єврейського народу?

Багато християн, спираючись на біблійні вірші, думають, що Христос знову прийде в єврейський народ: *«І почув я число попечатаних: сто сорок чотири тисячі попечатаних від усіх племен Ізраїлевих синів»* (Об'яв. 7:4); *«Поправді кажу вам, не встигнете ви обійти міст Ізраїлевих, як прийде Син Людський»* (Матв. 10:23); *«...деякі з тут-о приявних не скуштують смерти, аж поки не побачать Сина Людського, що йде в Царстві Своім»* (Матв. 16:28). Однак таке тлумачення цих віршів означає неправильне розуміння основ Божого провидіння.

Ісус розповів притчу про виноградник (Матв. 21:33–43). У цій притчі господар виноградника представляє Бога, виноградник — Божу працю, виноградарі, яким доручено роботу, символізують ізраїльський народ, слуги — пророків, син виноградаря — Ісуса, інші ж виноградарі, які збирають урожай, представляють певний народ, готовий прийняти Христа Другого пришестя та виконати волю

Бога. Цією притчею Ісус хотів сказати, що не з'явиться знову серед народу, який переслідував його. Більше того, Бог відбере в цього народу місію, одного разу доручену йому, і передасть її іншій країні з іншим народом, здатним плідно закінчити її з поверненням Христа. Чому тоді Ісус сказав, що повернеться до нащадків Ізраїлю? Щоб відповісти на це запитання, нам слід насамперед зрозуміти значення слова «Ізраїль».

Яків отримав ім'я «Ізраїль», тому що переміг ангела, з яким борювався біля броду річки Яббок (Бут. 32:28). Яків уступив у боротьбу з ним, щоб завоювати позицію Авеля для створення шільчекіде. Заволодівши цією позицією і зробивши субстанційне приношення, Яків заклав мешіариль віхан кіде на сімейному рівні. Його нащадки, які на цьому кіде успадкували Божу волю, називаються Ізраїлем, або обраним народом. Таким чином, слово «Ізраїль» означає Божий народ, який здобув перемогу завдяки своїй вірі. Інакше кажучи, це слово не обов'язково стосується кожного, хто пішов від родоводу Якова. Так Іван Хреститель сказав євреям: *«І не думайте говорити в собі: Ми маємо отця Авраама. Кажу бо я вам, що Бог може піднести дітей Авраамові з цього каміння!»* (Матв. 3:9). Крім того, святий Павло говорив: *«Бо не той юдей, що є ним назовні, і не то обрізання, що назовні на тілі, але той, що є юдей потаємно, духово, і обрізання серця духом, а не за буквою...»* (Рим. 2:28—29) — і: *«Бо не всі ті ізраїльтяни, хто від Ізраїлю»* (Рим. 9:6). Ці слова були доріканням тим євреям, які хвастливо відносили себе до обраного народу, беручи за основу лише кровну спорідненість з Авраамом, але насправді не жили за волею Бога.

Коли нащадки Якова з Мойсеєм на чолі боролися з єгиптянами і виходили з їхньої землі, їх можна було назвати Ізраїлем, та вони втратили право носити це ім'я, коли повстали проти Бога в пустелі, тому, як визначив Бог, вони померли в пустелі, і тільки молоде покоління ввійшло в Ханаан; цих людей Бог уважав Ізраїлем. Із нащадків Авраама, які ввійшли в Ханаан, десять племен північного царства, Ізраїлю, які повстали проти Бога, утратили право бути обраним народом і тому були знищені. Від обраного народу залишилося тільки два племені з південного царства, Іудеї, які продовжували дотримуватися волі Бога. Саме в їхньому середовищі згодом з'явився Ісус. Проте коли Ісус був розп'ятий через невіру іудеїв, останні геть утратили своє право залишатися обраним народом.

Який народ став обраним після розп'яття Ісуса? Це були християни, які успадкували віру Авраама та взяли на себе відповідальність за місію, з якою не впоралися його нащадки. Святий Павло писав: *«Але з їхнього [Ізраїлю] занепаду спасіння поганам, щоб викликати*

засдрість у них» (Рим. 11:11), засвідчуючи, що центр Божого провидіння відновлення перемістився від євреїв до поган (Дії 13:46). Таким чином, обраний народ Ізраїлю, який має закласти основу для Месії Другого пришествия, не походить від роду Авраама. Цим обраним народом є ті, хто успадкував віру Авраама, тобто християни.

3.2. Христос повернеться в східну країну

Відповідно до пояснень Ісуса, що подані в притчі про виноградарник (Матв. 21:33—43), єврейський народ, розп'явши Ісуса, опинився в становищі виноградарів, які вбили сина свого господаря. У такому разі, яка країна успадкує місію, відібрану Богом у євреїв, та плідно завершить її? Біблія вказує, що ця країна розташована на Сході.

В Об'явленні святого Івана Богослова написано, що в Божій правиці була книга, «написана всередині й назовні і запечатана сімома печатками». Однак ніхто не міг ні на небі, ні на землі, ні під землею розкрити цю книгу, ані навіть зазирнути в неї, й Іван гірко плакав. Тоді з'явився Агнець (Ісус) і взяв книгу з правиці Того, Хто сидів на престолі, і почав знімати з неї печатки (Об'яв. 5:1—7; 6:1). Біблія описує події та знамення, що відбувалися при цьому. Нарешті, після того як він зняв шосту печатку, Ангол, що від схід сонця, тобто зі Сходу виходив, поклав печатки тим, хто був вибраний з останнього суду. Число ж попечатаних — сто сорок чотири тисячі (Об'яв. 7:2—4). А зі ста сорока чотирма тисячами перебував Агнець — Ісус (Об'яв. 14:1).

Беручи за основу вищесказане, стає зрозумілим, що Христос народиться там, де сходить сонце, тобто в східній країні, там, де до цього печаткою Агнця та Отця будуть помічені сто сорок чотири тисячі Божих обранців (Об'яв. 14:1). Отже, країна, яка отримає Божу місію і принесе її плоди (Матв. 21:43), розташована на Сході. Яка це буде країна з-поміж багатьох країн Сходу?

3.3. Східна країна — Корея

Як уже говорилося, Христос не повернеться до нащадків Авраама, а прийде в країну, яка успадкувала незавершену ними справу і плідно її виконує. Також ми дізналися, що це буде одна з країн Сходу. З давніх часів східними націями традиційно вважаються Корея, Японія і Китай. З-поміж них Японія впродовж усієї історії поклонялася богині сонця Аматарасу. Більше того, у період Другого пришествия вона ввійшла як тоталітарна держава, і, як уже згадувалося, жорстко переслідувала в той час християнство в Кореї

(Приготування 4.3.3). Китай став осередком комунізму. Тому ці дві нації належать стороні сатани. Простіше кажучи, Корея і є східною країною, де з'явиться прийдешній Христос.

Давайте дослідимо з точки зору Принципу різні причини, завдяки яким Корея отримала право прийняти Господа Другого пришествия. Країна, в яку приходить Месія, повинна відповідати таким критеріям.

3.3.1. Ця країна повинна закласти національну основу для відновлення шляхом тангам

Щоб стати країною, здатною прийняти Месію, Корея повинна здійснити промисел національного відокремлення від сатани з основою на числі сорок; з огляду на Принцип, так стає можливим відновлення Ханаану на рівні Чонджу. На якій підставі корейський народ має закладати цю національну основу? Якщо Христос повертається в Корею, то корейський народ повинен стати третім Ізраїлем. В епоху Старого Заповіту нащадки Авраама, які дотримувалися волі Бога та зазнавали утисків у Єгипті, стали першим Ізраїлем. Християни, яких перший Ізраїль переслідував як еретиків через шанування воскреслого Ісуса, стали другим Ізраїлем, відповідальним за другий етап провидіння відновлення. Під час Другого пришествия Христос, імовірно, буде також звинувачений як еретик християнами свого часу, відповідно до пророцтва про страждання, на які він, так само як Ной, буде приречений його поколінням (Лук. 17:25–26). У цьому випадку Бог буде змушений залишити християн, які переслідуватимуть Христа, як свого часу Він зрікся євреїв, які відвернулися від Ісуса (Матв. 7:23). Тоді корейський народ, якому належить прийняти Христа і завершити третій етап Божого провидіння, стане третім Ізраїлем.

Перший Ізраїль важко працював чотириста років у Єгипті, тогочасній країні сатани, здійснюючи промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі. Це було необхідно для того, щоб розпочати шлях відновлення Ханаану на національному рівні. Для здійснення цього промислу другий Ізраїль мав подолати чотириста років переслідувань у Римській імперії, тогочасному світі сатани, що було необхідно для початку світового шляху відновлення Ханаану. Відповідно, корейський народ, як третій Ізраїль, повинен пройти через страждання під ярмом нації на стороні сатани за період, який відповідає числу сорок, щоб здійснити промисел відокремлення від сатани з числом сорок в основі, необхідний для початку

шляху відновлення Ханаану на рівні Чонджу. Таким періодом стали сорок років, упродовж яких Корея зносила страждання, будучи колонією Японської імперії.

Давайте заглибимося в обставини того часу. У 1895 році японці вбили корейську королеву. Це вбивство — один із наочних прикладів злочинів, які були скоєні японцями на корейській землі. У 1905 році був укладений оборонний договір Улса, який наклав на Корею статус японського протекторату і став підставою для вторгнення Японії в Корею. Договір підписали Іто Хірохумі з японського боку і Лі Уан Йон, міністр освіти і японофіл, із корейського боку. Усі демократичні права Кореї перейшли до компетенції Міністерства закордонних справ Японії. Японія встановила пост генерал-губернатора і призначила своїх військових представників у кожний регіон, щоб забезпечити контроль над внутрішніми справами Кореї. Японія позбавила корейський народ усіх прав у сфері політики, дипломатії, економіки тощо. У 1910 році вона окупувала Корею. Японці чинили нелюдські злочини проти корейського народу, кидаючи до в'язниць та вбиваючи багатьох патріотів, а також повністю позбавляючи людей їхніх свобод. Коли 1 березня 1919 року розгорнувся рух за незалежність, вони знищили тисячі мирних жителів Корейського півострова. Після японського землетрусу в Канто в 1923 році японці безпідставно звинуватили в цьому ні в чому не винних корейців, які жили в Токіо, і винищили багатьох із них.

Тим часом багато корейців, не бажаючи більше зносити утиски японців, залишали свій родючий край та тікали в пустельні степи Маньчжурії в пошуках свободи. Там вони знесли неймовірні випробування, душею й серцем присвятивши себе боротьбі за незалежність Батьківщини. Японські мілітаристи обшукували село за селом у пошуках цих відданих корейців. У деяких поселеннях вони замикали в будинках старих і молодих та спалювали їх живцем. Японія не припинила таку політику тиранії аж до дня свого падіння.

Корейці — учасники руху за незалежність, убиті 1 березня, і також ті з них, які боролися в Маньчжурії, здебільшого були християнами. Коли колоніальне панування Японії добігало кінця, вона посилила свою сумнозвісну політику придушення незалежного християнства Кореї. Християн примушували поклонятися синтоїстським святиням, а тих, хто не корився, кидали до в'язниць та вбивали. Особливо жорстоких репресій християни зазнали напередодні 15 серпня — дня звільнення Кореї. Після капітуляції в Другій світовій війні, підписаної японським імператором Хірохіто, корейський народ нарешті отримав звільнення.

Так корейський народ пройшов сорокарічній шлях страждань, починаючи з оборонного договору Улса 1905 року і закінчуючи звільненням Кореї в 1945 році. Йому довелося стерпіти не менше страждань, ніж першому Ізраїлю в Єгипті чи другому Ізраїлю в Римській імперії. На чолі корейського руху за незалежність, як на Батьківщині, так і за кордоном, стояли переважно християни; саме вони зазнали найбільших страждань у роки японської тиранії.

3.3.2. Ця країна повинна перебувати на лінії фронту Бога і сатани

Оскільки Бог дав Адаму благословення володарювати над світом, Він був змушений допустити, щоб сатана, розпорядившись нащадками Адама в особистих цілях, побудував світ не за Принципом, у якому Трете Благословення втілене на стороні сатани. Богу довелося йти вслід за сатаною, намагаючись відновити цей світ і повернути його на Свою сторону, тому закономірно, що в останні дні світ розділяється на два табори: демократичний і комуністичний.

Христос, який прийде знову, щоб відновити грішний світ до первозданного стану, безсумнівно, докладе всіх зусиль, щоб повернути Богу комуністичний світ насамперед у країні, в яку він прийде. Найдорожчим для Серця Бога місцем є Корея — країна Другого пришествия Христа; в очах сатани вона — найбільш ненависне місце. Це лінія фронту, де відбувається боротьба між Богом і сатаною, місце зіткнення демократичних і комуністичних сил. Такою лінією конфронтації, яка сформувалася на основі провидіння відновлення, є тридцять восьма паралель у Кореї.

Під час зіткнення Бога і сатани повинна бути принесена жертва, як необхідна умова для визначення результату боротьби. Такою жертвою на національному рівні став корейський народ, якому було визначено перебувати на передовій лінії боротьби заради відновлення Чонджу. Тому ця національна жертва мала бути розділена, так само як Аврааму слід було розділити свої жертвоприношення. У цьому полягає причина поділу Кореї по тридцять восьмій паралелі на дві сторони: типу Каїна і типу Авеля. Тридцять восьма паралель — це лінія фронту, де відбувається боротьба між демократією і комунізмом, і водночас передова лінія боротьби між Богом і сатаною. Корейська війна, що розгорнулася на тридцять восьмій паралелі, не була просто громадянською війною, унаслідок якої відбувся територіальний поділ; це було протистояння

демократичного і комуністичного світів. Крім того, це була сутичка між Богом і сатаною. Оскільки ця війна мала світове значення для завершення провидіння відновлення, уперше в ній вступили в конфлікт збройні сили країн-членів Організації Об'єднаних Націй. Навіть не розуміючи її провиденційного значення, вони діяли за волю Бога, сприяючи звільненню Батьківщини.

Під час гріхопадіння прабатьків людства сторона Бога і сторона сатани відділилися одна від одної. Усе розділилося, породивши життя і смерть, добро і зло, любов і ненависть, радість і горе, щастя і нещастя, між якими не припиняється конфлікт протягом усієї історії людства. Ці розділені сторони сформували два окремі світи, типу Каїна і типу Авеля, унаслідок чого утворилися демократичний і комуністичний світи. Коли вони вступили в глобальний конфлікт один з одним, центром їхнього зіткнення став Корейський півострів. Релігія, ідеологія, політика, економіка — усе вступило в суперечку в Кореї, спричинивши великий безлад, який потім поширився на весь світ. Причина полягала в тому, що явища, які відбулися спочатку в духовному світі, пізніше стали фізичною реальністю в Кореї, країні, яка відіграла центральну роль у провидінні відновлення, і звідти набули світового розмаху. Початок соціального та ідеологічного хаосу був явною ознакою того, що стрімко наближався час нового світового устрою. Як одного разу сказав Ісус: *«Коли віття його вже розпукується, і кине́ться листя, то ви знаєте, що близько вже літо»* (Матв. 24:32).

Коли учні запитали Ісуса про місце його повернення, він сказав: *«Де труп, там зберуться й орли»* (Лук. 17:37). У Кореї, на передовій лінії боротьби між Богом і сатаною, вічне життя і вічна смерть вступають у бій. Злі сили, символом яких є орли, збираються на корейській землі в пошуках мертвих, тоді як Господь приходив до цієї землі, щоб знайти людей, сповнених життя.

3.3.3. Ця країна повинна бути об'єктом Божого Шімджон

Щоб стати об'єктами Шімджон Бога, необхідно спочатку пройти шляхом крові, поту і сліз. Відтоді як люди опинилися під владою сатани і почали чинити опір Богу, Його батьківський Шімджон переповною скорбота за втраченими дітьми. Бог безперервно впливає на грішний світ, щоб урятувати аморальне людство, яке втратило людську подобу. До того ж, прагнучи вилікувати непокірних людей, Бог знову й знову змушений приносити в жертву Своєму ворогу, сатані, найдорозжчих для Нього дітей. Навіть Ісуса, Свого

єдиного сина, Він змушений був послати на хрест. Бог змушений зазнавати таких мук щодня з моменту гріхопадіння людини. Отже, особа, сім'я або нація, які борються зі світом сатани, представляючи Божу волю, не можуть уникнути шляху крові, поту й сліз.

Чи можна бути об'єктами Шімджон Батька, який переживає скорботу, і безтурботно йти шляхом відданих і шанобливих дітей? Народ, достойний прийняти Месію, повинен проявляти шанобливість, будучи об'єктом Божого Шімджон. Ось чому він має йти шляхом крові, поту й сліз. І перший, і другий Ізраїль пройшли шляхом страждань. Така ж доля була приготована і для корейського народу, третього Ізраїлю. Сповнена нещастя історія корейців — це шлях, яким було необхідно пройти обраному Богом народу. Насправді цей шлях страждань привів корейський народ до великого щастя.

Народ, гідний бути об'єктом Божого Шімджон, повинен утілювати в собі добро. Маючи гомогенне походження, корейський народ нараховує довгих чотири тисячі років історії, проте жодного разу не вдирався на територію інших народів. Навіть у періоди Когурьо і Сілли, коли країна переживала розквіт у всіх сферах життя, вона вдавалася до військової сили тільки з метою захисту від загарбників. Зважаючи на те, що основною рисою, характерною для природи сатани, є агресивне захоплення влади, стає зрозуміло, що корейський народ по праву належить стороні Бога. Стратегія Бога полягає в тому, щоб здобути перемогу після того, як на Його сторону вчинено напад. Так, незважаючи на те, що багато пророків і святих були принесені в жертву в історичному минулому і навіть Ісус загинув на хресті, знову й знову Бог здобував перемогу. Хоча агресором у Першій і Другій світових війнах була сторона сатани, урешті-решт перемогла сторона Бога. Так само корейський народ неодноразово опинявся в руках чужоземних загарбників, проте це було лише заради того, щоб Корея стала на сторону Бога та здобула остаточну перемогу.

Корейський народ дуже релігійний за своєю природою. Це вроджене релігійне чуття завжди спрямовувало його до того, що виходить за межі фізичної реальності та має глибшу цінність. Ще зі стародавніх часів, коли корейська культура перебувала на примітивному рівні розвитку, корейський народ проявляв велике прагнення поклонитися Небу. Корейці не віддавали належного релігіям, які марно обожнювали природу в пошуках земного щастя. Вони завжди високо цінували такі чесноти, як відданість, дитяча шанобливість і цнотливість. Загальнонародна любов корейців до

таких переказів, як легенда про Шімчон і легенда про Чунхян, походять від їхньої етнічної самобутності, яка ввібрала ці чесноти.

3.3.4. У цій країні повинні бути свідчення пророків

Ясні свідчення пророків у корейському народі підтверджуються, по-перше, наявністю месіанської ідеї, яка з'явилася через одкровення. Перший Ізраїль вірив у свідчення своїх пророків (Мал. 4:2—5; Іс. 60:1—22) про те, що Месія прийде як Цар, побудує царство і принесе ізраїльтянам спасіння. Другий Ізраїль зміг витримати тернистий шлях віри завдяки надії на повернення Христа. Так само корейський народ, третій Ізраїль, вірив у пророцтво про праведного царя, який одного разу прийде та утворить на його землі тисячолітнє царство, якому віддасть належне весь світ. Плекаючи цю надію, він знайшов у собі сили витримати всі біди. Ця месіанська ідея, що існує в корейському народі, пішла з книги пророцтв «Чонкамнок», написаній у XIV столітті на початку правління династії Лі.

Оскільки в цьому пророцтві віщувалася поява нового царя, правлячий клас намагався приховати його. Більше того, японський колоніальний режим намагався викоринити саму ідею, спаливши книгу. Після того як християнство отримало широке визнання, ця месіанська ідея висміювалася як забобон. Незважаючи на це, вона все ще продовжує жити, глибоко вкоренившись у душі корейського народу. Люди здавна плекали надію на передбачений у книзі «Чонкамнок» прихід праведного царя, якого називали Чонг До-Рьонг, що означає «той, хто приходить з істинним Словом Бога». Насправді це корейське пророцтво говорить про Христа Другого пришествия, який прийде в Корею. Отже, ще до появи християнства в Кореї Бог через «Чонкамнок» дав одкровення про прихід Месії на цю землю. Сьогодні вчені підтверджують, що багато уривків із цієї книги про роцтв збігаються з передбаченнями Біблії.

По-друге, віруючі кожної з релігій, що сповідуються корейським народом, отримали одкровення про те, що засновники їхніх вірувань повернуться в Корею. Досліджуючи розвиток культурних сфер, ми дізналися, що всі релігії рухаються до об'єднання, основою якого стане християнство (Есхатологія 4.2). В останні дні християнству призначено стати релігією, яка остаточно виконає цілі численних релігій, що існували в історії. Христос Другого пришествия, центр християнства, сукупно досягне цілей, які стояли перед засновниками різних релігій за їхнього життя на землі. Тому місія Христа така, що його можна вважати другим пришествям засновників усіх

релігій (Воскресіння 2.4). Коли справдяться одкровення про друге пришествя в Корею засновників різних релігій, ці люди не прийдуть як різні особи. Усі одкровення здійсняться з приходом однієї людини — Христа Другого пришествия. Одкровення про прийдешнього Господа отримували віруючі різних релігій: буддисти чекали його в образі Майтреї Будди, конфуціанці — Істинної Людини, а для послідовників релігії Чондокьо це було повернення її засновника Че Су Уна, у книзі ж «Чонкамнок» Господь — це Чонг До-Рьонг. Проте всі вони прийдуть в образі одного Христа Другого пришествия.

По-третє, духовно відкриті віруючі отримують одкровення та знамення, що Христос Другого пришествия прийде в Корею. Такі одкровення ростуть як гриби після дощу. Обіцянка Бога «Я виллю від Духа Свого на всяке тіло» (Дії 2:17) справджується сьогодні в корейському народі. Численні аскети та монахи вступають у контакт із духами різних рівнів духовного світу, від невисоких його сфер до раю, і отримують чіткі одкровення, що Господь прийде в Корею. Однак лідери сучасного християнського світу досі сплять, не звертаючи уваги на ці факти через своє духовне незнання. Схоже відбувалося й за часів Ісуса. Священики, рабини й книжники, які мали першими визнати народження Месії, через свою духовну сліпоту залишилися в повному незнанні. Звістка про народження Ісуса була дана мудрецам зі Сходу й пастухам.

Ісус сказав: «Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втайв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовлятам відкрив» (Матв. 11:25). Ісус не міг не побиватися, бачачи духовне незнання єврейського духівництва того часу; та, з іншого боку, він був удячний Богові за милість, яку Він дарував чистим неосвіченим віруючим, відкривши їм Своє провидіння. Зараз, в епоху, яку можна порівняти за ідентичністю часу з часом Ісуса, корейське християнство переживає аналогічне явище у складнішій формі. Чистим та невинним простим віруючим Бог відкриває багато небесних таємниць, які стосуються останніх днів. Проте вони вважають за краще приховувати цю істину, оскільки в разі оприлюднення цих знань вони б зазнали переслідувань за ересь.

Так само як священики, рабини та книжники часів Ісуса, багато нинішніх представників християнського духівництва лише гордяться своїм знанням Біблії, насолоджуються шанобою з боку своїх послідовників і відчують задоволення від виконання своїх повноважень. Та все ж, на превеликий жаль, вони залишаються зовсім необізнаними з Божим провидінням, яке розгортається в останні дні.

3.3.5. У цій країні всі цивілізації повинні принести свої плоди

Як згадувалося вище, релігія та наука, які йшли шляхом подолання двох аспектів людського незнання, а також духовна і матеріальна цивілізації повинні пояснюватися в єдиному підході. Лише після цього ми зможемо розв'язати всі фундаментальні проблеми людського життя та втілити світ Божого ідеалу творення (Есхатологія 5.1). У світі, заради побудови якого приходить Христос, наука має досягнути небачених висот. Щоб побудувати цивілізоване суспільство найвищого рівня, всі цивілізації, які розвивалися на вертикальному історичному шляху провидіння відновлення, мають бути горизонтально відновлені в суспільстві, яке очолить прийдешній Месія. Таким чином релігія і наука та, відповідно, духовний і матеріальний аспекти цивілізації, які від початку історії поширювалися і розвивалися в усьому світі, повинні прийти до гармонії в Кореї, об'єднані однією істиною, і принести плоди в ідеальному світі, якого бажає Бог.

По-перше, у Кореї будуть зібрані плоди всіх цивілізацій, які розвинулися на суходолі. Стародавні континентальні цивілізації Єгипту й Месопотамії заповідали свої плоди півострівним цивілізаціям Греції, Риму та Іберії, а потім — острівній цивілізації Англії. Вона передала свою культуру Сполученим Штатам, континентальній цивілізації. Потім цей процес набув зворотного напрямку, коли Сполучені Штати передали свою культуру Японії, острівній цивілізації. Тепер ці плоди будуть зібрані корейською півострівною цивілізацією, де повинен народитися Христос.

По-друге, цивілізаціям, які виникли на берегах річок і морів, також слід передати свої плоди тихоокеанській цивілізації, до якої належить Корея. Річкові цивілізації, які виникли на берегах Нілу, Тигру і Євфрату, передали свою культуру близьким до Середземномор'я цивілізаціям: Греції, Риму, Іспанії й Португалії, які, у свою чергу, передали плоди цієї культури цивілізаціям Атлантичного океану, зокрема Англії та Сполученим Штатам. Усі ці плоди будуть зібрані тихоокеанською цивілізацією, яка пов'яже воедино Сполучені Штати, Японію й Корею.

І, нарешті, цивілізації, що утворилися в різних кліматичних зонах, також принесуть свої плоди в Кореї. Так у кругообігу пір року все живе активізується й починає розмножуватися навесні, цвіте влітку, дає плоди восени і набирається сил узимку. Цикл весни, літа, осені й зими повторюється не лише з року в рік, а й день за днем: ранок відповідає весні, день — літу, вечір — осені, ніч — зимі.

За таким самим прикладом людське життя проходить чотири періоди: дитинство, юність, зрілість і старість. Людська історія також розвивається за прикладом зміни пір року, тому що один з аспектів Божого Принципу, який покладено в основу світу творіння, — це приведений до гармонії сезонний цикл життя.

Період створення Богом Адама і Єви можна порівняти з весняною порою. Відповідно до цього, людська цивілізація повинна була розпочати свій розвиток із помірної зони Едему. Потім, увійшовши в літній сезон, їй слід було переміститися в тропічну цивілізацію, і восени — у цивілізацію прохолодної зони. Зрештою цивілізація мала повернутися в холодну зону, яка співвідноситься із зимовим сезоном. Проте через гріхопадіння люди деградували і здичавили. Замість того щоб створити цивілізацію в помірній зоні, вони спочатку обжили тропічну зону, як примітивні люди. У континентальній Африці вони утворили тропічну цивілізацію Єгипту. Ця континентальна цивілізація передала свою культуру півостровам й островам, де розвивалися цивілізації прохолодної зони, плоди якої були зібрані в цивілізації холодної зони Радянського Союзу. Тепер має утворитися цивілізація помірної зони Нового Едему. Це природно відбудеться в Кореї, де всі цивілізації повинні принести свої плоди.

Розділ 4

Часи Ісуса і наші дні з точки зору ідентичності часу

Часи Ісуса і період його Другого пришествя утворюють провіденційну ідентичність часу. Відповідно, ситуація, у якій перебуває сучасне християнство, схожа на ту, яка склалася в іудаїзмі часів Ісуса. Давайте розглянемо деякі з цих паралелей.

По-перше, схоже на іудаїзм часів Ісуса сучасне християнство міцно тримається церковної влади й ритуалів, хоча при цьому внутрішньо руйнується. За часів Ісуса багато священників та книжників стали рабами формальної обрядовості на шкоду своєму духовному життю, і віруючі іудеї, прагнучи втамувати духовну спрагу, щиро потяглися до Ісуса, якого звинувачували в ересі. Так само багато священників та представників вищого духовництва сучасного християнства стали рабами церковної влади й ритуалів і їхні душі день за днем дедалі більше занурюються в пільму. Тому глибоко віруючі християни блукають розгублені в пошуках істинного шляху та нових лідерів, щоб залишити духовну пустелю та віднайти внутрішнє світло віри.

Далі, так само як вище іудейське духівництво часів Ісуса, християнське духівництво сьогодні найімовірніше стане в перші ряди тих, хто переслідуватиме Христа Другого пришестя. Ісус приходив, щоб розпочати нову епоху, яка втілила б істини Старого Заповіту, що проголошувалися пророками. Він не обмежувався повторюванням слів Старого Заповіту, а дав нове слово істини, яке відповідає новій епосі. Єврейські священики й книжники піддавали осуду слова та справи Ісуса, спираючись на своє вузьке розуміння писань Старого Заповіту. Їхні помилкові судження стали причиною того, що вони відправили Ісуса на хрест.

Мета Христа Другого пришестя також полягає в тому, щоб створити «небо нове й нову землю» (Об'яв. 21:1—4) на провіденційній основі духовного спасіння, закладеній християнством в епоху Нового Заповіту. Повернувшись, Христос не просто повторить слова Нового Заповіту, дані ним дві тисячі років тому, а й обов'язково дасть нове слово істини, необхідне для створення нових небес і нової землі. Однак ті християни, які міцно тримаються за Біблію, почнуть критикувати слова та дії Христа в межах тексту Нового Заповіту. Отож, очевидно, що вони затаврують Господа як еретика і будуть переслідувати його. Ось чому Ісус передбачав, що за Другого пришестя Христу «перше належить багато страждати...» (Лук. 17:25).

Отримуючи одкровення про Христа Другого пришестя або чуючи його слова, люди відгукнуться на них так само, як і євреї часів Ісуса. Бог не довірив звістку про народження Ісуса священикам та книжникам, а дав одкровення про це астрологам-язичникам та чистим душею пастухам. Так відбувається, наприклад, коли батько через невігластво своїх власних дітей змушений покладатися на названого сина. Отож, не виключена можливість того, що Бог дасть одкровення про повернення Христа спочатку простим віруючим та іновірцям, до яких християни ставляться зі зневагою, або ж тим невіруючим людям, у яких сильний голос совісті. Цілком можливо, що тільки через деякий час ця новина дійде до лідерів християнського духівництва, які вперто тримаються за свою традиційну віру. За часів Ісуса Євангеліє було з готовністю прийняте не первосвящениками та вищим духівництвом, які вважали себе обраними, а простими людьми та іновірцями. Під час повернення Христа прості християни і люди інших вірувань приймуть його слова першими, на відміну від лідерів християнства, які вважають себе Божими обранцями. У цьому полягає суть притчі Ісуса про весільний бенкет. У ній він зі скорботою говорить, що у

весільному бенкеті візьмуть участь не ті, хто були запрошені, а ті, кого знайшли на вулиці, бо *«недостойні були ті покликані»* (Матв. 22:8—10).

Крім того, як у дні Ісуса, так і під час Другого пришествя багато відданих віруючих, які стали на шлях віри з надією ввійти в Боже Царство, насправді можуть опинитися в пеклі. За часів Ісуса священники та книжники, які отримали місію направляти обраний народ Бога, повинні були першими визнати прихід Месії та повести за собою єврейський народ назустріч йому. Тому Ісус, аби посприяти їм у виконанні цієї місії, прийшов у храм і почав навчати їх Євангелію першими від усіх інших. Проте, коли вони не прийняли його, в Ісуса не залишилося вибору, і він пішов блукати берегами Галілейського моря та шукати учнів серед рибалок. Він був змушений служити покидькам суспільства й жити серед грішників, збирачів податків та повій. Урешті-решт переслідування священників та книжників набули такого серйозного розмаху, що Ісус був змушений прийняти смерть на хресті. Ці люди вбили Ісуса, вірячи в праведність скоеного, оскільки вважали його небезпечним еретиком та богохульником, якого слід знищити. Пізніше вони знову приступили до своїх церковних обов'язків і до кінця своїх днів читали Священне Писання, платили десятину та приносили жертви в храмі, переконані, що йдуть шляхом, який веде на Небеса. Замість цього, перейшовши в духовний світ, вони несподівано виявили, що перебувають у пеклі. Як на лихо, той самий шлях, який вони обрали з надією потрапити на Небеса, привів їх до пекла.

Усвідомивши, які явища відбуватимуться в останні дні, кожен із нас повинен з усією серйозністю заглянути в себе. Багато християн сьогодні прямують шляхом, який, за їхнім переконанням, приведе їх на Небеса. Однак, зроби вони невірний крок — і цей шлях приведе їх у пекло. Тому Ісус одного разу сказав, що в останні дні відмовиться від багатьох відданих віруючих, навіть тих із них, чия посвята настільки велика, що вони спроможні виганяти демонів та творити чудеса від його імені: *«Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!»* (Матв. 7:23).

Насправді, ніхто не стикається з найризикованішою ситуацією, аніж віруючі, які живуть у перехідний період історії, яким і є сьогодні. Яку б глибоку віру вони не проявляли у своєму житті, якщо вони, подібно до єврейських лідерів часів Ісуса, дотримуватимуться неправильного напряму віри, усі їхні зусилля виявляться даремними. Тому Даніїл сказав: *«...і цього не зрозуміють усі несправедливі, а розумні — зрозуміють»* (Дан. 12:10).

Розділ 5

Причина появи безлічі мов та необхідність їхнього об'єднання

Якби люди не вчинили гріхопадіння, а досягли досконалості й утворили одну світову сім'ю, яка нагадує людське тіло, усі члени якого взаємопов'язані один з одним із Богом на чолі, не було б жодних причин для виникнення відмінних одна від одної мов, які заважають взаєморозумінню людей на землі. Причина виникнення різних мов, які перешкоджають вільному спілкуванню людей, полягає в тому, що, як тільки вертикальні стосунки людей із Богом були зруйновані внаслідок гріхопадіння, горизонтальний зв'язок між людьми також було розірвано. Тоді людство розкололося, розсіялося на різних географічних територіях та утворило різні нації.

У Біблії ми також знаходимо слова, які розкривають процес появи плутанини мов. У розповіді про Вавилонську вежу читаємо, що нащадки Ноя говорили однією мовою. Одного разу ханаанці — нащадки другого сина Ноя, Хама, який згрішив проти Бога, почали будувати Вавилонську вежу, щоб звеличити волю сатани. Коли нащадки Сима та Яфета, які були на боці Бога, почали допомагати їм із будівництвом, Бог уніс у їхні мови такий безлад, що вони більше не могли спілкуватися один з одним і допомагати в сатанинській справі (Бут. 11:7).

Будучи дітьми одних і тих самих батьків, ми всі відчуваємо ті самі радість, гнів, смуток і задоволення. Однак ми не можемо розділити ці почуття один з одним, тому що виражаємо їх різними мовами. Хіба це не є одним із найбільших нещасть людства? Щоб побудувати ідеальний світ єдиної великої сім'ї, у якому Господа Другого пришествия шануватимуть як Батька, усі мови повинні неодмінно об'єднатися. Змішання мов відбулося внаслідок того, що люди почали будувати Вавилонську вежу, звеличуючи волю сатани. За принципом відновлення шляхом тангам, об'єднання мов усіх націй має відбутися навколо небесної «вежі», яка звеличить Божу волю.

Яка мова стане основою для об'єднання всіх інших мов? Відповідь на це запитання очевидна. Діти природно вивчають мову своїх батьків. Якщо Христос — Батько людства — справді повернеться в Корею, він, безсумнівно, говоритиме корейською мовою, яка стане рідною мовою для всіх людей. Зрештою всі народи стануть користуватися мовою Батьківщини. Користуючись мовою однієї країни, усе людство стане одним народом і утворить одну країну.

Словник термінів

Имсон (кор. 음성) — жіноче начало

Кіде (кор. 기대) — основа

Ман'юволььок (кор. 만유원력) — всесвітня первісна енергія

Мешіариль віхан кіде (кор. 메시아를 위한 기대) — основа для Месії

Мідиме кіде (кор. 믿음의 기대) — основа довіри

Савікіде (кор. 사위기대) — чотирирохпозиційна основа

Самтесанмокчок (кор. 삼대상목적) — мета трьох об'єктів

Сандекіджун (кор. 상대기준) — умова для взаємодії

Сонсан (кор. 상상) — внутрішні якості *або* внутрішня природа

Сусучагьон (кор. 수수작용) — дія віддавання та приймання

Тангам (кор. 탕감) — відкуплення

Хьонсан (кор. 형상) — зовнішня форма

Чонджу (кор. 천주) — сукупність духовного і фізичного світів.

천주 (天宙) — ієрогліф 天 (чон) означає «небеса», ієрогліф 宙 (джу) означає «дім». Отже, термін «чонджу» можна розуміти як «небесний дім», або «дім, у якому може жити Бог».

Чонпунхапчагьон (кор. 정분합작용) — дія «початок-розділення-єдність»

Шільчекіде (кор. 실체기대) — субстанційна основа

Шімджон (кор. 심정) — корейське слово, яке в термінах «Філософії об'єднання» означає нестримний емоційний імпульс для отримання радості через любов. Найближчим за значенням словом української мови є «серце», однак воно не передає всієї глибини значення.

Янсон (кор. 양성) — чоловіче начало

Друк ТОВ «ГНОЗІС».

Київ, Межигірська 82-а.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції,
серія ДК №2328 від 26.10.2005 р.

Підписано до друку 18.12.2019. Формат 60х90/16.

Ум. друк. арк. 33.75. Зам. № 10014.